

RAPORT

O STANIE

GMINY ZABRZE

ZA 2018 ROK

Zabrze
w sercu Śląska

SPIS TREŚCI

Charakterystyka Miasta 5

Rozdział I INFORMACJA O REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE 2030 W ROKU 2018 9

Rozdział II STRATEGIE SEKTOROWE, PROGRAMY, POLITYKI 82

2.1 BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY 98

2.2 EDUKACJA 159

2.3 GOSPODARKA MIESZKANIOWA 193

2.4 INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA 200

2.5 OCHRONA ŚRODOWISKA 225

2.6 OPIEKA NAD ZABYTKAMI 251

2.7 PLANOWANIE PRZESTRZENNE 270

2.8 REWITALIZACJA 275

2.9 ROZWÓJ CYFROWY 287

2.10 ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI 294

2.11 RYNEK PRACY 312

2.12 TRANSPORT PUBLICZNY 325

2.13 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI 344

2.14 ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA 365

2.15 INNE SPRAWOZDANIA 427

2.15.1 KULTURA 428
2.15.1.1 Sprawozdanie z realizacji zadań Wydziału Kultury i Dziedzictwa 429
2.15.1.2 Sprawozdanie Muzeum Górnictwa Węglowego W Zabrzu 442
2.15.2 PROMOCJA, TURYSTYKA I SPORT 468

Rozdział III BUDŻET OBYWATELSKI (PARTYCYPACYJNY) 510

3.1 Budżet obywatelski 511

3.1.1 Budżet partycypacyjny jako instrument włączania mieszkańców w sprawy miasta 511
3.1.2 Piąta edycja Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego 512
3.1.3 Wykonywanie zadań z wcześniejszych edycji Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego 515
3.1.4 Informacja o wykonanych w 2018 roku wydatkach na zadania wynikające z procedury budżetu partycypacyjnego 517
3.1.5 Wydatki na realizację procedury wyboru zadań 524

Rozdział IV STAN REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA ZABRZE 526

Rozdział V NAGRODY 544

Raport o Stanie Gminy Zabrze za rok 2018 został opracowany zgodnie z regulacjami zawartymi w art. 28aa ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506).

Dokument zawiera informacje dotyczące realizacji polityk, strategii i programów, uchwał Rady Miasta i budżetu obywatelskiego.

Prezydent Miasta podejmuje działania wynikające z dokumentu pod nazwą: Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030, który został przyjęty do realizacji uchwałą nr LIX/709/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. Działania podejmowane do chwili uchwalenia zaktualizowanej strategii wynikały ze Strategii Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008-2020 (uchwała Nr XXII/284/08 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17.03.2008 r.). Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 określa 4 najważniejsze priorytety rozwoju miasta. Są to: (P1) aktywne społeczeństwo miejskie, (P2) rozwój i innowacyjność gospodarki, (P3) przyjazność przestrzeni miasta, (P4) znacząca pozycja metropolitalna, strategia określa również cele horyzontalne. Przedstawiona w dokumencie wizja rozwoju Zabrza do 2030 roku brzmi następująco: *„Zabrze to miasto kreujące swój rozwój oparty na dążeniu do: popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych, stworzenia konkurencyjnych specjalizacji różnych branż, w tym innowacyjnej gospodarki, tworzenia przyjaznych przestrzeni miejskich oraz osiągnięcia znaczącej pozycji w Metropolii”.*

Raport zawiera informacje dotyczące realizowanych zadań w odniesieniu do zapisanych w strategii priorytetów oraz celów. Są one również realizowane poprzez strategie sektorowe lub branżowe, polityki oraz programy, koordynowane przez wydziały Urzędu Miasta, miejskie jednostki organizacyjne oraz spółki komunalne.

W dokumencie przedstawiono sprawozdania z realizacji programów stanowiących uszczegółowienie strategii rozwoju miasta. Informacje zostały pogrupowane w następujących obszarach tematycznych: bezpieczeństwo i porządek publiczny, edukacja, gospodarka mieszkaniowa, infrastruktura miejska i gospodarka komunalna, ochrona środowiska, opieka nad zabytkami, planowanie przestrzenne, rewitalizacja, rozwój cyfrowy, rozwój przedsiębiorczości, rynek pracy, transport publiczny, współpraca z organizacjami pozarządowymi, zdrowie i polityka społeczna.

Raport został uzupełniony o dodatkowe sprawozdania w tematyce kultury, promocji, turystyki i sportu oraz informację o nagrodach i wyróżnieniach.

CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Zabrze to miasto na prawach powiatu, jedno z większych miast aglomeracji górnośląskiej znajdującej się w środkowej części województwa śląskiego. Aglomeracja stanowi jeden z największych ośrodków miejskich i gospodarczych w kraju. Miasto Zabrze zajmuje obszar 80,40 km² a zamieszkuje je 173 784 mieszkańców, w tym 83 801 mężczyzn i 89 983 kobiet (dane GUS za I półrocze 2018 roku).

Miasto Zabrze wchodzi w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. GZM to związek metropolitalny utworzony na obszarze konurbacji górnośląskiej 1 lipca 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów, na podstawie ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Związek rozpoczął swą działalność w 2018 r. Jego celem jest podjęcie wspólnych działań zmierzających do osiągnięcia silnej i konkurencyjnej pozycji społeczno-gospodarczej w stosunku do innych obszarów metropolitalnych. W jego skład wchodzi 41 gmin.

Zabrze graniczy od zachodu z miastem Gliwice, od południa z gminą Gierałtowice, od północy z gminą Zbrosławice oraz Bytomiem, a od wschodu z miastem Ruda Śląska. Jest miastem bardzo dobrze skomunikowanym zarówno pod względem drogowym, kolejowym, jak i lotniczym. Rozwinięta sieć drogowa i kolejowa o znaczeniu ponadlokalnym, regionalnym i europejskim, pozwala na łatwą i szybką komunikację z innymi ośrodkami w Polsce, Europie i na świecie. Wzdłuż granic miasta przebiegają autostrady A1 i A4, należące do ważnych międzynarodowych korytarzy transportowych. Ponadto przez miasto przebiegają drogi krajowe nr 88, 94 i 78. Szczególne znaczenie ma Drogowa Trasa Średnicowa, łącząca miasta Metropolii, obsługująca ruch lokalny. Odcinki Z1 i Z2 przekazano do użytkowania w roku 2011 a Z3 i Z4 – w roku 2014.
Zabrze przecina lina kolejowa E30, która należy do III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego, łącząc centra ekonomiczne południowej Polski. Miasto posiada bezpośrednie połączenia kolejowe m.in. z Katowicami, Warszawą, Poznaniem, Wrocławiem, Gdańskiem, Gdynią, Kołobrzegiem i Krakowem. W odległości do 100 km od miasta znajdują się trzy międzynarodowe porty lotnicze: Katowice – Pyrzowice (30 km), Kraków – Balice (90 km) i Ostrawa w Republice Czeskiej (100 km). W odległości około 60 km od Zabrza znajduje się Euroterminal Sławków, umożliwiający firmom zlokalizowanym na terenie miasta transport kontenerowy na trasie Azja-Europa Zachodnia. W odległości ok. 10 km zlokalizowany jest PCC Intermodal – terminal przeładunkowy obsługujący ładunki z Górnego Śląska i okolic. Zapewnia on m.in. regularne połączenia kolejowe pomiędzy terminalami morskimi i lądowymi.

Zgodnie z podziałem administracyjnym przyjętym przez Radę Miasta w dniu 17 września 2012 r. Zabrze jest podzielone na 18 jednostek pomocniczych (dzielnic) miasta.

Nazwy dzielnic:

1. Dzielnica Biskupice
2. Dzielnica Centrum Południe
3. Dzielnica Centrum Północ
4. Dzielnica Grzybowce
5. Dzielnica Helenka
6. Dzielnica Kończyce
7. Dzielnica Maciejów
8. Dzielnica Makoszowy
9. Dzielnica Mikulczyce
10. Dzielnica Guido
11. Dzielnica Os. Mikołaja Kopernika
12. Dzielnica Os. Młodego Górnika
13. Dzielnica Os. T. Kotarbińskiego
14. Dzielnica Pawłów
15. Dzielnica Rokitnica
16. Dzielnica Zaborze Południe
17. Dzielnica Zaborze Północ
18. Dzielnica Zandka

W mieście znajdują się dzielnice o gęstej zabudowie i wysokiej gęstości zaludnienia, jak i dzielnice o dużej powierzchni tzw. zielonej infrastruktury i niskiej zabudowie. Stanowi zatem atrakcyjną ofertę zamieszkania dla osób o różnych preferencjach mieszkaniowych.

Zabrze to miasto atrakcyjne pod względem gospodarczym. W jego obrębie znajdują się tereny inwestycyjne typu greenfield i brownfield. Najbardziej dynamicznie rozwija się obszar zabrzańskiej części Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Do końca 2018 roku w obszarze strefy grunty nabyło 20 inwestorów krajowych i zagranicznych. Łączna powierzchnia terenów inwestycyjnych strefy w Zabrzu wynosi prawie 140 ha.

Na terenie miasta funkcjonują duże zakłady przemysłowo-produkcyjne, do których należą m.in. Fortum Silesia S.A., Elzab S.A., DB Schenker, Famur S.A., Mostostal Zabrze Konstrukcje Przemysłowe S.A.

Stopa bezrobocia w mieście na koniec 2018 roku wynosiła 5,7 % i była niższa od stopy bezrobocia w Polsce (5,9 %). Najwyższa średnioroczna stopa bezrobocia w mieście została zarejestrowana w 2003 r. i wynosiła 23,9 %

Miasto posiada bogatą ofertę sportową, rekreacyjną i kulturalną. Wśród najważniejszych obiektów sportowych i rekreacyjnych należy wymienić Arenę Zabrze – nowoczesny stadion piłkarski, którego widownia może pomieścić 24,5 tys. widzów, Halę Widowiskowo-Sportową MOSiR, Halę Sportową Pogoń, Kąpielisko Leśne, Zabrzański Kompleks Rekreacji obejmujący dwa baseny kryte i strefę spa oraz Miejski Ogród Botaniczny. Na terenie miasta działają instytucje kultury o znaczeniu metropolitalnym: Dom Muzyki i Tańca, Filharmonia Zabrzańska, Teatr Nowy, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu wraz z unikatowymi w skali światowej obiektami: Kopalnią Guido i kompleksem Sztolnia Królowa Luiza. Bogatą ofertę kulturalną dopełniają Muzeum Miejskie, Miejski Ośrodek Kultury, dwa nowoczesne kinowe multipleksy i najstarsze na Śląsku Kino Roma oraz Niezależne Centrum Kultury Wiatrak. W Zabrzu odbywa się szereg cyklicznych imprez o znaczeniu krajowymi i międzynarodowym. Wśród najważniejszych można wymienić: Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowy Festiwal Organowy, Międzynarodowa Konferencja Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego oraz towarzyszące jej Targi, Międzynarodowy Festiwal Tańca, międzynarodowy wyścig kolarski Tour de Pologne, Metropolitalne Święto Rodziny, Międzynarodowy Festiwal Rysowania czy Festiwal Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona”.

W Zabrzu ulokowały swe wydziały uczelnie wyższe. Politechnika Śląska – Wydział Inżynierii Biomedycznej oraz Wydział Organizacji i Zarządzania, Śląski Uniwersytet Medyczny – Wydział Lekarski z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym a także Wyższa Szkoła Techniczna z nowo powstałym Wydziałem Nauk Medycznych.

Na terenie miasta znajdują się uznane od lat ośrodki naukowe i badawcze takie jak: Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk, Instytut Techniki i Aparatury Medycznej, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk, a także Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med-Silesia.

Jedną z najważniejszych dziedzin gospodarki jest medycyna. Jej poziom gwarantuje wysoką jakość życia w mieście. Poza placówkami podstawowej opieki zdrowotnej działają tu renomowane w kraju i za granicą instytucje ochrony zdrowia takie jak: Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu – szpital referencyjny, wyposażony w najnowocześniejszą aparaturę i sprzęt do diagnostyki i terapii, m.in. chorób serca, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, z oddziałami dla dorosłych i dzieci. Szpital Specjalistyczny w Zabrzu udzielający świadczenia zdrowotne w zakresie chirurgii, laryngologii, kardiologii, dermatologii, alergologii i chorób wewnętrznych w powiązaniu z realizacją zadań dydaktycznych. Szpital Miejski w Zabrzu zapewnia świadczenia zdrowotne, opiekuńczo-lecznicze i rehabilitacyjne. W obrębie szpitala funkcjonuje nowoczesne Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, a w trakcie budowy jest nowy Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem dla helikopterów.

Zabrze to miasto, w którym dostępna na miejscu baza medyczno-naukowa, a także dydaktyczna, dają perspektywę rozwoju miasta w kierunku specjalistycznych usług medycznych, inżynierii biomedycznej i innowacyjnych przedsiębiorstw działających w oparciu o nowoczesne technologie.

Priorytetem dla miasta jest rozwój aktywnej społeczności miejskiej, w przyjaznych mieszkańcom i gościom przestrzeniach, a także rozwój innowacyjnej gospodarki w oparciu o system kształcenia dostosowany do aktualnych potrzeb rynku pracy. Jest miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców innych gmin, szczególnie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Tworzy ofertę, wpływającą na pozycję metropolii w relacji do innych obszarów metropolitalnych Polski.

ROZDZIAŁ I

INFORMACJA O REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE 2030 W ROKU 2018

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 wyznacza kierunki zrównoważonego rozwoju miasta Zabrze. Dokument definiuje najważniejsze potrzeby gospodarcze, społeczne oraz środowiskowe naszego miasta. Strategia wychodzi naprzeciw oczekiwaniom zarówno Zabrzan jak i inwestorów czy też turystów. Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 to dokument, który powstał w oparciu o uwarunkowania społeczno-kulturowe, gospodarczo-technologiczne oraz uwarunkowania infrastrukturalno-środowiskowe. Strategia przedstawia Zabrze jako miasto, którego rozwój oparty jest na dążeniu do:

- popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych,
- ugruntowywania konkurencyjnych warunków dla funkcjonowania biznesu,
- tworzenia przyjaznych przestrzeni miejskich oraz osiągnięcia znaczącej pozycji w Metropolii.

Dalszy rozwój miasta wymaga wskazania kilku obszarów jego funkcjonowania, w których nastąpi szczególna intensyfikacja działań strategicznych. Ścisłe ukierunkowanie aktywności władz samorządowych jest koniecznością skutecznego zarządzania rozwojem miejskim. W Strategii Zabrze 2030 przyjęto, iż priorytety wyznaczają główne obszary rozwoju miasta, w których dokonywana jest interwencja za pomocą zbioru mierzalnych celów strategicznych oraz wynikających z nich kierunków, działań i przedsięwzięć. W Strategii wskazane zostały cztery priorytety rozwoju:

1. P1. Aktywne społeczeństwo miejskie
   Wyzwanie strategiczne: Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym
2. P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki
   Wyzwanie strategiczne: Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta
3. P3. Przyjazność przestrzeni miasta
   Wyzwanie strategiczne: Udomowienie przestrzeni w mieście
4. P4. Znacząca pozycja metropolitalna
   Wyzwanie strategiczne: Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Priorytety rozwoju, cele strategiczne i horyzontalne Strategii Zabrze 2030

PRIORYTETY ROZWOJU	**P1. Aktywne społeczeństwo miejskie**	**P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki**	**P3. Przyjazność przestrzeni miasta**	**P4. Znacząca pozycja metropolitalna**
WYZWANIA STRATEGICZNE	**Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym**	**Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta**	**Udomowienie przestrzeni w mieście**	**Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii**
CELE STRATEGICZNE	C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki
CELE HORYZONTALNE	CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju *smart city* CH 3. Rewitalizacja miasta CH 4. Skuteczne promowanie miasta			

P1. Aktywne społeczeństwo miejskie

Priorytet: „Aktywne społeczeństwo miejskie”, wyraża wolę wspierania działań ukierunkowanych na zachęcanie do pożądanych zachowań mieszkańców Zabrza. Konsekwentne popularyzowanie postaw świadomego uczestnictwa w życiu miasta, w tym angażowania się w inicjatywy społeczne, tworzenia wspólnot sąsiedzkich czy zainteresowania jednostek poprawą warunków życia większej grupy społecznej, jest przedmiotem starań wielu instytucji miejskich i organizacji pozarządowych. Poprzez wybór tego priorytetu miasto deklaruje chęć podejmowania przedsięwzięć mających na celu przede wszystkim podnoszenie poziomu oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej, zatrzymywania pochodzących z Zabrza uczniów, studentów i absolwentów oraz pozyskania nowych mieszkańców zainteresowanych ofertą gospodarczą i mieszkaniową miasta, jak również poprawę sytuacji najuboższych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne „Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym”. W ramach priorytetu „Aktywne społeczeństwo miejskie” wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa
C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej
C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców
C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców
C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców
C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej

W poniższej tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu: strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze stanowiące uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Priorytet 1. Aktywne społeczeństwo miejskie. Szczegółowe informacje na temat ich realizacji w 2018r. znajdują się w rozdziale II.

P1. Aktywne społeczeństwo miejskie	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
2	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze
3	Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju"

4	Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach
5	Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom (PUP)
6	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej
7	Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowany ze środków PFRON
8	Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2018 rok
9	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze Na Lata 2010 – 2020
10	Program Zabrzański Senior 65+
11	Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012-2020
12	Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 r.
13	Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027
14	Programy zdrowotne dla mieszkańców Miasta Zabrze do realizacji w latach 2016-2018
15	Lokalny program pomocy społecznej - programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2014-2020
16	Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020
17	Program na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych
18	Plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2018
19	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Lata 2016-2020
20	Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej
21	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności
22	Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019

Realizacja strategii w ramach I priorytetu:

1. Bezpieczeństwo publiczne (C1)

   Bezpieczeństwo mieszkańców to od lat jeden z ważniejszych priorytetów. Miasto Zabrze ściśle współpracuje z Komendą Miejską Policji. Zakres współdziałania obejmuje takie obszary jak: realizacja programów profilaktycznych, finansowanie dodatkowych patroli, zakup alkomatów i narkotestów czy wsparcie remontu budynku komendy i komisariatów. Zgodnie z zawartym porozumieniem o współpracy dofinansowano kwotą 143 500,00 zł zakup 3 oznakowanych radiowozów i 1 pojazdu nieoznakowanego. Kwota 700 tys. zł została przeznaczona na termomodernizację i standaryzację obiektów Komendy Miejskiej Policji, natomiast 200 tys. zł zostało przeznaczone na służby dodatkowe prowadzone na terenie miasta przez funkcjonariuszy Policji.

   - Realizacja zadań zleconych gminom i powiatom finansowanych za pomocą dotacji celowych z budżetu państwa: Realizacja "Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020" w zakresie sprzętu informatyki i łączności oraz wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy
   - Zadanie ZKOL/04/18 „Współpraca z Komendą Miejską Policji w Zabrzu”
   - Zadanie WI/ZKOL/58/17 Zakupy inwestycyjne dla Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu
   - Zadanie WI/ZKOL/78/16 Zakupy inwestycyjne oraz remonty w Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu

   Podjęte zadania w znacznym stopniu wpływają na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, co potwierdzają sprawozdania składane przez Komendanta Miejskiej Policji.

   Współpraca Miasta z policją realizowana jest także za pomocą rządowego programu „Razem bezpieczniej” (C1). Głównym celem programu jest:

   - poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa oraz porządku publicznego,
   - eliminowanie lub ograniczanie negatywnych zjawisk i tendencji w tym zakresie,
   - przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu.

   W ramach Programu od 2008 roku w Zabrzu realizowany jest projekt „Lepiej razem niż osobno”. Do jego podstawowych zadań zaliczamy podniesienie bezpieczeństwa przez niwelowanie zachowań patologicznych wśród dzieci i młodzieży oraz prowadzenie profilaktycznych na rzecz podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przemocy i agresji szkolnej oraz przemocy w rodzinie.

2. Współpraca ze Strażą Pożarną (C1).
   Dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców stale prowadzona jest współpraca ze Strażą Pożarną. Zakres współdziałania to m.in. zakup sprzętu i niezbędnego wyposażenia. Na wydatki poniesione w roku 2018 składają się m.in.: środki z Budżetu Państwa przeznaczone na funkcjonowanie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu to kwota 8,3 mln zł. oraz dofinansowanie z budżetu Miasta, które wyniosło 201 tys. zł.
   Ochotniczej Straży Pożarnej został przekazany sprzęt ratowniczy, m.in.:
   - defibrylatory,
   - w pełni wyposażone torby ratownicze,
   - nosze transportowe.

   W 2018 roku na działalność Ochotniczej Straży Pożarnej przeznaczono z budżetu miasta przeszło 250 tys. zł.

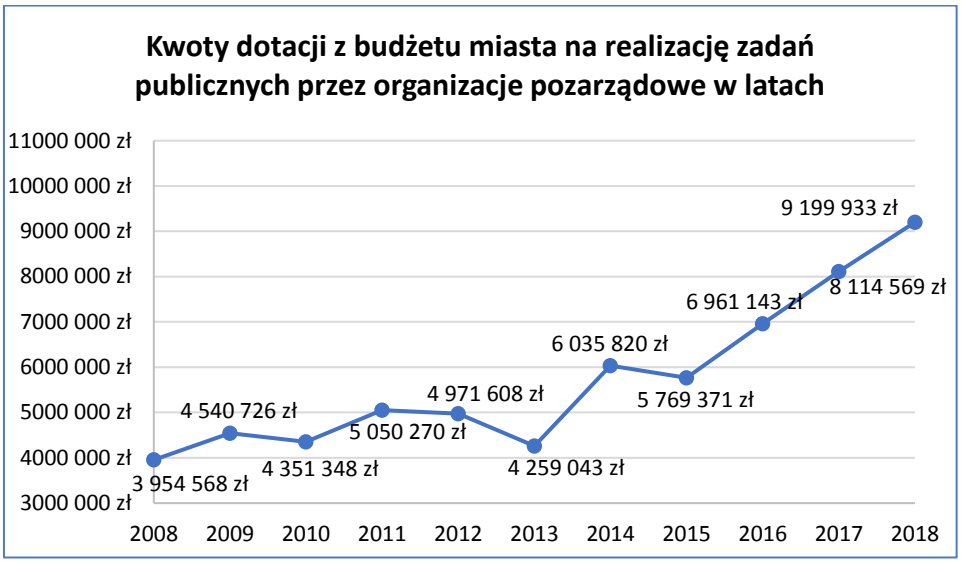
3. Pozostałe Zadania w ramach współpracy w zakresie bezpieczeństwa publicznego (C1)
   - Zadanie SM/01/18 Koordynacja zagadnień z zakresu utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego. Utrzymanie bieżące Straży Miejskiej
   - Zadanie ZKOL/05/18 „Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez działalność Ochotniczych Straży Pożarnych”
   - Termomodernizacja budynku przychodni Revitamed i remizy OSP Makoszowy, ul. Daleka 1. w ramach ZBP 2018

4. Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze (C1), w skrócie MWMZ, został zdefiniowany jako system mający na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego za pomocą obserwacji przestrzeni publicznej i zdarzeń zachodzących na terenie miasta Zabrze oraz ich rejestracji za pomocą kamer i innych urządzeń technicznych, które prowadzą do wzrostu poczucia bezpieczeństwa. Dla skoordynowania wszystkich prac głównie tych planowanych, związanych z realizacją kolejnych etapów rozwoju monitoringu wizyjnego powstała Koncepcja Monitoringu Wizyjnego Miasta Zabrze. W dokumencie tym określono niezbędne mechanizmy organizacyjno-techniczne dotyczące m.in. prac projektowych, sprzętu, sieci światłowodowych i lokalizacji kamer. Zgodnie ze wstępnymi założeniami, monitoringiem wizyjnym obejmowane są etapowo miejsca uznane za niebezpieczne, ze szczególnym uwzględnieniem ciągów komunikacji pieszej, skrzyżowań o dużym natężeniu ruchu, placów, miejsc użyteczności publicznej i innych. Nadzorem monitoringu wizyjnego objęte miejsca publiczne wskazane przez służby mundurowe i jednostki miejskie jako szczególnie niebezpieczne, mienie publiczne narażone na dewastację i niszczenie oraz ulice i skrzyżowania strategiczne dla ruchu drogowego.
   - Zainstalowanie kamer miejskiego monitoringu wizyjnego na terenie dzielnicy Zandka ramach ZBP 2018

- Obsługa strefy bezpieczeństwa w Zabrzu poprzez rozbudowę oraz eksploatację systemu monitoringu wizyjnego

5. Rozwijanie aktywności obywatelskiej (C2).

Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach partnerstwa i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych. Trzeci sektor jest istotnym partnerem, z którym współpraca od lat jest systematycznie umacniana. Prawidłowe współdziałanie, podnoszące efektywność działań w rozwiązywaniu problemów lokalnych, wymaga zaangażowania obu stron. Spośród 332 organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na terenie Zabrza, większość aktywnie działa na rzecz lokalnej społeczności, aktywizując ją poprzez cykliczne spotkania, animując czas wolny. W roku 2018 łącznie 117 organizacji realizowało zadania publiczne w oparciu o dotacje ze środków budżetu miasta dzięki czemu zrealizowano łącznie aż 174 projekty na ogólną kwotę 9,2 mln. zł.

Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu przy ul. Brodzińskiego 4

6. Modernizowanie obiektów edukacyjnych (C3).

   W Zabrzu od dziesięciu lat prowadzony jest program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej. Objął już ok. 50 placówek oświatowych. Na jego realizację pozyskanych zostało ponad 70 mln zł. Przykładowe inwestycje oświatowe w 2018r.:

   - Modernizacja budynków SP24 przy ul. Tarnopolskiej.
   - Modernizacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7, ul. Daleka.
   - Kontynuacja programu termomodernizacji placówek oświatowych (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 przy ul. Cmentarnej, Bursa Szkolna przy ul. Franciszkańskiej, Szkoła Podstawowa nr 29 przy ul. Budowlanej).
   - Modernizacja Centrum Edukacji przy ul. 1 Maja.

Szkoła Podstawowa nr 29 przy ul. Budowlanej 26

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 w Zabrzu przy ul. Cmentarnej 7

Dzięki przeprowadzonym termomodernizacjom, koszty utrzymania placówek spadają średnio o jedną trzecią. Budynki zyskują również na estetyce. Równie ważny jest efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia ilości emitowanych do atmosfery zanieczyszczeń oraz poprawy efektywności energetycznej.

7. Termomodernizacja Przedszkola nr 43 w Zabrzu przy ul. Klonowej 2 (C3).
   Prace remontowe trwały ponad rok, od sierpnia 2017 roku do września 2018 roku. W ramach inwestycji wykonano termomodernizację obiektu w tym docieplenie przegród zewnętrznych z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, rozbudowę części parterowej od strony wejściowej o hol i szatnie dla dzieci, nadbudowę obiektu od strony zachodniej o I i II piętro (sale dydaktyczne). Wykonano nowe ogrodzenie, instalację c.o., instalację elektryczną, instalację wodno-kanalizacyjną, przyłącze energetyczne oraz wentylację mechaniczną. Zagospodarowano również teren wokół budynku wraz z wykonaniem nawierzchni, trawników, nasadzeń oraz placu zabaw. Koszt inwestycji to ponad 4,2 mln zł.

Przedszkole nr 43 w Zabrzu przy ul. Klonowej 2

8. Termomodernizacja Przedszkola nr 16 w Zabrzu przy ul. Korczoka 96 (C3).
   W ramach termomodernizacji ocieplono ściany budynku, wymieniono stolarkę okienną i ślusarkę drzwiową. Przedszkole zyskało m.in. nową instalację wewnętrzną c.o. i elektryczną. Częściowo wymieniono kanalizację deszczową. Wykonano izolację termiczną poniżej poziomu terenu oraz izolację przeciwwodną ścian piwnicznych i fundamentowych, wykonano gruntowne czyszczenie i docieplenie stropodachu, zamontowano nowe obróbki blacharskie, rynny i rury spustowe, wymieniono wszystkie parapety okienne. Budynek posiada także nowe oświetlenie zewnętrzne oraz wyremontowane schody wejściowe. Koszt zakończonej inwestycji to 2,6 mln zł.

Przedszkole nr 16 w Zabrzu przy ul. Korczoka 96

9. Termomodernizacja Przedszkola nr 19 w Zabrzu przy ul. Konopnickiej 1 (C3).
   Prace remontowe trwały ponad rok – od września 2017 roku do października 2018 roku. W ramach inwestycji wykonano docieplenie ścian zewnętrznych budynku przedszkola – izolacja cieplna ścian wraz z kolorystyką elewacji, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian piwnic budynku, wymiana starych okien drewnianych i stalowych, instalacji co, wewnętrznej instalacji kanalizacyjnej, instalacji wody zimnej i wody ciepłej zasilanej ze stacji wymienników, docieplenie pomieszczeń użytkowych na II piętrze oraz stropów nad piętrem w częściach strychowych, przełożenie dachówki na całym dachu, oraz dostosowanie komunikacji – dojścia dla osób niepełnosprawnych. Koszt inwestycji to ponad 1,1 mln zł.

Przedszkole nr 19 w Zabrzu przy ul. Konopnickiej 1

10. Realizacja projektu pn. „Przedszkole naszych marzeń – dostosowanie infrastruktury przedszkolnej w Zabrzu do realizacji programu”(C3).
    W ramach projektu przeprowadzono remonty i przebudowę pomieszczeń w trzech zabrzańskich placówkach: Przedszkole nr 47 przy ul. Kalinowej oraz Przedszkole nr 49 przy ul. Sportowej oraz Przedszkole nr 43 przy ul. Klonowej. Efektem projektu będą dodatkowe sale edukacyjne przystosowane dla potrzeb przedszkolaków, ze szczególnym uwzględnieniem grup wiekowych 3 i 4 latków. Każda z inwestycji zawiera też elementy związane z dostosowaniem obiektów dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zakupem niezbędnego dla prowadzenia działalności edukacyjnej wyposażenia. W wyniku realizacji projektu utworzone zostaną łącznie 92 miejsca opieki przedszkolnej dla 3-4 latków. W ramach realizowanego przedsięwzięcia powstały również nowoczesne, spełniające wszelkie standardy bezpieczeństwa place zabaw zlokalizowane w placówkach objętych projektem. Całkowita wartość projektu to 3,8 mln zł.

Przedszkole nr 49 w Zabrzu przy ul. Sportowej 42

Powyższe działania są komplementarne z projektem „Przedszkole naszych marzeń – wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu”, w ramach którego finansowane będzie funkcjonowanie nowych oddziałów, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz – przede wszystkim – zajęcia logopedyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjno-kompensacyjne dla ponad 400 dzieci w wieku 3-4 lat.

11. Kompleksowość oferty edukacyjnej – realizacja Strategii Edukacji Miasta Zabrze(C3).
    Strategia Edukacji Miasta Zabrze w roku 2018 była realizowana w sposób kompletny, uwzględniając bieżące potrzeby mieszkańców i rynku pracy. Rok szkolny 2017/2018 był rokiem, w którym nastąpiła zmiana przepisów regulujących działanie całego systemu

oświaty. W związku z tym, od dnia 1 września 2017 r. nastąpiła zmiana struktury szkół, przedszkoli i placówek oświatowych. W wyniku reformy systemu oświaty 35 szkół podstawowych przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe, 13 gimnazjów włączono do 8 letniej szkoły podstawowej, 7 gimnazjów przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe. W 2018 r. struktura szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze obejmowała 38 przedszkoli, 42 szkoły podstawowe, 39 szkół ponadgimnazjalnych oraz 5 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2017/2018 liczba uczniów wynosiła 21 652, a w roku szkolnym 2018/2019 wynosiła 21 608.

Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w 2018 r. wyniosła 4 941. Oznacza to, że wszystkie dzieci zostały przyjęte.

Nazwa	rok szkolny 2017/2018		rok szkolny 2018/2019	
	Liczba szkół	Liczba uczniów	Liczba szkół	Liczba uczniów
Przedszkola	38	4 665	38	4 822
w tym:				
przedszkola samodzielne	33	4 339	33	4 492
przedszkola w zespołach	5	236	5	330
oddziały przedszkolne w SP	6	154	4	119
Szkoły podstawowe	42	9 906	42	11 134
Oddziały gimnazjalne		2 537		1 266
Szkoły ponadgimnazjalne	39	4 390	39	4 267
Placówki oświatowe	5	2429	5	2417
Liczba jednostek organizacyjnych	92	21 652	91	21 608

12. Realizacja projektów edukacyjnych podnoszących jakości kształcenia (C3):
    - Przedszkole naszych marzeń
      cele projektu to: zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach oraz dodatkowe zajęcia dla dzieci i podniesienie kompetencji nauczycieli.
    - Nasza jakość – Twoja szansa
      w ramach programu rozwoju szkolnictwa zawodowego zorganizowano dodatkowe zajęcia i spotkania z ekspertami dla 1,2 tys. uczniów.
    - Aktywna tablica
      w ramach projektu zostały zakupione urządzenia multimedialne dla blisko 40 szkół.
    - Zielona pracownia
      w ramach projektu powstają ekopracownie, utworzone na potrzeby nauk przyrodniczych. Dotychczas powstało 6 takich pracowni.
    - Programy „Erasmus + Akcja KA1", „Erasmus + Akcja KA2", w programach bierze udział 13 szkół.
    - Projekt „Eksperyment w obiektywie" " – w projekcie biorą udział 2 szkoły.
    - Projekt" Kreatywność bez barier – Trzecia misja uczelni" – w projekcie bierze udział 8 szkół, przedsięwzięcie realizowane jest we współpracy z Politechniką Śląską.

- Projekt „Zabrzańskie Ścieżki Kopernika” – w projekcie bierze udział 8 szkół, przedsięwzięcie realizowane jest we współpracy z Politechniką Śląską.
- Projekt „Ścieżka Kopernika w Zabrzu” – w projekcie bierze udział 8 szkół, przedsięwzięcie realizowane jest we współpracy z Politechniką Śląską.

13. Zielone Pracownie

W 2018 r. otwarta została „Zielona Pracownia” w Szkole Podstawowej nr 21 przy ul. Bytomskiej 26. To już szósta „ekopracownia” w Zabrzu. Ekopracownie w szkołach umożliwiają podejmowanie działań podnoszących świadomość ekologiczną uczniów w atrakcyjnych warunkach nauczania, poprzez zastosowanie kreatywnych rozwiązań zagospodarowania przestrzeni szkolnej. Zielone pracownie to ekopracownie utworzone na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, chemiczno-fizycznych czy geologicznych. Projekt jest dofinansowany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

„Zielona Pracownia” w Szkole Podstawowej nr 21 w Zabrzu przy ul. Bytomskiej 26

14. Rozwój szkolnictwa zawodowego – optymalizacja kierunków kształcenia (C3)

Realizacja projektu: „Nasza jakość – Twoja szansa – kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego”. Celem projektu jest zwiększenie szans na rynku pracy uczniów zabrzańskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Realizację projektu zaplanowano od września 2016 roku do września 2019 r. w zabrzańskich szkołach zawodowych i jednej placówce kształcenia zawodowego.

Lista placówek uczestniczących w projekcie:

- Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu przy ul. Zwrotniczej 11
- Zespół Szkół nr 18 w Zabrzu przy ul. K. Sitki 55
- Zespół Szkół Spożywczych w Zabrzu przy ul. Franciszkańskiej 13

- Zespół Szkół nr 17 w Zabrzu przy ul. J. Piłsudskiego 58
- Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych w Zabrzu przy ul. Franciszkańskiej 4
- Zespół Szkół nr 10 w Zabrzu przy ul. Chopina 26
- Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu przy ul. Piłsudskiego 58
- Zespół Szkół nr 3 w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 118
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu przy Placu Traugutta 1
- Centrum Edukacji w Zabrzu przy ul. 1-go Maja 12
- Zespół Szkół Specjalnych nr 42 w Zabrzu przy ul. H. Sienkiewicza 43
- Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu przy ul. 3 Maja 95

W ramach projektu przewidziano następujące działania:

- doradztwo edukacyjno-zawodowe dla 1194 uczniów w zabrzańskich szkołach zawodowych biorących udział w projekcie,
- podnoszenie umiejętności zawodowych uczniów poprzez organizację zajęć specjalistycznych oraz kursów i szkoleń dających uprawnienia zawodowe,
- zorganizowanie praktyk i staży dla 597 uczniów u pracodawców,
- doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych 117 nauczycieli kształcenia zawodowego/ instruktorów praktycznej nauki zawodu,
- wdrożenie nowych innowacyjnych form kształcenia,
- doposażenie pracowni zawodowych tak, aby w jak największym stopniu odzwierciedlały warunki pracy u pracodawców,
- zwiększenie współpracy szkół i placówki z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Budżet projektu to ponad 7,8 mln zł.

Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze	
Nazwa zawodu	**Szkoła**
Technik informatyk	Centrum Edukacji, Zespół Szkół Nr 3, Zespół Szkół Nr 10
Technik elektronik	Zespół Szkół Nr 10
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Centrum Edukacji
Murarz-tynkarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Elektryk	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Ślusarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Sprzedawca	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Kucharz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Spożywczych
Elektromechanik	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Cukiernik	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Spożywczych

Piekarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Spożywczych
Betoniarz-zbrojarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik mechanik	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik geodeta	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik budownictwa	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik organizacji reklamy	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Operator obrabiarek skrawających	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik elektryk	Zespół Szkół Nr 3
Technik hotelarstwa	Zespół Szkół Nr 17
Technik obsługi turystycznej	Zespół Szkół Nr 17
Technik eksploatacji portów i terminali	Zespół Szkół Nr 17
Fryzjer	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych, Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Magazynier-logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Blacharz samochodowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Elektromechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Lakiernik	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Mechanik motocyklowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Mechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik architektury krajobrazu	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik weterynarii	Zespół Szkół Spożywczych
Technik żywienia i usług gastronomicznych	Zespół Szkół Spożywczych

W 2018 r. publiczne szkoły prowadzone przez Miasto Zabrze oferowały zajęcia z 34 zawodów w tym 4 nowe kierunki, takie jak:

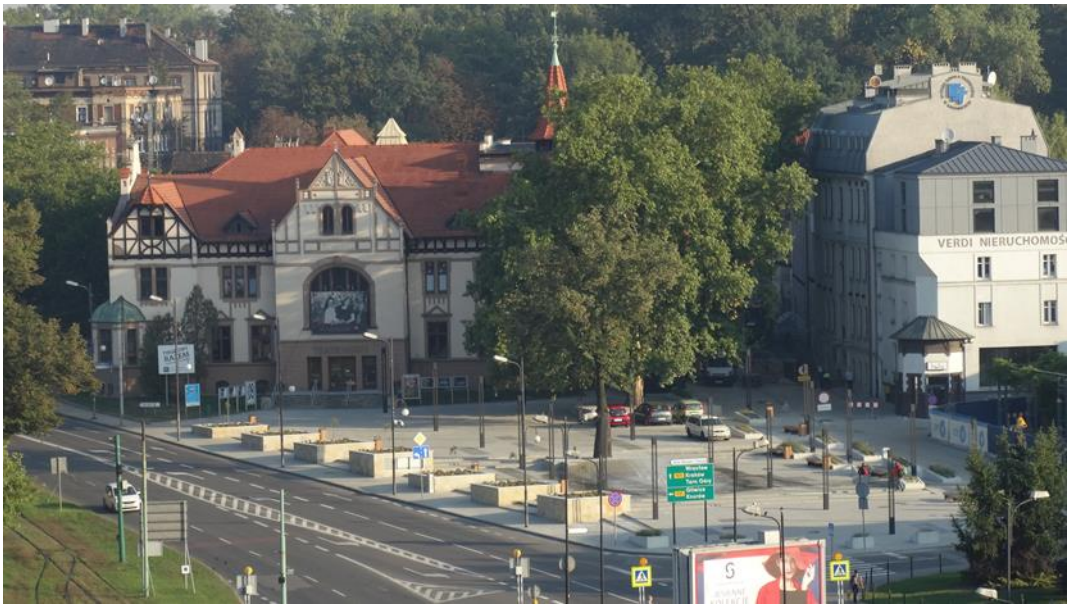
- technik fotografii i mediów
- technik informatyk e-sport
- w szkole zawodowej:
    - lakiernik
    - magazynier logistyk

15. Stypendia dla uzdolnionej młodzieży (C3).

    Na podstawie uchwały Nr LVIII/856/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.10.2014 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze przyznawane są stypendia za wybitne osiągnięcia. W 2018 roku na stypendia przeznaczono kwotę 37 400,00 zł. Z pośród wniosków, które wpłynęły w roku szkolnym 2018/2019, Stypendialna Komisja Rekomendacyjna wyłoniła 10 kandydatów do stypendium. Uczniowie ci wykazali się największymi osiągnięciami. Były to konkursy przedmiotowe organizowane przez Śląskie Kuratorium Oświaty, jak również ogólnopolskie konkursy pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej.

16. Remont budynku Teatru Nowego (C4).

    Realizacja projektu pn.: „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i remont budynku Teatru Nowego w Zabrzu wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu" to możliwość poprawy warunków dla lokalnej działalności kulturalnej. Całkowita wartość projektu wynosi 6,7 mln zł. Istotą projektu jest zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej Teatru Nowego w Zabrzu poprzez udostępnienie dotychczas wyłączonych z użytkowania pomieszczeń, zwiększenie liczby miejsc na widowni o 37 sztuk, a także prace służące powstaniu Małej Sceny z kameralną widownią na 80 osób przeznaczoną do małych form teatralnych. Planowane działania to: przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i remont zabytkowego budynku. W ramach prac planuje się rozbudowę budynku o nowe skrzydło, w którym zlokalizowane będą nowe pomieszczenia techniczne. W części tej powstanie także klatka schodowa łącząca nową i starą część budynku. Zakończenie realizacji przedsięwzięcia planowane jest na końcówkę 2020 r.

Teatr Nowy w Zabrzu, plac Teatralny 1

17. Przebudowa boiska przy SKS Gwarek (C5).

Zakres prac obejmował wykonanie nawierzchni z trawy syntetycznej, wyrównanie podbudowy pod nawierzchnie z trawy syntetycznej oraz wykonanie fundamentów pod urządzenia sportowe. Koszt inwestycji to ponad 500 tys. zł.

Boisko SKS Gwarek Zabrze przy ul. Bytomskiej

18. Budowa boisk sportowych w ramach ZBP (C5).

- WI/WI/12/17 ZBP 2017 – Budowa boiska piłkarskiego w Mikulczycach przy ul. Mickiewicza 66a, o wymiarach 34m x 60m ze sztuczną trawą i oświetleniem, wydano: 428 tys. zł. Pozwoliło to na zakończenie realizacji zadania – odbiór końcowy miał miejsce 15 maja 2018. Powstało boisko z niezbędnymi elementami (dwie bramki, piłkochwyty o wysokości 6 m, trzy ławki oraz instalacja elektryczna z czterema słupami oświetleniowymi z trzema oprawami oświetleniowymi na każdym).
- WI/WI/13/17 ZBP 2017 – Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego ogólnodostępnego dla dzieci i młodzieży przy Szkole Podstawowej nr 28 w Zabrzu, ul. Kosmowskiej 43. Wydano 334 tys. zł. Pozwoliło to na wykonanie następującego zakresu rzeczowego: boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej typu natryskowego z podbudową i odwodnieniem oraz sprzętem sportowym; piłkochwyty o wysokości 6 m; cztery słupy oświetleniowe z dwoma oprawami oświetleniowymi każdy; monitoring z czterema kamerami, ciągi komunikacyjne, 4 ławki, kosze stalowe. Realizacja zadania została zakończona.

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 28 w Zabrzu, ul. Kosmowskiej 43

- WI/WI/10/17 ZBP 2017 – Wielopokoleniowa Ścieżka Zdrowia, wydano 429 tys. zł. Wykonano boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej do gry w mini piłkę nożną, siatkówkę i koszykówkę; bieżnię o długości 60 m z mączki ceglanej, ścieżkę zdrowia z 12 urządzeniami sprawnościowymi wraz z alejka z kruszywa łamanego, chodnik z kostki betonowej, ławki i koszy na śmieci, oświetlenie boiska oraz monitoring.
- WI/WI/28/18 ZBP 2018 – Budowa boiska dla dzieci i młodzieży przy Szkole Podstawowej nr 17 w Zabrzu, ul. Korczoka 98, wydano 12 tys. zł. Pozwoliło to na opracowanie dokumentacji projektowej. Wybrano również inspektora nadzoru inwestorskiego oraz ogłoszono przetarg na wykonanie robót budowlanych.
- WI/WI/33/18 ZBP 2018 – Boisko do siatkówki plażowej dla Szkoły Podstawowej nr 16, ul. Lompy 78, wydano 2 tys. zł. Pozwoliło to na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej boiska do siatkówki plażowej wraz z zatwierdzeniem dokumentacji projektowej oraz przyjęciem zgłoszenia robót budowlanych. Oprócz tego ogłoszono zapytanie ofertowe w Biuletynie Informacji Publicznej w celu wyłonienia wykonawcy robót budowlanych oraz wysłano zapytanie ofertowe na wybór nadzoru inwestorskiego.
- WI/WI/35/18 ZBP 2018 – Budowa ogólnodostępnego boiska piłkarskiego w Mikulczycach o wym. 25m × 50m ze sztuczną murawą. W 2018 r. powstała dokumentacja projektowo-kosztorysowa oraz wystąpiono o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego.

19. Budowa sal gimnastycznych w Zabrzu w ramach dotacji z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (C5). Zostały podpisane umowy na wykonanie inwestycji. Nastąpiło przekazanie placów budowy wykonawcom. Zakończenie wszystkich robót i protokolarne przekazanie budynków do użytkowania powinno odbyć się do 30 czerwca 2020. Realizowane inwestycje:
    - Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8, ul. Badestinusa. Zakres robót obejmuje: budowę nowej sali gimnastycznej o powierzchni liczącej ok. 1,1 tys.m^2 wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; budowę łącznika oraz wyposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt sportowy. Koszt całej inwestycji ma wynieść 5,1 mln zł.
    - Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych przy ul. Płaskowickiej. Zakres robót obejmuje: budowę nowej sali gimnastycznej o powierzchni liczącej ok. 2,1 tys. m^2 wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; budowę łącznika między obiema salami i budynkiem szkoły oraz wyposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt sportowy. Wartość przedsięwzięcia to ok. 16,2 mln zł.

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych w Zabrzu przy ul. Płaskowickiej 2

20. Aktywne Zabrze (C5)

    Projekt Aktywne Zabrze to cykl bezpłatnych zajęć sportowych z trenerem lub instruktorem w zakresie wielu dyscyplin sportowych. W zajęciach mogą uczestniczyć mieszkańcy Zabrza, zarówno dorośli jak i dzieci. Uczestnikiem zajęć, szkoleń, treningów czy zawodów może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście przy ul. Powstańców Śląskich. Partnerem strategicznym projektu jest Miasto Zabrze.

21. Zabrzański Rower Miejski (C5)

Zabrzański Rower Miejski to sieć wypożyczalni rowerów, która umożliwia mieszkańcom wypożyczenie roweru w sześciu miejscach naszego miasta. Stacje Zabrzańskiego Roweru Miejskiego znajdują się aktualnie przy Politechnice Śląskiej (ul. Roosevelta), dworcu PKP, w dzielnicy Rokitnica (pętla autobusowa), w sąsiedztwie Kopalni Guido (ul. 3 Maja), Sztolni Królowa Luiza (ul. Miarki) oraz Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza (ul. Wolności). Łącznie do dyspozycji wypożyczających przygotowano 50 rowerów. W pierwszym sezonie (2018r.) system Zabrzańskiego Roweru Miejskiego zanotował ponad 7200 wypożyczeń. W systemie Zabrzański Rower Miejski zarejestrowało się ponad 2 800 użytkowników, jednak nie tylko oni korzystali z zabrzańskich rowerów – ponad 2 tysiące wypożyczeń dokonały osoby zarejestrowane w innych systemach Nextbike. Średni czas jednego wypożyczenia roweru w ramach ZRM wyniósł niemal 53 minuty. Największą popularnością cieszyła się stacja Sztolnia Port, a rowerzyści najchętniej na rowerach miejskich pokonywali dystans między stacjami dworzec PKP i Politechnika Śląska. W 2019r. planowane jest poszerzenie oferty o dwie nowe stacje.

Stacja Zabrzańskiego Roweru Miejskiego przy Sztolni Królowa Luiza, ul. Karola Miarki

22. Minimalizacja problemów społecznych – ułatwienia dla niepełnosprawnych (C6). W ramach wdrażania funkcjonalnych społecznie rozwiązań zainstalowana została winda dla osób niepełnosprawnych w budynku w którym mieści się Jednostka Gospodarki Nieruchomościami oraz spółka ZBM-TBS. Tym samym zakończone zostało zadanie pn. „Przebudowa zespołu sanitarnego oraz zabudowa windy w celu dostosowywania strefy wejściowej i parteru budynku przy Placu Warszawskim 10 w Zabrzu do potrzeb osób niepełnosprawnych”. Koszt inwestycji wyniósł ponad 600 tys. zł.

Budynek ZBM-TBS w Zabrzu przy Placu Warszawskim 10

23. Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów – Program *Zabrzański Senior 65+* (C6).
    W 2018 roku na realizację uchwalonego Programu *Zabrzański Senior 65+* przeznaczono kwotę 30 tys. zł. Celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności usług rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych i innych dla osób, które ukończyły 65 rok życia. Działania ukierunkowane są także na kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie. Stale rozwijany jest katalog ulg dla seniorów.

24. Minimalizacja problemów społecznych(C6)
    W 2018 roku w ramach zadań finansowanych ze środków PFRON zrealizowano w sumie 511 wniosków na łączna kwotę 1,1 mln zł, natomiast w ramach programu „Aktywny Samorząd" zrealizowano 76 wniosków na łączna kwotę 329 tys. zł.

Realizacji zadań Powiatu ze środków PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej w roku 2018 przez MOPR.

Lp.	Nazwa zadania	2018	
		Ilość wykorzystanych środków finansowych	Ilość odbiorców dofinansowania
1	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych	312 157 zł	76
2	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	309 262 zł	282
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	399 995 zł	252
4	Zlecanie zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym	80 000 zł	6 organizacji
5	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	2 064 336 zł	116

25. Minimalizacja zjawisk marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta – wigilia dla samotnych i potrzebujących (C6).
Organizacja wigilii dla samotnych i potrzebujących. Wspólne przedsięwzięcie Miasta i „Caritas" przeznaczone dla ok. 800 osób, to inicjatywa ważna i społecznie użyteczna. Pomoc dla potrzebujących w tym zakresie realizowaliśmy w sposób systemowy przekazując dofinansowanie na organizację spotkań w dzielnicach Zabrza. W dzielnicy Zandka odbyła się wigilia dla 90 osób, w dzielnicy Zaborze Południe dla 100 osób, a w dzielnicy Biskupice dla 150 osób.

26. Wspieranie inicjatyw w zakresie tworzenia usług zdrowotnych dla seniorów (C6)
W Zabrzu podejmowanych jest wiele inicjatyw służących seniorom. W 2018r. na terenie Domu Harcerze zorganizowane zostało Miasteczko Seniora. Powstało ono w ramach ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej „Senior Znaczy Szacunek" koordynowanej przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej. Specjaliści przeprowadzili szereg bezpłatnych badań i konsultacji, m.in. pomiar ciśnienia, spirometria i analiza wieku serca oraz badanie wytrzymałości i gęstości kości w kierunku osteoporozy. Odbywały się ponadto wykłady i warsztaty z zakresu edukacji zdrowotnej oraz bezpieczeństwa konsumenckiego.

27. Międzynarodowa konferencja pn.: „Kompleksowe działania na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin" (C6).

    W ramach obchodów VIII Międzynarodowych Dni Osób Niepełnosprawnych i Wolontariatu została zorganizowana międzynarodowa konferencja. Wzięli w niej udział przedstawiciele ośrodków pracujących na co dzień na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym m.in. Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz Szpitala Miejskiego. Wśród uczestników nie zabrakło również nauczycieli, psychologów, rehabilitantów oraz osób niepełnosprawnych. W konferencji brali udział także przedstawiciele z miast partnerskich Zabrza z Niemiec i Włoch.

Międzynarodowa konferencja w Zabrzu pn.: „Kompleksowe działania na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin"

P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki

Drugim priorytetem określonym w Strategii jest „Rozwój i innowacyjność gospodarki". Jest to określenie definiujące zamierzone cechy ekonomicznej orientacji rozwoju Zabrza, będącej przedmiotem starań władz miejskich, nie deprecjonując jednak zaangażowania przedsiębiorców. Miasto takim wyborem decyduje się na rolę lidera w tworzeniu korzystnych impulsów dla przekształceń ekonomicznych, w tym przygotowanie zbioru miejsc posiadających szczególne zalety dla prowadzenia działalności gospodarczej czy ingerowanie w zawodowy profil oferty dydaktycznej miejskich szkół. Zabrze wybierając taki priorytet wpisuje się także w ogólnoeuropejski trend dążenia do utrzymania atrakcyjności inwestycyjnej i dobrej pozycji krajów UE w globalnej rywalizacji o współczesnego klienta. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne, sformułowane jako „Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta". W ramach priorytetu „Rozwój i innowacyjność gospodarki" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta
C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości
C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż
C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta

W poniższej tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze stanowiące uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Priorytet 2. Rozwój i innowacyjność gospodarki. Szczegółowe informacje na temat ich realizacji w 2018r. znajdują się w rozdziale II.

P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020
2	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
3	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze
4	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 (ZPWiK)
5	Plan rozwoju na lata 2016-2018 (ZPEC)

Realizacja strategii w ramach II priorytetu – Rozwój i innowacyjność gospodarki:

1. Rozwój Strefy ekonomicznej (C7).
   Strefa ekonomiczna w Zabrzu to 157 hektarów podzielonych na 45 działek o wielkości od 0,5 do 21 hektarów. W ostatnich latach miasto zainwestowało w jej rozwój 65 mln zł. Na kompleksowe uzbrojenie terenów i przygotowanie ich dla inwestorów w ramach projektu pn.: „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części Miasta Zabrze – etap I i II" przeznaczone zostało 56 mln zł. Sfinalizowanie tego zadania sprawiło, że Zabrze i KSEE mogą zaprezentować inwestorom atrakcyjną ofertę. Zabrzańska strefa ekonomiczna cieszy się nieustającym zainteresowaniem inwestorów. Z zabrzańskiej oferty promocji biznesu corocznie korzystają nowi inwestorzy. Firmy, które kupiły nieruchomość w zabrzańskiej strefie w 2018r.:
   - Ulus Metal Polska S.A. To producent części samochodowych. Firma kupiła za 2 mln zł nieruchomość o pow. 2 ha. Wartość planowanej inwestycji wyniesie ponad 40 mln zł. Firma rozpoczęła budowę hali produkcyjno-magazynowej. W nowej fabryce będą produkowane podzespoły branży samochodowej. Zatrudnienie znajdzie ok 150 osób. Firma ULUS Metal realizując plany związane z rozbudową za kwotę 750 000 zł kupiła również nieruchomość przy ul. Piekarniczej. W nowym zakładzie uruchomiony zostanie dział badawczo-rozwojowy, który będzie pracował nad nowymi materiałami i projektowaniem narzędzi. Budowa nowej części kosztować będzie ponad 12 mln zł, a zatrudnienie znajdzie kolejne kilkadziesiąt osób.
   - Bagsik sp. z o.o. sp. k., firma złożyła ofertę na kwotę 1,45 mln zł. Na działce o powierzchni 1,4 ha położonej przy ul. Donnersmacka firma zamierza już do końca przyszłego roku zrealizować inwestycję o wartości ponad 5 mln zł. Powstanie nowy zakład w którym będą produkowane maszyny i ich elementy do recyklingu. Pracodawca będzie zatrudniać kilkadziesiąt osób.
   - Firma Iron Force kupiła nieruchomość położoną przy ul. Macieja Wilczka za kwotę 4,5 mln zł. Firma chce za kwotę ponad 80 mln złotych (do roku 2023) wybudować zakład produkcji systemów bezpieczeństwa dla branży samochodowej. Pracę znajdzie ponad 100 osób.
   - Firma Pionart kupiła nieruchomość zlokalizowaną przy ul. Salomona Isaaca za kwotę 4,9 mln zł. To nasza rodzima firma z Zabrza zajmująca się produkcją i projektowaniem rusztowań i systemów dla budownictwa. Firma budowę swojego nowego zakładu planuje zakończyć w przyszłym roku.

   Do końca 2018 r. miasto zainwestowało w kompleksowe uzbrojenie terenów i przygotowanie ich dla inwestorów 65 mln zł, z czego 85% stanowiło dofinansowanie ze środków UE. Dotychczasowe wpływy ze sprzedaży nieruchomości wyniosły 58 mln zł. 20 firm sprawdzić ilość kupiło nieruchomości w zabrzańskiej strefie, tworząc miejsca pracy dla 500 osób. Przeprowadzone do tej pory inwestycje w zabrzańskiej strefie warte

są około 300 mln zł. Dobrze przygotowana oferta przyciąga inwestorów. Kolejne przetargi zaplanowano na pierwszy kwartał przyszłego roku.

Strefa ekonomiczna w Zabrzu ul. Goduli

Firmy w specjalnej strefie ekonomicznej w Zabrzu, stan na 31.12.2018 r.

Lp.	Firma
1	Metal Service Center
2	Zakład Piekarniczy KŁOS
3	Schoeller Allibert
4	Bud-Expert
5	Metal Solution
6	PGB
7	Jakon
8	YSP
9	ENEL-AUTOMATYKA
10	ERAE
11	Mandersloot
12	Droma
13	Orion-Tools
14	Orbitvu
15	M-Tech
16	Export Pack
17	Ulus Metal Polska
18	Bagsik
19	Iron Force
20	Pionart

2. Usługi okołobiznesowe (C7).
   Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zapewnia profesjonalną i kompleksową obsługę przy rejestracji, zawieszaniu i wyrejestrowaniu działalności gospodarczej oraz szeroki zakres usług doradczych. Promuje przedsiębiorczość wśród mieszkańców Zabrza. Organizuje szkolenia i konferencje mające na celu podnoszenie kwalifikacji i umiejętności przedsiębiorców. Udziela informacji na temat źródeł dofinansowania do działalności gospodarczej. Organizuje konkursy dla przedsiębiorców.

   Tereny inwestycyjne w Zabrzu prezentowane są za pomocą serwisu internetowego dlainwestora.um.zabrze.pl. Stworzony portal w łatwy i prosty sposób udostępnia ofertę inwestycyjną miasta Zabrze. Przedstawia on zabrzańskie tereny inwestycyjne wraz z wizualizacjami oraz materiałem filmowym. Przykładem usprawnienia działań administracyjnych w zakresie obsługi inwestorów jest powołanie Pełnomocnika ds. Inwestorów oraz utworzone w Urzędzie Miejskim Biuro ds. Inwestorów. Inwestorzy w jednym miejscu mają dostęp do informacji na temat możliwości inwestycyjnych w Zabrzu, mogą również liczyć na kompleksową obsługę swojej inwestycji a także na współpracę i pomoc po zakończeniu procesu inwestycyjnego. Biuro ds. Inwestorów działa na zasadzie *one stop shop,* gdzie wszystkie sprawy związane z inwestowaniem w mieście można załatwić w jednym miejscu.

   Działalność doradczą prowadziła Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Zabrze. Członkami Rady byli w 2018 r. przedstawiciele środowiska gospodarczego. Działalność koncentrowała się na udziale w kształtowaniu polityki gospodarczej miasta, a także wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości.

   Miasto ściśle współpracuje również z organizacjami samorządu gospodarczego takimi jak Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Cech Rzemiosł Różnych Małej i Średniej Przedsiębiorczości i Pracodawców, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa czy Zabrzańska Izba Przemysłowo-Handlowa w celu rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

3. Kwalifikacje zawodowe mieszkańców – Projekt Pakiet na start (C7)
   Miasto Zabrze pozyskało dofinansowanie na realizację projektu pn. Pakiet na start. Celem głównym projektu Pakiet na start jest rozwój przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób zamieszkujących na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze. Założony okres realizacji projektu to 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r.
   Oferowane będzie wsparcie dla 34 uczestników projektu:
   - szkolenia i doradztwo przed rozpoczęciem działalności gospodarczej,
   - jednorazowe bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej

- wsparcie pomostowe finansowe przez okres do 6 mies. z możliwością przedłużenia na wniosek uczestnika projektu do 12 mies.,
- stypendia szkoleniowe,
- zwrot kosztów dojazdu,
- zwrot kosztów opieki nad osobą zależną,
- szkolenia i doradztwo w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej.

4. Przedsiębiorcze postawy mieszkańców – Zabrzański Biznesplan (C8).
   W 2018r. rozstrzygnięta została piąta edycja konkursu „Zabrzański Biznesplan". Jest to inicjatywa wspierająca mikroprzedsiębiorców oraz osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą.
   - Konkurs prowadzony jest w celu wspierania przedsiębiorczości oraz pobudzenia aktywności mieszkańców dla podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w Zabrzu.
   - Od pierwszej edycji konkurs cieszy się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Zabrza. Swoje pomysły biznesowe zgłosili mieszkańcy m.in. Katowic, Gliwic, Rudy Śląskiej, Sosnowca, Wrocławia, Bydgoszczy, a także województwa pomorskiego.
   - Od samego początku konkurs wspierają banki, prywatne firmy, spółki miejskie, instytucje otoczenia biznesu.
   - W pięciu edycjach konkursu zgłoszonych zostało 78 biznesplanów przez 86 uczestników, a partnerzy ufundowali nagrody o łącznej wartości ponad 600 tys. zł. W ostatniej edycji konkursu pula nagród przekroczyła 150.000 zł.

5. Warunki ułatwiające przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe (C9).
   Szwedzki koncern Electrolux planuje zainwestować w latach 2018 – 2019 w fabryki AGD w Polsce 50 mln zł. Największa inwestycja firmy realizowana będzie w naszym mieście. Usytuowany w Zabrzu zakład produkcyjny ma być głównym beneficjentem inwestycji firmy Elektrolux w Polsce w najbliższych latach. Inwestycja stanowi kolejne potwierdzenie, że Zabrze jest miastem przyjaznym dla inwestorów. Firma Elektrolux, która kupiła firmę Best i zamierza w najbliższym czasie zainwestować w rozwój przedsiębiorstwa w Zabrzu prawie 35 mln zł celem podniesienie zdolności wytwórczych. W ramach planowanych prac zmodernizowane zostaną hale i linie produkcyjne. Dzięki temu wzrośnie produkcja i zwiększy się zatrudnienie. W 2018r w zakładzie przy ul. Pyskowickiej zatrudnionych było ponad 300 osób natomiast po modernizacji liczba etatów wzrośnie o kilkadziesiąt procent.

6. Warunki ułatwiające przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe (C9).
   Przedstawiciele Miasta Zabrze uczestniczyli w X edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego, który jest największym wydarzaniem gospodarczym w tej części Europy. W kongresie brały udział autorytety ważne dla gospodarki, polityki, nauki i samorządu –

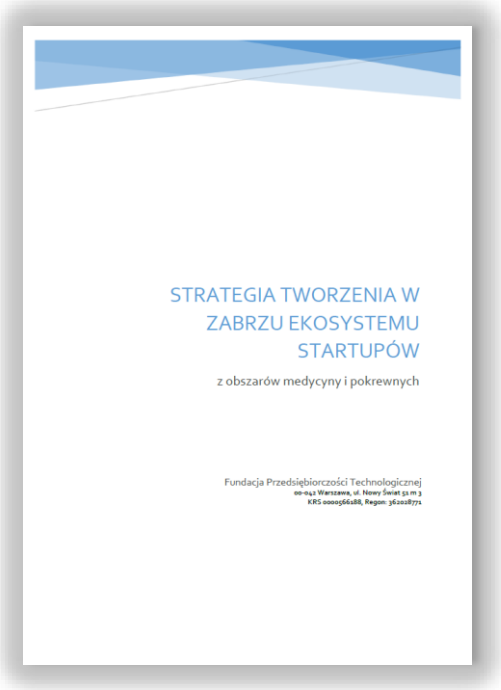
przedstawiciele Unii Europejskiej, polskiego rządu czy parlamentu oraz samorządowcy, ludzie biznesu, naukowcy z całego świata. Kongresowi towarzyszyło wiele wydarzeń m.in. spotkanie młodych przedsiębiorców z całego świata. Na zaproszenie Europejskiej Konfederacji Młodych Przedsiębiorców odbyło się spotkanie w Kopalni Guido grupy G20, którego współgospodarzem było Miasto Zabrze. Podczas wizyty Grupy 20 zaprezentowany został nasze region, jako udany przykład transformacji z ery gospodarki industrialnej do nowoczesnej gospodarki.

7. Inicjowanie, wspieranie oraz udział w targach i imprezach wystawienniczych (C9).
   Przedstawiciele Biura ds. Inwestorów w ostatnim roku brali udział w imprezach konferencyjnych i targowych, m.in.:
   - Europejski Kongres Gospodarczy
   - Międzynarodowe Targi Poznańskie
   - Konferencja Biurowce w Polsce
   - Targi Real Connect 2018
   - Forum Rynku Nieruchomości
   - Konferencja Miasta Zrównoważone
   - Międzynarodowe Forum PPP
   - Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury
   - Spotkania typu B2B organizowane przez międzynarodowe i krajowe izby gospodarcze

   W związku z udziałem w ww. wydarzeniach nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami. W wyniku bezpośredniego kontaktu pozyskano potrzebne informacje na temat rynku, jak również preferencji potencjalnych inwestorów.

8. Strategia Tworzenia Ekosystemu Startupów (C10).
   27 sierpnia 2018 r. Rada Miasta Zabrze Uchwałą nr LIX/710/18 przyjęła do realizacji Strategię tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych. Strategia obejmuje analizę oraz ocenę obecnych mechanizmów wsparcia i współpracy podmiotów gospodarczych z jednostkami naukowymi w Zabrzu. Obejmuje także wyniki badań potrzeb wszystkich stron procesu wsparcia, rozwoju i wdrażania innowacji oraz rekomendacje z zakresu działań na bazie wyników tej analizy, odniesień do referencyjnych rozwiązań funkcjonujących w innych miasta w Polsce, Unii Europejskiej i na świecie.
   Start-upy to firmy we wczesnej fazie rozwoju, poszukujące innowacyjnych rozwiązań, tworzące nowe produkty lub usługi. Adresatami strategii są osoby/podmioty, które planują lub już wprowadzają na rynek innowacyjne produkty, usługi, procesy, kwalifikujące się do specjalności gospodarczej z obszarów medycyny i pokrewnych. Celem Strategii jest zidentyfikowanie, określenie możliwości i dostępności zasobów oraz stworzenie nowych narzędzi do rozwoju specjalizacji gospodarczej miasta w obszarze

medycyny i pokrewnych dziedzin, wzrost rozpoznawalności miasta w zakresie medycyny i dziedzin pokrewnych, stworzenie warunków dla rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw, wzrost zatrudnienia i wzrost dochodów mieszkańców.

P3. Przyjazność przestrzeni miasta

Zgodnie z priorytetem trzecim „Przyjazność przestrzeni miasta" podejmowano działania tak, aby przestrzeń publiczna wzbudzała pozytywne skojarzenia i służyła mieszkańcom w zaspokojeniu wielu potrzeb, m.in. związanych z przyjemnościami podziwiania krajobrazów miejskich, ciekawych dekoracji, urządzeń i obiektów oraz uporządkowanych form zagospodarowania. Ład przestrzenny pomaga wyznaczyć obszary działania różnych podmiotów, zdobyć nowych użytkowników. Przyczynia się również do stworzenia czytelnych map lokalizacji funkcji miejskich oraz pozwala uniknąć konfliktów przestrzennych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne sformułowane jako „Udomowienie przestrzeni w mieście", aby dla jak największej grupy mieszkańców i innych jej użytkowników Zabrze zawsze było „nasze". W ramach priorytetu „Przyjazność przestrzeni miasta" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego
C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych
C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta
C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego
C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych

W poniższej tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze stanowiące uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Priorytet 3. Przyjazność przestrzeni miasta. Szczegółowe informacje na temat ich realizacji w 2018r. znajdują się w rozdziale II.

P3. Przyjazność przestrzeni miasta	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020
2	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022
3	Plan rozwoju na lata 2016-2018 (ZPEC)
4	Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze
5	Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze
6	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020
7	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2018.

8	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030
9	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2015-2018
10	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze oraz Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
11	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze
12	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
13	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach (ZTM)
14	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze

Realizacja strategii w ramach III priorytetu – Przyjazność przestrzeni miasta:

1. Przebudowa Kwartału Sztuki (C11). Całkowity koszt inwestycji wyniósł prawie 5 mln zł. Zakres prac obejmował budowę oraz przebudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej, a także dróg i chodników wokół placu Teatralnego i Parku Hutniczego. Przebudowane zostały również sieci wodociągowa i elektryczna. Zmodernizowane zostały zewnętrze instalacje telekomunikacyjne oraz oświetlenie uliczne.

2. Funkcje w przestrzeni miasta – przebudowa Placu Teatralnego (C11).
   W 2018r. zakończyła się przebudowa placu Teatralnego, jednego z reprezentacyjnych miejsc w centrum Zabrza. Dzięki modernizacji terenu wokół centrum handlowego Platan mieszkańcy Zabrza zyskali atrakcyjną przestrzeń do spędzania wolnego czasu. Inwestycja stanowi kolejny element programu podwyższania jakości życia w mieście. Przebudowa placu Teatralnego to efekt współpracy miasta i właściciela Platana. Dzięki inwestycji, której koszt wyniósł 2 mln zł. plac zyskał nową nawierzchnię i elementy małej architektury.

Plac Teatralny w Zabrzu

3. Funkcje w przestrzeni miasta – rozbudowa CH Platan (C11).
   W proces modernizacji infrastruktury śródmiejskiej wpisuje się Centrum Handlowe Platan, które wybudowało nowy parking liczący ponad 500 miejsc postojowych umiejscowionych na trzykondygnacyjnym poziomie w nowo wybudowanej części galerii. Nowy parking w centralnym punkcie miasta to udogodnienie dla tych, którzy korzystają z propozycji instytucji kultury zlokalizowanych w pobliżu, takich jak Teatr Nowy czy Filharmonia Zabrzańska. Większy komfort odczują również klienci rozbudowującego się centrum handlowego Platan. Na terenie parkingu znajduje się również miejsce do ładowania samochodów elektrycznych dostosowane do różnego typu pojazdów. Cała inwestycja w modernizację CH Platan to koszt ok. 200 mln zł.

Centrum Handlowe Platan w Zabrzu, plac Teatralny 12

4. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych (C12). Jednym z priorytetów zabrzańskiego samorządu są działania na rzecz ekologii. Nieustannie w Zabrzu realizowane są inwestycje i systemowe rozwiązania związane z poprawą jakości wody, gleby i powietrza w tym szczególnie z ograniczeniem niskiej emisji zanieczyszczeń, a także rozwojem terenów zielonych.
   - Organizacja konferencji ekologicznej pt. „Wspólnie na rzecz ochrony powietrza i zdrowia" pod patronatem Ministra Środowiska i Arcybiskupa Katowickiego. W debacie uczestniczyli eksperci krajowi oraz goście zagraniczni – nasi partnerzy z Niemiec, Szwecji i Ukrainy. Dyskusja dotyczyła różnych aspektów działań ukierunkowanych na poprawę środowiska naturalnego m.in. tematu niskiej emisji. Konferencja stanowiła okazję do wymiany dobrych praktyk oraz zaprezentowania projektów zrealizowanych w tym zakresie przez Zabrze.
   - Zagospodarowanie terenów zielonych i modernizacja kanalizacji deszczowej.
     - porządkowanie i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej na obszarze obejmującym 21 lokalizacji (pozyskane 7 mln zł unijnego dofinansowania). Porządkowane są ważne i popularne wśród mieszkańców parki położone w centrum miasta.
     - modernizacja kanalizacji deszczowej w centrum miasta (pozyskane 8,3 mln zł unijnego dofinansowania). W ramach prac przebudowana została kanalizacja deszczowa w rejonie ulic Archanioła, św. Józefa i Reymonta w dzielnicy Centrum Południe. Modernizacja objęła także odcinek rowu Guido w rejonie osiedla Józefa. Natomiast w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich powstanie zbiornik retencyjny wód deszczowych.
   - W celu poprawy stanu jakości powietrza złożone zostały kolejne wnioski dla 7 obiektów użyteczności publicznej na kwotę dofinansowania ok. 7,5 mln zł. Zabrze konsekwentnie realizuje projekty termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, na które pozyskano w latach 2017-2018 łącznie ok. 71 mln zł. Dzięki tym funduszom zrealizowano dotychczas termomodernizację w 77 obiektach.
   - Realizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji, w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie do 80 proc. kosztów prowadzonych inwestycji polegających na wymianie źródeł ciepła, montażu instalacji kolektorów słonecznych, montażu instalacji fotowoltaicznych, docieplenia ścian, wymianie okien, docieplenia dachów itp. Od 2009 r. w ramach PONE mieszkańcy zrealizowali ok. 3700 inwestycji na łączną kwotę 52,5 mln zł.

Program Termomodernizacji – „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza – etap I" (C12).
Celem projektu było zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz obniżenie kosztów ich eksploatacji i utrzymania oraz poprawę efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu materiałów i technologii sprzyjających lepszej wydajności w ramach zrealizowania kompleksowego projektu termomodernizacji. Całkowita wartość projektu to 22,4 mln zł w tym wartość dofinansowania: 14,9 mln zł. Okres realizacji projektu: 11.03.2016r. – 31.12.2018r.
Zakres działań projektowych obejmował dziesięć obiektów użyteczności publicznej:

1) Przedszkole nr 16 przy ul. Korczoka 96 w Zabrzu
2) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 przy ul. Cmentarnej 7 w Zabrzu
3) Wolnostojący budynek sali gimnastycznej oraz zaplecze przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16, przy ul. Cmentarnej 7 w Zabrzu
4) Przedszkole Nr 19 przy ul. Konopnickiej 1 w Zabrzu
5) Gimnazjum nr 29 przy Budowlanej 26 w Zabrzu
6) Zespół Szkół Spożywczych przy ul. Franciszkańskiej 13 w Zabrzu
7) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – Dzielnicowy Punkt Pomocy Społecznej przy ul. Andersa 34 w Zabrzu
8) Żłobek Miejski przy ul. Buchenwaldczyków 32 w Zabrzu
9) Dom Dziecka przy ul. Park Hutniczy 15 w Zabrzu
10) Szkoła Podstawowa nr 1 przy ul. Sportowej 5 w Zabrzu

Projekt poległ na przeprowadzeniu prac służących poprawie stanu energetycznego budynku, obejmuje w zależności od budynku m.in. ocieplenie przegród budowlanych wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację wewnętrznych instalacji c.o. oraz modernizację źródeł ciepła, wymianę oświetlenia, montaż wentylacji mechanicznych z odzyskiem ciepła, montaż instalacji solarnej.

Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza – etap II" (C12).
Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w 2018r.
Całkowita wartość projektu to 4,2 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,5 mln zł. Okres realizacji projektu: 23.06.2017 r. – 31.12.2020 r.
Zakres działań projektowych obejmuje trzy obiekty użyteczności publicznej:

1) Przedszkole nr 14 przy ul. Piotra Ściegiennego 1 w Zabrzu,
2) Gimnazjum nr 9 przy ul. Olchowej 2 w Zabrzu,
3) Żłobek Miejski przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu

Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza – etap III" (C12).
Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w 2018r.
Całkowita wartość projektu to 4,1 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,5 mln zł.
Okres realizacji projektu: 31.05.2017 r. – 31.12.2020 r.
Zakres działań projektowych obejmuje trzy obiekty użyteczności publicznej:

1) Przedszkole nr 20 przy ul. 3 Maja 89a w Zabrzu,
2) Przedszkole nr 43 przy ul. Klonowej 2 w Zabrzu,
3) Budynek biurowy przy ul. Kasprowicza 8 w Zabrzu,
4) Miejska Bursa Szkolna przy ul. Franciszkańskiej 13a w Zabrzu.

W 2018 r. Miasto pozyskało kolejne 7 milionów złotych na dalszą termomodernizację obiektów użyteczności publicznej w Zabrzu. Dofinasowania otrzymały projekty w ramach konkursu: „Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Subregionu Centralnego". W ramach II i III etapu Kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza realizowanych będzie siedem inwestycji.

Termomodernizacja Domu Dziecka w Parku Hutniczym (C 12).
W ramach zadania pn.: „Termomodernizacja budynku Domu Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15" wykonano: docieplenie ścian zewnętrznych, ścian zewnętrznych przy gruncie oraz dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę opraw oświetleniowych (wewnętrznych), wymianę instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania. Dodatkowe prace objęły również wymianę nowej instalacji odgromowej, nowe chodniki i schody zewnętrzne. Koszt inwestycji wyniósł prawie 1,5 mln zł.

Dom Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15

5. Budowa nowoczesnej elektrociepłowni w Zabrzu (C12).
   W 2018 r. została zakończona budowa nowego zakładu Fortum w Zabrzu. Była to jedna z największych w regionie inwestycji energetycznych, wpływająca na bezpieczeństwo dostaw ciepła mieszkańcom oraz ochronę środowiska naturalnego. Ten nowoczesny, wysokosprawny i bezpieczny dla środowiska zakład będzie dostarczać prąd i ciepło do ponad 70 tys. mieszkańców Zabrza i Bytomia. Budowa nowoczesnej elektrociepłowni w Zabrzu jest doskonałym przykładem dobrej współpracy samorządu lokalnego z wiodącym w skali globalnej koncernem energetycznym. Dzięki zastosowanej w zabrzańskiej elektrociepłowni technologii, emisja szkodliwych pyłów z elektrociepłowni zmniejszy się ponad 11-krotnie, a dwutlenku siarki ponad 7-krotnie. Inwestycja kosztowała 870 mln złotych.

Elektrociepłownia Fortum w Zabrzu

6. Realizacja projektu pn.: „Adaptacja do zmian klimatu – gospodarowanie wodami opadowymi na terenie Miasta Zabrze" (C12).
   Przedsięwzięcie ma na celu dostosowanie kanalizacji deszczowej wraz z rowem Guido (Centrum Południe), do przejęcia i retencjonowania wód deszczowych ze zlewni Z19. Realizacja Projektu ograniczy podtopienia budynków i ulic oraz doprowadzi do uporządkowania kanalizacji deszczowej w zlewni Z19, zwiększy zabezpieczenie zlewni przed podtopieniami i przyczyni się do wykorzystania wód deszczowych na cele miejskie. Prace obejmują następujący zakres:
   - Przebudowa kanalizacji deszczowej w rejonie ulic Michała Archanioła, św. Józefa i W. Reymonta,
   - Przebudowa zarurowanego odcinka rowu Guido w rejonie osiedla Józefa ,
   - Budowa zbiornika retencyjnego wód deszczowych w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich,
   - Budowa ścieżki dydaktycznej w formie tablic o obiegu wody w przyrodzie.

   Całkowita wartość projektu wyniesie ponad 9,8 mln zł.

Skrzyżowanie ul. Michała Archanioła oraz ul. W. Reymonta w Zabrzu

7. Realizacja projektu Poprawa jakości terenów zielonych (C12).
   „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II". Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 8,4 mln zł. Celem projektu jest kompleksowe uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej w Zabrzu na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, m.in. Park im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela, Rondo Sybiraków, Park im. Jana Pawła II. W ramach przedsięwzięcia porządkowane są ważne i popularne wśród mieszkańców parki położone w centrum miasta. Projekt pozwoli również na stworzenie nowych obszarów zieleni miejskiej poprzez nasadzenia, które mają wpłynąć na ograniczenie hałasu oraz przyczynić się do właściwego gospodarowania wodami opadowymi. W 2018 r. prace prowadzone były w 11 lokalizacjach, gdzie dokonano około 500 nasadzeń drzew oraz ponad 17 tys. krzewów. Wyremontowano i rozbudowano również system oświetlenia w parku im. Poległych Bohaterów. W 2019 r. planowane są kolejne nasadzenia w 6 lokalizacjach.

Park im. Poległych Bohaterów w Zabrzu przy ul. Dubiela

8. Racjonalna gospodarka odpadami – hermetyzacja regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) (C12).

   W 2017 roku Prezydent Zabrza powołała zespół do współpracy przy realizacji projektu modernizacji Zakładu Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej, którego właścicielem jest FCC Polska Sp. z o.o. Zadaniem zespołu było systemowe rozwiązywanie problemu uciążliwości zapachowych związanych z funkcjonowaniem wysypiska. Efektem działania zespołu była optymalizacja procesu inwestycyjnego realizowanego przez Grupę FCC Environment CEE. W 2018 r. rozpoczęła się inwestycja hermetyzacji instalacji biologicznego przetwarzania odpadów. Inwestycja obejmuje budowę sześciu betonowych tuneli kompostowniczych, hali operacyjnej, ciągu komunikacyjnego pomiędzy nowymi i istniejącymi tunelami kompostowniczymi oraz biofiltru, który wykorzystywany będzie do oczyszczania powietrza procesowego, a także modernizację istniejących tuneli kompostowniczych, w których prowadzony będzie proces dojrzewania stabilizatu, odbywający się przy obecnie stosowanej technologii w pryzmach na otwartym placu. Zastosowane rozwiązania techniczne pozwolą wyeliminować uciążliwości zapachowe pochodzące z zakładu. Rozpoczęcie budowy poprzedzone zostało pozyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych takich jak:

   - decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (z 14 listopada 2017 r.),
   - decyzja lokalizacyjna (z 16 stycznia 2018 r.),
   - pozwolenie wodnoprawne (z 5 czerwca 2018 r.),
   - pozwolenie na budowę (z 20 czerwca 2018 r. Pozwolenie na budowę uprawomocniło się 9 lipca 2018 r.).

   Wartość projektu, dla którego finansowanie zostało zapewnione przez właściciela, szacowana jest na ok. 15 mln zł.

Zakład Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej

W celu poprawy warunków życia mieszkańców podjęto decyzję o zamknięciu miejskiego składowiska odpadów prowadzonego przez MOSiR sp. z o.o.

Zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Śląskiego 1929/OS/2017 z 8 czerwca 2017 r. ze zm. składowanie odpadów na Miejskim Składowisku Odpadów Komunalnych w Zabrzu (kwatera nr 1 i kwatera nr 2) zakończyło się 1 października 2017 r. Proces zamykania składowiska obejmuje następujące etapy:

- Ułożenie, na przygotowanej i ustabilizowanej bryle składowiska, warstwy wyrównawczej o grubości 0,25 m;
- Ułożenie warstwy rekultywacyjnej o grubości do 2,0 m;
- Wykonanie systemu odwodnienia wydzielonej, rekultywowanej części składowiska;
- Wykonanie nadbudowy istniejących studni kanalizacyjnych;
- Wykonanie zazielenienia składowiska (trawa, drzewa, krzewy).

9. Budowa dróg na osiedlu Słoneczna Dolina (C13).
   W związku z intensywnym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem Słonecznej Doliny, podejmowane są decyzje o budowie infrastruktury drogowej.
   Zwiększenie oferty mieszkaniowej i w konsekwencji, wzrost liczby mieszkańców, pozytywnie wpływa na dochody podatkowe Miasta.

Ul. Neptuna na Osiedlu Słoneczna Dolina w Zabrzu

Podjęte inwestycje w tym obszarze to:

- „Budowa drogi wewnętrznej w ciągu ul. Neptuna w Zabrzu wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem ulicznym”. Zakres zadania obejmuje budowę sieci kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, ponadto zabezpieczenie sieci

elektroenergetycznych, teletechnicznych, gazowych, wodociągowych, kanalizacji sanitarnej oraz dostawę materiałów niezbędnych do wykonania w/w robót, przeprowadzenie prób i badań wymaganych dla wykonanych budowli, a także opracowanie dokumentacji powykonawczej. Wartość inwestycji wynosi ponad 2,1 mln zł .

- „Budowa drogi, chodników i ścieżki rowerowej, kanalizacji deszczowej i oświetlenia ulicznego na osiedlu Słoneczna Dolina w Zabrzu". Część 1, Odcinek I: od węzła drogowego W20 przez węzeł W9 do węzła W3", Część 2, Odcinek II: od węzła drogowego W3 przez węzeł W21 i węzeł W22 do północnej odnogi ul. Neptuna". Łączna wartość umów na realizację inwestycji wynosi blisko 6 mln zł.

10. Infrastruktura drogowa (C13)

Na infrastrukturę drogową miasta składają się:

1) drogi publiczne:
   - gminne: ok. 220,2 km
   - powiatowe: ok. 50,5 km
   - wojewódzkie: ok. 17,9 km
   - krajowe: ok. 14,8 km
2) drogi wewnętrzne: ok. 39,7 km

W roku 2018 została wybudowana ulica Neptuna oraz przeprowadzono rewitalizację Kwartału Sztuki.

Rozpoczęła się także jedna z najważniejszych inwestycji drogowych tj. przebudowa ulicy Piłsudskiego, stanowiącej ważny element układu drogowego miasta. Wartość umowy na realizację inwestycji wynosi 8,2 mln zł. Zakres robót będzie obejmował:

- wymianę podbudowy i nawierzchni ulicy Piłsudskiego
- przebudowę skrzyżowań ul. Piłsudskiego z ulicami: Chłopską, Webera, Zieleniewskiego, Fredry, Armii Krajowej i Łangowskiego
- budowę i przebudowę kolektora kanalizacji deszczowej
- przebudowę zabezpieczeń urządzeń elektroenergetycznych nN i SN
- przebudowę i zabezpieczenie urządzeń teletechnicznych.

W ramach przedsięwzięcia w 2018 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na wykonanie robót w ramach zadania pn.: „Przebudowa ulicy Piłsudskiego w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Roosevelta do wiaduktu kolejowego", w wyniku którego został wyłoniony wykonawca robót. Następnie podpisano umowę z wykonawcą. Na początku 2019 r. zaplanowano postępowanie przetargowe na świadczenie usług Inżyniera dla inwestycji. Planowany termin wykonania robót to 30.09.2019 roku.

Ulica Piłsudskiego w Zabrzu

Podjęcie realizacji budowy ekranów akustycznych wzdłuż DK88 (C13).
Trzeci etap budowy ekranów akustycznych w ciągu drogi krajowej 88, wzdłuż ul. Kruczka dla zapewnienia ochrony akustycznej budynków mieszkalnych.

- Szacunkowa wartość inwestycji: 1,8 mln zł.
- Przewidywany termin realizacji: II kwartał 2019 roku.

Przebudowa wiaduktu w ciągu DK-88 nad ulicą Hagera.
Kolejną inwestycją, w ramach realizowanych zadań związanych ze stałą, kompleksową rozbudową i remontami dróg (wraz z infrastrukturą towarzyszącą), jest *„Przebudowa wiaduktu w ciągu drogi DK88 nad ul. Hagera dla zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym*". Zadanie podzielone jest na 2 etapy i obejmuje w szczególności (w pierwszym etapie) roboty wykonywane od spodu wiaduktu, z poziomu ul. Hagera, a w tym m.in.:

- naprawę betonowych podpór,
- naprawę i wzmocnienie belek skrajnych,
- wykonanie zabezpieczenia antykorozyjnego naprawianych i nowych elementów.

Następnie (w drugim etapie) wykonywane zostaną prace na wiadukcie, z poziomu drogi DK88. Obejmą one m.in.:

- przebudowę płyty pomostu,
- wykonanie nowej izolacji wodoszczelnej na płycie pomostu,
- naprawę instalacji odwodnieniowej.

Łączny koszt inwestycji to 3,5 mln zł
Termin realizacji zadania:
Etap I –30 listopada 2018 r. (zakończony),
Etap II –30 czerwca 2019 r. (założony).

Remont Drogowej Trasy Średnicowej (C13).
W 2018 r. przystąpiono do realizacji kolejnego etapu programu naprawczego DTŚ, ze względu na wady, które ujawniły się w trakcie eksploatacji drogi. Prace realizowane są przez wykonawcę w ramach gwarancji i dotyczą remontu nawierzchni i infrastruktury towarzyszącej. Realizacja następnego etapu została zaplanowana na rok 2020.

11. Budowa centrum przesiadkowego (C13).
Miasto realizuje projekt budowy centrum przesiadkowego, którego celem jest usprawnienie komunikacji w mieście i rozbudowa systemu transportowego.
Inwestycja jest jedną z największych zasięgiem inwestycji drogowych w całej historii miasta. W pierwszej kolejności zostanie opracowany Zrównoważony Plan Mobilności Miejskiej Miasta Zabrze. To dokument strategiczny zawierający wyniki badań i analiz dotyczących transportu publicznego, transportu samochodowego, polityki parkingowej, ruchu pieszego, transportu rowerowego oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego. Kolejnym etapem jest opracowanie koncepcji funkcjonalno-użytkowych, które będą podstawą do następnego etapu, czyli prac architektonicznych. W lipcu 2018 r. podpisano umowę dotyczącą realizacji pierwszego etapu tych działań. Zawarta umowa dotyczy wykonania zadania pn.: „Uporządkowanie potoków ruchu: pieszego, samochodowego, rowerowego, komunikacji publicznej w mieście Zabrze” poprzez opracowanie koncepcji, projektu budowlanego, projektów wykonawczych, które będą podstawą realizacji zadania pn.: „*Wsparcie mobilności miejskiej Miasta Zabrze poprzez budowę centrum/centrów przesiadkowego/przesiadkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą*".
Następnie przeprowadzone zostały konsultacje społeczne dotyczące lokalizacji centrum przesiadkowego. Miejsce jego budowy zależy od mieszkańców, którzy mieli możliwość wskazania swoich propozycji w ankietach. Badanie terenowe, prowadzone przez ankieterów, rozpoczęły się 1 października i trwały do 30 listopada. Badania prowadzono zarówno w instytucjach publicznych, zakładach pracy, jak i w szkołach ponadgimnazjalnych. Dotyczyły preferencji wyboru środka transportu, oceny zaspakajania potrzeb przewozowych w zakresie częstotliwości, czasu i kosztów przejazdu, standardu podróżowania oraz systemu informacji pasażerskiej istniejącej komunikacji. W ankietach zostały zawarte pytania także o kryteria wyboru środka transportu: koszt, czas przejazdu, niezawodność, dostępność przestrzenna, bezpieczeństwo. Budowa centrum przesiadkowe realizowane będzie w ramach finansowania pochodzącego z Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Planowany koszt całkowity inwestycji to prace inwestycyjne o wartości ok. 100 mln zł.

12. Modernizowanie infrastruktury komunikacji tramwajowej (C13).

Na terenie miasta kontynuowane są inwestycje w infrastrukturę tramwajową. Obecnie trwają przygotowania do kolejnego etapu remontu torowisk. Efektem będzie podniesienie jakości podróży oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg. W ubiegłych latach przeprowadzone były prace modernizujące torowiska przy ulicach 3 Maja, Bytomskiej, Brysza czy Wolności. Wykonane zadania w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę jakości funkcjonowania tego ekologicznego środka transportu.

Przystanek tramwajowy W Zabrzu, Plac Wolości

Kolejne odcinki torowisk będą modernizowane w ramach działania pn. „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap I i II".

Projekt obejmuje następujące obszary:

- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Religi od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami" (planowany termin realizacji: pierwszy kwartał 2019 roku do pierwszego kwartału 2020 roku),
- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrzu, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami" (planowany termin realizacji: trzeci kwartał 2019 r. do drugiego kwartału 2020 roku),
- „Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki" (planowany termin realizacji: czwarty kwartał 2019 roku do pierwszego kwartału 2021 roku)

- „Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrzu od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą” (planowany termin realizacji: czwarty kwartał 2019 roku do czwartego kwartału 2020 roku)
- „Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knurowskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrza” (planowany termin realizacji: pierwszy kwartał 2020 r. do trzeciego kwartału 2020 r.)
- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana do granicy z Rudą Śląską (planowany termin realizacji: drugi kwartał 2020 roku do czwartego kwartału 2021 roku)

Na finansowanie kolejnego zadania w najbliższych latach planuje się przeznaczyć z budżetu miasta kwotę w wysokości ok. 20 mln zł.

13. Budowa nowych mieszkań (C14).

Miasto aktywnie uczestniczy w powiększaniu liczby nowych mieszkań. Obecnie trwają dwie inwestycje, tj. budowa osiedla przy ul. Trocera oraz przy ul. Żywieckiej.

Inwestycja przy ulicy Trocera prowadzona jest przez Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego (ZBM - TBS) Sp. z o.o. i zakłada budowę sześciu czterokondygnacyjnych budynków o łącznej liczbie 72 mieszkań. Koszt inwestycji to ok. 15 mln zł. Realizacja planowana jest na lata 2016-2019.

Osiedle przy ul. Trocera w Zabrzu

Budowa mieszkań przy ul. Żywieckiej realizowana jest przez Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego (MTBS) sp. z o.o. Inwestycja jest kontynuacją przedsięwzięcia obejmującego budowę osiedla 12 budynków przy ul. Żywieckiej w ramach projektu pn. „Budowa trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych nr 4, 6, 7 przy ul. Żywieckiej wraz z niezbędną infrastrukturą i parkingiem”. W każdym budynku

na parterze przewidziano mieszkania i pomieszczania gospodarcze, w tym suszarnie, pomieszczenia na wózki i rowery, oraz komórki lokatorskie przedzielone do każdego mieszkania. Łącznie we wszystkich budynkach znajduje się 31 mieszkań o powierzchni użytkowej od 38,33 m^2 do 78,16 m^2. Ogólna powierzchnia użytkowa mieszkań to 1 807,28 m^2. Budynki o konstrukcji tradycyjnej w mieszanym układzie konstrukcyjnym, z murowanymi ścianami konstrukcyjnymi. Wszystkie pomieszczenia w budynkach zaprojektowano i wykonano w sposób gwarantujący bezpieczeństwo użytkowników. Koszt budowy bloków to ok. 6,3 mln zł.

Osiedle przy ul. Żywieckiej W Zabrzu

Pod budownictwo mieszkaniowe sprzedano w 2018 r. 10 nieruchomości niezabudowanych o łącznej pow. 7227 m^2 oraz 3 nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi na osiedlu Słoneczna Dolina o łącznej pow. 2220 m^2. Grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu Uchwała Nr LVIII/760/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 13 września 2010 roku wynoszą 63,89 ha. Są to tereny przeznaczone pod zabudowę wielorodzinną, jednorodzinną i mieszaną łącznie.

23. Remontowanie i modernizowanie komunalnych budynków mieszkaniowych (C15).
   - utrzymanie stanów technicznych budynków – remonty i rozbiórki budynków, w tym m.in.: 10 wyburzeń, remonty w 32 budynkach mieszkalnych i użytkowych, przygotowanie 58 mieszkań socjalnych i zamiennych oraz opracowania dokumentacji projektowych dla wykonywanych remontów i inwentaryzacji mieszkań – poniesione wydatki w 2018r. to ponad 2,2 mln zł,

- remonty lokali socjalnych i chronionych z finansowym wsparciem Banku Gospodarstwa Krajowego – za prawie 1,7 mln zł wykonano remonty 30 lokali socjalnych oraz opracowano dokumentację kosztorysową na remonty 13 mieszkań socjalnych oraz dokumentacje projektowe na remonty,
- remonty i modernizacje mieszkań romskich – przeprowadzono remonty 6 lokali mieszkalnych na potrzeby społeczności romskiej w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce w latach 2014-2020 – wykonanie wyniosło prawie 287 tys. zł.
- Jednostka Gospodarki Nieruchomościami wykonała termomodernizację budynków komunalnych przy ul. 11 Listopada 102-104 oraz przy ul. Nyskiej 13-15 w Zabrzu.

P4. Znacząca pozycja metropolitalna

Czwarty z priorytetów realizowanej strategii to osiągnięcie znaczącej pozycji metropolitalnej i dążenie do umocnienia roli Zabrza w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Równie ważne jest uczestnictwo miasta w podejmowaniu wszystkich ważnych decyzji dotyczących polityki subregionalnej województwa śląskiego. Zabrze posiadając znaczny potencjał ludnościowy i centralną lokalizację skutecznie rywalizuje o metropolitalnego klienta produktami turystycznymi czy usługami medycznymi, rozszerza swoją ofertę gospodarczą, kulturową i sportową. Sednem priorytetu jest postawienie na oryginalność zabrzańskiej propozycji. Międzynarodowy poziom oddziaływań przyczynia się do umacniania pozycji miasta w regionie. Priorytetowi odpowiada wyzwanie strategiczne „Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii". W ramach priorytetu „Znacząca pozycja metropolitalna" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej
C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych
C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury
C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu
C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki

W poniższej tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze, stanowiące uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Priorytet 4. Znacząca pozycja metropolitalna. Szczegółowe informacje na temat ich realizacji w 2018 r. znajdują się w rozdziale II.

P4. Znacząca pozycja metropolitalna	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
2	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze

Realizacja strategii w ramach IV priorytetu:

1. Turystyka przemysłowa – Trasa wodna w Sztolni Królowa Luiza (C16).
   W Zabrzu bardzo dużą wagę przykłada się do troski o dziedzictwo kulturowe nierozerwalnie związane z przemysłem ciężkim. Dbając o obiekty industrialne stanowiące niezwykłą atrakcję w skali światowej, cały czas prowadzone są kompleksowe działania rewitalizacyjne. Wzbogacana jest oferta turystyczna miasta. Zabrze zainwestowało dotychczas 200 mln zł. w rozwój turystyki przemysłowej, z czego 130 mln zł stanowi dofinansowanie pozyskane ze źródeł zewnętrznych. Konsekwentnie rewitalizowane, zabrzańskie zabytki wzbogacają Śląski Szlak Zabytków Techniki.
   14 września 2018r. w Sztolni Królowa Luiza Zabrzu otwarta została nowa trasa turystyczna. Jest to najdłuższy, podziemny spływ łodziami w Polsce. Trasa toru wodnego to ponad 1100 metrów i kończy się w samym centrum Zabrza. Oryginalne XIX-wieczne wyrobiska sztolni odkrywają przed odwiedzającymi podziemne porty i mijanki. Na turystów czekają m.in. specjalnie zaaranżowane przestrzenie z historycznymi wydarzeniami i legendarnymi postaciami, a także autentyczne nacieki wapienne, charakterystyczne dla jaskiń. Atrakcją są też z pewnością żywe rośliny, które rosną prawie 40 metrów pod ziemią.

Podziemia Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu

2. Inicjatywy turystki przemysłowej – Sztolnia Królowa Luiza (C16).
   Kompleks Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu otrzymał certyfikat "Najlepszy Produkt Turystyczny 2018 roku". Wyróżnienie to przyznała Polska Organizacja Turystyczna. Konkurs ten ma na celu wyłonienie najbardziej atrakcyjnych, nowatorskich i przyjaznych dla turystów produktów turystycznych oraz ich popularyzację, a także wspieranie

inicjatyw regionalnych i lokalnych, których efektem jest tworzenie produktów turystycznych.

3. Inicjatywy turystki przemysłowej – Europejski Szlak Dziedzictwa Przemysłowego (C16).
   Kolejny zabrzański obiekt został wpisany na listę Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego (ERIH). Sztolnia Królowa Luiza, obok Kopalni Guido, znalazła się w tym prestiżowym zestawieniu. ERIH łączy ponad 850 europejskich obiektów dziedzictwa industrialnego. Kompleks Sztolnia Królowa Luiza to zespół obiektów turystycznych obejmujący zachowaną część Kopalni Królowa Luiza i zabrzański odcinek Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej. Obecnie na terenach kopalni i sztolni, skupionych wokół dwóch szybów: „Carnall" przy ulicy Wolności i „Wilhelmina" przy ulicy Sienkiewicza, znajduje się unikatowy na skalę europejską kompleks tras podziemnych, prezentujących rozwój techniki górniczej oraz historię górnośląskiego górnictwa, którym towarzyszą ekspozycje i atrakcje na powierzchni.

4. Organizacja Międzynarodowej konferencji oraz targów turystyki i dziedzictwa przemysłowego (C16).
   - 12 kwietnia 2018 r., w Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza przy ul. Wolności 410 w Zabrzu, rozpoczęła się XV Międzynarodowa Konferencja dotycząca turystyki industrialnej. Na zaproszenie Miasta Zabrze i Polskiej Izby Turystyki do naszego miasta przyjechali eksperci z kraju i zagranicy m.in. z Peru, Włoch, Chorwacji i Grecji. Tematem tegorocznej dwudniowej konferencji były "Dary Ziemi w tworzeniu i promocji terytorialnych marek turystycznych". Miasto Zabrze organizuje międzynarodową konferencję poświęconą turystyce dziedzictwa przemysłowego od 2004 r. Z każdym rokiem zwiększa jej zasięg i znaczenie. Dorobek konferencji jest zauważalny w skali międzynarodowej. Miasto Zabrze jest gospodarzem tych wydarzeń ze względu na długie tradycje związane z rozwojem przemysłu oraz z uwagi na dbałość o swoje dziedzictwo i jego konsekwentne wykorzystanie na rzecz rozwoju turystyki.
   - W dniach 13-14 kwietnia 2018 r. odbyła się X edycja Międzynarodowych Targów Turystycznych. W tym roku partnerem wydarzenia było Peru. W Targach udział wzięli przedstawiciele instytucji i obiektów dziedzictwa przemysłowego, muzeów oraz miast i regionów m.in. z Polski, Czech, Słowacji i Włoch. W trakcie targów odbyły się też dwie imprezy towarzyszące: III Rajd Targowy Pojazdów Klasycznych organizowany przez Zabrzańskie Stowarzyszenie Miłośników Motoryzacji oraz gra typu escape pn. „Kolej na Peru czyli szlakiem polskich pionierów techniki".

Międzynarodowe Targi Turystyczne w Zabrzu

5. Turystyka miejska – Ogród botaniczny (C16).
   Wspieranie inicjatyw, modernizowanie i rozbudowa Miejskiego Ogrodu Botanicznego w 2018 r.:
   - 80-lecie Miejskiego Ogrodu Botanicznego
     Miejski Ogród Botaniczny – jeden z trzech takich obiektów na terenie województwa śląskiego, a zarazem najstarszy w aglomeracji – stanowi oazę zieleni w sercu miasta. Pod koniec czerwca 2018 r. obchodziliśmy jubileusz 80-lecia jego utworzenia. Bogata roślinność i liczne ekspozycje zieleni, a także szeroka oferta edukacyjna i kulturalna sprawiają, że mieszkańcy i goście chętnie korzystają z licznych propozycji spędzania wolnego czasu. Miejski Ogród Botaniczny zajmuje się także ochroną i zachowaniem przyrody, a także podejmuje liczne projekty ekologiczne i naukowe. Podczas uroczystości wręczono statuetki dla przyjaciół Ogrodu Botanicznego. Otwarto też wystawę „Wizje przyszłości" studentów Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej.
   - XII Festiwal Kwiatów
     Już po raz dwunasty w Miejskim Ogrodzie Botanicznym odbył się Festiwal Kwiatów. To coroczne spotkanie z naturą i sztuką. Jak co roku, organizatorzy przygotowali atrakcje dla całych rodzin. W programie dwudniowej imprezy znalazły się m.in. warsztaty ogrodnicze, zielarskie, pszczelarskie, wikliniarskie. Nie zabrakło ciekawych wykładów i prelekcji. Dużym zainteresowaniem cieszyły się plenerowe warsztaty i zajęcia techniczno-plastyczne dla dzieci.
   - Realizacja projektu pn. „Budowa ścieżki edukacyjnej w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu". Inwestycja, dofinansowana z WFOŚiGW, ma na celu podniesienie atrakcyjności MOB. W ramach zadania planowane jest utworzenie ścieżki edukacyjnej, która przebiegać będzie po całym obszarze ogrodu. Na trasie

ścieżki uwzględniono elementy małej architektury, które będą pomocne przy poszerzaniu wiedzy z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. drewniane ławki ze stołem z informacją o segregacji odpadów oraz kosze do segregacji. Wartość projektu: ponad 110 tys. zł

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu przy ul. Piłsudskiego 60

6. Rozpoczęcie budowy Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy Szpitalu Miejskim (C17). Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Szpitalu Miejskim w Zabrzu rozpoczęła się w kwietniu 2018 r. W ramach inwestycji powstanie Centrum Urazowe wraz z Oddziałem Neurochirurgii. Projekt zakłada również budowę lądowiska dla helikopterów, rozbudowanie Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej oraz przebudowę Izby Przyjęć. Zgodnie z planem prace powinny zakończyć się do końca marca 2019 r. Koszt całkowity to ponad 26,1 mln zł. Inwestycja służy systematycznemu podnoszeniu jakości opieki medycznej w naszym mieście. Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z lądowiskiem przyczyni się do wzmocnienia pozycji szpitala na medycznej mapie regionu. W 2018 r. budowa przebiegała zgodnie z harmonogramem. W grudnia 2018 r. działalność w nowo wyremontowanej lokalizacji
rozpoczął Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej.
Inwestycje zrealizowane w ostatnich latach w Szpitalu Miejskim w znacznym stopniu poprawiły jakość usług świadczonych dla pacjentów:
   - Budowa Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka
   - Termomodernizacja budynku
   - Wprowadzenie e-usług
   - Utworzenie Apteki Szpitalnej
   - Budowa Publicznych Punktów Dostępu do Internetu
   - Utworzenie pododdziału udarowego

Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy Szpitalu Miejskim w Zabrzu

7. Zwiększenie rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury – Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego (C18).

   W 2018 roku odbył się VI Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego. Festiwal zagościł w Kopalni Guido, Sztolni Królowa Luiza oraz siedzibie Domu Muzyki i Tańca. To wydarzenie cieszy się bardzo dużą popularnością wśród mieszkańców Metropolii. Koncert inauguracyjny odbył się na poziomie 320 w Kopalni Guido. Finałowy plenerowy koncert „TE DEUM" zorganizowano w kompleksie Sztolnia Królowa Luiza. W festiwalu uczestniczyło ponad 3200 widzów, z czego blisko 1000 osób stanowiło widownię koncertu finałowego.

Koncert finałowy Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego w Zabrzu

8. Zwiększenie rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury – Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej"(C18).
   W 2018 r. odbyła się XXII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej". Tematem przewodnim było: „ Miasta górnicze i górnictwo w Europie Środkowej". Uczestnicy konferencji poruszyli tematy dotyczące m.in. organizacji ośrodków górniczych oraz metod i technik wydobywczych. Konferencja znacząco przyczynia się do odkrywania naszej tożsamości i poznawania bogatej kulturowo przeszłości. W szerokim kontekście europejskim przybliża historię śląskiej ziemi. Każdego roku w konferencji biorą udział uczeni z różnych ośrodków naukowych kościelnych i świeckich w kraju, jak również z Czech, Słowacji czy Niemiec. Wydarzenie ma również ogromny walor edukacyjny, uczestniczą w nim bowiem corocznie grupy młodzieży szkół średnich i studentów zainteresowanych tego typu tematyką.

Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej" w Zabrzu

9. Zwiększenie rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury – Międzynarodowy Festiwal Rysowania (C18).

   W 2018 roku odbyła się 21 edycja Międzynarodowego Festiwalu Rysowania. Organizatorem Festiwalu było Liceum Plastyczne przy Zespole Szkół nr 18, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Miejski Ośrodek Kultury. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła Prezydent Zabrza. Miejscem organizacji konkursu była hala Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. W festiwalu wzięło udział ponad tysiąc młodych artystów w tym goście z Rosji, Niemiec i Ukrainy. Ich prace zostały ocenione przez pracowników naukowych z uczelni plastycznych. Następnie został zorganizowany wernisaż wystawy laureatów w Kopalni Sztuki przy ul. Hagera 41. Stroje modeli pozujących rysownikom nawiązywały do tematyki patriotycznej. W ten sposób organizatorzy chcieli podkreślić i uczcić 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Festiwal ma na celu m.in. popularyzację sztuk plastycznych, rozwój osobowości artystycznej dzieci i młodzieży, inspirowanie młodych twórców do doskonalenia umiejętności rysunkowych, a także inicjowanie spotkań międzykulturowych artystycznie utalentowanych młodych ludzi.

Wystawa prac laureatów Międzynarodowego Festiwalu Rysowania, Kopalnia Sztuki w Zabrzu przy ul. Hagera 41

10. Międzynarodowy Zabrzański Festiwal Organowy (C18).

    W 2018 r. odbył się XXIII Międzynarodowy Zabrzański Festiwal Organowy im. ks. Antoniego Chlondowskiego. Organizatorem tego wyjątkowego wydarzenia artystycznego, które odbyło się pod patronatem prezydent Zabrza, był Urząd Miejski w Zabrzu. W festiwalu wzięli udział artyści z Polski, Niemiec i Czech. Koncerty odbywały się w zabrzańskich kościołach.

11. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu – Klub Górnik Zabrze (C19).

Obchody 70-lecia Klubu Górnik Zabrze.

W 2018 r. klub Górnik Zabrze świętował swoje 70-te urodziny. W Galerii Muzeum Miejskiego Cafe Silesia, otwarto wystawę poświęconą historii Górnika Zabrze, a w Domu Muzyki i Tańca, odbyła się uroczysta gala z okazji 70-tej rocznicy powstania Klubu. Imprezę poprzedziła msza święta w intencji klubu odprawiona w kościele pw. św. Józefa. Gala zgromadziła wielu znamienitych gości – przedstawicieli rządu, legend Górnika, licznych klubowych delegacji oraz kibiców 14-krotnego Mistrza Polski w piłce nożnej. Podczas uroczystości wspominane były wielkie sukcesy Górnika Zabrze. Górnik Zabrze jest jedną z marek Zabrza i przyczynia się do rozsławiania miasta w kraju, Europie i świecie.

Uroczysta gala z okazji 70-tej rocznicy powstania Klubu Górnik Zabrze

Górnik Zabrze zakończył sezon 2017/2018 na czwartym miejscu. Dzięki osiągniętemu wynikowi klub zapewnił sobie udział w europejskich pucharach. Dobre występy Górnika przyciągnęły na trybuny Areny Zabrze łącznie w sezonie ponad 400 tys. osób co umożliwiło realizację założonych wyników finansowych.

Górnik Zabrze – 4. drużyna Ekstraklasy sezonu 2017/2018

W 2013 r. została utworzona Akademia Piłkarska Górnika Zabrze. Szkoli się w niej blisko 950 zawodników. Akademia piłkarska ma dwa główne cele:

- propagowanie piłki nożnej jako sportu masowego
- tworzenie optymalnych warunków do uprawiania tego sportu przez jak największą ilość dzieci i młodzieży szkolnej.

Nad rozwojem młodych piłkarzy czuwa 35 licencjonowanych trenerów. W procesie szkolenia AP Górnika nacisk położony jest na trzy aspekty: wychowawczy, edukacyjny i sportowy. Wysoka jakość miejskiej infrastruktury sportowej pozwala Akademii realizować swoje zadania szkoleniowe. Miejskie obiekty sportowe wykorzystanie na potrzeby Akademii:

- Stadion Gazobudowy przy ul. Dorotki 1
- Stadion Sparty przy ul. Mickiewicza 66a
- Stadion Walki przy ul. Jaskółcza 40
- Stadion Górnika przy ul. Roosevelta 81
- Stadion przy ul. Żniwiarzy 16
- Orlik Zabrze przy ul. Franciszkańskiej 4

Klub tworzy również przedszkola piłkarskie w miastach, w których ma swoich fanów. Obecnie Górnik Zabrze posiada 8 takich ośrodków zamiejscowych.

Od kilku lat drużyny młodzieżowe Górnika tworzą klasy sportowe w zabrzańskich szkołach. Trenerzy poszczególnych zespołów, a także władze Akademii ściśle współpracują z dyrekcjami szkół, tworząc młodym zawodnikom, jak najlepsze warunki do treningów i do nauki. Miasto w 2018r. wsparło Akademię kwotą ponad 260 tys. zł.

12. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu – wyścig kolarski Tour de Pologne (C19).

    Trzeci etap 75. edycji wyścigu Tour de Pologne kończył się w Zabrzu. Najlepsi polscy i zagraniczni kolarze pokonując trasę liczącą 139 km dotarli na metę, która usytuowana była przy Arenie Zabrze. Tour de Pologne to kolarska liga mistrzów i okazja, żeby na polskich drogach obserwować najlepszych zawodników w światowym peletonie. Do Zabrza wyścig zawitał po raz drugi. Podobnie, jak w 2017 r., tak i tym razem zabawa trwała przez wiele godzin i rozpoczęła się na długo przed spodziewanym przyjazdem kolarzy. Podobnie jak w pozostałych miastach stanęło tu kolarskie miasteczko, w którym bawili się dorośli i ich pociechy. Oprócz tradycyjnych namiotów sponsorskich, na promenadzie stadionu można było skorzystać również z atrakcji przygotowanych przez instytucje działające na terenie miasta. Najmłodsi amatorzy kolarstwa sprawdzili swoje siły w ramach Kinder+Sport Mini Tour de Pologne Cup – jednego z najpopularniejszych cyklów wyścigów dla dzieci, gdzie swoje wielkie kariery rozpoczynało wielu zawodowych kolarzy.

Tour de Pologne – 75. edycja wyścigu, etap 3. z metą w Zabrzu

13. Międzynarodowy Festiwal Tańca (C19)

    Najlepsze pary taneczne Europy rywalizowały w zabrzańskiej hali Pogoń podczas Międzynarodowego Festiwalu Tańca. Tancerze zaprezentowali się zarówno w tańcach standardowych, jak i latynoamerykańskich. Zabrzański turniej od lat rozgrywany jest w niezwykle wysokiej randze WDSF Open. Podczas tanecznej rywalizacji prezentowane były walce, tanga, samby oraz rumby, których wykonanie pozwoliło zdobywać punkty w światowym rankingu. W 2018 roku w Festiwalu uczestniczyło 129 par z 14 krajów.

14. Turnieju tenisa ziemnego ITF Zabrze Cup 2018 (C19)

    Miasto było współorganizatorem Międzynarodowego Turnieju ITF Zabrze Cup 2018 na kortach klubu sportowego KS Mostostal Zabrze.

Klub Sportowy KS Mostostal Zabrze, ul. Piłsudskiego

15. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki (C20).

    Uniwersytet Medyczny utworzył, na pl. Dworcowym, Centrum Symulacji Medycznej. Oficjalne otwarcie nastąpiło 22 października 2018 r. W wyniku inwestycji wartej 35 mln zł zrealizowane zostało przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną bazę dla studentów.

Centrum Symulacji Medycznej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego W Zabrzu, pl. Dworcowy

Śląski Uniwersytet Medyczny to uczelnia wyróżniająca się nowoczesnym potencjałem badawczym, naukowym i dydaktycznym, stanowiąca rozpoznawalny symbol Zabrza i Śląska na medycznej mapie Polski, Europy i świata. W 2018 r. Śląski Uniwersytet Medyczny obchodził 70-lecie istnienia. Jubileusz uświetniła wspaniała inicjatywa, jaką był „Piknik Pokoleń" pozwalający na integrację środowiskową absolwentów, słuchaczy i pracowników.

„Piknik Pokoleń" – 70-lecie istnienia Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

16. Wspieranie działań związanych z utworzeniem i działalnością Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu (C20).

    W ramach współpracy z Politechniką Śląską, Miasto przekazało nieruchomość zlokalizowana przy ul. Roosevelta 40 z przeznaczeniem na realizację inwestycji naukowo-badawczej Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. Celem inwestycji będzie budowa Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu, o wartości około 92 mln zł. Przedsięwzięcie to będzie realizowane wspólnie z firmą Philips.

    Wydział Inżynierii Biomedycznej podejmuje również zadania służące pacjentom. Powstało laboratorium, w którym realizowane będą prace nad rozwiązaniami technologicznymi dla rehabilitantów oraz robotami, które pomogą personelowi medycznemu w opiece nad chorymi.

    Coraz więcej młodych ludzi chce studiować na Politechnice Śląskiej w Zabrzu. W 2018 r. na Wydziale Organizacji i Zarządzania studiowało łącznie 2027 osób, w tym 882 studentów I roku. Z kolei na Wydziale Inżynierii Biomedycznej studiowało 500 osób. 170 studentów rozpoczęło 1 rok, z czego 20 studentów po raz pierwszy podjęło naukę prowadzoną w języku angielskim.

Politechnika Śląska, Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 40

17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych (C17).

Śląskie Centrum Chorób Serca prowadzi prace związane z powołaniem w Zabrzu Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi. Wartość przedsięwzięcia szacuje się na około 85 mln zł. Warto podkreślić, że Miasto współuczestniczyło w przygotowywaniu aplikacji niezbędnych do sfinansowania projektu. Działalność znamienitych naukowców i specjalistów umacnia markę Zabrza jako ośrodka, w którym podejmuje się nowatorskie projekty medyczne służące pacjentom. ŚCCS dynamicznie się rozwija tworząc infrastrukturę przyjazną dla pacjentów w każdym wieku.

Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9

18. Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med Silesia” sp. z o.o. (C20).

Systematycznie rozwija działalność pierwszy w Polsce Śląski Park Technologii Medycznych, którego udziałowcami są Fundacja Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz Miasto Zabrze. Kardio-Med Silesia to park technologii medycznych, który jest miejscem współpracy wielu ważnych ośrodków naukowych w Zabrzu: Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu, Fundacji SCCS w Zabrzu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej – Curie, Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religii.

W 2018 r. spółka uzyskała grant w wysokości ponad 11 mln zł na realizację projektu pn. „Kursy umiejętności dla lekarzy i lekarzy rezydentów” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o. uczestnicząc w największych europejskich targach medycznych w Düsseldorfie, zaprezentował nowe rozwiązania telemedyczne.

Kardio-Med Silesia w Zabrzu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 10C

CH. Cele horyzontalne

W Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 sformułowano dodatkowo cele horyzontalne – definiujące stany i zamierzenia, których zakres merytoryczny wiąże się z zakresem tematycznym wszystkich priorytetów rozwoju miasta. Lista celów horyzontalnych jest następująca:

CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny
CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city
CH 3. Rewitalizacja miasta
CH 4. Skuteczne promowanie miasta

W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze realizujące Strategię Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Cele horyzontalne. Szczegółowe informacje na temat ich realizacji w 2018r. znajdują się w rozdziale II.

CELE HORYZONTALNE	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
2	Program „Rodzina na 5+"
3	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2015-2018
4	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze

Realizacja strategii w ramach celów horyzontalnych:

1. Aktywna polityka na rzecz rodzin (CH1) – Program Dobry Start
   29 czerwca 2018r. podczas Dnia Otwartego w Zabrzańskim Centrum Świadczeń Rodzinnych mieszkańcy mogli w specjalnie przygotowanym punkcie zasięgnąć informacji na temat programu DOBRY START. Omawiany program rządowy zapewnia rodzicom i opiekunom wsparcie dla każdego uczącego się dziecka w wysokości 300 zł na przygotowanie wyprawki szkolnej. Pracownicy odpowiadali także na pytania dotyczące programu 500+, zasiłku rodzinnego, zasiłku pielęgnacyjnego oraz funduszu alimentacyjnego

2. Podejmowanie inicjatyw integrujących i utrwalających rodziny oraz tożsamość społeczności lokalnych – Metropolitalne Święto Rodziny (CH1)
   W 2018 roku już po raz jedenasty obchodzone było w Zabrzu Metropolitalne Święto Rodziny, święto którego inicjatorem i pomysłodawcą jest Prezydent Zabrza.

Patronami honorowymi byli Metropolita Katowicki oraz Metropolita Gliwicki. Metropolitalnemu Świętu Rodziny towarzyszyło hasło „Rodzina – radość miłości". Na program MŚR każdego roku składają się liczne wykłady naukowe, wystawy, spektakle, koncerty, kiermasze, festyny, pikniki rodzinne, konkursy, imprezy sportowe i wydarzenia religijne. Ideą tego przedsięwzięcia jest promocja rodziny i związanych z nią wartości – macierzyństwa, ojcostwa, wychowania młodego pokolenia, przekazu tradycji i wiary. Jako że były to obchody jubileuszowe, przygotowano wiele atrakcyjnych imprez, które odbyły się w 30 gminach biorących udział w tym przedsięwzięciu.

3. Realizowanie projektów wspierających rodziny – Program „Rodzina na 5+" (CH1).
   W 2018 roku na realizację uchwalonego Programu „Rodzina na 5+" w Mieście Zabrze przeznaczono środki w wysokości 62,6 tys. zł. Celem programu jest zwiększenie dostępności do dóbr kultury, imprez sportowych i rekreacji poprzez rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych. W 2018 roku 1 403 rodzin skorzystało z uprawnień w ramach tego programu.

4. Tworzenie warunków rozwoju rodziny (CH1).
   Zapewnienie opieki nad dzieckiem do lat 3 poprzez dofinansowanie przez Miasto Zabrze żłobków oraz klubów dziecięcych, działających na mocy ustawy o formach opieki nad dziećmi do lat trzech, jak również działanie Żłobka Miejskiego. Na ten cel przeznaczono w 2018 roku kwotę blisko 4,5 mln zł.

   Projekt pn. „Nasze małe skarby – zwiększenie liczby miejsc w żłobku przy ul. Andersa 34 w Zabrzu".
   W 2018 roku Miasto Zabrze pozyskało dofinansowanie do realizacji projektu „Nasze małe skarby – zwiększenie liczby miejsc w żłobku przy ul. Andersa 34 w Zabrzu". Celem głównym projektu jest wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego mieszkańców Miasta Zabrze poprzez utworzenie 20 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa 34. Projekt obejmuje prace adaptacyjne, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz pokrycie części kosztów związanych z bieżącym funkcjonowaniem nowych miejsc przez 12 miesięcy. Całkowita wartość projektu to 590 tys. zł w tym wartość dofinansowania: 519 tys. zł. Okres realizacji projektu: 02.04.2017 r. – 30.08.2020 r.

   Modernizowanie i budowa nowych żłobków.
   W ramach projektu pn. „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza" przeprowadzono termomodernizację Żłobka Miejskiego przy ul. Buchenwaldczyków.

Żłobek Miejski w Zabrzu przy ul. Buchenwaldczyków 32

Na terenie miasta przygotowano 746 miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych.
Żłobek Miejski dysponuje 165 miejscami, natomiast w żłobkach niepublicznych jest 545 miejsc oraz 36 miejsc w klubach dziecięcych. Obecnie na miejsce w Żłobku Miejskim oczekuje ok. 100 dzieci. Co warte podkreślenia nadal pozostają miejsca wolne w niepublicznych żłobkach.

5. Utworzenie Centrum Rozwoju Rodziny (CH1).
   Celem projektu jest stworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu. W tym celu zaplanowano przebudowę budynku znajdującego się przy ul. Park Hutniczy 8 w Zabrzu na potrzeby utworzenia Centrum Rozwoju Rodziny. Kompleksowa oferta wsparcia obejmować będzie utworzenie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie działalności z zakresu kompleksowego wspierania rodziny w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych. W Centrum Rozwoju Rodziny realizowane będą następujące rodzaje działań:
   - Wsparcie grupowe dla rodzin: m.in. grupy samopomocowe, warsztaty, gdzie będzie można nabyć wiedzę nt. psychologii rozwojowej czy komunikacji w rodzinie. Zostanie wzmocniona motywacja, poczucie własnej wartości oraz funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny.
   - Wsparcie indywidualne dla rodzin: asystentura rodzinna i dla osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych (w tym dla seniorów), poradnictwo psychologiczne, coaching, formy wsparcia dostosowane do sytuacji danego uczestnika.
   - Klub środowiskowy dla dzieci i młodzieży.

   Całkowita wartość projektu to 5,4 mln zł w tym wartość dofinansowania: 4,6 mln zł. Okres realizacji projektu: 17.07.2017 r. – 30.06.2020 r.

6. Zaktualizowanie i wdrożenie działań wynikających ze strategii „e-Zabrze. Strategia budowy społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+" (CH2).

Stan realizacji Strategii e-Zabrze aktualny na dzień 31.12.2018r.

Nazwa projektu	Etap realizacji
Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych	W trakcie realizacji
Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze	Planowany
Centralny Katalog Zabrzańskich Zasobów Książkowych	W trakcie realizacji
Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego	W trakcie realizacji
e-Dziennik	W trakcie realizacji
Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze - CUWMZ	W trakcie realizacji
Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta	W trakcie realizacji
HotSpoty	W trakcie realizacji
Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze	W trakcie realizacji
Kompleksowy system gospodarowania odpadami	W trakcie realizacji
Mapa akustyczna Miasta Zabrze – etap II	Zrealizowany
Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych	W trakcie realizacji
Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze – III etap	W trakcie realizacji
Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych	W trakcie realizacji
Program informatyzacji przedszkoli i szkół	W trakcie realizacji
Rozbudowa Centrum Komputerowego	W trakcie realizacji
System informacji multimedialnej – system przywoławczy	Zrealizowany
Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze	W trakcie realizacji
Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze	W trakcie realizacji
Wdrożenie platformy HelpDesk	W trakcie realizacji
Wdrożenie systemu zarządzania energią oraz infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze	W trakcie realizacji
Wirtualne Miasto Zabrze	Planowany
Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze	W trakcie realizacji
Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu	Zrealizowany
Eko-Zabrze	W trakcie realizacji
E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	W trakcie realizacji
Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu	Zrealizowany

7. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city – realizacja projektu pn. „Jestem w sieci – Zabrze lubi IT" (CH2).
   Dla mieszkańców Zabrza powyżej 25 roku prowadzono bezpłatne szkolenia w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych wspólnie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST. Tematyka szkoleń obejmowała m.in. zagadnienia z zakresu poruszania się w sieci internetowej mediów społecznych, nadzoru rodzicielskiego, rolnictwa, biznesu i kultury. Podczas trwania zajęć każdy z uczestników miał możliwość założenia profilu zaufanego, aby móc w pełni korzystać z szerokorozumianej elektronicznej komunikacji. W okresie od września 2018 r. do końca grudnia 2018 r. przeszkolono 72 mieszkańców Zabrza w 7 tematach: „Rolnik w sieci", „Działam w sieciach społecznościowych", „Moje finanse w sieci", „Tworzę własną stronę internetową", „Kultura w sieci", „Mój biznes w sieci", „Rodzic w sieci".

8. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city – realizacja projektu pn. „Cyfrowe Usługi Miast" (CH2).
   W 2018 r. wspólnie z miastami: Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki oraz Piaseczno złożono wniosek o dofinansowanie projektu partnerskiego pn. „Cyfrowe Usługi Miast". Projekt zakłada wdrożenie portalu podatkowego, magistrali usług, podsystemu SMS, szkolenia z zakresu podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami, wdrożenie rozwiązań zarządczych dla potrzeb zarządzania satysfakcją klienta, poprawiających jakość obsługi mieszkańców i przedsiębiorców.

9. Zaktualizowanie i rozwijanie Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej – geodezyjne bazy danych miasta i informacji o nieruchomościach (CH2). Projekt pn. "Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych - geodezyjnych baz danych Miasta Zabrze" jest realizowany w ramach działania pt.: "Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.
   Dzięki realizacji projektu, zdalnie, korzystając z Internetu, będzie można załatwić sprawy, wymagające dziś osobistej wizyty w urzędzie. W ramach projektu planowana jest digitalizacja, czyli przetworzenie z tradycyjnej, papierowej formy na postać cyfrową, zasobów geodezyjnych Miasta Zabrze i udostępnienie ich w formie serwisu internetowego, umożliwiającego zdalną obsługę mieszkańców, inwestorów i projektantów, geodetów wykonujących prace na terenie naszego miasta, rzeczoznawców majątkowych, komorników sądowych a także podmiotów, zarządzających technicznym uzbrojeniem terenu, takich jak ZPEC czy ZPWiK. Zaplanowano również zakup sprzętu i oprogramowania serwerowego oraz szkolenia dla pracowników Urzędu Miasta, zarówno tych, którzy będą obsługiwać nowy system, jak i tych, którzy będą z niego korzystać. Całkowita wartość projektu to 7,7 mln zł w tym

wartość dofinansowania UE wyniesie: 6,6 mln zł. Okres realizacji projektu: 2017 r. – 2020 r.

10. Realizacja projektu pn. „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" (CH2).
    Celem projektu jest rozwój cyfrowych usług kulturalnych poprzez utworzenie pracowni digitalizacji z systemami wspomagającymi zarządzanie i inwentaryzowanie zdigitalizowanych zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego. W ramach projektu „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" w roku 2018 utworzono pracownię digitalizacji. Zostały również podpisane umowy na: utworzenie systemu prezentacji inwentaryzacji i zarządzania muzealiami E-Muzeum, digitalizacje zasobów oraz szkolenia. Całkowita wartość projektu to 3,1 mln zł w tym wartość dofinansowania: 2 mln zł. Okres realizacji projektu: 2018r. – 2019r.

11. Rewitalizacja wieży cieśnień (CH3) w ramach projektu „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne." Powstanie edukacyjno-naukowa wystawa związana z węglem, przestrzeń wielofunkcyjna służąca edukacji, spotkaniom, działalności społeczno-gospodarczej, naukowej i dokumentacji dziedzictwa górniczego. Wartość całego przedsięwzięcia wynosi 34 mln zł.

Wieża ciśnień w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2

12. Rewitalizacja dzielnicy Zandka (CH3) w ramach projektu „Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPROM – Centrum Usług Społecznych"(rozpoczęcie prac m. in. nad stworzeniem Centrum Usług Społecznych, termomodernizacja szkoły) Koszt projektu: 7,9 mln zł

Budynek dawnej gazowni w Zabrzu przy ul. Stalmacha 7

13. Rewitalizacja budynku dawnej cechowni przy ul. Wolności 387 (CH3).

W zakresie inwestycji przewiduje się przebudowę budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania z przeznaczeniem na magazyn studyjny eksponatów zabytkowych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Remont i adaptacja dawnej cechowni zapewniających warunki umożliwiające bezpieczne przechowywanie licznych, różnorodnych zbiorów, gromadzonych przez lata funkcjonowania instytucji oraz poszerza możliwości ich prezentacji. Prace prowadzone będą w ramach projektu pn. „Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska." Planowany termin realizacji przypada na lata 2018 – 2019. Wartość inwestycji wynosi 7,1 mln zł.

–Budynek dawnej cechowni w Zabrzu przy ul. Wolności 387

14. Działania wspierające rewitalizację – ochrona zabytków (CH3).

    Miasto Zabrze konsekwentnie dofinansowuje rewitalizację obiektów zabytkowych. Prawo do otrzymania dotacji z budżetu Miasta Zabrze przysługuje osobom fizycznym lub innym jednostkom organizacyjnym i podmiotom posiadającym tytuł prawny do zabytku. Dotacja z budżetu może być udzielona w wysokości do 50 proc. nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków. Wysokość dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów rejestrowych obiektów zabytkowych nie będących własnością gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w 2018 r. wyniosła 562 tys. zł. Dofinansowanie otrzymało pięć obiektów, prace obejmowały: malowanie wnętrza Kościoła p.w. św. Wawrzyńca w Zabrzu Mikulczycach; remont budynku szatni i łaźni górniczej byłej kopalni KWK Castellengo przy ul. Szybowej 2 w Zabrzu (Etap I remont dachu i izolacja fundamentów budynku), renowacja oraz wymiana drzwi zewnętrznych kamienicy przy ul. Bytomskiej 83 oraz remonty dachów w budynkach przy ul. ks. Henryka Pobożnego 7A, ul. ks. Henryka Pobożnego 9A oraz przy ul. Komuny Paryskiej 15.

15. Promocja Miasta (CH4)

    W 2018 r. przeprowadzono kampanie promocyjne, poniesiono wydatki na szereg publikacji, folderów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących miasto Zabrze, a także na zakup usług fotograficznych.

    Przedstawiciele miasta Zabrze wzięli również udział w międzynarodowych konferencjach, wizytach studialnych, targach turystycznych i innych wydarzeniach o charakterze promocyjnym – m.in. w Austrii, Republice Czeskiej, Niemczech, Ukrainie, Słowacji.

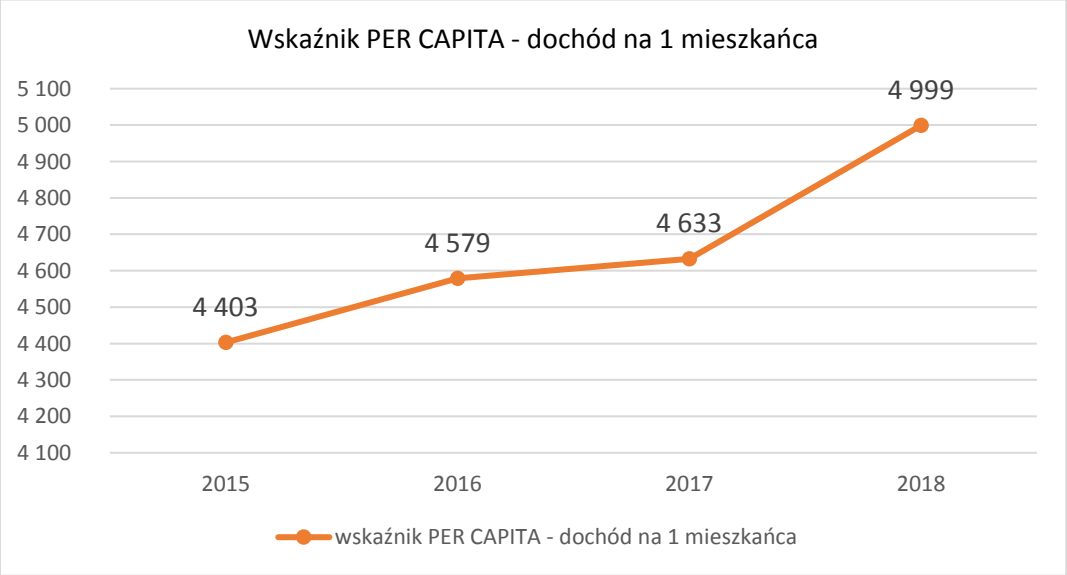
Przedstawione w rozdziale I. działania i projekty realizowane w 2018 r. wynikały ściśle z zapisów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze. Cele strategiczne w ramach poszczególnych priorytetów oraz cele horyzontalne były realizowane równomiernie i zgodnie z przyjętymi założeniami.

Wszechstronny i zrównoważony rozwój Miasta oraz podnoszenie poziomu i jakości życia Mieszkańców są też możliwe dzięki intensywnemu wykorzystywaniu środków funduszy unijnych i krajowych. Łączna wartość dofinansowania, pozyskanego dla zrealizowanych ponad 400 projektów, wynosi 1,3 mld zł.
Dzięki tym inwestycjom majątek gminy wzrósł z 900 mln zł w 2006 roku do ponad 3,5 mld zł obecnie.

Sukcesywnie wzrastają dochody Miasta, które w latach 2015 – 2018 wyniosły:

2015 R.	780 170 549
2016 R.	807 379 683
2017 R.	812 940 833
2018 R.	871 596 094

Systematycznie rośnie także dochód w przeliczeniu na 1 mieszkańca.
W 2018 r. wskaźnik ten osiągnął wysokość 4 999 zł i był najwyższy w skali kilkunastu ostatnich lat.

Pozytywna ocena kondycji finansowej Miasta za rok 2017 oraz pełna realizacja wszystkich podejmowanych projektów umożliwiły pozyskanie na preferencyjnych warunkach długoterminowych środków z Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Otwarcie linii inwestycyjnej pozwoliło na podejmowanie w roku 2018 i w latach następnych wielu kolejnych, ważnych dla Miasta i Mieszkańców inwestycji.
Międzynarodowa Agencja Fitch Ratings w dniach 11 maja oraz 9 listopada 2018 roku potwierdziła długoterminowy rating międzynarodowy na poziomie „BB+" oraz krajowy na poziomie „BBB + (pol)". Perspektywę ratingów oceniono jako stabilną.

Rok 2018 był pierwszym po wdrożeniu reformy oświaty. Dzięki zaangażowaniu organizacyjnemu ale przede wszystkim finansowemu Miasta zmiany wynikające z jej wdrożenia nie przyniosły większych, negatywnych skutków dla nauczycieli i uczniów. Poziom dofinansowania oświaty z środków własnych w roku 2018 wynosił 43%.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Wykonanie wydatków oświatowych w zł	255 042 301	256 052 637	262 781 783	276 469 951
Subwencja w zł	159 713 644	162 734 419	161 446 023	163 688 519
Dotacje w zł	11 488 889	12 394 926	14 388 287	9 046 985
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne w zł	10 853 093	10 293 103	12 671 233	26 454 534
Dofinansowanie Miasta Zabrze w zł	94 692 861	91 216 395	99 618 706	130 188 981
Dofinansowanie Miasta Zabrze w %	35,61%	34,25%	36,2%	42,98%

Warto zauważyć, że wszystkie działania podjęte w roku 2018 wpłynęły na umocnienie Zabrza w dziedzinach takich jak medycyna, nauka, innowacyjna gospodarka, sport i turystyka postindustrialna.
Realizowana od wielu lat wizja tworzenia przyjaznego Miasta będzie kontynuowana – priorytetem pozostaje nadal zrównoważony rozwój, ciągła poprawa jakości życia i zabezpieczanie potrzeb Mieszkańców.

ROZDZIAŁ II

STRATEGIE SEKTOROWE, PROGRAMY, POLITYKI

1) BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

2) EDUKACJA

3) GOSPODARKA MIESZKANIOWA

4) INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA

5) OCHRONA ŚRODOWISKA

6) OPIEKA NAD ZABYTKAMI

7) PLANOWANIE PRZESTRZENNE

8) REWITALIZACJA

9) ROZWÓJ CYFROWY

10) ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

11) RYNEK PRACY

12) TRANSPORT PUBLICZNY

13) WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

14) ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY	Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019	2017-2019	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności UM Zabrze	a)Komenda Miejska Policji w Zabrzu – KMP. b) Straż Miejska w Zabrzu – SM. c) Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu– PUP. d) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu – MOPR. e) Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Zabrzu – PINB. f) Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu – PSP. g) Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu – OPiLU. h) Szkoły i placówki oświatowe z terenu miasta Zabrze – Pl. oświatowe. i) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu – MOSiR. j) Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu – COP. k) Rodzinne Ogrody Działkowe w Zabrzu – ROD. l) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabrzu – MKRPA. m) Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Zabrzu – PPP. n) Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego w Zabrzu – ZKOL. o) Wydział Kontaktów Społecznych Urzędu Miejskiego w Zabrzu – WKS. p) Wydział Ekologii Urzędu Miejskiego w Zabrzu – WE. q) Wydział Infrastruktury Komunalnej Urzędu Miejskiego w Zabrzu – IK. r) Wydział Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Zabrzu – KS. s) Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Zabrzu –	Uchwała Nr XLI/463/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 15.05.2017 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019	P1 Aktywne Społeczeństwo Miejskie.

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
				WO. t) Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Zabrzu – SO. u) Wydział Promocji i Turystyki Urzędu Miejskiego w Zabrzu – BPR. v) Wydział Zarządzania Mieniem Urzędu Miejskiego w Zabrzu – ZN. w) Wydział Księgowości Urzędu Miejskiego w Zabrzu – KSU. x) Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej Urzędu Miejskiego w Zabrzu – ZPS. y) Biuro Rady Miasta w Zabrzu – BRM. z) Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej - MZDiII		
EDUKACJA	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021	2011-2021	Wydział Oświaty UM Zabrze	przedszkola, szkoły, zespoły szkół, placówki oświatowe	Uchwała Nr XV/165/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17.10.2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
EDUKACJA	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze	od 2015 roku	Wydział Oświaty UM Zabrze	Wydział Oświaty	Uchwała Nr LVIII/856/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.10.2014 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze. (ze zm.)	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020	2018-2020	Wydział Zarządzania Mieniem UM Zabrze	Wydział Zarządzania Mieniem Jednostka Gospodarki Nieruchomościami Wydział Obrotu Nieruchomościami Wydział Geodezji	Zarządzenie nr 446/ZN/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020	P3.Przyjazność Przestrzeni Miasta
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022	2018-2022	Wydział Zarządzania Mieniem UM Zabrze	1. Wydział Zarządzania Mieniem 2. Jednostka gospodarki Nieruchomościami 3. Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. 4. Wydział Obrotu Nieruchomościami 5. WB W ZAKRESIE PODANIA: -liczby złożonych wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, -liczby złożonych wniosków o pozwolenie na budowę, -listy wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w danym roku, -listy wydanych pozwoleń na budowę	uchwała nr XLVI/515/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.09.2017 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022	P3.Przyjazność Przestrzeni Miasta
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020	2018-2020	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.	Uchwała nr XLIX/54717 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.11.2017 r.	P 2 Rozwój i Innowacyjność Gospodarki P 3 Przyjazność Przestrzeni Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Plan rozwoju na lata 2016-2018	2016-2018	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.	Uchwała nr 17/2015 Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 30.12.2015 r. w sprawie zatwierdzenia: Planu Rozwoju na lata 2016-2018	P 2 Rozwój i Innowacyjność Gospodarki P 3 Przyjazność Przestrzeni Miasta)
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze	Projekt „Założeń…" opracowano w 2001 na okres 15 lat z aktualizacją co 3 lata	Główny Inżynier Miasta UM Zabrze	Urząd Miejski / jednostki organizacyjne samorządu / podmioty zarządzające zewnętrzne	Uchwała nr XXXVII/548/01 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 15 października 2001 r. Aktualizacja „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze." (Uchwała nr LX/719/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018 r.) http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/aktualizacja-zalozen-do-planu-zaopatrzenia-w-cieplo-energie-elektryczna-i-paliwa-gazowe-na-obszarze-miasta-zabrze	P 2 Rozwój i Innowacyjność Gospodarki P 3 Przyjazność Przestrzeni Miasta
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Plan ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2017-2019	2017-2019	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.	Uchwała nr 20/2016 Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 30.06.2016 r., opracowanie 04/2016, Zabrze	P 2 Rozwój i Innowacyjność Gospodarki P 3 Przyjazność Przestrzeni Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2018.	2018	Wydział Infrastruktury Komunalnej UM Zabrze	Wydział Infrastruktury Komunalnej/ Schronisko dla bezdomnych zwierząt	Uchwała nr LIV/643/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 marca 2018 r. W sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2018	P3. Przyjazność Przestrzeni Miast
OCHRONA ŚRODOWISKA	Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze	2018-2023	Wydział Ekologii UM Zabrze	Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej; Tramwaje Śląskie; Wydział Ekologii UM Zabrze (edukacja ekologiczna)	Uchwała nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023", http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ochrony-srodowiska-przed-halasem-dla-miasta-zabrze	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
OCHRONA ŚRODOWISKA	Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze	2018 - nadal	Wydział Ekologii UM Zabrze	Wydział Ekologii UM Zabrze	Uchwała nr XLVII/529/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 października 2017 r. W sprawie przyjęcia "Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze"., http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ograniczania-niskiej-emisji-w-miescie-zabrze	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
OCHRONA ŚRODOWISKA	Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju"	2013- 2020	Wydział Ekologii UM Zabrze		Uchwała Nr XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21.10.2013 r. w sprawie Przyjęcia Programu Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013- 2020, "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju".	P1 Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
OCHRONA ŚRODOWISKA	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020	do 2016 roku z perspektywą do 2020	Wydział Ekologii UM Zabrze	Urząd Miejski / jednostki organizacyjne samorządu / podmioty zarządzające zewnętrzne	Uchwała nr LI/756/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia "Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020", http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ochrony-srodowiska-dla-miasta-zabrze	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
OCHRONA ŚRODOWISKA	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030	2015-2020 z perspektywą do 2030	Główny Inżynier Miasta UM Zabrze	Wydział Ekologii UM Zabrze, Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki, Jednostka Gospodarki Mieszkaniowej, Wydział Inwestycji UM Zabrze , wspólnoty mieszkaniowe, spółki energetyczne, przedsiębiorcy prywatni	Uchwała nr XXV/261/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 maja 2016 r. w sprawie aktualizacji i przyjęcia do realizacji "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze"	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
OPIEKA NAD ZABYTKAMI	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2015-2018	2015-2018	Biuro Planowania Przestrzennego – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków UM Zabrze	Wszystkie komórki organizacyjne UM Zabrze oraz jednostki podległe Wydziałowi Oświaty U i Wydziałowi Kultury i Dziedzictwa UM Zabrzu	Uchwała Nr VII/60/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 23.02.2015 r.	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze	Bezterminowo	Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze	Wszystkie komórki organizacyjne UM Zabrze	Uchwała Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie: uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze. http://www.zabrze.magistrat.pl/engine//bip/8/304/rel/305/107822/43910 . Uchwała nr LXI/728/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 15.10.2018 r. w sprawie aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zabrze i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
REWITALIZACJA	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze	2016-2023	Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze	Wszystkie komórki organizacyjne UM Zabrze	19 grudnia 2016 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr XXXV/372/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. 18 grudnia 2017 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr LI /618/17 Rady Miasta Zabrze w sprawie : zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Podjęcie niniejszej Uchwały konieczne było z uwagi na proces realizacji wskaźników Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 oraz ze względu na formalne umożliwienie Miastu Zabrze aplikowania o dofinansowanie z różnorodnych źródeł zewnętrznych. Zakres zmiany dot. Załącznika nr 2 do Lprom na lata 2016-2023. http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/rewitalizacja/lokalny-program-rewitalizacji-obszarow-miejskich-miasta-zabrze	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta I Ch3
REWITALIZACJA	Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach	2017 - 2020	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Uchwała Nr XLV/510/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności lokalnej w Zabrzu Mikulczycach	P1 Aktywne Społeczeństwo Miejskie, Ch3 Rewitalizacja Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ROZWÓJ CYFROWY	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do Roku 2020+	2020+	Wydział Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego UM Zabrze	Wydziały UM, Jednostki Organizacyjne w tym GOK - Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi - Projekt pod nazwą - Kompleksowy System Gospodarowania Odpadami (KSGO), w tym: Wydział Geodezji w ramach projektu: "Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych - geodezyjnych baz danych Miasta Zabrze	Uchwała Nr XXI/211/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.01.2016 r. w sprawie Przyjęcia do realizacji dokumentu o nazwie „e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+"	CH 2.Kształtowanie Warunków Dla Rozwoju Smart City, P3 Przyjazność Przestrzeni Miasta
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych	2018 - nadal	Biuro ds. Inwestorów UM Zabrze		Uchwała nr LIX/710/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych.	P2. Rozwój I Innowacyjność Gospodarki
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020	2016-2020	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - Wydział Urzędu Miejskiego w Zabrzu	Wydziały Urzędu Miejskiego w Zabrzu, jednostki (w tym: Powiatowy Urząd Pracy) oraz spółki miejskie (w tym Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji sp. z o.o.)	Uchwała Nr XXVI/278/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.06.2016 r. w sprawie Lokalnego Planu Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020.	P2. Rozwój I Innowacyjność Gospodarki
RYNEK PRACY	Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom	2018	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Zarządzenie nr 74/BI/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 1 lutego 2018 r.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
RYNEK PRACY	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	2018	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010 - 2020	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
RYNEK PRACY	Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowany ze środków PFRON	2018	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zabrze	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Uchwała nr LIV/639/18 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 19 marzec 2018 r. w sprawie przyjęcia Określenia i Finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2018	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
TRANSPORT PUBLICZNY	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach	od 2013 roku	Zarząd Transportu Metropolitalnego - ZTM (Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego - KZK GOP)		Uchwała nr CXIX/12/2013 Zgromadzenia Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach z dnia 25.04.2013 r. Dz. Urz. Woj. Śl. 08.05.2013 r. Poz. 3751	P3.Przyjazność Przestrzeni Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
TRANSPORT PUBLICZNY	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze	od 2014 r.	Główny Inżynier Miasta UM Zabrze	W procesie wdrażania Polityki Rowerowej Zabrza używane są następujące instrumenty organizacyjne: a) Zespół konsultacyjny ds. Polityki Rowerowej Miasta Zabrze b) Pełnomocnik Prezydenta Miasta Zabrze (oficer Rowerowy) ds. realizacji Polityki Rowerowej Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego, Biuro ds. Inwestorów w Urzędzie Miejskim, Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej.	Uchwała Nr LIX/877/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.11.2014 r. w sprawie Przyjęcia dokumentu pn.: „Polityka Rowerowa Miasta Zabrze”.	P3.Przyjazność Przestrzeni Miasta
WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2018 rok	Rok 2018	Wydział Kontaktów Społecznych UM Zabrze	Organizacje pozarządowe (NGO) we współpracy z wydziałami UM: Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej (ZPS), Wydziałem Promocji, Turystyki i Sportu (WPTS) Wydziałem Kultury i Dziedzictwa (WKD) Wydziałem Infrastruktury Komunalnej (IK) Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Uchwała nr XLVII/527/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 października 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2018 rok.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze Na Lata 2010 – 2020	2010-2020	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze (ZPS), Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR), Organizacje pozarządowe NGO, jednostki organizacyjne miasta Zabrze, m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.10.2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010-2020	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program „Rodzina na 5+"	2011 – nadal	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze ZPS, podległe jednostki organizacyjne miasta Zabrze, podmioty zgodnie z podpisanymi porozumieniami dot. Partnerów Programu	Uchwała Nr XIV/145/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.09.2011 r. w sprawie Uchwalenia programu "Rodzina na 5+", ze zmianami.	CH 1 Tworzenie Warunków Rozwoju Rodziny
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program Zabrzański Senior 65+	2014 - nadal	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze ZPS, podległe jednostki organizacyjne miasta Zabrze, podmioty zgodnie z podpisanymi porozumieniami dot. Partnerów Programu	Uchwała Nr L/737/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 14.04.2014 r. w sprawie Uchwalenia Programu "Zabrzański Senior 65+"	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym „na lata 2012 - 2020	2012-2020	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze (ZPS), Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie MOPR, Organizacje pozarządowe (NGO), j jednostki organizacyjne miasta Zabrze	Uchwała nr XXIV/315/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.06.2012 r. w sprawie Powiatowego Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012 - 2020 ze zm.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 r.	2018 - program roczny	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze (ZPS), Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), Organizacje pozarządowe (NGO), jednostki organizacyjne miasta Zabrze	Uchwała nr LI/616/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 grudnia 2017 r. W sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027	2017-2027	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	jednostki organizacyjne miasta Zabrze, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze (ZPS), podmioty lecznicze	Uchwała nr L/607/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 4 grudnia 2017 r. W sprawie przyjęcia „Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Programy zdrowotne dla mieszkańców Miasta Zabrze do realizacji w latach 2016-2018	2016-2018	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Uchwała Nr XVIII/184/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 16.11.2015 r. w sprawie przyjęcia programów zdrowotnych dla mieszkańców Miasta Zabrze do realizacji w latach 2016 – 2018.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Lokalny program pomocy społecznej - programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2014-2020	2014-2020	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie UM Zabrze	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Uchwała Nr XLVII/699/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 20.01.2014 r. w sprawie przyjęcia Programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2014 – 2020.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Zabrzu w latach 2018 - 2020	2018-2020	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie UM Zabrze	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Uchwała nr LX/715/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych	2017-2020	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie UM Zabrze	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Uchwała Nr XLV/509/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. W sprawie przyjęcia Programu na rzecz integracji społeczno - zawodowej osób niepełnosprawnych	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Plan Potrzeb w Zakresie Wykonywania Prac Społecznie Użytecznych w Zabrzu na rok 2018	2018 r. - plan roczny	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Zabrzu (MOPR), Organizacje pozarządowe (NGO)	Uchwała nr LI/617/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2018 r.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Lata 2016-2020	2016-2020	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR), Miejski Zespół Interdyscyplinarny (MZI), Organizacje pozarządowe (NGO), Policja, instytucje zgodnie z zawartymi porozumieniami	Uchwała Nr XXIV/252/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.04.2016 r. w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej	2007 - nadal	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR)	Uchwała Nr XIV/157/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17.09.2007 r.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności	2005 r. - nadal	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR), Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST), Organizacje pozarządowe (NGO)	Uchwała NR XLII/497/05 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.07.2005 r.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

2.1 BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 12 pkt. 9 b ustawy o samorządzie powiatowym
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XLI/463/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 15.05.2017 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019
4. **Czas obowiązywania**
2017-2019
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
W roku 2018 realizowane były działania w następujących obszarach: I. Obszar przestępczości – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa. II. Obszar prewencyjno-wychowawczy - ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń przez nieletnich oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym: narkomani i alkoholizmowi. III. Obszar bezpieczeństwa w ruchu drogowym – poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym. IV. Obszar zagrożeń kryzysowych – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenie kryzysowego i doskonalenie systemu reagowania oraz koordynacji działań w sytuacjach kryzysowych. V. Obszar kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałości o kulturalną stronę miasta. VI. Obszar bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Uzyskanie pozytywnych efektów podczas realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2017 – 2019. w obszarze bezpieczeństwa w roku 2018 potwierdzają właściwy wybór podejmowanych przez komisję kierunków działań powodujących w ciągu ostatnich kilku lat znaczącą poprawę stanu porządku publicznego. Działania te nakierunkowane głównie na zapobieganie przestępczości powodują ich systematyczny spadek przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i gości miasta Zabrze.

8. Abstrakt sprawozdania

Głównym celem programu jest poprawa stanu bezpieczeństwa, a jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu jest ograniczenie negatywnych zjawisk i tendencji w zakresie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. Podejmowane w ramach programu działania mają również na celu skoordynowanie działania wszystkich służb, straży i inspekcji działających w ramach miejskiej administracji zespolonej. Program wpisuje się w realizację głównych założeń rządowego programu zwalczania przestępczości i eliminacji zjawisk patologicznych „Razem bezpieczniej" z uwzględnieniem specyfiki i bieżących problemów miasta Zabrze.
Całość przedsięwzięć realizowanych w 2018 r. w ramach Programu finansowana była ze środków własnych pochodzących z budżetu miasta Zabrze oraz środków finansowych podmiotów włączonych w realizację programu. Na podstawie bieżących analiz bezpieczeństwa miasta dokonywane były zmiany w metodach i sposobie realizacji programu z uwzględnieniem zmian kosztów ich realizacji.
Głównymi podmiotami realizującymi Powiatowy Program były Urząd Miejski w Zabrzu, Komenda Miejska Policji w Zabrzu, Straż Miejska w Zabrzu, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu, Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu, oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu.
Oceniając efektywność Programu można uznać, iż zaangażowanie współpracujących ze sobą podmiotów pozwoliło na zrealizowanie zakładanych celów. Działania służb w opisanych zakresach przedstawiają się następująco:

Komenda Miejska Policji w Zabrzu
Zgodnie z art. 14 Ustawy o Policji - W granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje m.in. czynności operacyjno-rozpoznawcze. Uzyskane informacje są na bieżąco wykorzystywane w toku podejmowanych czynności dochodzeniowo - śledczych i administracyjno - porządkowych, szczególnie w zakresie ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego

Straż Miejska w Zabrzu.
W 2018 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście strażnicy codziennie patrolowali ścisłe centrum miasta: reagując na wszelkie nieprawidłowości dotyczące zarówno wykroczeń jak i przestępstw. Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM. Opracowana krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa, dostępna dla mieszkańców online, stale uaktualniana, zawierająca katalog miejsc oraz opis rodzaju zagrożeń występujących w tych miejscach była analizowana przez kierownictwo jednostki. Przede wszystkim mieszkańcy wskazywali miejsca, gdzie dochodzi do spożywania alkoholu, ale również awarie techniczne i inne zdarzenia. Na podstawie zgłaszanych przez mieszkańców problemów patrole kierowane były w konkretne miejsca zagrożone. Na podstawie analiz miejsc i występujących w nich zagrożeń, kierowano strażników jak najczęściej w miejsca zdefiniowane jako niebezpieczne oraz takie, które w zgłoszeniach kierowali da naszej jednostki mieszkańcy.

Państwowa Straż Pożarna w Zabrzu
W 2018 roku na terenie miasta Zabrze odnotowano 2450 interwencji w tym:
860 to pożary (857 małe, 3 średnie),
1306 to miejscowe zagrożenia (172 małe, 1102 lokalne, 37 średnie),
284 to alarmy fałszywe (6 złośliwych, 178 w dobrej wierze, 100 z instalacji wykrywania).

Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności – system monitoringu miejskiego
Na koniec 2018 r. system obsługiwał 32 kamer w tym 8 punktów kamerowych z sygnałem przesyłanym drogą radiową i 24 kamer korzystających z sieci światłowodowej.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2018 do Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności wpływały wnioski o zabezpieczenie nagrań monitoringu, oraz wnioski dotyczące montażu kamer monitoringu miejskiego w wybranych punktach miasta. Zrealizowano zadanie w ramach IV edycji Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego pn. „Rozbudowa monitoringu miejskiego w dzielnicy Zandka". Zawierało ono rozbudowę systemu MWMZ o trzy nowe punkty kamerowe. W roku 2018 dyżurni CNW zaobserwowali łącznie 245 zdarzeń.

Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu

W ramach zadań na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym w 2018 roku zrealizowano liczne zadania w tym:

- bieżąca kontrola stanu technicznego oznakowania pionowego, poziomego, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, odtwarzanie oznakowania poziomego.
- zastępowanie oznakowania poziomego dróg cienkowarstwowego na oznakowanie grubowarstwowe; realizacja oznakowania grubowarstwowego czerwonego zakresie azyli dla pieszych oraz „czerwonych" podkładów przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych (Gen. De Gaulle'a, Piłsudskiego, Chopina, Stalmacha).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

Główne działania ośrodka w ramach programu to :

- Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności Wróć z nami" - Program skierowany do osób bezdomnych,
- Ogrzewalnia,
- działania Zespołu Interwencji Kryzysowej,
- działania punktu Konsultacji ds. problemów alkoholowych,
- świetlice środowiskowe.

Działania zawarte w programie nakierunkowane głównie na zapobieganie przestępczości powodują ich systematyczny spadek przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i gości miasta Zabrze

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Załącznik: Sprawozdanie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Miasta Zabrze z realizacji POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO NA LATA 2017 – 2019 za rok 2018

Opracowanie: Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Sprawozdanie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Miasta Zabrze
z realizacji

POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO NA LATA 2017 – 2019
za rok 2018

Zabrze 2019

Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2017 – 2019 został przyjęty uchwałą Nr XLI/463/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2017 – 2019. Głównym celem programu jest poprawa stanu bezpieczeństwa, a jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu jest ograniczenie negatywnych zjawisk i tendencji w zakresie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. Podejmowane w ramach programu działania mają również na celu skoordynowanie działania wszystkich służb, straży i inspekcji działających w ramach miejskiej administracji zespolonej. Program wpisuje się w realizację głównych założeń rządowego programu zwalczania przestępczości i eliminacji zjawisk patologicznych „Razem bezpieczniej" z uwzględnieniem specyfiki i bieżących problemów miasta Zabrze.

W roku 2018 realizowane były działania w następujących obszarach:

I. Obszar przestępczości – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa.

II. Obszar prewencyjno-wychowawczy - ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń przez nieletnich oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym: narkomani i alkoholizmowi.

III. Obszar bezpieczeństwa w ruchu drogowym – poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

IV. Obszar zagrożeń kryzysowych – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenie kryzysowego i doskonalenie systemu reagowania oraz koordynacji działań w sytuacjach kryzysowych.

V. Obszar kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałości o kulturalną stronę miasta.

VI. Obszar bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta.

Całość przedsięwzięć realizowanych w 2018 r. w ramach Programu finansowana była ze środków własnych pochodzących z budżetu miasta Zabrze oraz środków finansowych podmiotów włączonych w realizację programu. Na podstawie bieżących analiz bezpieczeństwa miasta dokonywane były zmiany w metodach i sposobie realizacji programu z uwzględnieniem zmian kosztów ich realizacji.

Głównymi podmiotami realizującymi Powiatowy Program były Urząd Miejski w Zabrzu, Komenda Miejska Policji w Zabrzu, Straż Miejska w Zabrzu, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu, Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu, oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu.

Oceniając efektywność Programu można uznać, iż zaangażowanie współpracujących ze sobą podmiotów pozwoliło na zrealizowanie zakładanych celów. Działania służb w opisanych zakresach przedstawiają się następująco:

DZIAŁALNIA KOMENDY MIEJSKIEJ POLICJI W ZABRZU W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2018

I. Obszar przestępczości

1. Dane dotyczące przestępstw ogółem.

	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych		Liczba przestępstw stwierdzonych		Czyny karalne popełnione przez nieletnich w przestępstwach stwierdzonych		Przestępstwa wykryte		Wykrywalność sprawców przestępstw w %	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Przestępstwa ogółem	3632	4670	5688	4425	467	386	4362	3255	76,4	72,2
Ref.d/s nielet.	0	0	487	335	466	386	487	386	100	100
Gospodarcze	357	357	952	1080	0	0	834	985	86,7	90,4
Wydz. krym.	481	521	409	480	0	0	291	331	71	69
KP I	835	1059	714	663	0	0	397	395	55,5	57,7
KP II	1071	1450	1046	929	0	0	562	484	53,5	51,9
KP III	402	520	716	363	0	0	571	258	78,8	70,7
KP IV	247	379	283	276	1	0	214	194	75,6	69,3
KP V	240	384	1076	292	0	0	1001	222	93	75,5

2. Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych.

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Kradzież cudzej rzeczy	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ogółem w tym:	692	655	731	597	212	180
Ref.d/s nielet.	0	0	25	8	25	12
KP I	176	163	154	133	25	34
KP II	298	286	296	235	57	48
KP III	81	50	92	43	42	12
KP IV	47	45	33	55	9	22
KP V	45	56	43	37	8	14

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Kradzież samochodu	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ogółem	48	57	47	55	2	11
Wydz. Krym.	43	53	41	52	1	9
KP I	2	2	2	0	0	0
KP II	0	1	0	2	0	2
KP III	2	0	1	0	0	0
KP IV	0	1	0	0	0	0
KP V	1	0	2	0	0	0

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Kradzież z włamaniem	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ogółem	359	333	535	386	100	189
Ref.d/s nielet.	0	0	14	33	14	76
KP I	106	92	97	88	9	35
KP II	121	113	126	111	27	19
KP III	58	46	65	51	17	17
KP IV	39	35	45	39	11	11
KP V	22	33	34	51	17	30

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Przestępstwa rozbójnicze	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ogółem	59	71	108	73	88	45
Ref.d/s nielet.	0	0	62	10	62	10
KP I	2	0	0	0	0	0
KP II	0	2	1	2	1	2
KP III	4	1	2	2	2	2
KP IV	2	0	0	0	0	0
KP V	1	0	0	0	0	0
Wydz. Krym.	50	68	43	59	23	31

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Uszczerbek na zdrowiu	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ogółem	112	136	60	72	49	62
Wydz. Krym.	8	5	9	6	8	5
KP I	39	38	21	18	20	17
KP II	39	52	13	19	6	15
KP III	11	10	9	8	9	8
KP IV	8	15	4	13	3	11
KP V	7	16	4	8	3	6

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Bójki i pobicia	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ogółem	38	29	41	39	29	27
Ref.d/s nielet.	0	0	16	11	16	11
Wydz. Krym.	4	3	1	4	1	3
KP I	3	5	2	3	2	2
KP II	19	13	15	13	7	6
KP III	7	4	5	4	1	2
KP IV	1	0	0	1	0	1
KP V	4	4	2	3	2	2

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Uszkodzenie rzeczy	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ogółem	252	295	243	351	75	153
Ref.d/s nielet.	0	0	14	12	14	16
Wydz. Krym.	1	3	2	7	0	3
KP I	83	97	69	102	15	30
KP II	93	112	79	108	12	25
KP III	35	37	35	29	8	10
KP IV	17	17	17	18	11	11
KP V	23	29	27	75	15	58

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
drogowe	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ogółem	245	331	195	266	194	261
Ref.d/s nielet.	0	0	0	0	0	0
Wydz. Krym.	84	89	46	51	46	46
KP I	44	53	45	47	45	47
KP II	56	101	40	85	39	85
KP III	25	28	21	26	21	26
KP IV	22	42	25	35	25	35
KP V	13	22	12	21	12	22

3. Dane dotyczące zgłoszonych interwencji.

Interwencje	Rodzaj	2018												
	wszystkie	25689												
			KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V	KMP	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V	KMP
	Z tego w:	mieszkaniu (domowe)	1475	1153	765	498	647	12	1830	1711	1003	766	880	49
		innych miejscach	5628	7052	2517	2239	2517	1186	3929	4793	1713	1484	1791	625

Liczba interwencji prowadzonych w podziale na rodzaj oraz intensywność, miesięcznie, na komisariaty

Interwencje ogółem	2018– ogółem - 25689						2017 – ogółem - 20574					
	KMP	KP I	KP II	KP III	KPIV	KP V	KMP	KP I	KP II	KP III	KPIV	KP V
styczeń	2091	573	622	317	256	245	1931	624	561	291	173	249
luty	1843	481	632	223	230	212	1697	494	520	232	184	235
marzec	2093	616	651	276	240	237	1921	566	569	286	198	220
kwiecień	2375	640	811	282	244	315	1993	539	658	244	242	237
maj	2358	673	773	275	212	286	2181	601	707	294	256	252
czerwiec	2372	683	712	341	219	275	2273	636	714	287	251	283
lipiec	2499	720	748	351	276	299	1723	492	543	207	197	228
sierpień	2794	732	933	387	319	327	1687	462	536	207	180	254
wrzesień	2156	602	635	285	257	284	1311	340	435	175	127	184
październik	2037	561	652	228	194	280	1303	346	439	169	129	176
listopad	1499	381	534	162	147	181	1253	317	424	150	152	169
grudzień	1572	438	502	164	143	223	1301	342	398	174	161	184

Interwencje domowe	2018 - 5451						2017 - 6239					
	KMP	KP I	KP II	KP III	KPIV	KP V	KMP	KP I	KP II	KP III	KPIV	KP V
styczeń	468	148	113	95	57	55	449	149	113	81	45	61
luty	453	151	123	64	60	55	573	179	146	92	75	79
marzec	506	186	116	76	62	65	573	173	128	98	62	71
kwiecień	487	157	122	71	46	90	562	155	162	84	84	69
maj	418	150	109	59	39	56	560	162	153	92	77	71
czerwiec	468	155	104	90	41	77	540	160	142	90	64	75
lipiec	488	162	120	92	49	63	564	180	159	78	73	72

sierpień	538	169	144	102	63	59	575	160	166	78	70	98
wrzesień	452	122	129	74	55	71	468	132	151	74	40	67
październik	272	75	73	42	26	56	409	116	105	74	47	65
listopad	414	117	106	78	47	63	448	125	135	64	56	66
grudzień	487	120	132	105	50	78	550	139	151	98	73	83

4. Dane dotyczące wykroczeń.

	Wykroczenia ogółem	**Wykroczenia szczególnie uciążliwe społecznie**	**Procentowy udział wykroczeń szczególnie uciążliwych w ogólnej liczbie wykroczeń**
2018	17191	11928	69,38 %
2017	32611	14637	44,90 %

Dane, dotyczące form i rodzajów egzekwowanych wykroczeń:

Rodzaj wykroczenia			Liczba wszystkich wykroczeń		Liczba wniosków o ukaranie skierowanych do sądu		Liczba nałożonych mandatów karnych		Liczba zastosowanych środków oddziaływania pozakarnego (art. 41 kw)	
			2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ogółem za wszystkie wykroczenia			17191	32611	814	1068	7756	25343	7170	4762
Za wykroczenia przeciwko	Porządkowi i spokojowi publicznemu		2920	3116	77	68	1259	2033	1544	978
	W tym:	Art. 51 § 1 kw	847	721	62	59	156	177	599	459
		Art. 51 § 2 kw	2030	2370	15	9	1097	1847	914	513
	Bezpieczeństwu osób i mienia (bez art. 82 kw)		55	52	8	13	28	21	14	15
	Bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji		2200	17974	395	619	440	14667	863	2114
	Obyczajności publicznej		2202	2437	14	29	1267	1945	916	458
	mieniu	ogółem	2122	2147	251	234	911	1054	111	68
		Art. 119 /Kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą	1773	1810	164	165	894	1047	107	65
		Art. 124 /Kto cudzą rzecz umyślnie niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku	180	193	36	39	3	2	3	0

Urządzeniom użytku publicznego		1410	1631	1	11	763	1317	639	300
	Art. 143 /kto utrudnia lub uniemożliwia korzystanie z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego/	28	13	0	0	11	11	17	2
	Art. 145 /Kto zanieczyszcza lub zaśmieca miejsca dostępne dla publiczności, a w szczególności drogę, ulicę, plac, ogród, trawnik lub zieleniec	1367	1593	1	10	746	1289	616	291
	Ochronie zwierząt	6	5	4	3	0	1	1	1
Przepisom o wychowaniu w trzeźwości	ogółem	5227	4342	31	43	2472	3592	2713	699
	Art. 43' ust.1	5211	4329	30	43	2466	3581	2706	697
Innym przepisom		1048	905	33	47	616	712	368	129

Ia. Obszar przestępczości.

1. Prowadzenie działań kontrolno-rozpoznawczych.

Zgodnie z art. 14 Ustawy o Policji - W granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje m.in. czynności operacyjno-rozpoznawcze. Uzyskane informacje są na bieżąco wykorzystywane w toku podejmowanych czynności dochodzeniowo - śledczych i administracyjno - porządkowych, szczególnie w zakresie ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2. Prowadzenie działań prewencyjnych poprzez edukację wszystkich grup wiekowych.

Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży (przemoc rówieśnicza)

- W celu ograniczenia przestępczości i przeciwdziałania demoralizacji policjanci odbywali na bieżąco spotkania z dziećmi, młodzieżą, rodzicami oraz z pedagogami. Łącznie funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi przeprowadzili 221 prelekcje w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych poświęcone tematyce bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz agresji rówieśniczej.
- Współpracowali z placówkami oświatowymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
- W ramach realizacji programu „Lepiej razem niż osobno" policjanci Referatu ds. Przestępczości Nieletnich prowadzili, wspólnie z pedagogami szkolnymi i strażnikami

miejskimi, diagnozę środowiska szkolnego pod kątem zagrożenia uczniów szkół i placówek oświatowych niedostosowaniem społecznym. Od poniedziałku do piątku (poza okresem wakacyjnym) trzyosobowy patrol realizował przydzielone mu zadania w zakresie:
- nadzorowania drogi dojścia do szkoły dzieci i młodzieży,
- reagowania na zjawisko uchylania się od obowiązku szkolnego i nauki,
- przeprowadzania działań zmierzających do ograniczenia zjawiska żebractwa, molestowania, narkomanii, spożywania alkoholu, palenia papierosów.

Wyniki z przeprowadzonych działań:

- Legitymowani dorośli: 226
- Legitymowani nieletni: 176
- Rozmowy profilaktyczne - ostrzegawcze z nieletnimi: 177
- Rozmowy profilaktyczne - ostrzegawcze z prawnymi opiekunami: 160
- Rozmowy z przedstawicielami szkoły (pedagog, dyrektor, nauczyciel, psycholog): 352
- Czynności w miejscu zamieszkania: 134
- Sprawcy czynów karalnych / ujętych na gorącym uczynku: 3
- Ujawniono małoletnią osobę zaginioną: 2
- Ujawniono nieletnią osobę poszukiwaną: 3
- Ujawniony sprawca wykroczenia: 19
- - MKK: 17
- - pouczenie: 2
- Ujawnione przejawy demoralizacji: 15
- - wagary: 1
- - palenie papierosów: 6
- - inne: 8
- Prelekcje: 93
- Kontrole w miejscu grupowania się dzieci i młodzieży: 587
- Inne miejsca: 491

Z dofinansowania przyznanego przez Panią Prezydent Miasta Zabrze na organizację akcji profilaktycznej w dniach 08-09.10.2018 roku w Łaźni Łańcuszkowej w Zabrzu przy ul. Wolności 408 około 550 uczniów młodszych klas szkół podstawowych wzięło udział w corocznej imprezie „Bezpieczeństwo na wesoło”, w spektaklu „Pompon i Bąbel w drodze do szkoły”.

Patologie społeczne

Przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom od środków zastępczych (dopalaczy) oraz innym uzależnieniom

Działania profilaktyczne:

- prelekcje w placówkach oświatowych (szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne) podczas których omawiane są konsekwencje prawne spożywania alkoholu przez osoby małoletnie, zażywania narkotyków, dopalaczy, poruszana jest problematyka innych uzależnień. Łącznie funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi przeprowadzili 63 prelekcje;
- rozmowy z opiekunami prawnymi nieletnich eksperymentującymi z alkoholem mające na celu wyeliminowanie w przyszłości tego zjawiska, udzielanie porad odnośnie możliwości skorzystania z fachowej pomocy np. OPiLU (Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień);
- prelekcje w placówkach udzielających pomocy osobom bezdomnym, ubogim (DPPS-y, PAL i inne) podczas których omawiane są m.in. konsekwencje nadużywania alkoholu oraz szeroko rozumiane zagrożenie uzależnieniami, wskazywane są miejsca świadczące pomoc osobom uzależnionym;

Działania prewencyjne:

- bieżące zadaniowanie służb patrolowych oraz dzielnicowych pod kątem patologii społecznych sygnalizowanych przez mieszkańców na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa;
- przeprowadzone są kontrole miejsc grupowania się dzieci, młodzieży oraz dorosłych na terenie miasta Zabrze tj. skwery, place zabaw, otoczenia placówek oświatowych, gdzie może dochodzić do w/w niepożądanych zjawisk;
- wszystkie ujawnione przypadki spożywania alkoholu przez nieletnich skierowano z wnioskami o podjęcie decyzji do Sądu Rejonowego w Zabrzu;
- kontrola punktów sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych, której celem jest zwiększenie świadomości sprzedawców w kwestii konsekwencji nieprzestrzegania przepisów prawa oraz pod kątem przestrzegania zapisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu;
- wymianę informacji z instytucjami działającymi na rzecz nieletnich oraz rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych (Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodkiem Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym, Kuratorami, Placówkami Oświatowymi, Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną);
- kierowanie wniosków do w/w instytucji;
- doprowadzania osób dorosłych do poradni odwykowych;
- ujawnianie i kontrolowanie miejsc sprzedaży tzw. dopalaczy (wspólnie z pracownikami gliwickiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej)

Ponadto ramach porozumienia KMP Zabrze, Urzędu Miejskiego w Zabrze oraz Politechniki Śląskiej Wydziału Organizacji i Zarządzania w Zabrzu odbyła się III edycja konferencji „Wolność

od... Wolność do... Drogi i rozdroża pokonywania własnych słabości" poświęcona tematyce uzależnień. Celem tego przedsięwzięcia jest podjęcie inicjatywy zmierzającej do uświadamiania młodzieży konsekwencji wszelkiego rodzaju uzależnień. W konferencji wzięli udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz studenci Politechniki Śląskiej Wydziału Organizacji i Zarządzania. Współpraca partnerów porozumienia w zakresie uświadamiania młodzieży konsekwencji wszelkiego rodzaju uzależnień oraz wskazywania alternatywy dla uzależnień będzie kontynuowana w 2019 roku.

Bezpieczeństwo osób starszych (oszustwa, przemoc)

Prelekcje funkcjonariuszy Zespołu ds. profilaktyki społecznej oraz dzielnicowych z zabrzańskimi seniorami odbywały się w klubach i domach seniorów, Dziennym Domu Opieki Caritas, organizacjach i stowarzyszeniach zrzeszających seniorów, Związku Nauczycielstwa Polskiego oddział Zabrze, zabrzańskim Związku Niewidomych. Podczas spotkań omawiana jest problematyka rożnego rodzaju oszustw i wyłudzeń telefonicznych m.in. metodami „na wnuczka", „na policjanta" i pochodne; oszustwa i kradzieże domokrążców; bezpieczne korzystanie z bankomatów i kart płatniczych; zagrożenie kradzieżami kieszonkowymi oraz kradzieżami „na wyrwę"; omówienie współpracy z dzielnicowym i narzędzia Krakowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Przeprowadzono 11 prelekcji z seniorami.

Funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej wzięli udział w projekcie Stowarzyszenia pogodni i Aktywni „pełnia życia". W ramach projekty funkcjonariusze przeprowadzili cykl prelekcji dla seniorów ze Stowarzyszenia oraz przygotowali ulotki informacyjne na temat różnego rodzaju oszustw i wyłudzeń telefonicznych m.in. metodami „na wnuczka", „na policjanta" i pochodne. Ulotki zostały sfinansowane przez stowarzyszenie pogodni i aktywni.

Jednocześnie przeciwdziałając tego typu przestępstwom, podejmowane są dalsze działania profilaktyczne zmierzające do uświadomienia obywatelom zaistniałego problemu. W ramach służby obchodowej dzielnicowi informują i przypominają osobom starszym o zagrożeniach związanych z oszustwami. Ponadto w tym temacie zamieszczane są komunikaty profilaktyczne na stronie internetowej KMP Zabrze.

Cyberprzestępczość (cyberprzemoc, kradzież danych, oszustwa)

Prelekcje funkcjonariuszy Zespołu ds. profilaktyki społecznej, dzielnicowych oraz Wydziału d/w z Przestępczością Gospodarczą KMP Zabrze w zabrzańskich placówkach oświatowych (szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne). Podczas spotkań omawiane jest tematyka cyberzagrożeń – przemoc i agresja w sieci, hejt, wykorzystywanie seksualne, oszustwa internetowe, kradzież danych, piractwo komputerowe. Wskazywane są również sposoby reagowania na tego typu szkodliwe zachowania w sieci. Ponadto poruszany jest temat uzależnienia od telefonów, internetu, portali społecznościowych. Spotkania prowadzone są głównie z młodzieżą szkolną, rzadziej z rodzicami i osobami dorosłymi.
Przeprowadzono 56 prelekcji o w/w tematyce.

Handel ludźmi

Podejmowane czynności w przedmiotowym zakresie polegały na systematycznych kontrolach prowadzonych przez służby prewencyjne i kryminalne agencji towarzyskich, prowadzeniu rozpoznania środowisk pod kątem ujawniania osób poszukiwanych oraz ofiar handlu ludźmi, współpracy z Izbą Celną w Katowicach.

Realizacja zadań Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi to głównie prowadzenie spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą, zwiększających świadomość społeczną na temat zjawisk takich jak: handel ludźmi i narządami ludzkimi, pedofilii i pornografii dziecięcej. Na spotkaniach informowano również jak prawidłowo przygotować się do wyjazdu za granicę na wakacje lub do pracy oraz gdzie szukać pomocy za granicą w razie gdyby ktoś stał się ofiarą przestępstwa, m.in. handlu ludźmi.

Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu, przeprowadzając prelekcje i pogadanki, w przedszkolach i młodszych klasach szkoły podstawowej, jak również z młodzieżą w szkole podstawowej i szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, popularyzowali wiedzę obejmującą przedmiotowy temat, tj. informowali o zagrożeniach ze strony pełnoletnich osób, omawiali tematykę zawierania znajomości przez Internet i konsekwencji z tym związanych. Przekazywane informacje w tym zakresie, były adekwatne do wieku odbiorców.

Przeprowadzono 25 prelekcji o w/w tematyce z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz 203 prelekcje w szkołach podstawowych i przedszkolach podczas których poruszano tematykę zagrożenia ze strony obcych osób.

Bezdomność i żebractwo

W zakresie przeciwdziałania zjawisku bezdomności i żebractwa funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu ściśle współpracują z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Przedsięwzięcia podejmowane w obszarze przeciwdziałania żebractwu mają charakter stały i opierają się na ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi. W przypadku ujawnienia osób, szczególnie małoletnich podczas żebrania przesyłane są informacje z prośbą o zbadanie sytuacji rodzinnej i udzielenie niezbędnej pomocy socjalnej, zgodnie z ustawową właściwością. Systematycznie aktualizowane są dane teleadresowe schronisk, domów, noclegowni oraz ogrzewalni, w których przewidziano miejsca dla osób bezdomnych.

Policjanci pionu prewencji kontrolują, zwłaszcza w okresie zimowym miejsca, w których mogą przebywać osoby bezdomne: dworce, klatki schodowe, kanały ciepłownicze, opuszczone budynki mieszkalne, ogródki działkowe itp.

Dzielnicowi odwiedzają schroniska i domy dla bezdomnych, w których prowadzą rozmowy i prelekcje skierowane do osób dotkniętych bezdomności oraz problemem uzależnień, głównie od alkoholu.

Bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej, w tym bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej, graffiti

Zadania zlecane do realizacji w tym zakresie opierają się na analizie przestępczości, a dyslokacja służby oparta jest o analizy uwzględniające dane i doświadczenia jednostek Policji na terenie Zabrza.

Ważnym narzędziem w tym obszarze jest Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Zgłoszenia mieszkańców kierowane są do właściwych komórek Policji celem weryfikacji, a w przypadku potwierdzenia, celem bieżącego zadaniowania funkcjonariuszy zgodnie z zagrożeniem.

Funkcjonariusze Zespołu ds profilaktyki społecznej, dzielnicowi oraz oficer prasowy KMP Zabrze regularnie promują i popularyzują narzędzie KMZB, aplikację mobilną Moja Komenda oraz koncepcję służby Dzielnicowy bliżej nas wśród mieszkańców Zabrza (podczas spotkań, prelekcji oraz zamieszczając komunikaty na stronie internetowej KMP Zabrze).

W dniach 17-20 grudnia 2018 r. odbyła się akcja profilaktyczna prowadzona przez uczniów klasy policyjnej ZSEU w Zabrzu, a nadzorowana i wspierana merytorycznie przez funkcjonariuszy WP KMP Zabrze. Akcja pn „Nie daj się złowić" dotyczyła m.in. wzmożonej aktywności złodziei, głównie kieszonkowców w okresie przedświątecznym. W trakcie akcji uczniowie przeprowadzali krótkie pogadanki z ludźmi odwiedzającymi jedno z większych supermarketów w Zabrzu (Platan) oraz rozdawali przygotowane przez siebie ulotki informacyjno-profilaktyczne. Akcja miała na celu propagowanie dobrych zwyczajów mających zminimalizować zagrożenie kradzieżami w okresie wzmożonej aktywności kieszonkowców. Druk ulotek został sfinansowany przez szkołę ZSEU w Zabrzu. Podczas akcji rozdano dwa tysiące ulotek.

Szeroko rozumiana tematyka bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej jest poruszana podczas spotkania dzielnicowych m.in. z radnymi i mieszkańcami podczas zebrań rad dzielnic, z członkami i zarządem rodzinnych ogródków działkowych, w zebraniach lokatorskich spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

Bezpieczeństwo imprez masowych

W 2018 roku na terenie podległym KMP w Zabrzu odbył się szereg imprez masowych, niemasowych, jak i wystąpień społecznych – zarówno o charakterze kulturalno – rozrywkowym, jak i sportowym. Imprezy te organizowane były przez różne podmioty. Zabezpieczenie tych imprez odbywało się w ramach akcji policyjnej, zabezpieczenia prewencyjnego bądź interwencji policyjnej. 9 meczy Ekstraklasy zostało uznanych za imprezę masową o podwyższonym ryzyku.
W 2018 roku zabezpieczono:
- 15 imprez masowych odbywających się na stadionie przy ulicy Roosevelta 81 w Zabrzu

z udziałem drużyny Górnika Zabrze;
- 4 imprezy niemasowe, sportowe (2 z udziałem drużyny Górnika Zabrze, 2 z udziałem Górnika II Zabrze);
- 2 wystąpienia społeczne;
- 1 zgromadzenie publiczne o charakterze obchodów rocznicowych.

Ponadto funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej oraz dzielnicowi prowadzili prelekcje w placówkach oświatowych (szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne) dotyczące odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz odpowiedzialności prawnej po ukończeniu 17 r.ż. Na prelekcjach omawiane były również niektóre przepisy Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, związane z bezpiecznym i zgodnym z prawem kibicowaniem. Przeprowadzono 23 prelekcje.

Bezpieczny wypoczynek

W ramach współpracy z Wydziałem Oświaty Urzędu Miejskiego w Zabrzu KMP Zabrze cyklicznie otrzymuje informacje nt. Placówek oświatowych organizujących półkolonie oraz zajęcia rekreacyjno-sportowe dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji i ferii zimowych.

Mając na uwadze zagrożenia utonięciami, przestępczością i wykroczeniami w rejonach akwenów wodnych wspólnie z Funkcjonariuszem Straży Miejskiej w Zabrzu oraz Prezesa zabrzańskiego oddziału Ratownictwa Wodnego Rzeczypospolitej dokonano kontroli rejonów stawów i akwenów wodnych znajdujących się w Zabrzu m.in. pod kątem właściwego oznakowania „zakaz kąpieli" W okresie wakacji letnich prowadzono systematyczne kontrole w tych miejscach pod kątem przeciwdziałania utonięciom i wypadkom na terenach przywodnych.

Funkcjonariusze Zespołu ds profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi, w ramach zapewnienia bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji letnich, odwiedzili zabrzańskie przedszkola i szkoły podstawowe, gdzie prowadzili prelekcje dla dzieci i młodzieży dotyczące bezpiecznego wypoczynku. Przeprowadzono 99 prelekcje. Uczestniczyli także w lokalnych festynach z dziećmi i ich rodzicami. Mundurowi uczestniczyli w 25 festynach.

Ofiary przestępstw

Działania prewencyjne i profilaktyczne skierowane do osób w różnych przedziałach wiekowych (dzieci, młodzież, dorośli, osoby starsze).

Zamieszczenie na stronie internetowej KMP Zabrze informacji gdzie mogą znaleźć pomoc osoby dotknięte przestępstwem (zakładka „Pomoc Ofiarom Przestępstw").
W przypadku zaistnienia podejrzenia przemocy w rodzinie uruchomienie procedury Niebieskiej Karty;
Podczas prelekcji w placówkach oświatowych uświadamianie młodzieży o możliwościach pomocowych w przypadku zagrożenia przemocą, agresją domowa lub rówieśniczą.

3. Dokonywanie okresowych analiz i ocen bezpieczeństwa na terenie miasta.

Działania Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu w zakresie poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta oraz wymiany informacji o zagrożeniach prowadzone były w wielu płaszczyznach i różnych formach, to m. in. udział przedstawiciela Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu w pracach Komisji Prawa i Bezpieczeństwa przy Prezydencie Miasta oraz Komisji Prawa i Bezpieczeństwa Rady Miejskiej.

W zakresie objętym tym zagadnieniem w Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu analiza zaistniałych wydarzeń była omawiana na bieżąco na cyklicznym spotkaniu „Zespołu d/s koordynacji służby", w skład którego wchodzą Zastępca Komendanta Miejskiego, Komendanci Komisariatów, Naczelnicy poszczególnych Wydziałów KMP - analizie poddawane są zaistniałe przestępstwa i wykroczenia pod względem czasu i miejsca zaistnienia w rozbiciu na komisariaty oraz rejony dzielnicowych. Patrole prewencji oraz siły wsparcia OPP Katowice kierowane są w miejsca najbardziej zagrożone.

Na podstawie porozumienia zawartego z Urzędem Miejskim w Zabrzu realizowane są służby ponadnormatywne z udziałem Funkcjonariuszy KMP Zabrze.

Stały kontakt Rzecznika Prasowego KMP w Zabrzu z mediami, jak również przekazywanie bieżących informacji na stronie internetowej tut. KMP.

W oparciu o dyslokację służby oraz siły wsparcia OPP Katowice na terenie miasta Zabrza realizowane są działania, których celem jest ograniczenie przestępczości oraz popełnianych wykroczeń szczególnie uciążliwych dla mieszkańców miasta Zabrze.

4. Zwiększenie częstotliwości patrolowania miejsc newralgicznych.

Patrole prewencji w ramach codziennej służby, jak również służb ponadnormatywnych oraz sił wsparcia OPP Katowice - kierowane są w miejsca najbardziej zagrożone, które są wskazywane przez poszczególne komisariaty w comiesięcznych analizach stanu bezpieczeństwa i porządku. Patrolowanie miejsc szczególnie zagrożonych było możliwe dzięki właściwej dyslokacji służb prewencyjnych, poprawie efektywności pracy pionu kryminalnego, co było również wynikiem pogłębiającej się współpracy Policji ze społecznością lokalną i instytucjami pozapolicyjnymi.

5. Współpraca z OPP Katowice, w celu zwiększenia liczby patroli na terenie miasta.

Służby OPP wykorzystywane są do zabezpieczeń imprez masowych oraz innych imprez kulturalno-rozrywkowych na terenie miasta. Poza tym, w oparciu o analizę zdarzeń, siły wsparcia OPP Katowice pełnią służbę w miejscach zagrożonych przestępstwami i wykroczeniami.

6. Współpraca z radami dzielnic w celu bieżącego przepływu informacji o zagrożeniach.

W zakresie tym współpraca polega na uczestnictwie funkcjonariuszy poszczególnych komisariatów w spotkaniach Rad Dzielnic.

7. Współdziałanie służb w ramach monitoringu wizyjnego.

Jedną z form realizacji zadań na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców jest wykorzystanie monitoringu wizyjnego terenu miasta.

Został wypracowany system powiadamiania Policji przez operatorów systemu monitoringu miejskiego. Po ujawnieniu zdarzenia, naruszającego porządek prawny, operatorzy dzwonią do dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu na numer miejski 32 2779200 lub alarmowy 997. Informowanie telefoniczne odbywa się w pierwszej kolejności za pomocą numeru miejskiego, z uwagi na to, aby nie blokować numeru alarmowego.

Zasady rozmieszczenia służb policyjnych są określane na podstawie cotygodniowych i comiesięcznych analiz przestępczości na terenie miasta Zabrze. Sporządzone analizy są również omawiane na cotygodniowych spotkaniach zespołu do spraw koordynacji służby, gdzie analizowane są przestępstwa i wykroczenia z poprzedniego tygodnia. Na spotkaniach tych planowana jest dyslokacja służby na następny tydzień. Patrole wysyłane są w rejony, w których w ostatnim analizowanym okresie wystąpiła największa liczba zdarzeń przestępczych.

W przypadku wystąpienia zdarzenia naruszającego ład i porządek publiczny, o skierowaniu patrolu na miejsce zdarzenia decyduje dyżurny Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu, jak również dyżurni komisariatów, którzy mają patrole Policji w swojej dyspozycji i wiedzą w jakim rejonie miasta znajduje się dany patrol.

Określone zostały zasady bezpośredniego korzystania przez Policję z miejskiego systemu monitoringu, dyżurny KMP Zabrze w ramach tzw. aktywnego podglądu ma możliwość przejęcia roli operatora.

W trakcie budowania systemu monitoringu miejskiego, podczas wspólnych szkoleń policjantów i strażników miejskich oraz operatorów monitoringu, na bieżąco określane były zasady wykorzystywania monitoringu. Podczas szkoleń omawiano różnice pomiędzy wykroczeniami a przestępstwami, przedstawiano procedury informowania Policji i Straży Miejskiej oraz procedury postępowania w przypadku ujawnienia zdarzenia naruszającego ład i porządek publiczny.

W przypadku ujawnienia przestępstwa zarejestrowanego przez monitoring miejski, Policja zwraca się z pisemnym wnioskiem do administratora monitoringu wizyjnego o zabezpieczenie i przekazanie materiałów z nagrania. W Zabrzu administratorem monitoringu jest Komendant Straży Miejskiej, który posiada dane, dotyczące liczby wniosków kierowanych przez Policję.
W Zabrzu jednostka prowadząca monitoring wizyjny miasta Zabrze nie ma bezpośredniej

łączności telefonicznej z dyżurnym KMP Zabrze. Łączność odbywa się za pomocą telefonu miejskiego oraz za pomocą telefonu alarmowego 997.

Bieżąca analiza zagrożenia pozwala na formułowanie wniosków i uwag w zakresie miejsc niebezpiecznych, uwagi te na bieżąco przekazywane są do operatorów monitoringu miejskiego. Miejsca wskazane jako niebezpieczne (w danym czasie) są częściej obserwowane przez operatorów.

8. Realizacja programów, których celem jest ograniczenie przestępczości oraz popełnianych wykroczeń szczególnie uciążliwych dla mieszkańców miasta.

Przeprowadzono działania:

- Alkohol – p/k kontrolowania rejonów sklepów, w których sprzedawany jest alkohol, ujawniania i penalizacji osób, które spożywają alkohol w miejscach objętych zakazem, ujawniania przypadków łamania przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości przez kierownictwo i personel sklepów,
- Dycha – p/k przeciwdziałania przestępczości rozbójniczej,
- Bezpieczny Szlak - ukierunkowane na kradzieże na szlaku węgla oraz infrastruktury kolejowej,
- Włam – p/k niedopuszczenia do kradzieży pojazdów oraz włamań do obiektów handlowych,
- Sterownik – p/k p/k przeciwdziałania dewastacjom i włamaniom do szaf sterowniczych drogowych sygnalizacji świetlnych,
- Samochód - mające na celu zapobieżenie kradzieżom i włamaniom do samochodów.

Działania Zero tolerancji prowadzone są w czasie codziennej służby, zarówno przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu, jak również przez funkcjonariuszy OPP w Katowicach, pełniących służby na terenie Zabrza.

9. Kontrole grupowania się miejsc młodzieży, reagowanie na przypadki przejawów demoralizacji młodzieży oraz popełnianych przez nich czynów karalnych.

Zagadnienie poprawy szczególnie istotnych zjawisk patologicznych oraz ograniczenie przestępczości nieletnich na terenie KMP Zabrze odbywa się poprzez:

- stały kontakt z młodzieżą zabrzańskich szkół oraz ich dyrektorami i gronem pedagogicznym w formie prelekcji i pogadanek ukierunkowanych na zahamowanie i zniwelowanie zagrożeń występujących na terenie placówek oświatowych i w ich obrębie;
- przeprowadzanie systematycznych, wspólnych kontroli ze Strażą Miejską rejonów wokół szkół, kontrole terenów przyszkolnych w ramach służby obchodowej przez dzielnicowych, miejsc grupowania się młodzieży;
- udział w realizacji programu “Lepiej razem niż osobno”;
- kierowanie wniosków i wystąpień do Sądu Rejonowego w Zabrzu Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz MOPR w związku ze stwierdzeniem przypadków demoralizacji wśród

dzieci i młodzieży na terenie placówek oświatowych, jak i poza nimi;

- bieżące usprawnianie współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji państwowych tj. pracownikami MOPR i Sądu Rejonowego powoduje szybką reakcję przy wsparciu dzieci i młodzieży w trudnych sytuacjach;

III. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

1. Wytypowanie, wskazanie i wzmożona kontrola miejsc niebezpiecznych, gdzie kierujący i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Na podstawie analizy zdarzeń drogowych zaistniałych na terenie miasta Zabrze w 2018 r. jako miejsca niebezpieczne, gdzie kierujący i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, należy wskazać następujące ciągi komunikacyjne:

- ul. Wolności
- ul. 3 Maja
- ul. DK 88
- ul. Bytomska
- ul. DTŚ
- ul. Gen. de Gaulle'a
- ul. Tarnopolska
- ul. Krakowska
- ul. Makoszowska
- ul. Składowa

2. **Analiza zdarzeń drogowych na ciągach komunikacyjnych w miejscach szczególnie zagrożonych.**

W minionym roku na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu odnotowano łącznie 1815 zdarzeń drogowych w tym:
- 151 – wypadków drogowych, w następstwie których 5 osób poniosło śmierć, a 171 zostało rannych.
-1664 – kolizji drogowych zgłoszonych Policji.

Do głównych przyczyn wypadków zaliczyć należy:
- z winy kierujących:

- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu – 25,1 % wypadków;
- nieudzielenie pierwszeństwa pieszemu na przejściu dla pieszych 16,5 % wypadków;
- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 15,8 % wypadków;
- niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – 7,2 % wypadków.

- z winy pieszych:

- nieostrożne wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem – 4,6 % wypadków;

- nieostrożne wejście na jezdnię zza pojazdu, przeszkody – 1,9 % wypadków;
- chodzenie niewłaściwą stroną drogi - 1,3 % wypadków

Najwięcej wypadków odnotowano w kwietniu – 20, tj. 12 % ogółu wypadków, a najmniej w lipcu – 7 tj. 4,6 % ogółu wypadków.

Najbardziej zagrożonymi dniami były poniedziałek – 32 wypadki, tj. 21,2 % , wtorek i sobota po 25 wypadków, tj. 16,5 % ogółu wypadków, natomiast najmniej wypadków odnotowano w niedzielę – 15, tj. 9,9 % ogółu wypadków.

Największe zagrożenie wypadkowością występowało w godz. 8.00 – 18.00, w czasie których odnotowano 113 wypadków, tj. 74,8 % ogółu, natomiast najmniejsze zagrożenie wypadkowością występowało w godz. 23.00 – 04.00, w czasie których odnotowano 5 wypadków, tj. 3,3 % ogółu wypadków.

Ulicami, na których odnotowano największe zagrożenie w ruchu drogowym były:
- ul. Wolności - 19 wypadków, 18 osób rannych, 2 osoby zabite, 165 kolizji drogowych,
- ul. 3 Maja - 13 wypadków, 13 osób rannych, 71 kolizji drogowych,
- ul. DK 88 - 7 wypadków, 8 osób rannych, 72 kolizji drogowych,
- ul. Bytomska - 7 wypadków, 11 osób rannych, 38 kolizji drogowych,
- ul. DTŚ – 6 wypadków, 6 osób rannych, 1 osoba zabita ,88 kolizji drogowych,
- ul. Gen. de Gaulle'a - 5 wypadków, 6 osób rannych, 90 kolizje drogowe,
- ul. Tarnopolska – 5 wypadków, 5 osób rannych, 30 kolizji drogowych,
- ul. Krakowska - 4 wypadków, 5 osób rannych, 20 kolizji drogowych,
- ul. Makoszowska - 4 wypadków, 4 osób rannych, 12 kolizji drogowych,
- ul. Składowa- 4 wypadków, 4 osób rannych, 3 kolizji drogowych.

W 2018 r. funkcjonariusze WRD KMP Zabrze ujawnili następująca ilość wykroczeń oraz zastosowali następujące środki prawne :
a) ujawniono wykroczeń ogółem - 12741
b) represjonowano wykroczeń ogółem - 12741
w tym:
- ukarano osób mandatami karnymi - 6348
- sporządzono wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego - 894
- zastosowano pouczeń ogółem - 5449

W 2018 r. policjanci KMP Zabrze ujawnili i wyeliminowali z ruchu ogółem 264 nietrzeźwych użytkowników dróg, w tym:
- nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi - 231
- nietrzeźwych kierujących rowerami - 33

6. Prowadzenie działań ukierunkowanych na eliminowanie z ruchu nietrzeźwych użytkowników dróg oraz będących pod wpływem środków odurzających :

- Alkohol & Narkotyki:
-liczba przeprowadzonych działań - 5
-liczba policjantów ruchu drogowego – 122
-liczba przebadanych kierujących – 11426
-liczba ujawnionych kierujących pod działaniem ALKOHOLU :

- 87 § 1 kw – 7
- 178a § 1 kk –4

-liczba zatrzymanych uprawnień do kierowania – 9
-liczba ujawnionych kierujących pod działaniem NARKOTYKÓW :
-liczba przebadanych kierujących – 0
-liczba ujawnionych kierujących pod wpływem narkotyków – 0
-liczba zatrzymanych uprawnień do kierowania – 0
-liczba ujawnionych przestępstw z art. 244 kk – 0

Trzeźwość:
-liczba przeprowadzonych działań - 35
-liczba policjantów ruchu drogowego biorących udział w działania – 286
-liczba przebadanych kierujących – 37715
-liczba ujawnionych kierujących pod działaniem ALKOHOLU :

- 87 § 1 kw – 7
- 178a § 1 kk – 11

-liczba zatrzymanych uprawnień do kierowania – 14
-liczba ujawnionych kierujących pod działaniem NARKOTYKÓW :
-liczba przebadanych kierujących – 5
-liczba ujawnionych kierujących pod wpływem narkotyków – 0
-liczba zatrzymanych uprawnień do kierowania – 0
-liczba ujawnionych przestępstw z art. 244 kk – 4

7. Prowadzenie akcji mających na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Działania PRĘDKOŚĆ 2018 :
-liczba przeprowadzonych działań - 10
-liczba policjantów ruchu drogowego – 166
-liczba skontrolowanych pojazdów – 635
-liczba ogółem ujawnionych przekroczeń prędkości - 513

Działania BUS & Truck 2018:

-liczba przeprowadzonych działań - 3
-liczba policjantów ruchu drogowego – 76
-liczba skontrolowanych pojazdów – 260
-liczba skontrolowanych autobusów - 4
-liczba skontrolowanych pojazdów ciężarowych - 169

Działania PASY 2018:

-liczba przeprowadzonych działań - 4
-liczba policjantów ruchu drogowego – 86
-liczba skontrolowanych pojazdów – 336
-liczba ogółem ujawnionych naruszeń - 273

Działania NURD 2018:

-liczba przeprowadzonych działań - 12
-liczba policjantów ruchu drogowego – 277
-liczba ujawnionych naruszeń przez kierujących pojazdami – 122
-liczba ujawnionych naruszeń przez pieszych - 321
-liczba nałożonych mandatów karnych -182
-liczba skierowanych wniosków do Sądu - 9
-liczba pouczeń – 252

Działania BEZPIECZNY PIESZY 2018:

-liczba przeprowadzonych działań - 19
-liczba policjantów ruchu drogowego – 220
-liczba ujawnionych naruszeń przez kierujących pojazdami – 147
-liczba ujawnionych naruszeń przez pieszych - 224
-liczba nałożonych mandatów karnych - 163
-liczba skierowanych wniosków do Sądu - 8
-liczba pouczeń – 200

Działania NIE DLA PRĘDKOŚCI 2018:

-liczba przeprowadzonych działań - 3
-liczba policjantów ruchu drogowego – 22
-liczba skontrolowanych pojazdów – 107
-liczba ogółem ujawnionych przekroczeń prędkości – 97

Działania KASKADOWY POMIAR PRĘDKOŚCI 2018:

-liczba przeprowadzonych działań - 6
-liczba policjantów ruchu drogowego – 137
-liczba skontrolowanych pojazdów – 512
-liczba ogółem ujawnionych przekroczeń prędkości - 385

ZATRZYMANI KIERUJĄCY OGÓŁEM 2018:

-liczba zatrzymanych kierujących - RUCH DROGOWY

- art. 87 § 1 kw - 73
- art. 87 § 2 kw - 7
- art. 178a § 1 kw - 123
- art. 87§1 a kw – 26

-liczba zatrzymanych kierujących - INNI

- art. 87 § 1 kw - 5
- art. 87 § 2 kw - 0
- art. 178a § 1 kw - 30
- art. 87 § 1 a kw – 0

Działalność profilaktyczna polegająca na:

– propagowaniu bezpiecznych zachowań wśród kierowców oraz współpraca ze środkami masowego przekazu w zakresie przekazywania informacji dotyczących stosowania się kierowców i pieszych do przepisów ustawy o ruchu drogowym.
– edukacji w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo oraz szanującego prawa innych współużytkowników dróg
– prowadzeniu spotkań w szkołach, przedszkolach, placówkach opiekuńczo – wychowawczych i kulturalnych w zakresie bezpiecznego korzystania z dróg
– edukowaniu dzieci i młodzieży z zakresu prawo o ruchu drogowym.

DZIAŁALNIA STRAŻY MIEJSKIEJ W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2018

1 . OBSZAR PRZESTĘPCZOŚCI

Prowadzenie działań kontrolno-rozpoznawczych

W 2018 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście, na bieżąco wymieniane były z Komendą Miejską Policji w Zabrzu informacje o zagrożeniach występujących na terenie miasta oraz przekazywane były sobie wzajemnie do realizacji interwencje w sytuacji, gdy dana służba nie posiadała w danym momencie sił i środków do realizacji zadania. Dyżurny SM

utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy codziennie patrolowali ścisłe centrum miasta: reagując na wszelkie nieprawidłowości dotyczące zarówno wykroczeń jak i przestępstw. Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM.

Prowadzenie działań prewencyjnych poprzez edukację wszystkich grup wiekowych.

Przeprowadzono prelekcje dla klas szkoły podstawowej w tematach: "zasady prawidłowego zachowania się na drogach publicznych" w drodze do szkoły i w drodze do domu, "obcy", "niebezpieczne zwierzęta" (psy), "przemoc w szkole". Ponadto prelekcje odbyły się również w grupach dzieci przedszkolnych. Łącznie prelekcji udzielono uczniom klas i w 11 szkołach podstawowych oraz 1 przedszkolu w których wzięło udział 556 dzieci.

Dokonywanie okresowych analiz i ocen bezpieczeństwa na terenie miasta.

Opracowana krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa, dostępna dla mieszkańców online, stale uaktualniana, zawierająca katalog miejsc oraz opis rodzaju zagrożeń występujących w tych miejscach, była analizowana przez kierownictwo jednostki. Przede wszystkim mieszkańcy wskazywali miejsca, gdzie dochodzi do spożywania alkoholu, ale również awarie techniczne i inne zdarzenia. Na podstawie zgłaszanych przez mieszkańców problemów patrole kierowane były w konkretne miejsca zagrożone.

Współpraca z dzielnic w celu bieżącego przepływu informacji o zagrożeniach.

Strażnicy dzielnicowi oraz kierownictwo jednostki, systematycznie kontaktowało się z przewodniczącymi rad dzielnic w mieście, a także uczestniczyło w spotkaniach podczas których omawiane były wydarzenia bieżące z zakresu dewastacji, wykroczeń i porządku publicznego.

Zwiększenie częstotliwości patrolowania miejsc newralgicznych.

Na podstawie analiz miejsc i występujących w nich zagrożeń, kierowano strażników jak najczęściej w miejsca zdefiniowane jako niebezpieczne oraz takie, które w zgłoszeniach kierowali do naszej jednostki mieszkańcy. Wszelkie pozyskane na temat takich miejsc oraz występujących w nich zagrożeń dane, przekazywane były do Policji, niezależnie od podejmowanych w tym zakresie wzmożonych działań własnych.

Współdziałanie służb w ramach monitoringu wizyjnego, oraz analiza zdarzeń zaobserwowanych przez miejski monitoring wizyjny.

Operatorzy monitoringu wizyjnego niezwłocznie powiadamiali dyżurnych SM o nieprawidłowościach, które mieściły się w kompetencjach straży, a dyżurny natychmiast uruchamiał patrole. W wyniku znakomitej współpracy w w tym zakresie, na terenie miasta Zabrze w 2018 r. strażnicy podjęli 96 interwencji, zdecydowana większość dotyczyła nieprawidłowości będących w miejscach publicznych. Najwięcej zgłoszeń dotyczyło zdarzeń

takich jak np. spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, niszczenie mienia, wykroczenia drogowe. Współdziałanie odbywało się na wysokim poziomie,

Kontrole miejsc grupowania się młodzieży, reagowanie na przypadki przejawów demoralizacji młodzieży oraz popełnianych przez nich czynów karalnych.

Codziennie strażnicy kontrolowali liczne miejsca, w których grupowała się młodzież: skwery, parki, obiekty oświatowe, boiska, szkolne place zabaw, otoczenia pubów i dyskotek, festynów, imprez sportowych i kulturalno-oświatowych, kąpieliska, otoczenie sklepów spożywczych, blokowiska, reagując na niewłaściwe zachowania. Ponadto liczne działania w tym zakresie realizowała grupa „Lepiej razem niż osobno".

Kontrolowanie i interweniowanie w sytuacjach zagrożenia życia zdrowia ludzkiego, związanych z gromadzeniem się osób bezdomnych.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby kontrolowali miejsca gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich alkoholu oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nie przeznaczonych. Szczególnie działania kontrolne były nasilone w okresie zimowym, w związku ze zwiększonym zagrożeniem ich zdrowia i życia, wynikającym z przebywaniem tych osób często pod wpływem alkoholu, w warunkach ujemnych temperatur: co mogło prowadzić do nadmiernego wychłodzenia i w konsekwencji nawet do śmierci. Nietrzeźwe osoby, w uzasadnionych przypadkach były przewożone do Izby Wytrzeźwień lub szpitala. Osoby trzeźwe przewożone były do noclegowni, schronisk dla bezdomnych oraz tzw. „Ogrzewalni".

Prowadzenie akcji oznakowania mienia ruchomego w postaci rowerów

Straż Miejska w Zabrzu prowadziła akcję znakowania rowerów w trakcie odbywania się imprez masowych na terenie miasta, a także festynów, imprez organizowanych przez placówki oświatowe na terenach szkół. Znakowanie zawsze jest bezpłatne i w 2018 roku zostało oznakowanych 171 rowerów.

Ograniczenie dewastacji i kradzieży infrastruktury oraz elementów metalowych poprzez egzekwowanie przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą związaną z obrotem surowcami wtórnymi,

W służbowych rejonach funkcjonariusze mają w obowiązku prowadzenie doraźnych kontroli zbiornic złomu. Ma to na celu wykrywanie sprawców kradzieży i przeciwdziałanie kradzieżom elementów infrastruktury miejskiej takich jak np. słupy znaków drogowych, barierek ulicznych oraz pokryw studzienek kanalizacyjnych.

Kontrolowanie stanu technicznego nieruchomości stanu ich zabezpieczenia przed dostępem osób postronnych i reagowanie na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących zabezpieczenia budynków i obiektów, mogących stanowić dla osób przebywających na terenie lub w pobliżu zagrożonych obiektów budowlanych w ramach akcji „Ruina".

W wyniku odbywającej się w 2018 roku akcji Straż Miejska w Zabrzu przeprowadzała doraźne kontrole otoczenia pustostanów pod względem przebywania osób postronnych. Ujawnione podczas działań nieprawidłowości przekazywano do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Zabrzu oraz do właścicieli tych nieruchomości.

Kontrolowanie i interweniowanie w sytuacjach zagrożenia dla życia zdrowia ludzkiego oraz mienia na terenach Rodzinnych Ogródków Działkowych, na terenie miasta Zabrze w ramach programu „Bezpieczny działkowiec".

Na terenie Miasta Zabrze znajduje się około 30 Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Straż Miejska w Zabrzu w celu poprawy bezpieczeństwa obywateli miasta w tym również działkowców od wielu lat prowadzi działania kontrolne prowadząc całoroczną akcję „Bezpieczny Ogród", której głównym zadaniem jest patrolowanie terenu ogrodów i ich bliskiego otoczenia, w celu ograniczenia liczby włamań; kradzieży i dewastacji mienia. Kontrole odbywają się na dwa sposoby. Samodzielne doraźne kontrole otoczenia ogrodu, obserwacja jej bram wejściowych i ogrodzeń ze wszystkich stron, prowadzone przez strażników, oraz kontrole wykonywane wspólnie z przedstawicielami ogrodów. Kontrole z przedstawicielami umawiane są przez kierownika referatu z prezesem danego ogrodu, i odbywają się najczęściej w godzinach rannych (między 5.00 a 7.00) lub wieczornych (między 19,00 a 23.00) kiedy najczęściej zdarzały się kradzieże i włamania, jednakże nie wszyscy przedstawiciele ROD życzą sobie wspólnych kontroli ogrodów działkowych ze strażnikami.

OBSZAR PREWENCYJNO - WYCHOWAWCZY

Objęcie wzmożoną służbą patrolową i operacyjną miejsc grupowania się młodzieży w szczególności w rejonie lokali rozrywkowych oraz osiedli mieszkaniowych.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Zabrzu w ramach codziennych czynności służbowych patrolowali otoczenie placówek oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem boisk szkolnych placów zabaw - ze zwróceniem uwagi na wszelkie przypadki zakłócania spokoju i porządku publicznego, niszczenia mienia, spożywania alkoholu. Wzmożono kontrole terenu miasta — strażnicy zwracali uwagę na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (sklepy spożywcze i ich otoczenie, parki, skwery, place zabaw, ogródki piwne i puby), kontrolowali obszary wodne — nie dopuszczali do kąpieli w miejscach niedozwolonych (szczególnie osób nieletnich, przebywających bez opieki osób dorosłych) oraz nie dopuszczali do zakłócania spokoju i porządku publicznego, a także przeciwdziałali kradzieżom i włamaniom oraz niszczeniu mienia w miejscach, gdzie kąpiel jest dozwolona. Zabezpieczane były imprezy sportowe i kulturalno-oświatowe (festyny, koncerty, zawody sportowe). Zabezpieczana była

impreza pod nazwą "Muzyczne lato” w godzinach nocnych (po 22:00), kontrolowano otoczenia miejsc, w których gromadzi się młodzież (pasaż, kina: dworzec PKP i PKM, puby, dyskoteki, kawiarenki internetowe, salony gier, boiska szkolne).

Udzielanie Pomocy w zapewnieniu porządku i bezpieczeństwa w trakcie imprez odbywających się w szkotach

Sporo działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa w mieście, przeprowadzono w związku z odbywającymi się na terenie gminy imprezami sportowymi (zawody sportowe, szczególnie mecze piłki nożnej), kulturalno-oświatowymi (festyny, koncerty, dyskoteki szkolne). Zabezpieczono w ten sposób doraźnie lub poprzez zabezpieczenie stałe 261 takich imprez. Zabezpieczenia wykonywane były samodzielnie lub wspólnie z organizatorem oraz z funkcjonariuszami Policji w ramach współpracy między jednostkami.

Prowadzenie systematycznych kontroli punktów sprzedaży alkoholu wyrobów tytoniowych pod kątem ich sprzedaży nieletnim.

Zabrze dołączyło do "Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych". Właściciele sklepów w ramach tej akcji byli informowani o zakazie sprzedaży alkoholu i konsekwencjach prawnych takiego czynu. Obecność funkcjonariuszy umundurowanych w sklepach zlokalizowanych przede wszystkim blisko placówek oświatowych jaka działanie prewencyjne przyniosło efekt w postaci braku skarg i zgłoszeń o podejrzeniu sprzedaży tytoniu nieletnim w całym 2018 r.

Kontrola miejsc zorganizowanego wypoczynku dla dzieci młodzieży.

Straż miejska w ramach corocznej akcji „Bezpieczne Ferie” podejmowała wzmożone działania kontrolne w miejscach grupowania się dzieci i młodzieży, które w okresie ferii zimowych pozostały w Zabrzu i tu spędzały swój wolny czas od zajęć szkolnych. Strażnicy czuwali nad bezpieczeństwem dzieci w rejonach placówek oświatowych na terenie których szkoły organizowały zajęcia rekreacyjne, sportowe, półkolonie oraz zbiorowe dożywianie. Dodatkowo objęli swoimi kontrolami również miejsca zabaw dzieci, tj. lodowisko, zbiorniki wodne. W ramach tych działań strażnicy przeprowadzili 117 kontroli. Ponadto we wskazanym okresie na terenie miasta Zabrze strażnicy 614 razy interweniowali, wylegitymowali 337 osób, a 121 spraw przekazano innym służbom. Na sprawców popełnionych wykroczeń nałożyli 98 mandatów karnych kredytowanych na kwotę 8 250,00 złotych, a w 239 przypadkach zastosowali środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia. Straż Miejska w Zabrzu, jak co roku, podejmowała liczne działania w ramach akcji "Bezpieczne Wakacje" Funkcjonariusze codziennie podejmowali działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, spędzającej wakacyjny czas na terenie naszego miasta. Działania te podobnie jak w latach ubiegłych polegały przede wszystkim na:

- patrolowaniu otoczenia placówek oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem boisk szkolnych i placów zabaw, ze zwróceniem uwagi na wszelkie przypadki zakłócania spokoju i porządku publicznego, niszczenia mienia, spożywania alkoholu, regularnych kontrolach

placówek oświatowych, w których odbywały się zajęcia rekreacyjno-sportowe: półkolonie oraz dożywianie.

- patrolowaniu terenu miasta ze szczególnym zwróceniem uwagi na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (przy sklepach spożywczych i ich otoczeniu, w parkach, skwerach, nas płacach zabaw) w ramach akcji „0 tolerancji dla alkoholu".
- kontrolach obszarów wodnych i niedopuszczaniu do kąpieli w miejscach niedozwolonych (szczególnie osób nieletnich, przebywających bez opieki osób dorosłych) oraz niedopuszczaniu do zakłócania spokoju i porządku publicznego, kradzieży i włamań oraz niszczenia mienia w miejscach, gdzie kąpiel jest dozwolona (otoczenia kąpielisk w tym drogi dojazdowe oraz parkingi przyległe do kąpielisk)
- zabezpieczeniu (stałym i doraźnym) imprez sportowych i kulturalno - oświatowych (festyny, koncerty, zawody sportowe).
- zabezpieczaniu imprez pod nazwą "Muzyczne Lato" w każdy piątkowy wieczór lipca i sierpnia.
- znakowaniu rowerów w siedzibie SM oraz na organizowanych na terenie miasta festynach,
- reagowaniu na osoby (dzieci i młodzież) przebywające i bawiące się w pasie drogowym oraz osoby małoletnie pozostawione bez opieki.
- zwracaniu uwagi na osoby nieletnie przebywające bez opieki osób dorosłych na terenie miasta w godzinach nocnych (po 22:00).
- kontroli otoczenia miejsc, w których gromadzi się młodzież (pasaż, kina, dworzec PKP i PKM, puby: dyskoteki, kawiarenki internetowe, salony gier, boiska szkolne).
- reagowaniu na przypadki niezachowania zwykłych i nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierząt przez ich właścicieli (opiekunów).

W każdy słoneczny weekend lipca i sierpnia funkcjonariusze prowadzili także kontrole w okolicy Kąpieliska Leśnego, gdzie przeciwdziałali kradzieżom i rozbojom zapewniając tym samym dzieciom i młodzieży spokojniejszy wypoczynek. Ponadto strażnicy kontrolowali parkowanie pojazdów w celu utrzymania drożnego przejazdu przez ul. Srebrną i ul. Mielżyńskiego, m. in. ze względów bezpieczeństwa (na wypadek zaistnienia konieczności przejazdu pojazdów straży pożarnej lub OPD, a także przejazdu autobusu liniowego).

- uczestnictwo w zabezpieczeniach meczy lokalnych klubów piłkarskich

W wyniku powyższej akcji:

przeprowadzono 168 kontrole w otoczeniu placówek oświatowych, a także kontrolowano zabrzańskie stawy, podjęto 3 interwencje, gdzie sprawcami wykroczeń były osoby nieletnie.

W wakacje Straż Miejska podjęła dużo interwencji wobec osób dorosłych i w tym przypadku najwięcej interwencji strażnicy podjęli wobec sprawców wykroczenia polegającego na spożywaniu alkoholu w miejscu zabronionym.

67 osób pouczono w związku z zakłócaniem ładu i porządku publicznego, a 11 osób ukarano mandatem.

1320 przypadków spożywania lub usiłowania spożywania alkoholu w miejscu zabronionym, a wśród nich 164 osób zostało ukaranych mandatem karnym.

74 osoby doprowadzono do Izby Wytrzeźwień w Zabrzu

4 osoby przekazano Oddziałowi Pomocy Doraźnej

9 osób nietrzeźwych doprowadzono do miejsca zamieszkania lub innej właściwej placówki.

Na rzecz poprawy bezpieczeństwa w mieście, przeprowadzono w związku z odbywającymi się na terenie gminy imprezami sportowymi (zawody sportowe, szczególnie mecze piłki nożnej), kulturalno-oświatowymi (festyny, koncerty, dyskoteki szkolne) liczne zabezpieczenia. Doraźnie lub w trybie kontroli stałej przeprowadzono 255 takich zabezpieczeń. Strażnicy wykonywali je samodzielnie lub wspólnie z organizatorem. Strażnicy uczestniczyli także, wspólnie z Policją, w porządkowym zabezpieczeniu terenu miasta podczas imprez zorganizowanych dla Zabrzańskiej młodzieży. Strażnicy podczas w/w imprez pilnowali, aby nie dochodziło do spożywania alkoholu i zażywania środków odurzających na terenie szkół i w ich bezpośrednim otoczeniu.

Podejmowanie działań zmierzających do ograniczania spożywania napojów alkoholowych poprzez bezwzględne stosowanie i egzekwowanie zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zakłócanie ładu porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego, a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu. Wyniki akcji: ujawnione wykroczenia – 6688, pouczenia – 4828, mandaty karne – 665 na kwotę 66,400 zł, Sąd Rejonowy w Zabrzu –1, przekazano innym służbom – 701, zgłoszenia niepotwierdzone 4665, anulowane zgłoszenia – 21

Przeprowadzenie kontroli w szkołach na temat zagrożeń.

W celu przeciwdziałania patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej, w roku 2018 funkcjonariusze dzielnicowi oraz funkcjonariusze sekcji d/s nieletnich przeprowadzali kontrole otoczenia placówek, przebywali na terenie szkół podczas przerw między lekcjami, podejmowali interwencje, kontaktowali się z pedagogami i dyrektorami placówek oraz przeprowadzali pogadanki z dziećmi i młodzieżą na takie tematy. Pogadanka była skierowana do najmłodszych uczniów szkół podstawowych, mająca na celu nauczyć uczniów, jak zapobiec wpuszczaniu do miejsca zamieszkania osób obcych i jak zachować się poza miejscem zamieszkania, kiedy zaczepiają ich nieznane im osoby.

„Niebezpieczny Pies" - prelekcja dotycząca zachowania się osób w sytuacji natknięcia się na agresywnego psa. „Bezpieczna droga" - pogadanka na temat bezpiecznego poruszania się po drogach, chodnikach innych miejscach, gdzie poruszają się pojazdy i piesi uczestnicy ruchu.

Pogadanki na temat odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne, mające na celu zaznajomienie i uświadomienie nieletnich co do stosowania sankcji przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej za wybrane czyny oraz sytuacji, gdy sprawa zostaje skierowana do rozpatrzenia przez Sąd Rodzinny. Wśród działań podejmowanych wspólnie z pedagogami szkolnymi odbyły się rozmowy ostrzegawczo-wychowawcze, spotkania z rodzicami, których dzieci nie realizowały obowiązku szkolnego. Patrolowano szkoły i ich otoczenie na długich przerwach, zwracano uwagę na potencjalnych wagarowiczów (informowano szkoły pisemnie o takich osobach oraz gdzie, z kim i kiedy przebywały) oraz uciekinierów z ośrodków opiekuńczo-wychowawczych (osoby ujęte odwożono głównie do Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrzu). Ponadto do siedziby Straży przychodziły grupy młodzieży gimnazjalnej by dowiedzieć się na temat funkcjonowania jednostki i sposobach prowadzenia czynności oraz zagadnień prawnych dotyczących osób nieletnich.

Kontrolowanie miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdują się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich wyrobów alkoholowych oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby kontrolowali miejsca gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich alkoholu oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nie przeznaczonych. Szczególnie działania kontrolne były nasilone w okresie zimowym, w związku ze zwiększonym zagrożeniem dla ich zdrowia i życia, wynikającym z przebywaniem tych osób często pod wpływem w warunkach ujemnych temperatur, co mogło prowadzić do nadmiernego wychłodzenia i w konsekwencji nawet do śmierci. Nietrzeźwe osoby, w uzasadnionych przypadkach były przewożone do Izby

Wytrzeźwień szpitala. Osoby trzeźwe przewożone były do noclegowni: schronisk dla bezdomnych oraz tzw. „Ogrzewalni".

Reagowanie na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących wyprowadzania psów i stosowania się do obowiązku uprzątnięcia nieczystości po zwierzętach.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali uwagę na sposób wyprowadzania psów i sprawowanie właściwego nadzoru nad zwierzęciem oraz stosowanie się do obowiązku uprzątania nieczystości po psach. Reagowano na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących wyprowadzania psów i stosowania się do obowiązku uprzątania nieczystości po zwierzętach. Podjęte działania mają na celu zmniejszenie ilości zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego oraz poprawa stanu estetyki i czystości na terenie Miasta Zabrze. Wyniki prowadzonej akcji: interwencje: 303, pouczenia: 133, ilość mandatów karnych: 57, kwota mandatów: 3550zł, przekazano innym właściwym służbom: 33, zgłoszeń anulowanych lub niepotwierdzonych: 80.

Realizacja programu „Zero tolerancji dla alkoholu", którego celem jest zwracanie szczególnej uwagi na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie)i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi a także zakłócanie ładu i porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu. Wyniki akcji: Ujawnione wykroczenia – 6688 Pouczenia – 4828, mandaty Karne – 665 na kwotę 66,400 zł, Sąd Rejonowy w Zabrzu –1, Przekazano innym służbom (np. IVV,OPD) – 701, Zgłoszenia niepotwierdzone – 466: Anulowane zgłoszenia – 21

Realizacja programu „Zima” polegającym na kontrolowaniu stanu powierzchni dróg i chodników oraz dachów budynków pod względem usuwania zalegającego śniegu i sopli oraz błota pośniegowego, zgodnie z obowiązkiem spoczywającym na administratorach i zarządcach nieruchomości.

W 2018 roku Straż Miejska w Zabrzu sprawowała kontrolę nad właściwą realizacją zadań w zakresie współdziałania służb miejskich z właścicielami i zarządcami poszczególnych nieruchomości przy usuwaniu skutków zimy. W związku z powyższym podczas trwania akcji "Zima" strażnicy miejscy sprawowali nadzór nad wykonywaniem obowiązków spoczywających

na właścicielach, administratorach oraz zarządcach nieruchomości pod względem: stanu nawierzchni dróg stanu nawierzchni chodników stanu dachów budynków pod względem zalegającego śniegu, nawisów śnieżnych oraz sopli lodu, sypania solą chodnika, sposobu usuwania błota, śniegu i lodu z chodników i ulic stanu, przejść dla pieszych i przystanków komunikacji publicznej. W każdym przypadku stwierdzenia przez strażników nieprawidłowości niezwłocznie podejmowano działania celem wyeliminowana istniejącego zagrożenia. Sprawy dotyczące nieodśnieżonych i oblodzonych jezdni przekazywano niezwłocznie do Dyspozytora Akcji Zima. Po wydaniu poleceń dotyczących usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, strażnicy przeprowadzali ponowne kontrole, celem sprawdzenia czy wydane zalecenia zostały wykonane.

Zima to również niskie temperatury powietrza, które utrzymywały przez kilka tygodni sięgając często kilkudziesięciu stopni poniżej zera. Zabrzańska Straż Miejska ustaliła wraz z przedstawicielami Schronisk, Przytulisk, Domów Noclegowych, MOPR oraz Ogrzewalni, procedury postępowania wobec osób bezdomnych znajdujących się w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu. Strażnicy prowadzili samodzielnie nasilone kontrole jak również wspólnie z przedstawicielami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych. Działania kontrolne miały na celu wyeliminowanie zagrożenia (np. skutki upojenia alkoholowego i przebywania w ujemnych temperaturach, nieumyślne podpalenia) oraz zapewnienie im bezpiecznego i ciepłego miejsca noclegowego. Podjęto łącznie 160 interwencji wśród których 77 w wyniku spostrzeżeń własnych strażników. Mieszkańcy zgłaszali dyżurnemu Straży Miejskiej w Zabrzu 53 nieprawidłowości w tym zakresie, anonimowo zgłoszono kolejnych 30. W wyniku tych zgłoszeń 119 spraw zostało zgodnie z podjętym planem akcji zgłoszonych do właściwego podmiotu zajmującego się usuwaniem skutków zimy z zabrzańskich jezdni i chodników, nałożono 1 mandat karny w wysokości 50 zł, 40 zgłoszeń się nie potwierdziło.

Realizacja programu „Czystość" którego priorytetowymi celami są działania na rzecz poprawy stanu czystości i porządku w mieście.

Jednym z priorytetów w działalności SM w 2018 r., były działania na rzecz poprawy stanu czystości i porządku w mieście. Spowodowano także usunięcie kilkunastu nielegalnych wysypisk odpadów. Funkcjonariusze podejmowali również interwencje wynikające z nie przestrzegania regulaminu oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dotyczących między innymi: składowania gruzu w sposób nieprawidłowy, składowania odpadów, czy np. nieuprzątnięcia nieczystości po psie, jak również usuwania zwłok zwierząt przez Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Zabrzu. W wyniku akcji przeprowadzono 3309 interwencji. Zastosowano 1890 pouczeń. mandaty karne – 583 na kwotę 34,350 zł. Przekazano innym służbom – 467, wnioski do Sądu Rejonowego – 3. Zgłoszenia niepotwierdzone, anulowane oraz sprawy w toku – 366.

Realizacja programu „Bezpieczne i czyste place zabaw" którego podstawowym celem jest zapewnienie bezpiecznego wypoczynku i rekreacji dzieciom i młodzieży na obiektach

zabawowych na terenie miasta. W okresie od 16.04.2018 r. do 18.05.2018 r. strażnicy miejscy prowadzili kontrolę placów zabaw w ramach corocznej akcji „Bezpieczne i czyste place zabaw". Celem prowadzonych kontroli jest poprawa bezpieczeństwa dzieci korzystających z urządzeń zabawowych zarówno tych znajdujących na terenach miejskich, jak również tych, które znajdują się na terenach administrowanych przez innych zarządców nieruchomości takich jak np. Mak Dom, Terrna-Dom, Verdi Nieruchomości, Agarex, Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa i inne. Kontrole strażników polegały na oględzinach urządzeń zabawowych i sprawdzeniu czy w tych urządzeniach są elementy zdewastowane: uwane, czy nie wystają elementy niebezpieczne takie jak np. śruby czy gwoździe, czy urządzenia mają siedziska, czy nie są zardzewiałe, czy są stabilne, itp.

Kontrole przeprowadzone były na 132 placach zabaw. Ustalono, że napraw wymagają urządzenia na 56 placach zabaw, o czym od razu informowano zarządców nakazując niezwłoczne usunięcie nieprawidłowości.

Utrzymywanie stałego kontaktu z młodzieżą zabrzańskich szkół oraz ich dyrektorami i gronem pedagogicznym w formie prelekcji ukierunkowanych na zahamowanie i zniwelowanie zagrożeń występujących na terenie placówek oświatowych i w ich obrębie, a także na temat sekt, subkultur i mniejszości narodowych i etnicznych.

Przeprowadzono prelekcje dla klas szkoły podstawowej w tematach: "zasady prawidłowego zachowania się na drogach publicznych” w drodze do szkoły i w drodze do domu, "obcy”, "niebezpieczne zwierzęta" (psy), "przemoc w szkole". Ponadto prelekcje odbyły się również w grupach dzieci przedszkolnych. Zestawienie ilościowe rozdział 1 1 „OBSZAR PRZESTĘPCZOSCI" pkt "Prowadzenie działań prewencyjnych poprzez edukację wszystkich grup wiekowych".

Przeprowadzenie systematycznych kontroli rejonów wokół szkół i terenów przyszkolnych.

Do codziennych zadań strażników należało kontrolowanie terenów Zabrzańskich szkół i przedszkoli zarówno w godzinach zajęć szkolnych, jak również wieczorami i w nocy. Zadania te ze szczególnym naciskiem realizowane były w czasie ferii zimowych oraz Wakacji, a także w czasie rozpoczęcia roku szkolnego z uwagi na osoby najmłodsze rozpoczynające edukację w klasach szkół podstawowych. Tereny te były także kontrolowane podczas zabezpieczenia licznych dyskotek szkolnych i festynów. Wybrane szkoły, które sygnalizowały częste problemy z młodzieżą oraz dewastacje mienia, kontrolowane były dodatkowo, również w nocy. Współpraca między szkołami, kuratorami dla nieletnich i Policją przypadku, kiedy: dziecko weszło w konflikt z prawem lub wychowuje się w rodzinie patologicznej.

Współpracę w tym zakresie między Strażą Miejską w Zabrzu a Komendą Miejską Policji w Zabrzu realizował w tym celu powołany zespół w ramach programu „Lepiej Razem Niż Osobno". Systematyczne prowadzenie działań rozpoznawczych w zakresie skali zjawiska narkomanii w szczególności w szkołach, dyskotekach, np.

Na bieżąco realizowane były zadania związane z kontrolą miejsc przebywania i gromadzenia się młodzieży i osób nieletnich min. w parkach, na klatkach schodowych, w okolicach centrów

handlowych itp. szczególnie wnikliwie przyglądano się młodzieży podczas licznych imprez szkolnych dyskotek, festynów.

OBSZAR BEZPIECZEŃSTWA W RUCHU DROGOWYM - poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Wytypowanie, wskazanie i wzmożona kontrola miejsc niebezpiecznych, gdzie kierowcy i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Strażnicy podczas codziennej służby zwracali uwagę na wykroczenia popełniane przez pieszych i zmotoryzowanych uczestników ruchu, mogące stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym i ich własnym. Szczególnie reagowano na osoby piesze przekraczające jezdnię lub torowisko w miejscu niedozwolonym oraz osoby przechodzące przez przejścia dla pieszych na czerwonym świetle, stwarzając zagrożenie dla siebie oraz innych uczestników ruchu drogowego (kierowcy pojazdów).

Wyniki prowadzonej akcji:
Ujawnione wykroczenia – 5427
Pouczenia – 2899
Mandaty Karne – 933 na kwotę 103,170 zł
Sprawy w toku – 222
Anulowane – 74
Przekazano – 163
Zgłoszenia niepotwierdzone – 954
Przekazano do Sądu Rejonowego – 105
Odstąpienie od ukarania – 51
Pojazdy usunięte z drogi na koszt właściciela – 26
Reagowano także na liczne zgłoszenia w tym temacie od mieszkańców i operatorów monitoringu, prowadzono liczne kontrole w strefie ograniczonego ruchu na ul. Wolności. Podejmowano również działania wobec kierowców parkujących w sposób nieuprawniony na miejscach przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Analiza zdarzeń drogowych na ciągach komunikacyjnych w miejscach szczególnie zagrożonych.

Zdarzenia drogowe i miejsca niebezpieczne były omawiane podczas spotkań z funkcjonariuszami Zabrzańskiej Komendy Miejskiej Policji oraz MZDII w ramach współpracy między jednostkami. Na podstawie przeprowadzonych analiz zdarzeń dotyczących wykroczeń drogowych patrole z sekcji ruchu drogowego podejmowały działania w wyznaczonych rejonach.

Weryfikacja oznakowania i parkowania pojazdów na terenie osiedli dzielnic z problemami komunikacyjnymi oraz modyfikacja organizacji ruchu drogowego (w tym oznakowania i infrastruktury drogowej) w miejscach szczególnego zagrożenia.

Strażnicy przeprowadzali kontrolę oznakowania pionowego i poziomego ulic, przede wszystkim w otoczeniu placówek oświatowych w związku z uczęszczaniem dzieci. Kontrolowane było oznakowanie przejść dla pieszych, stan nawierzchni jezdni i chodnika oraz znaki drogowe w celu poprawy bezpieczeństwa na drogach. Stwierdzone nieprawidłowości propozycje zmian w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego przekazywane były do MZDiIl bezpośrednio lub poprzez Komisję Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Urzędu Miejskiego w Zabrzu. Ponadto strażnicy interweniowali do odpowiednich instytucji, gdy ujawnili oznakowanie uszkodzone lub stwierdzili jego brak.

Prowadzenie działań ukierunkowanych na eliminowanie z ruchu nietrzeźwych użytkowników dróg oraz będących pod wpływem środków odurzających.

Straż Miejska w Zabrzu posiada na wyposażeniu alkosensory, które z racji posiadanych uprawnień wykorzystywane były w celu badania stanu trzeźwości kierowców jedynie w sytuacji, gdy w trakcie interwencji zachodziło podejrzenie, że kierowca może znajdować się pod wpływem alkoholu. W razie stwierdzenia takich sytuacji, strażnicy ujmowali kierowcę, uniemożliwiając mu dalszą jazdę i przekazywali go wezwanym funkcjonariuszom policji.

Prowadzenie akcji: Bezpieczna droga do szkoły, Trzeźwość, Prędkość.

Straż Miejska w Zabrzu wspólnie z funkcjonariuszami zabrzańskiej Policji podejmowała działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa w otoczeniu placówek oświatowych. W akcji wzięli udział wszyscy funkcjonariusze, którzy już od wczesnych godzin rannych patrolowali otoczenie 11 szkół podstawowych. Przy każdej placówce codziennie służbę pełnił wyznaczony strażnik lub patrol dwuosobowy, który w czasie kontroli zwracał szczególną uwagę na: ruch drogowy w otoczeniu szkoły i przejść dla pieszych, parkowanie pojazdów w otoczeniu szkół, korzystanie przez dzieci z przejść dla pieszych, prawidłowość ustawień znaków drogowych i działania sygnalizacji świetlnej, ład i porządek publiczny na terenie szkoły i jej otoczeniu, przestrzeganie przepisów o zakazie palenia tytoniu na terenie szkoły, stan techniczny urządzeń zabawowych na terenie szkoły (dot. szkół wyposażonych w, place zabaw).

Ponadto w tych placówkach oświatowych w najbliższych tygodniach zostały przeprowadzone prelekcje w formie zajęć z pierwszoklasistami. W czasie prelekcji strażnicy omawiali z dziećmi przede wszystkim "zasady prawidłowego zachowania się na drogach publicznych" w drodze do szkoły i w drodze do domu oraz właściwego zachowania w szkole i poza nią. Wyjątkowo przeprowadzono również prelekcje dla dzieci w klasach I na temat postępowania w sytuacjach zagrożeń.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, zabaw, sklepy i ich

otoczenie: wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano w przypadku łamania obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi a także zakłócanie ładu i porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego a także mienia, związanych ze spożywaniem t nadużywaniem alkoholu. Wyniki akcji opisane w rozdziale 2 OBSZAR PREWENCYJNO — WYCHOWAWCZY pkt. "Realizacja programu Zero tolerancji dla alkoholu".

Propagowanie bezpiecznych zachowań wśród kierowców oraz współpraca ze środkami masowego przekazu w zakresie przekazywania informacji dotyczących stosowania się kierowców i przepisów ustawy prawo o ruchu drogowym.

Straż Miejska w Zabrzu uczestniczyła w licznych nagraniach i reportażach telewizyjnych wspólnie z TV Zabrze oraz TV Silesia, a także w lokalnych gazetach informując o zagrożeniach w ruchu drogowym i prowadzonych przez SM akcjach. Informacje na bieżąco umieszczane były na stronie internetowej SM.

Edukacja w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo oraz szanującego prawa innych uczestników dróg.

Tematyka „Piesi i rowerzyści w ruchu drogowym i zagrożenia wynikające z kontaktu z nieznajomymi" była poruszana podczas spotkań z młodzieżą w placówkach oświatowych.

Analiza i reakcja na zagrożenia występujące w środkach komunikacji publicznej oraz na dworcach i przystankach komunikacyjnych.

Część zabrzańskich przystanków, w tym dworzec komunikacyjny, jest objęta monitoringiem wizyjnym miasta. Ponadto Straż Miejska w Zabrzu prowadziła w ramach akcji „Tytoń" kontrolę przystanków komunikacji publicznej pod względem palenia tytoniu w miejscach objętych zakazem oraz ze zwróceniem uwagi na ład i porządek publiczny.

Edukacja dzieci i młodzieży z zakresu prawa o ruchu drogowym,

Realizacja w trakcie prelekcji w szkołach i przedszkolach "OBSZAR PREWENCYJNO - WYCHOWAWCZY, pkt. "UTRZYMANIE STAŁEGO KONTAKTU Z MŁODZIEZĄ ZABRZAŃSKCH SZKÓŁ..

OBSZAR ZAGROŻEŃ KRYZYSOWYCH

Organizacja przepływu informacji na potrzeby sytuacji kryzysowej oraz współpraca ze wszystkimi zaangażowanymi jednostkami ratowniczymi. Dyżurny SM utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy także patrolowali codziennie ścisłe centrum miasta, reagując na wszelkie nieprawidłowości, w tym wykroczenia i przestępstwa. Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM. Na bieżąco współpracowano z Państwową Strażą Pożarną,

zabezpieczając miejsca zdarzenia, z Policją, podczas wspólnych zabezpieczeń i akcji, ze służbami medycznymi, pracownikami MZDII a przede wszystkim z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego, wymieniając informacje oraz reagując na stwierdzone zagrożenia. Kierownictwo wszystkich w/w służb na bieżąco kontaktowało się ze sobą podczas licznych spotkań oraz telefonicznie. Niejednokrotnie na wniosek PCZK strażnicy jechali na miejsce zdarzenia w celu weryfikacji informacji, ewentualnie zabezpieczenia miejsc niebezpiecznych. Sporządzano liczne dokumentacje zdjęciowe, które przekazywano do MZDII i PCZK.

OBSZAR BEZPIECZEŃSTWA W DOMU, PRACY I MIEŚCIE - ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń; dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta.

Na podstawie bieżącej analizy miejsca, czasu i okoliczności sprzyjających dokonywaniu przestępstw odpowiednia dyslokacja służb patrolowych. Straż Miejska w Zabrzu kierowała patrole podczas codziennej odprawy w rejony w których najczęściej dochodzi do różnych zdarzeń. W godzinach popołudniowych — wieczornych i nocnych prowadzone były liczne obserwacje szczególnie niebezpiecznych miejsc oraz ich kontrole, w tym: skwerów, parków, placów zabaw, obiektów sportowych, zbiorników wodnych, otoczenia sklepów i lokali rozrywkowych, szkół i przedszkoli.

Prowadzenie systematycznej kontroli spożywania alkoholu w miejscach zabronionych w celu doprowadzenia do pełnego respektowania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano w przypadku łamania obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zakłócanie ładu i porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu. Wyniki akcji opisane w rozdziale 2. OBSZAR PREWENCYJNO – WYCHOWAWCZY pkt. "realizacja programu Zero Tolerancji dla alkoholu..."

Podejmowanie działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży

W ramach podjętych działań których celem była poprawa bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych w 2018 r. przeprowadzono liczne kontrole miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów dla osób niepełnosprawnych. Prowadzono również pogadanki w formie prelekcji z uczniami zarówno w placówkach oświatowych jak również w jednostce Straży Miejskiej.

Kontrolowanie i reagowanie na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących stosowania się do przepisów Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz przepisów Kodeksu Wykroczeń w ramach Akcji „Zima". Kontrola realizacji zakresu oraz jakości wykonywanych prac związanych z odśnieżaniem miasta.

W 2018 roku Straż Miejska w Zabrzu sprawowała kontrolę nad właściwą realizacją zadań w zakresie współdziałania służb miejskich z właścicielami i zarządcami poszczególnych nieruchomości przy usuwaniu skutków zimy. W związku z powyższym podczas trwania akcji "Zima" strażnicy miejscy sprawowali nadzór nad wykonywaniem obowiązków, spoczywających na właścicielach, administratorach oraz zarządcach nieruchomości pod względem: stanu nawierzchni dróg stanu nawierzchni chodników stanu dachów budynków pod względem zalegającego śniegu, nawisów śnieżnych oraz sopli lodu, sypania solą chodnika,

sposobu usuwania błota, śniegu i lodu z chodników i ulic, stanu przejść dla pieszych i przystanków komunikacji publicznej. W każdym przypadku stwierdzenia przez strażników nieprawidłowości niezwłocznie podejmowano działania celem wyeliminowana istniejącego zagrożenia. Sprawy dotyczące nieodśnieżonych i oblodzonych jezdni przekazywano niezwłocznie do Dyspozytora Akcji Zima. Po wydaniu poleceń dotyczących usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, strażnicy przeprowadzali ponowne kontrole, celem sprawdzenia, czy wydane zalecenia zostały wykonane.

Zima to również niskie temperatury powietrza, które utrzymywały się przez kilka tygodni sięgając często kilkudziesięciu stopni poniżej zera. Zabrzańska Straż Miejska ustaliła wraz z przedstawicielami Schronisk, Przytulisk, Domów Noclegowych, MOPR oraz Ogrzewalni, procedury postępowania wobec osób bezdomnych znajdujących się w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu. Strażnicy prowadzili samodzielnie kontrole, jak również wspólnie ż przedstawicielami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych. Działania kontrolne miały na celu wyeliminowanie zagrożeń mogących wystąpić wśród bezdomnych / skutki upojenia alkoholowego i przebywania w ujemnych temperaturach / oraz nieumyślne podpalenia, które mogą wystąpić podczas próby ogrzania miejsca przebywania w np. kanałach ciepłowniczych, ruinach budynków, nieużytkowanych piwnicach itp. oraz zapewnienie im bezpiecznego i ciepłego miejsca noclegowego.

Wyniki przeprowadzonej akcji w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r..

Podjęto łącznie 160 interwencji wśród których 77 w wyniku spostrzeżeń własnych strażników. Mieszkańcy zgłaszali dyżurnemu Straży Miejskiej w Zabrzu 53 nieprawidłowości w tym zakresie, anonimowo zgłoszono kolejnych 30. W wyniku tych zgłoszeń 119 spraw zostało zgodnie z podjętym planem akcji zgłoszonych do właściwego podmiotu zajmującego się usuwaniem skutków zimy z zabrzańskich jezdni i chodników, nałożono 1 mandat karny w wysokości 50zł, 40 zgłoszeń się nie potwierdziło.

Reagowanie na łamanie przepisów prawa dotyczących wyprowadzania psów i stosowania się do obowiązku uprzątania po nich nieczystości.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali uwagę na sposób wyprowadzania psów i sprawowanie właściwego nadzoru nad zwierzętami oraz stosowanie się do obowiązku uprzątania nieczystości po psach. Podjęte działania miały na celu zmniejszenie ilości zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego oraz poprawa stanu estetyki i czystości na terenie Miasta Zabrze. Wyniki prowadzonej akcji: interwencje: 303, pouczenia: 133, ilość mandatów karnych: 57, kwota mandatów: 3550zł, Przekazano innym właściwym służbom:33, Zgłoszeń anulowanych lub niepotwierdzonych 80. 15

Kontrole w otoczeniu oraz na terenie targowisk miejskich ze zwróceniem szczególnej uwagi na stan czystości, osoby handlujące bez wymaganych zezwoleń, parkujące w rejonie targowisk w sposób nieprawidłowy, organizujące nielegalne gry hazardowe

W związku okresem przedświątecznym strażnicy miejscy prowadzili kontrole w otoczeniu oraz na terenie targowisk miejskich ze zwróceniem szczególnej uwagi na stan czystości, osoby handlujące bez wymaganych zezwoleń, organizujące nielegalne gry hazardowe, pojazdy parkujące w rejonie targowisk w sposób nieprawidłowy, a także sprzedawców dokonujących sprzedaży materiałów pirotechnicznych osobom nieletnim lub nie przestrzegających zasad handlu takimi materiałami oraz na osoby mogące dokonywać kradzieży kieszonkowych.

Kontrola stanu porządku i czystości w posesjach administrowanych przez administracje mieszkaniowe, sklepach, szkołach i placówkach oświatowych, placówkach zdrowia i innych nieruchomościach w ramach akcji „Odszczurzanie”.

W okresie od 17.09.2018 r. do 19.10.2018 r. w związku z przeprowadzaną akcją "Odszczurzanie" Straż Miejska w Zabrzu prowadziła wzmożone działania kontrolne miejsc takich jak korytarze, strychy, piwnice w budynkach mieszkalnych, lokalach gastronomicznych, sklepach, obiektach użyteczności publicznej, tj. placówkach oświatowych, stacjach benzynowych, sklepach i innych. Zarządcom nieruchomości nakazywano uprzątnąć wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia, a zwłaszcza odpadki z gospodarstw domowych, które mogłyby stanowić pożywienie dla szczurów. Strażnicy sprawdzali również czy jest przy wejściu do piwnic zamieszczone ostrzeżenie informujące o wyłożonej trutce, a także czy jest wyłożona w odpowiedniej ilości, oraz czy na bieżąco są usuwane padłe gryzonie. Kontroli takiej często dokonywano wraz z administratorem nieruchomości, z której sporządzano stosowny protokół. Przeprowadzono kontrole 427 nieruchomości, w których skontrolowano 633 piwnice. Stwierdzono 51 nieprawidłowości polegających na braku ostrzeżeń przy wejściu do piwnic lub niesystematycznym uzupełnianiu trutki. Jednakże wszystkie nieprawidłowości zostały niezwłocznie usunięte. Ponadto Straż Miejska w Zabrzu dodatkowo w dniach 10.09.2018 r. do 14.09.2018 r. oraz 05.03.2018. do 09.03.2018 r., które były tygodniami poprzedzającymi ustawowy okres przeprowadzania akcji „Odszczurzanie”, wyrywkowo kontrolowała

nieruchomości na terenie miasta pod względem stanu czystości korytarzy piwnicznych w trakcie, której skontrolowano 70 nieruchomości i 74 piwnice.

W dniach 22.10.2018 r. do 26.10.2018 r. oraz 16.04.2018 r. do 20.04.2018 r. strażnicy prowadzili kontrole w nieruchomościach w celu stwierdzenia czy zarządcy nieruchomości po zakończonej akcji uprzątnęli z piwnic trutkę oraz zdjęli informację a także usunęli padłe gryzonie. Skontrolowano 43 nieruchomości i 66 pomieszczeń piwnicznych.

Kontrole terenów gminy Zabrze pod względem zanieczyszczania parków, skwerów i ulic osiedlowych oraz sposobu wyprowadzania psów bez nadzoru.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali uwagę na sposób wyprowadzania psów i sprawowanie właściwego nadzoru nad zwierzęciem oraz stosowanie się do obowiązku uprzątania nieczystości po psach. Podjęte działania miały na celu zmniejszenie ilości zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego oraz poprawa stanu estetyki i czystości na terenie Miasta Zabrze. Wyniki prowadzonej akcji opisano w rozdziale 6. OBSZAR BEZPIECZEŃSTWA W DOMU, PRACY I MIEŚCIE, pkt "Reagowanie na łamanie przepisów prawa dotyczących wyprowadzania psów i stosowania się do obowiązku uprzątania po nich nieczystości".

Realizacja działań związanych z bezpiecznym prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie miasta.

W okresie przedświątecznym strażnicy miejscy prowadzili kontrole w otoczeniu oraz na terenie targowisk miejskich ze zwróceniem szczególnej uwagi na stan czystości, osoby handlujące bez wymaganych zezwoleń, organizujące nielegalne gry hazardowe, pojazdy parkujące w rejonie targowisk w sposób nieprawidłowy, a także sprzedawców dokonujących sprzedaży materiałów pirotechnicznych osobom nieletnim lub osobom, które nie przestrzegają zasad handlu takimi materiałami oraz na osoby mogące dokonywać kradzieży kieszonkowych. Wyniki kontroli targowisk opisano w rozdziale 6 OBSZAR BEZPIECZEŃSTWA W DOMU, PRACY I MIEŚCIE pkt "Kontrole w otoczeniu oraz na terenie targowisk..."

Zminimalizowanie zagrożeń i patologii oraz redukcja liczby występujących przestępstw w obrębie placówek handlowych, lokali rozrywkowych — dążenie do wzrostu poczucia bezpieczeństwa osób odwiedzających te placówki.

Strażnicy kontrolowali na co dzień otoczenie placówek handlowych, gastronomicznych i dyskotek oraz pubów, reagując na wykroczenia z zakresu spożywania alkoholu w miejscach zabronionych, zakłócanie spokoju oraz ciszy nocnej, nieprawidłowe parkowanie, obserwowali i kontrolowali grupującą się licznie młodzież w celu zapobiegania zjawiskom eskalacji przemocy i wzrostu poczucia bezpieczeństwa u osób odwiedzających te miejsca.

DZIAŁALNIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2018.

W 2018 roku na terenie miasta Zabrze odnotowano 2450 interwencji w tym:
860 to pożary (857 małe, 3 średnie),
1306 to miejscowe zagrożenia (172 małe, 1102 lokalne, 37 średnie),
284 to alarmy fałszywe (6 złośliwych, 178 w dobrej wierze, 100 z instalacji wykrywania).

W porównaniu do ubiegłego roku ogólna liczba interwencji wzrosła o 114 – liczba pożarów wzrosła z 808 do 860, liczba miejscowych zagrożeń wzrosła z 1279 do 1306, liczba alarmów fałszywych wzrosła z 249 wzrosła do 284.

Największą ilość zdarzeń odnotowano w kwietniu, sierpniu i lipcu (odpowiednio 306, 256 i 253 interwencji), najmniej w listopadzie, lutym i styczniu (odpowiednio 143, 145 i 148 interwencje).

DZIAŁALNIA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO I OCHRONY LUDNOŚCI W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2018

Zadania z zakresu Zarządzania Kryzysowego

1. Zawarto umowę z Andrzejem Jarzębowskim prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Przychodnia Weterynaryjna, ul. Lipowa 10, 41- 800 Zabrze na świadczenie usług polegających na usuwaniu, a w uzasadnionych przypadkach, bezzwłocznego uśmiercania przez Zleceniobiorcę dzikich rannych zwierząt na terenie miasta Zabrza (na podstawie ustawy o ochronie zwierząt – tj. Dz.U. 2013 r. poz. 856, z późn. zm.).

2. Wykonano sprawozdanie do „Wykazu podmiotów o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli, mających prawo pierwszeństwa do zaopatrywania się w paliwa pochodzące z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, mających siedzibę na obszarze ich właściwości".

3. Opracowywano dane uaktualnienia Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Zabrze.

4. Posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w dniu 9 kwietnia 2018 roku. Temat ,,Opracowanie Planu zabezpieczenia odcinka zabrzańskiego 75 TOUR DE POLOGNE WORLD UCI WORLD TOUR w dniu 6 sierpnia 2018 r. "

5. Opracowano Plan zabezpieczenia odcinka zabrzańskiego 74 TOUR DE POLOGNE WORLD UCI WORLD TOUR w dniu 6 sierpnia 2018 roku, w którym ujęto realizację zadań przez służby i instytucje miasta Zabrze.

6. Wykonano aktualizację „Planu ewakuacji (przyjęcia) ludności, zwierząt i mienia na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny(ewakuacja III stopnia) dla miasta Zabrze".

7. Uaktualniono dokumentację Systemu Wczesnego Ostrzegania – ujęto w systemie powiadamiania aktualną strukturę szkół miasta Zabrze.

8. Wykonano instalację systemu antenowego urządzenia radiokomunikacyjnego na budynku UM Zabrze przy ul. Religi 1 dla Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

9. Na podstawie Wytycznych Wojewody Śląskiego opracowano Zarządzenie Nr 29/ZKOL/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w mieście Zabrze w 2018 r.

10. W związku z zaistniałą sytuacją kryzysową w dniu 27.12.2017 r. kiedy doszło do pożaru Domu Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 10, niezbędne było przeprowadzenie ewakuacji oraz zabezpieczenia pobytu około 30 wychowanków placówki opiekuńczej.

Z uwagi na specyficzne wymagania dotyczące funkcjonowania placówki uznano, iż jedyne miejsce spełniające te wymagania na terenie miasta to Hostel Guido. Zapewniono, oprócz pomieszczeń mieszkalnych, pomieszczenia na cele edukacyjne oraz kuchenno-gastronomiczne z jednoczesnym wyłączeniem całego piętra dla innych osób korzystających z obiektu. Budynek Domu Dziecka do czasu zakończenia jego remontu nie jest w stanie spełniać swojej funkcji. Przekazanie obiektu do remontu nastąpiło w dniu 23.04.2018, umowny termin zakończenia określono na dzień 31.10.2018 r.

11. Zawarto Umowę z Krystyną Butor prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H. ,,BUTOR" Krystyna Butor, ul. Łabędzka 54, Łany Wielkie, 44-153 Sośnicowice na sprzedaż i transport 15 ton kukurydzy z przeznaczeniem na utworzenie i utrzymywanie pasów zaporowych i nęcisk dla dzikiej zwierzyny na terenie Miasta Zabrze, które będą w utrzymaniu Koła Łowieckiego „Diana", Koła Łowieckiego ,,Orzeł" i Koła Łowieckiego ,,Dzik".

12. Przekazano radiotelefony Motorola GP 320 na podstawie Protokołów Przekazania czterem Ochotniczym Strażom Pożarnym.

Ponadto realizowano zadania przez Zespół ds. Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności:

1) realizowanie zadań Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego,

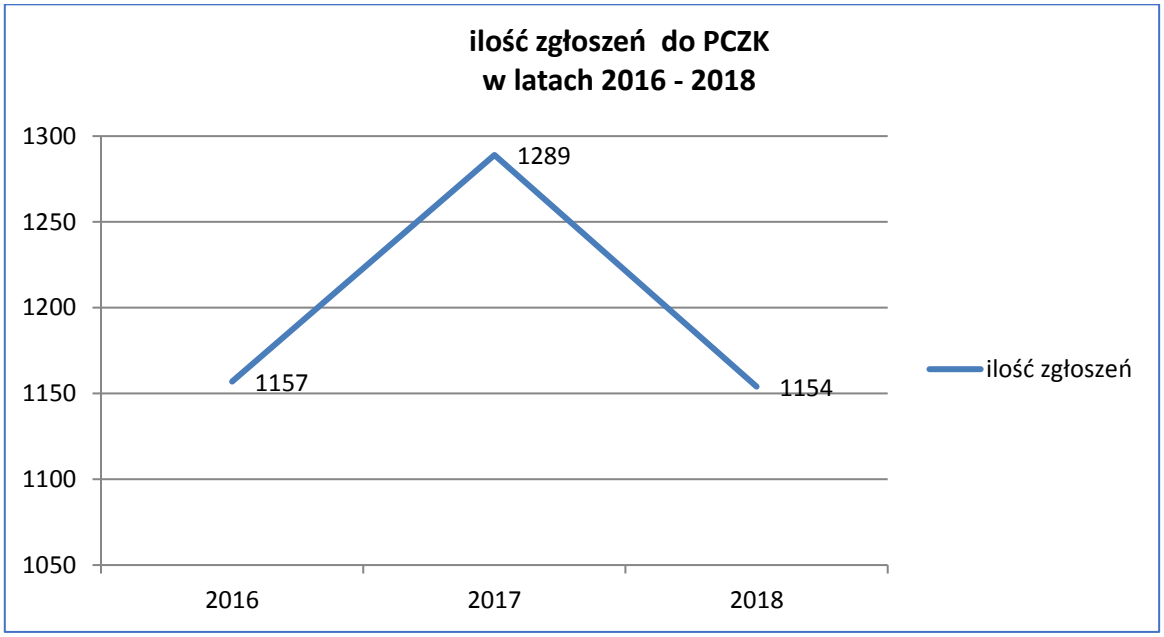
- pełnienie całodobowego dyżuru w celu przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego,
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego,
- nadzorowanie funkcjonowania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności,
- realizowanie zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższenia gotowości obronnej

państwa,

- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum,
- sporządzanie planu działania w zakresie akcji jodowej.

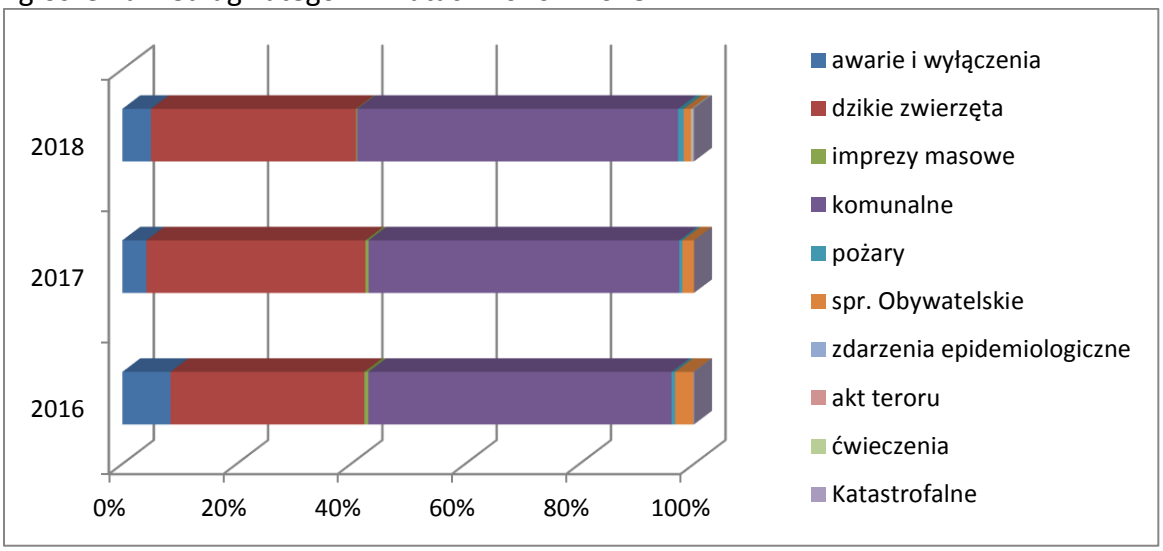
2) realizowanie zadań centrum nadzoru wizyjnego,
3) prowadzenie magazynu przeciwpowodziowego i przeciwpożarowego oraz dla potrzeb OC,
4) zapewnienie obsługi pracy Komisji Bezpieczeństwa i Porządku,
5) zapewnienie obsługi pracy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
6) zadania z zakresu nadzoru koordynacji utrzymania i rozwoju systemów wczesnego ostrzegania i alarmowania.

W 2018 roku Powiatowe Centrum Zarzadzania Kryzysowego odnotowało 1154 zgłoszeń.

Sprawy według kategorii:
Awarie i wyłączenia instalacji – 56
Dzikie zwierzęta – 438
Imprezy masowe – 2
Komunalne – 627
Pożar – 11
Sprawy obywatelskie – 14
Akty terroru – 1
Katastrofalne (wypadek) – 3
Ćwiczenia – 2

Zgłoszenia według kategorii w latach 2016 – 2018

Zgłaszane interwencje w sprawie dzikich lub niebezpiecznych zwierząt.
Przyjęto 438 zgłoszenia:
- dziki podchodzące do zabudowań – 73
- ptaki – 151
- sarny – 23
- lisy – 12
- jeże – 11
- martwa zwierzyna – 110
- psy, koty – 21
- zające – 3
- łabędź – 3
- inne (wąż, żółw, nietoperz) – 31

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku miasta Zabrze:

W 2018 roku odbyły się dwa posiedzenia komisji:
1. Posiedzenie w dniu 09.04.2018 roku. Posiedzenie Komisji odbyło się na terenie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu. Przebieg posiedzenia odbył się zgodnie z przyjętym na początku porządkiem. Posiedzenie prowadził Komendant Miejski PSP w Zabrzu bryg. mgr inż. Kamil Kwosek. W czasie spotkania przedstawiono i omówiono sprawozdanie z realizacji zadań realizowanych przez KM PSP w Zabrzu. Przedstawiono również sprawozdanie roczne z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2017-2019 za rok 2017, które zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Zabrze do dnia 31 marca 2017 r. zostało przedłożone Radzie Miasta.

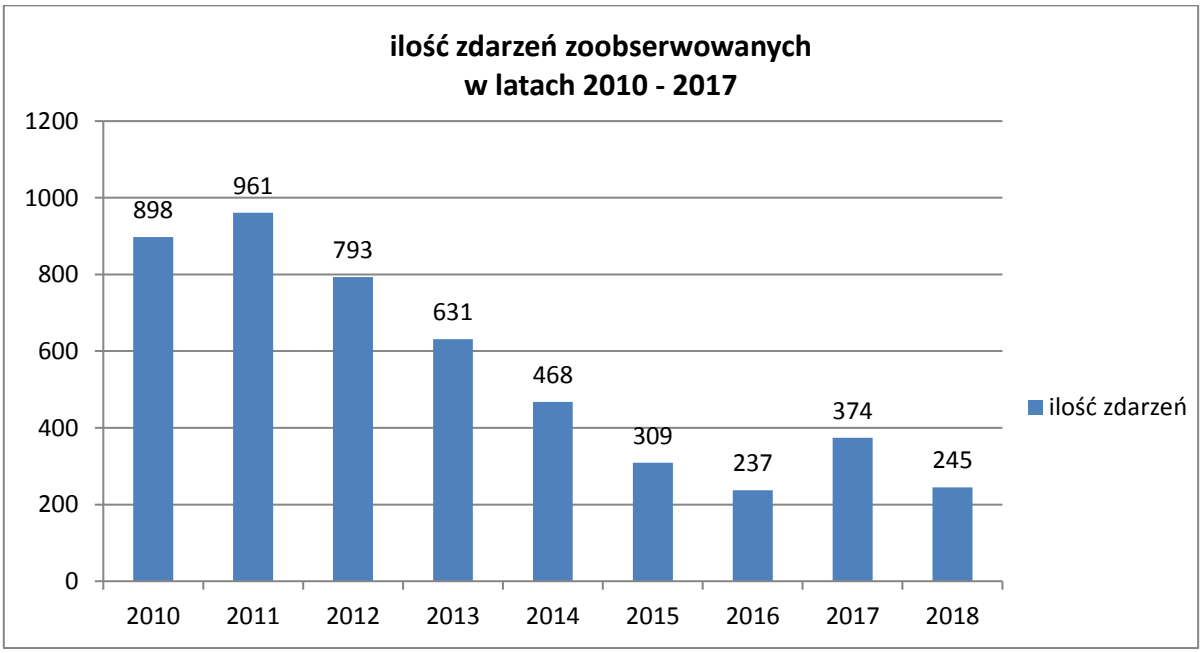
2. Posiedzenie w dniu 07.06.2018 r. Posiedzenie odbyło się w siedzibie wydziału ZKOL. Głównym tematem posiedzenia było przygotowanie organizacji III etapu wyścigu kolarskiego Tour de Pologne oraz przygotowanie planu zabezpieczenia zabrzańskiego odcinka etapu. W spotkaniu uczestniczyli również Główny Inżynier Miasta, przedstawiciele Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Zabrza, przedstawiciele zabrzańskiej grupy ratowniczej Polskiego Czerwonego Krzyża oraz Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego.

Na spotkaniu omawiane były również sprawy związane z rozpoczynającym się okresem wakacji, w szczególności bezpieczeństwa dzieci i młodzieży spędzających wakacje w mieście, bezpieczeństwa w obrębie kąpielisk oraz akwenów wodnych na terenie miasta oraz imprez kulturalnych odbywających się w okresie letniego wypoczynku.

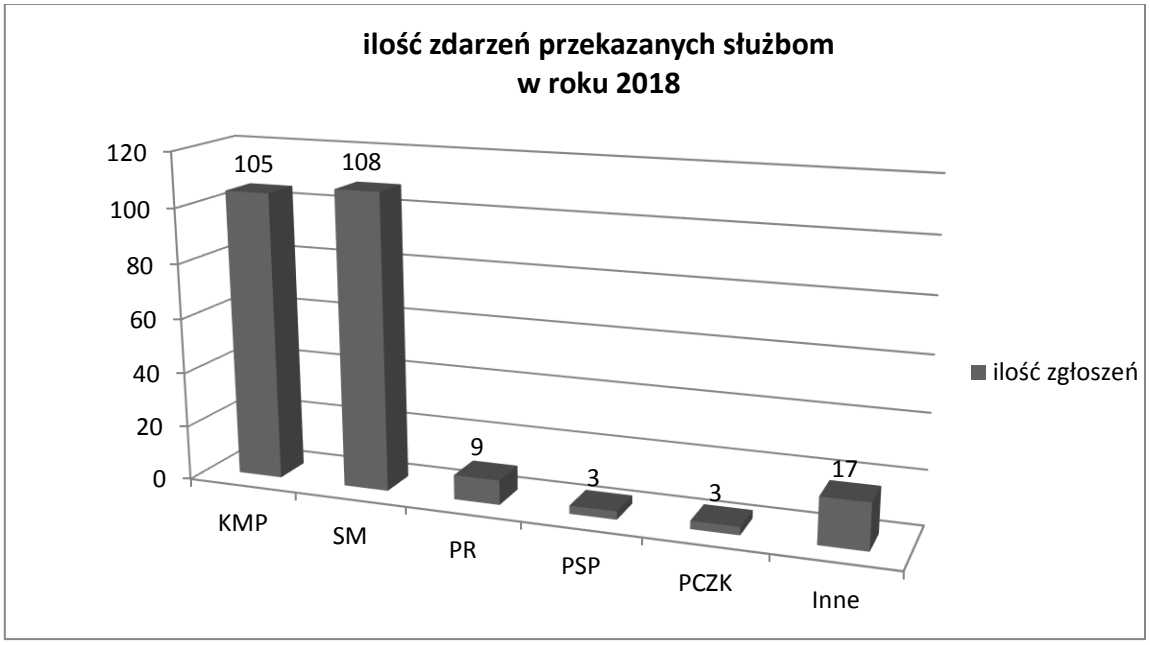
Monitoring Miejski.

Na koniec 2018 r. system obsługiwał 32 kamer w tym 8 punktów kamerowych (kamery 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 i 24) z sygnałem przesyłanym drogą radiową i 24 kamer korzystających sieci światłowodowej.
W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2018 do Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności wpływały wnioski o zabezpieczenie nagrań monitoringu, oraz wnioski dotyczące montażu kamer monitoringu miejskiego w wybranych punktach miasta. Zrealizowano zadanie w ramach IV edycji Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego pn. „Rozbudowa monitoringu miejskiego w dzielnicy Zandka". Zawierało ono rozbudowę systemu MWMZ o trzy nowe punkty kamerowe.

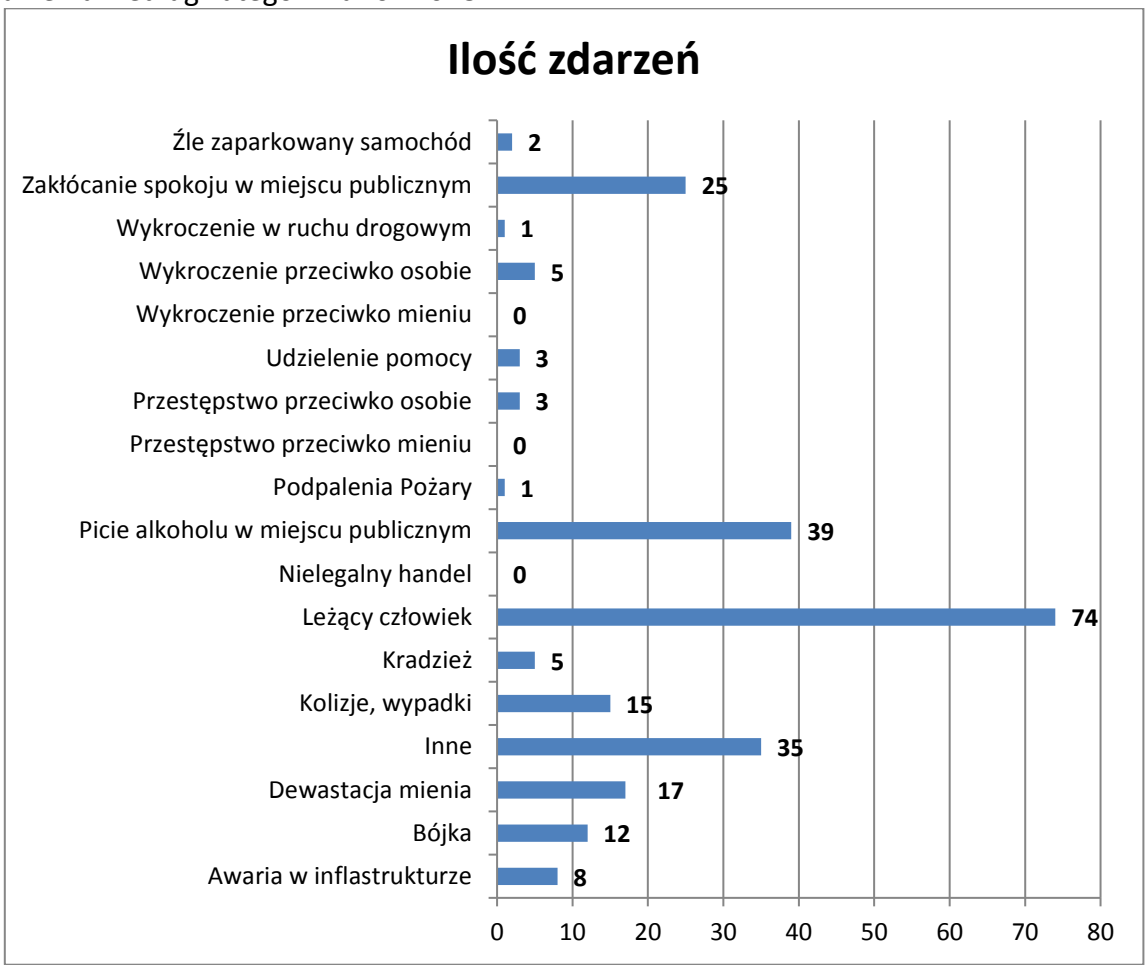
W roku 2018 dyżurni CNW zaobserwowali łącznie 245 zdarzeń.

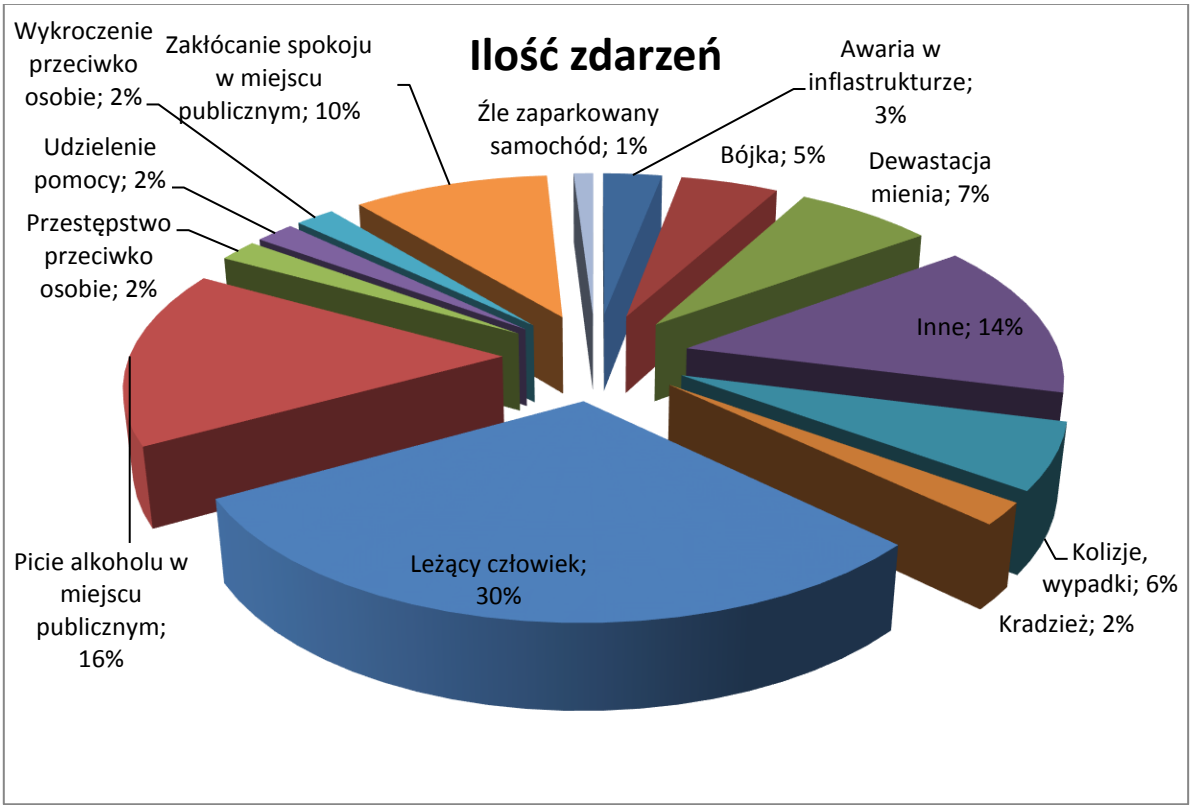
Liczba zdarzeń przekazanych służbom w roku 2018

Zdarzenia według kategorii za rok 2018

Ilość zdarzeń od 01.01. 2018 r. do 31.12.2018 r.

W ramach obsługiwanego Monitoringu specjaliści ZKOL ujawnili zdarzenia dzięki którym służby KMP w Zabrzu (105 zgłoszeń), Straży Miejskiej w Zabrzu(108 zgłoszeń) Pogotowie Ratunkowe (9 zgłoszeń), KM PSP w Zabrzu (3 zgłoszenia) oraz PCZK w Zabrzu (3 zgłoszenia) mogły bezpośrednio podjąć działania.

Imprezy Masowe

1. Rozpatrzono 18 wniosków w sprawie o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprez masowych, po czym wystawiono 16 decyzji administracyjnych zezwalających na ich realizację w tym 1 decyzję zmieniającą zapisy w wydanej wcześniej decyzji jak i 2 decyzje dla imprez realizowanych przez miasto Ruda Śląska oraz 1 postanowienie.

2. Przeprowadzono kontrolę 23 imprez masowych zakończonych protokołami pokontrolnymi przesłanymi do WB i ZK Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

3. Sporządzono sprawozdanie K-09 z organizacji imprez masowych za rok 2017 i przesłano do Głównego Urzędu Statystycznego drogą elektroniczną.

DZIAŁALNIA MIEJSKIEGO ZARZĄDU DRÓG I INFRASTRUKTURY INFORMATYCZNEJ W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2018.

Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu informuje, że w ramach zadań na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym w 2018 roku zrealizowano poniższe zadania:

1. Bieżąca kontrola stanu technicznego oznakowania pionowego, poziomego, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, odtwarzanie oznakowania poziomego.
2. Zastępowanie oznakowania poziomego dróg cienkowarstwowego na oznakowanie grubowarstwowe; realizacja oznakowania grubowarstwowego czerwonego zakresie azyli dla pieszych oraz „czerwonych" podkładów przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych (Gen. de Gaulle'a, Piłsudskiego, Chopina, Stalmacha).
3. Utrzymanie drogowych sygnalizacji świetlnych.
4. Kontrola i utrzymanie wiat przystankowych.
5. Montaż progów zwalniających (Kossaka, Miki, Zembali).
6. Poprawa bezp. pieszych w rejonie przejścia dla pieszych przez ul. Kawika na wysokości skrzyżowania z ul. Olchową poprzez zabudowę wyspowych progów zwalniających i montaż znaków na podkładach fluorescencyjnych.
7. Wyznaczanie nowych przejść dla pieszych (Krakowska/Nyska, Wyciska).
8. Zabudowa azylu dla pieszych na nowo wykonanym przejściu dla pieszych przez ul. Krakowską na wysokości skrzyżowania z ul. Nyską
9. Utworzenie przejazdu rowerowego przez ul. Ofiar Katynia w rejonie skrzyżowania z ul. Borsiga.
10. Oznakowanie ciągu rowerowego w ciągu ul. Roosevelta na wysokości Stadionu.
11. Wprowadzenie segregacji ruchu na skrzyżowaniach ulic: Karłowicza/Brysza i Boya-Żeleńskiego/Mickiewicza.
12. Wprowadzenie oznakowania porządkującego zasady ruchu i postoju Powstańców / Wolności - strefa, Staromiejska, Sejmowa, Cmentarna, Sądowa, Leśna, Sikorskiego).
13. Montaż/wymiana barier drogowych i słupków separacyjnych (Słodczyka/Jagiellońska, Jagiellońska/Wolności, Gen. de Gaulle'a/Ślęczka, Ślęczka/Klonowa, Krakowska/Nyska).
14. Montaż separatorów drogowych i słupków poliuretanowych w ciągu ul. Mikulczyckiej w rejonie dojazdu do Kwartału Sztuki.
15. Wprowadzenie stref zamieszkania (Diamentowa, Bieniasza).
16. Zmiana organizacji ruchu na skrzyżowaniach dróg (Krakusa/Piechy, Krakusa/Siedleckiego).
17. Wprowadzanie jednego kierunku na drogach charakteryzujących się brakiem przepustowości z powodu parkowania pojazdów (Webera, Heweliusza, Kawika).

18. Montaż tabliczek z nazwami ulic (Sobieraja – Fontanusa - Madei, kwartał ulic: Damrota – Chłopska – Piłsudskiego - Armii Krajowej).
19. Wprowadzenie ograniczenia tonażowego zapobiegającego niszczeniu nawierzchni drogi w ciągu ul. Gwareckiej.
20. Wyznaczenie stanowisk dla pojazdów osób niepełnosprawnych (1 Maja, Zapolskiej, Franciszkańska, Karłowicza, Szczęść Boże).
21. Wyznaczenie płatnych kopert (pl. Dworcowy, 3 Maja).
22. Doznakowanie dróg (znaki typu D-1, D-2, D-4, F-5, F-6).
23. Zamiana detektorów ruchu indukcyjnych do sterowania sygnalizacjami świetlnymi na videodetektory do sterowania ruchem i podglądu obszaru skrzyżowania (Wolności/Stalmacha, Wolności/Trocera).
24. Montaż znaków na podkładach fluoroscencyjnych w miejscach przejść dla pieszych o podwyższonym ryzyku.
25. Montaż liniowego systemu prowadzenia ruchu 3M™ Scotchlite™ LDS na drogowych barierach ochronnych, w celu poprawy widoczności na łukach dróg i zwiększenia bezpieczeństwa prowadzenia ruchu drogowego (Tarnopolska/Zwrotnicza, Wyzwolenia/Goethego).
26. Oklejanie folią odblaskową II generacji słupków znaków D-6 celem poprawy dostrzegalności miejsc przejścia pieszych.
27. Montaż 15 sztuk luster drogowych.
28. Budowa wyniesionego przejścia dla pieszych w ciągu ul. Olchowej.
29. Montaż solarnych punktowych elementów odblaskowych przed przejściami dla pieszych (Roosevelta, Moniuszki).
30. Montaż ostrzegawczych lamp błyskowych przed przejściami dla pieszych i skrzyżowaniami dróg (pl. Teatralny, Wallek-Walewskiego/Sądowa,).
31. Montaż wyświetlaczy prędkości (Roosevelta/Stadion, Moniuszki/Szczęście Ludwika, Korczoka/Wyciska).
32. Bieżące, awaryjne zabezpieczanie miejsc niebezpiecznych zgłaszanych w drodze interwencji SM, KMP, PCZK oraz mieszkańców.

DZIAŁALNIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2018.

Cele programu:
-dotarcie do osób bezdomnych, którzy nie korzystają z pomocy instytucjonalnej,
-stworzenie osobom bezdomnym warunków powrotu do społeczeństwa,
-ograniczenie zjawiska bezdomności na terenie Zabrza.

Całoroczny streetworking, opiera się na obecności pracowników MOPR w środowisku przebywania osób bezdomnych i jego monitorowaniu. Prowadzona jest regularna kontrola

miejsc niemieszkalnych w prowadzonym, aktualizowanym wykazie takich miejsc. Istniejąca ścisła współpraca z pracownikami socjalnymi dzielnicowych punktów pomocy społecznej, wymiana informacji na temat osób bezdomnych pozwala na szybsze dotarcie do potrzebujących pomocy. Streetworkerzy skupiają się głównie na działaniach zmierzających do zmiany funkcjonowania osób bezdomnych (min. skorzystania z placówek noclegowych) poprzez motywowanie swoich klientów i podkreślaniu szkód, zagrożeń wynikających z dotychczasowego stylu życia. Streetworkerzy korzystają ze wsparcia takich instytucji jak Straż Miejska, Policja (wspólne patrole) czy Pogotowie, udzielają asysty w drodze do placówek noclegowych. W okresie występowania niskich temperatur, w przypadku gdy napotkana osoba jest w stanie nietrzeźwym, zostaje odwieziona do Izby Wytrzeźwień.

Aktualnie stałym monitoringiem, w miejscach niemieszkalnych objętych jest około 30 osób, wśród których dominującym problem jest uzależnienie od alkoholu.

„Wróć z Nami" oraz Streetworkingu w rok 2018

Ilość osób, które w trakcie zadania skorzystały z pomocy medycznej 1
Ilość osób, nie będących mieszkańcami Zabrza, którym umożliwiono powrót do gminy ostatniego miejsca zameldowania 3
Ilość przeprowadzonych wyjazdów w 2017 r. w tym w asyście Straży Miejskiej 28
Średnia ilość "punktów" odwiedzanych podczas jednego wspólnego patrolu 6
Średnia ilość napotkanych osób podczas wspólnych patroli z Strażą Miejską 3
Ilość osób zabezpieczonych podczas działań streetworkingowych 9

Ogrzewalnia

Ogrzewalnia w Zabrzu jest udostępniona bezdomnym mężczyznom przez cały rok, w godz. 20:00-8:00. Bezpośrednio w działalność Ogrzewalni zaangażowani są pracownicy na stanowisku opiekun oraz pracownik gospodarczy – sprzątaczka. Działalność tej placówki aktywnie została wsparta w 2018 roku przez:

- Straż Miejską
- Policję
- Straż Graniczną
- Stowarzyszenie „Żyj i daj żyć"
- Przytulisko im. Św. Brata Alberta
- Ratowników Medycznych PCK

W czasie pobytu mieszkaniec placówki miał możliwość korzystania z sanitariatów, środków czystości, ciepłej kąpieli pod natryskiem, gorącej herbaty, odzieży.

Osoby przebywające w Ogrzewalni objęte były intensywną pracą socjalną ze strony jej pracowników, wolontariuszy, pracowników socjalnych Domu Noclegowego, konsultanta MOPR d/s uzależnień, Stowarzyszenia „Żyj i daj żyć", ratowników medycznych PCK, przewodniczącego MKRPA, terapeuty Izby Wytrzeźwień.

Ze świadczeń Ogrzewalni w 2018 roku skorzystało 175 osób i udzielono 7833 schronienia.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu w ramach ustawy o pomocy społecznej świadczy pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie przezwyciężyć wykorzystując swoje środki możliwości i uprawnienia.

Pomocą ośrodka objęte były, w szczególności osoby i rodziny dotknięte:
• ubóstwem,
• sieroctwem,
• bezdomnością,
• bezrobociem,
• niepełnosprawnością,
• długotrwałą lub ciężką chorobą,
• przemocą w rodzinie,
• bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia
• potrzebą ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, gospodarstwa domowego,
• uzależnieniami,
• trudnościami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
• brakiem umiejętności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu placówek opiekuńczo wychowawczych.

Wymienione wyżej dysfunkcje wraz ze spełnieniem warunku posiadania przez rodzinę dochodu poniżej progu interwencji socjalnej, określonego przez przepis ustawy o pomocy społecznej (701 zł dla osoby samotnej, 528 zł dla osoby pozostającej w rodzinie), uprawniały osoby i rodziny do uzyskania świadczeń materialnych. Praca socjalna, interwencja kryzysowa oraz poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne świadczone były niezależnie od wysokości dochodu rodziny.

Ośrodek w swych działaniach wykorzystuje środki i formy pomocy przewidziane ustawą o pomocy społecznej tj.:
• zasiłki pieniężne,
• zasiłki w naturze,
• świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
• ośrodki wsparcia ,
• mieszkania chronione i adaptacyjne,
• domy pomocy społecznej,
• Zespół Interwencji Kryzysowej,
• świetlice środowiskowe,
• organizowanie finansowania działań rehabilitacyjnych dla niepełnosprawnych,
• pracę socjalną.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2018 roku w ramach zadań określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej udzielił pomocy 3 432 rodzinom.

Wydatki poniesione na zasiłki w 2018 r.:

Zasiłki stałe		4 335 120,00 zł
Zasiłki okresowe		4 464 417,00 zł
Zasiłki celowe		776 449,00 zł
Program rządowy Pomoc państwa w zakresie dożywiania		3 839 078,00 zł
W tym:		
Zasiłki celowe na zakup żywności		1 136 122,00 zł
Dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach		1 190 559,00 zł
Posiłki w naturze dla osób dorosłych		1 512 397,00 zł
	suma	13 415 064,00 zł

Zespół Interwencji Kryzysowej

Zespół Interwencji Kryzysowej swoim działaniem obejmuje obszar całego miasta Zabrze. Z oferty korzystały zarówno osoby będące pod stałym nadzorem MOPR, m.in. są objęte wsparciem finansowym, jaki i osoby, które nie korzystały dotychczas z pomocy społecznej. Do Zespołu Interwencji Kryzysowej zgłosiło się 479 klientów. Udzielono 2042 porad.

Do Zespołu zgłaszali się klienci będący w sytuacjach kryzysowych spowodowanych różnymi czynnikami. Wyodrębniono kilka grup sytuacji kryzysowych. Najbardziej liczebną grupę stanowią klienci z problemem przemocy w rodzinie – 115 i kryzysami sytuacyjnymi - 128. Udzielono wsparcia osobom doświadczającym przemocy, świadkom przemocy. Z klientami stosującymi przemoc przeprowadzano rozmowy interwencyjne oraz proponowano pomoc terapeutyczną i udział w zajęciach korekcyjno- edukacyjnych.

Inne sytuacje kryzysowe to:

- kryzysy suicydalne (13 osób), związane z ostrymi myślami samobójczymi, wymagającymi interdyscyplinarnych działań związanych z zaangażowaniem naturalnej sieci wsparcia, koniecznością specjalistycznej pomocy medycznej i zintensyfikowanej pomocy psychologicznej.
- kryzysy rozwojowe – (80 osób) - związane ze zmianami na przestrzeni życia, przejawiającymi się konfliktami partnerskimi i rodzinnymi, problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- kryzysy traumatyczne – (15 osób) - związanych z nagłymi wydarzeniami zagrażającymi życiu lub zdrowiu własnemu lub innych osób, w tym:
  wypadki komunikacyjne, zachorowanie na chorobę przewlekłą,
- kryzysy związane z zaburzeniami psychicznymi – (57 osób) - pojawieniem się lub zaostrzeniem objawów psychopatologicznych. Zgłoszenia obejmowały osoby, które dotychczas nie leczyły się psychiatrycznie lub takie, które zaczęły gorzej funkcjonować

z uwagi na przerwane leczenie. Udzielano wsparcia członkom rodziny, motywowano pacjentów do podjęcia leczenia, wskazywano specjalistyczne placówki,

- kryzysy związane z uzależnieniem – (19 osób) - działania pomocowe w tym zakresie dotyczyły udzielenia wsparcia, porady oraz kierowania osób i rodzin do Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, konsultantów ds. uzależnień, stowarzyszeń, psychoedukacji dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- inne sytuacje kryzysowe – (59 osób) - takimi jak: samotność, bezdomność, ubóstwo, zadłużenie, problemy mieszkaniowe, problemy w pracy.

W znaczącej części kryzysów, którymi zajmowali się pracownicy ZIK, oprócz pomocy psychologicznej niezbędne było uruchomienie procedur prawnych, pomoc w pisaniu pism sądowych, udzielanie porad w zakresie przysługujących klientom praw
Poza policją, Zespół Interwencji Kryzysowej współpracuje z innymi instytucjami takimi jak:
-Straż Miejska.
-Kuratorzy zawodowi dla nieletnich i dorosłych oraz kuratorzy społeczni.
-Pedagodzy szkolni.
-Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
-Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień.
-Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży.
-Schronisko im. Św. Brata Alberta dla kobiet i dzieci.
-Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ZIK miał również ofertę pomocy grupowej w formie grupy wsparcia z elementami psychoedukacji dla osób doświadczających przemocy – jedna edycja, łącznie 10 spotkań. Skorzystało 5 kobiet.

ZIK był realizatorem programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Po indywidualnych spotkaniach kwalifikacyjnych została utworzona grupy mężczyzn skazanych wyrokiem pozbawienia wolności z powodu znęcania się nad rodziną i posiadających nadzór kuratora i mężczyzn zgłaszających dobrowolny udział w programie. Łącznie do programu przystąpiło 9 osób a ukończyło 7. Przez okres 3 lat po zakończeniu programu będzie prowadzony monitoring funkcjonowania uczestników. Nadal prowadzony był monitoring skuteczności programów osób objętych działaniami w latach poprzednich.

Punkt Konsultacyjny d/s problemów alkoholowych

Punkt Konsultacyjny liczy 3 pracowników. Ponadto w każdym z ośmiu DPPS dyżury pełnią pracownicy socjalni. Z pomocy Punktu Konsultacyjnego mogą korzystać wszyscy mieszkańcy Zabrza. Głównym zadaniem pracowników jest dokonanie wstępnej diagnozy, motywowanie do podjęcia leczenia oraz wsparcie osób mających problem z uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodzin. Prowadzone są rozmowy pierwszego kontaktu, porady i konsultacje. Wiele osób

kierowanych jest na leczenie i terapię do Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu, oraz do szpitali i ośrodków odwykowych na detoksykację lub terapię stacjonarną.

Ramowy program pracy Punktu Konsultacyjnego obejmuje:

• prowadzenie systematycznych rozmów pierwszego kontaktu z klientami trudnymi, na temat problemów w ich życiu spowodowanym nadużywaniem alkoholu,
• dokonywanie wstępnej diagnozy i motywowanie do podjęcia leczenia choroby alkoholowej,
• zapraszanie klientów na kolejne rozmowy do Punktu Konsultacyjnego MOPR i zachęcano do pójścia na spotkania do grup samopomocowych oraz do uczestnictwa w życiu i pracy Stowarzyszenia Klubu Abstynentów ,, Nowe Życie", a także Stowarzyszenia ,,Żyj i daj żyć",
• informowanie o zasadach otrzymania dotacji mieszkaniowej,
• kierowane osób bezdomnych do pracowników socjalnych w celu znalezienia miejsca w Noclegowni, Domu Noclegowym, Przytulisku Św. Brata Alberta oraz w Schronisku św. Brata Alberta lub w „Ogrzewalni".
• motywowanie klientów do pozyskania mieszkania,
• zachęcanie bezrobotnych do szukania pracy oraz do udziału w szkoleniach w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Praca konsultantów i wolontariuszy ds. uzależnień MOPR w Zabrzu

Rodzaj pomocy	2018 r.
Porady, konsultacje	3386 spotkań
Terapia (rozmowy indywidualne)	538 spotkań
Kierowanie na leczenie stacjonarne	28 osób
Klienci pierwszorazowi	96 osób
Konsultacje współuzależnionych	23 osób

Świetlice Środowiskowe

Z oferty 5 świetlic środowiskowych działających przy MOPR w roku 2018 skorzystało 129 dzieci. Oprócz pracy w świetlicy z dziećmi do obowiązków każdego wychowawcy należy praca z rodzinami, szkołami, pracownikami socjalnymi oraz innymi instytucjami współpracującymi z rodzina. W poprzednich latach udało się ujednolicić system pracy, kryteria naboru dzieci oraz wprowadzono w świetlicach podział na grupy wiekowe (5-8 lat, 9-13 lat). Oferta świetlic skierowana jest głównie do dzieci mających różne trudności (m.in. w szkole, w kontakcie z rówieśnikami) oraz pochodzących z rodzin z wieloma problemami (m. in. socjalnymi, zdrowotnymi, wychowawczymi).

Praca w świetlicy nastawiona jest głównie na:
• pomocy dzieciom w kryzysach rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych, osobistych,
• treningu społecznym i zadaniowym dzieci,
• naukę samoobsługi,
• pomocy w nauce, reedukacje,
• pomocy socjalnej , dożywianiu,

• organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, zabawę, sport,
• organizację wyjazdów

Ponadto świetlice oferują pomoc dla rodziców dzieci, które są uczestnikami świetlic.

Świetlice środowiskowe działające przy MOPR w Zabrzu:
• Świetlica Środowiskowa ul. Tarnopolska 57,
• Świetlica Środowiskowa ul. Bytomska 94,
• Świetlica Środowiskowa ul. Andersa 34,
• Świetlica Środowiskowa ul. Wyzwolenia 7,
• Świetlica Środowiskowa ul. 3 Maja 82.

DZIAŁALNIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2018

W roku 2018 do Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu wpłynęły informacje o planowanych zwolnieniach grupowych z 8 zakładów pracy (w tym z 1 zakładu zabrzańskiego - kontynuacja zwolnień z roku poprzedniego), w 4 zakładach zwolnienia odbywały się w ramach Programu Dobrowolnych Odejść.

Z zabrzańskim zakładem zostało zrealizowane Porozumienie o współpracy w ramach zwolnienia monitorowanego, zapewniające zwalnianym pracownikom dostęp do korzystania z usług rynku pracy (szkolenia, pośrednictwo pracy).

W sumie w roku 2018 w zakładach zgłaszających zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych zwolnieniem objętych zostało ok. 4 678 osób w skali kraju (w tym 17 mieszkańców Zabrza) oraz 1 235 osób objętych było Programem Dobrowolnych Odejść (w tym 98 mieszkańców Zabrza).

Zakładom proponowano zorganizowane spotkań informacyjnych w siedzibie urzędu lub na terenie zakładu, podczas których pracownicy urzędu przedstawiali zasady rejestracji osób bezrobotnych, informowali o prawach i obowiązkach osób bezrobotnych, prawie do zasiłku, o ofertach pracy, o możliwości skierowania na kurs, przekwalifikowanie lub uzyskania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Pomocy podczas spotkań udzielał również doradca zawodowy, który w czasie rozmowy indywidualnej pomagał przy dokonaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia czy przekwalifikowania, napisaniu dokumentów aplikacyjnych niezbędnych przy ubieganiu się o pracę, itp.

W przypadku zwolnień monitorowanych tj. zwolnień minimum 50 pracowników, informowano pracodawców o procedurze przeprowadzania zwolnień grupowych, o zawieraniu porozumienia i uzgodnieniu programu, który ma określać zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników.

Informowano również pracodawców o istniejących punktach pomocy dla zwalnianych pracowników (Punkt Konsultacyjny ds. Zwolnień działający przy WUP w Katowicach), gdzie udzielane są porady i wsparcie osobom bezrobotnym i zagrożonym utratą pracy. Z porad mogą również korzystać pracodawcy, którzy przechodzą procesy restrukturyzacyjne.

DZIAŁALNIA OŚRODKA PROFILAKTYKI I LECZENIA UZALEŻNIEŃ W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2018

W ramach zawartego kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia udzielono:

1. Poradnia Zdrowia Psychicznego;

• 8 490 porad indywidualnych (w tym: 5 492 porady lekarskie, 2 998 porad psychologicznych i psychoterapeutycznych),
• 765 porad grupowych.
Do poradni zgłosiło się 1 744 osoby (1 218 kobiet, 526 mężczyzn), w tym 626 osób po raz pierwszy (431 kobiet, 195 mężczyzn).

2. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia:

• 10 018 porad indywidualnych (w tym: 3 362 porady lekarskie, 6 656 porad psychologicznych i psychoterapeutycznych),
• 5 348 porad grupowych.
Do poradni zgłosiło się 2 108 osób (852 kobiet, 1 256 mężczyzn), w tym 782 osoby po raz pierwszy (315 kobiet, 467 mężczyzn).

3. Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu

• wykonano 2 769 osobodni,
• leczono 118 osób (39 kobiet, 79 mężczyzn).

4. Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Środków Psychoaktywnych

• wykonano 1 135 osobodni,
• leczono 55 osób (14-kobiet,41 mężczyzn)

W ramach zawartego z Urzędem Miasta Zabrze, programu zdrowotnego „Program zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemem uzależnień, ich rodzin oraz promocja zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu Miasta Zabrze” w roku 2018, określonego w umowie nr 254/2018., wykonano:

• 4 314 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych w ramach programu zrealizowano: 3 014 osobodni oraz 1 300 porad grupowych.

• 2 022 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych, ułatwiających pierwszy kontakt oraz dostępność do świadczeń zdrowotnych
• 558 osób uczestniczyło w programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego.

DZIAŁALNIA W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2015 OBSZARZE KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA NARODOWEGO

1. Propagowanie historii i kultury miasta poprzez m.in. publikacje wydawnictw tematycznie związanych z miastem Zabrze.

2. Działania w tym zakresie realizowane są przez Wydział Kontaktów Społecznych, Biuro Promocji Miasta, szkoły i placówki oświatowe oraz jednostki miejskie. Istotną rolę w procesie edukacji i ochrony dziedzictwa kulturowego miasta pełnią również Miejska Biblioteka Publiczna i Muzeum Miejskie w Zabrzu, organizując liczne wystawy oraz rozpowszechniając publikacje związane z historią miasta.

3. Ważnym wydarzeniem w roku 2018 były obchody rocznicy nadania Zabrzu praw miejskich. „Skarbnikowym Godom" towarzyszyły różne imprezy kulturalne i sportowe przeznaczone dla mieszkańców miasta.

4. Współpraca ze szkołami w dziedzinie propagowania historii miasta i regionu. Podnoszenie poziomu odpowiedzialności wśród dzieci i młodzieży za dziedzictwo narodowe i kulturę, symbole, barwy narodowe.

5. W realizację tego celu zaangażowane są przede wszystkim szkoły i placówki oświatowe oraz instytucje miejskie. W ramach tego działania realizowana były min. liczne warsztaty z zakresu edukacji regionalnej dla przedszkolaków i uczniów zabrzańskich szkół.

6. Ważną rolę w realizacji zadań mających na celu podnoszenie poziomu odpowiedzialności za dziedzictwo narodowe i kulturę wśród dzieci i młodzieży odgrywają organizowane na terenach placówek izby pamięci w których prowadzone są zajęcia edukacyjne oraz liczne wystawy, konkursy i akademie.

PODSUMOWANIE:

Uzyskanie pozytywnych efektów podczas realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2017 – 2019. w obszarze bezpieczeństwa w roku 2018 potwierdzają właściwy wybór podejmowanych przez komisję kierunków działań powodujących w ciągu ostatnich kilku lat znaczącą poprawę stanu porządku publicznego. Działania te nakierunkowane głównie na zapobieganie przestępczości powodują ich systematyczny spadek przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i gości miasta Zabrze.

2.2 EDUKACJA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XV/165/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17.10.2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
4. Czas obowiązywania
2011-2021
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Oświaty
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

I. Cel nadrzędny: Stałe podnoszenie jakości i efektywności edukacji oraz skuteczne przygotowanie mieszkańców Zabrza do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, zgodnie z ich potrzebami, możliwościami i predyspozycjami.

II. Cele strategiczne:

1. cele strategiczne w obszarze: Jakość edukacji
   1) Tworzenie wysokiej jakości oferty edukacyjnej
   2) Doskonalenie zawodowe nauczycieli
   3) Tworzenie nowoczesnej bazy dydaktycznej i sportowej
   4) Racjonalizacja sieci szkół
   5) Doskonalenie organizacji i zarządzania w szkołach i placówkach oświatowych
2. cele strategiczne w obszarze: Opieka i wychowanie
   1) Wzmocnienie funkcji wychowawczej i opiekuńczej szkół
   2) Promowanie nawyków prozdrowotnych i tworzenie programów profilaktycznych
3. cele strategiczne w obszarze: Edukacja na potrzeby rynku pracy
   1) Doskonalenie systemu edukacji na potrzeby rynku pracy
   2) Modernizacja systemu doradztwa zawodowego
   3) Rozwój współpracy z podmiotami i instytucjami rynku pracy
4. cele strategiczne w obszarze: Społeczeństwo uczące się
   1) Rozwój edukacji ustawicznej
   2) Promowanie postaw uczenia się przez całe życie
5. cele strategiczne w obszarze: Edukacja osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
   1) Dostosowanie budynków szkół i placówek do potrzeb osób niepełnosprawnych
   2) Promocja działań otwartości i tolerancji dla osób niepełnosprawnych
6. Cele strategiczne w obszarze: Społeczeństwo aktywne, otwarte i obywatelskie
   1) Promowanie edukacji otwartej na środowisko i świat
   2) Tworzenie sieci współpracy szkół i organizacji działających na rzecz edukacji

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Ze względu na charakter dokumentu oraz ciągłość wyznaczonych celów stwierdza się, że cele strategiczne realizowane są na bieżąco z uwzględnieniem aktualnych potrzeb społeczności lokalnej. W tym kontekście, Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021, w roku 2018 była realizowana w sposób kompletny.
8. Abstrakt sprawozdania
W 2018 r. struktura szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze obejmowała 38 przedszkoli, 42 szkoły podstawowe, 39 szkół ponadgimnazjalnych oraz 5 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2017/2018 liczba uczniów wynosiła 21 652, a w roku szkolnym 2018/2019 wynosiła 21 608. W roku szkolnym 2018/2019 liczba nauczycieli wynosiła 2 614, a liczba etatów 2 605,36, natomiast liczba pracowników niebędących nauczycielami wynosiła 1 221 osób, a liczba etatów 1 039,15. Szkoły ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe kształciły w 34 zawodach. W 2018 r. było realizowanych 15 projektów i programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, instytucji wojewódzkich, Miasta Zabrze, 6 projektów rządowych, 16 projektów mobilnościowych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej. W ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego przekazano do realizacji 8 projektów o łącznej wartości 1 909 954,93 zł. W latach 2009-2018 zmodernizowano 41 szkół i placówek oświatowych w kwocie 78 258 321,19 zł. W 2018 r. poddano modernizacji 6 placówek oświatowych. Rozpoczęto budowę sali gimnastycznej w Zespole Szkół Sportowych i sali gimnastycznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8. W 2018 r. z doskonalenia zawodowego korzystało 4951 nauczycieli, a koszty na to poniesione - w wysokości 651 430,20 zł. W ramach współpracy szkół kształcących w zawodach, zawarto porozumienia z następującymi pracodawcami: TAURON, KAEFER S.A., POWEN, WAFAPOMP S.A., EMITER, KOMPANIA WĘGLOWA S.A., MOSTOSTAL, KOPEX, AEROKLUB GLIWICE, POCZTA POLSKA S.A. W ramach edukacji ustawicznej, w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego zrealizowano 12 kwalifikacyjnych kursów zawodowych, przeprowadzono szkolenia skierowane do nauczycieli oraz osób chcących podnieść swoje kwalifikacje.
9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W załączeniu: Sprawozdanie z realizacji Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021 za rok 2018

Opracowanie: Wydział Oświaty UM Zabrze

Sprawozdanie z realizacji Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021 za rok 2018

Struktura przedszkoli, szkół i placówek oświatowych w roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019

Rok szkolny 2017/2018 był rokiem, w którym nastąpiła zmiana przepisów regulujących działanie całego systemu oświaty (ustawa Prawo oświatowe). W związku z tym, od dnia 1 września 2017 r. nastąpiła zmiana struktury szkół, przedszkoli i placówek oświatowych.

W wyniku reformy systemu oświaty 35 szkół podstawowych przekształcono w 8-letnie szkoły podstawowe, 13 gimnazjów włączono do 8-letniej szkoły podstawowej, 7 gimnazjów przekształcono w 8-letnie szkoły podstawowe.

Struktura szkół i placówek oświatowych, prowadzonych przez Miasto Zabrze:

Nazwa	Liczba szkół w roku szkolnym 2017/2018	Liczba uczniów w roku szkolnym 2017/2018	Liczba szkół w roku szkolnym 2018/2019	Liczba uczniów w roku szkolnym 2018/2019
Przedszkola	38	4 665	38	4 822
w tym:				
przedszkola samodzielne	33	4 339	33	4 492
przedszkola w zespołach	5	236	5	330
oddziały przedszkolne w SP	6	154	4	119
Szkoły podstawowe	42	9 906	42	11 134
Oddziały gimnazjalne		2 537		1 266
Szkoły ponadgimnazjalne	39	4 390	39	4 267
Placówki oświatowe	5	2429	5	2417
Liczba jednostek organizacyjnych	92	21 652	91	21 608

Liczba nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019 wynosiła 2 614, a liczba etatów 2 605,36, w tym liczba nauczycieli nieobecnych przez dłuższy czas (urlopy zdrowotne, wychowawcze, macierzyńskie, itp.) 166 co stanowi 160,09 etatów.

Liczba pracowników administracji i obsługi (AiO) wynosi 1 221 osób i stanowi 1 039,15 etatów.

Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze

Nazwa zawodu	Szkoła
Technik informatyk	Centrum Edukacji, Zespół Szkół Nr 3, Zespół Szkół Nr 10
Technik elektronik	Zespół Szkół Nr 10
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Centrum Edukacji
Murarz-tynkarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Elektryk	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Ślusarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Sprzedawca	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Kucharz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Spożywczych
Elektromechanik	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Cukiernik	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Spożywczych
Piekarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Spożywczych
Betoniarz-zbrojarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik mechanik	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik geodeta	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik budownictwa	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik organizacji reklamy	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Operator obrabiarek skrawających	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik elektryk	Zespół Szkół Nr 3
Technik hotelarstwa	Zespół Szkół Nr 17
Technik obsługi turystycznej	Zespół Szkół Nr 17
Technik eksploatacji portów i terminali	Zespół Szkół Nr 17
Fryzjer	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych, Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Magazynier-logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Blacharz samochodowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Elektromechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Lakiernik	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Mechanik motocyklowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Mechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik architektury krajobrazu	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik weterynarii	Zespół Szkół Spożywczych
Technik żywienia i usług gastronomicznych	Zespół Szkół Spożywczych

Realizacja Projektów Edukacyjnych

1. Realizacja programów „Erasmus + Akcja KA1”, „Erasmus + Akcja KA2” o budżecie na 2018 rok wynoszącym: 1 941 830,26 zł, w programach bierze udział 13 szkół.
2. Realizacja programów POWER o budżecie na 2018 rok wynoszącym: 1 842 194,95 zł, w programach bierze udział 7 szkół.
3. Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży - wartość projektu: 36 959,00 zł- w programie biorą udział 2 szkoły.
4. Projekt „Nasza jakość - Twoja szansa- kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego” - wartość projektu: 7 896 616,99 zł (ZIT 11.2.1)

   Wkład własny: 394 830,85 zł
   Czas trwania: 26.09.2016 r. - 23.09.2019 r.
   Liczba uczniów: 1194
   Liczba nauczycieli: 116
   Liczba szkół: 12
   Wyposażenie: 22 pracowni zawodowych

5. Projekt „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa” - wartość projektu: 3 558 700,42 zł (ZIT 12.2.1- realizacja WI, WRP i WO)

   Wkład własny: 528 9923,64 zł
   Czas trwania: 01.10.2016 r. - 29.03.2019 r.
   Liczba szkół: 3
   Wyposażenie i remont: 12 pracowni zawodowych

6. Projekt „Dotknij nauki” - wartość projektu: 4 261 188,10 zł
   Wkład własny: 426 118,81 zł
   Czas trwania: 01.09.2017 r. - 30.08.2019 r.
   Liczba uczniów: 1200
   Liczba nauczycieli: 96
   Liczba szkół: 20 szkol podstawowych
   Wyposażenie: 20 pracowni eksperymentu naukowego

dotknij nauki

7. Projekt „Przedszkole naszych marzeń- wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu” -
   wartość projektu: 1 511 941,68 zł (ZIT 11.1.1)
   Wkład własny: 226 791,25 zł
   Czas trwania: 01.03.2018 r. - 31.08.2019 r.
   Liczba dzieci: 411
   Liczba nauczycieli: 10
   Liczba przedszkoli: 3
   Nowe miejsca przedszkolne 92
   Nowe oddziały przedszkolne: 4
   Wyposażenie: 4 nowych oddziałów przedszkolnych

przedszkole naszych marzeń

Przedszkole Nr 47

Przedszkole Nr 49

Przedszkole Nr 43

8. Projekt „Przedszkole naszych marzeń - dostosowanie infrastruktury przedszkolnej w Zabrzu do realizacji programu” - wartość projektu: 3 815 352,11 zł (ZIT 12.1.1-realizacja WI, WRP i WO)
   Wkład własny: 725 936,38 zł
   Czas trwania: 01.06.2017 r. - 30.08.2019 r.
   Nowe oddziały przedszkolne: 4
   Nowe place zabaw: 3
   Wyposażenie i remont: 4 nowych oddziałów przedszkolnych

9. Projekt „Eksperyment w obiektywie” - wartość projektu: 349 280,00 zł
wkład własny 34 928,00 zł
Czas trwania: 01.09.2017 r. - 30.06.2019 r.
Liczba uczniów: 120
Liczba szkół: 2
Wyposażenie: 2 pracowni
Współpraca z Muzeum Górnictwa Węglowego

eksperyment
w obiektywie

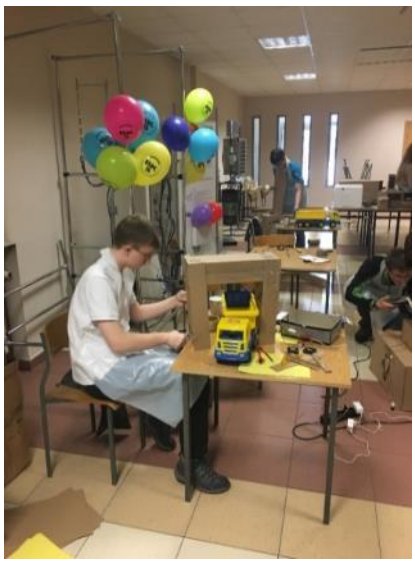

10. Projekt „Kreatywność bez barier- Trzecia misja uczelni” - wartość projektu: 101 987,60 zł, w projekcie bierze udział 8 szkół.
11. Projekt „Zabrzańskie Ścieżki Kopernika” - wartość projektu: 247 995,00 zł, w projekcie bierze udział 8 szkół.
12. Projekt „Ścieżka Kopernika w Zabrzu” - wartość projektu: 249 315,00 zł, w projekcie bierze udział 8 szkół.

13. Program na rzecz integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020- wartość projektu: 23 203,00 zł, w projekcie bierze udział 11 szkół.
14. Program „Zielone pracownie” - wartość projektów w 2018 r. 189 970,00 zł, w projekcie bierze udział 5 szkół.

SP14

SP21

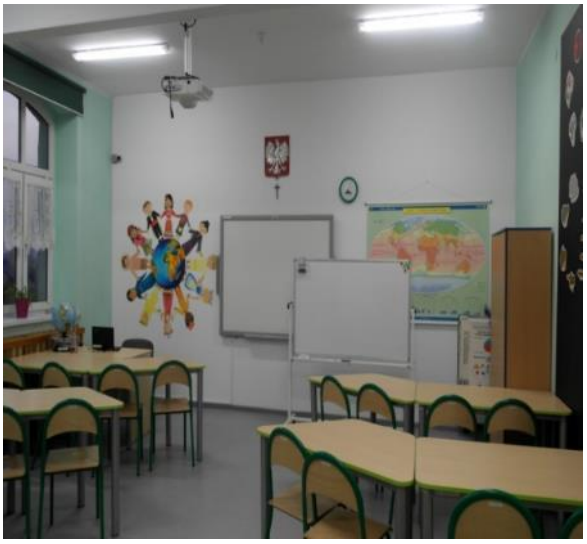

SP24

15. Programy ekologiczne - wartość projektów: 178 156,00 zł, w 2018 r. zrealizowano 108 projektów.

16. Projekty rządowe:
    - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa- wartość projektu: 182 299,00 zł (14 szkół),
    - Program „Bezpieczna +” - wartość projektu: 23 588,00 zł (3 szkoły),
    - Program „Niepodległa 2018” +” - wartość projektu: 28 746,00 zł (6 szkół),

- Programu „Aktywna Tablica” - wartość projektu: 70 000,00 zł (4 szkoły),
- Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” - wartość projektu: 68 455,00 zł (1 szkoła),
- Dofinansowanie boisk Orlik, w tym zatrudnienie Animatora sportu- wartość 100 303,00 zł (3 szkoły).

Łączna wartość realizowanych projektów wynosi:
25 842 107,11 zł, w tym 864 720,00 zł w projektach rządowych.

PROJEKTY MOBILNOŚCIOWE				
POWER				
Speak English Kre@tywny nauczyciel – we learn to teach better	ZS Nr 10	2017-2019	213 473,21 zł	Projekt w trakcie realizacji
Młodzi, wykształceni, kompetentni - zagraniczne praktyki wsparciem kształcenia zawodowego	ZSEU	2017-2019	642 822,64 zł	Projekt w trakcie realizacji
Rozwijający się nauczyciel - efektywne nauczanie	ZS Nr 3	2018-2019	97 549,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
Doskonalenie kompetencji zawodowych w wymiarze europejskim	ZCKOiZ	2018-2020	328 400,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
Bądźmy bilingual - bądźmy krok do przodu	ZCKOiZ	2018-2019	143 459,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
Erasmus+				
The migrant crisis in an educational perspective	SP Nr 5	2017-2018	62 396,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
Learning from each other – let's meet the world out there!	ZSSpoż.	2017-2019	103 364,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
Developing – STEAM in schools	ZS Nr 10	2016-2018	64 683,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
FUTURE INVENTORS, NEW Discoveries – FIND	ZS Nr 10	2016-2019	158 097,18 zł	Projekt w trakcie realizacji
Przeciwdziałanie agresji uczniów w Szkole Podstawowej Nr 40 Specjalnej	SP Nr 40 Spec.	2018-2020	132 468,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
Inwestycja w kwalifikacje kadry kluczem do jakości pracy szkoły	CE	2018-2020	117 704,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
Myślenie bez granic	SP Nr 43	2018-2019	143 183,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
The Right to be Different in a European Context	SP Nr 5	2018-2020	59 575,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
Jak inni to robią ? – wymiana doświadczeń i nawiązanie współpracy w obszarze kształcenia specjalnego	SP Nr 38 Spec.	2018-2020	40 083,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
POLSKO - NIEMIECKA WSPÓŁPRACA MŁODZIEŻY				
Polsko -Niemiecka Współpraca Młodzieży	CE	2018	15 708,00 zł	Projekt w trakcie realizacji
Polsko -Niemiecka Współpraca Młodzieży	SP Nr 41 Spec.	2018	23 723,00 zł	Projekt w trakcie realizacji

Tworzenie nowoczesnej bazy dydaktycznej i sportowej

1. Wyniki wyboru projektu w ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego do realizacji w roku 2018 - 2019

Lp.	Nazwa projektu	Dzielnica	Wartość projektu
1.	Plan modernizacji terenu przy P9, P12, P23, Szkole Podstawowej Nr 15 oraz Parku im. Tadeusza Kościuszki - „Projekt na 5-kę!”	Centrum - Południe	250 000,00 zł
2.	Naturalny plac zabaw przy Przedszkolu Nr 28 im. Janoscha w Zabrzu	Centrum - Północ	123 000,00 zł
3.	Szkolny plac zabaw w SP 8	Centrum - Północ	76 500,00 zł
4.	Mali Aktywni - place zabaw przy P6, P38 i SP33 - projekt dwuletni	Helenka	498 794,93 zł
5.	Ogólnodostępna mała sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej Nr 28 im. Miłośników Rokitnicy w Zabrzu - projekt dwuletni	Rokitnica	300 000,00 zł
6.	Siłownia pod chmurką dla SP 16	Zaborze - Południe	82 000,00 zł
7.	Boisko do siatkówki plażowej dla SP 16	Zaborze - Południe	58 000,00 zł
8.	Budowa boiska przy Szkole Podstawowej Nr 17 im. Bohaterów Westerplatte w Zabrzu - projekt dwuletni	Zaborze - Północ	500 000,00 zł
	Razem		1 909 954,93 zł

2. Termomodernizacje realizowane w latach 2009-2018
   Liczba zmodernizowanych placówek oświatowych – 41
   Łączny budżet – 78 258 321,19 zł
   Liczba obecnie modernizowanych placówek oświatowych – 6
   Liczba ogłoszonych przetargów dot. termomodernizacji placówek oświatowych – 2

3. Zakończono termomodernizacje obiektów oświatowych w:
   - Przedszkole Nr 6 im. Chatka Niedźwiadka, ul. Dr. Henryka Jordana 59,
   - Przedszkole Nr 16, ul. ks. Doktora Antoniego Korczoka 96,
   - Przedszkole Nr 19, ul. Marii Konopnickiej 1,
   - Przedszkole Nr 43, ul. Klonowa 2,
   - Przedszkole Nr 45, ul. Kopalniana 7,
   - Szkoła Podstawowa Nr 1, ul. Sportowa 5,
   - Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Tadeusza Kościuszki, ul. Johanna Pestalozziego 16,
   - Szkoła Podstawowa Nr 29, ul. Budowlana 26,
   - Zespół Szkolno- Przedszkolny Nr 16, ul. Cmentarna 7,
   - Zespół Szkól Spożywczych im. dr Bronisława Hagera, ul. Franciszkańska 13.

Przedszkole Nr 6
im. Chatka Niedźwiadka
ul. Jordana 59

Przedszkole Nr 45
ul. Kopalniana 7

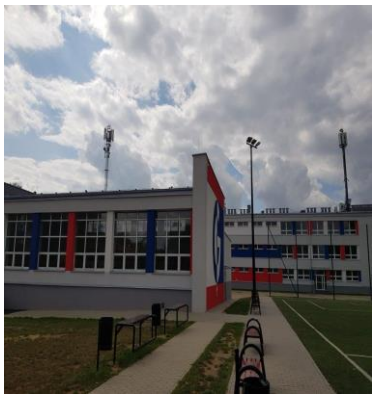

Szkoła Podstawowa Nr 1
ul. Sportowa 1

Szkoła Podstawowa Nr 29
ul. Budowlana 26

Przedszkole Nr 16
ul. Ks. Doktora Antoniego Korczoka 96

Przedszkole Nr 19
ul. Marii Konopnickiej 1

Zespół Szkól Spożywczych
ul. Franciszkańska 13

4. Budowa sal gimnastycznych rozpoczęta w roku 2018:
   - Budowa sali gimnastycznej w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego, ul. Filipiny Płaskowickiej 2
   - Budowa sali gimnastycznej w Zespole Szkolno- Przedszkolnym Nr 8, ul. ks. Jerzego Badestinusa 30.

Racjonalizacja sieci szkół

- **Szkoły podstawowe**: z dniem 1 września 2017 r. zostały przekształcone w ośmioletnie szkoły podstawowe (art. 116 i 117 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe),
- **Gimnazja**: z dniem 1 września 2017 r. zaprzestano naboru, 31 sierpnia 2019 r. zakończenie działalności gimnazjów (art. 129 ust. 16 ww. ustawy),
- **Dotychczasowe gimnazjum:** przekształcono w ośmioletnią szkołę podstawową, włączono do ośmioletniej szkoły podstawowej lub włączono do trzyletniego liceum ogólnokształcącego (art. 129 ust. 1 ww. ustawy),
- Utworzone zostały **klasy czwarte i siódme** w nowo utworzonych szkołach podstawowych (art. 205 ust. 2 i ust. 5 ww. ustawy),
- **Licea ogólnokształcące**: z dniem 1 września 2019 r. zostaną przekształcone w czteroletnie licea ogólnokształcące (art. 145 i 146 ww. ustawy),
- **Technika**: z dniem 1 września 2019 r. zostaną przekształcone w pięcioletnie technika (art. 151
  i 152 ww. ustawy),
- **Zasadnicze szkoły zawodowe**: z dniem 1 września 2017 r. stały się trzyletnimi branżowymi szkołami I stopnia (art. 161 i 162 ww. ustawy).

Podsumowanie zmian wynikających z wprowadzenia ustawy Prawo oświatowe w roku szkolnym 2017/2018:

- **35 szkół podstawowych przekształcono w 8 – letnie szkoły podstawowe,**
- **13 gimnazjów włączono do 8 – letniej szkoły podstawowej,**
- **7 gimnazjów włączono do liceów ogólnokształcących,**
- **7 gimnazjów przekształcono w 8 – letnie szkoły podstawowe.**

Środki finansowe przyznane na doskonalenie zawodowe nauczycieli w 2018 r.

Lp.	Tytuł	Plan	Wykonanie	Pozostało	Ilość nauczycieli korzystających z doskonalenia
1	Inne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli	485 023,30	440 918,20	44 105,10	4420
a)	refundacja kosztów za przeprowadzone kursy kwalifikacyjne niezbędne do realizacji programów nauczania wskazane przez dyrektora (do kwoty 1000 zł)				
b)	nadzór pedagogiczny				
c)	stosowanie doskonalenia w podnoszeniu jakości pracy szkoły				
d)	nowe technologie w kształceniu praktycznym, zawodowym oraz specjalnym				
e)	doskonalenie umiejętności wychowawczych, terapeutycznych i metodycznych				
f)	dofinansowanie w zakresie nauki języków obcych (placówki biorące udział w Programach oraz nauczyciele przedszkoli do 500 zł na nauczyciela)				
g)	doskonalenie w zakresie stosowania nowych podstaw programowych				
h)	szkolenie w zakresie informatyzacji oraz stosowanie nowych technologii informatycznych				
i)	szkolenie dla nauczycieli i kadry kierowniczej w zakresie zarządzania placówką oświatową i ustawy o związkach zawodowych				
j)	dokształcanie i udział w szkoleniach nauczycieli doradców zawodowych				
2	Szkolenia organizowane dla dyrektorów i nauczycieli zabrzańskiej oświaty przez Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego: dotacja podręcznikowa, prawo pracy, pierwsza pomoc przedmedyczna	25 836,70	25 836,70	0,00	402
3	Doradztwo metodyczne - organizacja i zakup materiałów biurowych dla 11 doradców metodycznych	11 000,00	10 875,87	124,13	11
4	Dofinansowanie części opłat za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli (skierowania na studia)	178 140,00	173 799,43	4 340,57	118
		700 000,00	651 430,20	48 569,80	4951

Promowanie edukacji otwartej na środowisko i świat

Projekt „Zielona Pracownia 2018” zrealizowany w:

a) Szkole Podstawowej Nr 16 - kwota przyznanej dotacji 36 500 zł + 1000 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 37 500 zł,

b) Szkole Podstawowej Nr 38 Specjalnej - kwota przyznanej dotacji 36 476 zł + 994 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 37 470 zł,

c) I Liceum Ogólnokształcącym - kwota przyznanej dotacji 36 500 zł + 8500 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 45 000 zł,

d) II Liceum Ogólnokształcącym - kwota przyznanej dotacji 30 000 zł + 7500 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 37 500 zł,

e) XI Liceum Ogólnokształcącym - kwota przyznanej dotacji 32 500 zł - projekt zrealizowano na w/w kwotę.

Przedmiotem konkursu było utworzenie projektu szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, geologicznych czy chemiczno-fizycznych. Stworzenie ekopracowni, których realizacja wpłynie znacząco na podniesienie świadomości ekologicznej uczniów. Projekt obejmuje:

- zagospodarowanie pracowni - wykorzystanie przestrzeni, funkcjonalność, estetyka, kreatywność, innowacyjność rozwiązań;
- różnorodność pomocy dydaktycznych, wyposażenia i sprzętu niezbędnych dla realizacji celów i tematów ekologicznych.

Edukacja ekologiczna - promocja ekologii - wspomaganie realizacji programów i konkursów o tematyce ekologicznej w zabrzańskich szkołach i placówkach oświatowych, a także współorganizowanie imprez cyklicznych w ramach propagowania i promocji treści ekologicznych.

W roku 2018 dofinansowanie otrzymały placówki, w ramach złożonych 108 wniosków na łączną kwotę 144 600,77 zł, w tym:

- 126 249,88 zł z kategorii GOSWF/ POSWF (programy, konkursy ekologiczne);
- 18 410,89 zł z kategorii GSSWF (programy związane z gospodarką odpadami).

Współpraca szkół zawodowych z pracodawcami

1) Współpraca z Powiatową Radą Zatrudnienia;
2) Analiza potrzeb pracodawców związanych z zatrudnieniem nowych pracowników (ankiety, konferencje);
3) Zawieranie porozumień z pracodawcami: TAURON, KAEFER S.A., POWEN, WAFAPOMP S.A., EMITER, KOMPANIA WĘGLOWA S.A., MOSTOSTAL, KOPEX, AEROKLUB GLIWICE, POCZTA POLSKA S.A.

Adekwatność oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy

1) Działania szkół mające na celu dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy:
   a) Kontakty z pracodawcami,
   b) Analiza danych z PUP i WUP,
   c) Informacja zwrotna od absolwentów,
   d) Intuicyjne rozeznanie rynku,
   e) Analiza raportów z badań,
   f) Kontakty z cechami rzemiosł,
   g) Dane z Kuratorium Oświaty,
   h) Kontakty z innymi organizacjami pracodawców,
   i) Kontakty z izbami rzemieślniczymi,
   j) Kontakty z organizacjami pracodawców;
2) Nowe kierunki kształcenia wprowadzone w Zabrzu w ciągu ostatnich 5 lat;
3) Kierunki kształcenia planowane do wprowadzenia w ofertach szkół.

Promowanie nawyków prozdrowotnych

Akcje Sanepidu przekazane szkołom:

- Dzień dawstwa szpiku kostnego 15-16.12.2018 r. na terenie centrum handlowego Platan i M1 (Fundacja DKMS).
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - akcja informacyjna dotycząca bezpiecznego grzybobrania.
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - akcja informacyjna dotycząca wszawicy.
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - Klub Zdrowego Przedszkolaka.
- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Gliwicach - akcja informacyjna dotycząca „Czyste powietrze wokół nas”.
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - akcja informacyjna dotycząca realizacji VI edycji programu „ARS, czyli jak dbać o miłość”.
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - konferencja pt. „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu - powiedz NIE używkom”- 24 października 2018 r. w Sali Sejmu Śląskiego w Katowicach.

- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Gliwicach- akcja informacyjna dotycząca Kampanii społecznej „Mam czas rozmawiać" dotyczącej profilaktyki HIV/AIDS.
- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Gliwicach- konferencja pt. w ramach „Programu Zapobiegania Nadwadze i Otyłości w Województwie Śląskim na lata 2015-2020" pt. „Czym skorupka za młodu nasiąknie tym na starość trąci... Aktualne polskie i międzynarodowe rekomendacje zdrowego odżywiania dzieci"- 6 czerwca 2018 r. w Sali Sejmu Śląskiego.
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - akcja informacyjna dotycząca bezpiecznego grzybobrania.
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - akcja informacyjna dotycząca programu „Trzymaj Formę!".
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - akcja informacyjna dotycząca „Europejskiego Tygodnia Szczepień".
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - akcja informacyjna dotycząca Światowego Dnia Zdrowia.
- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Gliwicach - akcja informacyjna dotycząca bezpłatnych szczepień ochronnych przeciwko pneumokokom u dzieci do ukończenia 5 roku życia pt. „Wiosna bez pneumokoków".
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach - konkurs „Szkoła wolna od używek" na podstawie pisma Ministra Marka Posobkiewicza (GIS) do wszystkich placówek ponadpodstawowych, zapraszającego do wzięcia udziału w konkursie.
- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Gliwicach- program edukacyjny „Wybierz życie pierwszy krok".
- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Gliwicach na temat bezpiecznych ferii- plakat.

Edukacja osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Na terenie Miasta Zabrze funkcjonują następujące szkoły kształcące dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

1) Szkoła Podstawowa Nr 38 Specjalna, ul. ks. Konstantego Damrota 33;
2) Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 39 im. Marii Montessori, ul. Michała Wolskiego 10;
3) Szkoła Podstawowa Nr 40 Specjalna – zmieniła siedzibę z adresu ul. Bytomska 24 na adres ul. Bytomska 94. Warunki lokalowe w budynku przy ul. Bytomskiej 24, nie pozwalały na dalszy rozwój i wzbogacenie oferty edukacyjnej szkoły. Stąd też zasadne było podjęcie działań zmierzających do poprawy warunków lokalowych mających wpływ na jakość świadczonych usług edukacyjno – terapeutycznych. Zmiana siedziby szkoły na budynek przy ul. Bytomskiej 94 spowodowała że szkoła posiada salę gimnastyczną i większe podwórko szkolne. Odtworzona infrastruktura oraz sale do prowadzenia zajęć ruchowych zapewniają uczniom lepsze niż dotychczasowe warunki do realizacji zadań edukacyjno-terapeutycznych.

4) Szkoła Podstawowa Nr 41 Specjalna, ul. Marii Konopnickiej 3;
5) Zespół Szkół Specjalnych Nr 42, ul. Henryka Sienkiewicza 43:
   a) Szkoła Podstawowa Nr 47 Specjalna dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących,
   b) XIII Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących,
   c) Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna,
   d) Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
   e) Szkoła policealna Nr 8 Specjalna.

Powyższe szkoły kształcą dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z autyzmem, w tym z Zespołem Aspergera. Szkoły prowadzą bogate zajęcia terapeutyczne z logopedii, ergoterapii, arteterapii, creoterapii, dogoterapii, muzykoterapii, integracji sensorycznej, terapii ręki, terapii behawioralnej, metodą Warnkego, sensomotoryczne. Zajęcia odbywają się między innymi metodą Dobrego Startu, metodą Marii Montessori, metodą Weroniki Sherborne, kinezjologii edukacyjnej Dennisona.

W ramach działań otwartości i tolerancji dla osób niepełnopsrawnych, szkoły uczestniczyły w następujących wydarzeniach:

Realizacja Programu za Życiem

Koordynacja – Szkoła Podstawowa Nr 41 Specjalna, Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy, ul. Marii Konopnickiej 3

Placówki współpracujące w ramach realizacji programu	9
Przedszkola	P8, P28, P29, P34, P49,
Szkoły	SP41S, ZSP 7, SP14
Ośrodek hipoterapeutyczny	1

Realizacja zajęć w Przedszkolu Nr 34

Liczba dzieci	Liczba nauczycieli/terapeutów
40	20

Realizacja zajęć w pozostałych placówkach
(P8, P28, P29, P49, SP41S, ZSP 7, SP14)

Liczba dzieci	Liczba nauczycieli/terapeutów
43	26

Liczba dzieci objętych programem – 83
Liczba nauczycieli/terapeutów pracujących w programie – 46
Zestawienie zrealizowanych godzin i kosztów (od 10.2018 – 31.12.2018)

Placówka	Liczba godzin	Wypłacone środki
SP41S	372	22 316,28 zł
Pozostałe placówki	519	31 140,00 zł
razem	891	53 456,28 zł

Zgodnie z Porozumieniem Nr MEN/2018/DWKI/650

- I transza (rok 2018) w wysokości 171 000,00 zł
- 2600 godzin

Kampania „Niebieskie Zabrze”

Organizator kampanii „Niebieskie Zabrze” – Szkoła Podstawowa Nr 41 Specjalna. Cele kampanii „Niebieskie Zabrze”:

- uświadomienie odbiorcom nie tylko istoty autyzmu, ale również wezwanie do działania oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób dotkniętych tym zaburzeniem oraz ich rodzin.
- propagowanie wiedzy na temat autyzmu w środowisku lokalnym poprzez informowanie o pierwszych objawach mogących świadczyć o zaburzeniach rozwojowych oraz o sposobach reagowania na zachowania trudne mogące wystąpić u osób dotkniętych autyzmem,
- informowanie o formach i możliwościach pomocy dla dziecka z autyzmem dostępnych na terenie miasta Zabrze,
- propagowanie wiedzy na temat autyzmu w szkołach masowych poprzez pogadanki i prezentacje na lekcjach wychowawczych
- prowadzenie cyklu innowacyjnych zajęć z zakresu Treningu Umiejętności Szklonych dla dzieci z autyzmem rozpoczynających naukę w szkole masowej, integracyjnej, specjalnej,
- propagowanie twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych na terenie Zabrza.

W roku 2018 podjęto następujące działania:

- od 02 do 08 kwietnia – podświetlenie na niebiesko Szybu Maciej w Zabrzu,
- od 03 do 14 kwietnia – druga wystawa prac dzieci z autyzmem, uczniów Szkoły Podstawowej Nr 41 Specjalnej w Zabrzu pod hasłem „Mój Niebieski Świat" w Szybie Maciej w Zabrzu,
- od 02 do 30 kwietnia – wystawa pod hasłem „Nie bądź zielony w temacie autyzmu, w kwietniu bądź niebieski" na terenie Szkoły Podstawowej Nr 41 w Zabrzu,
- 07 kwietnia – trzeci charytatywny „Niebieski dogtrekking" w Reczkowe, woj. małopolskie,
- od 23 do 29 kwietnia - Polsko – Niemiecka Wymiana Młodzieży pod hasłem „Nie mówię, ale się porozumiewam" uczniów z autyzmem nie komunikujących się werbalnie. Podczas pobytu naszych gości z Niemiec planujemy: dzień aktywności ruchowej, dzień nauki, dzień muzyki, dzień teatru oraz dzień natury. Wydarzeniu towarzyszyć będą liczne warsztaty, spotkania, panele dyskusyjne i wymiana doświadczeń w pracy z osobami niepełnosprawnymi. Zdobycie wyróżnienia w międzynarodowym finale Berlin 2019.

Ponadto, w 2018 r. szkoły uczestniczyły w następujących wydarzeniach:

1) Szkoła Podstawowa Nr 38 Specjalna: X Festiwal Twórczości Artystycznej Osób z Niepełnosprawnościami „Kurtyna w Górę" Zabrze 2018, warsztaty „Zdrowiaki gotują" w ramach projektu realizowanego przez szkołę na HOPE / HOSPITAL ORGANISATION OF PEDAGOGUES IN EUROPE/Europejski Kongres Szkół Szpitalnych Poznań 2018, Projekt BohaterON włącz historię, upamiętniający uczestników Powstania Warszawskiego, projekt MEN Wolność, Godność, Niepodległość", konkurs „Zielona pracownia" 2018.

2) Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 39 im. Marii Montessori: organizacja Regionalnego Konkursu Geograficzno – Ekologicznego „Nasz świat – Eko świat", Święto Drzewa, Dni Praw Zwierząt, Dzień Kota, Dzień Pingwina, Program dookoła świata z 39 - „Jesteśmy europejczykami", „Dzień papieski".

3) Szkoła Podstawowa Nr 40 Specjalna: X Śląski Wiosenny Miting pływacki Olimpiad Specjalnych Polska, VI Konferencja z cyklu „ Niepełnosprawność a edukacja", Turniej piłki zunifikowanej Olimpiad Specjalnych Polska, III Przegląd Twórczości artystycznej „ Maluję siebie kolorami", XI Ogólnopolskie Letnie Igrzyska Olimpiad Specjalnych 2018, XXV Mistrzostwa Zabrza w Ringo, Mistrzostwa Zabrza w pływaniu, Realizacja projektu dwuletniego w ramach programu Erasmus +, Program Nauki o Zachowaniu, Kwalifikacje do Zawodów Olimpiad Specjalnych o zasięgu światowym;

4) Szkoła Podstawowa Nr 41 Specjalna: pełnienie funkcji Ośrodka koordynująco-rehabilitacyjno-opiekuńczego realizację projektu rządowego „Za życiem" - programu wsparcia dla rodzin w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych lub zagrożonych niepełnosprawnością w mieście Zabrze, realizacja Kampanii Społecznej Edukacyjno – Informacyjnej „Niebieskie Zabrze", organizacja imprez towarzyszących: koncerty, wystawy, spotkania ze specjalistami, dogtrekking, pozyskiwanie

środków finansowych na rzecz szkoły, projekt „Razem w Europie. Jeden cel" w ramach Polsko – Niemieckiej Wymiany Młodzieży – realizacja wizyt młodzieży niemieckiej w Polsce i uczniów szkoły w Niemczech, działania Klubu Olimpiad Specjalnych KOS „ KOMETY" w Szkole Podstawowej Nr 41 Specjalnej, udział w konkursach ogólnopolskich: zdobycie wyróżnienia w 64 Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej im. N. Kroczka, zdobycie II miejsca w V Konkursie Wiedzy i Umiejętności dla uczniów z autyzmem „Złota Synapsa", zdobycie wyróżnienia w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym Olimpiad Specjalnych, zdobycie I miejsca w XIX Wojewódzkim Konkursie Haftu i Rękodzieła artystycznego „Zajączkowe haftowanie", zdobycie wyróżnienia w XI Festiwalu Twórczości Artystycznej „Kurtyna w górę", program zajęć integracyjnych „Razem lepiej", program „Teatr nas rozwija";

5) Zespół Szkół Specjalnych Nr 42: konkurs Baśnie i legendy - Śląski nieprzetarty szlak, zorganizowany w ramach Międzynarodowego Spotkania Artystów Przetartego Szlaku zorganizowanego przez WTZ Tęcza, Forum Gliwice, Ogólnopolski Integracyjny Przegląd Wszelkich Form Teatralnych z okazji 100 lat odzyskania przez Polskę niepodległości „Urodziłeś się w Polsce, nie wstydź się tego. Poznawaj i pamiętaj swoją historię bo warto" w Specjalnym ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Dąbrowie Górniczej, Mistrzostwa Śląska i Zagłębia w Darta dla Szkół Specjalnych w Dąbrowie Górniczej, szkoła jest organizatorem kursu języka migowego dla mieszkańców Zabrza prowadzonego przez nauczycieli.

Rozwój edukacji ustawicznej oraz promowanie postaw uczenia się przez całe życie

W Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego przeprowadzono szkolenia w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli: dotacja celowa na podręczniki, TIK w szkole – rozwiązania praktyczne, pierwsza pomoc, prawo pracy.

Dodatkowo, w ramach udostępnienia sal, przeprowadzono szkolenia z zakresu:

- pracowników ochrony fizycznej,
- robotyki,
- spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MIG i MAG,
- zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- profesjonalny kurs CNC,
- szkolenie dla ratowników medycznych.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe realizowane w Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego:

1) projektowanie fryzur,
2) wykonywanie zabiegów kosmetycznych twarzy,
3) wykonywanie zabiegów kosmetycznych ciała, dłoni i stóp,
4) diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych,
5) diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych,
6) montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych,

7) montaż i konserwacja instalacji elektrycznych,
8) eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych,
9) użytkowanie obrabiarek skrawających,
10) organizacja i nadzorowanie procesów produkcji maszyn i urządzeń;
11) wykonywanie zabiegów fryzjerskich,
12) organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych.

Ponadto, są prowadzone dwa oddziały II Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego.

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 90 t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr LVIII/856/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.10.2014 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze (ze zm.)
4. **Czas obowiązywania**
od 2015 roku
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Oświaty
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Stypendium mogą otrzymywać wybitnie uzdolnieni uczniowie gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych za osiągnięcia w dziedzinie nauki. Wnioski o przyznanie stypendium należy składać do dnia 10 września każdego roku.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
W roku szkolnym 2017/2018 przyznano 10 stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów, a w kolejnym 2018/2019 przyznano 11 stypendiów. Na realizację zadania w budżecie miasta na 2018 r. zaplanowano środki finansowe w wysokości 35 300,00 zł, a wypłacono stypendia dla szczególnie uzdolnionych uczniów na kwotę 37 400,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w 100% .
8. Abstrakt sprawozdania
Warunki przyznawania stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów określa uchwała Nr IV/28/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania stypendiów dla uzdolnionych dzieci i młodzieży w ramach Programu wspierania edukacji dla uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze. W 2018 r. wpłynęło 27 wniosków o przyznanie stypendium: 1 wniosek dotyczył ucznia szkoły podstawowej, 4 wnioski dotyczyły uczniów szkół gimnazjalnych, a 22 wnioski dotyczyły szkół ponadgimnazjalnych. Wnioski były rozpatrywane przez Stypendialną Komisję rekomendacyjną, do której zadań należy ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz przedstawienie Prezydentowi

Miasta Zabrze kandydatów do uzyskania stypendium. Stypendium przyznaje Prezydent Miasta Zabrze.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Wnioski o udzielenie stypendium rozpatruje Stypendialna Komisja Rekomendacyjna. Do zadań Komisji należy ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz przedstawienie Prezydentowi Miasta kandydatów do uzyskania stypendium. Wysokość stypendium dla uczniów gimnazjum wynosi 300 zł miesięcznie, a dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych wynosi 400 zł miesięcznie. Stypendium wypłacane jest co miesiąc, przez okres 10 miesięcy. Przyznawane jest raz w roku. W 2018 r. przyznano 3 stypendia uczniom szkół gimnazjalnych i 8 stypendiów uczniom szkół ponadgimnazjalnych.

Opracowanie: Wydział Oświaty UM Zabrze

2.3 GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Art. 23 i 25 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami
3. uchwała Rady Miasta/ zarządzenie Prezydenta Miasta
Zarządzenie nr 446/ZN/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskej Zabrze na lata 2018-2020
4. **Czas obowiązywania**
2018-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zarządzania Mieniem
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Program zagospodarowania nieruchomości zasobu Gminy Miejskiej Zabrze zakłada dążenie do poprawy racjonalnego wykorzystania zasobu w celu realizacji zadań własnych gminy i zleconych oraz zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej. W ramach programu za szczególnie ważne kierunki w działaniu przyjmuje się: – posiadanie nieruchomości, które mogą być przeznaczone na realizację zadań własnych i zleconych gminy, – posiadanie szerokiej oferty nieruchomości, które będą przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową w celu udostępnienia / sprzedaży zainteresowanym podmiotom, – posiadanie oferty nieruchomości, które będą przeznaczone pod zabudowę usługowo-przemysłową w celu udostępnienia / sprzedaży ich zainteresowanym podmiotom, – udostępnianie nieruchomości zainteresowanym podmiotom w dzierżawę lub najem, – racjonalizację opłat pobieranych za udostępnianie nieruchomości, – racjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi przeznaczonymi na utrzymanie w należytym stanie i udostępnianie nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
W ramach oceny stopnia realizacji zadań wynikających z Planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020 wyróżnia się trzy kategorie: wielkość zasobu, udostępnienia zasobu oraz dochody i wydatki związane z nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości. Analiza wielkości zasobu obejmuje wykazanie procentowego przyrostu lub spadku ogólnej powierzchni gruntów stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze, które nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz gruntów Gminy Miejskiej Zabrze oddanych w użytkowanie wieczyste.

Powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze, które nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste wzrosła o 1,96 %, natomiast powierzchnia gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste zmniejszyła się o 6,02% w porównaniu z danymi wg stanu na dzień 01.01.2018 r.

Analiza udostępnień zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze obejmuje łączną powierzchnię udostępnień na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych oraz ustanowienia trwałego zarządu na rzecz gminnych jednostek organizacyjnych. Poziom udostępnień nieruchomości z gminnego zasobu nieruchomości w porównaniu do zaplanowanego poziomu udostępnień został zrealizowany na poziomie 101,80%.

Analiza dochodów i wydatków związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości obejmuje sumę wartości zadań realizowanych przez Wydział Zarządzania Mieniem oraz jednostkę podległą. Wydatki związane z utrzymaniem nieruchomości zostały poniesione na poziomie 107,03 % w porównaniu z planowanym poziomem wydatków na rok 2018, natomiast wpływy dochodów z nieruchomości zostały zrealizowane na poziomie 97,81 % w porównaniu z planowanym poziomem dochodów na rok 2018.

8. Abstrakt sprawozdania

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020 przedstawia prognozę powierzchni zasobu, dochodów z jego udostępniania i wydatków związanych z jego utrzymaniem. Stanowi średnioterminowy dokument planistyczny służący Prezydentowi Miasta Zabrze do realizacji zadań wynikających z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity w Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zmianami).

Dokument określa główne kierunki działań mających na celu ustalenie sposobu wykorzystania oraz formy udostępnienia i sposobu zagospodarowania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości. Ogólne kryteria decydujące o sposobie wykorzystania nieruchomości to przesłanki zgodnie z którymi:

- użytki rolne i leśne planuje się przeznaczać do oddania dzierżawę osobom zainteresowanym na ich wniosek,
- grunty zabudowane i zurbanizowane planuje się wykorzystywać w dotychczasowy sposób, a niewykorzystane grunty przeznaczyć do sprzedaży, najmu, dzierżawy lub użyczenia zainteresowanym stronom na ich wniosek lub z inicjatywy Prezydenta Miasta Zabrze,
- grunty pod wodami płynącymi - nie będą stanowić przedmiotu obrotu, za wyjątkiem ustanowienia trwałego zarządu na rzecz odpowiedniego zarządcy cieku, natomiast grunty pod wodami stojącymi - planuje się przeznaczyć do oddania w dzierżawę zainteresowanym podmiotom na ich wniosek,
- nieużytki - planuje się przeznaczyć do oddania w dzierżawę lub do sprzedaży, po uprzedniej ocenie stopnia zainteresowania potencjalnych nabywców.

Do kryterium stosowanym przy podejmowaniu decyzji dotyczących formy udostępniania i sposobu zagospodarowania nieruchomości zasobu Gminy Miejskiej Zabrze zalicza się informacje na temat:

- oznaczenia klaso-użytku świadczącego o przeznaczeniu nieruchomości oraz o aktualnym sposobie jej wykorzystania,
- ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w razie jego braku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze zgodnie z uchwałą XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 04.07.2011 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze.

Na podstawie powyższych kryteriów w drodze indywidualnych rozstrzygnięć ustala się kwestie dotyczące sposobu i formy zagospodarowania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości Miasta Zabrze.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Realizacja założonego programu przedstawionego w Planie wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze za lata 2018-2020 była prowadzona zgodnie z ustaleniami wynikającymi z podjętych uchwał budżetowych oraz zgodnie z kryteriami ustalonymi w dokumencie.

Na podstawie przyjętych zasad dotyczących formy udostępniania oraz sposobu zagospodarowania nieruchomości zapadały indywidualne rozstrzygnięcia w stosunku do konkretnych nieruchomości zasobu. W ramach racjonalnej gospodarki środkami budżetowymi oraz w celu przejrzystości pobieranych opłat stosuje się zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze w sprawie ustalenia wysokości stawek czynszu dzierżawy i najmu.

Opracowanie: Wydział Zarządzania Mieniem UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XLVI/515/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.09.2017 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022
4. **Czas obowiązywania**
2018-2022
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zarządzania Mieniem
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy jest opracowany na pięć kolejnych lat i obejmuje w szczególności: – prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne, – analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata, – planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach, – zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu, – sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach, – źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach, – wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne, – opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, a w szczególności: • niezbędny zakres zamian lokali związanych z remontami budynków i lokali, • planowaną sprzedaż lokali.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

W ramach oceny stopnia realizacji zadań wynikających z Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022 dokonano analizy:

- ✓ wielkości zasobu mieszkaniowego,
- ✓ potrzeb oraz planu remontów i modernizacji,
- ✓ realizacji wyroków eksmisyjnych,
- ✓ sprzedaży lokali mieszkalnych.

Przeprowadzona analiza wielkości zasobu miała na celu wykazanie przyrostu lub spadku ogólnej ilości oraz powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze w stosunku do danych prognozowanych. Na dzień 31.12.2018 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12.437 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 569.105,18 m^2. Analiza wykazała stopniowe zmniejszanie zasobu mieszkaniowego, w głównej mierze w wyniku sprzedaży lokali na rzecz najemców.

Jednym z priorytetowych zadań gminy z zakresu gospodarowania zasobem mieszkaniowym jest utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym substancji mieszkaniowej. W tym celu Miasto Zabrze corocznie określa potrzeby remontowe i przygotowuje plan remontów i modernizacji.
W oparciu o przyznane w budżecie miasta środki finansowe w pierwszej kolejności wykonywane były roboty budowlane i rozbiórki, których konieczność wykonania wynikała z decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Istotne było również usuwanie stanów awaryjnych zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców i substancji budynku oraz poprawa standardu zamieszkiwania mieszkańców.

Newralgicznym zadaniem gminy jest dostarczanie lokali socjalnych w celu realizacji wyroków eksmisyjnych. Na dzień 31.12.2018 r. na mieszkanie socjalne oczekiwało 2595 gospodarstw domowych, w tym 2103 uprawnionych do jego otrzymania na podstawie wyroku sądu orzekającego eksmisję z zajmowanego lokalu. Pozostałe osoby oczekują na przyznanie mieszkania socjalnego na podstawie pozytywnej opinii Społecznej Komisji Mieszkaniowej, z uwagi na trudną sytuację rodzinną i materialną.

Zgodnie z założeniami wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022, Miasto Zabrze kontynuowało sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców. W roku 2018 dokonano sprzedaży 251 lokali mieszkalnych, przy czym szacowana w wieloletnim programie ilość stanowiła 300 lokali.

8. Abstrakt sprawozdania

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022 stanowi średniookresowy dokument planistyczny wspierający Prezydenta Miasta w racjonalnym i efektywnym gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym.

Jednym z kluczowych aspektów wieloletniego programu gospodarowania jest wskazanie optymalnej formuły organizacji zarządzania komunalnymi nieruchomościami mieszkaniowymi.

Założeniem programu było przedstawienie prognozy wielkości oraz stanu technicznego zasobu, przedstawienie analizy potrzeb i planów remontowych substancji mieszkaniowej, ustalenie zasad polityki czynszowej, wskazanie źródeł finansowania gospodarki mieszkaniowej oraz określenie prognozy sprzedaży lokali mieszkalnych.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W oparciu o zapisy art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego Gmina zapewniała lokale socjalne i lokale zamienne, a także zaspokajała potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Celem utrzymania zasobu mieszkaniowego Miasto Zabrze prowadziło szereg działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz prowadziło racjonalną gospodarkę środkami z budżetu miasta.

Realizacja wieloletniego programu gospodarowania następowała w oparciu o wypracowane już w latach poprzednich zasady prawidłowego zarządzania nieruchomościami, mając jednakże na uwadze zmieniające się lokalne uwarunkowania społeczno-gospodarcze, w szczególności finansowe, infrastrukturalne i techniczno-organizacyjne.

Działania podejmowane w kierunku efektywnego gospodarowania zasobem nieruchomości skupione były w głównej mierze na:

- monitorowaniu zmian w wielkości zasobu mieszkaniowego,
- pozyskiwaniu i dostarczaniu lokali socjalnych,
- poprawie standardu budynków i lokali mieszkalnych,
- pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych na poprawę stanów technicznych nieruchomości,
- wskazywaniu i przeznaczaniu nieruchomości do sprzedaży,
- sprawowaniu bieżącego nadzoru nad terminowością regulowania opłat czynszowych oraz windykacją zaległości.

Opracowanie: Wydział Zarządzania Mieniem UM Zabrze

2.4 INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 21 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XLIX/54717 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.11.2017 r.
4. Czas obowiązywania
2018-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
a. Projekt nr POIS.02.03.00-00-0145/16 pn.: „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu”; b. przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan wynikające z awaryjności i wymogów p.poż.; c. realizacja strategii Miasta: • przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego (nowa zabudowa oraz potrzeby obecnych mieszkańców; • przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan pod potrzeby obszarów inwestycyjnych na terenie miasta; d. przedsięwzięcia wynikające z eksploatacji i konieczności spełnienia wymogów prawnych wynikających z ustawodawstwa Unii Europejskiej.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
„Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020” na 2018r. zakładał wykonanie 27 zadań inwestycyjnych dotyczących realizacji celów i priorytetów strategicznych wymienionych w pkt. 6. 20 zadań zostało wykonanych. Z uwagi na specyfikę oraz rozległy zakres inwestycji, 2 zadania z założenia miały być realizowane na przestrzeni lat 2018-2020. Z przyczyn niezależnych od Spółki 5 zadań jest w trakcie realizacji i zostaną zakończone w roku bieżącym.

8. Abstrakt sprawozdania

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki w 2018r. było m.in.:

- zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków na terenie miasta Zabrze
- produkcja, zakup i sprzedaż wody, oraz pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odebrane ścieki
- bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie działalności
- kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków
- eksploatacja oraz modernizacja i remonty sieci wodno-kanalizacyjnej
- eksploatacja oraz modernizacja i remonty urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków
- naprawa, montaż i legalizacja wodomierzy.

W 2018 r. podjęto realizację zadań inwestycyjnych ujętych w „Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020" .

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Przedmiotem działalności Spółki w 2018r. było m.in.:

- bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodnej i ściekowej na terenie działalności,
- zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków na terenie działalności,
- produkcja, zakup, sprzedaż wody odbiorcom i pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odbiór ścieków,
- kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków,
- administrowanie, eksploatacja i nadzór nad siecią wodno-kanalizacyjną oraz urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie bieżących remontów, konserwacji oraz usuwanie wszelkich awarii sieci wodno-kanalizacyjnej i urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie remontów kapitalnych, modernizacji i inwestycji w zakresie infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,
- wykonywanie usług wodociągowo-kanalizacyjnych w pełnym zakresie,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej dla urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie ich eksploatacji,
- świadczenie usług projektowych, laboratoryjnych i remontowo-budowlanych dla potrzeb własnych i obcych,
- wykonywanie usług w zakresie napraw, montażu i sprzedaży legalizowanych wodomierzy,
- prowadzenie działalności w zakresie produkcji, handlu i usług wyrobami związanymi z sieciami wodno-kanalizacyjnymi i urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków.

Strategicznym zamierzeniem Zarządu Spółki jest bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków oraz dbałość o świadczone usługi na rzecz mieszkańców Zabrza.
Dla osiągnięcia wymienionego wyżej celu w 2018 r. podjęte zostały przedsięwzięcia inwestycyjne oraz remontowe, których dwa główne kierunki dotyczyły:

- niezawodności dostawy, poprawy jakości i optymalizacji strat wody, oraz
- porządkowanie gospodarki ściekowej (odbiór i oczyszczanie ścieków).

Celami jakościowymi zrealizowanych w 2018r. inwestycji były:

- bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków;
- konkurencyjność Gminy;
- funkcjonalność infrastruktury;
- pewność-niezawodność działania;
- komfort życia mieszkańców.

Realizacja przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych w minionym roku oraz kontynuacja w roku bieżącym jest kolejnym etapem konsekwentnego rozwiązywania strategicznych zamierzeń dotyczących gospodarki wodno-ściekowej w Zabrzu.

Przedsięwzięcia inwestycyjne i remontowe zrealizowane w 2018r.

1. <u>Inwestycje</u>

W 2018 r. na inwestycje rzeczowe Spółka przeznaczyła kwotę 17 833,8 tys. zł, w tym na:

- realizację zadań inwestycyjnych, 14 197,8 tys. zł
  z tego objętych Projektem „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu”" 8 110,1 tys. zł

- zakup środków trwałych 3 579,3 tys. zł
- zakup wartości niematerialnych i prawnych 56,7 tys. zł

Szczegółowe zestawienie zadań inwestycyjnych zrealizowanych przez Spółkę w 2018r. zawiera tabela nr 1.

1.1. Inwestycje rzeczowe

Część zadań inwestycyjnych rozpoczętych w latach poprzednich i zrealizowanych w 2018r. została zakończona, a wytworzony majątek na kwotę 6 569,8 tys. zł powiększył wartość aktywów trwałych:

Zakończone zadania inwestycyjne:

- *Przebudowa wodociągu w ul. Roosevelta* *2 257,6* *tys. zł*
- *Uporządkowanie kanalizacji sanitarnej w ul Mikulczyckiej* *1 673,7* *tys. zł*
- *Przebudowa sieci wodociągowej ul. Trocera* *521,7* *tys. zł*
- *Kolektor sanitarny odcinek ul. Wolności do 3-Maja* *343,5* *tys. zł*
- *Przebudowa sieci kanalizacji ogólnospławnej Fi 500 ul. Mendego 40* *337,4* *tys. zł*
- *Przebudowa sieci wodociągowej ul. Urbana* *311,4* *tys. zł*
- *Wymiana rurociągu tłocznego* *224,3* *tys. zł*
- *Wymiana zgarniaczy dolnych osadników wtórnych w OŚ* *185,0* *tys. zł*
- *Wymiana układu pompowego w hydroforni Barbara* *180,5* *tys. zł*
- *Przebudowa rozdzielni NN wraz z budową układu SZR-SUW* *166,0* *tys. zł*
- *Przebudowa sieci wodociągowej p.poż.na terenie SUW Grzybowice* *123,9* *tys. zł*

- *Wymiana szaf sterowniczo-zasilających Kondratowicza* — *81,0 tys. zł*
- *Inwestycja w obcym środku trwałym adaptacja pomieszczeń dla JRP* — *52,3 tys. zł*
- *Montaż klimatyzacji w pomieszczeniach magazynu, portierni wodomierzowni, SUW Grzybowice* — *35,9 tys. zł*
- *Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw szt. 3 w Oczyszczalni Ścieków Śródmieście* — *27,2 tys. zł*
- *Dostawa oraz montaż rozdzielni zasilająco sterującej PŚ* — *27,2 tys. zł*
- *Nasadzenie drzew wraz montażem systemu nawadniającego w SUW Grzybowice* — *21,2 tys. zł*

1.1. Zakup środków trwałych

W 2018r. Spółka zakupiła środki trwałe o łącznej wartości 3 579,3 tys. zł:

- ***grunty własne*** *na kwotę* *99,3 tys. zł*
  Badestinusa

- ***obiekty inżynierii lądowej i wodnej***
  sieć wodociągowo-kanalizacyjna *na kwotę* *1 348,6 tys. zł*
  Srebrna, Zembali, Łąkowa, Majnusza, Gen. St. Dąbka, Jesionowa Aleja, PGR Nowy Dwór

- ***maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania*** *na kwotę* *12,5 tys. zł*
  kurtyna wodna 3 szt.

- ***sprzęt komputerowy*** *na kwotę* *226,8 tys. zł*
  komputery, laptopy, zestaw inkasencki

- ***specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty*** *na kwotę* *49,9 tys. zł*
  geodezyjne urządzenie pomiarowe

- ***urządzenia techniczne*** *na kwotę* *68,0 tys. zł*
  tester diagnostyczny, myjka ciśnieniowa, kontener hakowo-rolkowy 2 szt.

- ***środki transportu*** *na kwotę* *1 691,0 tys. zł*
  samochód specjalny

- ***narzędzia, przyrządy i wyposażenie*** *na kwotę* *83,2 tys. zł*
  miernik wielogazowy 2 szt., sonda radarowa, stół warsztatowy, przepływomierz 2 szt., miernik PH, miernik wielofunkcyjny, analizator parametrów zasilania, suchy termostat, stacja uzdatniania wody

1.2. Zakup wartości niematerialnych i prawnych

W 2018 r. zakupiono wartości niematerialne i prawne o łącznej wartości 56,7 tys. zł.

2. Remonty

W 2018 r. łączna kwota przeznaczona na remonty wyniosła 10 194,0 tys. zł
W roku sprawozdawczym w ramach prac remontowych wykonano m.in.:

- remonty sieci wodociągowej wraz z przyłączami o łącznej długości 1 364,8 m;
- remonty sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami o łącznej długości 437,0 m;
- usunięto 726 awarii sieci wodociągowej oraz 1 172 awarii sieci kanalizacyjnej, tj. dokonano naprawy zepsutego lub uszkodzonego urządzenia sieciowego lub przyłącza na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (m.in. w ulicach: Wolności, Jagiellońskiej, Gwareckiej, Kosmowskiej, Jordana, Knurowskiej, Kroczka, Krakowskiej, Mikulczyckiej, Niedziałkowskiego, Okrężnej, Poprzecznej, Reymonta, Trocera);
- remonty obiektów: oczyszczalni Śródmieście, oczyszczalni Mikulczyce, przepompowni ścieków Hagera, przepompowni ścieków osiedle Janek, przepompowni ścieków Rokitnica, SUW Grzybowice, SUW Leśna, hydroforni wody, budynku Zarządu
- remonty środków transportu, sprzętu i urządzeń technicznych.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie poniesionych w roku 2018 kosztów remontów i usuwania awarii.

Lp.	Remonty	J/m	2018 rok
1	*2*	*3*	*4*
1.	Sieci wodociągowej wraz z obiektami	tys. zł	447,8
2.	Sieci kanalizacyjnej wraz z obiektami	tys. zł	264,3
3.	Awarie sieci wodociągowej	tys. zł	1 694,8
4.	Awarie sieci kanalizacyjnej	tys. zł	3 485,6
5.	Pozostałe remonty	tys. zł	260,2
Razem system zlecony		**tys. zł**	**6 152,7**
6.	Sieci wodociągowej wraz z obiektami	tys. zł	130,1
7.	Sieci kanalizacyjnej wraz z obiektami	tys. zł	12,2
8.	Awarie sieci wodociągowej	tys. zł	2 455,0
9.	Awarie sieci kanalizacyjnej	tys. zł	1 042,7
10.	Pozostałe remonty	tys. zł	401,3
Razem system gospodarczy		**tys. zł**	**4 041,3**
III.	**Ogółem remonty (I + II)**	**tys. zł**	**10 194,0**
	- sieci wodociągowej wraz z obiektami	tys. zł	577,9
	- sieci kanalizacyjnej wraz z obiektami	tys. zł	276,5
	- awarie sieci wodociągowej	tys. zł	4 149,8
	- awarie sieci kanalizacyjnej	tys. zł	4 528,3
	- pozostałe remonty	tys. zł	661,5

Poniżej zestawiono efekty rzeczowe prowadzonych w robót remontowych.

Efekty rzeczowe wykonanych remontów

Lp.	Wyszczególnienie	J/m	2018 rok
1	*2*	*3*	*4*
I. System zlecony - firmy zewnętrzne			
1.	Sieć wodociągowa wraz z przyłączami	mb	74,8
2.	Sieć kanalizacyjna wraz z przyłączami	mb	280,0
3.	Awarie sieci wodociągowej	szt.	16
4.	Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	72
II. System gospodarczy - ZPWiK Sp. z o.o.			
5.	Sieć wodociągowa wraz z przyłączami	mb	1 290,0
6.	Sieć kanalizacyjna wraz z przyłączami	mb	157,0
7.	Awarie sieci wodociągowej	szt.	710
8.	Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	1 100
III. Podsumowanie			
9.	**Sieć wodociągowa z przyłączami ogółem /1 + 5/**	**mb**	**1 364,8**
10.	**Sieć kanalizacyjna z przyłączami ogółem /2 + 6/**	**mb**	**437,0**
11.	**Awarie na sieci wodociągowej ogółem /3 + 7/**	**szt.**	**726**
12.	**Awarie na sieci kanalizacyjnej ogółem /4 + 8/**	**szt.**	**1 172**

Opracowanie: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.

Załącznik do sprawozdania Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.

WYKONANIE INWESTYCJI W ROKU 2018

Lp.	Nazwa zadania	Wykonanie /w tys. zł/
1	*2*	*3*
I.	**PRZEDSIĘWZIĘCIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU WSPÓFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SPÓJNOŚCI "PRZEBUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW MIKULCZYCE W ZABRZU"**	**8 110,1**
1.	Utrzymanie Jednostki Realizującej Projekt	745,3
2.	*Roboty budowlane* Kontrakt nr 6 Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu	6 448,4
3.	*Usługi* Budowa garażu dla samochodu specjalnego na terenie oczyszczalni Mikulczyce (zadanie poza Projektem)	427,0
4.	*Usługi* Kontrakt nr 7 Działania informacyjno-promocyjne	64,7
5.	*Usługi* Kontrakt nr 8 Inżynier - nadzór nad robotami	118,3
6.	Pozostałe nakłady	280,2
7.	Inwestycja w obcym środku trwałym - adaptacja pomieszczeń biurowych	26,1
II.	**USŁUGI I ROBOTY BUDOWLANE**	**6 087,7**
I	**Dokumentacja projektowa**	**137,9**
8.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Łużyckiej w Pawłowie	45,9
9.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Szymanowskiego, ul. Menhoffera i ul. Krasińskiego w Zabrzu	17,2
10.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż. w ul. Bohaterów Warszawskich (11)	8,4
11.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Narutowicza (wpięcie w rejonie budynku przy ul. De Gaulle'a 26)	10,4
12.	Przebudowa kolektora sanitarnego w ul. Wolności i ul. Rymera w Zabrzu (IKEA)	1,3
13.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w ul. Bytomskiej do schroniska dla zwierząt wraz z infrastrukturą towarzyszącą - Etap II	3,3
14.	Przebudowa rozdzielni NN wraz z budową układu SZR dla SUW Grzybowice	11,0
15.	Zabudowa instalacji węgla organicznego	25,3
16.	Wymiana układu pompowego w SUW Grzybowice	15,2

II	**Roboty budowlane**	**5 892,7**
17.	Przebudowa wodociągu w ul. Roosevelta (strona nieparzysta) na odcinku od ul. Sobieskiego do ul. Piłsudskiego – Etap II	2 257,6
18.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Urbana	298,9
19.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Trocera	508,2
20.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż na terenie SUW Grzybowice	119,3
21.	Przebudowa kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację deszczową Ø500 oraz budowa odwodnienia terenu w rejonie budynku przy ul. Mendego 40 w Zabrzu	250,4
22.	Budowa i przebudowa kanalizacji rozdzielczej w rejonie ul. Mikulczyckiej – etap II i III	1 290,2
23.	Przebudowa kolektora sanitarnego w ul. Wolności i ul. Rymera w Zabrzu (IKEA)	315,0
24.	Wymiana szaf zasilająco- sterowniczych przepompowni szt.3 wraz z wpięciem do systemu wizualizacji	81,0
25.	Przebudowa rozdzielni NN wraz z budową układu SZR dla SUW Grzybowice	155,0
26.	Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw D1, D2, D3 w oczyszczalni Śródmieście	27,2
27.	Wymiana rurociągu tłocznego osadu w pompowni osadu recyrkulowanego	224,3
28.	Wymiana zgarniaczy dolnych osadników wtórnych 2.8 i 2.9	185,0
29.	Wymiana układu pompowego Hydroforni Barbara	180,5
III.	**Zadania awaryjne i pozostałe**	**57,1**
30.	Montaż klimatyzacji w pomieszczeniach magazynu, portierni, wodomierzowni, SUW Grzybowice	35,9
31.	Nasadzenie drzew wraz z montażem systemu nawadniającego w SUW Grzybowice	21,2
OGÓŁEM ZADANIA INWESTYCYJNE		**14 197,8**

Opracowanie: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.

1. Tytuł dokumentu strategicznego

Plan rozwoju na lata 2016-2018

2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)

Plan rozwoju na lata 2016-2018 sporządzony jest na podstawie art. 16 Prawa Energetycznego z dnia 10 kwietnia 1997 r. ze zmianami.

3. Uchwała

Uchwała nr 17/2015 Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 30.12.2015 r. w sprawie zatwierdzenia: Planu Rozwoju na lata 2016-2018

4. Czas obowiązywania

2016-2018

5. Wydział/jednostka organizacyjna

Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.

6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

- przyłączanie nowych odbiorców ciepła
- rozwój rynku ciepłowniczego
- przyłączanie do sieci ciepłowniczej obiektów dotychczas ogrzewanych paleniskami domowymi (likwidacja niskiej emisji)
- zapewnienie wysokiej jakości usług w zakresie dostawy i produkcji ciepła

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Planowane przyłączenia:

Lp.	Odbiorcy (obiekty) przyłączani do sieci ciepłowniczej	Przewidywany termin przyłączenia	Przewidywana moc MW (wzrost mocy)	Stopień realizacji
1	12 budynków mieszkalnych GSM LUIZA na osiedlu Zaborze - etap III	2016	0,300	Zrealizowano
2	3 budynki mieszkalne przy ul. Franciszkańskiej 14-b, ul. Franciszkańskiej 16-b, Skłodowskiej 51-57	2016	ok. 0,500	Zrealizowano
3	Pawilon Handlowy przy ul. Hermisza	2016	0,100	Zrealizowano
4	Dwa pawilony handlowe przy Rymera/Wolności	2017	0,980 i 0,960	Nie zrealizowano (obiekt nie powstał)

5	Budynek Śląskiej Akademii Medycznej przy ul. Dworcowej 3	2017	0,380	Zrealizowano
6	Centrum Kultury Carbo-Art. przy ul. Słodczyka	2017	0,780	Nie zrealizowano (obiekt nie powstał)
7	Pawilon handlowy Polomarket ul. Franciszkańska	2017	0,210	Nie zrealizowano
8	Obiekty POWEN S.A.	2017	7,000	Zrealizowano
9	Obiekty JSW KOKS S.A.	2017	0,800	Zrealizowano
10	3 budynki mieszkalne w ramach I etapu inwestycji Jesionowa Aleja przy ul. Korfantego/Heweliusza	2018	ok. 0,330	Nie zrealizowano
11	14 budynków mieszkalnych w ramach I etapu inwestycji uciepłownienia dzielnicy Zandka	2018	0,650	Nie zrealizowano – realizacja przesunięta na 2019 rok

Dodatkowo zrealizowano:

2016

- Pawilon Rowerowy PM BIKE ul. Hermisza 8d – 0,025 MW
- Sala Teatralna Park Hutniczy 11 – 0,051 MW

2017

- Budynek mieszkalny, ul. Czarnieckiego 22-26 – 0,100 MW
- Budynek mieszkalny, ul. Kobylińskiego 11 – 0,065 MW
- Żłobek Miejski, ul. Buchenwaldczyków 32 (wymiana na nowy węzeł cieplny – zmiana własności z Gminy na ZPEC Sp. z o.o.) – 0,080 MW
- CARBOTRANS Sp. z o.o., ul. Pawliczka 1 – 0,050 MW
- KOPEX S.A. Zakład Hydrauliki Siłowej, ul. 3 Maja 91 – 0,048 MW
- CH CARREFOUR, ul. Janika 11 – 0,130 MW
- CH CARREFOUR, ul. De Gaulle`a 75 – 0,130 MW

2018

- Budynek mieszkalny, ul. Piłsudskiego 7 – 0,0899 MW
- Budynek mieszkalny, ul. Słowackiego 4–4A–4B – 0,150 MW
- Budynek mieszkalny, ul. Mikulczycka 4–4A – 0,065 MW
- Państwowa Szkoła Muzyczna, ul. Reymonta 7A (Odbiorca wyodrębniony z dotychczasowego zasilania z węzła cieplnego grupowego w Przedszkolu nr 43) – 0,233 MW
- Zespół Szkół Spożywczych ul. Franciszkańska 13 (Odbiorca wyodrębniony z dotychczasowego zasilania z węzła cieplnego grupowego w Miejskiej Bursie Szkolnej) – 0,369 MW
- Budynek mieszkalny, ul. Sienkiewicza 15 – 0,250 MW
- Przychodnia Lekarska, ul. Sienkiewicza 36 – 0,051 MW
- Budynek mieszkalny, ul. Kotarbińskiego 20 – 0,090 MW
- SANEPID, ul. 3 Maja 64 – 0,060 MW
- PLATAN – ROZBUDOWA, Plac Teatralny 12 – 2,100 MW

8. Abstrakt sprawozdania

Plan rozwoju przedstawia przedsięwzięcia w zakresie rozwoju – pozyskania nowych odbiorców ciepła oraz przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie ciepła u odbiorców, a także modernizacje i inwestycje oraz szacunkowe koszty ich realizacji w poszczególnych latach. Plan rozwoju obejmuje źródła finansowania oraz planowane nakłady. Spółka pozyskuje nowych odbiorców dzięki działaniom marketingowym oraz promocji działań mających na celu likwidację niskiej emisji. Dodatkowo w Planie rozwoju zamieszczone są dane techniczne.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W roku 2018 przedsiębiorstwo wykonało wszystkie zaplanowane prace warunkujące dostawę ciepła do odbiorców. Wykonano ogółem inwestycje i remonty na kwotę 8 404 423,19 zł (w tym nakłady inwestycyjne 8 121 789,55 zł, remonty własne 282 633,64 zł).

W roku obrotowym przedsiębiorstwo wykonało zaplanowane zadania remontowe i inwestycyjne w pełnym zakresie umożliwiając prawidłową i bezawaryjną dostawę ciepła odbiorcom oraz zaplanowany prawidłowy rozwój przedsiębiorstwa.

Sieci ciepłownicze
Zgodnie z planem zrealizowano następujące zadania inwestycyjne:

- Zadania inwestycyjne współfinansowane ze środków finansowych Funduszu Europejskiego w ramach poddziałania POIS.01.07.02- Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim, działania POIS.01.07.00 – Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego oś priorytetowa POIS.01.00.00 – Zmniejszenie emisyjności gospodarki Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020:
  - Na podstawie umowy o dofinansowanie nr 22/2018 zawartej 15 stycznia 2018 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Katowicach o dofinansowanie projektu „Uciepłownienie centrum Zabrza obejmujące obszar w obrębie: Elektrociepłowni Fortum S.A., ul. Wolności, Bytomska i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka – Etap III i IV POIS.01.07.02–00–0007/17 nastąpiła realizacja Zadania 1 p.n. uciepłownienie Centrum Zabrza obejmującego obszar w obrębie EC Fortum Zabrze S.A., ulic: Wolności, Bytomska i Powstańców Śląskich w tym: osiedle Zandka w podziale na zadania: etap III – sieć cieplna przyłączeniowa zasilająca os. Zandka na terenie zamkniętym PKP przy ul. Cmentarnej w Zabrzu zakończona protokołem odbioru końcowego w dniu 07.12.2018 r.
    Etap III obejmował w roku 2018 budowę sieci Dn 250 od komory Z2.22 na terenie zakładu Grupy Powen-Wafapomp S.A. do punktu Z 12 na terenie PKP sięgającym do ulicy Cmentarnej wraz z wykonaniem 30 metrowego przecisku rurami ochronnymi stalowymi o średnicy Dn 500 pod torami kolejowymi PKP relacji Gliwice - Katowice. W ramach tego zadania wybudowano w trudnym terenie zakładu przemysłowego oraz terenie PKP 318,84 metrów sieci ciepłowniczej preizolowanej o średnicy Dn 250.
    Wartość nakładów na realizację tego etapu wyniosła w robotach netto **1 126 891,91** zł.
    W ramach tej umowy, rozpoczęto realizację Zadania 2 p.n. Uciepłownienie centrum Zabrza obejmujące obszar w obrębie: Elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomska i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka etap IV – budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej z siecią telemetryczną wraz z przyłączani w cyklu 3 letnim.
    W roku 2018 wykonano zgodnie z harmonogramem robót 584 metry sieci ciepłowniczej preizolowanej na odcinku od Z 12 do punktu R1 na terenie Szkoły podstawowej nr 16 przy

ulicy Cmentarnej. Wartość netto poniesionych nakładów wyniosła **1 041 536,61** zł

- Na podstawie umowy nr 21/2018 zawartej 15 stycznia 2018 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Katowicach o dofinansowanie na realizację Projektu pod nazwą „Modernizacja sieci ciepłowniczej w Zabrzu – przebudowa sieci z kanałowej na preizolowaną POIS.01.07.02-00-0009/17" w ramach POIiŚ nastąpiła w roku 2018 realizacja II etapu tej inwestycji. W jej wyniku wybudowano 336,61 metrów sieci ciepłowniczej przy nakładzie finansowym netto **566 034,26** zł.

- W ramach wykonania zgodnie z planem zadania pod nazwą "Zmiana sposobu zasilania w ciepło budynków zasilanych z grupowego węzła cieplnego U8 w Zabrzu – Zaborzu" zrealizowano etap II budowy, w którym wybudowano:
  - osiedlową sieć ciepłowniczą wysokich parametrów wraz z przyłączami do węzłów cieplnych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Wolności 524-C, 526-D, 528-B, 530-C,532, 534-C, 536-B, 538 w Zabrzu o łącznej długości 509,40 m, Nakłady inwestycyjne budowy sieci ciepłowniczej zamknięto kwotą netto **344 222,68** zł.
  - dla celów monitoringu pracy węzłów wybudowano kanalizację kablową - teletechniczną wraz z linią kablową, do monitoringu węzłów cieplnych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Wolności 524-C, 526-D, 528-B, 530-C, -532, 534-C, 536-B, w Zabrzu. Na budowę sieci teletechniczne monitoringu węzłów o długości 965,90 m wydatkowano środki w kwocie netto **33 175,51** zł

- Zrealizowano dużą inwestycję obejmującą budowę sieci ciepłowniczej wraz z przyłączami do 6 budynków mieszkalnych wykonywanych przez ZBM TBS przy ul. Trocera w Zabrzu. Wybudowana sieć ciepłownicza wykonana została z rur preizolowanych o średnicach rur przewodowych w zakresie 2xDN80-2xDN40. Odcinek od istniejącej magistrali DN350 do przejścia pod rzeką Bytomką wykonany został z rur preizolowanych giętkich typu Flexwell 2xDN80/160 (odcinki przewiertów sterowanych) i Casaflex 2xDN80/160 (odcinek w Parku). Sieć osiedlowa za przejściem rzeki została wykonana z rur preizolowanych z rurami przewodowymi stalowymi czarnymi. Łączna długość sieci wraz z przyłączami zgodnie z operatem geodezyjnym wynosi 431,8m. Koszt netto inwestycji wyniósł **619 245,65** zł.

- Zgodnie z planem i umowami o przyłączenie do sieci ciepłowniczej wybudowano 11 przyłączy do budynków mieszkalnych i usługowych w Zabrzu:
  - Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Kotarbińskiego. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji TWIN Pipe o średnicy 2 x Dn 40 w płaszczu HDPE Dn 160 wyniosła 53,50 m. Koszt inwestycji – netto 43 678,87 zł.
  - Przyłącze do budynku przy ul. Wyczółkowskiego 1-3. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 50 w płaszczu HDPE Dn 125 wyniosła 74,61 m. Koszt inwestycji – netto 85 985,93 zł.
  - Przyłącze do budynku przy ul. Piłsudskiego 7. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 50/125 wyniosła 3,80 m., 2 x Dn 65/140 – 6,80 m. w rurach pojedynczych oraz w rurach TWIN Pipe wykonano DN 40/160 dł. 42,10 m i DN 50/200 92,70 m. Łącznie długość przyłącza wynosi 145,40 m. Koszt inwestycji – netto 160 488,47 zł.
  - Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Szpitalnej 3. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji z rur pojedynczych o średnicy 2 x Dn 50 w płaszczu HDPE 125 mm wyniosła 52,30 m. Koszt inwestycji – netto 103 056,48 zł.
  - Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Kowalczyka 7. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 80/160 wynosi 74,80 m oraz

o średnicy 2 x Dn 50/125 wyniosła 31,10 m. Koszt inwestycji – netto 191 237,26 zł.
- Przyłącze do budynku mieszkalno – usługowego przy ul. Sienkiewicza 15. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 50/125 wyniosła 89,70 m. Koszt inwestycji – netto 117 312,90 zł.
- Przyłącze do budynku usługowego z siedzibą Sanepidu przy ul. 3 Maja 64. Długość przyłącza wykonanego w technologii kabla ciepłowniczego Casaflex, jako preizolacji o średnicy 2 x Dn 50 w płaszczu HDPE Dn 125 wyniosła 112,5 m. Koszt inwestycji – netto 132 617,10 zł.
- Przyłącze do budynku usługowego przy ul. Sienkiewicza 36. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 32 w płaszczu HDPE Dn 110 mm wyniosła 6,6 m. Koszt inwestycji – netto 24 088,20 zł.
- Przyłącze do stacji wymienników w budynku Zespołu Szkół Spożywczych przy ul. Franciszkańskiej. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 65 w płaszczu HDPE Dn 140 mm wyniosła 152,60 m. Koszt inwestycji – netto 173 427,19 zł.
- Przyłącze do stacji wymienników w budynku Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Stanisława Moniuszki w Zabrzu. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 50 w płaszczu HDPE Dn 125 wyniosła 8,00 m oraz w technologii TWIN Pipe 2 x Dn 50 w płaszczu Dn 200 mm wyniosła 16 m. Koszt inwestycji – netto 42 977,64 zł.
- Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Mikulczyckiej 4 w Zabrzu. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 40/110 wyniosła 28,30 m. Koszt inwestycji – netto 46 577,79 zł.
- W ramach inwestycji własnych zaprojektowano i wykonano przyłącze 2 x Dn 25 długości 1,0 m dla stacji wymienników w budynku przy ul. Tuwima 8 w Zabrzu. Koszt realizacji netto 2 669,58 zł.
- W ramach zakupów inwestycyjnych dokonano zakupu za kwotę netto 48 300,00 zł. przyłącza do budynku mieszkalnego przy ul Słowackiego w Zabrzu Średnica przyłącza 2 x Dn 65 wykonana z rur preizolowanych w płaszczu HDPE Dn 140 mm. Długość przyłącza - 67,10 m.

- W zakresie dotyczącym sieci ciepłowniczej pozyskano dokumentację projektową konieczną do przeprowadzenia rekonstrukcji komory ciepłowniczej KR1 na sieci ciepłowniczej przy ul. Nad Kanałem. Będzie stanowiła podstawę rozpoczęcia robót w roku 2019. Koszt opracowania to kwota 4 400,00 zł.

Wszystkie zadania związane z budową sieci wykonano z zastosowaniem technologii preizolacji Logstor z zastosowaniem rur pojedynczych jak i podwójnych TWIN-PIPE oraz z zastosowaniem kabla ciepłowniczego systemu Brugg z instalacją nadzoru nad zawilgoceniem.

Węzły cieplne

- Zadania dotyczące rozbudowy sieci ciepłowniczej obejmują jednocześnie wielokrotnie zabudowę indywidualnych węzłów kompaktowych. Realizując ten cel zabudowano w ramach zadania **„Zmiana sposobu zasilania w ciepło budynków zasilanych z grupowego węzła cieplnego U8 Zabrzu – Zaborzu" ETAP II** - 6 węzłów kompaktowych, dwufunkcyjnych w budynkach mieszkalnych Zabrzańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Wolności 524-524c, 526-526d, 528-528c, 530-530c, 534-534c, 536-536c w Zabrzu. Łączny koszt zabudowy wyniósł **409 898,17** zł.
- Równolegle z realizacją przyłączy do obiektów zgodnie z ustaleniami umów przyłączeniowych zrealizowano zabudowę węzłów cieplnych.

  - W budynku mieszkalnym przy ul. Piłsudskiego 7 zabudowano węzeł cieplny o mocy 0,0899 MW na potrzeby centralnego ogrzewania. Koszt inwestycji netto **48 920,76** zł.
  - W budynku Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Stanisława Moniuszki w Zabrzu przy ul. Reymonta 7A zabudowano węzeł cieplny dla potrzeb centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej oraz klimatyzacji za kwotę **108 397,60** zł.
  - W 6 budynkach mieszkalnych przy ul. Trocera równolegle z wykonaniem sieci ciepłowniczej zabudowano węzły cieplne na potrzeby centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej. W roku 2018 poniesiono częściowe nakłady finansowe na realizację w kwocie netto 449 022,57 zł.
  - W budynku mieszkalnym GSM Luiza przy ul. Mikulczyckiej 4 zabudowano węzeł cieplny dla potrzeb ciepłej wody użytkowej oraz centralnego ogrzewania. Koszt węzła wyniósł netto 51 400,00zł.
- W budynku miejskiego Przedszkola nr 1 przy ul. Konopnickiej 19 zabudowano dwufunkcyjny węzeł cieplny za kwotę 60 500,00 zł.
- Nowy węzeł kompaktowy dwufunkcyjny zabudowano w budynku mieszkalnym przy ul. Wolności 126. Zabudowa zamknęła się kosztem 107 127,18 zł.
- Nowy węzeł kompaktowy dwufunkcyjny zabudowano w budynku mieszkalnym przy ul. Nad Kanałem 34. Koszt inwestycji: netto 122 241,52 zł.
- W ramach modernizacji węzłów wykonanych siłami własnymi przedsiębiorstwa dokonano wymiany 7 pomp obiegowych trójfazowych na energooszczędne jednofazowe z płynną regulacją przepływu i wysokością podnoszenia wraz z modernizacją instalacji zasilania i sterowania w aktualnie eksploatowanych 7 stacjach węzłów cieplnych w budynkach mieszkalnych. Poniesione nakłady łącznie stanowią kwotę 42 792,63 zł, o które podniesiono wartości środków trwałych przedsiębiorstwa
- W roku 2018 dokonano również zakupu dwóch węzłów cieplnych, jeden przy ul. Wolności 412 za kwotę netto 91 508,43 zł drugi przy ul. Słowackiego za kwotę 86 700,00 zł netto.

Sieć teletechniczna

Budowa sieci teletechnicznej dla celów monitorowania pracy i sterowania urządzeniami węzłów cieplnych, realizowana była równolegle z budową sieci ciepłowniczej.

W 2018 zrealizowano:

- sieć teletechniczną sterowania i monitoringu węzłów cieplnych zabudowanych w budynkach przy ul. Wolności 524-524c, 526-526d, 528-528c, 530-530c, 534-534c, 536-536c w Zabrzu o długości 965,90 m. Nakłady na budowę wyniosły **33 175,51** zł. Konstrukcję sieci stanowi kabel 4x2x0,8 typ XzTKMXpw w osłonie (kanalizacji) rury RHDPE typu OPTO 40x3,7 mm

Kotłownie

- **W kotłowni grzewczej osiedla Witosa** w Zabrzu wykonano coroczne okresowe prace remontowe kotłów i urządzeń kotłowych oraz zaworów, zasuw i instalacji technologicznej.
- **W kotłowni os. Helenka**, w ramach robót remontowych rozpoczęto prace związane z remontem kotła WR 2,5 nr 1 w zakresie części ciśnieniowej i armatury. Ponadto w ramach robót wykonywanych własnymi siłami w kotłach nr 1, 2, 4 i 5 przeprowadzono remont rusztów i napędów, remont koszy węglowych i przesypu oraz remont wentylatorów.

Ponadto przeprowadzono remont układu nawęglania w tym między innymi remont konstrukcji, wózków zasypowych, bębnów, napinaczy i napędów.

- **W kotłowni Rokitnica** - w ramach własnych możliwości wykonawczych wykonano okresowy remont 3-ch kotłów KD-Z i instalacji technologicznej.

Sterowniki

W ramach modernizacji własnych na węzłach cieplnych wymieniono sterowniki w węzłach zlokalizowanych w budynkach przy ul. Banachiewicza 2 i 17, ul. Galileusza 6, M. Skłodowskiej-Curie 18 i 22. Wymiana sterowników umożliwia dołączenie do monitoringu sprawdzania dodatkowych parametrów np. odczytu wodomierza, odczytu temperatury powrotu c.o., c.w.u., prowadzenie dodatkowych analiz. Internetowy dostęp do sterowników pozwala na ciągły monitoring pracy oraz daje możliwość zdalnego dostępu do sterowników w celu nadzoru i konserwacji oprogramowania. Zrealizowane na ten cel nakłady to kwota 27 242,19 zł.

Opracowanie: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o. o.

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Projekt Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze, opracowany w 2001 r.
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Prawo energetyczne art. 19 ust. 1, 8 ustawy
3. uchwała Rady Miasta/ zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XXXVII/548/01 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 15 października 2001 r.
4. **Czas obowiązywania**
„Projekt Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze" opracowany w 2001 r. – Uchwalony „Projekt założeń do planu ….." opracowany został z prognozami do roku 2020.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Głównego Inżyniera Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Projekt „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze" umożliwia prowadzenie właściwej polityki energetycznej na szczeblu lokalnym, tzn. takiej która zapewni bezpieczeństwo techniczne i ekonomiczne w zakresie dostawy energii odbiorcom, a zarazem uwzględnia ochronę środowiska naturalnego. Celem „Projektu założeń …." jest dostarczenie informacji o: - obecnym zaopatrzenia miasta w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, - docelowym stanie miasta w zakresie prognoz i koncepcji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Zgodnie z zapisami ustawy „Prawo energetyczne" w roku 2018 sporządzono aktualizację „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze." (Uchwała nr LX/719/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018 r.) http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/aktualizacja-zalozen-do-planu-zaopatrzenia-w-cieplo-energie-elektryczna-i-paliwa-gazowe-na-obszarze-miasta-zabrze
8. Abstrakt sprawozdania
Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne art. 19 ust. 2. „Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata." Projekt założeń został kolejny raz zaktualizowany w 2018 r. i Uchwalony przez Radę Miasta w 2018 r. Projekt „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze" oraz jego Aktualizacja spełnia funkcję podstawowego dokumentu lokalnego planowania energetycznego i zgodnie z art. 18 ustawy Prawo energetyczne stanowi założenia dla planowania i organizacji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta oraz podstawę planowania i organizacji działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze miasta.

Analiza stanu działania systemów energetycznych Zabrza dała generalny obraz potrzeb energetycznych odbiorców zlokalizowanych na terenie miasta, który przedstawia się, według stanu na koniec 2016 roku, następująco:

W zakresie potrzeb cieplnych:

- zapotrzebowanie mocy cieplnej dla ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej - ogółem około 549,8 MW, w tym:
  - w budownictwie mieszkaniowym ~ 387,8 MW,
  - sumarycznie z miejskiego systemu ciepłowniczego ~ 163,0 MW,
  - sumarycznie z lokalnych systemów ciepłowniczych ~ 36,2 MW,
- roczne zużycie energii cieplnej użytecznej dla ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej – ogółem około 3 654 TJ/rok, w tym:
  - w budownictwie mieszkaniowym ~ 2 482 TJ/rok,
  - sumarycznie z miejskiego systemu ciepłowniczego ~ 1 133 TJ/rok,
  - sumarycznie z lokalnych systemów ciepłowniczych ~ 330 TJ/rok.

W zakresie dostaw energii elektrycznej:

- roczne zużycie energii elektrycznej - ogółem około 484 GWh/rok, w tym:
- gospodarstwa domowe ~ 117 GWh/rok.

W zakresie dostaw gazu ziemnego:

- roczne zużycie gazu ziemnego – ogółem około 30 730 tys. m³, w tym:
  - gospodarstwa domowe ~ 18 181 tys. m³,
  - na pokrycie potrzeb grzewczych w gospodarstwach domowych ~ 11 748 tys. m³,
- udział gazu ziemnego w pokryciu zapotrzebowania na ciepło użytkowe – ogółem około 853 TJ/rok (23%), w tym:
  - w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej około 524 TJ/rok.

Przewidywane zmiany zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Przewidywany przyrost zapotrzebowania na nośniki energetyczne dla nowego budownictwa do roku 2033, dla wariantu zrównoważonego oszacowano na poziomie:

W zakresie potrzeb cieplnych:

- w wariancie zrównoważonym potrzeby cieplne nowych odbiorców wyniosą około 52,5 MW, w tym dla nowego budownictwa mieszkaniowego ~ 17,3 MW;
- przyrosty te niwelowane będą spadkiem zapotrzebowania na skutek prowadzenia wszelkiego typu działań racjonalizacji użytkowania ciepła, jak też likwidacji obiektów (odbiorców): w sumarycznym bilansie potrzeb cieplnych miasta prognozuje się zmniejszenie aktualnego poziomu zapotrzebowania na ciepło o ok. 2,5%;
- potrzeby cieplne nowych odbiorców głównie pokrywane będą według rozwiązań indywidualnych z wykorzystaniem jako paliwa: gazu ziemnego, oleju opałowego, węgla z zastrzeżeniem zastosowania wysokosprawnych, niskoemisyjnych kotłów nowej generacji (5-tej klasy) oraz wykorzystaniem rozwiązań opartych o odnawialne źródła energii,
- w ograniczonym zakresie możliwe będzie pokrycie tego zapotrzebowania z miejskich bądź lokalnych systemów ciepłowniczych – z uwagi na to, że część wytypowanych obszarów rozwoju zlokalizowana jest w znacznej odległości od obszaru oddziaływania sieci ciepłowniczej.

W zakresie dostaw energii elektrycznej:

- ➔ wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną dla potrzeb nowej zabudowy mieszkaniowej szacuje się na około 4 MW na poziomie WN;
- ➔ przewidywane zwiększenie zapotrzebowania mocy w sektorze usług i wytwórczości to około 11 MW na poziomie WN.

W zakresie dostaw gazu ziemnego:

- ➔ przyrost godzinowego zapotrzebowania na gaz ziemny może mieścić się w zakresie 2800 m^3/h do około 3600 m^3/h (przy uwzględnieniu potrzeb komunalnych i grzewczych nowego budownictwa) dla odbiorców zlokalizowanych w obrębie oddziaływania istniejącego systemu gazowniczego;
- ➔ wzrost zużycia gazu, przy uwzględnieniu spadku zapotrzebowania dla odbiorców istniejących z uwagi na działania proefektywnościowe, szacuje się na 2700÷3800 tys. m^3/rok.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Na podstawie przeprowadzonych analiz oraz biorąc pod uwagę Założenia polityki energetycznej państwa i zapisy gminnych i regionalnych dokumentów planistycznych i strategicznych – zaproponowano cele polityki energetycznej miasta w obszarze realizacji obowiązku organizowania i planowania: zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze Zabrza.

Cel strategiczny 1 - Zapewnienie w perspektywie wieloletniej bezpieczeństwa dostaw energii i jej nośników dla odbiorców z terenu miasta z zachowaniem akceptowalnych parametrów ekologicznych i ekonomicznych:

1. Kontynuacja działań w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa i poprawy warunków dostawy ciepła systemowego i obniżenia jego kosztów (ZPEC + FORTUM + Miasto + inne podmioty współpracujące).
2. Zakup energii w układzie rynkowym dla odbiorców z terenu miasta, w pierwszej kolejności dla jednostek podległych miastu - kontynuacja + rozszerzenie dla gazu ziemnego (Miasto).
3. Ciągły monitoring stanu technicznego i rezerw układu zasilania i dystrybucji ciepła, energii elektrycznej i gazu sieciowego na obszarze miasta (Miasto + Przedsiębiorstwa Energetyczne /PE/).
4. Ciągły monitoring planów rozwoju przedsiębiorstw i ich realizacji, kosztów energii i jej nośników, w aspekcie utrzymania akceptowalnych warunków cenowych dla odbiorców końcowych (Miasto).
5. Opracowanie, koordynacja i aktualizacja w miarę zaistniałych potrzeb planów i strategii gospodarki niskoemisyjnej w aspekcie energetyki gminy jako narzędzi dla realizacji i organizacji finansowania działań (Miasto + PE).

Cel strategiczny 2 - Zabezpieczenie dostaw energii i jej nośników na potrzeby nowej, rozwijającej się zabudowy na terenie Zabrza.

1. Koordynacja operacyjna zaopatrzenia w nośniki energii nowych terenów rozwojowych i współpraca z przedsiębiorstwami energetycznymi (Miasto + PE).

2. Koordynacja planowania przestrzennego miasta oraz procesów administracyjnych w celu zapewnienia realizacji zaopatrzenia w nośniki energii nowych jej użytkowników na warunkach ustalonych w dokumentach planistycznych (Miasto).
3. Stymulowanie działań inwestorów dla zastosowania rozwiązań opartych o wykorzystanie lokalnych układów kogeneracji z wykorzystaniem w miarę możliwości gazu ziemnego jako nośnika energii w zabudowie usługowej (Miasto + PE).
4. Zapewnienie oświetlenia ulicznego nowych tras komunikacyjnych i obszarów z niedostatecznym oświetleniem (Miasto).

Cel strategiczny 3 - Poprawa i stymulowanie poprawy efektywności energetycznej na wszystkich etapach procesu zaopatrzenia w energię odbiorców.

1. Zarządzanie zużyciem i kosztami energii w jednostkach miejskich (Miasto).
2. Stymulowanie racjonalizacji i likwidacji przestarzałych i niskosprawnych ogrzewań węglowych – likwidacja „niskiej emisji" (Miasto + PE).
3. Podniesienie efektywności systemów dystrybucji energii i jej nośników poprzez kontynuację modernizacji systemu w zakresie sieci dystrybucyjnych i zasilających (PE; rolą Miasta jest koordynacja).
4. Podniesienie efektywności użytkowania ciepła poprzez ograniczanie zużycia energii użytecznej w ramach działań związanych z:

- termomodernizacją budynków mieszkalnych wielorodzinnych i obiektów miejskich,
- wspieraniem działań termomodernizacyjnych i modernizacji systemów grzewczych w zabudowie jednorodzinnej

5. Sukcesywna dalsza modernizacja systemu oświetlenia ulicznego.

Cel strategiczny 4 - Rozwijanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w oparciu o lokalne zidentyfikowane możliwości.

1. Planowanie i finansowanie budowy odnawialnych źródeł energii w obiektach miejskich (Miasto).

Cel strategiczny 5 - Edukacja i promocja w obszarze szeroko rozumianej efektywności energetycznej i rozwijania wykorzystania lokalnych i odnawialnych źródeł energii.

1. Opracowanie planu działań odnośnie zastosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej dla jednostek sektora publicznego z terenu miasta (Miasto).
2. Opracowanie planu działań edukacyjnych w obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii oraz jego realizacja (Miasto).
3. Promocja działań miejskich w obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii poprzez zamieszczanie informacji w środkach masowego przekazu na temat zrealizowanych działań i ich efektów (Miasto).

Opracowanie: Główny Inżynier Miasta UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2017-2019
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Opracowany w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. „w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła” (Dz.U. nr 133/07, poz. 924) oraz art. 11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne ze zmianami.
3. uchwała
Uchwała nr 20/2016 Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 30.06.2016 r., opracowanie 04/2016, Zabrze
4. **Czas obowiązywania**
2017-2019
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Plan Ograniczeń dotyczy ograniczenia dostawy ciepła w ściśle określonych przypadkach. Ograniczenia w dostawie ciepła do odbiorców zasilanych z Fortum Silesia S.A. oraz kotłowni osiedlowych i lokalnych mogą zostać wprowadzone wyłącznie po wyczerpaniu wszelkich możliwych środków służących zaspokojeniu potrzeb odbiorców i przy dołożeniu najwyższej staranności w zakresie zapewnienia maksymalnej dostawy ciepła z Fortum Silesia S.A. jak i źródeł własnych. Ograniczenia w dostarczaniu ciepła nie mogą powodować: 1. zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, 2. zakłóceń w funkcjonowaniu obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań zakresie: a) bezpieczeństwa lub obronności Państwa, b) opieki zdrowotnej, c) telekomunikacji, d) edukacji, e) wydobywania paliw kopalnych ze złóż, ich przeróbki i dostarczania do odbiorców, f) wytwarzania i dostarczania energii elektrycznej oraz ciepła do odbiorców, g) ochrony środowiska.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Plan ograniczeń przygotowany jest wyłącznie na wypadek ściśle określonych sytuacji i wiąże się z obniżaniem mocy cieplnej dostarczanej odbiorcom, a nawet przerwaniem dostawy ciepła. W okresie obowiązywania Planu Ograniczeń tj. 2017-2018 nie wystąpiła konieczność realizacji planu.
8. Abstrakt sprawozdania
Plan Ograniczeń dotyczy przypadków wystąpienia: - zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego państwa polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym, - zagrożenia bezpieczeństwa osób - znacznych strat materialnych. W okresie od dnia 1 września do dnia 31 maja ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami w dostarczaniu ciepła podlegają odbiorcy pobierający ciepło na potrzeby gospodarstw domowych, szpitale, żłobki, przedszkola oraz inne obiekty użyteczności publicznej określone przez Wojewodę. Ograniczenia w dostarczaniu ciepła do odbiorców mogą być stosowane do wielkości gwarantujących utrzymanie cyrkulacji czynnika grzewczego w sieci i instalacji ciepłowniczej, zapobiegającej zamarznięciu układu ciepłowniczego.
9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W roku 2018 nie wystąpiły przypadki mogące powodować konieczność realizacji Planu ograniczeń.

Opracowanie: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o. o.

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2018.
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 11a ustawy o ochronie zwierząt
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LIV/643/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 marca 2018 r. W sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2018
4. Czas obowiązywania
2018
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Infrastruktury Komunalnej – wydział wiodący, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności – realizuje część działań zawartych w Programie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt: 1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2. Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3. Odławianie bezdomnych zwierząt oraz obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt przebywających w schronisku miejskim; 4. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 5. Usypianie ślepych miotów 6. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 7. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Podjęte w roku 2018 działania w ramach realizacji Programu zaspokoiły potrzebę Miasta Zabrze w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze.
8. Abstrakt sprawozdania
Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zwierząt na radzie gminy spoczywa obowiązek określenia w drodze uchwały, corocznie do 31 marca, Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Obowiązujący w roku 2018 program, został przekazany

do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem jest ochrona zwierząt oraz zarządcom obwodów łowieckich działających na obszarze Miasta Zabrze. Rada Miasta Zabrze podjęła uchwałę w dniu 19.03.2018r. Wypełniając zapisy Programu:

1. na podstawie otwartego konkursu ofert podpisano umowy i przyznano dotację na:
   1) prowadzenie schroniska miejskiego – realizacja celów nr 1, 3, 4, 5, 7 (dot. całodobowej opieki weterynaryjnej z zapewnieniem opieki lekarza weterynarii w miejscu zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt - psy i koty;
   2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie – realizacja celu nr 2.
2. podpisano porozumienie o współpracy z gospodarstwem rolnym celem zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich – realizacja celu nr 6;
3. podpisano umowę celem zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej z zapewnieniem opieki lekarza weterynarii w miejscu zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich) – realizacja celu nr 7 (Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności).

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W ramach Programu ograniczono ryzyko narażenia zdrowia i życia mieszkańców oraz zwiększono ich bezpieczeństwo. Przyczyniły się do tego działania polegające na:
– zapewnieniu opieki zwierzętom bezdomnym w schronisku miejskim;
– opiece nad kotami wolno żyjącymi;
– interwencyjnym odławianiu bezdomnych zwierząt;
– kastracji i sterylizacji zwierząt przebywających w schronisku;
– poszukiwaniu właścicieli dla bezdomnych zwierząt.
Ponadto zapewniono miejsce w gospodarstwie rolnym dla zwierząt gospodarskich oraz całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Realizując Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2018, podjęto działania w ramach których, na podstawie zawartej umowy z organizacją społeczną (otwarty konkurs ofert na przyznanie dotacji), zapewniono opiekę w schronisku miejskim bezdomnym zwierzętom, a także ograniczono liczbę bezdomnych zwierząt. Zwierzęta przebywające w schronisku miały zapewnioną całodobową opiekę, odpowiednie warunki bytowania umożliwiające im swobodne poruszanie się, dostęp do wody zdatnej do picia oraz dwukrotne karmienie. Wszystkie zwierzęta przebywające w schronisku miały zapewnioną opiekę weterynaryjną.

W ramach zawartej umowy na prowadzenie schroniska, na podstawie zgłoszeń bezpośrednio od mieszkańców lub za pośrednictwem Straży Miejskiej, interwencyjnie odławiano zwierzęta. Zwierzęta trafiające do schroniska po odbytej kwarantannie oraz wykluczeniu innych chorób bądź po ich wyleczeniu, poddawane były obligatoryjnej kastracji i sterylizacji. Zwierzęta przyjmowane do schroniska miejskiego były również czipowane, celem ich łatwiejszej identyfikacji w przyszłości.

Dzięki prowadzeniu akcji promujących adopcje zwierząt (organizowano festyny, umieszczano na stronie internetowej informacje dot. zwierząt przeznaczonych do adopcji, organizowano akcje adopcyjne, dni otwarte w schronisku, zajęcia edukacyjne w przedszkolach, szkołach i bibliotekach), zwiększono liczbę adopcji zwierząt przebywających w schronisku miejskim. Podejmowano także działania wspomagające właścicieli, którzy poszukiwali zagubione zwierzęta.
W celu ograniczenia liczby bezdomnych zwierząt z terenu miasta oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, umożliwiono mieszkańcom usypianie ślepych miotów.

Poprzez zawarcie porozumienia o współpracy z gospodarstwem rolnym, zapewniono możliwość umieszczenia zwierząt gospodarskich w przypadku konieczności ich odebrania z uwagi na niehumanitarne traktowanie.
Zapewniono całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt na podstawie zawartych umów z przychodniami weterynaryjnymi.
Powyższe działania pozwoliły osiągnąć następujące rezultaty:

1. Ilość zwierząt objętych opieką w schronisku miejskim – 939;
2. Ilość zwierząt, które znalazły nowy dom – 503;
3. Ilość zwierząt, które wróciły do swoich właścicieli – 193;
4. Ilość zwierząt przebywających w schronisku objętych kastracją i sterylizacją – 343;
5. Ilość zwierząt oznakowanych elektronicznie – 500;
6. Ilość wyjazdów interwencyjnych związanych ze zwierzętami – 799;
7. Ilość zwierząt przyjętych do schroniska – 774;
8. Ilość zwierząt odłowionych z terenu Miasta Zabrze – 165.

W trakcie obowiązywania Programu nie otrzymano zgłoszeń dotyczących usypiania ślepych miotów oraz konieczności zapewnienia opieki zwierzętom gospodarskim.
Na postawie odrębnej umowy (otwarty konkurs ofert na przyznanie dotacji) zapewniono opiekę wolno żyjącym kotom. W ramach tego zadania m.in. zaktualizowano rejestr społecznych opiekunów kotów wolno żyjących (do aktualnego rejestru dopisano 124 osoby) oraz skupiska kotów wolno żyjących. Ograniczono liczbę zachorowań kotów, zapewniono opiekę weterynaryjną, zastosowano profilaktykę zdrowotną tj. odrobaczenie i odpchlenie (wydano 360 zestawów takich środków), wysterylizowano 70 kocic i wykastrowano 10 kotów. Przez cały okres realizacji zadania wydano społecznym opiekunom 500 kg karmy w celu dokarmiania kotów wolno żyjących. Dzięki prowadzonym działaniom wzrosła świadomość mieszkańców w zakresie odpowiedniego traktowania zwierząt.

Kwota wydatkowana w roku 2018 przez Miasto na ww. działania wyniosła 803 520,30 zł.

Opracowanie: Wydział Infrastruktury Komunalnej UM Zabrze

2.5 OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 119 ust. 1 i ust 2 Prawo ochrony środowiska
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XLIV/637/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 października 2013r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Zabrze na lata 2013-2018". Uchwała nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023", http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ochrony-srodowiska-przed-halasem-dla-miasta-zabrze
4. **Czas obowiązywania**
2013-2018; 2018-2023
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem niniejszego Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Zabrze jest określenie niezbędnych priorytetów i wskazanie działań mających na celu zmniejszenie uciążliwości i ograniczenie poziomu hałasu.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Zadania ujęte w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Zabrze na lata 2013-2018 przyjętym do realizacji Uchwałą Nr XLIV/637/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 października 2013r., zostały w części zrealizowane. Zadania nie zrealizowane zostały ujęte w strategii krótkoterminowej Programu na lata 2018-2023. Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023, został przyjęty uchwałą nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. Zadania zapisane w POŚPH są przewidziane do realizacji na najbliższe lata.
8. Abstrakt sprawozdania
Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze (POŚPH) wykonywany jest zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 119 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku oraz Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 roku. Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie do poziomu obowiązujących standardów.

Celem operacyjnym Programu jest wskazanie działań mających za zadanie zmniejszenie uciążliwości hałasowej do wartości dopuszczalnych, na terenach, na których występują przekroczenia. Materiał wejściowy do opracowania POŚPH stanowiła mapa akustyczna Miasta Zabrza.

Działania zapisane w POŚPH obejmują w szczególności:

- analizę aktualnego stanu środowiska akustycznego, wykonanej na podstawie mapy akustycznej, która wskazuje obszary najbardziej narażone na oddziaływanie poszczególnych źródeł hałasu;
- opracowanie strategii działań i wyznaczenie podstawowych kierunków działań zmierzających do zmniejszenia uciążliwości hałasowej mieszkańców Zabrza,
- ocenę realizacji poprzedniego programu ochrony środowiska przed hałasem,
- graficzną wizualizację rezultatów proponowanych działań.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

1. Ocena realizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Zabrze na lata 2013-2018. Załączona tabela nr 1, odnosząca się do tego programu, przedstawia informację o poziomie zrealizowania, poniesionych kosztach lub przyczyny nie wykonania zadań objętych strategią krótkoterminową.
Natomiast z zakończonych działań długoterminowych mających bezpośredni wpływ na poprawę klimatu akustycznego Zabrza (do roku 2017, terminu realizacji mapy akustycznej), a których realizacja zakończyła się w trakcie trwania Programu 2013 można wyróżnić:

1. *Rewitalizacja linii kolejowych nr 134, 137 i 138 Gliwice Łabędy – Katowice – Sosnowiec Jęzor.* Zarządca PKP PLK S.A. Zadanie obejmowało szereg prac remontowych takich jak: wymianę torów, czyszczenie podsypki, przebudowy przejazdów itp. Wartość zadania 85 mln zł. stanowi łączny koszt modernizacji infrastruktury kolejowej na odcinku linii 137 pomiędzy Chorzowem Batory a Gliwicami.
2. *Modernizacja torowiska w ul. Bytomskiej od ul. Chrobrego do ul. Młyńskiej oraz ul. Drzymały do ul. Zamkowej.* Zarządca: Tramwaje Śląskie S.A. Wartość zadania 5,67 mln zł.
3. *Przebudowa torowiska w ciągu ul. Lutra i ul. Brysza*. Zarządca Tramwaje Śląskie S.A. Wartość zadania 14,98 mln zł.
4. *Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od ul. Średniej do rejonu wydzielonego torowiska przy browarze (VAN PUR S.A).* Zarządca: Tramwaje Śląskie S.A. Wartość zadania: brak danych.

2. Ocena skuteczności rozwiązań

Miarą skuteczności zrealizowanych zadań objętych Programem z 2013 roku jest poprawa warunków akustycznych w mieście, szczególnie w zakresie ograniczenia zagrożenia mieszkańców ponadnormatywnym hałasem. Jako metodę oceny skuteczności rozwiązań przyjęto porównanie wartości obliczonego wskaźnika M dla całego obszaru miasta w roku 2012 i 2017 dla każdego rodzaju hałasu. W tabeli 2, odnoszącej się do tego programu, zestawiono wyniki porównawcze.

Tabela 2. Zestawienie wartości wskaźnika M obliczonego dla całego obszaru miasta na podstawie mapy akustycznej z roku 2012 i 2017 dla poszczególnych źródeł hałasu.

Lp	Rodzaj hałasu	Wartości wskaźnika M (2012)		Wartości wskaźnika M (2017)	
		L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
1	Hałas drogowy	5 999,31	5 597,69	2 704,67	2 178,40
2	Hałas kolejowy	3,98	13,70	1,24	0,55
3	Hałas	69,64	249,57	35,65	112,08
4	Hałas	162,96	471,57	42,32	165,26

L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w dB, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu pomiędzy godz. 6^{00} a godz. 18^{00}),

pory wieczoru (godz. 18^{00} a godz. 22^{00}) oraz pory nocy (godz. 22^{00} a godz. 6^{00}) - średni roczny dobowy wskaźnik hałasu. Na podst. art. 112 a, pkt 1, lit. a) POŚ oraz art. 3 Dyrektywy.
L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w dB, wyznaczony w ciągu wszystkich nocy w roku (od godz. 22^{00} do godz. 6^{00}) - średni roczny wskaźnik hałasu dla pory nocnej. Na podst. art. 112 a, pkt 1, lit. b) POŚ oraz art. 3 Dyrektywy.
Wskaźnik M – wskaźnik pozwalający na ustalenie kolejności realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska przed Hałasem (POH). Sposób wyznaczania wartości wskaźnika M określony został w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 roku *w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem* (Dz. U. Nr 179, poz. 1498).

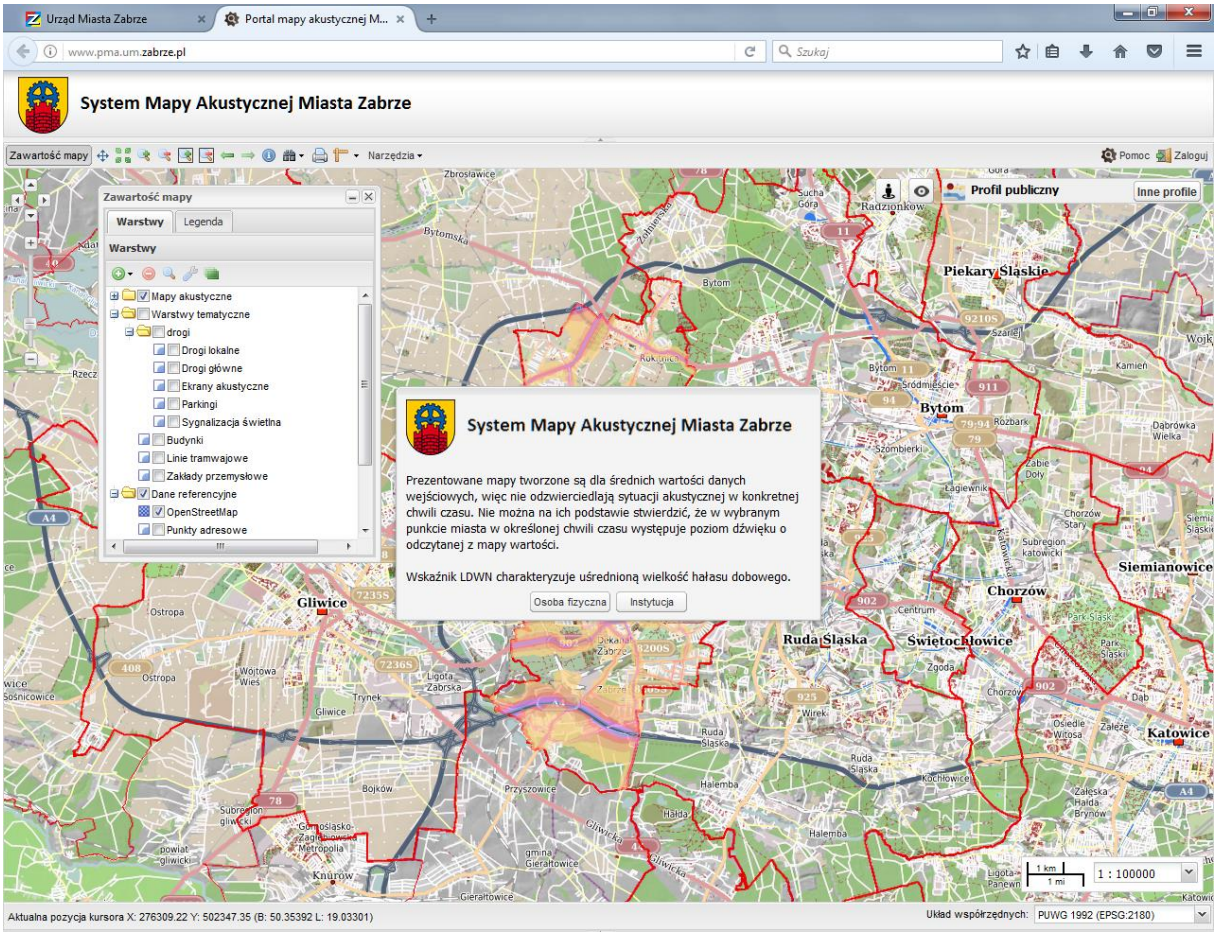
Główne działanie naprawcze zapisane w POŚPH z roku 2013 dla hałasu drogowego stanowiło ukończenie budowy Drogowej Trasy Średnicowej. Trasa ta ma wpływ praktycznie na cały ruch drogowy w mieście. Jako działania naprawcze dla hałasu szynowego: kolejowego i tramwajowego, w ocenie skuteczności uwzględniony został wpływ zrealizowanych zadań tj: modernizacja torowisk tramwajowych i rewitalizacja linii kolejowej 137. Dla hałasu przemysłowego nie przewidziano działań naprawczych w POŚPH z 2013 r. Wyniki analiz mapy hałasu przemysłowego pokazują, że również w tym przypadku prowadzone były działania naprawcze, niezależnie od POŚPH z 2013 r., które przyczyniły się do zmniejszenia emisji hałasu w środowisku.

Z przedstawionych zestawień wynika, że dla każdego rodzaju hałasu i wskaźników L_{DWN} i L_N w roku 2017 nastąpiło zmniejszenie wskaźnika M, co stanowi o skuteczności zastosowanych rozwiązań.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska, Miasto Zabrze w 2017 roku opracowało Mapę akustyczną Miasta Zabrze. Mapa akustyczna obejmuje w swoim zakresie m.in. identyfikację i charakterystykę źródeł hałasu (z rozbiciem na hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, przemysłowy), zestawienie wyników badań, identyfikację terenów zagrożonych hałasem, wnioski dotyczące działań ochrony przed hałasem. Zgodnie z przepisami w zakresie informowania społeczeństwa na temat stanu środowiska akustycznego udostępniono dla wszystkich zainteresowanych mapę akustyczną, pod linkiem http://www.pma.um.zabrze.pl/, opracowaną w 2017 r. Portal zawiera licznik odwiedzin z podziałem na osoby fizyczne i instytucje. Na portalu umieszczone zostały wyniki obliczeń poziomów hałasu poszczególnych grup w postaci graficznej:

- map imisyjnych tzn. map rozkładu poziomu hałasu powodowanego przez poszczególne główne źródła (ruch samochodowy, kolejowy, tramwajowy i przemysł),
- mapy wrażliwości hałasowej,
- map terenów zagrożonych hałasem (tzw. mapy konfliktów).

Poniżej przedstawiam zrzut portalu:

Istotny element w aspekcie edukacyjnym stanowi promowanie proekologicznych postaw i zachowań mieszkańców takich jak preferowanie transportu komunikacji zbiorowej czy transportu rowerowego.

Opracowanie: Wydział Ekologii UM Zabrze

Tabela 1. Zestawienie realizacji zadań wg strategii krótkoterminowej Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Zabrza z 2013 r.

Oznaczenie wg Programu z 2013 r.	Nazwa ulicy/obszaru	Proponowane środki ochrony akustycznej	Jednostka wdrażająca	Zrealizowane Tak/Nie	Koszt realizacji działań kwota zł brutto/ przyczyna nie wykonania	Uwagi
1	ul. Franklina Roosevelta na odcinku od ul. Damrota do ul. Charlesa de Gulle'a.	Budowa Drogowej Trasy Średnicowej (przejęcie części ruchu przez DTŚ)	Drogowa Trasa Średnicowa S.A.	Tak	184,20	Zadanie zrealizowane w całości
2	ul. 3 Maja na odcinku od ul. Szczęść Boże do ul. Św. Floriana.	Wymiana nawierzchni drogowej oraz modernizacja torowiska tramwajowego w ul. 3 Maja w Zabrzu w ramach Zadania Nr 51.	MZDiIl w Zabrzu, Tramwaje Śląskie S.A.	Tak	12,70	Zastosowano technologię "szyny pływającej", nawierzchnia drogowa została odtworzona na niecałej szerokości jezdni
5	ul. Wolności na odcinku od ul. Knurowskiej do ul. Uchodźców.	Wymiana nawierzchni drogowej oraz modernizacja torowiska w ul. Wolności od ul. Kondratowicza do granicy z Gliwicami w ramach Zadania Nr 50.	MZDiIl w Zabrzu, Tramwaje Śląskie S.A.	Tak	7,78	Dokonano modernizacji torowiska Nie dokonano wymiany nawierzchni drogowej Zadania zostało ujęte w strategii krótkoterminowej obecnego Programu
3	ul. Pawła Stalmacha na odcinku od ul. Krakusa do ul. Cmentarnej.	Wymiana nawierzchni oraz koordynacja sygnalizacji świetlnej na odcinku od ul. Bytomskiej do ul. Wolności.	MZDiIl w Zabrzu	Nie	brak środków finansowych	Zadania zostało ujęte w strategii krótkoterminowej obecnego Programu

4	ul. Knurowska na odcinku od ul. Zaolziańskiej do ul. Wolności.	Wymiana nawierzchni oraz koordynacja sygnalizacji świetlnej.	MZDiIl w Zabrzu	Nie	brak środków finansowych	Zadania zostało ujęte w strategii krótkoterminowej obecnego Programu
6	al. Jana Nowaka – Jeziorańskiego na odcinku od granicy miasta do ul. Walerego Fontanusa.	Wymiana nawierzchni i przedłużenie istniejącego ekranu akustycznego na wysokości ul. Marcelego Kruczka (długość ok. 350 m, wysokość 4.0 m).	MZDiIl w Zabrzu	Nie	brak środków finansowych	Zadania zostało ujęte w strategii krótkoterminowej obecnego Programu
7	ul. Tarnopolska na odcinku od ul. Strażackiej do ul. Zwycięstwa.	Wymiana nawierzchni drogowej oraz szlifowanie torowiska i toczenie kół.	MZDiIl w Zabrzu, Tramwaje Śląskie S.A.	Nie	brak środków finansowych	Zadania zostało ujęte w strategii krótkoterminowej obecnego Programu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust 1 Prawo ochrony środowiska
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XLVII/529/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 października 2017 r. W sprawie przyjęcia "Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze"., http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ograniczania-niskiej-emisji-w-miescie-zabrze
4. **Czas obowiązywania**
2018 - nadal
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Głównym celem zadania jest poprawa stanu środowiska naturalnego w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń pyłowo-gazowych, powstających w procesie spalania paliw kopalnych emitowanych do atmosfery przez źródła ciepła, zlokalizowane w budynkach jednorodzinnych usytuowanych na terenie miasta Zabrze. Drugim celem zadania jest poprawa stanu energetycznego budynków jednorodzinnych, których właściciele zgłosili chęć przeprowadzenie termomodernizacji, a co za tym idzie zmniejszenie kosztów ogrzewania i zużycia paliwa.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
W 2018 roku zrealizowano 420 zaplanowanych inwestycji, dzięki czemu osiągnięto zakładany efekt rzeczowy i ekologiczny. Pozostałe planowane w dokumencie inwestycje przewidywane są do realizacji na lata następne.
8. Abstrakt sprawozdania
W 2018 roku zrealizowano IX etap Programu ograniczania niskiej emisji na terenie miasta Zabrze. W ramach etapu dofinansowano 420 inwestycji w budynkach indywidualnych polegających na wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012, wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe, wymianie kotłów

gazowych na nowe gazowe, zabudowie instalacji solarnych, termomodernizacji ścian zewnętrznych, termomodernizacji stropodachów/dachu, wymianie okien, zabudowie instalacji fotowoltaicznych**.** Na wykonanie zadania została łącznie wykorzystana kwota w wysokości 4 003 937,51 zł pochodząca z pożyczki i dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Program Ograniczania Niskiej Emisji na terenie miasta Zabrze (PONE) realizowany jest przez Urząd Miasta w Zabrzu ze środków pochodzących z pożyczki oraz dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Dotacje udzielane są osobom fizycznym będącymi właścicielami budynku mieszkalnego jednorodzinnego i posiadających tytuł prawny do korzystania z tej nieruchomości zlokalizowanej w granicach Miasta Zabrze.

W 2018 r. wpłynęły **386** wniosków o udział w Programie Ograniczania Niskiej Emisji. Od 2009 roku złożono **3491** wnioski o udział w Programie Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze na realizację inwestycji polegających na wymianie kotła starego na nowy, montaż układu solarnego, termomodernizację budynku, wymianę okien oraz **2050** wniosków o dofinansowanie montażu układu fotowoltaicznego.

Program Ograniczania Niskiej Emisji etap IX

W roku 2018 zrealizowano **420** inwestycji w budynkach indywidualnych, zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze polegających na:

- Wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012 - **70 szt.**
- Wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe – **50 szt**.
- Wymianie kotłów gazowych na nowe gazowe – **50 szt.**
- Zabudowie instalacji solarnych **– 40 szt.**
- Termomodernizacji ścian zewnętrznych – **50 szt.**
- Termomodernizacji stropodachów/dachu – **40 szt.**
- Wymianie okien - **40 szt.**
- Zabudowie instalacji fotowoltaicznych – **80 szt.**

W ramach zadania zlecono: pełnienie funkcji Operatora IX etapu Programu PONE (za kwotę 68 191,20 zł brutto) oraz pełnienie funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego IX etapu PONE (za kwotę 61 992,00 zł brutto).

WYSTAWA PONE

Dnia 02 czerwca 2018r. przed budynkiem Domu Muzyki i Tańca w godz. 10.00- 13.00 Miasto Zabrze wraz z Operatorem Programu Ograniczenia Niskiej Emisji zorganizował prezentację:

DOSTAWCÓW I WYKONAWCÓW:, INSTALACJI KOLEKTORÓW SŁONECZNYCH, INSTALACJI FOTOWOLTAICZNYCH KOTŁÓW oraz WYKONAWCÓW DOCIEPLEŃ PRZEGRÓD BUDOWLANYCH I WYMIANY STOLARKI OKIENNEJ

Jednocześnie o godzinie 11.00 w kawiarni przy DMiT odbyło się szkolenie informacyjne dla Mieszkańców – uczestników Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze. Na szkoleniu wyjaśnione zostały zagadnienia związane z przygotowaniem wstępnej dokumentacji, podpisaniem umowy, realizacją i rozliczeniem Inwestycji.

W poniższych tabelach przedstawiono środki, jakie zostały przeznaczone na PONE we wszystkich 9 etapach, jak również efekt rzeczowy i ekologiczny.

KOSZTY I DOFINANSOWANIE											
	I etap - 2009-2010	II etap - 2011	III etap - 2012	IV etap - 2013	V etap - 2014	VI etap - 2015	VII etap - 2016	VII etap - 2017	VIII etap - 2017	IX etap - 2018	RAZEM
WFOŚiGW	3 859 800,00	4 765 716,35	3 833 330,98	3 234 601,38	4 133 864,50	3 900 963,12	2 808 376,51	1 223 155,04	2 816 107,20	3 763 937,50	**34 339 852,58**
Środki własne mieszkańców	2 420 822,75	2 477 617,78	2 823 356,90	2 545 123,05	2 407 953,98	2 482 854,96	1 546 562,49	564 488,78	1 658 841,62	2 415 186,28	**21 342 808,59**
Środki własne gminy	25 644,82	-	-	-	-	4 000,00	-	-	-	-	**29 644,82**
Dotacja NFOŚiGW/ WFOŚiGW	-	-	-	477 785,20	1 132 556,97	1 185 000,73	-	190 000,00	-	240 000,00	**3 225 342,90**
RAZEM	6 306 267,57	7 243 334,13	6 656 687,88	6 257 509,63	7 674 375,45	7 572 818,81	4 354 939,00	1 977 643,82	4 474 948,82	6 419 123,78	58 937 648,89
Umorzenie pożyczki	1 523 600,00	1 926 131,94	1 533 332,39	1 293 840,55	-	-	-	-	-		**6 276 904,88**

EFEKT RZECZOWY												
	I etap 2009-2010	II etap 2011	III etap 2012	IV etap 2013	V etap 2014	VI etap 2015	VII etap 2016	VII etap w 2017 roku	VIII etap 2017	IX etap w 2018	X etap zaplanowany do realizacji w 2019	RAZEM
Modernizacja źródeł ciepła	113	130	123	120	170	160	40	99	50	170	220	1395
kolektorów słonecznych	126	132	120	117	117	105	25	60	25	40	40	907
Montaż instalacji fotowoltaicznych	-	-	-	-	40	60	60	-	80	80	80	400
Docieplenie ścian	86	100	85	75	80	70	60	-	50	50	45	701
Docieplenie dachów/stropodachów	60	105	86	74	74	60	50	-	40	40	40	629
Wymiana okien	61	85	75	60	60	50	50	-	40	40	40	561
RAZEM	446	552	489	446	541	505	285	159	285	420	465	4593

EFEKT EKOLOGICZNY											
Emisja	I etap 2009-2010	II etap 2011	III etap 2012	IV etap 2013	V etap 2014	VI etap 2015	VII etap 2016	VII etap w 2017 roku	VIII etap 2017	IX etap 2018	RAZEM
Pył [kg/a]	11 953	9 334	7 455	7 455	7 653	3 811	116	3162	76	11740	**62 755**
SO_2 [kg/a]	8 500	7 357	3 188	3 187	9 832	5 208	964	1476	631	5560	**45 903**
NO_x [kg/a]	720	754	465	424	1 569	1 149	536	151	617	786	**7 171**
CO [kg/a]	16 529	10 945	5 625	5 613	333	1 088	462	5935	580	8009	**55 119**
B(a)P [kg/a]	5,11	3,4	1,7	1,7	2,77	1,42	-	1,8	-	2,4	**20**
CO_2 [kg/a]	1 274 580	1 269 157	770 861	707 171	1 238 812	621 095	161 035	282 240	496 333	860 138	**3 898 873**
Zmniejszenie zapotrzebowania energii cieplnej netto o [GJ/a]	6 489	8 467	7 188	6 203	6 518	6 561	5698	-	4662	4662	**56 448**
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych [GJ/a]	1 017	1 016	960	900	900	832	192	462	192	308	**6 779**

W bieżącym roku w ramach PONE założono realizację poniżej wymienionych inwestycji:

- wymiana źródeł ciepła (220 szt.)
- ocieplenie ścian (45 szt.)
- ocieplenie stropów (40 szt.)
- wymiana okien (40 szt.),
- zabudowa kolektorów słonecznych (40 szt.)
- instalacje fotowoltaiczne (80 szt.)

- **łącznie 465 jednostkowych inwestycji.**

Inwestycje zostały oszacowane na łączną kwotę **4 188 000,00zł** (w tym 340 000,00 zł dotacji oraz 3 848 000,00 zł pożyczki udzielonej Miastu Zabrze przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach). Przytoczona kwota stanowi wkład Miasta bez szacunku wkładu Mieszkańców.

Opracowanie: Wydział Ekologii UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju"
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 77 ust. 1 i art. 79 ustawy prawo ochrony środowiska, art. 4 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, art. 3 ust 2 pkt. 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
3. uchwała Rady Miasta/ zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21.10.2013 r. w sprawie Przyjęcia Programu Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013- 2020, "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju".
4. **Czas obowiązywania**
2013- 2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
WE
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Programu jest podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Zabrza. Przesłaniem Programu jest wychowanie odpowiedzialnego za środowisko naturalne mieszkańca Zabrza (w skali lokalnej, jak i globalnej), który świadomie dąży do zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako jedyną drogę postępu w rozwoju społeczeństwa, przy równoczesnym zachowaniu dóbr przyrody dla przyszłych pokoleń. W działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju szczególnie ważna jest rola nauczycieli, edukatorów i osób aktywnych ekologicznie. Działania ekologiczno - edukacyjne realizowane w Zabrzu obejmują nie tylko wiedzę z zakresu ekologii i ochrony środowiska, ale także dotyczą umiejętności zastosowania jej w codziennym życiu. Edukacja podstawowa jest realizowana w przedszkolach, szkołach, placówkach oświatowych i kulturalnych poprzez prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz kółek zainteresowań. Przez jednostki oświatowe realizowane jest szereg działań edukacyjno-ekologicznych. Najczęściej stosowanymi metodami są: warsztaty ekologiczne, badania, obserwacje (najczęściej w terenie), konkursy, turnieje, wystawy, kiermasze, akcje i kampanie ekologiczne.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
W mieście organizowane są konferencje, liczne cykliczne imprezy ekologiczne, tworzone są nowe ścieżki dydaktyczne, oraz rowerowe.

8. Abstrakt sprawozdania

W 2018 roku przez jednostki i wydziały Urzędu Miasta Zabrze w zakresie edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży zostały zrealizowane takie zadania jak: warsztaty ekologiczne i przyrodnicze dla dzieci i dorosłych, turnieje ekologiczne, konkursy ekologiczne, sadzenie drzew, akcja obrączkowania ptaków, zorganizowanie zbiórki i transportu odpadów niebezpiecznych ze szkół. Współorganizowano cykliczne imprezy -„Tydzień Ziemi" organizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego oraz projekt pn.: „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów" organizowany przez Miejski Ośrodek Kultury w Pawłowie. Miasto Zabrze zorganizowało konferencję pn.: " Wspólnie na rzecz ochrony powietrza i zdrowia". Przygotowano ulotki informacyjne z zakresu funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym zasad dotyczących właściwego gromadzenia odpadów frakcji papier, szkło, tworzywa sztuczne oraz BIO. Przygotowano również gry edukacyjne oraz kolorowanki dla dzieci w wieku przedszkolnym 5-6 lat, które zostały przekazane do wszystkich placówek przedszkolnych położonych na terenie miasta Zabrze. Na obszarze gminy Zabrze" z wykorzystaniem terenów zielonych w aspekcie przyrodniczo-rekreacyjnym", zostały zrealizowane zajęcia rekreacyjne pod hasłem *„REKREACJA NAD BYTOMKĄ":* nordic walking, joga, zawody wędkarskie, zawody szachowe, rajdy rowerowe. Pięć zabrzańskich szkół wzięło udział w konkursie „Zielona Pracownia 2018", zorganizowanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. W 2018 roku zorganizowano kolejną XXIII edycję konkursu „Zielone Zabrze".

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zgodnie z Uchwałą NR XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 października 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013 – 2020, „Przez edukację do zrównoważonego rozwoju" na terenie Zabrza w latach 2017 oraz 2018 przez jednostki i wydziały Urzędu Miasta Zabrze zrealizowane zostały następujące zadania.

I. MIEJSKI OGRÓD BOTANICZNY (MOB) W ZABRZU.

2018 rok

Centrum Edukacji Ekologicznej działające przy MOB zorganizowało i przeprowadziło dla dzieci oraz dorosłych łącznie 170 warsztatów, dla ogółem 3213 osób.

Poza warsztatami MOB w zakresie edukacji ekologicznej i przyrodniczej realizował następujące wydarzenia:

– kontynuacja cyklicznej akcji obrączkowania ptaków na terenie MOB w ramach ogólnopolskiej akcji pn. „Akcja Karmnik 2017/2018", wraz z Górnośląskim Kołem Ornitologicznym z Bytomia. MOB zajął w rankingu ogólnopolskim II miejsce w ilości zaobrączkowanych ptaków (674 szt.), V miejsce pod względem liczby gatunków schwytanych w sieci (17 gat.), I miejsce w liczbie zaobrączkowanych zięb i grubodziobów.

Film promujący i opowiadający o Akcji Karmnik 2017/2018:
http://tvzabrze.pl/w-strone-ekologiiobraczkowanie-ptakow
http://www.katowice.tvp.pl/35973255/akcja-karmnik-czyli-zimowe-obraczkowanie-ptakow
Program TVP3 Katowice: Bliżej natury:
https://katowice.tvp.pl/35318558/2012018;

– wizyta TVP3 Katowice w MOB celem nagrania materiału do programu „Kwadrans w ogrodzie. Tematy poszczególnych odcinków programów:

- „Rośliny użytkowe: kawa i herbata",
- „Pieprz i wanilia",

- „Grubosz i sukulenty”,
- „ Begonie”,
- „Anturium i filodendrony”,
- „Fikusy”,
- „Bromeliowate”,
- „Najmodniejsze rośliny domowe”
- „Rośliny ‘oczyszczające’ powietrze”,
- „Rośliny o zwisających pędach”.

- uczestnictwo MOB w VII edycji Nocy Biologów na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – cyklicznej imprezy otwartej dla wszystkich zainteresowanych przyrodą, edukacją ekologiczną, warsztatami i pokazami organizowanymi przez naukowców Uniwersytetu. MOB przeprowadzono warsztaty „Liście pod lupą – poznaj znane i mniej znane gatunki drzew” dla dzieci i młodzieży;

– wizyta studyjna młodzieży w ramach Akademii Młodych Biologów z Pałacu Młodzieży w Katowicach – prelekcja nt. organizacji pracy w ogrodzie botanicznym, przepisy prawne, zwiedzanie terenu MOB i palmiarni;

– zajęcia dydaktyczne studentów Wydziału biologii i Ochrony Środowiska UŚ z przedmiotu „Paleobiologia i filogeneza roślin i zwierząt” z Katedry Botaniki i Ochrony Przyrody Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

– Międzyszkolny Turniej Ekologiczny przy współpracy z FCC. MOB był partnerem Turnieju, w którym biorą udział reprezentanci 5 zabrzańskich szkół podstawowych nr: 24, 25, 26, 42, 46. Celem Turnieju jest m.in.: poszerzenie wiedzy przyrodniczej, rozbudzanie motywacji do aktywnego poznawania i ochrony przyrody, propagowanie wiedzy na temat selektywnej zbiórki odpadów czy wyrabianie aktywnej postawy wobec problemu ochrony środowiska. W ramach Turnieju – interaktywna, zespołowa, botaniczna karta pracy – dla 5 stanowisk oraz rywalizacja sportowa;

– wykład dr Agnieszki Zawiszy-Raszki: „Dlaczego i jak chronimy rośliny” w ramach seminarium ekologicznego „Żurawki. Zagrożone unikaty przyrody” współorganizowanego przez Urząd Miasta w Będzinie. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego w Będzinie;

- Festiwal Kwiatów w MOB XII edycja. Uroczyste obchody jubileuszu 80 lecia MOB w Zabrzu. W programie m.in.: wykład i warsztaty o żurawkach (Heuchera sp.), stoiska producentów i sprzedawców roślin rabatowych, drzew i krzewów, miody i rośliny miododajne, prelekcje nt roślin ogrodu botanicznego;

- wizyta studyjna i szkolenia w ramach projektu: „Innovative Start. Podniesienie kompetencji zawodowych studentów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w odpowiedzi na oczekiwania przyszłych pracodawców”, przygotowanego w ramach programu POWER NCBiR, Działanie 3.1. Kompetencje w szkolnictwie wyższym PROGRAM ROZWOJU KOMPETENCJI. MOB przygotowuje prelekcje nt. funkcjonowania ogrodów botanicznych w Polsce, zapoznanie się studentów z pracą i działaniami na terenie MOB;

– Dzień Pszczół i Innych Owadów – MOB zaprasza dzieci i młodzież spędzającą wakacje w mieście na liczne warsztaty: „zapylacze i zapylanie roślin”, „wycinanie owadów w 3D”, warsztaty pszczelarskie oraz budowania domków dla owadów. Współpraca z firmą FloJaMo zapewniającą warsztaty inżynieryjno-konstrukcyjne – temat przewodni „Domek Pana Bąka”,

– uczestnictwo MOB w Dniu Nauki – warsztaty dla najmłodszych i dzieci poświęcone recyklingowi odpadów, segregacji śmieci,

– rozpoczęcie obrączkowania ptaków w ramach Akcji Karmnik,

– Publikacja artykułu na temat mszaków Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu: „Mszaki Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu (województwo śląskie)”. Barbara Fojcik.

II. URZĄD MIASTA ZABRZE

1. W 2017 r. i 2018 r. prowadził następujące działania informacyjne i edukacyjne w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi.
- Działania dla dzieci - przygotowanie gier edukacyjnych oraz kolorowanek dla dzieci w wieku przedszkolnym 5-6 lat, które zostały przekazane do wszystkich placówek przedszkolnych położonych na terenie miasta Zabrze.
- Działania dla dorosłych - przygotowanie ulotek informacyjnych z zakresu funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym zasad dotyczących właściwego gromadzenia odpadów frakcji papier, szkło, tworzywa sztuczne oraz BIO. Materiał został przekazany właścicielom nieruchomości jednorodzinnych wraz z informacją o zmianie stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast mieszkańcy zabudowy wielorodzinnej otrzymali ulotki za pośrednictwem Zarządców nieruchomości, którzy złożyli zapotrzebowanie na materiały edukacyjne.

2. koordynacja edukacji ekologicznej prowadzonej przez podległe miastu publiczne szkoły i placówki oświatowe. W ramach realizowanego zadania w latach 2017/2018 przeprowadzono działania wspomagające realizację programów i konkursów o tematyce ekologicznej w zabrzańskich szkołach i placówkach oświatowych, a także współorganizowanie imprez cyklicznych w ramach propagowania i promocji treści ekologicznych. W 2017 roku dofinansowano 88 wniosków szkół na łączną kwotę 141 977,78 zł, w tym:
-112 629,39 zł z kategorii GOSWF/ POSWF- wydatki związane z ochroną środowiska gmina/powiat;
- 29 348,39 zł z kategorii GSSWF- wydatki związane z odpadami komunalnymi- gmina.

W roku 2018 dofinansowanie otrzymały placówki, w ramach złożonych 108 wniosków na łączną kwotę 144 600,77 zł, w tym:
- 126 249,88 zł z kategorii GOSWF/ POSWF
- 18 410,89 zł z kategorii GSSWF

3. Ochrona powierzchni ziemi – utylizacja odpadów. W 2017 r. wykorzystano 6 820,52 zł. Środki przeznaczono na odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z 25 zabrzańskich szkół i placówek oświatowych.
W 2018 roku zadaniem objęto 18 szkół, które złożyły zapotrzebowanie na odbiór odpadów niebezpiecznych.

4. „Zielona Pracownia' 2017" konkurs zorganizowany przez WFOŚiGW w Katowicach, zrealizowany w:
- Szkole Podstawowej nr 14 - kwota przyznanej dotacji 36 500 zł + 1000 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 37 490,64 zł
- Szkole Podstawowej nr 17 - kwota przyznanej dotacji 36 500 zł + 1000 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 37 496,22 zł
- Szkole Podstawowej nr 21 - kwota przyznanej dotacji 27 983,20 zł + 6 995,80 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na całą kwotę 34 979,00 zł

„Zielona Pracownia' 2018" zrealizowany w:
- Szkole Podstawowej nr 16 - kwota przyznanej dotacji 36 500 zł + 1000 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 37 500 zł
- Szkole Podstawowej Specjalnej nr 38 - kwota przyznanej dotacji 36 476 zł + 994 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 37 470zł
- I Liceum Ogólnokształcącym - kwota przyznanej dotacji 36 500 zł + 8500 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 45 000 zł

- II Liceum Ogólnokształcącym - kwota przyznanej dotacji 30 000 zł + 7500 zł wkład własny (środki z Miasta), projekt zrealizowano na kwotę 37 500 zł
- XI Liceum Ogólnokształcącym - kwota przyznanej dotacji 32 500 zł - projekt zrealizowano na w/w kwotę .

Przedmiotem konkursu było utworzenie projektu szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, geologicznych czy chemiczno-fizycznych. Stworzenie ekopracowni, których realizacja wpłynie znacząco na podniesienie świadomości ekologicznej uczniów. Projekt obejmuje:
- zagospodarowanie pracowni- wykorzystanie przestrzeni, funkcjonalność, estetyka, kreatywność, innowacyjność rozwiązań;- różnorodność pomocy dydaktycznych, wyposażenia i sprzętu niezbędnych dla realizacji celów i tematów ekologicznych.

5. Inicjatywa nasadzenia drzew w gminach i powiatach ŚZGiP (Śląski Związek Gmin i Powiatów), celem uhonorowania setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. Związek zapewnił sadzonki w liczbie 28 zgodnej ze zgłoszonym zapotrzebowaniem (sadzonki bezpłatnie udostępnione przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Katowicach):

- udostępnione sadzonki różnych gatunków drzew liściastych: lipa, dąb, grab, platan, buk, klon, jawor;
- wysokość sadzonek od ok. 0,5 m do 1,5 m w zależności od gatunku (wraz z bryłą korzeniową i donicą); Związek zapewnił również tabliczkę informacyjną do umieszczenia we wszystkich miejscach, w których odbyły się nasadzenia. Tekst znajdujący się na tabliczce informuje o idei akcji, tj. upamiętnieniu setnej rocznicy odzyskania Niepodległości przez Polskę. W akcji wzięło udział 29 zabrzańskich placówek oświatowych. Nasadzenia odbywały się od 3 września do 11 listopada 2018.

6. Udział 9 szkół w konkursie „Listy dla Ziemi 2018" realizowanym przez Fundację ARKA. Ponadto dokonywane są liczne akcje informacyjne przesyłane pocztą elektroniczną do placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto Zabrze na temat konkursów, warsztatów, wykładów przeprowadzanych przez jednostki zewnętrzne.

7. Dofinansowanie w roku 2017 oraz 2018 przez Wydział Ekologii kolejnych edycji „Tygodnia Ziemi" organizowanego przez Muzeum Górnictwa Węglowego. W ramach zadania dofinansowano przeprowadzenie warsztatów i prelekcji, organizację konkursów, aranżację i udostępnienie wystawy pokonkursowej; kwota każdorazowego dofinansowania – 12 000,00 zł

8. Dofinansowanie w roku 2017 oraz 2018 przez Wydział Ekologii cyklu imprez organizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w Pawłowie – projekt pn.: „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów", kwota każdorazowego dofinansowania 10 000,00 zł.

9. Po raz kolejny w 2017 oraz 2018 roku zorganizowano konkurs „ZIELONE ZABRZE", którego zasadniczym celem jest pobudzenie inicjatywy lokalnej i zachęcenie mieszkańców do upiększania miasta Zabrze poprzez tworzenie i dbałość o zieleńce, ogrody przydomowe, ogrody działkowe i balkony. Konkurs organizowano w V kategoriach (na najpiękniejszy balkon, ogród przydomowy, ogród działkowy, zieleniec na osiedlu, zieleniec przed zakładem pracy).

10. W dniu 12.03.2018 r. miasto zorganizowało konferencję pn.: " Wspólnie na rzecz ochrony powietrza i zdrowia". Celem konferencji było wskazanie na efekt synergii, uzyskiwany dzięki połączeniu badań naukowych z wdrożeniami nowoczesnych technologii, przy tworzeniu sprzyjających ekologii norm prawnych oraz konsekwentnej realizacji programów zrównoważonego rozwoju. Służyło temu m.in. zaprezentowanie działań podejmowanych w Zabrzu oraz dobrych praktyk samorządów w Niemczech, Szwecji i Ukrainie. Konferencja była współfinansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

11. W okresie VII do X 2018 roku w ramach umowy na wykonanie zadania pn.: „Utrzymanie terenów zrekultywowanych w ramach projektu pn. ,,Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze" z wykorzystaniem terenów zielonych w aspekcie przyrodniczo-rekreacyjnym", zostały zrealizowane zajęcia rekreacyjne pod hasłem *,,REKREACJA NAD BYTOMKĄ":* nordic walking, joga, zawody wędkarskie, zawody szachowe, rajdy rowerowe – łącznie 43 zajęcia.

12. W ramach projektu Edukacyjnej Sieci Antysmogowej realizowanego przez Instytut Badawczy NASK (Narodowa Akademia Sieć Komputerowa) wspólnie z Polskim Alarmem Smogowym w Szkole Podstawowej nr 1 w Zabrzu został zainstalowany miernik jakości powietrza.

Opracowanie: Wydział Ekologii UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 17 ust. 1 art. 18 ust. 1 Prawo ochrony środowiska
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LI/756/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia "Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020", http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ochrony-srodowiska-dla-miasta-zabrze
4. **Czas obowiązywania**
do 2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Odnosząc się do stanu istniejącego środowiska na terenie miasta za priorytet ekologiczny uznano: - poprawę jakości stanu sanitarnego powietrza, - zmniejszenie uciążliwości akustycznej, - poprawę jakości wód, - zachowanie i odtwarzanie wartościowych biologicznie terenów.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Dla zrealizowania wyżej wymienionych priorytetów ekologicznych wskazano zadania do realizacji, przy czym należy podkreślić, że większość zadań są to zadania wykraczające poza rok 2018 i realizowane są w sposób ciągły, jak np. zmniejszenie ilości gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza. Realizowane zadania zgodne są z tym strategicznym dokumentem.
8. Abstrakt sprawozdania
Wyraźnego podkreślenia wymaga fakt, że „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020" nie jest dokumentem nowym, oderwanym od prowadzonych już działań, a stanowi kontynuację wcześniej opracowanych dokumentów (Program ochrony środowiska z 2004 roku i jego aktualizacja z 2009 roku) w nawiązaniu do dokumentów strategicznych (przede wszystkim Polityki Ekologicznej Państwa i Programu ochrony środowiska dla województwa śląskiego) oraz w nawiązaniu do programów

opracowanych i realizowanych już mieście jak np. Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego, Program poprawy gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze, Program ograniczenia niskiej emisji na terenie Miasta Zabrze, Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023, Program edukacji ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013-2020 - przez edukację do zrównoważonego rozwoju, Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze, Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze, Program Termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Zabrze, Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Dla zrealizowania wyżej wymienionych priorytetów ekologicznych wskazano zadania do realizacji, przy czym należy podkreślić, że większość zadań są to zadania wykraczające poza rok 2018 i realizowane są w sposób ciągły, jak np. zmniejszenie ilości gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza.

Dla poszczególnych komponentów środowiska wskazano działania do realizacji, zgodne z celami strategicznymi:

1. **kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczenie zużycie energii i wzrost odnawialnych źródeł**

W 2018 roku z budżetu miasta mieszkańcom Zabrza dofinansowano modernizację systemów grzewczych. Dofinansowanie do kosztów poniesionych na zmianę systemów grzewczych w roku ubiegłym udzielane było na podstawie Uchwały nr XLVII/528/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 października 2017 r. w sprawie przyjęcia regulaminu określającego zasady udzielania dotacji celowej na dofinansowanie osobom fizycznym kosztów inwestycji związanych ze zmianą systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych na terenie Miasta Zabrze, zmienionej uchwałą Rady Miasta Zabrze nr XLIX/600/17 w sprawie sprostowania błędu pisarskiego w Uchwale XLVII/528/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 16.10.2017 r.

W ubiegłym roku wpłynęły 494 wnioski o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie osobom fizycznym kosztów inwestycji związanych ze zmianą systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne. W 2018 roku dofinansowano 383 wnioski.

W 2018 roku zrealizowano IX etap Programu ograniczania niskiej emisji na terenie miasta Zabrze. W ramach etapu dofinansowano 420 inwestycji w budynkach indywidualnych polegających na wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012, wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe, wymianie kotłów gazowych na nowe gazowe, zabudowie instalacji solarnych, termomodernizacji ścian zewnętrznych, termomodernizacji stropodachów/dachu, wymianie okien, zabudowie instalacji fotowoltaicznych**.**

W ubiegłym roku zrealizowano 420 inwestycji w budynkach indywidualnych, zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze polegających na:

- wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012 - 70 szt.
- wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe – 50 szt.
- wymianie kotłów gazowych na nowe gazowe – 50 szt.
- zabudowie instalacji solarnych – 40 szt.
- termomodernizacji ścian zewnętrznych – 50 szt.
- termomodernizacji stropodachów/dachu – 40 szt.
- wymianie okien - 40 szt.
- zabudowie instalacji fotowoltaicznych – 80 szt.

Szczegółowo opisano działanie w sprawozdaniu z „Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze".

Ponadto przeprowadzono termomodernizację i remonty w następujących budynkach użyteczności publicznej**:**

1.Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 29 przy ul. Budowlanej 26 w Zabrzu (dawne Gimnazjum nr 29)

2. Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 16 przy ul. Korczoka 96 w Zabrzu

3.Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Spożywczych w Zabrzu przy ul. Franciszkańskiej"

4.Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 16 w Zabrzu przy ul. Cmentarne

5.Termomodernizacja budynku Przedszkola 19 przy ul. Konopnickiej 1 w Zabrzu

6. Przedszkole naszych marzeń - dostosowanie infrastruktury przedszkolnej w Zabrzu.

Rozbudowa, nadbudowa i przebudowa budynku oraz budowa placu zabaw, przy Przedszkolu nr 43, ul. Klonowa 2 w Zabrzu.

7. Termomodernizacja budynku Domu Dziecka przy ul. Park Hutniczy 15 w Zabrzu.

8. Termomodernizacja budynku Żłobka Miejskiego przy ul. Buchenwaldczyków 32 w Zabrzu.

9. Termomodernizacja budynku DPPS w Zabrzu – Rokitnicy przy ul. Andersa 34.

10. Termomodernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Zabrzu Makoszowach przy ul. Dalekiej 1- w ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego.

W roku 2018 uruchomiono w Zabrzu nową elektrociepłownię „Fortum Silesia" SA spełniającą obowiązujące standardy środowiska. Nowoczesna turbina wraz generatorem o mocy 90 megawoltoamperów pozwala na wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w ramach jednego procesu technologicznego, czyli kogeneracji.

Natomiast Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. wybudowało 2600 mb nowej sieci ciepłowniczej, 700 mb sieci zmodernizowano i podłączono 13 budynków do sieci ciepłowniczej.

2. zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 119 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku oraz Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 roku wykonano Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze (POŚPH).

Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie do poziomu obowiązujących standardów.

Celem operacyjnym Programu jest wskazanie działań mających za zadanie zmniejszenie uciążliwości hałasowej do wartości dopuszczalnych, na terenach, na których występują przekroczenia.

Materiał wejściowy do opracowania POŚPH stanowiła mapa akustyczna Miasta Zabrza.

Miarą skuteczności zrealizowanych zadań objętych Programem z 2013 roku jest poprawa warunków akustycznych w mieście, szczególnie w zakresie ograniczenia zagrożenia mieszkańców ponadnormatywnym hałasem. Jako metodę oceny skuteczności rozwiązań przyjęto porównanie wartości obliczonego wskaźnika M (ilość mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas) dla całego obszaru miasta w roku 2012 i 2017 dla każdego rodzaju hałasu. W tabeli zestawiono wyniki porównawcze. Zestawienie wartości wskaźnika M obliczonego dla całego obszaru miasta na podstawie mapy akustycznej z roku 2012 i 2017 dla poszczególnych źródeł hałasu.

Lp	Rodzaj hałasu	Wartości wskaźnika M (2012)		Wartości wskaźnika M (2017)	
		L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
1	Hałas drogowy	5 999,31	5 597,69	2 704,67	2 178,40
2	Hałas kolejowy	3,98	13,70	1,24	0,55
3	Hałas	69,64	249,57	35,65	112,08
4	Hałas	162,96	471,57	42,32	165,26

L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w dB, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu pomiędzy godz. 6^{00} a godz. 18^{00}), pory wieczoru (godz. 18^{00} a godz. 22^{00}) oraz pory nocy (godz. 22^{00} a godz. 6^{00}) - średni roczny dobowy wskaźnik hałasu. Na podst. art. 112 a, pkt 1, lit. a) POŚ oraz art. 3 Dyrektywy.

L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w dB, wyznaczony w ciągu wszystkich nocy w roku (od godz. 22^{00} do godz. 6^{00}) - średni roczny wskaźnik hałasu dla pory nocnej. Na podst. art. 112 a, pkt 1, lit. b) POŚ oraz art. 3 Dyrektywy.

Wskaźnik M – wskaźnik pozwalający na ustalenie kolejności realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska przed Hałasem (POH). Sposób wyznaczania wartości wskaźnika M określony został w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem (Dz. U. Nr 179, poz. 1498).

Natomiast z zakończonych działań długoterminowych mających bezpośredni wpływ na poprawę klimatu akustycznego Zabrza (do roku 2017, terminu realizacji mapy akustycznej), można wyróżnić:

5. Rewitalizacja linii kolejowych nr 134, 137 i 138 Gliwice Łabędy – Katowice – Sosnowiec Jęzor. Zarządca PKP PLK S.A. Zadanie obejmowało szereg prac remontowych takich jak: wymianę torów, czyszczenie podsypki, przebudowy przejazdów itp.
6. Modernizacja torowiska w ul. Bytomskiej od ul. Chrobrego do ul. Młyńskiej oraz ul. Drzymały do ul. Zamkowej. Zarządca: Tramwaje Śląskie S.A.
7. Przebudowa torowiska w ciągu ul. Lutra i ul. Brysza. Zarządca Tramwaje Śląskie S.A.
8. Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od ul. Średniej do rejonu wydzielonego torowiska przy browarze (VAN PUR S.A). Zarządca: Tramwaje Śląskie S.A.
9. Rozpoczęto budowę ekranów akustycznych w Zabrzu – Maciejowie, wzdłuż DK88

3. poprawę jakości wód powierzchniowych

Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. pozyskało z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dofinansowanie ze środków unijnych na realizację inwestycji pn. „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu". Spółka zawarła umowę w tej sprawie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Szacowana wartość przedsięwzięcia sięga obecnie ok. 28 milionów złotych, a dofinansowanie ok. 14 milionów złotych. Inwestycja obejmuje przebudowę części obiektów i budowę nowych. Spółka zakupiła również wyposażony w urządzenia najnowszej generacji samochód do wywozu nieczystości płynnych.

Celem trwającej przebudowy jest dostosowanie jakości ścieków oczyszczonych do norm wynikających z dyrektyw unijnych, w szczególności z tzw. dyrektywy ściekowej oraz przepisów krajowych. Zgodnie z zawartą Umową z NFOŚiGW, przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce musi zostać zakończona do końca 2019 roku. Przebudowa oczyszczalni przyczyni się do dalszego wzrostu atrakcyjności obszaru miasta zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów planujących rozpoczęcie działalności w Zabrzu.

W roku 2018 r. zakupiono w ramach projektu samochód specjalny dwufunkcyjny z urządzeniem ssąco – płuczącym zabudowanym na podwoziu samochodowym, który służy obecnie do ciśnieniowego czyszczenia i odsysania nieczystości z kanałów, sieci kanalizacyjnych

oraz zbiorników sanitarnych i/lub deszczowych, przynależnych do zlewni oczyszczalni ścieków Mikulczyce. Pojazd stanowi wyposażenie stacji odbioru i separacji piasku na tej oczyszczalni.

Zabrze w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 przy wsparciu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizuje projekt „Adaptacja do zmian klimatu – gospodarowanie wodami opadowymi na terenie Miasta Zabrze" Projekt ma za zadanie dostosować kanalizację deszczową wraz z rowem Guido, zlokalizowanych na terenie dzielnicy Centrum Południe, do przejęcia i retencjonowania wód deszczowych ze zlewni Z19. Realizacja Projektu ograniczy podtopienia budynków i ulic w rejonie ul. M. Archanioła, św. Józefa i W. Reymonta w Zabrzu oraz doprowadzi do uporządkowania kanalizacji deszczowej w zlewni, zwiększy zabezpieczenie przed podtopieniami i przyczyni się do wykorzystania wód deszczowych na cele miejskie. Projekt zwiększy też efektywność zarządzania systemem kanalizacji deszczowej w dzielnicy Centrum Południe. Stworzone zostanie stanowisko dydaktyczne (tablica tematyczna pod hasłem: „Deszcz, nasz sprzymierzeniec i przeciwnik") skierowane do dzieci szkół podstawowych. Miasto planuje wykorzystanie zbiornika retencyjnego wód deszczowych w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich w Zabrzu jako pierwszy krok do zwiększenia jego atrakcyjności.

4. zachowanie i odtwarzanie wartościowych biologicznie terenów.

W celu realizacji powyższego celu strategicznego w 2018 roku przeprowadzono postępowanie w trybie zamówień publicznych na wykonanie zamówienia pn.: Utrzymanie terenów zrekultywowanych w ramach projektu pn. ,,Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze" z wykorzystaniem terenów zielonych w aspekcie przyrodniczo-rekreacyjnym. W ramach zawartej umowy do wykonawcy należało utrzymanie nw. terenów:

Teren I – nieużytek w Zabrzu Maciejowie (okolice boiska Orlik)- 7,58ha
Teren II – nieużytek w Zabrzu Maciejowie (na północ od ul. Nad Kanałem) - 1,60ha
Teren III – wyrobisko po eksploatacji gliny w rejonie Ogrodu Botanicznego - 5,92ha
Teren IV – zwałowisko odpadów hutniczych przy ul. Bytomskiej i Hagera - 19,93ha
Teren V – zwałowisko odpadów wydobywczych – hałda „Ruda"- 40,84ha
Teren VI – zwałowisko odpadów wydobywczych przy ul. Trębackiej - 1,86ha
Teren VI A– zwałowisko odpadów wydobywczych przy ul. Trębackiej - 0,6277ha
Teren VII – teren byłej koksowni „Concordia" w rejonie ul. Hagera - 6,76ha
Teren VII D– teren byłej koksowni „Concordia" w rejonie ul. Hagera - 2,7060 ha.
Teren VIII – stawy zapadliskowe w rejonie ul. Tarnopolskiej - 95,40ha.

Ponadto Zabrze w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 realizuje projekt „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II".

Celem projektu jest kompleksowe uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej w Zabrzu na obszarze obejmującym 21 lokalizacji. Jego celem jest podniesienie walorów użytkowych i przestrzennych oraz stworzenie sprzyjających warunków dla realizowania aktywności rekreacyjnej mieszkańców Zabrza, przywrócenie właściwego funkcjonowania wszystkich wskazanych wyżej terenów zieleni miejskiej tak, aby stały się one pełnowartościową przestrzenią publiczną miasta, miejscem chętnie odwiedzanym zarówno przez mieszkańców, jak i turystów oraz stanowiącym wizytówkę miasta. Projekt uwzględnia uwarunkowania historyczne, przyrodnicze i przestrzenne oraz wymogi użytkowe związane z główną zieleni miejskiej: rekreacją opartą na aktywności fizycznej, wypoczynku oraz wydarzeniach kulturalnych. Dzięki realizacji projektu udostępnione zostaną mieszkańcom Zabrza i turystom odwiedzającym zrewitalizowane tereny rekreacyjne, stanowiące wizytówkę turystyczną miasta. Projekt wpisuje się w działania zmierzające do zahamowania spadku powierzchni terenów zieleni w miastach. Ten cel ma być osiągnięty dzięki zwiększeniu powierzchni terenów zieleni (w tym parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej), powstałych m.in. dzięki rewitalizacji terenów zdegradowanych i zanieczyszczonych działalnością człowieka. Podejmowane działania doprowadzą do przywrócenia biologicznej aktywności

zdegradowanych terenów w 21 lokalizacjach Zabrza poprzez rekultywację i kompleksowe zagospodarowanie tych terenów, w szczególności nasadzenia roślin. Powierzchnia terenu objętego projektem wynosi 33,95 ha, z tego 13,76 ha to nowe obszary zieleni miejskiej, które zostały oddane do użytku w wyniku realizacji projektu dotyczącego zieleni całkowicie zdegradowanej. Natomiast 14,06 ha to obszar dwóch popularnych parków położonych w centrum Zabrza, wymagających natychmiastowej interwencji w celu zahamowania dewastacji i niszczeniu bioróżnorodności. Wprowadzone rozwiązania przyczynią się do ograniczenia występowania roślin należących do inwazyjnych gatunków obcych, zmniejszenia stopnia zdegradowanych miejskich terenów zielonych. Odpowiednie nasadzenia pozwolą na pochłanianie hałasu przyulicznego oraz emitowanych zanieczyszczeń, a także przyczynią się do zmniejszenia spływu powierzchniowego wody oraz zwiększenie czystości wód powierzchniowych, a także poprawy stateczności zboczy i skarp przyulicznych. Dzięki instalacji na terenach zielonych budek i poideł dla ptaków oraz domków dla owadów, a także zakładanie łąk kwietnych zamiast trawników projekt przyczynia się do zwiększenia stopnia ochrony przyrody na terenach zielonych Miasta Zabrze.

Opracowanie: Wydział Ekologii UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust. w związku z art. 7 ust. 1 pkt. 1, pkt 3 oraz pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XXV/261/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 maja 2016 r. w sprawie aktualizacji i przyjęcia do realizacji "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze"
4. **Czas obowiązywania**
2015-2020 z perspektywą do 2030
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Główny Inżynier Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Plan gospodarki niskoemisyjnej jako lokalny dokument o charakterze strategiczno-operacyjnym określa wizję rozwoju miasta stanowiącą podstawę dla określenia celów wynikających z realizacji unijnej i krajowej polityki niskoemisyjnej. PGN stanowi plan realizacji zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych miasta związanych z gospodarką w perspektywie roku 2020. Wskazuje on również, optymalne z punktu widzenia lokalnych kosztów i korzyści, rozwiązania stymulujące rozwój gospodarczy. W zaktualizowanym w 2016 roku „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Zabrze" wyznaczono jeden cel strategiczny opisany jako: *„Poprawa jakości życia na terenie Miasta Zabrze* *poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami i energią"* PGN jako podstawowe założenia dla realizacji celu głównego gospodarki niskoemisyjnej na terenie Miasta Zabrze wskazuje: – redukcję emisji gazów cieplarnianych, – zwiększenie udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych, – redukcję końcowego zużycia energii, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej. W ramach ww. celu strategicznego wyznaczone zostały cztery cele szczegółowe: 1. Redukcja emisji CO_2 w Mieście Zabrze. 2. Zwiększenie udziału wykorzystania energii odnawialnej na terenie Miasta Zabrze. 3. Zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach zlokalizowanych na terenie Miasta Zabrze. 4. Redukcja zanieczyszczeń do powietrza, w tym benzo(a)pirenu, PM10 i PM2,5. **PGN zakłada, iż opisane powyżej cele zostaną osiągnięte w wyniku realizacji 201 działań (projektów) zadeklarowanych w Planie przez 16-stu interesariuszy.** Biorąc pod uwagę ww. efekty realizacji projektów zapisanych w PGN, założono w Planie realizację celu głównego poprzez:

1. redukcję emisji CO_2 o 0,61% w roku 2020 w stosunku do roku 2013;
2. zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do poziomu 1,30% energii końcowej w 2020 roku;
3. redukcję końcowego zużycia energii o 0,82% w roku 2020 w stosunku do roku 2013 (BEI 2013).

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

W roku 2018 wykonano Raport z realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze.

Końcowym wynikiem Raportu jest wskazanie stopnia realizacji celów gospodarki niskoemisyjnej Zabrza, określonych w PGN, w następującym zakresie:

- zmniejszenia końcowego zużycia energii,
- zwiększenia produkcji energii z OZE,
- zmniejszenia emisji CO_2,

w stosunku do roku bazowego – 2013.

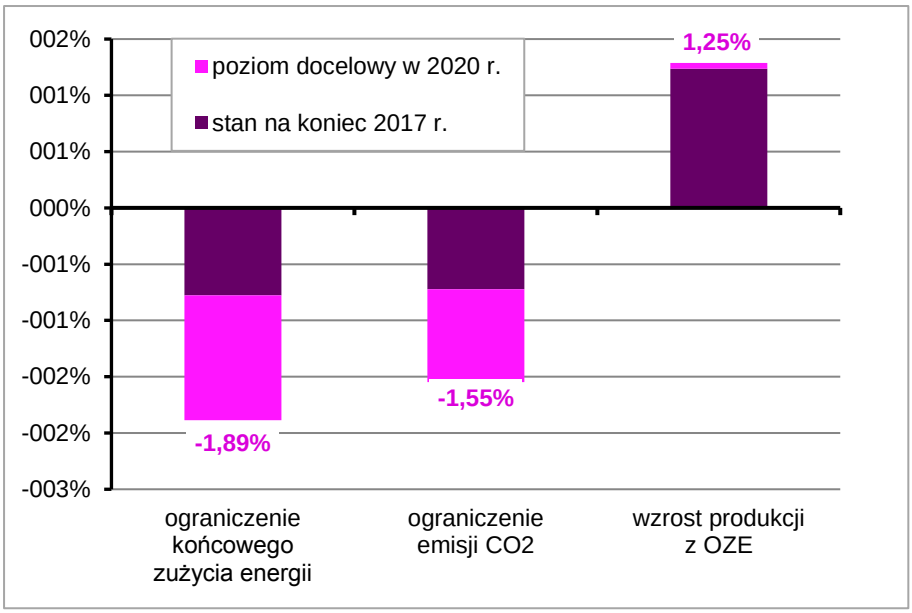
W ramach prac nad niniejszym Raportem wykonano inwentaryzację wielkości końcowego zużycia energii oraz wielkości emisji CO_2 dla roku przejściowego to jest 2016 w układzie poszczególnych sektorów:

- sektor: „Budynki, wyposażenie / urządzenia i przemysł", w obrębie którego wyszczególniono następujące podsektory:
  - Budynki użyteczności publicznej,
  - Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne,
  - Budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne,
  - Budownictwo usługowe i przemysł,
  - Oświetlenie uliczne,
  - Straty przesyłowe ciepła,
- sektor: „Transport", w obrębie którego wyszczególniono następujące podsektory:
  - Transport gminy,
  - Transport publiczny,
  - Transport indywidualny,
- sektor: „Gospodarka odpadowa i wodnościekowa".

Porównanie poziomu osiągnięcia celów gospodarki niskoemisyjnej w wyniku realizacji Projektów do końca 2017 r.

Wyszczególnienie	CELE gospodarki niskoemisyjnej według zaktualizowanej prognozy na 2020 r.	Poziom osiągnięcia celów gospodarki niskoemisyjnej w wyniku realizacji działań do końca 2017 r.
Ograniczenie końcowego zużycia energii	1,89%	0,79%
Ograniczenie emisji CO_2	1,55%	0,73%
Wzrost produkcji z OZE	1,25%	1,24%

Porównanie poziomu osiągnięcia celów gospodarki niskoemisyjnej w wyniku realizacji Projektów do końca 2017 r.

8. Abstrakt sprawozdania

W latach 2014÷2017 zrealizowano 28 z 201 Projektów ujętych w zaktualizowanym w 2016 r. „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze". Kolejnych 38 Projektów znajduje się w realizacji. Osiągnięty na koniec 2017 roku efekt energetyczno-ekologiczny realizacji ww. Projektów wynosi:

- ograniczenie końcowego zużycia energii o 18 651 MWh/rok,
- ograniczenie emisji CO_2 do atmosfery o 7 100 Mg/rok,
- zwiększenie produkcji energii z OZE o 1 410 MWh/rok.

Odnosząc efekty zrealizowanych w latach 2014÷2017 Projektów, poziom osiągnięcia celów gospodarki niskoemisyjnej dla Zabrza na koniec 2017 roku wynosi:

- ograniczenie końcowego zużycia energii o 0,79%,
- ograniczenie emisji CO_2 do atmosfery o 0,73%,
- zwiększenie produkcji energii z OZE o 1,24%.

Przeprowadzona w ramach niniejszego Raportu analiza wskazuje na sukcesywną realizację Projektów ujętych w PGN, a ich efekt rzeczywisty będzie możliwy do określenia po rzeczowej realizacji danej inwestycji.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Przeprowadzona w ramach Raportu analiza wskazuje na sukcesywną realizację Projektów ujętych w PGN, a ich efekt rzeczywisty będzie możliwy do określenia po rzeczowej realizacji danej inwestycji. Konieczne jest zebranie danych tak, aby mieć w dyspozycji dane bilansowe za zamknięty rok 2018. Ewentualna zmiana czy weryfikacja celów gospodarki niskoemisyjnej Zabrza przejętych w zaktualizowanym w 2016 roku PGN, nie jest konieczna. Natomiast całość efektu w skali miasta będzie możliwa do dokładnego sprecyzowania po zamknięciu Planu, to jest najwcześniej w 2021 roku.

Opracowanie: Główny Inżynier Miasta UM Zabrze

2.6 OPIEKA NAD ZABYTKAMI

1. Tytuł dokumentu strategicznego
„Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2015-2018”
2. Podstawa prawna
Art. 87 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2015-2018 został przyjęty Uchwałą Nr VII/60/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 23.02.2015 r.
4. **Czas obowiązywania**
2015-2018
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Planowania Przestrzennego – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków
6. Wyznaczone cele/priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
W programie Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2015-2018 określono następujące priorytety i związane z nimi kierunki działań: **PRIORYTET I**: Zahamowanie procesu degradacji obiektów zabytkowych oraz rewaloryzacja najcenniejszej substancji dziedzictwa kulturowego miasta wyznaczone kierunki działań: • Działania zmierzające do zabezpieczenia obiektów zabytkowych przed pogorszeniem ich stanu, • Działania zmierzające do poprawy stanu zachowania obiektów zabytkowych. **PRIORYTET II**: Sprawne zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego wyznaczone kierunki działań: • Działania organizacyjne związane z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego, • Działania prawne związane z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego. **PRIORYTET III**: Pielęgnacja i promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz rozwój tożsamości regionalnej wyznaczone kierunki działań: • Edukacja społeczności lokalnej w kwestii znaczenia dziedzictwa dla regionu, • Zapewnienie szerokiego dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym regionu i zabytkach miasta, • Popularyzacja dziedzictwa kulturowego regionu, • Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej związanej z zabytkami, • Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb turystycznych i edukacyjnych.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami program opieki nad zabytkami sporządza się na okres 4 lat. Z realizacji programu Prezydent Miasta co dwa lata sporządza sprawozdanie, które przedstawia się Radzie Gminy. Sprawozdanie za lata 2015-2016 zostało przedłożone Radzie Gminy w 2017 r. Obecnie zbierane są materiały i przygotowywane jest sprawozdanie za lata 2017-2018. Program opieki nad zabytkami realizowany jest przez różne komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Zabrzu, a także przez podległe im jednostki. Celem monitoringu jest zbieranie i analiza informacji dotyczących realizacji Programu na każdym etapie wdrażania. Proces monitorowania polega na przyglądaniu się zmianom, jakie zachodzą w wyniku realizacji celów programu przez zdefiniowane w nim kierunki działań, na analizie zebranych danych i opracowaniu sprawozdań. Stanowi on podstawę oceny uzyskanych efektów oraz podejmowania ewentualnych inicjatyw korygujących i propozycji zmian.

8. Abstrakt sprawozdania

Program opieki nad zabytkami obejmuje długoterminowe zadania, zależne od wielu czynników. Program jest realizowany przez różne komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz podległe jednostki. Jedynie część obiektów zabytkowych, położonych na terenie Zabrza stanowi jego wyłączną własność, w wielu przypadkach są to obiekty, w których miasto ma jedynie udziały częściowe. Dość liczna grupę stanowią budynki należące do osób prywatnych lub firm. Zabrzańskie zabytki mają różnorodny status pod względem form ochrony konserwatorskiej. Najliczniejszą grupę stanowią obiekty ujęte jedynie w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Zabrze, oraz obiekty objęte ochroną w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Mniejszą grupę stanowią obiekty znajdujące się w obszarach wpisanych do rejestru zabytków oraz obiekty wpisane indywidualnie do rejestru zabytków. Takie zróżnicowanie form ochrony konserwatorskiej oraz struktury własnościowej obiektów zabytkowych utrudnia sprawne zarządzania działaniami zmierzającymi do poprawy stanu ich zachowania. Miasto podejmuje jednak działania służące zachowaniu dziedzictwa kulturowego.

W ramach **PRIORYTETU I** – „Zahamowanie procesu degradacji obiektów zabytkowych oraz rewaloryzacja najcenniejszej substancji dziedzictwa kulturowego miasta”– zasadnicza część działań polegała na remontach budynków, stanowiących wyłączną własność miasta, a także współfinansowaniu remontów budynków będących własnością wspólnot mieszkaniowych, w których miasto ma udziały. Łącznie na prace remontowe wydano kwotę 23 761 577 PLN. Gmina Zabrze równocześnie udziela dotacji na remonty obiektów wpisanych do rejestru zabytków, których właścicielami są osoby prywatne lub firmy. W 2018 r. dotacji udzielono pięciu podmiotom na kwotę 562 890 PLN. Ponadto kontynuowano remontowanie obiektów małej architektury, trwale wpisanych w krajobraz miasta, stanowiących świadectwo minionej epoki.

W ramach **PRIORYTETU II** – „Sprawne zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego” – sfinalizowano działania podejmowane w ostatnich latach, zmierzające do objęcia ochroną konserwatorską osiedla Borsig – jednego z najlepiej zachowanych osiedli robotniczych pochodzących z II połowy XIX w. w Polsce. Rada Miasta Zabrze 15.X.2018 r. przyjęła Uchwałę Nr LXI/729/18 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla BORSIG- Etap I. Zaktualizowano również Gminną Ewidencję Zabytków Miasta Zabrze, uwzględniając zmiany form ochrony konserwatorskiej budynków oraz wprowadzając do ewidencji stanowiska archeologiczne.

W ramach **PRIORYTETU III** – „Pielęgnacja i promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz rozwój tożsamości regionalnej" kontynuowano organizowanie cyklicznych konferencji i wydawanie pokonferencyjnych opracowań w 2018 r. m.in. odbyły się:

- XV Międzynarodowa Konferencja Dziedzictwa Przemysłowego pod hasłem ,,Dary ziemi w tworzeniu i promocji terytorialnych marek turystycznych",
- 22 Międzynarodowa Konferencja Naukowa - Kultura Europy Środkowej - Miasta górnicze i górnictwo w Europie Środkowej,
- IX Konferencję Naukową Muzeum Miejskiego w Zabrzu pod hasłem „Sacrum w przestrzeni miasta".

Jednostki kultury, w tym Muzeum Miejskie w Zabrzu oraz Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jak co roku włączyły się w organizowanie wydarzeń kulturalnych w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa i Nocy Muzeów. Na terenie miasta odbyła się Industriada - święto Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Ponadto zorganizowano szereg innych działań, w tym konkursów, wystaw i prelekcji związanych z dziedzictwem kulturowym miasta i regionu. W działania aktywnie włączyły się również: placówki oświatowe – szkoły i przedszkola, Miejski Ośrodek Kultury, Dzielnicowe Ośrodki Kultury, oddziały Miejskiej Biblioteki Publicznej. W ramach popularyzacji dziedzictwa kulturowego regionu wydano szereg publikacji, w tym również cyklicznych.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2018 r. w ramach **PRIORYTETU I** „Zahamowanie procesu destrukcji obiektów zabytkowych oraz rewaloryzacja najcenniejszej substancji dziedzictwa kulturowego miasta" wykonano następujące działania:

- **W ramach działań zmierzających do zabezpieczenia obiektów zabytkowych przed pogorszeniem ich stanu:**
  - Wydatki budżetu miasta na ochronę i opiekę nad zabytkami wyniosły ogółem 25 523 524 PLN; ukształtowały się na poziomie 3,04 % budżetu,
  - kontynuowano bieżące naprawy i prace konserwacyjne w obiektach zabytkowych, należących do miasta - przeprowadzono ok. 998 prac zabezpieczających na kwotę 404 159 PLN,
  - zaplanowano działania pielęgnacyjne w zabytkowym Parku im Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela,
  - Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu prowadzi kwerendy w czynnych i likwidowanych zakładach górniczych, ukierunkowane na pozyskanie maszyn i urządzeń górniczych, które mogą zostać włączone do zbiorów placówki. Pozyskano m.in. część wyposażenia dawnego Szybu Staszic, które zostały wyeksponowane na terenie muzeum.

- **W ramach działań zmierzających do poprawy stanu zachowania obiektów zabytkowych zlecono:**
  - wykonanie 19 szt. dokumentacji projektowo - kosztorysowych koniecznych do wykonania prac konserwatorskich i remontowo – budowlanych w obiektach zabytkowych, stanowiących własność gminy Zabrze, w tym min.: „Dokumentacja projektowo wykonawcza dla zadania pn.: „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku magazynowo-biurowego zlokalizowanego przy ul. Stalmacha 7 na budynek usługowy (CUS) z przeznaczeniem na cele edukacyjne i kulturalne" czy „Dokumentacja projektowo–kosztorysowa przebudowy muru oporowego i schodów przy wejściu głównym do Parku im. Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela w Zabrzu",
  - wykonanie opracowań niezbędnych dla sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla BORSIG - Etap I,

- sporządzenie Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 1019-2022. Łączna kwota wydatkowana na sporządzenie ww. dokumentacji wyniosła - 342 821 PLN,
- Muzeum Miejskie wspólnie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Ratowania Cmentarza Żydowskiego w Zabrzu „ZACHOR" wykonało dokumentację cmentarza żydowskiego w Zabrzu.
- W okresie sprawozdawczym wykonano prace konserwatorskie i remontowo-budowlane przy zabytkach nieruchomych na łączną kwotę 24 006 655 PLN. Kompleksowe prace prowadzono przy 23 obiektach. Znaczną grupę stanowiły remonty związane z termomodernizacją budynków szkolnych i przedszkolnych; m.in. wyremontowano budynek Przedszkola Nr 45 przy ul. Kopalnianej 7, budynek Szkoły Podstawowej nr 23 przy ul. Pestalozziego 16, budynek Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 16 przy ul. Cmentarnej nr 7, budynek Domu Dziecka przy ul. Park Hutniczy 15 oraz budynek Przedszkola nr 19 przy ul. Konopnickiej 1. Ponadto prowadzono inwestycję związaną z przebudową i zmianą sposobu użytkowania budynku po dawnej gazowni przy ul. Stalmacha 7 w Zabrzu na budynek usługowy z przeznaczeniem na cele gospodarcze, edukacyjne i kulturalne.

Remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 16 przy ul. Cmentarnej nr 7

Ściana wschodnia przed podjęciem prac

Ściana zchodnia po wykonaniu prac

Remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 16 przy ul. Cmentarnej nr 7

Stan frontu szkoły przed podjęciem prac

Stan elewacji frontowej po wykonaniu prac

Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku po dawnej gazowni przy ul. Stalmacha 7

Stan przed wykonaniem prac

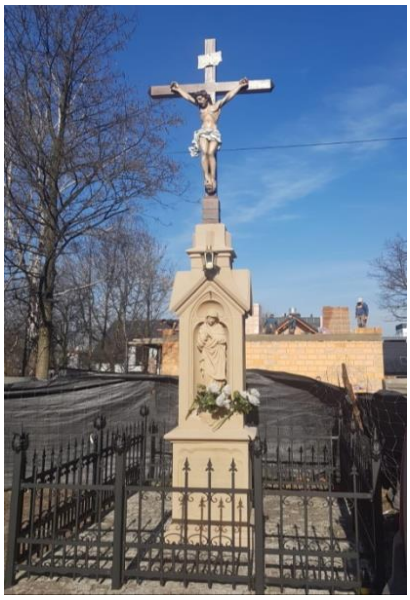

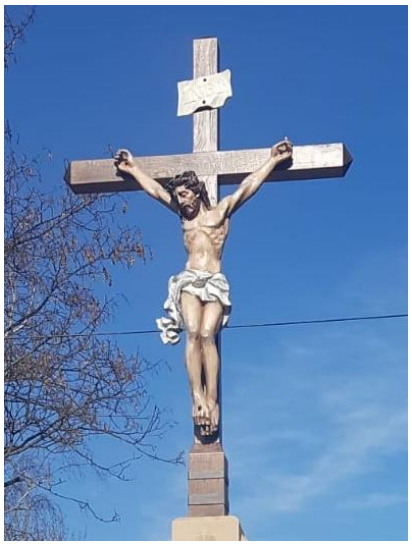
Stan po wykonaniu prac

- Przeprowadzono również prace remontowo-konserwatorskie krzyża przydrożnego przy ul. Staromiejskiej z odtworzeniem oryginalnej wielkości figury Chrystusa i Matki Boskiej Bolesnej oraz wymianą ogrodzenia i nawierzchni wokół krzyża.

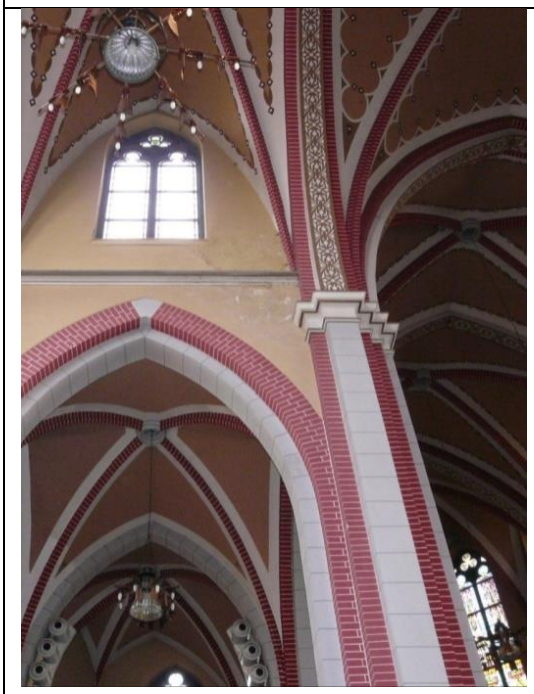
Konserwacja krzyża przydrożnego przy ul. Staromiejskiej

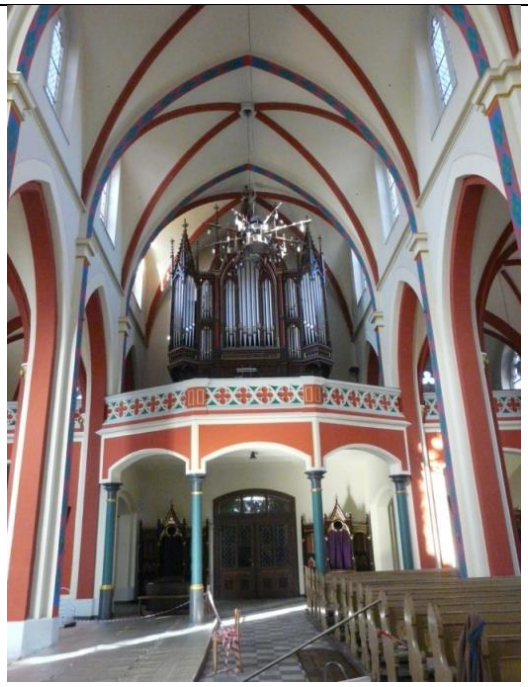
Stan przed podjęciem prac	Stan po wykonaniu prac
	

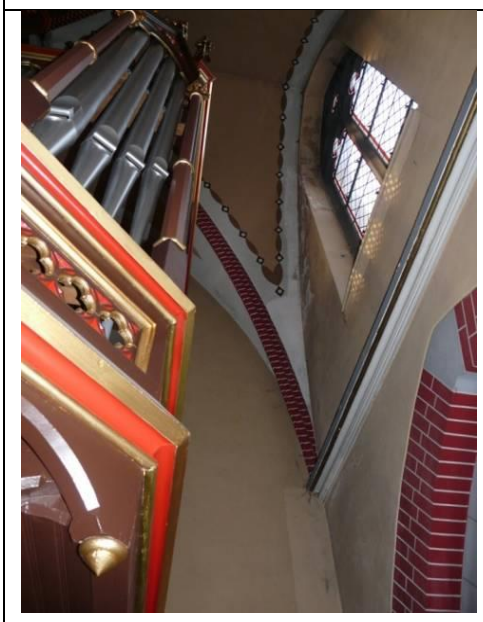
	
	
	
Stan przed podjęciem prac	Stan po wykonaniu prac

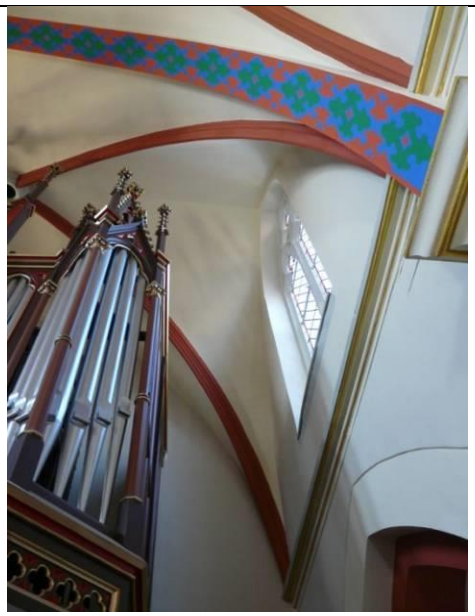
- w ramach poprawy jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze prowadzono prace w zabytkowym parku im. Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela na łączną kwotę 769 890 PLN.
- w celu umożliwienia przeprowadzenia rewitalizacji zabytkowych obiektów i zespołów, a także możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych miasto Zabrze wprowadziło zmiany do Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 (Uchwała Nr XXXV/372/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 grudnia 2016 r. zmieniona Uchwałą Nr LI /618/17 Rady Miasta Zabrze 18 grudnia 2017 r.).

Dotacja zadania - Malowanie wnętrza kościoła p.w. św. Wawrzyńca w Zabrzu Mikulczycach

Stan przed pracami

Stan po zakończeniu prac

- wysokość dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów rejestrowych obiektów zabytkowych nie będących własnością gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w 2018 r. wyniosła 562 890 PLN. Dotacje stanowiły 50 % wartości poszczególnych inwestycji. Dofinansowanie otrzymało pięć obiektów, prace obejmowały: malowanie wnętrza Kościoła p.w. św. Wawrzyńca w Zabrzu Mikulczycach; remont budynku szatni i łaźni górniczej byłej kopalni KWK Castellengo przy ul. Szybowej 2 w Zabrzu (Etap I remont dachu i izolacja fundamentów budynku), renowacja oraz wymiana drzwi zewnętrznych kamienicy przy ul. Bytomskiej 83 oraz remonty dachów w budynkach przy ul. ks. Henryka Pobożnego 7A, ul. ks. Henryka Pobożnego 9A oraz przy ul. Komuny Paryskiej 15.

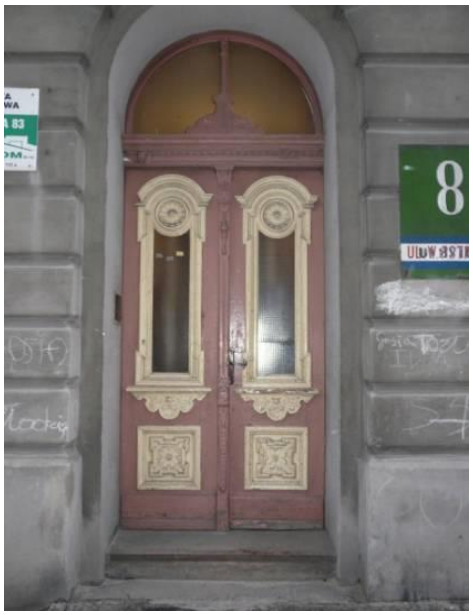
Dotacja - Remont budynku szatni i łaźni górniczej byłej kopalni KWK CASTELLENGO. Etap I - Remont dachu i izolacja fundamentów

	Stan przed pracami
	W trakcie prac

	Stan po zakończeniu prac

- W 2018 r. kontynuowano przyjęte wcześniej rozwiązania dotyczące sposobu i formy informowania o możliwościach uzyskania dotacji na zadania z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Dotacja - Renowacja i wymiana drzwi zewnętrznych kamienicy przy ul. Bytomskiej 83 w Zabrzu

	
	
Stan przed pracami	Stan po zakończeniu prac

Dotacja - Remont dachu przy ul. ks. Henryka Pobożnego 7a w Zabrzu Rokitnicy

	Stan przed pracami

	Stan w trakcie prac
	Stan po zakończeniu prac
Dotacja - Remont dachu i malowanie elewacji przy ul. ks. Henryka Pobożnego 9a w Zabrzu Rokitnicy	
	Stan przed pracami

	Stan w trakcie prac
	Stan po zakończeniu prac

Dotacja - Remont dachu przy ul. Komuny Paryskiej 15	
	Stan przed pracami

	Stan po zakończeniu prac

W ramach **PRIORYTETU II**: Sprawne zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego:

- **Podjęto następujące działania organizacyjne związane z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego:**
  - Rada Miasta Zabrze 15.X.2018 r. przyjęła Uchwałę Nr LXI/729/18 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla BORSIG - Etap I. Zapisy planu uwzględniają ochronę zabudowań zabytkowego osiedla patronackiego, jednego z najlepiej zachowanych tego typy założeń w regionie,
  - monitorowano możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych przeznaczonych na działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego. W 2018 r. pozyskano zewnętrzne środki na rewitalizację i termomodernizację obiektów zabytkowych w wysokości 6 671 613 PLN,
  - W ramach projektu „E-Muzeum - digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" pozyskano środki z Unii Europejskiej na digitalizację zbiorów.

- **Podjęto następujące działania prawne związane z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego:**

  - zaktualizowano Gminną Ewidencję Zabytków Miasta Zabrze - Zarządzeniem Nr 779/BPP/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 3 października 2018 r. m.in. włączono do ewidencji stanowiska archeologiczne,
  - zaktualizowano „Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych".

W ramach **PRIORYTETU III**: Pielęgnacja i promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz rozwój tożsamości regionalnej:

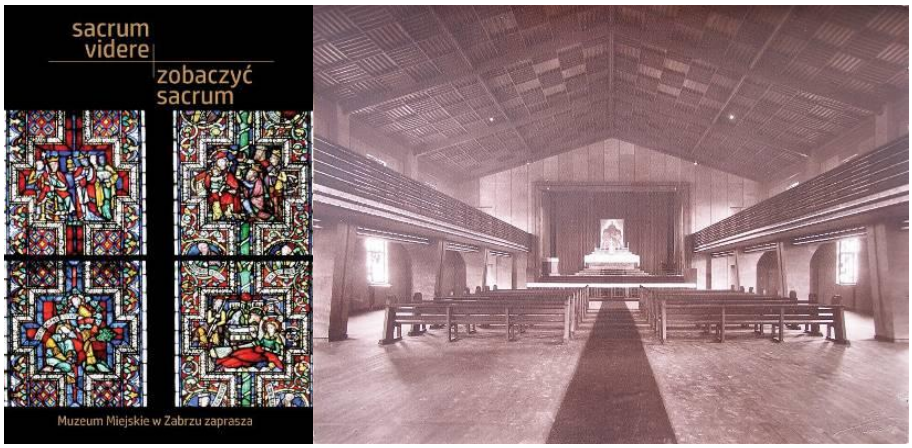
- **Podjęto wiele działań edukujących społeczność lokalną w kwestii znaczenia dziedzictwa dla regionu, w tym:**
  - zorganizowano cykliczne konferencje:
    - XV Międzynarodową Konferencję Dziedzictwa Przemysłowego pod hasłem ,,Dary ziemi w tworzeniu i promocji terytorialnych marek turystycznych" połączoną z Targami Turystyki Poprzemysłowej;

- XXII Międzynarodową Konferencję Naukową - Kultura Europy Środkowej z tematem wiodącym: „Miasta górnicze i górnictwo w Europie Środkowej”.
- IX Konferencję Naukową Muzeum Miejskiego w Zabrzu pod hasłem „Sacrum w przestrzeni miasta”,

- dziedzictwo kulturowe jest wpisane w system edukacji szkolnej. W 2018 r. zabrzańskie placówki oświatowe prowadziły m.in. cykl zajęć „W regionie o regionie” w ramach lekcji historii i wiedzy o społeczeństwie. Organizowano również wycieczki przedmiotowe szlakiem zabytków zabrzańskiej architektury i obiektów sakralnych w ramach lekcji WOK, WOS, historii oraz lekcji wychowawczych, poświęcone kształtowaniu estetyki oraz ochrony dziedzictwa kulturowego,
- zabrzańskie jednostki kultury prowadziły szereg działań związanych z promocją i rozwojem tożsamości regionalnej, między innymi:
  - Muzeum Miejskie w Zabrzu kontynuowało cykl spotkań z zabytkami pn.: „Sacrum Videre - Zobaczyć Sacrum”. W 2018 r. w ramach tego cyklu można było zapoznać się z historią i architekturą kościoła p.w. św. Kamila, kościoła p.w. św. Jadwigi, kościoła p.w. WNMP w Biskupicach oraz kościoła p.w. św. Pawła Apostoła w Pawłowie,

- w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa muzeum przygotowało wydarzenie kulturalne „Z orzełkiem na piersi". Ponadto odbyły się wykłady: „Szlakiem żydowskich światów naGórnym Śląsku – Zabrze" oraz „Drogi Górnoślązaków do Niepodległości". Muzeum wraz ze Społecznym Komitetem Opieki nad Cmentarzem Żydowskim w Zabrzu zorganizowało zwiedzanie z przewodnikiem nekropolii żydowskiej. Ponadto w salach muzeum organizowano wystawy poświęcone historii miasta i zabytkom, m.in.: „Powstania Śląskie w malarstwie Juliusza Marcisza", „Skarby kościołów. Kościół św. Kamila", organizowano również lekcje edukacyjne i warsztaty,
- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu realizowało ofertę kulturalną i edukacyjną przygotowaną w oparciu o poprzemysłowe dziedzictwo Miasta Zabrze. Zorganizowano lekcje edukacyjne, warsztaty, spotkania, prelekcje – z dziećmi, młodzieżą, dorosłymi, osobami starszymi. Do działań społecznych w obszarze ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego należy zaliczyć także współpracę z depozytariuszami tradycji barbórkowych oraz badania dotyczące dziedzictwa niematerialnego w obszarze szeroko pojętej kultury górniczej, prowadzone m.in. w formie wywiadów i gromadzenia relacji lokalnej społeczności.

- w ramach promowania najlepszych prac remontowych przy zabytkach corocznie wysyłane są do właścicieli obiektów zabytkowych informacje na temat ogólnopolskiego konkursu „Zabytek Zadbany". W 2018 r. Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna wraz z chodnikiem podstawowym w pokładzie 510 uzyskała wyróżnienie w tym konkursie w kategorii: „Architektura przemysłowa i budownictwo inżynieryjne".

- **W ramach zapewnienia szerokiego dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym regionu i zabytkach miasta** na stronach internetowych Urzędu Miasta udostępniono:

  - Portal Rewitalizacji, jako zakładkę System Informacji o Terenie (SIoT);
  - zaktualizowano oznakowania obiektów zabytkowych w zakładce Internetowej Mapy Miasta w SIoT
  - współpracowano z mediami w celu promocji zabytków i upowszechniania działań związanych z opieką nad zabytkami, w tym przekazywano informacje o naborze wniosków

na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

- **Popularyzowano dziedzictwo kulturowe regionu** poprzez wydawnictwa, a także reklamowanie w mediach elektronicznych i tradycyjnych imprez związanych z dziedzictwem regionu:
  - Urząd Miejski wydał przewodnik dla dzieci NIEMAPA, a także folder informacyjny „Zabrze Miasto Wielopoziomowe" w 4 językach (polskim, angielskim, niemieckim, japońskim), ukazało się również wydawnictwo pokonferencyjne pn.: „Dary Ziemi w tworzeniu i promocji terytorialnych marek turystycznych",
  - w 2017 roku Muzeum Górnictwa Węglowego opracowało i złożyło do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosek o uznanie za pomnik historii wyrobisk i zabytkowych obiektów naziemnych dawnych kopalni Guido, kopalni Królowa Luiza i Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej. 10.07.2018 r. Barbórka Górników Węgla Kamiennego na Górnym Śląsku została wpisana na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Muzeum aktywnie uczestniczyło w tym procesie i koordynowało tworzenie wniosku,

Spotkanie depozytariuszy w kopalni Guido i Łaźni Łańcuszkowej

  - aktywnie współpracowano z mediami w celu promocji wydarzeń kulturalnych, związanych m.in. ze „Skarbnikowymi Godami"- Świętem Miasta, a także Industriadą,
  - Muzeum Miejskie w Zabrzu kontynuowało prowadzenie strony internetowej, na której zamieszczane są informacje o działalności muzeum, wydarzeniach kulturalnych, ale również Elektroniczny Słownik Biograficzny Żydów w Zabrzu,
  - w 2018 r. Muzeum Miejskie w Zabrzu rozwijało współpracę z Zabrzańską Masą Krytyczną, organizując tematyczne rajdy rowerowe, związane m.in. z zabrzańskimi zabytkami, w tym pn. „Dawne gospody obecnie" oraz „Komisariaty Zabrzańskie". Informacje na temat rajdów zamieszczane były na stronach internetowych: Muzeum Miejskiego w Zabrzu oraz Urzędu Miejskiego,

- z działalnością Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu można się było zapoznać na stronie „Pokłady Kultury". Zamieszczane były tam również informacje o innych wydarzeniach kulturalnych w mieście,
- w 2018 r. ukazały się publikacje dotyczące historii miasta i zabytków, w tym: „Kroniki Miasta Zabrze Nr 9(26) 2017" (wyd. Muzeum Miejskie w Zabrzu), „Nasze Makoszowy" (wyd. Miejska Biblioteka Publiczna), B. Piecha-van Schagen, „Kult świętej Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku", t. I, Zabrze 2018 (wyd. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu)

- **Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej związanej z zabytkami:**
  - w 2018 r. wprowadzono program Zabrzańskiego Roweru Miejskiego z 6 stacjami wypożyczeń rowerów. Stacje zlokalizowano m.in. w centrum miasta oraz przy najważniejszych obiektach zabytkowych, w tym: przy wylocie Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, przy kopalni Guido i kopalni Królowa Luiza. Taka lokalizacja stacji wzbogaciła ofertę turystyczną miasta, związaną m.in. z turystką poprzemysłową.

- **Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb turystycznych i edukacyjnych:**
  - w 2018 r kontynuowano znakowanie obiektów zabytkowych, wpisanych do rejestru zabytków, znakiem „Zabytek chroniony prawem" tzw. kopertą haską,
  - w 2018 r. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu udostępniło dla ruchu turystycznego nową trasę, przebiegającą przez korytarze Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej. Część trasy zorganizowana została jako podziemny spływ łodziami.

Opracowanie: Biuro Planowania Przestrzennego - Miejskiego Konserwatora Zabytków w Zabrzu
Ilustracje dotyczące wydarzeń Muzeum Miejskiego w Zabrzu pochodzą ze zbiorów własnych muzeum
Autorstwo pozostałych ilustracji zbiory Miejskiego Konserwatora Zabytków w Zabrzu

2.7 PLANOWANIE PRZESTRZENNE

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ocena aktualności studium i planów przestrzennych art.32 ust. 1, 2 i 3 ust. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Określenie polityki przestrzennej gminy - art. 9 ust. 1 u.p.z.p
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie: uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze. http://www.zabrze.magistrat.pl/engine//bip/8/304/rel/305/107822/43910 Uchwała nr LXI/728/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 15.10.2018 r. w sprawie aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zabrze i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
4. **Czas obowiązywania**
Bezterminowo
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Planowania Przestrzennego
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Zakłada się następujące główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów: – rozwój mieszkalnictwa, – utrzymanie i wzmocnienie funkcji centrum miasta Zabrze, – wyznaczenie nowych obszarów inwestycyjnych zapewniających rozwój gospodarczy miasta Zabrze, – wykorzystanie atrakcyjnych terenów korzystnych dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, – zachowanie warunków dla aktualnie prowadzonej eksploatacji złóż węgla kamiennego znajdujących się w obszarze miasta, – rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk po zlikwidowanych zakładach przemysłowych, – wzmocnienie rozwoju funkcji turystycznych, – uzupełnienie i rozbudowa systemów infrastruktury technicznej i drogowej. Główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta są spójne z celami strategicznymi określonymi w Strategii Rozwoju Miasta Zabrze, a studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta zapewnia warunki sprzyjające ich realizacji.

Ustalenia dotyczące sposobu kształtowania i rozwoju polityki przestrzennej dokonano z uwzględnieniem zasad określonych w art. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój jako podstawę tych działań.

Przy określeniu kierunków rozwoju uwzględniono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- wymagań ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury;
- walorów architektonicznych i krajobrazowych;
- wymagań ochrony środowiska, w tym racjonalnego gospodarowania walorami środowiska naturalnego oraz ochrony gruntów leśnych;
- wymagań ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagań ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych;
- walorów ekonomicznej przestrzeni;
- prawa własności;
- potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa;
- potrzeb interesu publicznego.

Wynikiem zastosowania zasad wymienionych wyżej jest określenie docelowej struktury przestrzennej miasta poprzez wyznaczenie jednostek funkcjonalnych. Na rysunku studium w.w. obszary zostały wyodrębnione liniami granicznymi z wypełnieniem pola barwnymi oznaczeniami graficznymi. Wyodrębnionym jednostkom funkcjonalnym został nadany symbol literowy.

Rozwój przestrzenny miasta Zabrze będzie następował na dwóch obszarach, zdefiniowanych jako:

- **obszar zurbanizowany i wskazany do urbanizacji (OZ),**
- **obszar chroniony przed urbanizacją, w tym obszar z zakazem zabudowy (OC).**

Jednostki funkcjonalne wyznaczają maksymalny zasięg zmian w strukturze przestrzennej obszarów (OC) i (OZ).

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Dokument wyznacza kierunki rozwoju przestrzennego miasta. Realizacja ustaleń Studium odbywa się m.in. poprzez sporządzanie prawa miejscowego w formie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. Na koniec 2018 roku sporządzono plany miejscowe obejmujące 2565,63 ha powierzchni miasta co stanowi 31,91 % jego powierzchni. Pozostałe obszary są zagospodarowywane sukcesywnie.

Lista obowiązujących planów miejscowych w Zabrzu – stan na koniec 2018r.

1. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 2 z dnia 22.01.1998 (poz. 17)
2. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego parku imienia generała Karola Świerczewskiego w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 26 z dnia 26.05.1999 (poz. 833)
3. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 21 z dnia 26.04.1999 (poz. 596)
4. „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych PKP” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr z 31.01.2001 (Poz. 78)
5. „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z dnia 01.09.2003 (poz. 2297)

6. „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 13 z dnia 05.03.2004 (poz. 519)
7. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza – obszar A” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 86 z dnia 08.09.2004 (poz. 2452)
8. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)
9. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)
10. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem 17M” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3554)
11. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3555)
12. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Witosa” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 25 z dnia 01.02.2011 (poz. 480)
13. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG,PP,SM,UR” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 185 z dnia 23.08.2011 (poz. 3475)
14. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 56)
15. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Zwału Sośnica”” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 325 z dnia 22.12.2011 (poz. 5679)
16. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Składową” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 57)
17. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniawka” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4323)
18. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4324)
19. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Rokitnica – Leśna Polana w Zabrzu etap I” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.06.2013 (poz. 4364)
20. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23.07.2013 (poz. 5116)
21. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Lasu Rokitnica w rejonie osiedla Gajdzikowe Górki w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.07.2014 (poz. 4085)
22. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Pod Borem w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 29.01.2015 (poz. 380)

23. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy cmentarzu w Zabrzu Grzybowicach" - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1248)
24. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza przy ul. Prof. Zbigniewa Religi - 1 etap" - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1249)
25. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze" - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1250)
26. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig - Etap 1" - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.10.2018r. (poz. 6739)

8. Abstrakt sprawozdania

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Miasta Zabrze zostało sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mi zostało przyjęte uchwałą Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu w dniu 4 lipca 2011 roku.

Do najważniejszych celów aktualizacji Studium z 2011 roku należy zaliczyć:

- dostosowanie zapisów ustaleń studium do aktualnie obowiązujących aktów prawnych;
- dostosowanie ustaleń studium do aktualnej strategii rozwoju miasta;
- uwzględnienie aktualnych kierunków rozwoju miasta.

Powyższe cele zostały zrealizowane jako rozwinięcie kierunków ustalonych w poprzednio obowiązującym studium kierunków rozwoju miasta. Zachowano zasadę utrzymania ciągłości planistycznej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym celem, dla którego sporządza się studium gminy jest określenie jej polityki przestrzennej w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Politykę tą określa się dla całego obszaru miasta w jego granicach administracyjnych.

Studium jest dokumentem, w którym uwzględnione zostają zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i polityki przestrzennej państwa, województwa oraz miasta na obszar gminy.

Studium jest z mocy ustawy dokumentem o charakterze strategicznym. W przeciwieństwie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie jest prawem miejscowym.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2018 roku realizowano uchwałę o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium XIX/234/12 z dnia 16 stycznia 2012 r. polegające na sporządzeniu nowej edycji studium uwarunkowań. W 2018 roku trwały końcowe prace redakcyjne na tekstem uwarunkowań i kierunków zagospodarowania.

Opracowanie: Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze

2.8 REWITALIZACJA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
19 grudnia 2016 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr XXXV/372/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. 18 grudnia 2017 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr LI /618/17 Rady Miasta Zabrze w sprawie: zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Podjęcie niniejszej Uchwały konieczne było z uwagi na proces realizacji wskaźników Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 oraz ze względu na formalne umożliwienie Miastu Zabrze aplikowania o dofinansowanie z różnorodnych źródeł zewnętrznych. Zakres zmiany dot. Załącznika nr 2 do Lprom na lata 2016-2023. http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/rewitalizacja/lokalny-program-rewitalizacji-obszarow-miejskich-miasta-zabrze
4. **Czas obowiązywania**
2016-2023
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Planowania Przestrzennego
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cele strategiczne LPROM zostały opracowane w 3 głównych sferach działania : CS1: Rozwój gospodarczy, zwiększenie liczby miejsc pracy i efektywny system edukacji w obszarach objętych programem rewitalizacji CS2: Zrównoważony rozwój społeczny, poprawa bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców obszarów objętych programem rewitalizacji CS3: Rozwój przestrzenny, infrastrukturalny i środowiskowy obszarów objętych programem rewitalizacji.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Program Rewitalizacji jest działaniem długoterminowym, zależnym od źródeł zewnętrznych i zmieniających się warunków. Z uwagi na to, w zakresie wdrożeniowym - wskaźniki produktu i rezultatu, określone w kartach projektów będą mogły być ocenione na etapie zakończenia projektów czy ewaluacji LPROM 2016-2023. W roku 2023 zostanie przeprowadzona kompleksowa ocena efektów oraz poniesionych nakładów na realizację programu rewitalizacji.

W zakresie strategicznym (założeń programu, stopnia osiągnięcia celów) realizowane są kierunki zamierzonych zmian. Realizatorzy zadań na bieżąco reagują na zmieniające się czynniki, determinowane zasadami pozyskiwania środków zewnętrznych.

Przedsięwzięcia w zakresie społecznej rewitalizacji w mieście, z uwagi na preferowany też kierunek rewitalizacji w województwie śląskim, wykazują znaczny stopień zaawansowania. W przypadku inwestycji planowanych przy wykorzystaniu funduszy strukturalnych UE, stwierdzono, zależność realizacji przedsięwzięć od pozyskania źródła finansowania. W przypadku podmiotów nie podlegających Prezydentowi Miasta, a które zgłosiły karty projektów do programu rewitalizacji zanotowano niewielki stopień lub brak zaawansowania przedsięwzięć. Z zewnętrznych podmiotów: Przedsiębiorstwo Górnicze „DEMEX" sp. z o. o. i Stowarzyszenie Kopalnia Sztuki, wyróżnia się pod względem zaangażowania w realizację przedsięwzięć zawnioskowanych do LPROM. Caritas Diecezji Gliwice, (Dom - Rodzina) zrealizował Żłobek „ Bożego Miłosierdzia" wg przedsięwzięcia w LPROM pt." Utworzenie żłobka przy ul. Majnusza 7 w Zabrzu."

8. Abstrakt sprawozdania

Idea naprawy środowiska miejskiego – Programu Rewitalizacji – została zapisana w Narodowym Planie Rewitalizacji. Na tej podstawie rewitalizacja Miasta Zabrze została uznana za jeden z celów horyzontalnych dla rozwoju miasta. Wskazanie rewitalizacji jako jednego z celów horyzontalnych Strategii Rozwoju Miasta ma szczególną wartość informacyjną dla szerokiej społeczności lokalnej i inwestorów. Z uwagi na istotne znaczenie rewitalizacji w Zabrzu, okresowo monitoruje się realizację ww. celu w ramach rozwoju miasta.

<u>Co jest szczególnego w naszym podejściu do monitoringu ?</u>

Podczas monitoringu poddajemy sprawdzeniu dane z raportów cząstkowych przekazywanych przez komórki, jednostki i podmioty realizujące poszczególne zadania – projekty LPROM. W przypadku braku danych od podmiotów zewnętrznych dokonujemy wizji w terenie i porównania .Coroczny raport okresowy określa zakres i zasięg poprawy sytuacji obszarów wyznaczonych do rewitalizacji w zakresie zaprogramowanych do realizacji zadań w kartach projektów LPROM.

<u>Nasza metoda badawcza.</u>

Badania w zakresie stopnia realizacji projektów LPROM przebiegają dwutorowo: w zakresie wdrożeniowym oraz w zakresie strategicznym.
W trakcie pracy badawczej zastosowano m.in. metodę interpretacyjną badań, analiz porównawczych, inwentaryzacji fotograficznej, wizji lokalnej, wysyłania zapytań do realizatorów projektów, celem zebrania danych na podstawie kart projektów LPROM.
Ocenę stopnia realizacji projektów podzielono na cztery kategorie: projekty zrealizowane, projekty częściowo zrealizowane, projekty w trakcie realizacji i projekty niezrealizowane.

<u>Główne wnioski.</u>

Projekty zrealizowane-2 (w tym 1realizacja beneficjenta zewnętrznego)
Projekty częściowo zrealizowane- 4

Projekty w trakcie realizacji- 16
Projekty niezrealizowane (w planach) - 32, w tym przekazane Operatorowi: 2

Wartość dodana wynikająca z naszej pracy.

Monitoring programu rewitalizacji służy zagwarantowaniu realizacji celu horyzontalnego Strategii Rozwoju Miasta Zabrze. Wartością dodaną procesu monitoringu jest sprawdzenie poprawności przebiegu zaplanowanych zadań w programie rewitalizacji oraz weryfikacja ich efektów.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2018 r. Miasto Zabrze jako organ , prowadził działania i na bieżąco reagował na zmieniające się możliwości pozyskania środków na zaplanowane przedsięwzięcia w kartach projektów LPROM, nadzorował działalność jednostek i podmiotów podległych realizujących poszczególne zadania z kart projektów LPROM. W szczególności, z uwagi na inne warunki finansowania zewnętrznego w 2018 r. zmieniono nazwę następujących projektów:

- „Rozbudowa Miejskiego Składowiska Odpadów Komunalnych w Zabrzu o nową kwaterę" na : „Budowa Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Zabrzu";
- „Rekultywacja oraz zagospodarowanie obszarów zdegradowanych w celu zapewnienia kompleksowej możliwości rozwoju kultury fizycznej" na: „2.5.1. Działania w zakresie terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych na obszarze miasta Zabrze.2.5.2. Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze- etap I i II."
- „Rozwijanie możliwości działania Miejskiego Ogrodu Botanicznego z uwzględnieniem potrzeb edukacyjno-rozwojowych mieszkańców Miasta" na: „5.3 Budowa ścieżki edukacyjnej w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu 4.1.1 Budowa szklarni specjalistycznej w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu"
- „Zabrzanki na start" na „Pakiet na start"
- „Odnawialne źródła energii- Rozbudowa Miejskiego Składowiska Odpadów- Instalacja do odzyskania biogazu" na: " Odnawialne źródła energii- Instalacja fotowoltaiczna dla Miasta Zabrze."

Z uwagi na zmienioną formułę realizacji wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego przez Instytucję Zarządzającą , Miasto Zabrze przekazało Operatorowi projekty :

- Rewitalizacja społeczna –Sandkolonie oraz obszary wskazane w LPR – obszar Wsparcia MŚP.
- Projekt badawczo-wdrożeniowy poprawy stanu ekologicznego oraz ochrony powierzchniowych wód płynących województwa śląskiego (Wody Polskie)

Monitoringiem objęto 54 projekty LPROM Miasta Zabrze na Lata 2016-2023.

Opracowanie: Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach (SPRAWOZDANIE DOT. PAL BISKUPICE)
2. Podstawa prawna
art. 110 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XLV/510/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności lokalnej w Zabrzu Mikulczycach
4. **Czas obowiązywania**
2017-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej UM Zabrze
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cel projektu: Wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych osób objętych działaniami w ramach Programu Aktywności Lokalnej oraz ich otoczenia – w dzielnicy Biskupice w okresie obowiązywania RPO WSL 2014-2020. Cel główny Programu Aktywności Lokalnej: Integracja społeczności lokalnej dzielnicy Biskupice, podniesienie poziomu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców dzielnicy Biskupice oraz inicjowanie współpracy lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz rozwiązywania istotnych dla dzielnicy problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cele szczegółowe PAL: 1. Stworzenie warunków do powstania inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej mających służyć wsparciu i promowaniu postaw prospołecznych. 2. Przeciwdziałanie wykluczeniu osób zagrożonych marginalizacją społeczno-zawodową. 3. Zwiększenie dostępności mieszkańców do specjalistycznych porad oraz informacji związanych z problemami mieszkańców dzielnicy. Promowanie działań samopomocowych oraz wzrost gotowości mieszkańców do podejmowania samodzielnych inicjatyw na rzecz osób, rodzin oraz dzielnicy. Wsparcie działań zmierzających do zmiany wizerunku dzielnicy Biskupice oraz promowanie działań mających na celu wzrost tożsamości mieszkańców dzielnicy.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

W ramach projektu „Drogowskaz" w 2018 roku podpisano 14 kontraktów socjalnych oraz umowy dotyczące działań środowiskowych dla otoczenia uczestników projektu. Przeprowadzono z uczestnikami projektu wywiady środowiskowe wraz z pełną dokumentacją, niezbędną w realizacji projektu. Prowadzono również intensywną pracę socjalną z uczestnikami projektu. Zaplanowane zadania merytoryczne odnoszące się do PALu zostały zrealizowane, a cele Programu Aktywności Lokalnej zostały osiągnięte.
Ponadto, oprócz umów na działania środowiskowe i kontraktów socjalnych w projekcie, w działaniach środowiskowych PAL Biskupice uczestniczą osoby z lokalnego środowiska. Prowadzona jest szeroko rozumiana praca socjalna, organizowane są spotkania edukacyjne oraz wyjścia integracyjno-edukacyjne. Uczestnicy PAL korzystają również w ramach działań środowiskowych z możliwości uczestniczenia w ofercie dostępnej na terenie miasta Zabrza (tworzenie warunków do wspólnych wyjść, informowanie o dostępnej ofercie).
Inne efekty działań: budowanie trwałego partnerstwa, działania w celu poprawy wizerunku dzielnicy, zainteresowanie mieszkańców czynnymi formami spędzania czasu wolnego, uruchomienie w mieszkańcach chęci działania na rzecz własnego środowiska, zintegrowanie uczestników wokół wspólnych planów.

8. Abstrakt sprawozdania

Działania PAL Biskupice kierowane są do mieszkańców dzielnicy. Prowadzona jest praca indywidualna mająca na celu przybliżenie do rynku pracy oraz wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych uczestników wsparcia. Działania podejmowane w ramach Programu Aktywności Ludności skupiają się także na integrowaniu mieszkańców dzielnicy. Prowadzone są zajęcia manualne, kąciki kulinarne, spotkania edukacyjne, wyjścia integracyjne, indywidualne poradnictwo socjalne. Organizowane są spotkania dla mieszkańców w formie pikników sąsiedzkich, w których do współpracy zapraszani są mieszkańcy, organizacje i instytucje współpracujące z PAL. Uczestnicy PAL biorą również aktywny udział w piknikach na terenie miasta w tym: Skarbnikowe Gody, pikniki dla seniorów, Dni Osób Niepełnosprawnych i Wolontariatu. Angażują się również w inne działania kulturalno-edukacyjne na terenie miasta i poza nim. W ramach promocji wolontariatu uczestnicy współorganizują spotkania i działania realizowane przez PAL. Działania PAL kierowane do społeczności dzielnicy i w głównej mierze wspierają, wzmacniają potencjał osób, rodzin i społeczności lokalnej poprzez ukierunkowanie działań na rozwiązywanie problemów i rozwój. Uczestnicy angażują się w działania samopomocowe w ramach grupy i wspierają, zdobywają wiedzę, planują działania, rozwijają nowe formy radzenia sobie z problemami.
Współpraca z instytucjami i organizacjami ma również na celu budowanie trwałego partnerstwa w działaniach na rzecz dzielnicy i poszczególnych jej członków. Pracownicy PAL pomagają m.in. przy rekrutacji do przedszkoli, prowadząc indywidualne wsparcie w procesie rekrutacji elektronicznej, uczestnicząc w działaniach instytucji na terenie dzielnicy czy też promując różne inicjatywy lokalne.
Działania Programu Aktywności Lokalnej służą rozszerzeniu zakresu współpracy lokalnej poprzez tworzenie warunków do powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej, organizując spotkania instytucji czy spotkania edukacyjno-informacyjne dotyczące działań dla mieszkańców.
Podejmowano również działania na rzecz rodzin o nazwie „Lokomotywa Rodzinna". Tego typu spotkania miały na celu promocję zdrowego stylu życia, budowanie więzi i pogłębianie integracji rodziny oraz zapobieganie uzależnieniom.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W trakcie roku odbyły się następującego działania:
1. We wtorki i czwartki w pomieszczeniach PAL Biskupice odbywają się cyklicznie spotkania mieszkańców. Jest to cykl spotkań edukacyjno-informacyjnych. Dotyczą one bieżących spraw związanych z działaniami w projekcie jak i szeroko rozumianej aktywności w środowisku lokalnym (m.in. zaangażowanie uczestników PAL w działania na dzielnicy lub w promowaniu działań PAL, upowszechnianie informacji przydatnych w rozwiązywaniu problemów). Spotkania miały charakter warsztatów edukacyjnych (np. dotyczących promocji zdrowia, bezpieczeństwa, itp.) oraz warsztaty kulinarne i manualne. Oprócz stałych spotkań odbywały się dodatkowe spotkania związane z bieżącymi działaniami czy też chęcią uczestników związaną z koniecznością poświęcenia większej ilości czasu nad rozpoczętymi pracami.
2. Podczas całego roku prowadzone są również konsultacje indywidualne dla uczestników projektu i ich otoczenia. Są to indywidualne rozmowy, poradnictwo socjalne oraz indywidualne wsparcie mieszkańców i uczestników projektu zależne od zgłaszanych potrzeb.
3. Dzień Kobiet organizowany wspólnie z Chrześcijańską Służba Charytatywna filia Zabrze. Spotkanie miało na celu promowanie idei samopomocy i wolontariatu.
4. Świąteczne spotkania w PAL: Spotkanie integracyjne dla mieszkańców dzielnicy, realizowane dzięki mieszkańcom wraz z przedstawicielami instytucji z terenu miasta i dzielnicy.
5. Warsztaty w szpitalu uniwersyteckim prowadzone wraz z uczestnikami PAL. Warsztaty były prowadzone na rzecz podopiecznych Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. prof. Kornela Gibińskiego w Katowicach (Oddział neonatologii, okulistyki dziecięcej oraz ginekologii i położnictwa, na który to oddział w czasie prowadzonych warsztatów manualnych oraz dodatkowych spotkań przygotowywane były prezenty we współpracy z Filcanką, dla mam pod hasłem „Uszyj z nami prezent na Dzień Mamy").
6. Dzień Sąsiada: Spotkanie integracyjne dla mieszkańców dzielnicy, realizowane wspólnie z mieszkańcami, przedstawicielami instytucji oraz organizacji z terenu miasta i dzielnicy. Poprzedzone zazwyczaj wspólnymi przygotowaniami. Podczas spotkań odbyły się m.in. warsztaty manualne oraz zajęcia sportowe. Współpraca z SP 22 w zakresie umożliwienia spotkań sąsiedzkich na terenie szkoły, zajęcia sportowe prowadzone podczas pikniku przez Zabrzański Klub piłki ręcznej.
7. Wyjścia integracyjne wraz z mieszkańcami:
   a) Spotkanie pt. Kaznodzieja z Karabinem. Spotkanie w Łaźni Łańcuszkowej z Sam Childers z Fundacji Anioły Wschodniej Afryki,
   b) Wspólne warsztaty manualne z mieszkańcami DPS. Wyjście własne z uczestnikami projektu do DPS wspólne warsztaty rozmowa, wymiana doświadczeń. Ustalenie dalszej współpracy pomiędzy instytucjami,
   c) Targi turystyki poprzemysłowej wraz z konferencją oraz zwiedzaniem sztolni Luiza,
   d) Koncert w DMiT w Zabrzu,
   e) Wyjście do Kopalni Guido – projekcja filmu,
   f) Konferencja organizowana przez Bibliotekę Miejską w Zabrzu oraz IPN o obozach zabrzańskich,
   g) Konferencja i przedstawienie - „Gombrowicz inaczej".
8. Międzypokoleniowe spotkania mieszkańców, adresowane głównie do seniorów mają na celu wymianę doświadczeń, promują działania samopomocowe. Spotkania zawierały elementy edukacyjne, promował bezpieczeństwo wśród seniorów. Dzięki tym spotkaniom wyodrębniła się grupa seniorów, współpracująca z PAL i uczestnicząca w działaniach środowiskowych.
9. Klub Dobrych Praktyk – uczestnicy projektu i ich otoczenie mieli możliwość wzięcia udziału w dwóch wizytach studyjnych do Częstochowy i Toszka. Spotkania te są okazją do spotkań

z pracownikami OPS, wymianą doświadczeń w realizacji działań skierowanych do społeczności lokalnej.
10.Wspólne warsztaty integracyjne z mieszkańcami DPS odbywały się w ramach Programu Aktywności Lokalnej. Podczas warsztatów plastycznych, których tematem był relaks i kolorowanki (dla dorosłych). Ustalano plan dalszej współpracy pomiędzy instytucjami. Pracownicy PAL i DPS ustalali dalsze szczegóły działań podczas festynu wojskowego.
11.Festyn wojskowy był współorganizowany z DPS Nr 3 na terenie Parku Techniki Wojskowej.
12.Spotkanie integracyjne wraz z uczestnikami PAL Mikulczyce odbyło się na terenie stawów mikulczyckich. Była to wspólna wymiana doświadczeń oraz piknik integracyjny w terenie.
13.Lokomotywa rodzinna. Blok warsztatów skierowanych do uczestników projektu i mieszkańców Dzielnicy. Projekt skierowany do mieszkańców dzielnicy, głównie rodzin z dziećmi. Celem projektu było wzmocnienie relacji w rodzinie. Zostały przeprowadzone zajęcia integracyjne co umożliwiło wzajemne poznanie uczestników. Zostały przeprowadzone spotkania edukacyjne z osobą prowadzącą, spotkanie z lekarzem. Wspólnie przygotowany był poczęstunek w ramach Kącika Kulinarnego. Wyjście integracyjne do PARKU 12C. Był też wspólny wyjazd integracyjny wraz z uczestnikami działania do Krasiejowa.
14.Jesienne spotkanie w PAL – Dzień Sąsiada. Spotkanie sąsiedzkie poświęcone historii i tradycji Polski związanej z rocznicą odzyskania Niepodległości. Odbyły się warsztaty z robienia kotylionów oraz nauka szydełkowania. Mieszkańcy sami przygotowywali swoje kotyliony, a chętni tworzyli szydełkowe serwety. W spotkaniu brali udział mieszkańcy dzielnicy, uczestnicy projektu oraz Radni miasta i dzielnicy.
15.Mikołaj dla Seniora. Spotkanie skierowane dla seniorów, przygotowane przy współpracy pracowników PAL, instytucji z dzielnicy oraz uczestników projektu i mieszkańców. Wspólna rozmowa oraz spotkanie przy kawie pozwoliło zbliżyć się mieszkańcom dzielnicy. Nawiązać nowe relacje, a dzięki temu ich poczucie integracji ze społecznością wzrasta.
16.Jarmark na Biskupicach. Przygotowania do Jarmarku trwały kilka miesięcy. Uczestnicy PAL wraz z mieszkańcami prezentowali rękodzieło wykonane na zajęciach podczas spotkań w ramach projektu PAL. Jarmark adwentowy był organizowany we współpracy z Radą Dzielnicy.
17.„Urodziny miasta" – aktywny udział w realizacji święta poprzedzony przygotowaniami. Uczestnicy prowadzili warsztaty manualne dla mieszkańców, informowali o działaniach PAL.
18.Aktywny udział w III Pikniku „Rodzina razem w Zabrzu" w Parku 12C gdzie uczestnicy PAL współtworzyli atrakcje skierowane do uczestników.
19.Aktywny udział w II Zabrzańskim Dniu Seniora pod hasłem „Uroda, zdrowie i Bezpieczeństwo" – prowadzenie warsztatów dla uczestników pikniku.
20.Udział w VIII Dniu Osób Niepełnosprawnych i Wolontariatu w Zabrzu.
21.Warsztaty prowadzone przez psychoterapeutę poznawczo-behawioralnego Anetę Paryż – Zwolenik. Tematyka spotkań dotyczyła m. in. poszukiwań własnych zasobów, utrwaleniu umiejętności odpoczynku, poznanie efektywnych sposobów odpoczywania, umiejętności cieszenia się bieżącą chwilą.
22.Spotkania kosmetyczne z przedstawicielem Biura Regionalnego Oriflame - spotkania zawierające elementy edukacyjne dotyczące podwyższenia poczucia własnej wartości i sprawczości poprzez dbanie o własny wizerunek.
23.Spotkania edukacyjne z lekarzem miały na celu promowanie wiedzy na temat zdrowia, profilaktyki zdrowotnej. Działania zmierzające do poszerzenia wiedzy na tematy związane z chorobami, procedurami medycznymi i profilaktyką, w tym spotkania dotyczące projektów medycznych.
24. UM Zabrze szkolenia IT – grupa mieszkańców Biskupice wzięła udział w szkoleniu dotyczącym umiejętności cyfrowych prowadzonym przez pracowników UM Zabrze.
25. Współpraca w zakresie edukacji zdrowotnej prowadzone przez SANUS

26. Cykliczne spotkanie dot. problematyki uzależnień
27. Wymiana książek w PAL
28. Beneficjenci programu zwiedzili stadion Górnika Zabrze
29. Spotkanie edukacyjne dot. spółdzielczości ekonomicznej FRES
30. Edukacja prawna – spotkania tematyczne dotyczące praw i obowiązków oraz możliwości wsparcia prawnego.
31. Edukacja obywatelska dot. m.in. uprawnień i korzyści z głosowania
32. Spotkania z Policją dotyczące profilaktyki bezpieczeństwa.

Współpraca w 2018r.:
UM Zabrze, Rada Dzielnicy Biskupice, Ks. Jan Matysek, Ks. Bolesław Waśkiewicz, Szkoła Podstawowa nr 22, 21, 20, Przedszkole nr 3,27, PCK, Policja – Dzielnicowi II Komisariatu, Stowarzyszenie na rzecz Adaptacji Osób Uzależnionych i ich rodzin do społeczeństwa „Żyj i daj żyć", Gabinet terapii, rozwoju, edukacji, Wolontariusze PAL, mieszkańcy dzielnicy, Telewizja TV Zabrze, Nowiny Zabrzańskie, Portal Biskupice, Biblioteka miejska Filia nr 2, Komenda Miejska Policji, Biuro Regionalne Oriflame2 w Zabrzu, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. prof. Kornela Gibińskiego w Katowicach, Dzielnicowy Ośrodek Kultury Biskupice, Filcanka w Zabrzu; SANUS – przychodnia medyczna; Michał Kmieć – piłka ręczna, Radny miasta – Grzegorz Turek, współpraca z Walentyną Nowakowska pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Zabrze ds. seniorów; Zabrzańska grupa charytatywna przy parafii; Koło emerytów i rencistów Biskupice; FRES; Chrześcijańska Służba Charytatywna.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach (SPRAWOZDANIE DOT. PAL W MIKULCZYCACH)
2. Podstawa prawna
Art. 110 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej
3. Uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
uchwała Nr XLV/510/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności lokalnej w Zabrzu Mikulczycach
4. Czas obowiązywania
2017-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej UM Zabrze
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cele projektu: Integracja społeczności lokalnej dzielnicy Mikulczyce, podniesienie poziomu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców dzielnicy i inicjowanie współpracy lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz rozwiązywania istotnych dla dzielnicy problemów społecznych (głównie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym)
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Integracja środowiska lokalnego głównie przez organizację spotkań kulinarnych, warsztatów manualnych i florystycznych, prężne działanie Koła Seniora „KAMRATKI”, międzypokoleniowa wymiana doświadczeń, rekrutacja odpowiedniej liczby osób do projektu „Drogowskaz”, współpraca pracownika PAL z klientem w oparciu o kontrakt socjalny i umowę na działania środowiskowe w PAL, działania o charakterze środowiskowym, inicjatywy o charakterze integrującym, edukacyjnym i kulturalnym, ekologicznym i turystycznym.
8. Abstrakt sprawozdania
Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Integracja uczestników projektu z otoczeniem (w dużej mierze z licznym Kołem Kamratki)
9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W 2018 roku Program Aktywności Lokalnej realizował zadania oparte na realizacji Projektu ,,Drogowskaz” w dzielnicy Mikulczyce, głównie dla osób zmarginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również dla społeczności lokalnej dzielnicy. Celem projektu była

aktywizacja zawodowa i poprawa kompetencji społecznych oraz umiejętności życiowych. Program Aktywności Lokalnej Mikulczyce kontynuował współpracę z jednostkami i instytucjami mieszczącymi się na terenie Mikulczyc oraz całego Zabrza. Program Aktywności Lokalnej Mikulczyce w roku 2018r kontynuował zadania i cele, jakie realizował wcześniej w ramach projektu „Drogowskaz" w latach 2015-1017 r.

Działania w PAL Mikulczyce integrowały społeczność lokalną dzielnicy Mikulczyce, podnosiły poziom aktywności społecznej i zawodowej jej mieszkańców, zmniejszając zjawisko marginalizacji i bezrobocia. Działo się to za sprawą cyklicznych spotkań organizowanych regularnie w każdym tygodniu, działań środowiskowych i konsultacji indywidualnych. Działania te miały na celu udzielenie wsparcia społeczności lokalnej aby zwiększyć jej udział w życiu społecznym na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

W roku 2018r w ramach projektu Drogowskaz zrekrutowano 17 Uczestników projektu (w tym 7 mężczyzn i 10 kobiet), z którymi praca była oparta na współdziałaniu w ramach zawartego kontraktu socjalnego. Odrębnym dokumentem zawieranym z daną osoba na uczestnictwo w działaniach w PAL była deklaracja. Z grupy zrekrutowanych uczestników projektu z 2 osobami przerwano udział w projekcie natomiast 7osob zakończyło udział w projekcie podejmując zatrudnienie. Z 8 uczestnikami pracownicy PAL będą kontynuować współpracę w roku 2019. Uczestnikami projektu są osoby z grupy ryzyka (zagrożone wykluczeniem społecznym, bezrobotne, korzystające z MOPR).

Realizacja działań w PAL odbywała się dzięki udziałowi w cyklicznych spotkaniach mieszkańców dzielnicy z dwoma animatorami w PAL Mikulczyce. Spotkania miały charakter warsztatów manualnych, bądź warsztatów florystycznych lub spotkań w charakterze pogadanek, czy też odbywały się zajęcia kulinarne.

W 2018r odbywały się spotkania tematyczne związane z obchodami świąt i tradycjami. I tak, w styczniu zorganizowano spotkanie kolędowe we współpracy z świetlicą środowiskową w Mikulczycach, w lutym odbył się bal karnawałowy oraz spotkanie z okazji Tłustego Czwartku. W marcu odbył się kiermasz wiosenno-wielkanocny w Parafii św. Teresy w Zabrzu Mikulczycach. Zorganizowano tez uroczyste spotkanie świąteczne. Na bieżąco w PAL odbywały się spotkania śniadaniowe, zajęcia kulinarne, zajęcia manualne i florystyczne. Od maja do sierpnia PAL Mikulczyce współpracował z wolontariuszką panią Izabelą Grybską-Szczesnewicz, która prowadziła warsztaty florystyczne. W miesiącach wakacyjnych odbyły się 3 spotkania plenerowe służące spotkaniu z przyrodą łączące przyjemne z pożytecznym a przede wszystkim mające charakter edukacyjny polegający na wskazywaniu prawidłowych wzorców spędzania czasu wolnego. Spotkaniu zawsze towarzyszyło wspólne grillowanie kiełbasek. Ponadto w lipcu wspólnie wybraliśmy się do skansenu etnograficznego w Chorzowie. W czerwcu zorganizowano spotkanie we współpracy ze świetlica środowiskowa i filią nr 5 Biblioteki miejskiej służące powitaniu wakacji. A wcześniej odbyło się międzypokoleniowe spotkanie z okazji Dnia Dziecka. Pal Mikulczyce w roku 2018 aktywnie włączył się w miejskie imprezy. W lipcu współorganizowaliśmy Festyn w Parku Techniki Wojskowej z Domem Pomocy Społecznej nr 3. Pal Mikulczyce również we wrześniu włączył się w działania na rzecz Miasta biorąc udział w rodzinnym festynie w PARKU 12C oraz Skarbnikowych Godach. W październiku beneficjenci mieli możliwość wziąć udział w Dniu Otwartym w Electrolux, by przybliżyć ich do rynku pracy i zaktywizować zawodowo. W listopadzie odbyło się spotkanie andrzejkowe, natomiast w grudniu zorganizowano uroczyste spotkanie świąteczne. W okresie ferii zimowych i w czasie letnich wakacji regularnie odbywały się spotkania rodziców z dziećmi. Pokazywano osobom dorosłym w jaki sposób można poświęcać czas wolny dzieciom wykorzystując do tego różnego typu gry, zabawy, warsztaty artystyczne czy zajęcia kulinarne. W roku 2018 prężnie działało Koło Seniora, które przyjęło nazwę (KAMRATKI), tworzyło je 19 osób.

PAL Mikulczyce w roku 2018 zorganizował 2 wizyty studyjne w innych ośrodkach realizujących Program Aktywności Lokalnej. W kwietniu nastąpił wyjazd do ośrodka w Katowicach, który również realizował omawiany program. Natomiast w październiku odwiedziliśmy CUS w Zawierciu. Ponadto zorganizowaliśmy 2 spotkania z PALem Biskupice, aby wspólnie się integrować, poznawać, wspierać i dzielić pomysłami.

W roku 2018 animatorzy zorganizowali także 2 wyjazdy kulturalno-integracyjno-edukacyjne. Jeden do Krakowa dla 30 osób w maju (uczestnicy projektu wraz z otoczeniem) oraz drugi do Krasiejowa przeznaczony dla 25 osób, który odbył się w sierpniu.

W każdym tygodniu danego miesiąca odbywało się przynajmniej jedno spotkanie cykliczne, przeznaczone dla wszystkich osób (UP oraz otoczenie) oraz raz w tygodniu odbywało się spotkanie Koła Seniora ,,Kamratki". Na dzień spotkań cyklicznych wybrano czwartki, a dzień spotkań Koła Kamratek, piątki.

Spotkania cykliczne będące jednym z rodzajów działań środowiskowych miały zróżnicowany charakter. Organizowano spotkania w postaci zajęć manualnych, florystycznych, ogrodniczych, czy kulinarnych. Odbyły się 3 spotkania plenerowe, gdzie główną atrakcją było wspólne grillowanie kiełbasek. Zorganizowano spotkania z Biblioteką Miejską, Świetlicą środowiskową i różnymi instytucjami z dzielnicy Mikulczyce.

Pracownicy PAL Mikulczyce organizowali swą pracę w zależności od potrzeb i możliwości podopiecznych. Wszelkie działania w postaci fotorelacji na bieżąco były umieszczane na fanpage na stronie Facebook PAL Mikulczyce oraz stronie internetowej MOPR.

Realizacja działań w PAL Mikulczyce odbywała się dzięki ścisłej współpracy z jednostkami miejskimi takimi jak:

- Świetlica środowiskowa MOPR
- Parafia Św. Wawrzyńca
- Parafia Św. Teresy
- Rada Dzielnicy Mikulczyce
- Przedszkole nr 24
- Przedszkole nr 35
- Zespół Szkół nr 10
- Filia Biblioteki Miejskiej nr 5 w Zabrzu Mikulczycach
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Młodzieżowy Dom Kultury
- Stowarzyszenie Zabrzanka
- Dom Pomocy Społecznej nr 3
- Jadłodajnia Caritas

Praca w ramach Programu Aktywności Lokalnej miała charakter indywidualny, lecz w głównej mierze opierała się na metodzie pracy środowiskowej.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

2.9 ROZWÓJ CYFROWY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do Roku 2020+
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy o samorządzie gminnym
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XXI/211/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.01.2016 r. w sprawie Przyjęcia do realizacji dokumentu o nazwie „e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”
4. **Czas obowiązywania**
2020+
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cel główny strategii to: Budowa społeczeństwa informacyjnego Miasta Zabrze opartego na wiedzy. Zostało przyjętych pięć celów strategicznych: INFRASTRUKTURA, E-ADMINISTRACJA, E-GOSPODARKA, E-SPOŁECZEŃSTWO, E-BEZPIECZEŃSTWO. W celu doprecyzowania kierunków planowanych działań, cele strategiczne zostały podzielone dodatkowo na cele operacyjne. W załączniku zawarty został wykaz projektów przyjętych do strategii e-Zabrze.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Do realizacji strategii powołany został Komitet Sterujący i Zespół Realizujący. Przewodniczącym Komitetu Sterującego jest Prezydent Miasta. Dokument stanowi kontynuację realizacji zapisów Programu E-Zabrze wprowadzonych w życie w dniu 14 grudnia 2009 r. dokumentem „e-Zabrze Program budowy Społeczeństwa Informacyjnego miasta Zabrze”. W 2015 roku został przebudowany w oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację zasobów IT Gminy Zabrze. W latach 2010-2014 zrealizowano 19 projektów. Kluczowym przedsięwzięciem zrealizowanym w ramach Programu e-Zabrze była budowa zabrzańskiej szerokopasmowej sieci światłowodowej oraz bezprzewodowej, na której opiera się praktycznie cała infrastruktura sieciowa oraz komunikacja elektroniczna w mieście. Wybudowano 100 km sieci światłowodowej, do której podłączone zostały wszystkie Miejskie Jednostki Organizacyjne oraz większość jednostek publicznych takich jak: Komenda Główna i komisariaty policji, Straż Pożarna. Podłączonych zostało razem około 200 punktów dostępu, w tym również wszystkie kamery monitoringu miejskiego, infokioski, oraz hot spoty. Świadczone są usługi takie jak: dostęp do szerokopasmowego Internetu, strona www, poczta elektroniczna, obsługa serwerów DNS, serwer plików a także możliwość budowania sieci wewnętrznych (Guido, MBP, Policja, MOPR). Aktualna Strategia e-Zabrze zakłada realizację 27 projektów. Na koniec 2018 r. cztery projekty zostały zrealizowane, 21 jest w trakcie realizacji, pozostałe dwa projekty będą rozpoczęte po 2018 r. Projekty finansowane są ze środków zewnętrznych i własnych Miasta.

8. Abstrakt sprawozdania
j.n.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W roku 2018 r. kontynuowana była realizacja projektów zawartych w załączniku nr 1 do Strategii. Wykonane zostały m.in. z następujące prace: Zasilono danymi Geoportal (SiOT). Kontynuowana była aktualizacja bazy teleadresowej Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz aktualizowana była Baza Danych OC. Uruchomiono i wdrożono aplikację SI PROMIEŃ – Pakiet grafiki operacyjnej w zakresie funkcjonowania Powiatowego Ośrodka Analizowania Danych w zakresie Krajowego systemu wykrywania skażeń i alarmowania. Uruchomiono trzy punkty kamerowe oraz wymieniono 6 kamer w celu umożliwienia wykorzystania pełnej funkcjonalności systemu MWMZ. Dokonano aktualizacji systemu BVMS zapewniającej funkcjonalności inteligentnej analizy obrazu. Dofinansowano wdrożenie e-dziennika w dwóch szkołach podstawowych oraz przeszkolono pracowników. Zakupiono tablice interaktywne w ramach projektu „Aktywna tablica dla 4 szkół podstawowych oraz przeszkolono nauczycieli. Wyposażono w sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem biurowym 20 szkół podstawowych (z projektu „Dotknij nauki") oraz 12 szkół ponadgimnazjalnych (z projektu „NASZA JAKOŚĆ-TWOJA SZANSA-KOMPLEKSOWY PROGRAM ROZWOJU SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO) w tym 7 szkół otrzymało programowanie specjalistyczne. W ramach przygotowania do realizacji projektu pn. „Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ" wdrożone zostały w jednostkach organizacyjnych Standardy Polityki Rachunkowości wraz z narzędziem informatycznym do jej nadzoru i koordynacji. Przygotowany został projekt standardu z zakresu regulaminu wynagradzania dla jednostek organizacyjnych. W I półroczu 2018 r. wspólnie z miastami: Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki oraz Piaseczno złożono wniosek o dofinansowanie projektu partnerskiego pn. „Cyfrowe Usługi Miast" w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne. Liderem partnerstwa jest Stowarzyszenie Skarbników Samorządowych Warmii i Mazur w Szczytnie. Projekt „Cyfrowe Usługi Miast" częściowo realizuje projekt eBOK (Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta). W dniu 12.12.2018 r. Lider projektu podpisał umowę o dofinansowanie projektu. Projekt zakłada wdrożenie portalu podatkowego, magistrali usług, podsystemu SMS, szkolenia z zakresu podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami, wdrożenie rozwiązań zarządczych dla potrzeb zarządzania satysfakcją klienta, poprawiających jakość obsługi mieszkańców i przedsiębiorców. Wybrano również dostawcę systemu do ewidencji zasobu nieruchomości zapewniającego realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości. Baza danych, która powstanie w ramach powyższego modułu będzie również wykorzystana w projekcie eBOK. Z projektu WiF4EU otrzymaliśmy dotację w wysokości 15 tys. euro na uruchomienie min. 10 HotSpotów. Na podstawie poprzedniej dokumentacji projektowej zostały zweryfikowane lokalizacje nowych punktów HotSpot. Ważne jest, aby tym razem były rozmieszczone w różnych dzielnicach miasta, obejmowały miejsca publiczne (parki, place zabaw...) i mogły być podłączone do Zabrzańskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej. Realizacja projektu zostanie zakończona w lipcu 2020 r.

Została zakończona paszportyzacja Zabrzańskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej, ale na bieżąco są nanoszone wszelkie aktualne zmiany. Definiowane są założenia dla systemu wspomagającego tworzenie projektów organizacji ruchu drogowego. Działa Zespół ds. Integracji sygnalizacji drogowej z siecią ZMAN, który ma za zadanie przetestowanie i wdrożenie podłączenia sygnalizacji drogowej do Zabrzańskiej Sieci Światłowodowej. Prace rozpoczęto na skrzyżowaniu ulic Wolności i Kondratowicza. Rozpoczęto też przegląd systemów służących do inwentaryzacji dróg

W roku 2018 zinwentaryzowano 100% szafek oświetlenia ulicznego, zasilających oświetlenie będące własnością Miasta Zabrze.

Wprowadzano do sytemu informatycznego adresy punktów wywozowych w celu powiązania z mapami systemu KATASTER. Podjęto działania zmierzające do powiązania danych w aplikacji KSON ze stroną zabrze.maps.arcgis.com (umożliwia precyzyjne określenie lokalizacji miejsc gromadzenia odpadów na podkładzie mapowym).

W celu rozwoju kompetencji cyfrowych przeprowadzono 18 szkoleń warsztatowych dla przedstawicieli Rad Dzielnic oraz mieszkańców Dzielnic. Dla mieszkańców Zabrza powyżej 25 roku prowadzono szkolenia (wspólnie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST) w ramach projektu grantowego „Jestem w sieci – Zabrze lubi IT". W okresie od września 2018 r. do końca grudnia 2018 r. przeszkolono 72 mieszkańców Zabrza w 7 tematach: „Rolnik w sieci", „Działam w sieciach społecznościowych", „Moje finanse w sieci", „Tworzę własną stronę internetową", „Kultura w sieci", „Mój biznes w sieci", „Rodzic w sieci".

Kontynuowano prace związane z przygotowaniem bądź aktualizacją dla UM w Zabrzu odpowiednich polityk, procedur, metodyk i wytycznych z zakresu Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. Powyższe dokumenty będą stanowiły podstawę do przygotowania standardów procedur bezpieczeństwa informacji dla poszczególnych Miejskich Jednostek Organizacyjnych.

Stworzono bazę danych z podstawowymi informacjami na temat realizowanych projektów przez urząd, jednostki organizacyjne oraz spółki miejskie, co będzie bardzo przydatne podczas realizacji projektu z Akceleratorem Inteligentnych Miast pn. „System do zarządzania projektami Miasta Zabrze" (Projekt NCBR).

Został przygotowany do uruchomienia portal Eko-Zabrze poświęcony ochronie środowiska naturalnego (wykonano ostateczny projekt graficzny; prace koderskie; opracowano treści i wypełniono poszczególne moduły, itp.).

W ramach projektu „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" utworzono pracownię digitalizacji.
Zostały podpisane umowy na: utworzenie systemu prezentacji inwentaryzacji i zarządzania muzealiami E-Muzeum, digitalizacje zasobów oraz szkolenia.

W wielu projektach przygotowywane lub aktualizowane były koncepcje, uruchamiane postępowania przetargowe oraz składane wnioski o dofinansowanie. Monitorowano możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację projektów. Organizowano spotkania, konferencje i szkolenia.
Wykaz projektów z etapami realizacji znajduje się w załączniku.

Opracowanie: Wydziału Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

Załącznik do raportu za 2018 z realizacji Strategii e-Zabrze

Lp.	Nazwa projektu	Jednostki koordynujące projekt	Wydział merytoryczny / Jednostka	Etap realizacji projektu	Cel Strategiczny
1.	Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych	Urząd Miejski w Zabrzu	WKS	W trakcie realizacji	e-administracja
2.	Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	WG	Planowany do realizacji	e-gospodarka
3.	Centralny Katalog Zabrzańskich Zasobów Książkowych	Miejska Biblioteka Publiczna	WKD/MBP	W trakcie realizacji	e-społeczeństwo
4.	Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego	Urząd Miejski w Zabrzu	ZKOL	W trakcie realizacji	e-bezpieczeństwo
5.	e-Dziennik	Urząd Miejski w Zabrzu	WO	W trakcie realizacji	e-społeczeństwo
6.	Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze - CUWMZ	Urząd Miejski w Zabrzu	IRSI	W trakcie realizacji - Zgłoszono do RPO WSL 02.2017 r.	e-administracja
7.	Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta	Urząd Miejski w Zabrzu	IRSI	W trakcie realizacji – Zgłoszono do RPO WSL 09.2015 r.	e-administracja
8.	HotSpoty	Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej	IK/MZDiII	W trakcie realizacji	Infrastruktura
9.	Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	IK	W trakcie realizacji	Infrastruktura
10.	Kompleksowy system gospodarowania odpadami	Urząd Miejski w Zabrzu	GOK	W trakcie realizacji	e-gospodarka
11.	Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II	Urząd Miejski w Zabrzu	WE	**Zrealizowany**	e-gospodarka

12.	Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych	Urząd Miejski w Zabrzu	WG	W trakcie realizacji - Zgłoszono do RPO WSL 02.2017 r.	e-gospodarka
13.	Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap	Urząd Miejski w Zabrzu	ZKOL	W trakcie realizacji	e-bezpieczeństwo
14.	Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych	Urząd Miejski w Zabrzu	IRSI	W trakcie realizacji	e-społeczeństwo
15.	Program informatyzacji przedszkoli i szkół	Urząd Miejski w Zabrzu	WO	W trakcie realizacji	e-społeczeństwo
16.	Rozbudowa Centrum Komputerowego	Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej	IK/MZDiII	W trakcie realizacji	Infrastruktura
17.	System informacji multimedialnej – system przywoławczy	Powiatowy Urząd Pracy	BI/PUP	**Zrealizowany**	e-społeczeństwo
18.	Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	PBI	W trakcie realizacji	e-bezpieczeństwo
19.	Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze	Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej	IK/MZDiII	W trakcie realizacji Zgłoszono do RPO WSL 02.2017 r.	infrastruktura
20.	Wdrożenie platformy HelpDesk	Urząd Miejski w Zabrzu	IRSI	W trakcie realizacji	infrastruktura
21.	Wdrożenie systemu zarządzania energią oraz infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze	Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej	IK/MZDiII	W trakcie realizacji	e-gospodarka
22.	Wirtualne Miasto Zabrze	Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej	IK/MZDiII	Planowany do realizacji	e-administracja
23.	Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	ZPU/BA/WRP	W trakcie realizacji	e-administracja

24.	Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu	Muzeum Górnictwa Węglowego	WKD/MGW	**Zrealizowany**	e-gospodarka
25.	Eko-Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	WKS	W trakcie realizacji	e-administracja
26.	E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Muzeum Górnictwa Węglowego	WKD/MGW	W trakcie realizacji	e-społeczeństwo
27.	Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu	Miejska Biblioteka Publiczna	WKD/MBP	**Zrealizowany**	e-społeczeństwo

2.10 ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LIX/710/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych.
4. **Czas obowiązywania**
2018 - nadal
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro ds. Inwestorów
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
I. Działania o charakterze instytucjonalnym, koordynacyjnym i organizacyjnym 1. Powałanie „Oficera Startupowego” w randze pełnomocnika Prezydenta 2. Powołanie Rady ds. Ekosystemu Startupowego przy Prezydencie Miasta 3. Utworzenie Punktu Informacyjnego dla Startupów 4. Utworzenie Środowiskowego Centrum Transferu Technologii 5. Stworzenie aktualnej i stale aktualizowanej otwartej bazy laboratorów, sprzętu i usług badawczych dostępnych dla odbiorcy komercyjnego na terenie Zabrza 6. Przeznaczenie pomieszczenia/pomieszczeń na przestrzeń co-workingową dla startupów powstałych lub funkcjonujących w Zabrzu 7. Stworzenie dedykowanej linii autobusowej łączącej kluczowe miejsca ekosystemu (Innobus) II. Działania o charakterze programowym 1. Organizacja branżowego programu akceleracyjnego 2. Organizacja programu softlandingowego 3. Program zwolneinia z podatku od nieruchomości 4. Wkomponowanie istniejącego konkursu dla Startupów w działania strategiczne 5. Wkomponowanie istniejącego programu „Zabrzański Biznes Plan” w działania akceleracyjne III. Działania o charakterze promocyjnym 1. Organizacja regularnych wydarzeń społecznościowych 2. Stworzenie dedykowanej strony www 3. Promocja ekosystemu w mediach społecznościowych IV. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi 1. Strategiczna współpraca z Ministerstwem Rozwoju w ramach Programu dla Śląska 2. Nawiązanie ścisłej współpracy z instytucjami ekosystemu startupowoego Malmo-Lund 3. Strategiczna współpraca z wybranymi kluczowymi dużymi firmami 4. Stała współpraca z czołowymi podmiotami polskiego systemu startupowego

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Początkowa faza realizacji strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych – uchwalenie Strategii w III kwartale 2018 r.
8. Abstrakt sprawozdania
Przygotowanie Strategii poprzedziło przeprowadzenie około 14 wywiadów bezpośrednich z przedstawicielami uczelni, instytutów badawczych, dużych przedsiębiorstw oraz władz miasta. W wywiadach udział wizięli: 1. Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości 2. ELZAB SA 3. Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii 4. Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM 5. Kardio-Med. Silesia Sp. z o.o. 6. Politechnika Śląska – Wydział Inżynierii Biomedycznej 7. Politechnika Śląska – Wydział Organizacji i Zarządzania 8. Szpital Miejski w Zabrzu 9. Szpital Specjalistyczny w Zabrzu 10. Śląskie Centrum Chorób Serca 11. Śląski Uniwersytet Medyczny – Katedra i Klinika Neurologii w Zabrzu 12. Śląski Uniwersytet Medyczny – Wydział Lekarski z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu. Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych została przyjęta przez Radę Miejską w Zabrzu w dniu 27.08.2018 r. Jej realizacja rozpoczenie się w roku 2019 i będzie kontyunuowana w następnych latach. W 2019 r roku zostanie wskazana osoba z Urzędu Miejskiego, odpowiedzialna za wdrażanie Strategii. Ponadto zostanie powołana zewnętrzna osoba „Oficer Startupowy", który będzie odpowiedzialny za koordynację, animację i aktywizowanie środowiska startupów medycznych i okołomedycznych w Zabrzu.
9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
j.w.

Opracowanie: Biuro ds. Inwestorów UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy o samorządzie gminnym
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XXVI/278/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.06.2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Lokalnego Planu Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020.
4. **Czas obowiązywania**
2016-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - Wydział Urzędu Miejskiego w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cel: CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego. **Priorytet: P.1.1. Promocja koncepcji ekonomii społecznej.** Projekt: PR. 1.1.1. Promowanie narzędzi aktywizacji rynku pracy w zakresie tworzenia spółdzielni socjalnych. - Organizacja spotkań informacyjnych przedstawicieli Regionalnego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy oraz osobami bezrobotnymi zainteresowanymi tworzeniem lub przystąpieniem do spółdzielni socjalnej. Projekt: PR.1.1.2. Promocja ekonomii społecznej, a także wsparcie doradcze, szkoleniowe i finansowe dla podmiotów ekonomii społecznej. - Szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. - Udzielanie wsparcia w zakresie wypłacania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych. **Priorytet: P.1.2. Promocja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Zabrza.** Projekt: PR.1.2.1. Tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu. - Realizacja zadań ZCRP i kontynuacja współpracy z ZUS, US, PUP i innymi firmami oraz instytucjami mogącymi udzielać informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. - Działania w ramach poddziałania 9.1.5. RPO WSL na lata 2014-2020 - Projekt pn. "Kierunek praca": doradztwo zawodowe, szkolenia, staże i zatrudnienie dla osób niepełnosprawnych. - Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz sektora MŚP. Projekt: WO PR.1.2.2. Projekty dla dzieci i młodzieży w zakresie przedsiębiorczości – zajęcia z praktykami, prowadzenie wirtualnej firmy, działania z wykorzystaniem Internetu. - Organizacja rozgrywek symulacyjnych z wykorzystaniem gry ekonomicznej "Chłopska Szkoła Biznesu".

- Projekt "Wykuj sobie drogę do biznesu" realizowany z NBP w ramach programu edukacji ekonomicznej: promocja przedsiębiorczości na etapie szkolnym: 10 spotkań warsztatowych z uczniami i 2 spotkania warsztatowe z nauczycielami przedsiębiorczości.
- Praktyczne warsztaty z zakładania i prowadzenia własnej firmy.

Priorytet: P.1.3. Włączenie przedsiębiorców w kreowanie środowiska gospodarczego w Mieście.

Projekt: PR.1.3.1. Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta.
- Organizacja spotkań z członkami Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze.

Projekt: PR.1.3.3. Promocja zrzeszania się przedsiębiorców i włączania się w promocję przedsiębiorczości.
- Zamieszczanie postów na stronie internetowej i portalu Facebook.
- Współpraca z instytucjami i organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców, w tym organizacja spotkań.

Priorytet: P.1.4. Edukacja na rzecz przedsiębiorczości.

Projekt: PR.1.4.1. Rozwój współpracy pomiędzy szkołami i przedsiębiorcami w celu dostosowania szkolnictwa zawodowego i technicznego do rynku pracy.
- Przeprowadzenie ankiet wśród przedsiębiorców dotyczących ich potrzeb związanych z zatrudnieniem, celem określenia predyspozycji kandydatów.
- Udział pracodawców w szkolnych prezentacjach.
- Zawieranie porozumień z pracodawcami dotyczących współpracy.

Projekt: PR.1.4.2. Zbieranie danych o potrzebach pracodawców na zabrzańskim rynku pracy.
- Podejmowanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami.
- Organizowanie giełd pracy w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy.
- Realizacja badania ankietowego za pomocą kwestionariusza badania przedsiębiorstw w powiecie.

Projekt: PR.1.4.3. Przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy – doradztwo zawodowe na różnych szczeblach kariery zawodowej.
- Prowadzenie warsztatów na terenie Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.
- Warsztaty dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych: "Zakładam własną firmę".
- Doskonalenie kompetencji doradców zawodowych i nauczycieli przedsiębiorczości.

Projekt: PR.1.4.4. Działania skierowane do młodych przedsiębiorców z Zabrza: networking, spotkania z praktykami, warsztaty z prowadzenia biznesu.
- Organizacja spotkań i warsztatów dot. prowadzenia biznesu.

Priorytet: P.1.5. Ułatwianie zakładania działalności gospodarczej i wspieranie w jej prowadzeniu.

Projekt: PR.1.5.3. Promocja testowania pomysłów na biznes wśród uczniów szkół średnich i studentów wyższych uczelni w Zabrzu.
- Zamieszczanie postów promujących program na stronie internetowej oraz portalu Facebook.
- Organizacja wydarzeń w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, w tym gry miejskiej z przedsiębiorczości.
- Organizacja przez ZCRP lekcji przedsiębiorczości dla uczniów i studentów.

Projekt: PR.1.5.5. Karta Młodego Przedsiębiorcy.
- Pozyskiwanie nowych uczestników programu.
- Pozyskiwanie nowych partnerów programu.

Projekt: PR.1.5.6. Wspieranie małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.
- Działania związane z analizą zabrzańskiego małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.
- Udostępnianie lokali na targowisku w celu organizowania warsztatów rękodzieła.
- Kontynuacja projektu realizowanego z PUP dot. oferty lokali użytkowych na targowisku dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą.

- Działania z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia (przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia, organizacja szkolenia zawodowego).
- Analiza i stworzenie zespołu ds. wspierania małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.

Priorytet: P.1.6. Współpraca z instytucjami, organizacjami, urzędami i przedsiębiorstwami na rzecz rozwijania przedsiębiorczości w Zabrzu.

Projekt: PR.1.6.2. Organizacja konkursów i przedsięwzięć promujących lokalną gospodarkę.
- Organizacja konkursu Zabrzański Biznesplan.
- Organizacja Pikniku w rytmie firmy.
- Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego.

Cel: CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości.
Priorytet: P.2.1. Finansowe instrumenty wspierania przedsiębiorców.

Projekt: PR.2.1.1. Prowadzenie działań informacyjnych o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.
- Stałe pozyskiwanie przez pracowników wydziału ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.
- Udzielanie klientom ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.
- Umożliwienie przedsiębiorcom oraz osobom zainteresowanym założeniem działalności gospodarczej skorzystania w siedzibie ZCRP z konsultacji z przedstawicielami instytucji informujących o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

Projekt: PR.2.1.2. Dokonanie analizy systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.
- Analiza systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.
- Przeprowadzenie badania wśród przedsiębiorców pod kątem potrzeb i możliwości realizacji oczekiwań.

Priorytet: P.2.2. Poprawa dostępności przedsiębiorców do usług doradczo-szkoleniowych.

Projekt: PR.2.2.1. Projekty na rozpoczęcie działalności gospodarczej w Zabrzu.
- Działania w ramach poddziałania 7.3.1. RPO WSL na lata 2014-2020 – projekt pn. „Pakiet na start”: szkolenia, dotacja na rozpoczęcie, wsparcie pomostowe, finansowe oraz szkoleniowo-doradcze.

Projekt: PR.2.2.2. Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.
- Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

Cel: CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych.

Priorytet: P.3.1. Zabrze na gospodarczej mapie Europy.

Projekt: PR.3.1.3. Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie.
- Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie.

Projekt: PR.3.1.4. Zabrze - Europejski Hub Startupów Medycznych (e-medycyna, telemedycyna, europejskie technologie medyczne itd.).
- Organizacja spotkań informacyjnych dot. utworzenia Europejskiego Hubu Startupów Medycznych.

Projekt: PR.3.1.5. Zabrze miejscem turystyki przemysłowej i biznesowo-konferencyjnej (dedykowana strona internetowa, nt. bazy obiektów i atrakcji turystycznych, bazy konferencyjnej w obiektach należących do samorządu oraz podmiotów prywatnych, bazy noclegowej i gastronomicznej - w języku polskim i angielskim).
- Zabrze miejscem turystyki przemysłowej i biznesowo-konferencyjnej (dedykowana strona internetowa, nt. bazy obiektów i atrakcji turystycznych, bazy konferencyjnej w obiektach należących do samorządu oraz podmiotów prywatnych, bazy noclegowej i gastronomicznej - w języku polskim i angielskim).

Priorytet: P.3.2. Wspieranie internacjonalizacji działalności gospodarczej.

Projekt: PR.3.2.1. Współpraca międzynarodowa – konferencje, targi, spotkania biznesowe i B2B, misje gospodarcze (w Polsce i za granicą) z uwzględnieniem kluczowych branż dla Zabrza.
- Udział przedstawicieli BWZ, BI i ZCRP w targach, konferencjach i spotkaniach z zagranicznymi misjami w Polsce.
- Aktywne nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów, przekazywanie ich odpowiednim instytucjom bądź zainteresowanym firmom.

Projekt: PR. 3.3.3. Promocja lokalnych firm, produktów i ofert współpracy poprzez umożliwienie ich prezentacji w ramach kontaktów międzynarodowych.
- Prezentacja lokalnego biznesu w ramach pobytu zagranicznych misji gospodarczych na Śląsku.
- Organizacja spotkań dla przedsiębiorców dot. nawiązywania kontaktów międzynarodowych.

Cel: CP.4. Rozwój efektywnego systemu pozyskiwania inwestorów.
Priorytet: P.4.1. System pozyskiwania bezpośrednich inwestycji krajowych i zagranicznych.

Projekt: PR.4.1.1. Marketing i promocja Miasta, a w tym terenów inwestycyjnych, w celu przyciągania zewnętrznego kapitału inwestycyjnego.
- Udział przedstawicieli BI i WPTS w targach, konferencjach i spotkaniach w celu przyciągnięcia zewnętrznego kapitału inwestycyjnego.

Projekt: PR.4.1.2. Opracowanie programów rozwoju sektorów i branż istotnych dla rozwoju Zabrza.
- Zlecenie opracowania programów rozwoju sektorów i branż istotnych dla rozwoju Zabrza.

Projekt: PR.4.1.3. Budowa strony internetowej dla inwestorów w języku polskim i angielskim z opisem możliwości inwestycyjnych w Zabrzu (greenfield, brownfield, startupy – w tym medyczne) oraz informacją odnośnie trzech branż kluczowych (medycyna, sport i turystyka).
- Strona internetowa dla inwestorów oraz informacja dotycząca trzech branż kluczowych (medycyna, turystyka, sport).

Projekt: PR.4.1.4. Budowa strony internetowej poświęconej Zabrzu – Europejskiej Stolicy Startupów Medycznych.
- Analiza i weryfikacja możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę strony internetowej poświęconej Zabrzu – Europejskiej Stolicy Startupów Medycznych.

Cel: CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.
Priorytet: P.5.1. Innowacyjne produkty i technologie w zabrzańskich przedsiębiorstwach.

Projekt: PR.5.1.1. Promocja systemu współpracy uczelni z sektorem MŚP.
- Zamieszczanie postów promujących system współpracy uczelni z sektorem MŚP na stronie internetowej oraz portalu Facebook.

Projekt: PR.5.1.2. Cykliczne warsztaty dla studentów nt. tworzenia pomysłów na biznes, zawiązywania zespołów startupowych oraz budowania modeli biznesowych.
- Zlecenie przeprowadzenia cyklu warsztatów dla studentów nt. tworzenia pomysłów na biznes, zawiązywania zespołów startupowych oraz budowania modeli biznesowych.

Projekt: PR.5.1.3. Promocja gotowych narzędzi wspierających innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformy transferu technologii.
- Zamieszczanie postów promujących gotowe narzędzia wspierające innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformę transferu technologii na stronie internetowej oraz portalu Facebook.

Projekt: PR.5.1.4. Włączenie Zabrza do Startup Europe Week.
- Organizacja warsztatów i spotkań z ekspertami i doradcami.

Projekt: PR.5.1.5. Turystyka przemysłowa w działających przedsiębiorstwach.
- Program: Wielkomiejski Zespół Przemysłowy Park Kulturowy realizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego. W program włączone są przedsiębiorstwa: Elektrociepłownia Fortum Zabrze, Grupa Powen - Wafapomp, "Huta Zabrze". Realizacja programu zapewni wzrost atrakcyjności Zabrza jako centrum turystyki przemysłowej oraz ulepszenie lokalnej infrastruktury i zwiększenie możliwości inwestycyjnych.

Priorytet: P.5.2. Promocja usług dla przedsiębiorców oferowanych przez administrację publiczną.

Projekt: PR.5.2.1. Promocja działalności Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości.
- Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących działalność Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości.
- Rozdawanie ulotek, plakatów itp. promujących wydarzenia wspierające rozwój przedsiębiorczości.

Projekt: PR.5.2.2. Budowa internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców.
- Analiza i weryfikacja możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców.

Projekt: PR.5.2.3. Promocja oferty szkoleniowej innych instytucji publicznych i urzędów.
- Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących ofertę szkoleniową innych instytucji publicznych i urzędów.

Projekt: PR.5.2.4. Promocja wspierania rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o istniejące instrumenty rynku pracy.
- Dyżur pracownika Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzańskim Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości
- udzielanie informacji na temat form wsparcia jakimi dysponuje urząd.
- Stała aktualizacja strony internetowej Powiatowego Urzędu Pracy z zakresu usług urzędu.
- Szkolenia dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy "ABC Przedsiębiorczości" z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.
- Realizacja programów specjalnych skierowanych do osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Cel **CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego**
W siedzibie ZCRP obsłużono 16.745 osób i zorganizowano 92 szkolenia i konsultacje dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej.
Ponadto w Mieście organizowanych jest wiele cyklicznych wydarzeń mających na celu wsparcie i promocję lokalnych przedsiębiorców, jak np. Piknik w rytmie firmy, Jarmark bożonarodzeniowy „Idą Święta”, spotkania biznesowe, w których każdego roku udział bierze ok. 200 przedsiębiorców i kilka tysięcy mieszkańców Zabrza.
Pracownicy ZCRP prowadzą zakładkę „Dla biznesu” oraz zarządzają postami na portalu Facebook ZCRP, gdzie na bieżąco aktualizowane są informacje, w tym np. w zakresie bezpłatnych szkoleń, konkursu „Zabrzański Biznesplan”, projektu „Pakiet na start” i.in. W 2018 roku na portalu Facebook ZCRP zamieszczono 204 posty, natomiast na stronie internetowej zredagowano i zamieszczono 168 ważnych dla przedsiębiorców wiadomości.

W roku 2018 PUP przyznał aż 134 jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, które mają nieoceniony wpływ na rozwój przedsiębiorczości w regionie oraz tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu.
Rozwijaniu przedsiębiorczości młodych ludzi służy bogata oferta innych przedsięwzięć, spośród których najważniejsze to Zabrzańskie Targi Edukacyjne, podczas których w Hali Sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu stanęło 35 stoisk odwiedzonych przez 1.790 osób, w tym 1.040 uczniów ostatnich klas gimnazjów i 750 uczniów ostatnich klas liceów ogólnokształcących i techników, a także Ogólnopolski Tydzień Kariery będący corocznym działaniem Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych, mającym na celu inspirowanie ogólnopolskich i lokalnych inicjatyw na rzecz rozwoju poradnictwa zawodowego.
Prowadzone są również działania mające na celu przedstawienie postaw przedsiębiorczych młodzieży zabrzańskich szkół, dla których organizowane są lekcje przedsiębiorczości i wydarzenia w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, dzięki czemu ok. 1.000 uczniów z 20 szkół poznało korzyści płynące z samozatrudnienia.

Cel **CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania** przedsiębiorczości
Jednym z najbardziej istotnych instrumentów wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników ZCRP działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP. Z usług tych w 2018 roku skorzystało 314 osób.
W szkoleniach organizowanych w Zabrzańskim Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w 2018 roku udział wzięło ok. 320 osób.

Cel **CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach** międzynarodowych
Delegacje z Chin przebywające w Zabrzu w 2018 roku mogły poznać Zabrze, jego ofertę inwestycyjną, firmy i instytucje, w tym m.in. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu. Przedstawiciele miast partnerskich Zabrza: Essen (Niemcy), Równe (Ukraina), Seclin (Francja) mieli możliwość odwiedzić firmę IPB z Zabrza, Arenę Zabrze i zapoznać się z dokonaniami Klubu Górnik Zabrze oraz uczestniczyli w rozmowach, na których poruszano tematy gospodarcze.
W kwietniu i listopadzie zorganizowano również study tour dla przedstawicieli biur podróży z Austrii, którzy mogli zapoznać się z potencjałem turystycznym Zabrza.
W trakcie Międzynarodowej Konferencji Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego oraz Międzynarodowych Targów Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej przedstawicieli instytucji turystycznych, obiektów dziedzictwa przemysłowego, miast, regionów, biur podróży z Peru, Słowacji, Czech , Włoch i Izraela mogli zapoznać się z ofertą turystyczną i kulturalną Miasta.
Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o. uczestniczył w największych europejskich targach medycznych w Düsseldorfie, na których prezentował rozwiązanie telemedyczne.
Miasto Zabrze było także współgospodarzem wydarzenia G20 Young Entrepreneurs' Alliance, a celem spotkania dla przedstawicieli 20 państw było pokazanie Zabrza jako ośrodka rozwoju biznesu medycznego w połączeniu z potencjałem wynikającym z rozwoju turystyki postindustrialnej.

CP.4. Rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów
W 2018 roku Miasto uczestniczyło w siedmiu konferencjach oraz targach mających na celu pozyskanie inwestora oraz promocji Zabrza i terenów inwestycyjnych: Konferencja Biurowce w Polsce, Targi Real Connect 2018, Forum Rynku Nieruchomości, Konferencja Miasta Zrównoważone, Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury, Międzynarodowe Targi

Poznańskie oraz Międzynarodowe Forum PPP. W związku z udziałem w ww. wydarzeniach nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami. W wyniku bezpośredniego kontaktu pozyskano potrzebne informacje na temat rynku, jak również preferencji potencjalnych inwestorów.

Cel **CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej**

W siedzibie ZCRP pracownik PUP pełni regularne dyżury, stale aktualizowana jest strona internetowa Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz PUP o dostępnych narzędziach wspierających przedsiębiorczość. Również poprzez aktywność w mediach społecznościowych upowszechniane są informacje o aktualnej ofercie zarówno Miasta jak i PUP oraz innych jednostek działających na rzecz przedsiębiorczości.

8. Abstrakt sprawozdania

Cel CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego ma bardzo istotne znaczenie dla gospodarki i rozwoju Miasta, jak i polepszenia stopy życiowej mieszkańców Zabrza.
Urząd Miejski w Zabrzu podejmuje wiele działań służących wspieraniu przedsiębiorczości oraz propagowaniu idei zakładania własnej działalności gospodarczej. Na mocy porozumienia pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) i Urzędu Skarbowego pełnią dyżury w siedzibie Wydziału Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP). Klienci wydziału mogą skorzystać również z konsultacji z prawnikiem, doradcą podatkowym, jak również zasięgnąć informacji nt. możliwości finansowania działalności gospodarczej. Przedsiębiorcy chcący doskonalić kompetencje swoich pracowników mogą delegować ich na bezpłatne szkolenia organizowane w siedzibie ZCRP. W Mieście organizowanych jest wiele cyklicznych wydarzeń mających na celu wsparcie i promocję lokalnych przedsiębiorców, jak np. konkurs Zabrzański Biznesplan, Piknik w rytmie firmy, Jarmark bożonarodzeniowy „Idą Święta", spotkania biznesowe.
W roku 2018 Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu przyznał jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, które mają nieoceniony wpływ na rozwój przedsiębiorczości w regionie oraz tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu.
Cel CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości umożliwia wprowadzenie różnych narzędzi wspierających zarówno istniejące przedsiębiorstwa, jak i osoby zamierzające rozpocząć prowadzenie własnego biznesu.
Jednym z najbardziej istotnych instrumentów wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników ZCRP działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP.
Przedsiębiorcy kilka razy w miesiącu mają też możliwość skorzystania z konsultacji, podczas których przedstawiciele innych instytucji przekazują zainteresowanym istotne informacje w zakresie możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego.
Ponadto z wszystkich wydziałów zebrana została i zaktualizowana informacja dot. form wsparcia dla przedsiębiorców dostępnych w Urzędzie Miejskim w Zabrzu.
W zorganizowanych w 2018 roku 69 szkoleniach dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej udział wzięło ok. 320 osób.
Cel CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych umożliwia prezentację zabrzańskiego potencjału biznesowego zarówno w Polsce, jak i poza granicami, przed zagranicznymi delegacjami, dzięki czemu szeroko prezentowane są mocne strony Zabrza wraz z branżami kluczowymi.

Poprzez uczestnictwo przedstawicieli Miasta w międzynarodowych targach turystycznych w kraju i zagranicą ich uczestnicy mogli poznać bogatą ofertę turystyczną, kulturalną oraz sportową Zabrza, a także bazę noclegową i gastronomiczną.
W trakcie zorganizowanego w Zabrzu etapu znanego na całym świecie Tour de Pologne kibice również mogli zobaczyć Zabrze wraz z jego zabytkową architekturą, potencjałem tkwiącym w obiektach turystycznych, ale i potencjałem gospodarczym.
Również przyjmowanie zagranicznych delegacje m.in. z Chin, Niemiec, Ukrainy, Francji daje możliwość przedstawienia potencjału kulturalnego i gospodarczego Zabrza.
Miasto zorganizowało też study tour dla przedstawicieli biur podróży z Austrii, którzy mogli zapoznać się z potencjałem turystycznym Zabrza.
Kolejnym ważnym wydarzeniem, dzięki któremu promowane jest są Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej.
Miasto Zabrze było także współgospodarzem wydarzenia G20 Young Entrepreneurs' Alliance, którego celem było pokazanie Zabrza przedstawicielom 20 państw, jako ośrodka rozwoju biznesu medycznego.
Cel CP.4. Rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów daje szansę pozyskać inwestorów, tworzony jest dobry klimat dla nowych przedsięwzięć. Wzrost liczby inwestorów działających na danym obszarze podnosi konkurencyjność gminy oraz przekłada się na lepsze wyniki gospodarcze.
W 2018 roku Miasto uczestniczyło w wielu konferencjach oraz targach mających na celu pozyskanie inwestora oraz promocji Zabrza i terenów inwestycyjnych, podczas których nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami.
Dzięki prowadzeniu strony internetowej dedykowanej inwestorom można łatwo zapoznać się z ofertę inwestycyjną Zabrza oraz zgodnie z najnowszymi trendami dotrzeć do potencjalnych inwestorów.
Powyższe działania w znaczący sposób przekładają się na rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów o czym świadczy bardzo duże zainteresowanie terenami inwestycyjnymi w mieście Zabrze, jak również ilość sprzedanych działek inwestycyjnych.
Cel CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej ma bardzo istotne znaczenie dla rozwoju Miasta i budowania pozytywnego wizerunku miasta przyjaznego przedsiębiorcom.
Urząd Miejski w Zabrzu wraz Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrzu wykorzystuje dostępne usługi i instrumenty by działać na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. W siedzibie ZCRP pracownik PUP pełni regularne dyżury, stale aktualizowana jest strona internetowa Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz PUP o dostępnych narzędziach wspierających przedsiębiorczość. Również poprzez aktywność w mediach społecznościowych upowszechniane są informacje o aktualnej ofercie zarówno Miasta jak i PUP oraz innych jednostek działających na rzecz przedsiębiorczości.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego.
P.1.1. Promocja koncepcji ekonomii społecznej.

PR.1.1.2. Promocja ekonomii społecznej, a także wsparcie doradcze, szkoleniowe i finansowe dla podmiotów ekonomii społecznej.
Zadanie: Szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.(BI)
Szkolenia organizowane w formie grupowej i indywidualnej, zgodnie z potrzebami klientów PUP.

P.1.2. Promocja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Zabrza.

PR.1.2.1. Tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu.
Zadanie: Realizacja zadań ZCRP i kontynuacja współpracy z ZUS, US, PUP i innymi firmami oraz instytucjami mogącymi udzielać informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.(ZCRP)

W 2018 roku kontynuowana była współpraca z: ZUS (który od maja skrócił dyżury do 6 godzin dziennie), US i PUP oraz kancelaria adwokacka, WUP, UM - MPI, KIDP. Dzięki tej współpracy klientom ZCRP oferowany jest szeroki zakres usług. Na zmniejszenie liczby obsłużonych klientów (o 1705 osób) wpływ miało zmniejszenie liczby dyżurów przez ZUS.
Zadanie: Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz sektora MŚP.(ZCRP)
Stale podejmowane są próby nawiązywania nowych kontaktów, dzięki którym klienci ZCRP mają możliwość skorzystania z konsultacji ze specjalistami z różnych dziedzin.
PR.1.2.2. Projekty dla dzieci i młodzieży w zakresie przedsiębiorczości – zajęcia z praktykami, prowadzenie wirtualnej firmy, działania z wykorzystaniem internetu.
Zadanie: Organizacja rozgrywek symulacyjnych z wykorzystaniem gry ekonomicznej "Chłopska Szkoła Biznesu".(WO)
W ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery 2018 młodzież 10 zabrzańskich szkół, zarówno podstawowych jak i średnich, brała udział w rozgrywkach planszowej gry ekonomicznej „Chłopska Szkoła Biznesu”. Tytuł Zabrzańskiego Mistrza Biznesu zdobyli uczniowie Zespołu Szkół Nr 17. Drugie miejsce i tytuł Zabrzańskiego Pierwszego Wicemistrza Biznesu zdobyli uczniowie CKPiU, a uczniowie Zespołu Szkół Nr 3 zdobyli tytuł Zabrzańskiego Drugiego Wicemistrza Biznesu.
Zadanie: Praktyczne warsztaty z zakładania i prowadzenia własnej firmy.(WO)
Uczniowie zabrzańskich szkół uczestniczyli w warsztatach z zakładania i prowadzenia własnej firmy zorganizowanych w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.

P.1.3. Włączenie przedsiębiorców w kreowanie środowiska gospodarczego w Mieście.
PR.1.3.1. Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta.
Zadanie: Organizacja spotkań z członkami Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze. (ZCRP)
W dniach 24.01, 11.04 oraz 16.10.2018 r. odbyły się spotkania z członkami Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze. Terminy spotkań zostały dostosowane do terminarza Pani Prezydent. Wskaźnik nie został osiągnięty w związku z wyborami samorządowymi i rozwiązaniem Rady Gospodarczej z końcem kadencji Prezydenta Miasta.
PR.1.3.3. Promocja zrzeszania się przedsiębiorców i włączania się w promocję przedsiębiorczości.
Zadanie: Zamieszczanie postów na stronie internetowej i portalu Facebook.(ZCRP)
1. Na stronie www oraz FB zamieszczono informację o seminarium, którego współorganizatorami była Geodezyjna Izba Gospodarcza w Warszawie i Urząd Miasta Zabrze.
2.Umieszczono wydarzenie na www nt. Dialogu Możliwości, które inspiruje do działania, daje możliwość nawiązania nowych relacji biznesowych oraz wymiany doświadczeń.
Zadanie: Współpraca z instytucjami i organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców, w tym organizacja spotkań.(ZCRP)

1. Geodezyjna Izba Gospodarcza z Warszawy - współorganizacja seminarium.
2. Dialog Możliwości, wydarzenie, które daje możliwość nawiązania relacji biznesowych oraz wymiany wspólnych doświadczeń. Współpraca z ZIPH i młodymi przedsiębiorcami.
3. Współpraca ZARI z PUP poprzez udział w spotkaniach z przedsiębiorcami.
4. Reaktywacja Spółdzielni Kupiec przez ZARI. 5. Współpraca ZARI z cechem i Izbą Rzemieślniczą z Katowic z celu promowania Targowiska pod Ratuszem jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej.

P.1.4. Edukacja na rzecz przedsiębiorczości.
PR.1.4.1. Rozwój współpracy pomiędzy szkołami i przedsiębiorcami w celu dostosowania szkolnictwa zawodowego i technicznego do rynku pracy.
Zadanie: Przeprowadzenie ankiet wśród przedsiębiorców dotyczących ich potrzeb związanych z zatrudnieniem, celem określenia predyspozycji kandydatów.(WO)
Badanie ankietowe dotyczące potrzeb przedsiębiorców w porozumieniu z Biurem ds. Inwestorów oraz Powiatowym Urzędem Pracy zaowocowała otwarciem nowych kierunków kształcenia zgodnych z potrzebami przedsiębiorców:

● magazynier - logistyk
● lakiernik
● technik fotografii i multimediów.

Zadanie: Udział pracodawców w szkolnych prezentacjach.(WO)

XX Zabrzańskie Targi Edukacyjne „Szkolne Prezentacje 2018" odbyły się w dniu 17.04.2018 r. Targi odwiedziło około 2000 uczniów ostatnich klas gimnazjum i ostatnich klas liceum ogólnokształcących i technikum. W Targach udział wzięli przedstawicieli pracodawców, z którymi Miasto Zabrze lub poszczególne szkoły mają podpisane porozumienia. W czasie Targów swoje stoiska uruchamiają PUP i ZCRP.

Zadanie: Zawieranie porozumień z pracodawcami dotyczących współpracy.(WO)

W ramach zawartego porozumienia z firmą Skanska w sprawie objęcia patronatem nad kształceniem w zawodzie Technik Drogownictwa oraz z firmą TOYOTA JANOWAN w sprawie utworzenia nowoczesnych pracowni kształcenia praktycznego dla branży samochodowej otwarta została nowoczesna pracownia samochodowa ze Strefą Hybrydy wyposażoną w samochód z napędem hybrydowym.

PR.1.4.2. Zbieranie danych o potrzebach pracodawców na zabrzańskim rynku pracy.

Zadanie: Podejmowanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami.(BI)

W okresie sprawozdawczym PUP podjął 1111 kontaktów z pracodawcami.

Zadanie: Organizowanie giełd pracy w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy.(BI)

W okresie sprawozdawczym PUP zorganizował 31 giełd pracy w swojej siedzibie.

Zadanie: Realizacja badania ankietowego za pomocą kwestionariusza badania przedsiębiorstw w powiecie.(BI)

W okresie 27.03-09.04.2018 r. w siedzibie Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości przeprowadzono jedno badanie ankietowe w celu identyfikacji barier i szans rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu.

PR.1.4.3. Przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy – doradztwo zawodowe na różnych szczeblach kariery zawodowej.

Zadanie: Prowadzenie warsztatów na terenie Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.(WO)

W 2018 r. w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości 2018 młodzież CE, ZS nr 10, ZSMS, ZSO nr 5, ZSO nr 12 uczestniczyła w warsztatach z zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej w Inkubatorze Przedsiębiorczości AIP Zabrze. Pracownicy Inkubatora Przedsiębiorczości prowadzili również zajęcia na terenie szkół np. w ZS nr 17.

Zadanie: Doskonalenie kompetencji doradców zawodowych i nauczycieli przedsiębiorczości.(WO)

Doradcy zawodowi uczestniczyli w roku 2018 w szkoleniach i warsztatach doskonalących ich kompetencje zawodowe organizowanych m.in. przez Instytut Badań Edukacyjnych, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM" w Katowicach, ZCRP, AIP w Zabrzu, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Zabrzu, WUP w Katowicach, PUP w Zabrzu, Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości, Politechnikę Śląską, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, doradcę metodycznego przedmiotów zawodowych.

PR.1.4.4. Działania skierowane do młodych przedsiębiorców z Zabrza: networking, spotkania z praktykami, warsztaty z prowadzenia biznesu.

Zadanie: Organizacja spotkań i warsztatów dot. prowadzenia biznesu.(ZCRP)

Ze względu na trudności w pozyskaniu szkoleniowców w 2018 roku odbyło się mniej szkoleń dla przedsiębiorców.

P.1.5. Ułatwianie zakładania działalności gospodarczej i wspieranie w jej prowadzeniu.

PR.1.5.3. Promocja testowania pomysłów na biznes wśród uczniów szkół średnich i studentów wyższych uczelni w Zabrzu.(ZCRP)

Zadanie: Zamieszczanie postów promujących program na stronie internetowej oraz portalu Facebook.

w 2018 roku nastąpiło zwiększenie liczby postów promujących program na stronie internetowej oraz FB
Zadanie: Organizacja wydarzeń w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, w tym gry miejskiej z przedsiębiorczości.(ZCRP)
W ramach ŚTP w listopadzie zorganizowanych zostało ok. 20 wydarzeń dla młodzieży z zabrzańskich szkół.
Zadanie: Organizacja przez ZCRP lekcji przedsiębiorczości dla uczniów i studentów.(ZCRP)
Wydarzenia tj. "Dni Kariery" w dniu 21.03.2018 r., "Akademicki Pas Startowy Innowacji Medycznych" w dniu 25.05.2018 r., ŚTP w dniach 13-16.11.2018 r., w które włączyło się ZCRP, spowodowało zwiększony udział młodzieży w lekcjach przedsiębiorczości.
PR.1.5.5. Karta Młodego Przedsiębiorcy.
Zadanie: Pozyskiwanie nowych uczestników programu.(ZCRP)
Od momentu ogłoszenia Programu przystąpiło 156 Uczestników. Program Karta Młodego Przedsiębiorcy promowany był w mediach społecznościowych (Facebook), radiu, telewizji oraz za pomocą ulotek.
Zadanie: Pozyskiwanie nowych partnerów programu.(ZCRP)
Od momentu ogłoszenia Programu pozyskano 35 Partnerów Programu. Program Karta Młodego Przedsiębiorcy promowany był w mediach społecznościowych (Facebook), radiu, telewizji oraz za pomocą ulotek. Partnerzy pozyskiwani byli głównie dzięki spotkaniom dla przedsiębiorców oraz promocji.
PR.1.5.6. Wspieranie małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.
Zadanie: Działania związane z analizą zabrzańskiego małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.(ZCRP)
1.Spotkanie Dyrektor Cechu Rzemiosł Różnych Małej i Średniej Przedsiębiorczości oraz Pracodawców z Panią Naczelnik ZCRP.
2. Spotkanie Naczelnika Wydziału ZCRP z przedstawicielami ZIPH.
Zadanie: Udostępnianie lokali na targowisku w celu organizowania warsztatów rękodzieła. (ZCRP)
Współpraca ZARI z COP - udostępnianie lokali organizacjom pozarządowym w celu prowadzenia warsztatów rękodzieła i kiermaszów. Wystąpiła jedynie jedna potrzeba zorganizowania warsztatów.
Zadanie: Kontynuacja projektu realizowanego z PUP dot. oferty lokali użytkowych na targowisku dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą.(ZCRP)
ZARI - zawarto 3 umowy najmu lokali na Targowisku z przedsiębiorcami, którzy uzyskali dotację z PUP.

Zadanie: Działania z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia (przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia, organizacja szkolenia zawodowego).(ZCRP)
Zamieszczono na stronie www informację o: pierwszym naborze wniosków w sprawie przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej w terminie 21-25.052018; drugim naborze wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych w terminie 4-8.06.2018 r.; trzecim naborze wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych. Termin naboru wniosków: 19-23.03.2018 r.; czwartym 20.11.2018 r. zamieszczono na stronie internetowej ogłoszenie - Nabór wniosków w sprawie przyznawania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. Termin naboru wniosków: 26-28.11.2018 r.

P.1.6. Współpraca z instytucjami, organizacjami, urzędami i przedsiębiorstwami na rzecz rozwijania przedsiębiorczości w Zabrzu.
PR.1.6.2. Organizacja konkursów i przedsięwzięć promujących lokalną gospodarkę.
Zadanie: Organizacja konkursu Zabrzański Biznesplan.(ZCRP)
Prowadzona była bardzo intensywna promocja szóstej edycji konkursu "Zabrzański Biznesplan", jednak pomimo regularnego zamieszczania informacji na stronie internetowe, FB, dostarczenia

plakatów i ulotek do partnerów konkursu, rozwieszenia plakatów na słupach i tablicach ogłoszeniowych, a także w budynkach uczelni wyższych w Zabrzu i Gliwicach, do konkursu zgłoszonych zostało mniej biznesplanów. Może to być efektem zmiany formy dostarczania biznesplanów z mailowej na osobistą lub drogą pocztową.
Zadanie: Organizacja Pikniku w rytmie firmy.(ZCRP)
W pikniku uczestniczyło 40 przedsiębiorców, wystawiających swoją ofertę na stanowiskach oraz 10 instytucji okołobiznesowych. Piknik odbył się na terenach KSSE, w jego ramach została zorganizowana m.in. gra miejska, rajd rowerowy.
Zadanie: Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego.(ZCRP)
W jarmarku bożonarodzeniowym "Idą Święta" wystawiło się 22 przedsiębiorców, odbyły się 3 imprezy towarzyszące, które rozpoczynały się o godz. 14.30, co mogło wpłynąć na spadek wskaźnika osób odwiedzających jarmark.

CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości.
P.2.1. Finansowe instrumenty wspierania przedsiębiorców.
PR.2.1.1. Prowadzenie działań informacyjnych o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.
Zadanie: Stałe pozyskiwanie przez pracowników wydziału ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP. (ZCRP)
Udział pracowników ZCRP w szkoleniach i spotkaniach informacyjnych o istniejących systemach wsparcia kapitałowego oraz możliwościach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez przedsiębiorców.
Zadanie: Udzielanie klientom ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.(ZCRP)
Pracownicy ZCRP udzielają klientom odwiedzającym siedzibę wydziału informacji nt. możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych. Na zmniejszenie wskaźnika wpływ mógł mieć brak operatora zewnętrznego udzielającego dotacji.
Zadanie: Umożliwienie przedsiębiorcom oraz osobom zainteresowanym założeniem działalności gospodarczej skorzystania w siedzibie ZCRP z konsultacji z przedstawicielami instytucji informujących o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.(ZCRP)
Klientom ZCRP przez przedstawicieli MPI, Argo Navi, WUP przekazywanych jest wiele informacji w zakresie możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego. W roku 2018 r. firma Argo Navi zamiast konsultacji ze środków unijnych przeprowadziła szkolenie w zakresie ochrony danych osobowych zgodnie ze zmianami RODO dlatego wskaźnik wyszedł niższy. Ponadto od września MPI skróciło godziny urzędowania z 5 godzin do 2,5.
PR.2.1.2. Dokonanie analizy systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.
Zadanie: Analiza systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.(ZCRP)
ZARI dokonała analizy nt. udzielenia stawek rabatowych oraz rabatów za dodatkową powierzchnię, w tym na cele magazynowe. ZCRP zebrało informacje z innych wydziałów dot. form wsparcia dla przedsiębiorców.

P.2.2. Poprawa dostępności przedsiębiorców do usług doradczo-szkoleniowych.
PR.2.2.1. Projekty na rozpoczęcie działalności gospodarczej w Zabrzu.
Opracowano regulaminy: rekrutacji, przyznawania środków, przyznawania stypendiów szkoleniowych, zwrotu kosztów dojazdu; opracowano wzory umów o udzielenie wsparcia.
Termin realizacji projektu to 01.012019 r.-31.12.2020 r.

PR.2.2.2. Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.
Zadanie: Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.(ZCRP)
ZCRP organizuje m.in. spotkania, szkolenia, konsultacje dla swoich klientów dzięki czemu oferowany jest szeroki zakres usług, w trakcie których możliwe jest pozyskanie informacji niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej.

CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych.

P.3.1. Zabrze na gospodarczej mapie Europy.

PR.3.1.3. Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie**.**
Zadanie: Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie.(WPTS)
Udział w Targach: Niemcy - Berlin, Austria - Wiedeń, Czechy - Ostrawa, Czechy - Nowy Jiczyn, Finlandia - Helsinki, Niemcy - Düsseldorf

P.3.2. Wspieranie internacjonalizacji działalności gospodarczej.

PR.3.2.1. Współpraca międzynarodowa – konferencje, targi, spotkania biznesowe i B2B, misje gospodarcze (w Polsce i za granicą) z uwzględnieniem kluczowych branż dla Zabrza.
Zadanie: Udział przedstawicieli BWZ, BI i ZCRP w targach, konferencjach i spotkaniach z zagranicznymi misjami w Polsce.(BWZ)
Przedstawiciele Miasta uczestniczyli w wielu targach i imprezach promujących Zabrze m.in.: w Austrii, Finalndii Czechach, Niemczech, Polsce. Goszczono również m.in. przedstawicieli miast partnerskich oraz innych zagranicznych delegacji w tym z Chorwacji i Chin. W czerwcu do Zabrza przyjechali Liderzy G20 YEA. W październiku goszczono delegację z Chin.
Zadanie: Aktywne nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów, przekazywanie ich odpowiednim instytucjom bądź zainteresowanym firmom.(BWZ)
1. Międzynarodowa Konferencja Naukowo- Praktyczna i Targi dot. Turystyki Przemysłowej, Zabrze - kwiecień 2018 (do Zabrza przybyli m.in. przedstawiciele różnych regionów europejskich i specjaliści z branży turystycznej z całego świata).
2. Delegacja z Essen w Górniku Zabrze. 3. Delegacje miast partnerskich na Święcie Miasta.
PR. 3.3.3. Promocja lokalnych firm, produktów i ofert współpracy poprzez umożliwienie ich prezentacji w ramach kontaktów międzynarodowych.
Zadanie: Prezentacja lokalnego biznesu w ramach pobytu zagranicznych misji gospodarczych na Śląsku.(ZCRP)
1. Wizyta w Zabrzu Ambasador Chorwacji na gali „Laurów Umiejętności i Kompetencji".
2. Konferencja ekologiczna z udziałem przedstawicieli miast partnerskich: Essen, Równe i Lund.
3. Wizyta gospodarcza w Zabrzu samorządowców ukraińskich.
4. Wizyta w Zabrzu delegacji Miasta Liyang w Chinach i przedstawicieli branży nieruchomości i galwanizacyjnej.
5. Wizyta w Zabrzu Liderów G20 YEA (Young Entrepreneurs' Alliance).
6. Wizyta delegacji z Chin w ramach kongresu MŚP.
Zadanie: Organizacja spotkań dla przedsiębiorców dot. nawiązywania kontaktów międzynarodowych.(ZCRP)
1. Przedsiębiorstwa i instytucje z branży turystycznej mogły zaprezentować się gościom krajowymi zagranicznym Targów Turystycznych w Zabrzu.
2. Wizyta delegacji z Essen. 3. Wizyta delegacji z miast partnerskich w ramach Święta Miasta.

CP.4. Rozwój efektywnego systemu pozyskiwania inwestorów.
P.4.1. System pozyskiwania bezpośrednich inwestycji krajowych i zagranicznych.
PR.4.1.1. Marketing i promocja Miasta, a w tym terenów inwestycyjnych, w celu przyciągania zewnętrznego kapitału inwestycyjnego.
Zadanie: Udział przedstawicieli BI i WPTS w targach, konferencjach i spotkaniach w celu przyciągnięcia zewnętrznego kapitału inwestycyjnego.(BI)
Udział w konferencjach i targach mających na celu pozyskanie inwestorów oraz promocję Miasta i terenów inwestycyjnych: 1. Konferencja "Biurowce w Polsce" - Warszawa, 2. Targi Real Connect 2018 - Warszawa, 3. Forum Rynku Nieruchomości - Sopot, 4. Konferencja Miasta Zrównoważone - Warszawa, 5. Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury - Poznań, 6. Międzynarodowe Targi Poznańskie - Poznań, 7. Międzynarodowe forum PPP - Warszawa.
PR.4.1.3. Budowa strony internetowej dla inwestorów w języku polskim i angielskim z opisem możliwości inwestycyjnych w Zabrzu (greenfield, brownfield, startupy – w tym medyczne) oraz informacją odnośnie trzech branż kluczowych (medycyna, sport i turystyka).
Zadanie: Strona internetowa dla inwestorów oraz informacja dotycząca trzech branż kluczowych (medycyna, turystyka, sport).(BI)
Informacja dla instytucji wspierających inwestora (PAIiIZ, Centrum Obsługi Inwestora, odsyłanie do strony w trakcie rozmów z inwestorami). Osiągnięto niższy wskaźnik ponieważ strona została zbudowana w oparciu o nieaktualne już narzędzia i konieczna jest budowa nowej strony wykorzystującej nowe możliwości techniczne.

CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.
P.5.1. Innowacyjne produkty i technologie w zabrzańskich przedsiębiorstwach.
PR.5.1.1. Promocja systemu współpracy uczelni z sektorem MŚP.
Zadanie: Zamieszczanie postów promujących system współpracy uczelni z sektorem MŚP na stronie internetowej oraz portalu Facebook.(ZCRP)
Na stronie internetowej i FB zamieszczono 7 informacji promujących system współpracy uczelni z sektorem MŚP.
PR.5.1.3. Promocja gotowych narzędzi wspierających innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformy transferu technologii.
Zadanie: Zamieszczanie postów promujących gotowe narzędzia wspierające innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformę transferu technologii na stronie internetowej oraz portalu Facebook.(ZCRP)
Na stronie internetowej zamieszczono:
3 informacje o MPI, 1 o RIG, 4 o Technopark, 1 o GIG,
1 o MedTrends, 1 o zarządzaniu przedsiębiorstwem,
3 o GAPR; 1 ze ŚCP o konkursie z Działania 1.2. Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach,
1 z GPIFU o komiksie "Profesor innowacyjny".

P.5.2. Promocja usług dla przedsiębiorców oferowanych przez administrację publiczną.
Zadanie: Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących działalność Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości.(ZCRP)
Pomimo minimalnego spadku zamieszczanych informacji, utrzymują się one na porównywalnym poziomie, jednak dzięki zwiększeniu atrakcyjności publikowanych treści zwiększyła się liczba osób obserwujących.
Zadanie: Rozdawanie ulotek, plakatów itp. promujących wydarzenia wspierające rozwój przedsiębiorczości.(ZCRP)
Rozkolportowanych zostało 100% ogólnej liczby dostępnych w 2018 roku materiałów.
PR.5.2.2. Budowa internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców.

Zadanie: Analiza i weryfikacja możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców.(ZCRP)
18 lipca 2017 r. Ministerstwo Rozwoju (MR) ogłosiło konkurs skierowany do jst pt. „HUMAN SMART CITIES. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców". W pierwszej połowie 2018 r. prowadzone były prace uaktualniające złożoną w 2017 r. przez IRSI fiszkę projektową.
PR.5.2.3. Promocja oferty szkoleniowej innych instytucji publicznych i urzędów.
Zadanie: Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących ofertę szkoleniową innych instytucji publicznych i urzędów.(ZCRP)
Na stronie internetowej UM Zabrze oraz na Facebooku ZCRP zamieszczane są regularnie informacje pozyskane od partnerów, a dotyczące ofert szkoleń.
PR.5.2.4. Promocja wspierania rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o istniejące instrumenty rynku pracy.
Zadanie: Dyżur pracownika Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzańskim Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - udzielanie informacji na temat form wsparcia jakimi dysponuje urząd.(BI)
Dyżury sprawowane są regularnie w poniedziałki, środy, czwartki, przez oddelegowanego pracownika PUP.
Zadanie: Stała aktualizacja strony internetowej Powiatowego Urzędu Pracy z zakresu usług urzędu.(BI)
Strona urzędu aktualizowana jest na bieżąco. Upowszechniane są na niej m.in. informacje o trwających naborach wniosków o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.
Zadanie: Szkolenia dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy "ABC Przedsiębiorczości" z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.(BI)
Szkolenia z zakresu przedsiębiorczości poprzedzają proces przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.
Zadanie: Realizacja programów specjalnych skierowanych do osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.(BI)
W PUP Zabrze realizowany jest program specjalny pn. Człowiek z inicjatywą, w ramach którego przyznawane są jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Opracowanie: Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

2.11 RYNEK PRACY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
3. uchwała Rady Miasta/Zarządzenie Prezydenta Miasta
Zarządzenie nr 74/BI/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 1 lutego 2018r.
4. Czas obowiązywania
2018
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania (wybór zależy od struktury, kompozycji zapisu danego dokumentu strategicznego)
Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak: • zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku (na ścieżce dojścia do zakładanego wskaźnika jest osiągnięcie wskaźnika zatrudnieniowego na poziomie 80,67% w roku 2018 r. dla osób w przedziale wieku 20-64 lata), • ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy (m. in. osoby długotrwale bezrobotne).
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Zadanie zakończone z końcem roku
8. Abstrakt sprawozdania
Program stanowił kontynuację działań prowadzonych w ramach *„Programu Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom”* w latach 2008 - 2018. Realizowany program składał się on z dwóch podstawowych elementów: • Utrzymania Punktu Pomocy Koleżeńskiej. • Wsparcia pracodawców i bezrobotnych, poprzez: · Organizację spotkań dla partnerów rynku pracy, · Finansowanie delegacji pracownikom PUP Zabrze. <u>Wsparcie udzielone w programie:</u> – Liczba osób, odywających staż w Punkcie Pomocy Koleżeńskiej w 2018r. – 4

- Liczba osób korzystających z Punktu Pomocy Koleżeńskiej w2018r. – 659, w tym:
  - liczba udzielonych informacji o ofertach pracy – 471
  - liczba osób korzystających z pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych – 234
  - liczba wykonanych rozmów telefonicznych (pomoc w kontakcie z praccodawcą) – 589
  - liczba kopiowanych dokumentów – 1 225

Dodatkowo w ramach zadana zorganizowano 54 giełdy pracy m. in.:

- dnia 12.11.2018r. na stanowisko pilarz, operator produkcji w firmie LOGSTOR POLSKA Sp. z o.o.,
- dnia 17.10.2018r., na stanowisko pracownik produkcji w firmie GIGASTAFF Sp. z o.o.,
- dnia, 07.11.2018r., na stanowisko operator młodszy operator w Randstad Polska Sp. z o.o. Agencja Pracy Tymczasowej
- dnia 23.08.2018r,.,na stanowisko pracownika sklepu w firmie Lidl Sp. z o.o. Sp.k.
- dna 15.01.2018r. na stanowisko magazynier w firmie ZARYS International Group Sp. z o.o. Sp.k.

Z wieloma pracodawcami współpracowano wielokrotnie w jednym roku i tak na przykład:

- dla firmy "DURING POLSKA" Spółka z o.o. zorganizowano giełdę dwukrotnie;
- dla firmy "CONTROL+ REWORK SERVICE - POLSKA Sp. z o.o. zorganizowano giełdę dwukrotnie;
- dla firmy "HR POWER Spółka z o.o. zorganizowano giełdę czterokrotnie;
- dla firmy "LOGSTOR POLSKA Sp. z o.o. zorganizowano giełdę czterokrotnie;
- dla firmy "Randstad Polska Sp. z o.o. Agencja Pracy Tymczasowej zorganizowano giełdę sześciokrotnie.

W roku sprawozdawczym zorganizowano również 5 spotkań Powiatowej Rady Rynku Pracy. Udział w nich brali m. in. przedstawiciele stowarzyszeń, szkół i przedsiębiorstw, organizacji pożytku publicznego jak również radni rady miejskiej. Na spotkaniach rozmawiano między innymi o aktualnej sytuacji na zabrzańskim rynku pracy, kierunkach kształcenia, nowych instrumentach rynku pracy.

W trakcie realizacji programu w roku 2018 wydatkowano 1 183,91 zł na delegacje dla pracowników, którzy odbyli podróże służbowe w celu przeprowadzenia monitoringu i kontroli instrumentów rynku pracy. Działanie to, pozwoliło usprawnić oraz ułatwić pracę urzędników zajmujących się poszczególnymi formami aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Dodatkowo część środków przeznaczono na finansowanie delegacji związanych z realizacją przez PUP Zabrze programów i projektów (tj. dostarczanie dokumentów, udział w spotkaniach informacyjnych, itp.).

Koszt realizacji programu – 9 495,94 zł

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zgodnie z punktem 8

Opracował: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010 - 2020
4. **Czas obowiązywania**
2018
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami: • Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak: zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku (na ścieżce dojścia do zakładanego wskaźnika zatrudnienia jest osiągnięcie poziomu zatrudnienia w wysokości 69,4% w roku 2018 r. dla osób w przedziale wieku 20-64 lata), ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, o niskim poziomie zatrudnienia). • Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010 - 2020 Obszar: rynek pracy, zatrudnienie, bezrobocie, · Tworzenie mechanizmów aktywizacji zawodowej osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym, · Wspieranie rozwoju małej przedsiębiorczości, · Tworzenie zintegrowanego systemu obsługi i monitoringu rynku pracy, · Wsparcie innowacyjnych gałęzi gospodarczych, w tym również świadczących usługi użyteczności publicznej.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Zadanie zostało zakończone z końcem roku.

8. Abstrakt sprawozdania

Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowi element *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych* opracowanej dla miasta. Program realizowany jest prze PUP Zabrze poprzez realizację szeregu programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w oparciu o ustawę o promocji zatrudnineia (…).

Realizacja programów finansowana jest z kilku źródeł, które się wzajemnie uzupełniają, są to:

- Fundusz Pracy przyznany algorytmem,
- Fundusz Pracy wyodrębniony na realizację programów specjalnych,
- Fundusz Pracy pochodzacy ze środków rezerwy ministra właściwego do spraw pracy,
- Europejski Fundusz Społeczny (w przypadku projektów pozakonkursowych środki te stanowią środdki FP),
- Fundusz Pracy przyznany z przeznaczeniem na refundację części wynagrodzenia zatrudnionego skierowanego bezrobotnego do 30-go roku życia na zasadach określonych w art.150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Program realizowany jest takrze przy wykorzstaniu środków opisanych w zał 1 (PFRON) i zał 2 (PPBiP).

W roku 2018 można wyodrębnić nastepujące działania:

- ze środków Funduszu Pracy przyznych algorytmem	łączny koszt 12 376 364,85zł
- ze środków projektu pozakonkursowego Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu (III) – Działanie 7.2 RPO WSL	łączny koszt 2 805 871,95 zł
- ze środków projektu pozakonkursowego Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie miasta Zabrze (III), Poddziałanie 1.1.1 PO WER	łączny koszt 3 481 772,09 zł
- ze środków Funduszu Pracy przyznany z przeznaczeniem refundację części wynagrodzenia zatrudnionego skierowanego bezrobotnego do 30-go roku życia na zasadach określonych w art.150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	łączny koszt 2 994 875,91 zł
- ze środków Funduszu Pracy pochodzacy ze środków rezerwy ministra przyznany z przeznaczeniem na Program aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych	łączny koszt 129 854,92 zł
- ze środków Funduszu Pracy pochodzacy ze środków rezerwy ministra przyznany z przeznaczeniem na Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 45 lat i powyżej	łączny koszt 43 502,75 zł
- ze środków Funduszu Pracy pochodzacy ze środków rezerwy ministra przyznany z przeznaczeniem na Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia oraz na terenach rewitalizowanych, a także realizowanego w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego Mieszkanie Plus	łączny koszt 416 449,17 zł
- ze środków Funduszu Pracy pochodzacy ze środków rezerwy ministra przyznany z przeznaczeniem na Program aktywizacji	łączny koszt 515 309,24 zł

zawodowej, którego realizacja wynika z diagnozy potrzeb rynku pracy

- ze środków Funduszu Pracy przyznanych limitem wyodrębnionych na potrzeby realizacji Programu Specjalnego pn. Czas na staż łączny koszt 198 083,72 zł

- ze środków Funduszu Pracy przyznanych limitem wyodrębnionych na potrzeby realizacji Programu Specjalnego pn. Praca dla Zabrza łączny koszt 233 922,00 zł

- ze środków Funduszu Pracy przyznanych limitem wyodrębnionych na potrzeby realizacji Programu Specjalnego pn. Droga do zatruenienia łączny koszt 222 191,46 zł

- Efektywność kosztowa – 9 650,71 zł
- Efektywność zatrudnieniowa – 87,83%
- Stopa bezrobocia – w końcu 2018r. – 5,7% (kraj- 5,8%, woj. 4,3%)

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej realizowane są przez PUP Zabrze, w oparciu o *ustawę o promocji zatrudnineia* (…). Realizacja programów finansowana jest z kilku źródeł, które się wzajemnie uzupełniają, są to:

- Fundusz Pracy przyznany algorytmem,
- Fundusz Pracy wyodrębniony na realizację programów specjalnych,
- Fundusz Pracy pochodzacy ze środków rezerwy ministra właściwego do spraw pracy,
- Europejski Fundusz Społeczny (w przypadku projektów pozakonkursowych środki te stanowią środdki FP),
- Fundusz Pracy przyznany z przeznaczeniem na refundację części wynagrodzenia zatrudnionego skierowanego bezrobotnego do 30-go roku życia na zasadach określonych w art.150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Program realizowany jest takrze przy wykorzstaniu srodków opisanych w zał 1 (PFRON) i zał 2 (PPBiP).

W roku 2018 można wyodrębnić nastepujące działania, wg źródła finansowania:

1) **Fundusz Pracy przyzny algorytmem;**

- Wypłata ZASIŁKÓW dla bezrobotnych – na kwotę 4 723 500,90 zł
- Wypłata DODATKÓW AKTYWIZACYJNYCH – na kwotę 399 118,40 zł
- Pokrycie kosztów BADAŃ LEKARSKICH – na kwotę 21 300,00 zł
- Organizacja wsprca w rmach KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO – na kwotę 491 735,39 zł
- Pokrycie kosztów PRZEJAZDU/ZAKWATEROWANIA – na kwotę 906,66 zł
- Pokrycie kosztów OPIEKI NAD DZIECKIEM lub osoba zależną – na kwotę 2 953,50 zł
- Organizacja SZKOLEŃ dla 33 osób – za kwotę 191 120,14 zł
- Organizacja PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNCH dla 161 osób – za kwotę 210 383,73 zł
- Organizacja ROBÓT PUBLICZNYCH dla 111 osób – za kwotę 740 808,47 zł
- Wypłata JEDNORAZOWYCH ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁ. GOSP. dla 7 os- na kwotę 156 975,00 zł
- Organizacja PRAC INTERWENCYJNYCH dl a29 os. – na kwotę 69 662,35 zł
- Organizacja ZATRUDNIENIA WSPIERANEGO dla 10 os. – za kwotę 23 023,84 zł

- Finansowanie STUDIÓW PODYPLOMOWYCH dla 17 os. – za kwotę 35 518,00 zł
- Organizacja STAŻY dla 60 os. – za kwote 265 951,02 zł
- Organizacja BONÓW STAŻOWYCH dla 5 os. – 6 354,00 zł
- Organizacja BONÓW ZATRUDNIENIOWYCH dla 15 osób – 64 741,17 zł
- DOFINANSOWANIE DO WYNAGRODZENIA osób 50+ dla 55 oósb – za kwotę 253 131,38 zł

2) **Projekt pozakonkursowy pn. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu (III) - Działanie 7.2 RPO WSL**

Projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Działania 7.2 *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.*

W ramach projektu realizowano wsparcie zgodne z zapisami *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.*

Grupa docelowa: osoby bezrobotne po 30 roku życia, dla których ustalono lub II profil pomocy, należące co najmniej do jednej z wymienionych grup: osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach.

Okres realizacji: 01.01.2017r.-31.12.2018r.

Wsparcie udzielane w programie w 2018 r:

- PORADNICTWO ZAWODOWE dla 85 os.
- POŚREDNICTWO PRACY dla 152 os.
- Organizacja SZKOLEŃ dla 87 osób – za kwotę 180 569,94 zł
- REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAZENIA lub DOPOSAŻENIA stanowiska pracy dla 23 osób – za kwotę 531 724,94 zł
- Wypłata JEDNORAZOWYCH ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁ. GOSP. dla 55 os- na kwotę 1 219 896,40 zł
- Organizacja PRAC INTERWENCYJNYCH dla 41 os. – na kwotę 225 973,92 zł
- Organizacja STAŻY dla 139 os. – za kwote 645 356,75 zł
- Pokrycie kosztów BADAŃ LEKARSKICH – na kwotę 2 350,00 zł

Osiągnięte wskaźniki efektywności zatrudnieniowej dla poszczególnych grup (wynik działań w latach 2017, 2018):

- osoby długotrwale bezrobotne – 61,86 %
- osoby z niepełno sprawnościami – 76,60 %
- osoby o niskich kwalifikacjach – 72,97 %
- kobiety – 69,69 %
- osoby w wieku 50+ - 70,77 %

3) **Projekt pozakonkursowy pn. Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie miasta Zabrze (III) - Poddziałanie 1.1.1 PO WER**

Projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Poddziałania 1.1.1 *Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.*

W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.*

Grupa docelowa: osoby bezrobotne do 30 roku życia, należące do kategorii NEET, dla których ustalono lub II profil pomocy.

Okres realizacji: 01.01.2017r.-31.12.2018r.

Wsparcie udzielane w programie w 2018 r:

- PORADNICTWO ZAWODOWE

- POŚREDNICTWO PRACY
- Organizacja SZKOLEŃ dla 67 osób – za kwotę 232 841,74 zł
- Organizacja BONÓW SZKOLENIOWYCH dla 26 osób – za kwotę 94 684,92 zł
- REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAZENIA lub DOPOSAŻENIA stanowiska pracy dla 20 osób – za kwotę 448 304,45 zł
- Wypłata JEDNORAZOWYCH ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁ. GOSP. dla 56 os- na kwotę 1 242 277,93 zł
- Organizacja PRAC INTERWENCYJNYCH dla 27 os. – na kwotę 117 396,32 zł
- Organizacja STAŻY dla 257 os. – za kwote 1 263 146,73 zł
- Organizacja BONÓW NA ZASIEDLENIE dla 11 osób – za kwotę 82 500,00 zł
- Pokrycie kosztów BADAŃ LEKARSKICH – na kwotę 620,00 zł

Osiągnięte wskaźniki efektywności zatrudnieniowej dla poszczególnych grup (wynik działań w latach 2017, 2018):

- osoby długotrwale bezrobotne – 67,53 %
- osoby z niepełno sprawnościami – 50,00 %
- osoby o niskich kwalifikacjach – 63,67 %
- osoby nienależące do ww. grup – 76,61 %

4) **Fundusz Pracy** przyznany z przeznaczeniem **refundację części wynagrodzenia zatrudnionego skierowanego bezrobotnego do 30-go roku życia na zasadach określonych w art.150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy:**

- REFUNDACJA WYNAGRODZEŃ OS. DO 30 r.ż. dla 183 osób – za kwotę 1 994 875,91 zł

5) **Fundusz Pracy** pochodzacy ze środków **rezerwy ministra** przyznany z przeznaczeniem na **Program aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych:**

Program realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych w ramach rezerwy Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, dla osób bezrobotnych spełniających kryteria grupy docelowej.
Grupa docelowa: osoby długotrwale bezrobotne
Okres realizacji:14.05.2018r.-31.12.2018r.
Wsparcie udzielane w programie:

- Organizacja ROBÓT PUBLICZNYCH dla 17 osób – za kwote 12 649,92 zł
- DOFINANSOWANIE DO WYNAGRODZENIA osób 50+ dla 3 oósb – za kwote 9 205,00 zł

6) **Fundusz Pracy** pochodzacy ze środków **rezerwy ministra** przyznanych z przeznaczeniem na **Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia oraz na terenach rewitalizowanych, a także realizowanego w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego Mieszkanie Plus:**

Program realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych w ramach rezerwy Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, dla osób bezrobotnych spełniających kryteria grupy docelowej.
Grupa docelowa: osoby bezrobotne, w tym osoby zamieszkujące tereny rewitalizowane.
Okres realizacji: 01.07.2018r.-31.07.2019r.
Wsparcie udzielane w programie:

- Organizacja SZKOLEŃ dla 12 osób – za kwotę 31 283,87 zł
- Organizacja ROBÓT PUBLICZNYCH dla 39 osób – za kwote 237 047,65 zł

- REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAZENIA lub DOPOSAŻENIA stanowiska pracy dla 2 osób – za kwotę 44 608,25 zł
- Wypłata JEDNORAZOWYCH ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁ. GOSP. dla 2 os- na kwotę 42 523,26 zł
- Organizacja STAŻY dla 17 os. – za kwote 59 636,14 zł
- Pokrycie kosztów BADAŃ LEKARSKICH – na kwotę 1 350,00 zł

7) **Fundusz Pracy** pochodzący ze środków **rezerwy ministra** przyznanych z przeznaczeniem na **Program aktywizacji zawodowej, którego realizacja wynika z diagnozy potrzeb rynku pracy:**

Program realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych w ramach rezerwy Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, dla osób bezrobotnych spełniających kryteria grupy docelowej.
Grupa docelowa: zostaną osoby bezrobotne z miasta Zabrze (I lub II profil, ze szczególnym uwzględnieniem osób z poniższych grup:
- osoby po 45 roku życia,
- osoby z wykształceniem na poziomie max. ponadgimnazjalnym,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby pragnące podnieść kompetencje/ kwalifikacje w obrębie zawodów uznanych za deficytowe
Okres realizacji: 01.09.2018r.-28.02.2019r.
Wsparcie udzielane w programie:

- Organizacja ROBÓT PUBLICZNYCH dla osób – za kwote 237 047,65 zł
- REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAZENIA lub DOPOSAŻENIA stanowiska pracy dla 8 osób – za kwotę 179 462,20 zł
- Wypłata JEDNORAZOWYCH ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁ. GOSP. dla 12 os- na kwotę 270 000,00 zł
- Organizacja STAŻY dla 36 os. – za kwote 43 606,97 zł

8) **Fundusz Pracy** pochodzący ze środków **rezerwy ministra** przyznanych z przeznaczeniem na **Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 45 lat i powyżej:**

Program realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych w ramach rezerwy Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, dla osób bezrobotnych spełniających kryteria grupy docelowej.

Grupa docelowa: osoby bezrobotne po 45 roku życia,

Okres realizacji: 01.09.2018r.-28.02.2019r.

Wsparcie udzielane w programie:

- Organizacja ROBÓT PUBLICZNYCH dla osób – za kwote 42 500,00 zł
- Organizacja STAŻY dla 1 os. – za kwote 1 001,91 zł

9) **Funduszu Pracy** przyznany limitem wyodrębniony na potrzeby realizacji **Programu Specjalnego pn. Czas na staż:**

Program specjalny realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych algorytmem.
W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wzbogacone o element specyficzny nie wynikający z ustawy.

Grupa docelowa: osoby bezrobotne którym został ustalony II lub III profil pomocy, przede wszystkim osoby nieposiadające doświadczenia zawodowego w wybranym zawodzie, osoby młode do 34 roku życia, osoby z krótkim stażem pracy do 5 lat w przypadku stanowisk biurowych, a także osoby z niskimi kwalifikacjami.

Okres realizacji: 01.01.2018r.-31.12.2018r.

Wsparcie udzielane w programie:

- Organizacja STAŻY dla 29 os. – za kwote 178 433,72 zł
- Finansowanie SPECYFICZNYCH ELEMENTÓW wspierających zatrudnineie dla 29 osób – na kwotę 19 650,00 zł

ELEMENT STANDARDOWY:
Staż zawodowy – na terenie miasta Zabrze na stanowiskach biurowych, a także na stanowiskach pomocniczych dla osób posiadających niższe kwalifikacje. Staże trwające przeciętnie 6 miesięcy.

ELEMENT SPECYFICZNY:
Wsparcie doradczo - mentoringowe – przed, w trakcie i po zakończeniu staży każdy z uczestników miał możliwość skorzystania ze wsparcia doradczo – mentoringowego zorientowanego na odkrywanie i rozwijanie indywidualnego potencjału zawodowego oraz udzielanie wsparcia w procesie wchodzenia na rynek pracy, poszukiwania ofert pracy oraz utrzymania zatrudnienia.

Efektywność: - 50,00 %
Spośród 29 Uczestników, 26 osób zakończyło pomyślnie udział w programie, z czego 13 osób (tj. 50 % ogółu) podjęło zatrudnienie.

10) **Fundusz Pracy** przyznany limitem wyodrębniony na potrzeby realizacji **Programu Specjalnego pn. Praca dla Zabrza:**

Program specjalny realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych algorytmem.

W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wzbogacone o element specyficzny nie wynikający z ustawy.

Grupa docelowa: osoby bezrobotne którym pomimo wcześniej udzielonego wsparcia nie udało się uzyskać i utrzymać zatrudniania. Dodatkowo podczas wyboru uczestnika do programu brane było pod uwagę, czy osoba jest w szczególnej sytuacji na rynku pracy zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia.

Okres realizacji: 01.01.2018r./31.12.2018r.

Wsparcie udzielane w programie:

- Organizacja POBÓT PUBLICZNYCH dla 26 os. – za kwotę214 722,00 zł
- Finansowanie SPECYFICZNYCH ELEMENTÓW wspierających zatrudnienie dla 26 osób – na kwotę 19 200,00 zł

ELEMENT STANDARDOWY:

Roboty publiczne - podczas realizacji programu uczestnicy zostali zatrudnieni w ramach robót publicznych na okres 3-4 miesięcy.

ELEMENT SPECYFICZNY:
Wsparcie doradczo - mentoringowe – każdy z uczestników został objęty indywidualnym wsparciem zorientowanym na odkrywanie i rozwijanie swojego potencjału zawodowego oraz udzielanie wsparcia w procesie wchodzenia na rynek pracy oraz utrzymania zatrudnienia. Opieka mentora obejmowała 5 indywidualnych spotkań dla każdego uczestnika programu (trwających po 2 godzinny lekcyjne), które zostały zorganizowane przed, w trakcie i po zakończeniu robót publicznych.

Efektywność: - 58,85 %

Spośród 26 Uczestniczek, wszystkie osoby zakończyły pomyślnie udział w programie, z czego 20 osób (tj. 76,92% ogółu) podjęło zatrudnienie. Podjęcie pracy wliczające się do efektywności (do 3 miesięcy po zakończeniu udziału na minimum 30 dni) podjęło 14 osób (53,85% ogółu).

11) **Fundusz Pracy** przyznany limitem wyodrębniony na potrzeby realizacji **Programu Specjalnego pn. Droga do zatruenienia:**

Program specjalny realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych algorytmem.

W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wzbogacone o element specyficzny nie wynikający z ustawy.0

Grupa docelowa: osoby bezrobotne planujące pracę w zawodzie kierowcy.

Okres realizacji:14.05.2018r./31.12.2018r.

Wsparcie udzielane w programie:

- Organizacja 46 SZKOLEŃ dla 40 os. – za kwotę 215 033,46 zł
- Finansowanie SPECYFICZNYCH ELEMENTÓW wspierających zatrudnieie dla 23 osób – na kwotę 7 158,00 zł

ELEMENT STANDARDOWY

- Szkolenie podstawowe dla osób ubiegających się o prawo jazdy kat. C oraz kwalifikację wstępną przyśpieszoną dla kat. C, C1, C+E, C1+E
  - Szkolenie podstawowe dla osób ubiegających się o prawo jazdy kat. C:
  - Kwalifikacja wstępna przyśpieszona dla kat. C, C1, C+E, C1+E:
- Szkolenie podstawowe dla osób ubiegających się o prawo jazdy kat. C+E
- Szkolenie indywidualne na podstawie złożonych wniosków, a zatem indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych, jak i wymagań stawianych przez pracodawców na rynku pracy.
- Egzaminy

ELEMENT SPECYFICZNY:

- Finansowanie drugiego egzaminu Finansowanie drugiego egzaminu - W przypadku negatywnego wyniku z egzaminu państwowego, każdy z uczestników miał możliwość powtórnego przystąpienia do egzaminu w ramach programu. Z tej możliwości skorzystało 15 Uczestników.
- Finansowanie wydania dokumentów dla kierowcy - Uczestnicy po pozytywnym zdaniu egzaminów państwowych z powyższych szkoleń, będą mogli się ubiegać o refundacje kosztów wydania dokumentu prawa jazdy oraz karty kierowcy. Dokumenty te są niezbędne do pracy w zawodzie kierowcy, uprawniają do jazdy samochodem ciężarowym, jak również umożliwiają identyfikacje kierowcy i przypisanie do odpowiedniej osoby danych dotyczących przejazdów rejestrowanych przez moduł tachografu. O refundacje wydania dokumentu prawa jazdy ubiegało się 13 Uczestników, natomiast o refundacje wydania dokumentu karty kierowcy 15 Uczestników.

Efektywność: - 60,00 %

- Do pomiaru efektywności liczy się 40 osób, z których 25 osób (tj. 62,50 % ogółu) podjęło zatrudnienie. Podjęcie pracy wliczające się do efektywności (do 3 miesięcy po zakończeniu udziału na minimum 30 dni) podjęło 24 osoby (60,00 % ogółu).

Opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnch finansowany ze śroodków PFRON
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LIV/639/18 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 19 marzec 2018 r. w sprawie przyjęcia Określenia i Finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2018.
4. Czas obowiązywania
2018
5. Wydział/jednostka organizacyjna
PUP
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak: • zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku (na ścieżce dojścia do zakładanego wskaźnika jest osiągnięcie wskaźnika zatrudnieniowego na poziomie 80,67% w roku 2018 r. dla osób w przedziale wieku 20-64 lata), • ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy (m. in. osoby długotrwale bezrobotne).
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Zadanie zakończone z końcem roku
8. Abstrakt
Program realizowany ze środków PFRON, przyznanych uchwałą Rady Miasta z dnia 19 marca 2018 roku. <u>Grupa docelowa:</u> osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP Zabrze <u>Wsparcie udzielone w programie:</u> · Finansowanie kosztów INSTRUMENTÓW lub USŁUG RYNKU PRACY dla 3 osób – za kwotę 15 769,54 zł, · Wypłata JEDNORAZOWYCH ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁ. GOSP. dla 1 os. - w kwocie 30 000,00 zł, · REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAZENIA lub DOPOSAŻENIA stanowiska pracy dla 9 osób – za kwotę 369 220,00 zł.

Dodatkowo na aktywizacje osób niepełnosprwanych w pramach programu *„Wyrównywania różnic między regionami III”* PUP Zabrze przeznaczył środków PFRON na:

- REFUNDACJĘ KOSZTÓW WYPOSAZENIA lub DOPOSAŻENIA stanowiska pracy dla 2 osób – za kwotę 100 000,00 zł.

Przykładowe stanowiska na których organizowano wsparcie to:

- drukarz-grafik,
- specjalista ds. biurowych,
- kierowca,
- pracownik administracyjno-biurowy,
- przedstawicel handlowy,
- kierowca,
- pracownik gospodarczy,
- malarz,
- pomocnik introligatora,
- fryzjer.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zgodnie z punktem 8

Opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

2.12 TRANSPORT PUBLICZNY

Organizatorem transportu publicznego na ternie Zabrza w roku 2018 był Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.
W dalszej części rozdziału przedstawiono informacje wynikające z dokumentu pt. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach, natomiast dane dotyczące organizacji transportu na terenie miasta Zabrze przedstawiono poniżej:

Linie autobusowe i tramwajowe w Zabrzu – rok 2018

Lp	Rodzaj Linii	Przewoźnik
	Linie autobusowe	
1	6	PKM Gliwice
2	7	PKM Katowice
3	7N	PKM Katowice
4	15	Pawelec
5	20	Pawelec
6	23	Kłosok/Pawelec/Meteor
7	32	PKM Gliwice
8	32N	PKM Gliwice
9	39	Pawelec/Kłosok/ASKA/Nowak
10	47	PKM Gliwice
11	57	PKM Gliwice
12	80	Kłosok
13	81	PKM Gliwice
14	83	MZKP
15	86	PKS Żary / Feniks
16	89	Kłosok
17	92	Pawelec
18	111	Kłosok
19	112	MZKP
20	132	Pawelec
21	156	PKM Gliwice
22	158	MZKP
23	169	Irex-Meteor
24	184	Pawelec
25	198	Pawelec
26	199	Pawelec
27	234	Kłosok
28	270	Pawelec
29	280	PKM Gliwice
30	286	PKS Żary / Feniks
31	617	PKM Gliwice
32	617N	PKM Gliwice
33	659	PKM Gliwice

34	720	Pawelec
35	840	PKM Gliwice
36	840N	PKM Gliwice
37	850	Kłosok
38	870	PKM Gliwice / PKM Katowice
39	932	PKM Gliwice
	Linie tramwajowe	
1	T1	Tramwaje Śląskie
2	T3	Tramwaje Śląskie
3	T4	Tramwaje Śląskie
4	T5	Tramwaje Śląskie
5	T11	Tramwaje Śląskie
6	T17	Tramwaje Śląskie

Prywatne linie poza komunikacją publiczną organizowaną przez KZK GOP w 2018 roku:

1) Michał Pacholik POL-SPEED, Dabrowa Górnicza. Linia Zabrze Goethego – Ruda Śl. – Dąbrowa Górnicza NGK Ceramics Polska
2) Przewozy Osobowe MAX Krystian Zawadzki, Bytom. Linia M1 (kursuje tylko na terenie Zabrza)
3) FlixBus Polska Sp. z o.o. Warszawa. Linia Warszawa – Racibórz
4) INTER Sp. z o.o. Strzelce Opolskie. Linia Gliwice – Kraków
5) Zubeil Krzysztof Biuro Przewozowe GRAND TOUR VENUS, Ozimek. Linie: Jastrzębie Zdrój – Gliwice Tenneco; Siemianowice Śl. – Gliwice Tenneco; tarnowskie Góry – Gliwice Tenneco
6) TRANSPOL S.C., Zabrze. Linia Gliwice – Zabrze
7) UNI-BUS Sp. z o.o. Kraków. Linia Kraków – Zabrze – Gliwice
8) Anna Szalejewska INTRANS, Sosnowiec. Linia Gliwice – Sosnowiec Amazon
9) TURBOTIGER.EU Sp. z o.o. Katowice. Linie: Warszawa – Gliwice; Kraków Balice Airport –Wodzisław Śl.

Zadania realizowane przez KZK GOP zostały przejęte przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię, której ustawowym zadaniem jest poprawa jakości transportu zbiorowego.

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 9 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr CXIX/12/2013 Zgromadzenia Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach z dnia 25.04.2013 r. Dz.Urz.Woj. Śl. 08.05.2013 r. poz. 3751
4. Czas obowiązywania
Od 2013 roku (do 31 grudnia 2018 roku zadanie realizowane przez KZK GOP, a od 1 stycznia 2019 roku przez Zarząd Transportu Metropolitalnego – jednostkę organizacyjną Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii).
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Do 31 grudnia 2018 roku KZK GOP. Od 1 stycznia 2019 roku Zarząd Transportu Metropolitalnego.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/zadania
Ze względu na charakter dokumentu strategicznego, sprawozdanie dotyczy działalności na obszarze całej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. 2018 rok był ostatnim rokiem realizacji zadań transportowych przez KZK GOP. Od 1 stycznia 2019 roku zadania te w całości przejął Zarząd Transportu Metropolitalnego. Wyznaczone cele (Plan transportowy) zostały ujęte w 8 Częściach planu. Szczegóły planu, łącznie z głównymi założeniami oraz opis realizacji, zostały ujęte w załączonym materiale: Działania w zakresie realizacji planu transportowego.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
KZK GOP do czasu zakończenia swojej działalności w roli organizatora transportu publicznego na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii zrealizował zadania wynikające z Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach, przewidziane do realizacji w tym okresie. Kontynuację tych zadań od 1 stycznia 2019 roku przejął Zarząd Transportu Metropolitalnego.
8. Abstrakt sprawozdania
„Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla obszaru Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach" został przyjęty przez Zgromadzenie Związku Uchwałą Nr CXIX/12/1013 z dnia 25 kwietnia 2013 roku i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 8 maja 2013 r. Rozstrzygnięcia w zakresie wymaganym ustawą zawarte zostały w rozdziale XIII planu p.t. „Ustalenia planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu

zbiorowego". KZK GOP zrealizował wszystkie działania określone w planie. Między innymi, w ramach integracji z transportem kolejowym, wprowadzono wspólne z Kolejami Śląskimi bilety: 6, 12, i 24 godzinne oraz 30 dniowe. Zapewniono wsparcie dla projektów modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej. Na zlecenie Zarządu Związku opracowano „Strategię Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r., ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień rozwoju transportu miejskiego, wraz ze strategią dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)". W związku z utworzeniem Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, opracowany dokument został przekazany wymienionemu podmiotowi 6 maja 2014 r., w celu prowadzenia dalszych prac nad dokumentem oraz koordynowania działań zmierzających do realizacji zdefiniowanych projektów, obejmujących m.in. budowę centrów przesiadkowych, w tym park & ride oraz bike & ride. Pracownicy Biura KZK GOP konsultują projekty tych obiektów. Także na zlecenie Zarządu Związku powstała Koncepcja i architektura systemu ITS na obszarze działania KZK GOP.

Od 2017 r. wszystkie autobusy obsługujące linie na zlecenie KZK GOP są niskopodłogowe. Dla nowych linii wymagane są autobusy spełniające normę Euro 6. Dwie linie obsługiwane są autobusami zasilanymi gazem. Ogłoszono także przetarg na obsługę linii 230 autobusem elektrycznym. KZK GOP przystąpił do porozumienia z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w sprawie wspólnej realizacji programu transportu bezemisyjnego. W 2018 r. projekt ten przekazano Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii.

Wprowadzono pakiet udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, wymogami w nowych przetargach są urządzenia informacji pasażerskiej i klimatyzacja.

Od końca 2015 roku wdrożono Śląską Kartę Usług Publicznych. Wprowadzono nową, bardziej rozbudowaną taryfę lepiej dostosowaną do potrzeb pasażerów, wraz z szeregiem cen promocyjnych. Od 1 stycznia 2018 r. taryfa została zmodyfikowana przez GZM.

Uruchomiony został System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej. Obecnie funkcjonujący system zostanie rozbudowany m.in. o 462 tablice przystankowe oraz dedykowaną aplikację SDIP dla urządzeń mobilnych pasażerów. Przetarg został ogłoszony w 2017 r. W dniu 29 sierpnia 2018 r. została podpisana umowa na realizację z firmą DYSTEN. Program ma być zakończony w maju 2020 r.

Szczegóły działań pokazano w dokumencie „Działania w sprawie realizacji planu transportowego za 2018".

9. **Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**

Przekazano w formie załącznika: Działania w zakresie realizacji planu transportowego.

Opracowanie: Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu
na podstawie danych Zarządu Transportu Metropolitalnego

DZIAŁANIA W ZAKRESIE REALIZACJI PLANU TRANSPORTOWEGO.

Działania w zakresie realizacji planu transportowego			
Część	Główne założenia		Realizacja
1. Sieć komunikacyjna, na której wykonywane będą przewozy użyteczności publicznej	-	integracja transportu kolejowego z komunikacją autobusową i tramwajową	Powołano wraz z Kolejami Śląskimi zespół ds. integracji, który zakończył prace po zapaści w KŚl. w grudniu 2013 r. Zespół wznowił prace w maju 2014 r. W 2018 r. prowadzono konsultacje ws. przystąpienia Kolei Śląskich do systemu ŚKUP.
	-	zwiększenie roli tramwajów w transporcie na obszarze Związku	Wsparcie dla realizacji projektu "Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą" oraz projektu "Zintegrowany projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego", poprzez zapewnienie wieloletniego źródła finansowania dla spółki Tramwaje Śląskie.
	-	zwiększenie roli połączeń przesiadkowych w oparciu o węzły przesiadkowe	W związku z prowadzonymi pracami w zakresie aplikowania o środki UE w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Zarząd KZK GOP zlecił 26.04.2013 r. Centrum Badań i Ekspertyz Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, opracowanie „Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r., ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień rozwoju transportu miejskiego, wraz ze strategią dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)". W dokumencie tym przewidziano realizację zadań obejmujących m.in. budowę centrów przesiadkowych, w tym park& ride oraz bike & ride. W związku z utworzeniem Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, opracowany dokument został przekazany wymienionemu podmiotowi 6 maja 2014 r., w celu prowadzenia dalszych prac nad dokumentem oraz koordynowania działań zmierzających do realizacji zdefiniowanych projektów. Pracownicy Biura KZK GOP konsultują projekty tych centrów.
	-	utrzymanie dotychczas funkcjonujących połączeń o charakterze wojewódzkim lub powiatowym	Zawarto porozumienie, na podstawie którego Marszałek Województwa Śląskiego powierzył KZK GOP organizowanie linii o charakterze wojewódzkim.

	-	objęcie transportem zbiorowym nowych generatorów ruchu	Uruchomiono nowe połączenia: linia 159 relacji Pilchowice Leboszowice - Żernica Skrzyżowanie, linia 900 relacji Katowice Dworzec - Katowice Cmentarz Komunalny (z obsługą obiektu IBM), linia 924 relacji Gliwice Osiedle Waryńskiego Pętla - Sośnicowice Pętla, linia 930 relacji Katowice Dworzec - Nikiszowiec Petla, linia 940 relacji Katowice Uniwersytecka Altus - Muzeum Śląskie - Katowice Green Park - Porcelanowa - Damrota GTC - Katowice Uniwersytecka Altus, linia 950 relacji Katowice Dworzec - Katowice Wełnowiec GPP Business Park. Skorygowano także trasy linii już istniejących, celem obsługi nowych generatorów.
2. Ocena i prognozy potrzeb przewozowych	-	obserwowany jest spadek liczby przejazdów komunikacją miejską KZK GOP. Od roku 2008, kiedy KZK GOP rozpoczął regularne badania napełnień, zmalała ona o ok. 14%.	Zwiększenie konkurencyjności transportu zbiorowego poprzez: zwiększenie częstotliwości kursowania na najbardziej obciążonych ciągach komunikacyjnych, skrócenie czasu jazdy, poprawę komfortu podróżowania. Przykłady działań: - wprowadzenie ujednoliconej oferty przewozowej na głównych ciągach komunikacyjnych w Katowicach: a) linia 12 relacji Katowice Dworzec – Ligota Akademiki – tabor niskopodłogowy, częstotliwość kursowania w dni robocze co 10 minut, w dni wolne co 20 minut; b) linia 297 relacji Katowice Dworzec – Piotrowice Osiedle Odrodzenia – tabor niskopodłogowy, częstotliwość kursowania w dni robocze co 10 minut, w dni wolne co 20 minut. - wprowadzenie nowoczesnego tramwajowego taboru niskopodłogowego: a) linia 6 relacji Katowice – Chorzów – Bytom b) linia 15 relacji Katowice – Sosnowiec, c) linia 16 relacji Katowice Brynów - Pl. Alfreda d) częściowo także na liniach 5, 7, 19, 20 i 21. Ponadto wprowadzono zmodernizowany tabor typu 105HF do obsługi wybranych zadań na większości linii tramwajowych. - wprowadzenie do obsługi linii autobusowych wyłącznie taboru niskopodłogowego; - wprowadzenie wspólnych biletów z Kolejami Śląskimi: 30 dniowych, 6 godzinnych, 12 godzinnych i 24 godzinnych.
	-	że do roku 2020 zmniejszy się liczba mieszkańców z grup najczęściej korzystających z usług transportu zbiorowego KZK GOP.	
	-	maleć będzie zapotrzebowanie na przejazdy autobusami miejskimi i tramwajami, wzrośnie natomiast liczba podróży szybką koleją miejską, a także liczba podróży motoryzacją indywidualną.	
3. Przewidywane finansowanie usług	-	podstawowym źródłem finansowania usług przewozowych pozostaną wpływy ze sprzedaży biletów.	Sposób finansowania usług przewozowych określa Statut Związku. ŚKUP pozwoli na dokładniejsze niż do tej pory określenie wpływów z opłat za przejazd, a tym samym bardziej precyzyjne ustalenie niezbędnego poziomu dofinansowania. Wprowadzono nową, bardziej rozbudowaną taryfę, przewidującą dla pasażerów promocyjne opłaty za przejazd np. na krótkich odcinkach, rabaty za stosowanie systemu "check-in, check-out", itp.
	-	utrzymanie dotacji gmin do komunikacji	

4. Preferencje dotyczące wyboru rodzaju środków transportu	-	KZK GOP w miarę oddawania do użytku kolejnych zmodernizowanych odcinków tras preferował będzie komunikację tramwajową na wspólnych z komunikacją autobusową ciągach komunikacyjnych.	Wycofanie autobusów linii 12 i 44 z Szopienic (ul. Obrońców Westerplatte, 1 Maja), w zamian wydłużenie trasy linii tramwajowej 20 do Szopienic. Wycofanie linii 51 z ul. Chorzowskiej i wprowadzenie do obsługi tego ciągu tramwajów PESA. Przywrócenie kursowania tramwajów na ciągu Bytom Łagiewniki - Bytom Pl. Sikorskiego (linia nr 7) wraz z jednoczesną likwidacją linii autobusowej nr 607. Wprowadzenie taboru PESA 2012N na linie nr 6 i 15. Wprowadzenie tramwajów niskopodłogowych (w tym zakupionych wagonów MODETRANS MF AC) na linie 5, 7, 9, 19, 20, 21.
5. Zasady organizacji rynku przewozów, w tym przewidywany tryb wyboru operatora	-	Podstawowym sposobem (trybem) dokonania wyboru operatora w komunikacji autobusowej – innego niż podmiot wewnętrzny – pozostanie przetarg nieograniczony, a w sytuacjach spełniających odpowiednie przesłanki – zamówienie z wolnej ręki.	Związek nie posiada własnego taboru. Wykonywanie usług publicznego transportu zbiorowego na poszczególnych liniach lub grupach linii powierzane jest podmiotom zewnętrznym w przetargach nieograniczonych.
	-	nie przewiduje się zmiany operatora w komunikacji tramwajowej przed 31 grudnia 2030 r., czyli przed upływem okresu obowiązywania umowy ze spółką Tramwaje Śląskie.	Zamówienia z wolnej ręki udzielono spółce Tramwaje Śląskie S.A. W aglomeracji katowickiej jest ona jedynym operatorem dysponującym odpowiednim potencjałem w postaci taboru, torowiska, sieci trakcyjnej. Spółka realizuje zakrojony na szeroką skalę projekt modernizacji infrastruktury tramwajowej i taboru.
6. Pożądany standard usług przewozowych w przewozach o charakterze usług publicznych	Związek w postępowaniach o udzielenie zamówienia na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym uwzględniał będzie: konieczność podnoszenia jakości usług, m.in. w aspektach niezawodności transportu, wygody i bezpieczeństwa podróżowania, dostępności do pojazdów, także dla osób niepełnosprawnych, zapewnienia właściwej informacji pasażerskiej, konieczność obniżenia negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne zarówno poprzez obniżenie poziomu hałasu, jak i emisji zanieczyszczeń.		Ponieważ spełnienie wymienionych wymagań wymaga od przewoźników wcześniejszego przygotowania, poniższe zasady wprowadzane będą sukcesywnie, w miarę organizowanych postępowań.

	-	Związek ogłaszał będzie zamówienia na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym dla pakietów kilku linii, gdy możliwe jest zastosowanie obiegu wozów.	Podstawowym sposobem dokonywania wyboru operatora w komunikacji autobusowej jest przetarg nieograniczony. Linie grupowane są również w pakiety przewidujące obsługę określonej części aglomeracji katowickiej.
	-	Podstawowy okres trwania umowy z operatorem publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym (...) będzie nie krótszy niż 6 lat i nie dłuższy niż 10 lat.	Po rozstrzygnięciu przetargu nieograniczonego zasadniczo zawierane są umowy z operatorem publicznego transportu zbiorowego na okres 8 lat. Wyjątek stanowią umowy zawierane doraźnie, np. na obsługę autobusowej komunikacji zastępczej za tramwaj (na czas prac remontowych), w przypadku nowouruchamianych linii lub gdy w najbliższym czasie mają nastąpić zmiany oferty przewozowej na danym obszarze z lub ciągu komunikacyjnym.
	-	Średni wiek taboru w całym okresie trwania umowy będzie nie większy niż R (wartość ta zostanie uzgodniona z poszczególnymi gminami)	W ogłaszanych przetargach wymaga się powszechnie nowego taboru (rocznik 2015 lub 2016). W uzasadnionych przypadkach (zamówienia doraźne, np. komunikacja zastępcza) odstępuje się od tego warunku.
	-	Wszystkie autobusy muszą być niskopodłogowe	Już obecnie w przetargach wymagane są wyłącznie autobusy niskopodłogowe najnowszych roczników, wyposażone w elektroniczne tablice kierunkowe oraz system informacji pasażerskiej. W umowie na 181 linii wycofano pojazdy wysokopodłogowe z dniem 1 stycznia 2017 r. Od tej daty usługi na liniach autobusowych świadczone są wyłącznie taborem niskopodłogowym.
	-	Dopuszczalny poziom emisji substancji szkodliwych nie może być wyższy niż odpowiadający normie Euro 5	Systematycznie uwzględniane w postępowaniach przetargowych. Dla nowych linii wymagane są autobusy z silnikami spełniającymi normę Euro 6. Analizowane jest włączanie do obsługi linii autobusów zasilanych paliwami alternatywnymi. Rozstrzygnięto przetarg na obsługę linii autobusami zasilanymi gazem CNG. Linie 155 i 788 obsługiwane są 7 autobusami zasilanymi gazem. Ogłoszono także przetarg na obsługę linii 230 autobusami elektrycznymi. KZK GOP zgłosił akces do programu poświęconemu bezemisyjnemu transportowi publicznemu realizowanego pod auspicjami Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.
	-	Autobusy będą wyposażone w klimatyzację.	Częściowo uwzględnione w przetargu na 181 linii; w obecnie prowadzonych postępowaniach klimatyzacja jest wymagana.

	-	Autobusy będą wyposażone w urządzenia informacji pasażerskiej	Jednym z wymogów SIWZ jest wyposażenie w system informacji pasażerskiej pojazdów, którymi wykonywane są usługi na linii, obejmujący w szczególności wizualne i foniczne zapowiadanie przystanków zlokalizowanych na trasie danej linii.
	-	Autobusy będą dostosowane do współpracy z systemem dynamicznej informacji pasażerskiej oraz systemem Śląskiej Karty Usług Publicznych.	Wymaganie uwzględnione we wszystkich umowach przewozowych.
	-	W autobusach funkcjonował będzie monitoring co najmniej przestrzeni pasażerskiej	W postępowaniach przetargowych wymagany jest obecnie monitoring przestrzeni pasażerskiej (co najmniej 3 kamery), także monitoring drogi przed i za pojazdem.
	-	W autobusach będzie dostępny Internet bezprzewodowy (Wi-Fi).	W obecnych postepowaniach przetargowych uwzględnia się ten warunek. W umowie na obsługę 181 linii wprowadzono zachęty finansowe dla operatorów za doposażenie autobusów między innymi w klimatyzację, internet Wi-Fi oraz ładowarki USB do urządzeń mobilnych.
	-	Autobusy wyposażone będą w pakiet udogodnień niezbędnych dla osób z niepełnosprawnościami	Zwiększono liczbę taboru niskopodłogowego wyposażonego w platformy dla wózków inwalidzkich oraz tzw. układ przyklęku. Pojazdy wyposażane są w urządzenia do prezentacji przystanków w wersji wizyjnej i fonicznej, ułatwiające m.in. lokalizację w terenie osobom z dysfunkcją wzroku. Wprowadza się również przyciski zapewniające łączność pasażerów zkierowcą z dodatkowymi oznaczeniami w alfabecie Braille'a.
	-	Przewiduje się także wprowadzenie jednolitych barw dla całego taboru wykonującego usługi na zlecenie KZK GOP.	Umowy z operatorami zawierają postanowienia umożliwiające wprowadzenie ujednoliconej kolorystyki zewnętrznego poszycia pojazdów.
7. Przewidywany sposób organizowania systemu	Na system informacji pasażerskiej składać się będą:		
	-	tabliczki przystankowe	W latach 2013 - 2014 na 1079 przystankach zainstalowano tabliczki przystankowe z zastosowaniem czcionki "FF Info". W roku 2015, taką informację zainstalowano na 489 przystankach.
	-	informacja internetowa	Na bieżąco publikowane są rozkłady jazdy i komunikaty o funkcjonującej komunikacji, w tym o objazdach i zmianach tymczasowych. System SDIP umożliwia także śledzenie na mapie położenia pojazdów.

	-	SDIP (system dynamicznej informacji pasażerskiej)	Funkcjonują już, przewidziane projektem SDIP, 72 tablice. W ramach projektu rozszerzenia SDIP planuje się zakupić i zamontować dalsze 462 elektroniczne tablice przystankowych w miejscach istotnych z punktu widzenia organizatora publicznego transportu zbiorowego. Przedsięwzięcie zgłoszono do realizacji w ramach naboru projektów, które finansowane będą ze środków pomocowych UE w perspektywie finansowej 2014 – 2020.
		informacja dźwiękowa na zewnątrz pojazdu	Wymaganie uwzględniane w SIWZ.
8. Kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego	-	Kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego KZK GOP określa Strategia Działania KZK GOP do 2020 r.	Centrum Badań i Ekspertyz Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, opracowało na zlecenie Zarządu Związku „Strategię Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r., ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień rozwoju transportu miejskiego, wraz ze strategią dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)". W związku z utworzeniem Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, opracowany dokument został przekazany wymienionemu podmiotowi 6 maja 2014 r., w celu prowadzenia dalszych prac nad dokumentem oraz koordynowania działań zmierzających do realizacji zdefiniowanych projektów.

Opracowanie: Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu
na podstawie danych Zarządu Transportu Metropolitalnego

*Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach ogłoszono w Uchwale NR CXIX/12/2013 z dnia 25.04.2013 r. Zgromadzenia Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach. Dz. Urz. WSL 08.05.2013 r. Poz.3751

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Polityka Rowerowa Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr LIX/877/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.11.2014 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn.: „Polityka Rowerowa Miasta Zabrze”.
4. **Czas obowiązywania**
od 2014 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Główny Inżynier Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej dla Miasta Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Realizacja tego celu przeprowadzana jest pod hasłem: ***„Rowerowe Zabrze”.*** CELE CZĄSTKOWE**:** – popularyzacja ruchu rowerowego jako ekologicznego środka transportu, – zapewnienie każdemu chętnemu do korzystania z roweru warunków poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru silnie konkurencyjnego środka lokomocji, szczególnie w stosunku do samochodu osobowego, – zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców, poprawa stanu zdrowia, – skrócenie czasu przemieszczania się po mieście, – poprawa bezpieczeństwa ruchu w związku ze zmniejszeniem zagrożenia powodowanego przez ruch samochodowy, – zmniejszenie transportu samochodowego w mieście, – zmniejszenie problemów z parkowaniem samochodów, – poprawa jakości przestrzeni życiowej w mieście - minimalizacja hałasu i ilości zanieczyszczeń, – zwiększenie ilości dostępnych dróg wyłącznie dla ruchu rowerowego, – uczynienia Zabrza miastem przyjaznym dla poruszających się rowerami, – poprawa bezpieczeństwa osób poruszających się rowerami oraz pieszych, – możliwość łączenia roweru z innymi środkami komunikacji publicznej.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Polityka rowerowa powstała w celu usystematyzowania działań na rzecz rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie Miasta Zabrze. Polityka ma odpowiedzieć na zapotrzebowanie społeczne, jakim jest stworzenie warunków dla bezpiecznego ruchu rowerowego w mieście.

Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej dla Miasta Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Dokument „Polityka Rowerowa" - wytycza szereg celów cząstkowych i bieżących oraz mówi jakie działania należy podjąć dla jej zrealizowania.
Wdrażanie „Polityki rowerowej miasta Zabrze" jest w trakcie realizacji. W tym celu został powołany „ Zespół konsultacyjny ds. Polityki Rowerowej Miasta Zabrze", natomiast aby skoordynować wszelkie działania realizowane na rzecz wdrażania polityki rowerowej miasta Zabrze powołany został Pełnomocnik Prezydenta Miasta Zabrze ds. realizacji Polityki Rowerowej – Oficer Rowerowy.

Do głównych działań mających na celu realizację „ Polityki rowerowej" należy:

1. Rozwój miejskiej sieci tras i ścieżek rowerowych. Obecnie w mieście istnieje:

   - 28,5 km ścieżek rowerowych
   - 57,5 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy- trasa główna)
   - 19 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy – trasa alternatywna)
   - 14,5 km ciągów pieszo – rowerowych

2. Stworzenie ścieżek rowerowych, które prowadziłyby z dzielnic do centrum miasta. W pierwszej kolejności realizowana jest trasa północ – południe łącząca północne dzielnice miasta z istniejącym ciągiem pieszo- rowerowym przy ul. Winklea . Projektowane są również odcinki połączenia wschód – zachód, zgodnie ze szkieletem układu dróg rowerowych przedstawionych na mapie „ Rowerowe Zabrze"

3. W projektach nowych dróg uwzględniana jest budowa, wzdłuż tych dróg, ścieżek rowerowych lub szlaków pieszo-rowerowych. Przykładem takiego działania jest budowa nowych dróg rowerowych o długości 4,5 km w strefie ekonomicznej oraz budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ulic Lawendowa i Jowisza na osiedlu Słoneczna Dolina.

4. Stosowanie podczas budowy ścieżek rowerowych materiałów jak najbardziej bezpiecznych i komfortowych dla rowerzystów. W uzgodnieniu z przedstawicielami środowisk rowerowych ustalono preferowanie asfaltu jako materiału do budowy nowych ścieżek.

5. Popularyzacja transportu rowerowego jako ekologicznej i prozdrowotnej alternatywy dla transportu samochodowego oraz popularyzacja turystyki i rekreacji rowerowej. Corocznie w mieście organizowane są wydarzenia promujące rower jako aktywny sposób spędzania czasu. Zabrze od dwóch lat jest metą jednego z etapów wyścigu Tour de Pologne – jednej z największych imprez kolarskich na świecie.

6. Wzbogacenie infrastruktury rowerowej o parkingi oraz wypożyczalnie rowerów miejskich. W 2018r utworzono 6 stacji rowerów miejskich. Planowane jest coroczne zwiększenie ich ilości, docelowo do minimum jednej stacji w każdej dzielnicy. W ramach realizacji „ Centrum Przesiadkowego w Zabrzu" planowana jest budowa parkingów Bike& Ride i Park& Ride oraz ścieżek rowerowych. W pierwszej kolejności stacje zlokalizowano przy obiektach szlaku turystyki poprzemysłowej.

8. Abstrakt sprawozdania

Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej dla Miasta Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta.
Realizacja tego celu przeprowadzana jest pod hasłem: ***„Rowerowe Zabrze”.***

CELE CZĄSTKOWE**:**

- popularyzacja ruchu rowerowego jako ekologicznego środka transportu,
- zapewnienie każdemu chętnemu do korzystania z roweru warunków poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru silnie konkurencyjnego środka lokomocji, szczególnie w stosunku do samochodu osobowego,
- zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców, poprawa stanu zdrowia,
- skrócenie czasu przemieszczania się po mieście,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu w związku ze zmniejszeniem zagrożenia powodowanego przez ruch samochodowy,
- zmniejszenie transportu samochodowego w mieście,
- zmniejszenie problemów z parkowaniem samochodów,
- poprawa jakości przestrzeni życiowej w mieście - minimalizacja hałasu i ilości zanieczyszczeń,
- zwiększenie ilości dostępnych dróg wyłącznie dla ruchu rowerowego,
- uczynienia Zabrza miastem przyjaznym dla poruszających się rowerami,
- poprawa bezpieczeństwa osób poruszających się rowerami oraz pieszych,
- możliwość łączenia roweru z innymi środkami komunikacji publicznej.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w ramach „ Polityki rowerowej Miasta Zabrze” w 2018r. należy:

1. Zaktualizowanie mapy „ Rowerowe Zabrze” w zakresie:
   - szkieletu układu dróg rowerowych do realizacji na terenie miasta Zabrze
   - istniejących ścieżek rowerowych
   - posiadanych projektów ścieżek rowerowych
   - koncepcji połączeń rowerowych
   - istniejących szlaków rowerowych wytyczonych po jezdniach
   - istniejących ciągów pieszo-rowerowych
   - systemu tras rowerowych w Metropolii

2. Organizacja na terenie miasta jednej z największych imprez kolarskich na świecie – wyścigu Tour de Pologne. W Zabrzu miała miejsce meta jednego z etapów wyścigu promującego aktywny tryb życia oraz miasto Zabrze. Na terenie Gminy organizowane były również następujące wydarzenia rowerowe:
   - XVIII Zabrzańskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych
   - Festiwal Zabrze Kocha Rower
   - Rodzinna Przejażdżka Rowerowa
   - II Rodzinna Przejażdżka Rowerowa
   - III Rodzinna Przejażdżka Rowerowa

- Cykl rajdów rowerowych „ Kopernik na rowerze” (4 rajdy)

- X Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica 2018

- Crossduathlon Dzika Helenka (impreza biegowo-rowerowa)

- Zajęcia rowerowe organizowane w ramach programu Aktywne Zabrze (około 26 zajęć z kolarstwa szosowego i MTB)

3. Utworzono Zabrzański Rower Miejski, który wystartował 27 kwietnia 2018roku. W pierwszym etapie System ZRM składał się z 4 stacji: Sztolnia Port, Sztolnia Królowa Luiza, GUIDO i Plac Dworcowy. Każda z 4 samoobsługowych stacji, które do dyspozycji mieszkańców oddała firma Nextbike (operator ZRM, wyłoniony w postępowaniu przetargowym), wyposażona była w 1 terminal z panelem informacyjnym sterującym, 12 stojaków rowerowych i rowery, których w sumie oddano 32 sztuki w tym 2 tandemy, 2 rowery dziecięce i 1 rower familijny typu cargo. Uruchomienie ZRM było kolejnym etapem tworzenia przyjaznych rozwiązań dla miłośników jazdy na rowerze i doskonałym uzupełnieniem codziennej komunikacji transportu do pracy czy szkoły. Duże zainteresowanie ZRM sprawiło ,że podjęto decyzję o kontynuowaniu projektu do końca listopada 2018 roku. Na liczne wnioski mieszkańców w dniu 23 lipca 2018r. utworzono 2 dodatkowe stacje w pobliżu Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz w dzielnicy Rokitnica Pętla. Wzrosła także liczba rowerów do 50 sztuk.

4. Udział w spotkaniach organizowanych przez Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolię w sprawach wspólnych działań w zakresie:

- wdrożenia roweru metropolitarnego w GZM (wspólnego systemu wypożyczalni rowerów)

- wyznaczenia wspólnych dla metropolii „Standardów i Wytycznych kształtowania infrastruktury rowerowej”

- opracowaniu studium systemu tras rowerowych w GZM

- otrzymania przez miasto służbowych, miejskich rowerów elektrycznych w ramach projektu pn. „ Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy”.

5. W 2018r. przystąpiono do realizacji następujących dokumentacji projektowych związanych z budową ścieżek rowerowych:

- „Zabrzańska sportostrada” - dzielnica Guido – rejon ul. Sportowej i Jaskółczej, długość trasy 850 m.

- „Przebudowa ciągu pieszo- rowerowego – os. Młodego Górnika” o długości 673 m.

- „Modernizacja chodnika oraz wytyczanie asfaltowej ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej” – od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do połączenia z istniejącą ścieżką przy Alei Korfantego.

- „Zabrzańskie trasy rowerowe. Łączymy północ z południem – połączenie istniejącej ścieżki rowerowej przy ul. Ofiar Katynia z istniejącym ciągiem pieszo-rowerowym przy ul. Winklera.

- „Modernizacja chodników, wytyczanie ścieżki rowerowej oraz montaż ławek, koszy na śmieci oraz koszy na psie odpady na osiedlu Kotarbińskiego” – wytyczenie ścieżki rowerowej wraz z modernizacją chodnika wzdłuż ul. Gdańskiej,

oraz realizacji następujących inwestycji:

- „Budowa ścieżek rowerowych w ramach budowy dróg na osiedlu Słoneczna Dolina” – rozpoczęto prace związane z budową ścieżek rowerowych wzdłuż ulic Lawendowej i Jowisza.

- „Przebudowa przez ZPWiK sp. z o.o. sieci wodociągowej w ul. Roosevelta” – w ramach zadania wybudowano ciąg pieszo-rowerowy na odcinku od skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. De Gaulle’a do skrzyżowania z ul. Damrota.

6. Spotkania z przedstawicielami środowiska rowerzystów (Zabrzańska Masa Krytyczna przedstawiciele inicjatywy Hałda Single OK , mieszkańcy Zabrza) mająca na celu zebranie uwag i spostrzeżeń dotyczących między innymi wytyczenia nowych tras rowerowych, oznakowania tras, stosowanych materiałów przy budowie ścieżek rowerowych.

7. Opiniowanie koncepcji budowy infrastruktury rowerowej w ramach realizacji „ Centrum Przesiadkowego w Zabrzu”, z uwzględnieniem budowy parkingów Bike & Raide i Park & Ride oraz ścieżek rowerowych.

8. Udział w spotkaniach z przedstawicielami Kopalni Piasku „ Kotlarnia” w celu określenia możliwości przejęcia przez Miasto terenów po kolei piaskowej pod kątem wykorzystania ich na trasy rowerowe.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w ramach „ Polityki rowerowej Miasta Zabrze” w 2018r. należy:

1. Zaktualizowanie mapy „ Rowerowe Zabrze” w zakresie:
   - szkieletu układu dróg rowerowych do realizacji na terenie miasta Zabrze
   - istniejących ścieżek rowerowych
   - posiadanych projektów ścieżek rowerowych
   - koncepcji połączeń rowerowych
   - istniejących szlaków rowerowych wytyczonych po jezdniach
   - istniejących ciągów pieszo-rowerowych
   - systemu tras rowerowych w Metropolii
2. Organizacja na terenie miasta jednej z największych imprez kolarskich na świecie – wyścigu Tour de Pologne. W Zabrzu miała miejsce meta jednego z etapów wyścigu promującego aktywny tryb życia oraz miasto Zabrze. Na terenie Gminy organizowane były również następujące wydarzenia rowerowe:
   - XVIII Zabrzańskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych
   - Festiwal Zabrze Kocha Rower
   - Rodzinna Przejażdżka Rowerowa
   - II Rodzinna Przejażdżka Rowerowa
   - III Rodzinna Przejażdżka Rowerowa
   - Cykl rajdów rowerowych „ Kopernik na rowerze” (4 rajdy)
   - X Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica 2018
   - Crossduathlon Dzika Helenka (impreza biegowo-rowerowa)
   - Zajęcia rowerowe organizowane w ramach programu Aktywne Zabrze (około 26 zajęć z kolarstwa szosowego i MTB)

3. Utworzono Zabrzański Rower Miejski, który wystartował 27 kwietnia 2018 roku. W pierwszym etapie System ZRM składał się z 4 stacji: Sztolnia Port, Sztolnia Królowa Luiza, GUIDO i Plac Dworcowy. Każda z 4 samoobsługowych stacji, które do dyspozycji mieszkańców oddała firma Nextbike (operator ZRM, wyłoniony w postępowaniu przetargowym), wyposażona była w 1 terminal z panelem informacyjnym sterującym, 12 stojaków rowerowych i rowery, których w sumie oddano 32 sztuki w tym 2 tandemy, 2 rowery dziecięce i 1 rower familijny typu cargo. Uruchomienie ZRM było kolejnym etapem tworzenia przyjaznych rozwiązań dla miłośników jazdy na rowerze i doskonałym uzupełnieniem codziennej komunikacji transportu do pracy czy szkoły. Duże zainteresowanie ZRM sprawiło ,że podjęto decyzję o kontynuowaniu projektu do końca listopada 2018 roku. Na liczne wnioski mieszkańców w dniu 23 lipca 2018r. utworzono 2 dodatkowe stacje w pobliżu Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz w dzielnicy Rokitnica Pętla. Wzrosła także liczba rowerów do 50 sztuk.

4. Udział w spotkaniach organizowanych przez Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolię w sprawach wspólnych działań w zakresie :

   - wdrożenia roweru metropolitarnego w GZM (wspólnego systemu wypożyczalni rowerów)

   - wyznaczenia wspólnych dla metropolii „ Standardów i Wytycznych kształtowania infrastruktury rowerowej”

   - opracowaniu studium systemu tras rowerowych w GZM

   - otrzymania przez miasto służbowych, miejskich rowerów elektrycznych w ramach projektu pn. „ Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy”.

5. W 2018r. przystąpiono do realizacji następujących dokumentacji projektowych związanych z budową ścieżek rowerowych:

   - „Zabrzańska sportostrada” - dzielnica Guido – rejon ul. Sportowej i Jaskółczej, długość trasy 850 m.

   - „Przebudowa ciągu pieszo- rowerowego – os. Młodego Górnika” o długości 673 m.

   - „Modernizacja chodnika oraz wytyczanie asfaltowej ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej” – od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do połączenia z istniejącą ścieżką przy Alei Korfantego.

   - „Zabrzańskie trasy rowerowe. Łączymy północ z południem – połączenie istniejącej ścieżki rowerowej przy ul. Ofiar Katynia z istniejącym ciągiem pieszo- rowerowym przy ul. Winklera.

   - „Modernizacja chodników, wytyczanie ścieżki rowerowej oraz montaż ławek, koszy na śmieci oraz koszy na psie odpady na osiedlu Kotarbińskiego” – wytyczenie ścieżki rowerowej wraz z modernizacją chodnika wzdłuż ul. Gdańskiej.

oraz realizacji następujących inwestycji:

   - „Budowa ścieżek rowerowych w ramach budowy dróg na osiedlu Słoneczna Dolina” – rozpoczęto prace związane z budową ścieżek rowerowych wzdłuż ulic Lawendowej i Jowisza.

   - „Przebudowa przez ZPWiK sp. z o.o. sieci wodociągowej w ul. Roosevelta” – w ramach zadania wybudowano ciąg pieszo-rowerowy na odcinku od skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. De Gaulle’a do skrzyżowania z ul. Damrota.

6. Spotkania z przedstawicielami środowiska rowerzystów (Zabrzańska Masa Krytyczna przedstawiciele inicjatywy Hałda Single OK , mieszkańcy Zabrza) mająca na celu zebranie uwag i spostrzeżeń dotyczących między innymi wytyczenia nowych tras rowerowych, oznakowania tras, stosowanych materiałów przy budowie ścieżek rowerowych.

7. Opiniowanie koncepcji budowy infrastruktury rowerowej w ramach realizacji „ Centrum Przesiadkowego w Zabrzu", z uwzględnieniem budowy parkingów Bike & Raide i Park & Ride oraz ścieżek rowerowych.

8. Udział w spotkaniach z przedstawicielami Kopalni Piasku „Kotlarnia" w celu określenia możliwości przejęcia przez Miasto terenów po kolei piaskowej pod kątem wykorzystania ich na trasy rowerowe.

Opracowanie: Główny Inżynier Miasta UM Zabrze

2.13 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2018 rok
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
3. uchwała Rady Miasta/ zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XLVII/527/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 października 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2018 rok.
4. **Czas obowiązywania**
Rok 2018
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Kontaktów Społecznych
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Głównym celem Programu jest kształtowanie i określenie zasad i form współpracy pomiędzy Miastem Zabrze a organizacjami, które są ważnym składnikiem lokalnego systemu demokratycznego ładu społecznego. Cele szczegółowe: 1) poprawa jakości życia mieszkańców Miasta Zabrze poprzez pełniejsze zaspokajanie ich potrzeb; 2) umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem, a trzecim sektorem; 3) wspieranie organizacji; 4) zapewnianie efektywniejszej realizacji zadań publicznych poprzez włączenie organizacji w realizację tych zadań.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Wszystkie założone zadania zostały zrealizowane.
8. Abstrakt sprawozdania

Program Współpracy miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3. ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, to dokument programowy, określający zasady polityki realizowanej przez organ administracji publicznej wobec organizacji pozarządowych. Przyjmowanie rocznych Programów Współpracy, jak również publikacja sprawozdania z jego realizacji jest, zgodnie z przepisami ustawy, obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego. Program Współpracy, obowiązujący od 1.01 do 31.12. 2018 roku, został przyjęty uchwałą Rady Miasta w Zabrzu nr XLVII/527/17 16 października 2017 r. Konsultacje Programu przeprowadzono w dniach 20 września – 4 października 2017 roku.

Program definiuje zasady regulujące współpracę samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, przyjmując zasady pomocniczości, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności oraz zasadę suwerenność stron. Dokument precyzuje zadania oraz formy współpracy przy wykonywaniu których współpraca ta może być realizowana; określa szczegółowe cele oraz priorytetowe obszary współpracy Miasta Zabrze z podmiotami III sektora działającymi na jego terenie lub na rzecz jego mieszkańców.

Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Zabrzu odpowiedzialny jest za prowadzenie ewidencji organizacji pozarządowych. W 2018 roku siedzibę w Zabrzu posiadały 332 podmioty: 44 fundacje, 192 stowarzyszenia rejestrowe, 17 stowarzyszeń zwykłych, 73 kuby sportowe, 6 spółdzielni socjalnych. Wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego w Zabrzu ogłosiły łącznie 9 otwartych konkursów ofert na realizację 35 zadań publicznych, tj. Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie kultury fizycznej oraz turystki i krajoznawstwa, Wydział Infrastruktury Komunalnej oraz Wydział Kultury i Dziedzictwa. 117 podmiotów trzeciego sektora zawnioskowało o dotację na realizację zadań na rzecz mieszkańców miasta. Udzielono im dotację w kwocie 9 199 933 zł na wykonanie 173 projektów. Przyznano również 23 granty na realizację zadań z pominięciem otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W załączeniu: Sprawozdanie z realizacji Rocznego Programu Współpracy z NGO na rok 2018

Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych UM Zabrze

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ROCZNEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY MIASTA ZABRZE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA ROK 2018

II. *Wstęp*

Systematyczne rozwijanie demokratycznego ładu społecznego jest istotnym czynnikiem budującym społeczeństwo obywatelskie. Jego podstawą jest ścisłe partnerstwo między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Za cel partnerstwa Miasto Zabrze stawia skuteczniejsze wykonywanie zadań własnych gminy, poprzez wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych oraz wzrost partycypacji podmiotów trzeciego sektora w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

III. Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi

Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018 został, zgodnie z art. 5 ust. 3 wspomnianej ustawy, przyjęty przez Radę Miasta w Zabrzu uchwałą Nr XLVII/527/17 z dnia 16 października 2017 r. Program określa zasady współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Precyzuje również zadania, przy wykonywaniu których współpraca ta może być realizowana, określa szczegółowe cele, zasady, formy oraz priorytetowe obszary współpracy Miasta Zabrze z podmiotami III sektora działającymi na jego terenie lub na rzecz jego mieszkańców. Powstanie dokumentu w oparciu o współpracę Centrum Organizacji Pozarządowych z wydziałami Urzędu Miejskiego w Zabrzu odpowiedzialnymi za koordynację działań organizacji pozarządowych, poprzedziły konsultacje projektu uchwały Rady Miasta Zabrze w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi na 2018 rok.

IV. Konsultacje Rocznego Programu Współpracy

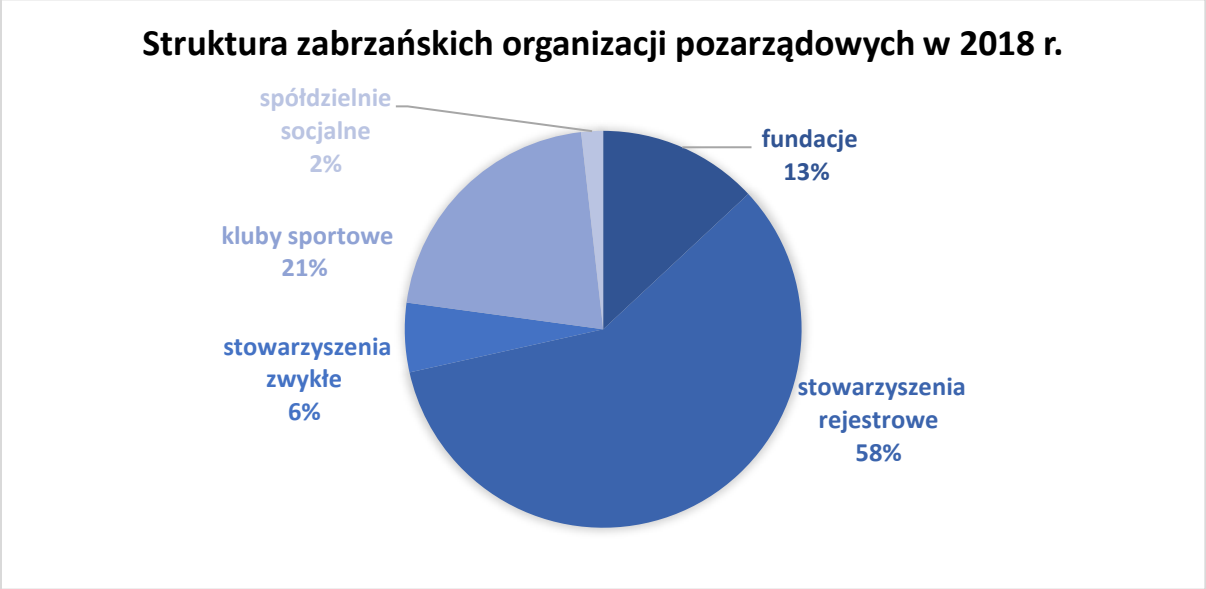
Konsultacje Rocznego Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi prowadzone były w dniach 20 września – 4 października 2017 roku. Wniesione uwagi i sugestie zmian zostały, po konsultacji z biurem prawnym, zaaprobowane i włączone do Programu.

V. Organizacje pozarządowe w Zabrzu

Rejestr organizacji pozarządowych mających swoją siedzibę w Zabrzu prowadzi Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego. Według stanu na 31 grudnia 2018 roku zaewidencjonowane w nim były 332 podmioty:

- 44 fundacje
- 192 stowarzyszenia rejestrowe
- 17 stowarzyszeń zwykłych
- 73 kluby sportowe
- 6 spółdzielni socjalnych

Wyk. 1.

Tab. 1. Zestawienie – liczba zarejestrowanych w Zabrzu organizacji pozarządowych w latach 2015-2018

Liczba organizacji pozarządowych zaewidencjonowanych w Wydziale Spraw Obywatelskich UM w Zabrzu (stan na 31.12 każdego roku)	2015	2016	2017	2018
fundacje	32	36	39	44
stowarzyszenia rejestrowe	173	188	192	197
stowarzyszenia zwykłe	34	36	36	19
kluby sportowe	67	71	71	71
spółdzielnie socjalne	bd	bd	6	6

VI. Obszary i formy współpracy Miasta Zabrze z organizacjami trzeciego sektora

Priorytetowe obszary działań Miasta Zabrze w zakresie współpracy z NGO:

1. Pomoc społeczna, w szczególności pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w wieku emerytalnym, wypoczynek dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, promocja wolontariatu.
2. Promowanie sztuki i ochrona dziedzictwa narodowego, promowanie działań i osiągnięć lokalnych twórców i środowisk artystycznych, organizowanie koncertów, przeglądów,

festiwali, działania na rzecz edukacji kulturalnej, integracja mniejszości etnicznych i narodowych.

3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w kołach, klubach dyskusyjnych i twórczych.
4. Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, rajdów, upowszechnianie turystyki kwalifikowanej.
5. Promowanie i wspieranie edukacji ekologicznej, udział i organizowanie akcji i działań proekologicznych, wspieranie działań dotyczących rewitalizacji obiektów, terenów zielonych i poprzemysłowych, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt.
6. Aktywizacja zawodowa i przeciwdziałanie bezrobociu, promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych.
7. Działania mające na celu promowanie przedsiębiorczości.
8. Działania zmierzające do poprawy ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.
9. Działania mające na celu upowszechnienie i ochronę wolności i praw człowieka, a także swobód obywatelskich oraz rozwoju demokracji.
10. Działania mające na celu rozpowszechnienie krajoznawstwa, w tym turystyki.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się w następujących formach:

1. Pozafinansowej – polegającej w szczególności na:
   a) prowadzeniu strony internetowej „Mapa Aktywności Lokalnej” dla organizacji pozarządowych pod adresem www.mal.zabrze.pl,
   b) inicjowaniu realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,
   c) przekazywaniu organizacjom pozarządowym informacji o realizacji zadań publicznych, o ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań publicznych oraz ich rozstrzygnięciach,
   d) gromadzeniu i udostępnianiu informacji o imprezach kulturalnych i sportowych realizowanych na terenie miasta,
   e) udostępnianiu podmiotom trzeciego sektora bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach obiektów miejskich, umożliwiając im sprawne funkcjonowanie lub organizację wydarzeń np. sportowych i kulturalnych,
   f) informowaniu podmiotów III sektora o możliwościach pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu miasta,
   g) organizowaniu szkoleń i kursów podnoszących kompetencje działaczy organizacji pozarządowych oraz zapewnianiu porad specjalistycznych,
   h) konsultowaniu z organizacjami pozarządowych projektów aktów prawa miejscowego,
   i) zapewnianiu dostępu do bezpłatnego Internetu,

j) udzielaniu rekomendacji, organizowaniu przedsięwzięć promujących ideę społeczeństwa obywatelskiego i dokonań organizacji pozarządowych,
k) podejmowaniu inicjatyw integrujących organizacje wokół zadań ważnych dla lokalnej społeczności,
l) zapraszaniu organizacji do tworzenia dokumentów planistycznych i strategicznych dla Miasta Zabrze,
m) udzielaniu pomocy w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych.

2. Finansowej – polegającej na zleceniu przez Miasto Zabrze podmiotom III sektora realizacji zadań w formie:
a) powierzania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji; w 2018 roku w tej formie przekazano 1 116 904 zł,
b) wspierania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie ich realizacji. Kwota dotacji udzielona w 2018 roku wynosiła 6 864 105 zł.

Wyk. 2.

Wydatkowana kwota przekazana na podstawie umów zawartych w roku 2018, umów wieloletnich podpisanych w latach 2016-2018 w ramach otwartych konkursów ofert oraz umów zawartych w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, tzw. „małych grantów", wyniosła **9 199 933 zł**.

Tab. 2. Zestawienie otwartych konkursów ofert i realizowanych zadań w latach 2015-2018

Otwarte konkursy ofert i realizowane zadania				
	2015	**2016**	**2017**	**2018**
Konkursy	8	9	10	9
Zadania	35	27	27	34

VII. Otwarte konkursy ofert

Na podstawie ogłoszonych 9 konkursów ofert na realizację zadań publicznych w 2018 roku, zawarto 150 umów (143 na podstawie wspierania, 7 powierzania) ze 117 organizacjami pozarządowymi.

- Zarządzenie nr 1031/IK/2017 z dn. 25 października 2017r.
- Zarządzenie nr 463/IK/2018 z dn. 21 czerwca 2018r.
- Zarządzenie nr 1103/WPTS/2017 z dni. 20 listopada 2017r.
- Zarządzenie nr 1197/WPTS/2017 z dn. 12 grudnia 2017r.
- Zarządzenie nr 59/WPTS/2018 z dn. 25 stycznia 2018r.
- Zarządzenie nr 1042/ZPS/2017 z dn. 3 listopada 2017r.
- Zarządzenie nr 1164/ZPS/2017 z dn. 30 listopada 2017r.
- Zarządzenie nr 265/ZPS/2018 z dn. 6 kwietnia 2018r.
- Zarządzenie nr 1/WKD/2018 z dn. 2 stycznia 2018r.

Tab.3. Zestawienie otwartych konkursów ofert ogłoszonych, zgłoszonych i zrealizowanych w 2018 r.

Zakres	**Ogłoszono**		**Zgłoszono**		**Realizacja**	
	konkursy	**zadania**	**oferty**	**kwota**	**oferty**	**kwota**
Ochrona zdrowia	3	12	91	8 672 601 zł	73	5 248 809 zł
Sport	2	10	83	5 985 687 zł	54	1 852 050 zł
Kultura	1	8	24	261 152 zł	10	57 150 zł
Turystyka	1	2	13	112 915 zł	11	45 000 zł
Ochrona zwierząt	2	2	2	776 000 zł	2	776 000 zł
razem	**9**	**34**	**213**	**15 808 355 zł**	**150**	**7 979 009 zł**

Tab. 4. Oferty zgłoszone w otwartych konkursach w 2018 r. z pominięciem projektów realizowanych zgodnie z art. 19a ust. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Zakres	Zgłoszone		Realizowane	
	Liczba ofert	Liczba podmiotów	Liczba ofert	Liczba podmiotów
Ochrona zdrowia	91	61	73	51
Sport	83	64	54	44
Kultura	24	18	10	7
Turystyka	13	12	11	10
Ochrona zwierząt	2	1	2	1
razem	**213**	**156**	**150**	**113**

VIII. Współpraca Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej

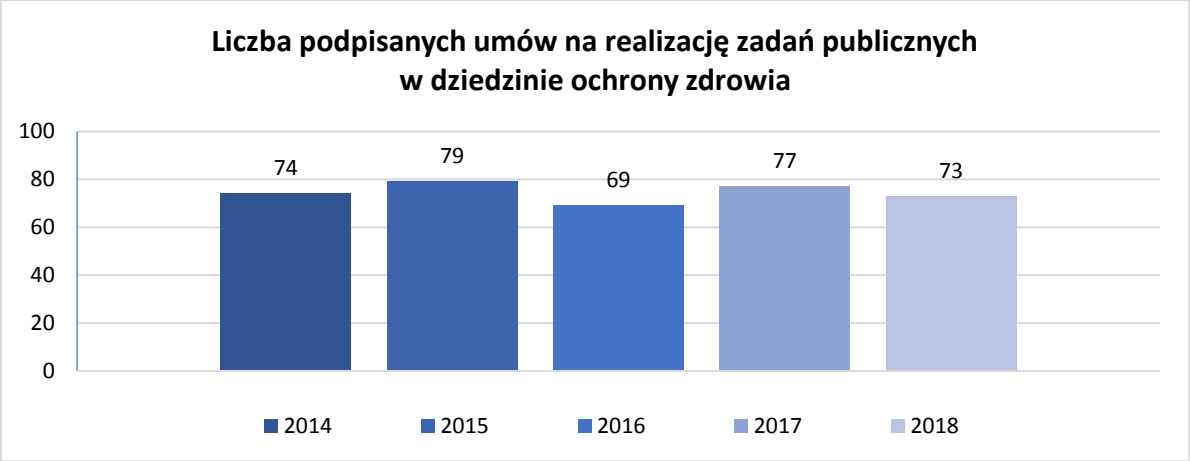
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej na podstawie 3 otwartych konkursów ofert przygotował łącznie 73 umowy na realizację przez organizacje pozarządowe zadań publicznych.

Przekazano dofinansowanie w kwocie **5 248 809 zł** na realizację umów podpisanych z 51 organizacjami w roku 2018 oraz przekazano 1 056 104 zł na finansowanie 8 umów wieloletnich podpisanych w latach ubiegłych. Łączna kwota przekazana przez Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej wynosi **6 304 913 zł**.

Tab.5. Finansowanie projektów realizowanych w ramach otwartych konkursów ofert (w tym umów wieloletnich) z pominięciem tzw. małych grantów w latach 2016 – 2018

	Ogłoszono		Zgłoszono			Realizacja		
rok	**Konkursy**	**Zadania**	**Oferty**	**Oferenci**	**Kwota**	**Oferty**	**Oferenci**	**Kwota**
2016	3	10	95	72	7 524 421 zł	78	55	4 160 103 zł
2017	4	10	92	55	8 843 054 zł	77	47	5 962 783 zł
2018	3	12	91	61	8 672 601 zł	73	51	5 248 809 zł

Wyk. 3.

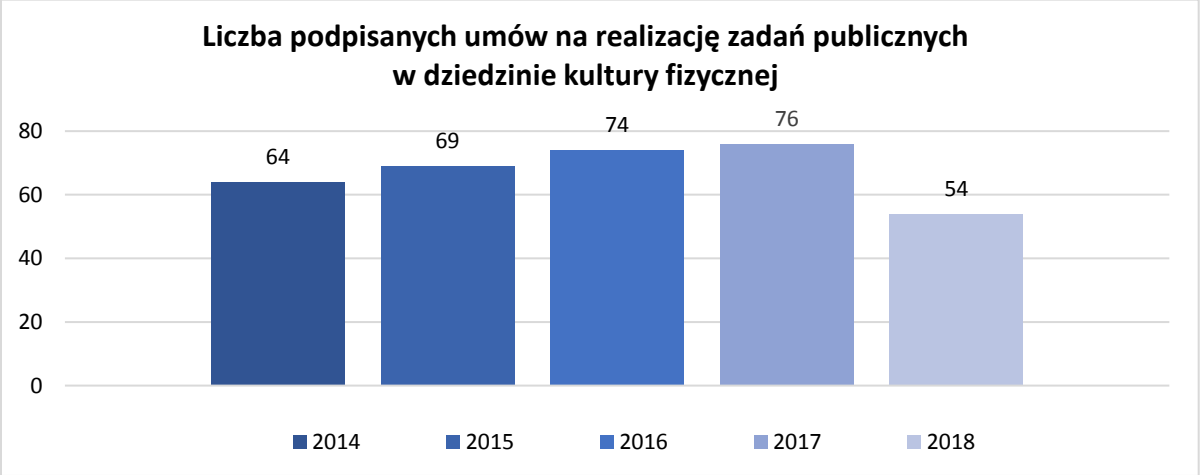
IX. Współpraca w obszarach objętych działaniem Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie sportu

W dziedzinie kultury fizycznej w 2018 roku na realizację zadań publicznych przeznaczono kwotę **1 852 050 zł**. Ogłoszono 2 otwarte konkursy ofert, na które odpowiedziało 64 organizacji, zgłaszając 83 projekty. Finansowanie otrzymały 54 projekty zgłoszone przez 44 organizacje.

Tab. 6. Otwarte konkursy ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2016 - 2018

	Ogłoszono		Zgłoszono			Realizacja		
rok	**Konkursy**	**Zadania**	**Oferty**	**Oferenci**	**Kwota**	**Oferty**	**Oferenci**	**Kwota**
2016	2	8	74	52	4 301 916 zł	74	48	1 801 552 zł
2017	3	10	121	57	6 296 318 zł	76	51	1 746 567 zł
2018	2	8	83	64	5 985 687 zł	54	44	1 852 050 zł

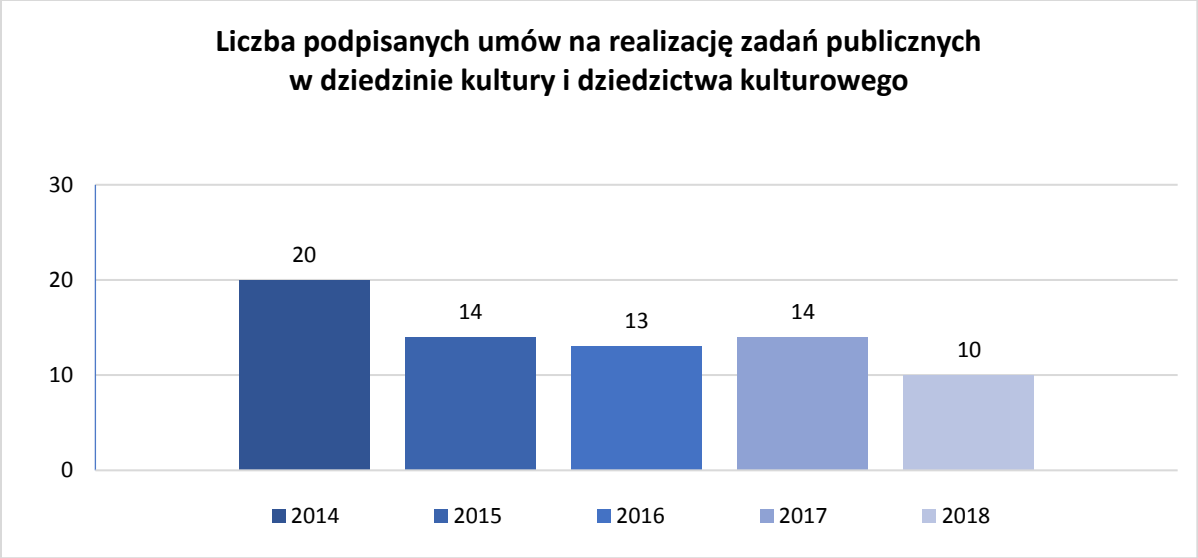
Wyk. 4

X. Współpraca w obszarach objętych działaniem Wydziału Kultury i Dziedzictwa Kulturowego

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs na realizację zadań publicznych w dziedzinie kultury i dziedzictwa kulturowego w 2018 roku, wpłynęły 24 oferty złożone przez 18 organizacji. Pozytywnie oceniono 10 projektów. Dofinansowanie w kwocie **57 150 zł** przekazano 7 oferentom.

Wyk. 5.

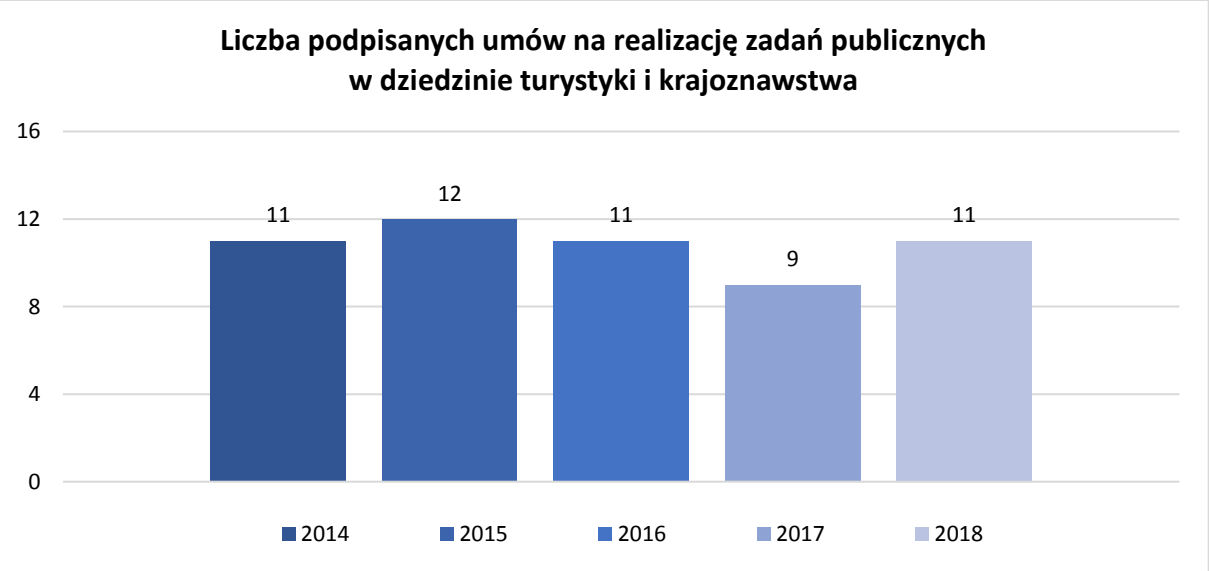
Tab. 7. Otwarte konkursy ofert w dziedzinie kultury i dziedzictwa kulturowego w latach 2016-2018

	Ogłoszono		Zgłoszono			Realizacja		
	Konkursy	Zadania	Oferty	Oferenci	Kwota	Oferty	Oferenci	Kwota
2016	1	8	26	16	139 002 zł	13	10	84 720 zł
2017	1	8	33	19	346 120 zł	14	9	77 300 zł
2018	1	8	24	18	261 152 zł	10	7	57 150 zł

XI. Współpraca w obszarach objętych działaniem Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie turystyki i krajoznawstwa

W dziedzinie turystyki i krajoznawstwa w 2018 roku ogłoszono 1 otwarty konkurs, na który odpowiedziało 12 oferentów, składając 13 wniosków dotacyjnych. Dofinansowanie na realizację zadań uzyskało 11 projektów złożonych przez 10 oferentów. Przekazano dofinansowanie w kwocie 45 000 zł.

Wyk. 6.

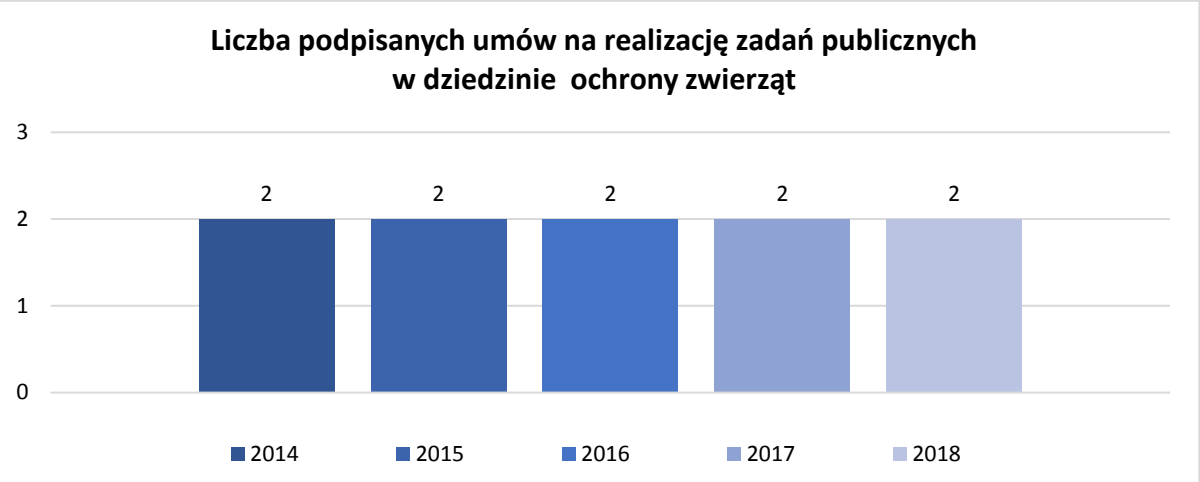
Tab. 8. Zestawienie otwartych konkursów ofert w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa w latach 2016-2018

	Ogłoszono		Zgłoszono			Realizacja		
rok	**Konkursy**	**Zadania**	**Oferty**	**Oferenci**	**Kwota**	**Oferty**	**Oferenci**	**Kwota**
2016	1	5	16	12	128 747 zł	16	7	49 094 zł
2017	1	5	15	12	123 605 zł	9	9	29 500 zł
2018	1	2	13	12	112 915 zł	11	10	45 000 zł

XII. Współpraca w obszarach objętych działaniem Wydziału Infrastruktury

Wydział Infrastruktury Komunalnej odpowiedzialny jest za nadzór nad prowadzeniem schroniska dla zwierząt. W minionym roku przeprowadzono 2 otwarte konkurs ofert w zakresie ochrony zwierząt, do którego przystąpiła 1 organizacja pozarządowa. Otrzymała ona dotację w kwocie 776 000 zł.

Wyk. 7.

Tab. 9. Zestawienie otwartych konkursów ofert w dziedzinie ochrony zwierząt w latach 2016-2018

	Ogłoszono		Wnioskowano			Realizacja		
rok	**Konkursy**	**Zadania**	**Oferty**	**Oferenci**	**Kwota**	**Oferty**	**Oferenci**	**Kwota**
2016	1	1	1	1	20 000 zł	1	1	20 000 zł
2017	2	2	2	1	776 000 zł	2	1	776 000 zł
2018	2	2	2	1	776 000 zł	2	1	776 000 zł

XIII. Realizacja zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873 z p. zm.)

Zgodnie z artykułem 19a powyższej ustawy, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, uznając celowość realizacji zadania, może zlecić organizacji pozarządowej i podmiotom wymienionym w art. 3. ust. 3 ustawy, po spełnieniu określonych warunków, realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert. W 2018 roku udzielono 24 dotacje w trybie pozakonkursowym, tak zwane „małe granty" na kwotę **162 820 zł**.

Tab. 10. Zgłoszone oferty w trybie pozakonkursowym zgodnie z art. 19a ust. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tzw. „małe granty" w 2018 r.

Zakres	Zgłoszone		Realizowane		
	Liczba ofert	Liczba podmiotów	Liczba ofert	Liczba podmiotów	Przekazana kwota
Ochrona Zdrowia	4	4	3	3	10 450 zł
Sport	12	10	11	10	84 120 zł
Kultura	16	7	7	7	43 250 zł
ZCRP	2	3	2	2	20 000 zł
Turystyka	1	1	1	1	5 000 zł
razem	**35**	**25**	**24**	**23**	**162 820 zł**

XIV. 1% podatku dla OPP

Co roku działacze społeczni oraz instytucje publiczne zachęcają podatników do przekazywania 1% należnego podatku na rzecz organizacji pozarządowych. Niezmiernie ważnym aspektem nieodpłatnego przekazywania 1% jest świadome wskazywanie podmiotów i wybieranie ich z lokalnego zasobu organizacji pożytku publicznego. Pozyskane w ten sposób środki przeznaczane są na cele statutowe organizacji. Skutkuje to zwiększeniem zakresu ich działania, przyczyniając się tym samym do poprawy komfortu życia lokalnej społeczności.

W 2017 roku upoważnionych do otrzymania 1% podatku było 36 zabrzańskich podmiotów pożytku publicznego. Podatnicy przekazali na ich rzecz około 1,44 mln zł. zł. Kwota ta uległa niewielkiemu zmniejszeniu w stosunku do roku ubiegłego.

Tab. 11. Zestawienie organizacji, które pozyskały najwięcej środków w ramach 1% podatku

Wykaz organizacji pożytku publicznego, które otrzymały najwięcej środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2017 rok			
lp.	**nr KRS**	**nazwa**	**kwota**
1.	0000344726	Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce - Oddział w Zabrzu	336 652,52 zł
2.	0000292978	Stowarzyszenie "Piastun - Wyrównywanie Szans"	226 306,31 zł
3.	0000069136	Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi	194 204,85 zł
4.	0000219230	Fundacja Śląskiego Centrum Chorób Serca	120 633,63 zł
5.	0000012847	Polski Związek Niewidomych Koło w Zabrzu	105 126,72 zł

6.	0000137133	Fundacja Przyjaciół Dzieci z Chorobami Serca	49 926,19 zł
7.	0000003102	Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych - Hospicjum im. Matki Teresy z siedzibą w Zabrzu	46 305,99 zł
8.	0000288303	Fundacja Pomocy Zwierzętom Bezdomnym "Szara Przystań"	45 566,18 zł
9.	0000223459	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych i ich Przyjaciół "Modlitwa i Czyn"	45 305,07 zł
10.	0000414081	Fundacja Górnika Zabrze	35 531,14 zł

XV. Zagospodarowywanie lokali miejskich na potrzeby organizacji pozarządowych

Gmina Miejska Zabrze kontynuowała udostępnianie w formie umów najmu lub umów użyczenia 99 lokali użytkowych i 8 lokali mieszkalnych na realizację celów statutowych organizacji pozarządowych.

Tab. 12. Zestawienie – udostępnienie lokali użytkowych i mieszkalnych z zasobów miejskich na rzecz organizacji pozarządowych

Sposób udostępnienia lokalu (*ilość zawartych umów*)	**Spółdzielnie socjalne**	**Spółki non-profit oraz kluby sportowe (w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)**	**Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego**	**Podmioty kościelne i wyznaniowe**
LOKALE UŻYTKOWE				
Umowa użyczenia		11	21	12
Umowa najmu	2	1	33	8
Bez tytułu prawnego (umowa rozwiązana z uwagi na zaległości czynszowe)		1	2	
Razem	**2**	**13**	**55**	**20**
LOKALE MIESZKALNE				
Umowa użyczenia			5	
Umowa najmu			3	
Razem			**8**	
Łączna ilość udostępnionych lokali użytkowych i mieszkalnych	**98**			

XVI. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we współpracy z organizacjami pozarządowymi realizuje szereg zadań z zakresu obszaru pomocy społecznej. Ośrodek uczestniczy w realizacji umów zawieranych z organizacjami po przeprowadzeniu konkursów przez Miasto Zabrze dotyczących: zapewnienia schronienia osobom bezdomnym i matkom z dziećmi, świadczenia usług opiekuńczych, zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej, pomocy żywnościowej oraz wsparcia dla mieszkańców Zabrza w ramach projektu Drogowskaz, współfinansowanego ze środków UE (RPO WSL 2014-2020).

Dodatkowo ośrodek w 2018 r. dofinansował ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizację zadań publicznych udzielając dotacji na 6 projekty z 6 złożonych ofert. Umowy zawarto z 6 podmiotami udzielając dotacji na łączną kwotę 80 000 zł.

Tab. 13. Spis organizacji, które skorzystały ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu

L.p.	Nazwa organizacji pozarządowej	Rodzaj zadania	Kwota
1	Spółdzielnia Socjalna FORUM	Wspieranie samodzielności osób niepełnosprawnych poprzez asystenta osobistego	24 700 zł
2	Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni”	Rehabilitacja w wodzie	3 250 zł
3	Spółdzielnia Socjalna „Akademia Rehabilitacji i Relaksu”	Wsparcie z PFRON zadania publicznego Miasta Zabrze w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w 2018 r.	5 350 zł
4	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Modlitwa i Czyn”	„Zmieniajmy mały świat, by ten wielki stał się piękniejszy…”	17 600 zł
5	Stowarzyszenie „Kontakt” Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie przy ZSZ Nr 41	Zwiększenie samodzielności osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną poprzez kompleksową rehabilitację.	19 100 zł
6	Polskie Towarzystwo Laryngektomowanych, Górnośląski Odział w Zabrzu	Chcę Mówić Tak Jak Ty – Kontynuacja nauki mówienia.	10 000 zł
Razem			**80 000 zł**

MOPR wraz z Powiatowym Urzędem Pracy realizował dodatkowo plan prac społecznie użytecznych. Łącznie ze wsparciem w tym trybie skorzystało 15 organizacji pozarządowych,

dla których utworzono 31 miejsc wykonywania prac społecznie użytecznych, realizowanych przez 32 osoby.
Ośrodek udostępnił także w 2018 roku lokale 3 organizacjom w ramach umowy najmu, umowy użyczenia oraz zgody na nieodpłatne korzystanie z pomieszczeń.

XVII. Centrum Organizacji Pozarządowych

Wyodrębniony z Wydziału Kontaktów Społecznych Zespół ds. Rozwoju Aktywności Lokalnej, mający swoją siedzibę w Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4, został powołany w celu wspierania podmiotów NGO. Poza wsparciem merytorycznym pracowników COP, organizacje mogą liczyć na:

- udostępnienie bezpłatnie siedziby oraz pomieszczenia konferencyjne do spotkań,
- użyczenie organizacjom pozarządowym adresu do korespondencji,
- udostępnienie sprzętu komputerowego, audiowizualnego, dostępu do Internetu,
- bezpłatne szkolenia,
- możliwość korzystania z profesjonalnych porad prawnych i księgowych,
- możliwość wymiany doświadczeń z innymi podmiotami trzeciego sektora,
- możliwości prezentowania swojej działalności podczas przedsięwzięć z udziałem COP.

W 2018 sale COP służyły 43 podmiotom do cyklicznych spotykań. Odbył się szereg bezpłatnych szkoleń dla organizacji pozarządowych m.in. z zakresu ochrony danych osobowych i księgowości.

Centrum Organizacji Pozarządowych po raz drugi przyznało tytuł Tytana Społecznego Zabrza. Głównym celem konkursu jest uhonorowanie organizacji pozarządowej podejmującej istotne i zróżnicowane wyzwania i inicjatywy społeczne na rzecz miasta Zabrze. Kandydatów w kategorii organizacja roku mogły zgłaszać wyłącznie organizacje pozarządowe zarejestrowane i działające na terenie Zabrza. Głosami zabrzańskich organizacji pozarządowych tytuł Tytana Społecznego Zabrza 2018 otrzymało Stowarzyszenie Pogodni i Aktywni.

XVIII. Honorowy patronat Prezydenta Miasta dla działań organizacji pozarządowych

Jednym z elementów wsparcia dla działań podmiotów trzeciego sektora jest przyznawanie Honorowego Patronatu Prezydenta Miasta Zabrze przedsięwzięciom i inicjatywom wartościowym społecznie i istotnym dla rozwoju i promocji miasta, takim jak projekty społeczne, edukacyjne, sportowe, kulturalne, obywatelskie, ekologiczne, ekonomiczne i inne. W roku 2018 honorowym patronatem objęto 46 wydarzeń, zainicjowanych przez organizacje pozarządowe, co stanowi ok. 30% wszystkich udzielonych patronatów.

XIX. Podsumowanie

Współpraca Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach prawomocności, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych. Trzeci sektor jest istotnym partnerem Miasta, z którym współpraca od wielu lat wspólnymi wysiłkami jest systematycznie umacniana. Prawidłowe współdziałanie, podnoszące efektywność działań w rozwiązywaniu problemów lokalnych, wymaga zaangażowania parterów obu stron.
W roku 2018 zwiększono w stosunku do roku ubiegłego środki przeznaczone na realizację zadań publicznych przez podmioty trzeciego sektora o kwotę **1 085 364 zł**.

Spośród 332 organizacji posiadających siedzibę na terenie Zabrza, większość aktywnie działa na rzecz lokalnej społeczności, aktywizując ją poprzez cykliczne spotkania, animując czas wolny. 117 organizacji realizowało zadania publiczne w oparciu o dotacje ze środków budżetu miasta. Zrealizowano łącznie 174 projekty.

Wyk.8.

Tab. 14. Zestawienie środków pieniężnych przekazanych na rzecz współpracy z NGO w przeliczeniu na jednego mieszkańca Zabrza w latach 2011-2018

Wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca								
Dział	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
KULTURA, DZIEDZICTWO KULTUROWE	0,50 zł	1,29 zł	0,59 zł	0,51 zł	0,49 zł	0,55 zł	0,55 zł	**0,57 zł**
SPORT	10,08 zł	9,96 zł	9,82 zł	10,05 zł	10,02 zł	10,26 zł	10,14 zł	**10,66 zł**
OCHRONA ZDROWIA	18,33 zł	17,93 zł	13,89 zł	19,68 zł	17,19 zł	23,86 zł	35,38 zł	**36,34 zł**
EKOLOGIA	0,06 zł	0,06 zł	- zł	- zł	- zł	0,04 zł	- zł	**- zł**
KRAJOZNAWSTWO I TURYSTYKA	0,29 zł	0,24 zł	0,30 zł	0,28 zł	0,27 zł	0,28 zł	0,17 zł	**0,28 zł**
OCHRONA ZWIERZĄT	- zł	0,20 zł	0,09 zł	3,46 zł	4,52 zł	4,41 zł	0,11 zł	**4,46 zł**
ZCRP	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	0,17 zł	0,17 zł	**0,11 zł**
WKS	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	0,01 zł	**- zł**
OGÓŁEM	29,26 zł	29,68 zł	24,69 zł	33,99 zł	32,62 zł	39,58 zł	46,36 zł	**52,94 zł**

Tab. 15. Zestawienie kwot dotacji i liczby realizowanych projektów w poszczególnych działach z uwzględnieniem tzw. małych grantów w latach 2013-2018

DOTACJE NA ZADANIA PUBLICZNE MIASTA ZABRZE			
ZADANIE	**PROJEKTY**		**KWOTA DOTACJI**
	ROK	**LICZBA PROJEKTÓW**	
KULTURA, DZIEDZICTWO KULTUROWE	2013	25	100 000 zł
	2014	20	90 000 zł
	2015	14	87 100 zł
	2016	15	96 800 zł
	2017	19	95 450 zł
	2018	**17**	**100 400 zł**
SPORT	2013	68	1 654 558 zł
	2014	64	1 785 360 zł
	2015	69	1 773 500 zł
	2016	75	1 803 996 zł
	2017	82	1 768 566 zł
	2018	**65**	**1 936 170 zł**
ZDROWIE, POMOC SPOŁECZNA	2013	59	2 340 081 zł
	2014	74	3 495 460 zł
	2015	81	3 040 700 zł
	2016	76	4 196 753 zł
	2017	87	6 169 053 zł
	2018	**76**	**6 315 363 zł**

EKOLOGIA	2013	**-**	-
	2014	-	-
	2015	-	-
	2016	1	8 600 zł
	2017	-	-
	2018	**-**	**-**
KRAJOZNAWSTWO I TURYSTYKA	2013	9	50 000 zł
	2014	11	50 000 zł
	2015	12	48 071 zł
	2016	8	49 094 zł
	2017	9	29 500 zł
	2018	**12**	**50 000 zł**
OCHRONA ZWIERZĄT	2013	1	15 000 zł
	2014	2	615 000 zł
	2015	1	800 000 zł
	2016	1	776 000 zł
	2017	2	776 000 zł
	2018	**2**	**776 000 zł**
ZCRP	2016	3	29 900 zł
	2017	3	30 000 zł
	2018	**2**	**20 000 zł**
WKS	2017	1	2 000 zł
	2018	**-**	**-**
OGÓŁEM	2013	162	4 259 043 zł
	2014	171	6 035 820 zł
	2015	179	5 769 371 zł
	2016	179	6 961 143 zł
	2017	203	8 114 569 zł
	2018	**174**	**9 199 933 zł**

Sprawozdanie przygotowano na podstawie danych uzyskanych z wydziałów merytorycznych UM Zabrze, jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych UM Zabrze

2.14 ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze na lata 2010 – 2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 16 b ust 1 ustawy o pomocy społecznej
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.10.2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010-2020
4. **Czas obowiązywania**
2010-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców miasta Cele strategiczne obejmują obszary: - rodzina i jej funkcje -rynek pracy, zatrudnienie, bezrobocie, -ochrona zdrowia, -bezpieczeństwo publiczne, -aktywność społeczna i kulturalna, -edukacja, -dobre zarządzanie, -mieszkalnictwo,
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.**
Obszar: rodzina i jej funkcje Zakres wsparcia udzielanego zabrzańskim rodzinom obrazują dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu. W 2018 roku udzielono wsparcia 10 973 osobom. Pomocy udzielono osobom/rodzinom w formie świadczeń pieniężnych takich jak: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, świadczenia pieniężne na zakup artykułów żywnościowych. Natomiast pomoc w formie niepieniężnej była przyznawana: w ramach wieloletniego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania", z którego większa część przeznaczana była na zapewnienie posiłku dzieciom w przedszkolach czy szkole. Poza tym Ośrodek ponosił koszty związane: ze sprawowaniem pogrzebu, częściową opłatą za pobyt w schronisku osób bezdomnych, odpłatność za pobyt pensjonariuszy w Domach Pomocy Społecznej, która była uzupełnieniem odpłatności ponoszonej przez osobę przebywającą w DPS lub jej rodzinę. W odniesieniu do osób starszych, chorych

skierowane było wsparcie w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dedykowanych osobom z zaburzeniami psychicznymi, aby umożliwić im wsparcie w codziennym funkcjonowaniu w środowisku ich zamieszkania.

Ośrodek realizuje także zadania wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, co umożliwia objęcie szczególnym wsparciem rodzin wieloproblemowych pomocą ze strony asystenta rodziny. Głównym kierunkiem działań Zespołu ds. Pieczy Zastępczej oprócz obsługi administracyjno-finansowej związanej z wypłatą świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych, jest działalność związana z promowaniem i upowszechnianiem idei zastępczego rodzicielstwa, kwalifikowanie rodzin zastępczych, szkolenie i opiniowanie kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzenie rejestru rodzin i dzieci, kierowanie dzieci do rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, udzielanie wsparcia dla rodzin zastępczych, monitorowanie zasadności pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, współpraca z asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi nad powrotem dzieci do rodziców biologicznych oraz wsparcie dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek.

Przywrócenie i wzmocnienie roli rodzin w wypełnianiu przez nie funkcji socjalnych, wychowawczych, opiekuńczych, zdrowotnych, społecznych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dla osób zależnych realizowana jest w mieście zgodnie z programami: Program Rodzina na 5+, Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej, Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020, Program Integracji Społeczności Romskiej na lata 2014-2020, Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności, Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012-2020.

W ramach rozwoju miejsc żłobkowych, w roku 2018 powstały 4 nowe placówki opieki nad dzieckiem do lat trzech, w tym 3 żłobki i 1 klub dziecięcy. W Zabrzu funkcjonowało na dzień 31.12.2018 r. 12 żłobków i 3 kluby dziecięce. Liczba dostępnych miejsc w w/w placówkach w 2018 r., żłobki: 677 miejsc, kluby dziecięce: 36 miejsc.

Obszar: rynek pracy, zatrudnienie, bezrobocie

MOPR realizuje aktywizację zawodową poprzez realizację projektu Drogowskaz. Celem głównym projektu jest wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społecznych oraz zawodowych uczestników projektu. Uczestnicy otrzymują wsparcie w ramach kontraktów socjalnych, Programów Aktywności Lokalnej w dzielnicy Biskupice i Mikulczycach oraz Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012-2020. Wsparcie w postaci: pracy socjalnej, animatorów, zajęć w Klubie Integracji Społecznej, treningów, szkoleń zawodowych, warsztatów kompetencji społecznych, działań integracyjnych i środowiskowych (min. poprzez uczestnictwo w ofercie instytucji kulturalnych, sportowych). Okres realizacji projektu Drogowskaz: od 1.01.2018 r. do 31.12.2020 r. w ramach Poddziałania 9.1.6 RPO Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020. Całkowita wartość projektu: 5 142 033,54 zł, w tym: dofinansowanie: 4 370 728,51 zł; wkład własny: 771305,03 zł. Ilość Uczestników objęta wsparciem: 400 osób. Lokalny Program Rozwoju Przedsiębiorczości dla miasta Zabrze na lata 2016-2020.

Obszar: ochrona zdrowia

W 2018 roku kontynuowane były działania w zakresie: profilaktycznych badań w chorobach nowotworowych oraz uzależnień, włączanie organizacji pozarządowych do realizacji zadań publicznych w obszarze ochrony zdrowia, realizacja Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, promowanie zdrowego stylu życia zgodnie z programem działania Zespołu ds. Promocji zdrowia(wykłady, spotkania

z ekspertami, akcje profilaktyczne), dofinansowania programu rehabilitacyjnego dla dzieci i młodzieży w Ośrodku Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży, złożono wniosek o dofinansowanie utworzenia środowiskowego domu dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, w partnerstwie z organizacją pozarządową pozyskano środki i rozpoczęto realizacje programu „Z Inkluzją na Ty-środowiskowy system wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną", „Rezydent-program systemowego wsparcia usług opiekuńczych w Gminie Zabrze", modernizacja i rozbudowa Szpitala Miejskiego w Zabrzu.

Obszar: bezpieczeństwo publiczne

Kontynuacja realizacji Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, funkcjonowanie i aktualizacja składu Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, kontynuacja programu Kibice Razem we współpracy z Polskim Związkiem Piłki Nożnej.

Obszar: aktywność społeczna i kulturalna

Współpracę z Organizacjami Pozarządowymi określa roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, określający zasady i formy współpracy pomiędzy Miastem Zabrze a organizacjami, które są ważnym składnikiem lokalnego systemu demokratycznego ładu społecznego.

Centrum Organizacji pozarządowych stanowi miejsce spotkań, szkoleń oraz wymiany doświadczeń dla NGO funkcjonujących na terenie miasta.

Każdego roku w celu uhonorowania pracy wolontariuszy organizowany jest uroczysty Dzień Wolontariatu. Przez cały rok funkcjonuje prowadzone przez stowarzyszenie Centrum Wolontariatu. Z szerokiej oferty imprez kulturalnych, sportowych i integracyjnych w roku 2018 skorzystało 449 682 osób

Obszar: edukacja

Zrealizowane programy profilaktyczne w szkołach w 2018 r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii m.in.:

- Debata - ilość uczestników: 640, udział placówek oświatowych - 6,
- NOE – ilość uczestników ok. 693, udział placówek oświatowych -7
- Powiatowa Młodzieżowa Szkoła Liderów Profilaktyki – udział uczniów-liderów z Zabrza - 16
- Triathlon profilaktyczny - liczba szkół - 10, liczba uczestników - 400
- Zajęcia wspomagające rozwój dzieci w wieku przedszkolnym z rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo „ Szansa na lepsze jutro" liczba dzieci i rodziców - 29
- Grupa socjoterapeutyczna "Promyk"- liczba dzieci - 32
- Jak żyć bezpiecznie i zdrowo we współczesnym świecie „Kicaj Zdrowo-bezpiecznie kicaj po zdrowie - 3761 uczniów z klas I-III zabrzańskich szkół podstawowych
- Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł" udział nauczycieli i koordynatorów - 217
  udział uczniów - 9348 , udział rodziców 2354
- Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc"
  -liczba dzieci i młodzieży - ok. 450

Realizacja programu stypendialnego młodzieży.

- Stypendia dla szczególnie uzdolnionych uczniów – w 2018 r. przyznano 11 stypendiów. Kwota stypendium to 300 zł dla ucznia gimnazjum i 400 dla ucznia szkoły ponadgimnazjalnej. (stypendia są przyznawane na okres 10 miesięcy od września do czerwca).
- Stypendia motywacyjne – wypłacono na I semestr 2018/2019 stypendium motywacyjne 2882 uczniom. Wypłacono stypendia motywacyjne w kwocie 124 699,80. Jest to kwota przekazana zabrzańskim szkołom.

Pozyskanie środków na wyposażenie gabinetów opieki pielęgniarskiej w szkołach, kontynuacja modernizacji i remontów w szkołach i przedszkolach

Obszar: dobre rządzenie

Kontynuacja działalności Centrum Organizacji Pozarządowych, realizowanie konsultacji społecznych zgodnie z przyjętymi zasadami na podstawie uchwały, realizacja programu budżetu obywatelskiego, realizacja Inicjatywy Rad Dzielnic.

Obszar: mieszkalnictwo

Ilość mieszkań socjalnych-1 119

8. Abstrakt sprawozdania

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu realizuje wyznaczone cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze. Dokonana ocena pokazuje z jednej strony, iż ilość osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich lat ulega stałemu zmniejszeniu przy jednoczesnej zmianie sytuacji osób korzystających, ujawnianiu nowych dysfunkcji i obszarów deficytowych znacznie rzadziej występujących dawniej, takich jak np. problem z substancjami psychoaktywnymi.

Zwiększeniu ulega także struktura wieku klientów a co za tym idzie formy udzielonego wsparcia dotyczą usług opiekuńczych. MOPR jest miejscem znacznej aktywności projektowej; kontrakty socjalne, szkolenia, treningi kompetencji społecznych, rehabilitacja, doradztwo psychologiczne i zawodowe to tylko kilka aktywizujących propozycji MOPR-u o charakterze fakultatywnym. Wszystko to powoduje, iż działania Ośrodka przynoszą zamierzone efekty.

Ponadto zgodnie z określonymi obszarami w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych udział biorą w szczególności Wydziały: Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Oświaty, Wydział Kultury i Dziedzictwa, Wydział Zarządzania Mieniem, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, Wydział Kontaktów Społecznych, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, jednostki samorządu terytorialnego: Straż Miejska, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, organizacje pozarządowe w szczególności Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, Koło Zabrzańskie, Dom Dziennego Pobytu "Rodzina"Caritas Diecezji Gliwickiej**,** Forum Organizacji Pozarządowych Działających na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Chorych i Ich Rodzin RAZEM, Zabrzańskie Towarzystwo Rodziców Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w Zabrzu.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Miejski Ośrodek Pomocy rodzinie w Zabrzu w 2018 r. udzielił pomocy w formie świadczeń w postaci: zasiłków stałych dla 1032 osób, zasiłków okresowych dla 2419 osób, zasiłków celowych dla 3903 osób, zasiłków celowych przyznawanych w ramach programy wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” dla 1117 osób. Ponadto Ośrodek przyznał następujące świadczenia w formie

niepienięznej; posiłków dla 3124 osób, schronienia dla 239 osób. Z obszaru rodziny i pieczy zastępczej 105 rodzin zostało objętych pracą asystenta rodziny.

W 2018 r. w ramach projektu Drogowskaz 168 osób rozpoczęło udział w projekcie i zostało objętych kontraktami socjalnymi, z czego 19 osób zakończyło udział z powodu podjęcia zatrudnienia.

W ramach obszaru rodzina i jej funkcje zrealizowano poniższe wskaźniki:

Liczba gospodarstw domowych zagrożonych ubóstwem-1672
Liczba rodzin korzystających ze specjalistycznych form wsparcia (poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej itp.)- 238
Liczba miejsc w rodzinnych formach opiekuńczo wychowawczych (rodzinach zastępczych i placówkach rodzinnych)- 479
Liczba osób, które zrealizowały kontrakty socjalne i poprawiły swoją sytuację społeczną-153

W ramach obszaru rynek pracy, zatrudnienie, bezrobocie zrealizowano poniższe wskaźniki

Liczba nowozakładanych działalności gospodarczych-1 189
Wskaźnik procentowy bezrobocia w mieście-5,7
Liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z instrumentów rynku pracy-1 768
Liczba zrealizowanych szkoleń dla osób bezrobotnych-287
Liczba doradców zawodowych na 1000 zarejestrowanych bezrobotnych-444
Liczba uczestników prac społecznie użytecznych i skierowanych do zatrudnienia subsydiowanego-723

W ramach obszaru ochrona zdrowia zrealizowano poniższe wskaźniki:

Liczba osób, w tym dzieci objętych programami zdrowotnymi i profilaktycznymi-2600
Średnia długość życia mieszkańców miasta-77,89
Ilość realizowanych projektów z obszaru ochrony zdrowia- 3
Liczba lekarzy – specjalistów na 10 000 mieszkańców-662
Liczba mieszkańców na 1 przychodnię-4 252,4
Liczba osób i rodzin objętych wsparciem zespołów Interdyscyplinarnych -285 rodzin, 772 osoby

W ramach obszaru bezpieczeństwo publiczne zrealizowano poniższe wskaźniki:

Procentowy udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw-8,21%
Wykrywalność przestępstw i wykroczeń- 76,4%

W ramach obszaru aktywność społeczna i kulturalna zrealizowano poniższe wskaźniki:

Liczba organizacji pozarządowych w mieście wg REGON, wpisanych do BAZY NGO-376
Ilość projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe-173
Liczba mieszkańców objętych projektami NGO-40 500
Ilość środków publicznych przekazanych przez samorząd organizacjom pozarządowym na zadania własne gminy-1 116 904 zł
Liczba uczestników imprez kulturalnych i sportowych-449 682

W ramach obszaru mieszkalnictwo zrealizowano poniższe wskaźniki: obszar: mieszkalnictwo:

Ilość mieszkań na 1 000 mieszkańców-67,97
Ilość wydanych pozwoleń na budowę mieszkań i budynków-97
Ilość mieszkań socjalnych- 1 119
Ilość wyremontowanych mieszkań komunalnych- 94
Liczba osób oczekujących na mieszkanie- 8 755

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program „Rodzina na 5+"
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 17 ust. 2 pkt. 4 i art. 110 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XIV/145/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.09.2011 r. w sprawie Uchwalenia programu "Rodzina na 5+", ze zmianami.
4. **Czas obowiązywania**
2011 - nadal
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Programu ”Rodzina na 5+” jest: - zwiększenie dostępności do dóbr kultury, - imprez sportowych, - rekreacji, - oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb konsumpcyjnych, poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Od początku realizacji programu do dnia 31 grudnia 2018 roku przystąpiły 1 403 rodziny. Na dzień 31.12.2018 roku jest podpisanych 66 porozumień z partnerami programu „Rodzina na 5+”
8. Abstrakt sprawozdania
Od stycznia 2012 roku realizowany jest program dla rodzin wielodzietnych „Rodzina na 5+”. Osobami mogącymi wziąć udział w Programie są członkowie rodzin wielodzietnych (co najmniej troje dzieci) i rodzin zastępczych oraz podopieczni zabrzańskich całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych, zamieszkujący na terenie Miasta Zabrze.

Karty otrzymują rodzice oraz małżonkowie rodziców – na czas do ukończenia 18 roku życia przez najmłodsze dziecko w rodzinie wielodzietnej, dzieci do ukończenia 18 roku życia, dziecko powyżej 18 roku życia – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z zaświadczeniem lub oświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W roku 2018 przystąpiło do programu „Rodzina na 5+" 178 rodzin, wydano 916 kart dla ich członków. W ramach Programu, w 2018 roku w Parku 12 C Sztolni Królowa Luiza odbyła się III edycja Pikniku Rodzinnego pn." Rodzina Razem w Zabrzu" W programie pikniku znalazły się m.in.: strefa warsztatowo-edukacyjna, artystyczna oraz sportowa. W każdej z nich zostały przygotowane atrakcje z myślą o całych rodzinach, w tym m.in. malowanie twarzy, gry planszowe dla dzieci, warsztaty z udzielania pierwszej pomocy, malowanie obrazów, rodzinne konkurencje sportowe czy też wspólne tańce. Uczestnicy pikniku mogli skorzystać także z atrakcji Parku 12C Sztolni Królowa Luiza (Bajtel Gruba, Camera Obscura i in.).

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program Zabrzański Senior 65+
2. Podstawa prawna
art. 110 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr L/737/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 14.04.2014 r. w sprawie Uchwalenia Programu "Zabrzański Senior 65+"
4. **Czas obowiązywania**
2014 - nadal
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności dla osób, które ukończyły 65 rok życia, między innymi w zakresie usług rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych i innych oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie miedzy innymi poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Na dzień 31.12.2018 roku jest podpisanych 30 porozumień z partnerami programu „Zabrzański Senior 65+”
8. Abstrakt sprawozdania
Od 2014 roku realizowany jest program „Zabrzański Senior 65+”, adresatami programu są osoby, które ukończyły 65 rok życia i zamieszkują na terenie Miasta Zabrze. Wystarczy udokumentować ukończenie 65 roku życia poprzez okazanie dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i wiek.
9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
Na bieżąco podejmowano działania kontynuujące realizację i promocję programu, współpracę z przedsiębiorstwami, instytucjami w celu zwiększenia liczby ofert z bonifikatą dla seniorów. Dodatkowo podpisano porozumienie dotyczące Ogólnopolskiej Karty Seniora, które wpłynęło na zwiększenie możliwości korzystania z ulg na terenie całego kraju. W ramach działań na rzecz seniorów odbyły się cykliczne imprezy integracyjne, takie jak: Wiosenny Kapelusz Seniora – 150 osób, Miasteczko Seniora – impreza edukacyjno-zdrowotna dla około 200 mieszkańców, Zdrowy Senior dla 300 seniorów. Ponadto seniorzy uczestniczyli w dniach osób niepełnosprawnych i wolontariatu, a tytuł wolontariusza roku otrzymał Teatr 65+ za działania kulturalne na terenie miasta.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012 - 2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 35 a o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XXIV/315/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dia 11.06.2012 r. w sprawie Powiatowego Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012 - 2020 ze zm.
4. Czas obowiązywania
2012-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym” jest poprawa jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia. Określono cele operacyjne: - likwidacja barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; - aktywizacja zawodowa; - aktywizacja społeczna; - infrastruktura i bariery transportowe.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Na potrzeby realizacji projektu wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin przeprowadzono ankietę jakości i potrzeb z podziałem na dzielnice miasta. Na tej podstawie dokonano analizy następujących zasobów: likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się w tym obiektów sportowych, kultury, rekreacji, oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; dostosowania linii autobusowych i tramwajowych, aktywności zawodowej, realizacji zadań Powiatu ze środków PFRON, aktywności społecznej, programu systemowego Reintegracja Aktywność Praca. Działania te jednoznacznie wskazały iż we wszystkich dziedzinach życia naszego miasta należy systematycznie wprowadzać rozwiązania niedyskryminujące , praktyczne dla wszystkich , włączające osoby niepełnosprawne

i ich rodziny tak aby wszyscy mieszkańcy na miarę swoich potrzeb i możliwości znaleźli tu miejsce dla rozwoju i świadomego uczestnictwa. W porównaniu do stanu z 2012 r. nastąpiła poprawa sfery życia osób niepełnosprawnych w zakładanych celach operacyjnych:

- likwidacji barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury, wzrosła dostępność budynków tj.: siedziba Powiatowego Urzędu Pracy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Zabytkowa Kopalnia Guido, trasa dla osób z niepełnosprawnością ruchową, Muzeum Miejskie, Galeria Muzeum Miejskiego Cafe Silesia, Muzeum Górnictwa Węglowego Park 12C, Muzeum Górnictwa Węglowego Budynek administracyjno-biurowy, Dom Harcerza, budynek administracyjny Jednostki Gospodarki Nieruchomościami, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Telewizja miejska emituje programy dla osób niesłyszących, tłumaczenia w języku migowym.

- aktywizacja zawodowa – nastąpił rozwój usług aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne w porównaniu do roku 2012 w roku 2018 otrzymano oprócz zadań powiatu realizowanych ze środków PFRON, dodatkowe środki finansowe z Programu Wyrównywania Różnic między Reginami III, w ramach projektu partnerskiego Kierunek Praca ze środków Unii Europejskiej przeszkolono 50 osób niepełnosprawnych z czego 19 osób zostało zatrudnionych na otwartym rynku pracy. Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zrealizowało szereg projektów zachęcających do podejmowania przez osoby z niepełnosprawnością działalności gospodarczej. W 2018 r. działania aktywizujące osób niepełnosprawnych podjął mobilny punkt przedsiębiorczości, zostało przeszkolonych 20 pracodawców w kierunku utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, refundację wynagrodzeń itp.
MOPR wraz z PUP prowadził zatrudnienie w ramach prac społeczno-użytecznych z czego także mogły korzystać osoby z niepełnosprawnością.

- aktywizacja społeczna

Dziedzina – Rehabilitacja Zdrowotna , wczesne wspomaganie, działania na rzecz dzieci, młodzieży niepełnosprawnej i ich rodzin.

1. Uchwalenie i realizacja programów zdrowotnych dla mieszkańców Miasta Zabrze do realizacji 2011- 2018. Na szczególna uwagę zasługuje tu realizacja programu zdrowotnego pn. „Kompleksowa terapia i rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu miasta Zabrze". Program realizowany jest w budynku wolnym od barier, zapewniającym pełną dostępność zarówno od strony architektonicznej jak i usługowej, poradniczej, rehabilitacyjnej. Program powstał w głównej mierze w celu uzupełnienia świadczeń gwarantowanych, finansowanych z budżetu NFZ oraz w celu kontynuowania prowadzonych działań współfinansujących proces rehabilitacji, terapii dzieci i edukacji rodziców. Limitowane świadczenia gwarantowane oferowane przez NFZ nie zaspakajają w pełni potrzeb rehabilitacyjnych i terapeutycznych osób niepełnosprawnych z terenu Miasta Zabrze. W działania związane z realizacją programu włączeni są rodzice / opiekunowie, dzieci niepełnosprawnych, bowiem udział rodziców w procesie rehabilitacji i terapii przywrócenia pełnej sprawności ruchowo – intelektualnej i poprawy stanu zdrowia jest niezbędny. Celem szczegółowym programu jest umożliwienie wczesnego rozpoczęcia działań rehabilitacyjnych u dzieci z zaburzeniami ośrodkowego układu nerwowego i głęboką niepełnosprawnością, zahamowanie progresji niepełnosprawności a także stworzenie warunków do rozwoju rodziny. Program realizowany jest w formie: wczesnej interwencji, grupowych zajęć korekcyjnych, indywidualnych zajęć rehabilitacyjnych, porad psychologicznych i psychoterapii przy pomocy odpowiednich narzędzi do badania psychologicznego, porad logopedycznych i terapii zaburzeń mowy gdzie celem działań jest usprawnianie narządów mowy, prowadzenie diagnostyki i terapii dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym FAS, prowadzenie szkoleń i instruktażu dla rodziców / opiekunów, dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w zakresie stosowania indywidualnego programu rehabilitacyjnego.

Na świadczenia Programu składają się w szczególności – rehabilitacja, rozwój umiejętności społecznych, rozwijanie umiejętności komunikowania się i samoobsługi, prowadzenie szkoleń i instruktażu dla rodziców/ opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, terapia psychologiczna.

2. Realizacja projektu pn. „ Zapewnienie funkcjonowania żłobka w Zabrzu przy ul. Aleja Szczęście Ludwika2" – w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat „Maluch", projekt realizowany w porozumieniu z Caritas Diecezji Gliwickiej. Całkowicie wyremontowano i oddano do użytku na działalność żłobka dla 46 dzieci w tym niepełnosprawnych. Obecnie żłobek realizuje wyznaczone zadania w pełnej dostępności usług, wykwalifikowanym personelem, dając tym samy szansę na aktywizację zawodową, społeczną rodziców/opiekunów dzieci niepełnosprawnych. Zapewniając wysoki poziom opieki w pełnej integracji .Ważnym aspektem jest tu również fakt, iż Miasto Zabrze zastosowało podwyższoną kwotę dofinansowania do pobytu dzieci niepełnosprawnych w żłobkach czy klubach dziecięcych, biorąc pod uwagę zwiększone koszty utrzymania i zapewniając równość szans. Uczestniczymy również w programie dofinansowanym ze środków PFRON „Aktywny Samorząd" gdzie w roku 2013, 5 rodzin z niepełnosprawnością, mogło znacząco zniwelować koszty pobytu swojego dziecka a tym samym uaktywniać się zawodowo.

Dziedzina – aktywizacja zawodowa - realizacja projektu międzynarodowego „ Moja Praca Życie Innych" w ramach programu „ Uczenie się przez całe życie" ; program sektorowy Leonardo Da Vinci.

Projekt skupił się na wyposażeniu w nowe umiejętności i doświadczenie grupę docelową osób działających zawodowo na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym zwłaszcza osób niepełnosprawnych intelektualnie. Po zakończeniu realizacji projektu grupa uczestników / 2 osoby z instytucji publicznej, 3 osoby z organizacji pozarządowej/, częściowo zaadaptowali i upowszechnili zdobyte doświadczenie poprawiając tym samym sytuację osób niepełnosprawnych w tym intelektualnie oraz ich bezpośredniego otoczenia. Projekt realizowany był trosce o osoby uczące się ze specjalnymi potrzebami poprzez promowanie ich integracji w edukacji ogólnodostępnej.

W ramach działań projektowych założono tygodniowe szkolenia praktyczne w Szwecji - Lund, w instytucjach aktywizujących zawodowo i społecznej osoby niepełnosprawne w tym intelektualnie. Uczestnicy zapoznali się z metodami stosowanymi w tych ośrodkach oraz praktycznie uczestniczyli w codziennej terapii osób niepełnosprawnych. Z kolei 5 osób z Lund, pracujących również w ośrodkach i instytucjach pomagającym osobom niepełnosprawnym, w ramach wymiany, uczestniczyło również w szkoleniach praktycznych w Zabrzu. Uwieńczeniem projektu i możliwością przekazania swoich obserwacji szerszemu gronu osób, była dwudniowa Konferencja Międzynarodowa „Europejskie Dobre Praktyki Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych", połączona z warsztatami przedstawiającymi metody pracy z osobami autystycznymi. Uczestnikami warsztatów byli przedstawiciele placówek integracyjnych, specjalnych z terenu miasta Zabrze.

Dziedzina - budowanie pozytywnego wizerunku w społeczeństwie.

„Dni Osób Niepełnosprawnych" – wydarzenie organizowane od 10 lat , cyklicznie . Obejmuje swoim zasięgiem społeczność lokalną. Podczas dwóch dni odbywa się doroczna Konferencja Międzynarodowa „ Europejskie Dobre Praktyki Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych" i rozstrzygniecie konkursu o tytuł „Wolontariusza Roku", nadawany przez Prezydenta Miasta Zabrze. Przedsięwzięcie gromadzi ok. 480 osób. W pierwszym dniu odbywają się warsztaty praktyczne, prezentowane są tu nowatorskie metody pracy z osobami niepełnosprawnymi z różnych krajów; dotychczas z Francji, Niemiec, Szwecji; zarówno instytucje publiczne jak i stowarzyszenia dzielą się dobrymi praktykami w różnych dziedzinach życia osób niepełnosprawnych. Pozwala to szerokiej

rzeszy uczestników na wymianę doświadczeń, nawiązanie kontaktów, poprawę funkcjonowania placówek, wdrożenia pomysłów, niejednokrotnie nie wymagających dużych nakładów a równie skutecznych. W drugim dniu podczas wielkiej gali rozstrzygany jest doroczny konkurs „Wolontariusz Roku", w którym uczestniczą osoby niepełnosprawne ich rodziny, przedstawiciele organizacji społecznych. Niejednokrotnie tytuły te otrzymują niepełnosprawni przedstawiciele organizacji pozarządowych, osoby niepełnosprawne będące członkami tych organizacji. Pozwala to na zbudowaniu pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej oraz ukazanie je pozytywnego wkładu w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego , wolnego od wszelkich form dyskryminacji.

Dziedzina – dostępne wydarzenia sportowe , kulturalne, turystyczne.

Podczas organizacji imprez masowych dla mieszkańców miasta nie wydzielamy osobnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych ale włączamy te osoby i ich rodziny w sposób niedyskryminujący dla wszystkich z zachowaniem wszelkich norm i wymagań co do specjalnych potrzeb.

Z pośród instytucji kultury na szczególną uwagę zasługuje dostosowanie zabytkowej kopalni „Guido" do zwiedzania poziomów podziemnych w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością ruchową. Zastosowano rozwiązania proste w formie, na podstawie pomysłów załogi obsługującej zwiedzanie kopalni ale skuteczne. Opracowano trasę zwiedzania, pozwalającą na swobodne, samodzielne poruszanie się. Działania takie świadczą, że często wiele zależy od świadomości i chęci osób pracujących w danym obiekcie, jak i poziomu zaangażowania osób odpowiedzialnych za organizację pracy. Dzięki temu zabytkowa kopalnia, perła na skalę światową może być obiektem przyjaznym dla wszystkich.

Dziedzina – realizacja zadań powiatu ze środków PFRON; rehabilitacja społeczna.
W Zabrzu działają Warsztaty Terapii Zajęciowej, obserwujemy tendencję wzrostową w roku 2012 ogółem uczestniczyło w zajęciach 96 osób obecnie 116. Działają Zakłady aktywności zawodowej prowadzone przez Fundację Nadzieja Dzieci dla 100 osób niepełnosprawnych (finansowane ze środków PFRON – Urząd Marszałkowski) Realizacja zadań zleconych – tendencja wzrostowa w roku 2018 – 6 organizacjom zlecono realizację zadania: prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających.

Dziedzina – realizacja programów służących aktywizacji społecznej, w podniesieniu kompetencji życiowych i wzrost umiejętności społeczno- zawodowych.
- Realizacja projektu systemowego Reintegracja, Aktywność, Praca – w porównaniu do roku 2012 w roku 2018 nastąpił wzrost aktywności społecznej i zawodowej uczestników projektu, umiejętności pozwoliły na reintegrację społeczną, upowszechnienie pracy socjalnej w regionie w ramach Klubu Integracji społecznej zrealizowano zadania grupy wsparcia oraz w ramach warsztatów praktycznych uczestnicy nabyli umiejętności funkcjonowania w środowisku lokalnym a także na poziomie indywidualnym.
- Projekt Zabrzański Kompleksowy System Usług Społecznych – realizacja projektu w latach 2017-2018; cel: wzrost samodzielności 180 mieszkańców Zabrza poprzez asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

INFRASTRUKTURA I BARIERY TRANSPORTOWE
- ZTM – w porównaniu do roku 2012-2018 nastąpił wzrost dostępności środków transportu miejskiego dla osób z różnymi typami niepełnosprawności tj.: zwiększona liczba linii autobusów niskopodłogowych i tramwajów z obniżonym podwoziem; wysuwanymi platformami.

Wydzielone miejsca w autobusach przystosowanych dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, o kulach, chodzikach itp.

Zastosowano informację świetlną i mówioną ułatwiającą funkcjonowanie w miejskich środkach transportu osób niewidomych, niedowidzących, głuchych. Nastąpił wzrost ilości przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlno-mówionych z obniżonymi krawężnikami i wytyczonymi inną strukturą co znacznie poprawiło funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością wzrokową ruchową słuchową na terenie miasta. Wzrósł poziom i wdrożono praktyczne rozwiązania tworzenia środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych: w centrum miasta pojawiły się sklepy z przyjaznymi wejściami bez barier, Galeria Zabrze została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Program wyrównywanie różnic miedzy regionami -obszar D – likwidacja barier transportowych,
W porównaniu do roku 2012-2018 tendencja wzrostowa – zakupiono środki transportu (busy) z dofinansowania PFRON do jednostek samorządu, obecnie dostosowany transport mają wszystkie domy pomocy społecznej, MOPR, warsztaty terapii zajęciowej.

8. Abstrakt sprawozdania

Cele operacyjne:
-likwidacja barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury;
- aktywizacja zawodowa;
- aktywizacja społeczna;
- infrastruktura i bariery transportowe,
Podlegały realizacji w sposób ciągły w zależności od możliwości finansowych, zdobywania środków zewnętrznych, kluczowy wpływ również miała poprawa bądź nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz partnerstwa zawiązywane na rzecz poprawy warunków funkcjonowania i rozwoju osób niepełnosprawnych.
We wszystkich opisanych dziedzinach stale występowały zależności pomiędzy ilością środków finansowych a potrzebom w tym zakresie.

Zadania powiatu finansowane ze środków PFRON określone w Ustawie mają zaspokajać potrzeby indywidualne osób niepełnosprawnych. Realizowane są zadania z zakresu likwidacji barier, rehabilitacji społecznej poprzez dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych oraz wspomaganie tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej, zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez dofinansowania do zakupu środków ortopedycznych i pomocniczych. Uchwała rady nadzorczej PFRON z dnia 9 czerwca 2014 r. wprowadzony został pilotażowy program „Aktywny Samorząd", którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszaniu barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Działania w ramach programu wpisują się w cele strategiczne w zakresie aktywizacji społecznej zawarte w Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Rehabilitacja społeczna ze środków PFRON
W 2018 roku, w porównaniu do 2012 roku, oraz na przestrzeni lat 2012 – 2018 można zauważyć tendencję spadkową jeśli chodzi o środki przeznaczane na realizacje zadań. Łącznie środki przeznaczone na dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych zmniejszyły się o 43%, co za tym idzie liczba osób korzystających z dofinansowania zmniejszyła się o 59%. Środki przeznaczane na likwidacje barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w latach 2014 – 2018 zmniejszyła się o 15%. Nakłady na pomoc w zakupie najbardziej niezbędnych do codziennego życia

środków ortopedycznych i przedmiotów pomocniczych zwiększyły się natomiast o 61%. Całość środków przeznaczonych na realizację zadań Powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej w porównaniu do roku 2012 (3 037 144 zł), zmniejszyła się o 78 961 zł, tj. 3% (w 2018 – 2 958 183 zł). Powodem tego jest fakt, iż ilość środków przeznaczonych na realizacje zadań PFRON w danym powiecie ustalana jest na podstawie algorytmu biorącego pod uwagę dane statystyczne dot. liczby osób niepełnosprawnych w danym powiecie. Środki przeznaczone w danym roku na każde z zadań w drodze uchwały Rady Miasta są wykorzystywane niemal w całości – poziom wykonania w ramach danej puli środków każdym roku nie spadł poniżej 95%.

Warsztaty terapii zajęciowej utrzymają się na poziomie 116 uczestników, zajęcia odbywają się w dwóch placówkach

Zlecanie zadań na poziomie realizacji 6 wniosków na zadanie z zakresu prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających. Rehabilitacja zawodowa ze środków PFRON – tendencja wzrostowa – 6 stanowisk pracy, oprócz tego w ranach wyrównywania różnic między regionami – obszar G – 2 dodatkowe stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych.

Dofinansowano jednorazowe rozpoczęcie działalności gospodarczej.
Z instrumentów i usług rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu skorzystały 2 osoby.
Realizacja projektu systemowego Reintegracja, Aktywność, Praca – w porównaniu do roku 2012 w roku 2018 nastąpił wzrost aktywności społecznej i zawodowej uczestników projektu, umiejętności pozwoliły na reintegrację społeczną, upowszechnienie pracy socjalnej w regionie w ramach Klubu Integracji społecznej zrealizowano zadania grupy wsparcia oraz w ramach warsztatów praktycznych uczestnicy nabyli umiejętności funkcjonowania w środowisku lokalnym a także na poziomie indywidualnym.
- Projekt Zabrzański Kompleksowy System Usług Społecznych – realizacja projektu w latach 2017-2018; cel: wzrost samodzielności 180 mieszkańców Zabrza poprzez asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.
Projekt kierunek praca - 50osób przeszkolonych zaktywizowanych zawodowo, 19 osób zatrudnionych na otwartym rynku pracy

Informacja MOPR:
Całość środków przeznaczonych na realizację zadań Powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej w porównaniu do roku 2012 (3 037 144 zł), zmniejszyła się o 78 961 zł, tj. 3% (w 2018 – 2 958 183 zł). Powodem tego jest fakt, iż ilość środków przeznaczonych na realizacje zadań PFRON w danym powiecie ustalana jest na podstawie algorytmu biorącego pod uwagę dane statystyczne dot. liczby osób niepełnosprawnych w danym powiecie. Środki przeznaczone w danym roku na każde z zadań w drodze uchwały Rady Miasta są wykorzystywane niemal w całości – poziom wykonania w ramach danej puli środków każdym roku nie spadł poniżej 95%.

Zadania powiatu finansowane ze środków PFRON określone w Ustawie mają zaspokajać potrzeby indywidualne osób niepełnosprawnych. Realizowane są zadania z zakresu likwidacji barier, rehabilitacji społecznej poprzez dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych oraz wspomaganie tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej, zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez dofinansowania do zakupu środków ortopedycznych i pomocniczych. Uchwała rady nadzorczej PFRON z dnia 9 czerwca 2014 r. wprowadzony został pilotażowy program „Aktywny Samorząd", którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszaniu barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Działania w ramach programu wpisują się w cele strategiczne w zakresie aktywizacji społecznej zawarte w Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. W 2018 roku w ramach zadań finansowanych ze środków PFRON zrealizowano łącznie 511 wniosków, tj. 39,3% ze wszystkich

złożonych, na łączna kwotę 1 101 413,8 zł, natomiast w ramach programu „Aktywny Samorząd" zrealizowano 76 wniosków, tj. 92,68% ze wszystkich złożonych, na łączna kwotę 329 977,97 zł.

W załączeniu: Sprawozdanie ze stanu realizacji zadań Powiatu ze środków PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej w latach 2012 – 2018 przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

Sprawozdanie ze stanu realizacji zadań Powiatu ze środków PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej w latach 2012 – 2018 przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

Nazwa zadania		Ilość wykorzystanych środków finansowych							Ilość odbiorców dofinansowania						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych	390 272 zł	276 315 zł	363 413,90 zł	317 749 zł	289 781,46 zł	269 919,73 zł	312 157 zł	63	39	111	81	61	43	76
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	Nie realizowano	Nie realizowano	99 190 zł	41 854 zł	Nie realizowano	Nie realizowano	Nie realizowano	-	-	7 organizacji	8 organizacji	-	-	-
3	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	539 484 zł	278 267 zł	347 071,75 zł	350 077 zł	397 070 zł	359 854 zł	309 262 zł	696	340	409	350	393	347	282
4	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	248 240,45 zł	238 108,92 zł	295 045,59 zł	373 982 zł	335 069 zł	322 363,07 zł	399 995 zł	656	677	624	746	641	600	252

5	Zlecanie zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym	180 000 zł	100 000 zł	100 000 zł	100 000 zł	74 000 zł	80 000 zł	80 000 zł	6 organizacji	5 organizacji	4 organizacje	6 organizacji	3 organizacje	4 organizacje	6 organizacji
6	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	1 538 784 zł	1 716 336 zł	1 716 336 zł	1 716 336 zł	1 855 536 zł	1 855 536 zł	2 064 336 zł	116	116	116	116	116	116	116

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 r.
2. Podstawa prawna
art. 4 [1] ust. 1, ust. 2 ustawy o wychowanu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy o przecwidziałaniu narkomanii
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LI/616/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 grudnia 2017 r. W sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r.
4. **Czas obowiązywania**
2018 - program roczny
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
1. Zadania w zakresie działalności profilaktycznej, prowadzone poprzez m.in : • finansowanie i prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia na terenie Zabrza, • realizacja programu wczesnego rozpoznawania problemu alkoholowego i narkotykowego wśród dzieci i młodzieży, • opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym poprzez prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego, • prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych**,** a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, • finansowanie programów profilaktyczno-rehabilitacyjnych prowadzonych przez stowarzyszenia trzeźwościowe, • rozpowszechnianie w lokalnych środkach masowego przekazu informacji dotyczących profilaktyki i leczenia uzależnień, • organizowanie imprez bezalkoholowych i antynarkotykowych (sportowych, uroczystości) dla dzieci, młodzieży i dorosłych,

- organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz udział w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych,
- organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy w rodzinie i innych uzależnień,
- działalność profilaktyczna Wczesnej Interwencji dla dzieci z podejrzeniem FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów.

2. **Zadania zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020** pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi".

3. **Zadania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach**

4. **Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących poprzez:**
   - wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie prowadzenia i organizowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
   - współpraca członków Komisji z kuratorami sądowymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu,
   - prowadzenie dyżurów telefonicznych oraz telefonicznych konsultacji specjalistycznych, funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie,
   - udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, doskonalenie metod pracy interwencyjnej w rodzinie w sytuacji przemocy w rodzinie, w której występuje także problem alkoholowy, w ramach procedury "Niebieskiej Karty",
   - zwiększenie dostępności i podniesienie jakości oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
   - doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
   - działalność profilaktyczna prowadzona w Izbie Wytrzeźwień.

5. **Zadania w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej:**
   - informowanie o możliwościach leczenia odwykowego i jego skuteczności oraz zapobieganie negatywnym,
   - następstwom nadużywania alkoholu i używania substancji psychoaktywnych, motywowanie osób uzależnionych do leczenia i kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
   - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków poprzez finansowanie programu zdrowotnego "Program zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemem uzależnienia ich rodzin oraz promocja zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu miasta Zabrze",
   - prowadzenie działalności SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
   - wspieranie działalności Klubu Abstynentów z dzielnicowymi punktami,
   - funkcjonowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz koordynatora ds. profilaktyki i leczenia uzależnień,
   - wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej, klubu integracji społecznej, wspieranie spółdzielni socjalnej.

6. **Zadania na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie**

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Wskaźnik procentowy wykonania finansowego na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2018 r. wyniósł 93,85%

Plan finansowy na 2018: 3100 000,00 , wykonanie: 2 909 208,22

8. Abstrakt sprawozdania

Zadania w zakresie działalności profilaktycznej w 2018, prowadzone poprzez m.in.: finansowanie i dofinansowanie programów prof. dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych, w szczególności zrealizowano m.in. programy (1)

- Debata- ilość uczestników: 640, udział placówek oświatowych – 6,
- NOE – ilość uczestników ok. 693, udział placówek oświatowych – 7,
- „Lokomotywa rodzinna" - adresatem projektu były rodziny zamieszkałe na terenie Biskupic, ilość osób – 38,
- Powiatowa Młodzieżowa Szkoła Liderów Profilaktyki – udział uczniów-liderów z Zabrza – 16,
- Triathlon profilaktyczny - liczba szkół - 10, liczba uczestników – 400,
- Zajęcia wspomagające rozwój dzieci w wieku przedszkolnym z rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo „ Szansa na lepsze jutro", liczba dzieci i rodziców – 29,
- Grupa socjoterapeutyczna "Promyk", liczba dzieci – 32, Jak żyć bezpiecznie i zdrowo we współczesnym świecie,
- „Kicaj Zdrowo-bezpiecznie kicaj po zdrowie" - 3761 uczniów z klas I-III zabrzańskich szkół podstawowych.

Organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i udział w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych oraz w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach (3):

- Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł" udział nauczycieli i koordynatorów – 217, udział uczniów - 9348 , udział rodziców 2354,
- Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc" - liczba dzieci i młodzieży - ok. 450,
- Konferencja „Wolność od, wolność do", Drogi i rozdroża pokonywania własnych słabości -liczba uczestników: ok.200,

Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym poprzez prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego.

Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2018:

- Na działalność placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej (z programem socjoterapeutycznym): 66 700.00
- Na działalność placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (z programem wychowawczym): 156 000.00
- Na działalność placówek wsparcia dziennego w formie podwórkowej: 9 000.00

Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy w rodzinie i innych uzależnień.

Liczba uczestników kolonii i obozów z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym: 150 , wydatkowano: 78 000.00 zł.

Liczba uczestników kolonii i obozów z programem zajęć profilaktycznych: 557 , wydatkowano: 220 515.00 zł.

Działalność profilaktyczna Wczesnej Interwencji dla dzieci z podejrzeniem FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów.
W ramach programów polityki zdrowotnej dla mieszkańców miasta Zabrze w latach 2016-2018 przyjętych uchwałą Nr XVIII/184/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 listopada 2015, w 2018 roku, zgodnie z konkursem ofert na realizację ww. programów, został wyłoniony Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży, do realizacji: Programu kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu miasta Zabrze. Jednym z elementów powyższego programu było prowadzenie diagnostyka i terapia dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) oraz wsparcie psychologiczne, instruktaż i szkolenie dla opiekunów dzieci ze zdiagnozowanym FAS. W 2018 r. uczestniczyło w programie: 300 mieszkańców miasta Zabrze, wydatkowano w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii : 43 200,00 zł.

W 2018 r. został ogłoszony konkurs na realizatora zadania publicznego z zakresu zdrowia publicznego. Przeznaczono na powyższy cel: 660 000,00 zł. W wyniku procedury konkursowej, wyłoniono 1 realizatora, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i Leczenia Uzależnień, ul. Park Hutniczy 6, 41-800, Zabrze. Realizując program z zakresu zdrowia publicznego w 2018 wykonano: 4 314 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych. W ramach powyższego programu zrealizowano:

- 3 014 osobodni zajęć oraz 1300 porad grupowych, m.in. poprzez: oddziaływania grupowe motywacyjne, które przeznaczone były dla osób o ograniczonych zdolnościach funkcjonowania poznawczego, poprzez zapewnienie ciągłości prowadzonych zajęć terapii grupowej oraz oddziaływania socjoterapeutyczne działania profilaktyczne, o charakterze uniwersalno-selektywnym. Zajęcia prowadzone były w grupach poniżej 6 osób.
- 2 022 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych, ułatwiających pierwszy kontakt, poprzez konsultacje terapeutyczne, indywidualne dla osób z problemem uzależnień oraz ich rodzin zainteresowanych uzyskaniem porady w sprawie możliwości podjęcia leczenia, poprzez poradnictwo terapeutyczne i lekarskie, indywidualne konsultacje dla rodziców. Realizowano świadczenia w dni wolne od pracy tj. w soboty celem zwiększenia dostępności, realizowano poradnictwo prawno-psychospołeczne, instytucjonalne, oraz motywowano do podjęcia leczenia ambulatoryjnego bądź stacjonarnego.
- 558 osób uczestniczyło w programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego. W programie realizowano oddziaływania wczesnej interwencji, doskonalono kompetencje zawodowe pracowników, organizowano warsztaty, konferencje dotyczące problemów uzależnień, przeprowadzono program alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków.

Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących (4)
W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r. wydatkowano na program profilaktyczny w Izbie Wytrzeźwień (IW/01/18): 464 014,39 zł.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zadania w zakresie działalności profilaktycznej w 2018: sfinansowano i przeprowadzono programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia na terenie Zabrza. Należy wyróżnić:

- Powiatowa Młodzieżowa Szkoła Liderów Profilaktyki

- Koordynowanie programu „AKTYWNA MŁODZIEŻ”, powołanie grup aktywnej młodzieży-liderów – 49 osób z 7 placówek oświatowych, podejmowanie inicjatyw profilaktycznych, wspieranie rówieśników w szkołach w zmaganiu się z problemami, profilaktyka uzależnień, prawidłowe funkcjonowanie w grupie, wspomaganie komunikacji interpersonalnej.
- Triathlon profilaktyczny – liczba szkół-10, ogólnie 20 klas, łączna liczba uczestników – 400. W ramach projektu przeprowadzono dwugodzinne warsztaty profilaktyczne dla klas siódmych i ósmych, oparte na elementach programu „Spójrz inaczej”. Promowano zdrowy styl życia, wolny od środków zmieniających świadomość, podkreślanie korzyści wynikających ze zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Podsumowaniem programu była impreza profilaktyczna z konkursem wiedzy, plastycznym i sportowym nt. szkodliwości substancji psychoaktywnych. Finaliści powyższych konkursów zostali nagrodzeni.
- Dnia 19 lutego w Teatrze Nowym w Zabrzu, podsumowano V edycję konkursu "Profilaktyk Roku 2017". Tytuł „Profilaktyk Roku” ma na celu uhonorowanie działań profilaktyczno-terapeutycznych, realizowanych na rzecz mieszkańców Zabrza, zarówno w kategorii indywidualnej, jak i zespołowej (organizacja/instytucja). Tym razem to zaszczytne wyróżnienie przypadło w udziale Janinie Wysockiej – w kategorii indywidualnej oraz Wydziałowi Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej – w kategorii zespołowej.
- Koordynowanie programu profilaktycznego „Kicaj Zdrowo-Zdrowe bezpiecznie kicaj po zdrowie” dla klas I-III zabrzańskich szkół podstawowych. Odbiorcami ww. programu były dzieci z 32 zabrzańskich szkół podstawowych (I-III klasy, 3761 uczniów). Głównymi celami programu było: kształcenie u dzieci potrzeby bezpiecznego i zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałania ewentualnym zagrożeniom i zachowaniom ryzykownym, rozwijanie u dzieci pozytywnych postaw dotyczących zdrowego stylu życia. Dnia 22 maja 2018 r. odbyła się miejska konferencja, podsumowująca 10 edycji powyższego programu. Konferencję uświetniły występy gimnastyczne w wykonaniu dzieci, prezentacje multimedialne promujące działania ze szkół z najbardziej charakterystycznymi działaniami z podsumowania dziesięciu edycji. Na zakończenie każda placówka otrzymała certyfikaty z rąk władz miasta Zabrze, przygotowanie 1 umowy-zlecenia z drukami i rachunkiem oraz sprawozdaniem.
- Współpraca z Zakładem Karnym, w ramach założeń przyjętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r., podpisanie umowy na realizację programu profilaktycznego dla osób uzależnionych, osadzonych w powyższej jednostce penitencjarnej.
- Koordynowanie Punktu Konsultacyjnego Pomarańczowej Linii funkcjonującego przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zabrzu. Punkt służy pomocą rodzicom, których dzieci eksperymentują z używkami. Punkt działa od 1999 r. i ma za zadanie:
  - wsparcie i porady dla rodziców dzieci podejmujących zachowania ryzykowne, poprzez spotkania indywidualne lub kontakt telefoniczny,
  - wspieranie dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
  - wsparcie dla nauczycieli i pedagogów w zakresie realizacji programów profilaktycznych na terenie szkół,
  - prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie profilaktyki problemowej,
  - porady dotyczące zachowań ryzykownych w kontakcie e-mailowym „Nie jestem sam”,
  - organizowanie ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej w szczególności: ”Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
  - współpraca z instytucjami: Policja, Straż Miejska, OPiLU, MOPR i innymi organizacjami pozarządowymi. Zrealizowano 34 dyżury po 4 godziny lekcyjne w godz. od 15.00-18.00. Wydatkowano w ramach 2 umów 12 240 zł.

Organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i udział w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich akcjach i kampaniach

trzeźwościowych i antynarkotykowych oraz w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach (3):

- Koordynowanie jubileuszowej XVII edycji, ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej pn.: Zachowaj Trzeźwy Umysł 2018 – pod hasłem „Autoportret. Zadziwiam siebie, gdy siebie poznaję – czyli o budowie poczucia własnej wartości". Cel główny kampanii: wspieranie pozytywnych wyborów życiowych dzieci i młodzieży, ograniczenie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych, wspieranie w kształtowaniu postaw sprzyjających ich rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, w zakresie: budowania relacji z otoczeniem, poczucia własnej wartości, szacunku dla innych ludzi, ciekawości poznawczej, kreatywności, przedsiębiorczości, kultury osobistej oraz podejmowania inicjatyw, a także pracy zespołowej. Do kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł w Zabrzu w 2018 r. przystąpiły 44 placówki oświatowe. Zakup materiałów edukacyjno-profilaktycznych ZTU oraz STOP przemocy wyniósł: 13, 530 zł.
- Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc" - liczba dzieci i młodzieży - ok. 450.
- Przygotowanie III edycji konferencji pod nazwą „Wolność od, wolność do, drogi i rozdroża pokonywania własnych słabości", która odbyła się 14 listopada 2018 r. od godz. 08.30 do 13.00 w Zabrzu, Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej. Udział w konferencji brali studenci i młodzież z zabrzańskich szkół oraz osoby związane z lokalnym systemem leczenia i profilaktyki uzależnień. Gośćmi specjalnymi rozmów na kanapie podczas konferencji była: dr Ewa Woydyłło-Osiatyńska oraz Jerzy Górski.

Zadanie zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi"(2) zawierające zadanie w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej(5) oraz na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie.
W 2018 r. został ogłoszony konkurs na realizatora zadania publicznego z zakresu zdrowia publicznego. Przeznaczono na powyższy cel: 660 000,00 zł. W wyniku procedury konkursowej, wyłoniono 1 realizatora, tj.: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i Leczenia Uzależnień, ul. Park Hutniczy 6, 41-800, Zabrze. Program został zrealizowany zgodnie z obowiązującymi standardami medycznymi. Środki wydatkowano w całości.

Realizując program wykonano:
4314 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych, w ramach programu zrealizowano: 3 014 osobodni oraz 1 300 porad grupowych i prowadzono oddziaływania grupowe, motywacyjne, które przeznaczone były dla osób o ograniczonych zdolnościach funkcjonowania poznawczego, kierowanych m.in. z placówek pomocy społecznej. W wielu przypadkach były to osoby, które z różnych powodów nie mogą korzystać ze standardowego programu terapii. Celem oddziaływań było wzmacnianie motywacji do zmiany dotychczasowego stylu życia, uświadomienie szkód wynikających z nadużywania środków psychoaktywnych oraz zysków płynących z utrzymywania abstynencji poprzez dostarczenie podstawowej wiedzy i odniesienie jej do osobistych doświadczeń uczestników.

- Zapewnienie ciągłości prowadzonych zajęć terapii grupowej- Zajęcia prowadzone były w grupach poniżej 6 osób, ponieważ uczestnicy w ostatniej chwili zgłaszali nieobecność z przyczyn losowych lub przerywali swój udział z nieustalonych przyczyn (jest to często konsekwencja działania mechanizmów chorobowych). Mimo braku kompletu, zajęcia były realizowane, by zapewnić ciągłość realizacji świadczeń zdrowotnych.
- Oddziaływania socjoterapeutyczne to działania profilaktyczne o charakterze uniwersalno-selektywnym, które pozwalają dziecku zmienić fałszywe postrzeganie siebie, otaczającego świata, ludzi dorosłych, a także mogą być sposobem korygowania zaburzonych zachowań. Działania te były zaplanowane przez osoby prowadzące grupę na podstawie diagnozy każdego uczestnika i prowadzone metodą społeczności terapeutycznej. W pracy wykorzystywane były

również elementy dialogu motywującego, w szczególności poznanie i empatyczne podejście do dziecka i jego rodzica, a następnie bazowanie na pozytywnych stronach dziecka i ciągłe wzmacnianie ich. Duży nacisk kładziono na atmosferę życzliwości i bezpieczeństwa. Oddziaływania wzbogacone były o arteterapię dla dzieci zagrożonych uzależnieniem. Elementy arteterapii stanowiły formę rozszerzenia grupowych oddziaływań terapeutycznych np. warsztaty teatralne, bądź ceramiczne. Czas pobytu w grupie wynosił 12 miesięcy przez 5 dni w tygodniu od 12.30 do 17.30, ustalony wg potrzeb grupy.

- Udział terapeutów Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w cyklicznych, grupowych spotkaniach organizowanych w Klubie Abstynenta „Nowe Życie", głównym celem było zapoznanie z programem Ośrodka, motywowanie do terapii, uwrażliwienia na znaczenie zmiany dotychczasowego stylu funkcjonowania i trzeźwego życia .

2 022 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych, ułatwiających pierwszy kontakt oraz dostępność do świadczeń zdrowotnych prowadzono:

- Konsultacje terapeutyczne indywidualne dla osób z problemem uzależnień oraz ich rodzin zainteresowanych uzyskaniem porady w sprawie możliwości podjęcia leczenia, wykazujących brak motywacji do terapii

i oporujących przed założeniem pełnej dokumentacji medycznej.

- Poradnictwo terapeutyczne i lekarskie- udzielane poza kontraktem z Narodowym Funduszem Zdrowia celem zwiększenia dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych.
- Indywidualne konsultacje dla rodziców.
- Realizowano świadczenia w dni wolne od pracy tj. w soboty celem zwiększenia dostępności.
- Instytucjonalne motywowanie do podjęcia leczenia ambulatoryjnego bądź stacjonarnego: rozmowy indywidualne o charakterze interwencyjno-motywującym dla osób szczególnie negatywnie nastawionych do terapii, wobec których rodzina oraz inne instytucje podjęły kroki w kierunku zobowiązania do leczenia, udział w posiedzeniach grup roboczych związanych z procedurą Niebieska Karta, udział w posiedzeniach MKRPA, dokonujących analizy spraw dotyczących zobowiązania do leczenia odwykowego, udział w posiedzeniach Sądu dotyczących zobowiązania do leczenia, udział w spotkaniach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Poradnictwo prawno-psychospołeczne spotkania przewidziane dla pacjentów Ośrodka, którzy w trakcie oddziaływań terapeutycznych zgłaszali problemy związane z funkcjonowaniem w sytuacji przemocy, czy też nie znajdywały sposobu na rozwiązanie aktualnych problemów prawnych, a ich sytuacja finansowa nie pozwalała na skorzystanie z usług kancelarii prawnej.

558 osób uczestniczyło w programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego, w programie realizowano:

- Oddziaływania wczesnej interwencji: realizacja programu profilaktycznego „Fred Goes Net" dla młodzieży zabrzańskich szkół, organizowanie Dni Otwartych - spotkania dla uczniów zabrzańskich szkół, mające na celu zmniejszenie poziomu lęku przed zgłoszeniem się do Ośrodka w przypadku zaistniałych problemów, ale także stworzenie okazji do skonfrontowania, niekiedy stereotypowego, myślenia nie tylko o samych placówkach terapeutycznych, ale także o osobach korzystających z ich pomocy, udział przedstawicieli Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w cyklicznych spotkaniach organizowanych przez Zabrzańskie Stowarzyszenie „Żyj i daj Żyć", inne instytucje pomocowe, udział przedstawicieli Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w audycjach radiowych i telewizyjnych (Radio Silesia, Telewizja Zabrze), udział pracowników Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w spotkaniach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz współpraca z Politechniką Śląską w Zabrzu w zakresie organizacji warsztatów profilaktycznych.
- Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego (szkolenia i super wizji) - doskonalenie umiejętności pracowników lecznictwa odwykowego przekłada się na podnoszenie jakości świadczonych usług zdrowotnych.

- Organizowanie warsztatów, konferencji dotyczących problemów uzależnień, w tym Lauru Profilaktyka Roku – oddziaływania profilaktyczne były realizowane w ramach profilaktyki uniwersalnej wśród pedagogów, pracowników wymiaru sprawiedliwości, pomocy społecznej oraz innych grup zawodowych, które na co dzień w swojej pracy mają kontakt z osobami dotkniętymi wykluczeniem społecznym i towarzyszącym temu zjawisku problemem uzależnień. Celem tych oddziaływań było dostarczenie wiedzy w zakresie objawów, szkodliwości uzależnień przemocy, komunikacji oraz integracja środowiska lokalnego i stworzenie zintegrowanej i współpracującej sieci pomocy dla osób dotkniętych problemem uzależnień.
- Program alternatywnych dla alkoholu/narkotyków form spędzania wolnego czasu: zajęcia angażujące młodzież w różne aktywne, alternatywne dla alkoholu/narkotyków formy spędzania wolnego, czasu np. wyjścia do kina, teatru, zajęcia sportowe. Arteterapia dla młodzieży z problemem uzależnień oraz dla dzieci zagrożonych uzależnieniem. Elementy arteterapii stanowią formę wzbogacenia oddziaływań socjoterapeutycznych, np. warsztaty, ceramiczne, organizowanie turnieju piłki halowej „Graj o swoje". Celem turnieju było promowanie zdrowego stylu życia, kreowanie wizerunku zdrowej współpracy, podkreślanie znaczenia sportu w profilaktyce uzależnień oraz integracja środowiska. W turnieju brały udział pacjenci ośrodków uzależnień, liderzy młodzieżowi, terapeuci, pracownicy instytucji pomocowych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na dzień 31.12.2018. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczyła 14 osób.
Liczba osób, wobec których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła w 2018 roku do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wynosiła 180.
Liczba osób, w stosunku, do których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu w 2018 roku: 419.

Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących (4)

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 wydatkowano: 464 014,39 zł na program profilaktyczny.
W Izbie Wytrzeźwień (IW/01/18). Celem działania Izby jest realizacja zadań z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz Gminnego programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Do zadań Izby należą w szczególności:

- opieka nad osobami w stanie nietrzeźwości,
- zapewnienie osobom zatrzymanym do wytrzeźwienia odpowiednich warunków pozwalających bez uszczerbku dla ich zdrowia powrotu do normalnego stanu psychicznego i fizycznego,
- udzielanie osobom nietrzeźwym świadczeń sanitarno-higienicznych a w nagłych przypadkach pierwszej pomocy,
- informowanie osób opuszczających izbę o szkodliwości nadużywania alkoholu,
- motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu,
- uczestniczenie w akcjach promujących trzeźwy styl życia.

W celu wykonania swoich zadań Izba współpracuje z:

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- SP ZOZ Ośrodkiem Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- Policją,
- Strażą Miejską,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie,
- Innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi, których działalność ma na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi, jego skutkom, demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w izbie wytrzeźwień znajdującej się na terenie Zabrza w 2018 roku.
Łączna liczba klientów w 2018 r. -3042
Liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia w 2018 roku:

- Mężczyzn - 2625
- Kobiet - 417

w tym:

- Chłopców - 21
- Dziewcząt - 6

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027
2. Podstawa prawna
art. 1 ust. 1 art. 2 ust. 4 pkt 1 i ust. 5 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenie RM z 8.02.2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr L/607/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 4 grudnia 2017 r. W sprawie przyjęcia „Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027.
4. **Czas obowiązywania**
2017-2027
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cel główny 1.: Przyjazne i wspierające środowisko lokalne 1. Wzmacnianie integracji i spójności społecznej w środowisku lokalnym, 2. Zapobieganie przestępczości i występowaniu zjawisk patologicznych, 3. Rozwój oferty rekreacyjnej, sportowej i kulturalno-rozrywkowej, 4. Ograniczenie czynników środowiskowych stanowiących źródło zagrożenia dla zdrowia psychicznego, 5. Integracja społeczna osób cierpiących na zaburzenia psychiczne. **Cel główny 2.: Wspieranie rodzin w kształtowaniu warunków sprzyjających zdrowemu rozwojowi, profilaktyce i promocji zdrowia psychicznego.** 1. Wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci w okresie prenatalnym oraz wczesnego dzieciństwa, 2. Wzmacnianie funkcji wychowawczej i emocjonalnej rodziny, 3. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa socjalnego, 4. Zmniejszenie częstości występowania zjawisk patologicznych w rodzinach, 5. Wspieranie rodzin w skład których wchodzą osoby ze zdiagnozowanymi zaburzeniami psychicznymi. **Cel główny 3: Promocja zdrowia psychicznego i profilaktyka zaburzeń psychicznych w środowisku szkolnym** 1. Rozwijanie umiejętności społecznych i indywidualnych wśród uczniów, 2. Budowanie relacji pomiędzy środowiskiem szkolnym, a rodziną,

3. Podnoszenie kompetencji wszystkich osób zaangażowanych w proces tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły (nauczycieli, pedagogów, rodziców, uczniów),
4. Skuteczna walka z prześladowaniem w cyberprzestrzeni.

Cel główny 4.: Kreowanie środowiska pracy sprzyjającego zdrowiu psychicznemu

1. Skuteczne promowanie zdrowia psychicznego w miejscu pracy.

Cel główny 5.: Ochrona zdrowia psychicznego mieszkańców poprzez maksymalnie efektywne wykorzystanie zasobów i dostosowanie ich do potrzeb zdrowotnych lokalnej społeczności

1. Wypracowanie powszechnego środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Program jest na pierwszym etapie realizacji zadania.

8. Abstrakt sprawozdania

1. Powołanie Zespołu koordynującego realizację Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027 przy Urzędzie Miejskim w Zabrzu.
2. Utworzenia Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027,
3. Cykliczne spotkania Zespołu, na których poruszane są kwestie zdrowia publicznego dotyczące mieszkańców miasta Zabrze, problemy i sposoby ich rozwiązywania.
4. Podejmowanie inicjatyw na rzecz zdrowia psychicznego mieszkańców miasta Zabrze.
5. Monitorowanie działań związanych z ochroną zdrowia psychicznego.
6. Ciągłe podejmowanie nowych zadań zwianych z utrzymaniem dobrostanu psychicznego mieszkańców miasta Zabrze.
7. Współpraca z prasą, mediami, instytucjami, stowarzyszeniami w zakresie zdrowia psychicznego, podejmowanie wspólnych działań.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenie RM z 8.02.2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 dnia 21 września Zarządzeniem Nr 927/ZPS/2017 Prezydenta Miasta Zabrze powołany został Zespół koordynujący realizację Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027 przy Urzędzie Miejskim w Zabrzu. W skład zespołu wchodzą przedstawiciele: Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zabrzu, Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Centrum Zdrowia Psychicznego w Zabrzu, Środowiskowego Domu Samopomocy w Zabrzu, Zabrzańskiego Towarzystwa Rodziców, opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w Zabrzu, Wydziału Oświaty. Zespół spotkał się trzy razy od powołania. Pierwsze spotkanie miało na celu zapoznanie z przedmiotowym dokumentem, przedstawienie członków Zespołu i wybranie Przewodniczącego. Na pierwszym spotkaniu określono główne problemy związane z ochrona zdrowia psychicznego na terenie Miasta. Podczas kolejnych spotkań Zespołu omówiono zasoby Miasta Zabrze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz obrano kierunek postępowania w tym zakresie.

W związku z rosnącym problemem zachorowania na choroby psychiczne Miasto Zabrze, skłania się ku pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi stosując model środowiskowy. Głównym zadaniem opieki środowiskowej jest umożliwienie osobie z chorobą psychiczną funkcjonowanie w społeczeństwie, a więc możliwości uczenia się i pracowania. Obecnie model środowiskowy

uważany jest za właściwszą formę udzielania świadczeń opieki psychiatrycznej niż model długoterminowej opieki stacjonarnej. Stwierdzono również, że model środowiskowy charakteryzuje się większą efektywnością, jeżeli chodzi o zwiększanie jakości życia pacjentów, pozwala na promowanie i zaspokajanie podstawowych praw pacjentów, niekoniecznie jest to model droższy od modelu stacjonarnego i co równie ważne, jest modelem preferowanym przez pacjentów. W Zabrzu dużą część mieszkańców stanowią seniorzy, w związku z tym Miasto wychodzi im naprzeciw umożliwiając im zrzeszanie się w klubach seniorów, kołach emerytów, dziennych domach seniorów, stowarzyszeniach działających na rzecz seniorów, które często są dotowane przez miasto. Podczas takiej integracji, seniorzy poprawiają stan swojego zdrowia psychicznego. W Zabrzu ciągle rośnie liczba działań na rzecz seniorów.

Na utrzymanie dobrej kondycji psychicznej mieszkańców Miasta, wpływ ma dostęp do obiektów rekreacyjno-kulturalno-rozrywkowej. W Zabrzu występują licznie tego typu miejsca (kina, pływalnie, teatr, filharmonia, dom muzyki i tańca, MOSiR, itp.) Pracodawcy często wychodzą z inicjatywą i zapewniają swoim pracownikom karty dostępu do siłowni, pływalni i wszelkich innych działań mających wpływ na propagowanie zdrowego stylu życia, poprzez dofinansowanie kart „multisport". W Zabrzu każdego roku powstają nowe siłownie „pod chmurką", ścieżki rowerowe, place zabaw – zwiększające dostępność dla mieszkańców do uprawiania aktywności na świeżym powietrzu.

Na poprawę zdrowia psychicznego mieszkańców ogromny wpływ ma środowisko, w jakim żyjemy. Już od kilku lat Miasto, podejmuje kroki do poprawy jakości powietrza, głównie w okresie grzewczym, kiedy na terenie województwa śląskiego występuje największy smog. Jednym z takich kroków jest dofinansowanie wymiany nie ekologicznych kotłów grzewczych na nowe, założenie fotowoltaiki – jako bardziej ekologicznego źródła energii, termomodernizacji budynków. Miasto również podejmuje wszelkie kroki w zapewnieniu przyjaznej infrastruktury zielonej sprzyjającej wypoczynkowi.

Miasto Zabrze prowadzi integrację społeczną osób cierpiących na zaburzenia psychiczne poprzez organizację konkursów dla organizacji pozarządowych prowadzących swoją działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

Kolejnym działaniem na rzecz ochrony zdrowia psychicznego jest wspieranie rodzin w kształtowaniu warunków sprzyjających zdrowemu rozwoju , profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego poprzez wpieranie przyszłego rodzicielstwa w dostępie do szkół rodzenia, dostępności do świadczeń rehabilitacyjnych dla niepełnosprawnych dzieci, w dostępie do żłobków, przedszkoli.

Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na rozwój chorób psychicznych jest bezrobocie, poczucie bezradności związane z brakiem pracy, brakiem kwalifikacji na rynku pracy, w związku z tym Powiatowy Urząd Pracy podejmuje szereg działań aktywizacyjnych osoby do znalezienia pracy i udoskonalenia, zwiększenia swoich kwalifikacji zawodowych, poprzez szkolenia, kursy, staże, tworzenie dofinansowań dla stanowisk pracy osób niepełnosprawnych. Powstają programy aktywizujące młode mamy do podjęcia zatrudnienia.

Uzależnienia są również dużym impulsem do zaistnienia zaburzeń psychicznych, bez względu czy jest to alkohol, narkotyki czy dopalacze każde z nich może przyczynić się do rozwoju choroby psychicznej, dlatego ważne jest by przeciwdziałać tym nałogom ale i pomagać osobom dotkniętym tym problemem poprzez zapewnienie dostępu do terapeutów, grup wsparcia. Często takie osoby wymagają konsultacji lekarskich, a nawet umieszczenia w domach gdzie pod opieką wyspecjalizowanego personelu mogą poprawić swój stan psychiczny.

W Zabrzu funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej dla chorych psychicznie, w której może zamieszkać 90 podopiecznych, jest również Środowiskowy Dom Samopomocy, gdzie 20 podopiecznych uczy się samodzielności, oprócz tego są Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej gdzie osoby niepełnosprawne w ciągu dnia mogą spędzać swój czas na terapii zajęciowej. Są to głownie

dorosłe osoby, niepełnosprawne intelektualnie, które każdego dnia przywożone są przez osobę bliską do takiego miejsca i tam spędzają czas do późnych godzin popołudniowych, dając wytchnienie swoim opiekunom.

Zaburzenia psychiczne coraz częściej dotykają dzieci i to w coraz młodszym wieku. Dlatego Miasto Zabrze propaguje wszelakie akcje mające na celu zachowanie dobrego stanu zdrowia dzieci (spotkania z terapeutami na temat uzależnień, psychologami o nieradzeniu sobie ze stresem, wspieranie szkolnych psychologów). Miasto wspiera organizacje pożytku publicznego działające na rzecz dzieci i młodzieży, dofinansowuje działalność świetlic środowiskowych, wypoczynku letniego oraz ferii zimowych dla dzieci z zabrzańskich rodzin.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Programy zdrowotne dla mieszkańców Miasta Zabrze do realizacji w latach 2016-2018
2. Podstawa prawna
art. 7 ust. 1, art. 8 ust.1, art. 48 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XVIII/184/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 16.11.2015 r. w sprawie przyjęcia programów zdrowotnych dla mieszkańców Miasta Zabrze do realizacji w latach 2016-2018.
4. **Czas obowiązywania**
2016-2018
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
1. Identyfikacja dzieci z próchnicą z zabrzańskich szkół poprzez ocenę stanu uzębienia przez lekarza stomatologa. 2. Identyfikacja dzieci z zabrzańskich szkół zagrożonych wadami postawy, poprzez wykonanie testu sprawdzającego postawę ciała dziecka. 3. Zadanie publiczne na rzecz mieszkańców Miasta Zabrza z zakresu zdrowia publicznego w 2018 roku w ramach II celu operacyjnego „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”, „Program zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemem uzależnień, ich rodzin oraz promocja zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu Miasta Zabrze” w roku 2018. 4. Program polityki zdrowotnej: „Kompleksowa terapia i rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu Miasta Zabrze”. Cel główny: wczesna diagnostyka i terapia zaburzeń rozwojowych u dzieci z grupy ryzyka okołoporodowego, diagnoza psychologiczna i logopedyczna oraz rehabilitacja dzieci z problemami rozwojowymi, a także zapewnienie ciągłości procesu kompleksowej terapii dzieciom zamieszkałym na terenie Gminy Zabrze, w przedziale wiekowym od 0-25 lat.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

1. „Zintegrowana skojarzona profilaktyka próchnicy zębów dla dzieci z zabrzańskich szkół z elementami profilaktyki uzależnień.” – Zadanie zostało zrealizowane w 100 % . Przebadanych zostało 1200 dzieci.
2. „Poprawa opieki profilaktycznej poprzez wzmacnianie medycyny szkolnej zapobieganiu wadom postawy dzieci z zabrzańskich szkół z elementami profilaktyki uzależnień.” – Zadanie zostało zrealizowane w 100 % . Przebadanych zostało 1200 dzieci.
3. Zadanie zostało zrealizowane w 100 %.
4. Program polityki zdrowotnej: „Kompleksowa terapia i rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu Miasta Zabrze” został zrealizowany w 100%.

8. Abstrakt sprawozdania

1. Zadanie w 2018 r. realizowały 3 podmioty lecznicze, Miasto dofinansowało to zadanie w wysokości 26249,00 zł. Zadanie polegało na identyfikacji dzieci z próchnicą z zabrzańskich szkół podstawowych w grupie wiekowej 7 i 8 lat, poprzez ocenę stanu uzębienia przez lekarza stomatologa. W wyniku programu przebadano 1200 dzieci, gdzie u 1032 dzieci zdiagnozowano próchnicę
   co stanowi 86% przebadanych dzieci.
2. Zadanie w 2018 r. realizowały 3 podmioty lecznicze, Miasto dofinansowało to zadanie w wysokości 50380,00 zł. Zadanie polegało na identyfikacji dzieci zagrożonych wadami postawy z zabrzańskich szkół w grupie wiekowej 10 i 11 lat poprzez wykonanie testu sprawdzającego postawę ciała dziecka przez pielęgniarkę wyszkoloną w tym kierunku. W wyniku programu przebadano 1200 dzieci, gdzie u 443 dzieci zdiagnozowano wady postawy co stanowi 37% przebadanych dzieci.
3. Realizując program z zakresu zdrowia publicznego w 2018 wykonano: 4 314 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych, w ramach programu zrealizowano: 3 014 osobodni oraz 1300 porad grupowych, m.in. poprzez: oddziaływania grupowe motywacyjne, które przeznaczone były dla osób o ograniczonych zdolnościach funkcjonowania poznawczego, poprzez zapewnienie ciągłości prowadzonych zajęć terapii grupowej - zajęcia prowadzone były w grupach poniżej 6 osób, oraz oddziaływania socjoterapeutyczne -działania profilaktyczne o charakterze uniwersalno-selektywnym, -2 022 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych, ułatwiających pierwszy kontakt, poprzez konsultacje terapeutyczne indywidualne dla osób z problemem uzależnień oraz rodzin, zainteresowanych uzyskaniem porady w sprawie możliwości podjęcia leczenia, poprzez poradnictwo terapeutyczne i lekarskie, indywidualne konsultacje dla rodziców, realizowano świadczenia w dni wolne od pracy tj. w soboty celem zwiększenia dostępności, realizowano poradnictwo prawno-psychospołeczne instytucjonalne motywowanie do podjęcia leczenia ambulatoryjnego bądź stacjonarnego, - 558 osób uczestniczyło w programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego, w programie realizowano, oddziaływania wczesnej interwencji, doskonalono kompetencje zawodowe pracowników, organizowano warsztaty, konferencję dotyczącą problemów uzależnień, przeprowadzono program alternatywnych dla alkoholu/narkotyków form spędzania wolnego czasu.
4. Programem polityki zdrowotnej objęto 300 dzieci i młodzieży w wieku 0-25 lat zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze. Zgłaszający się pacjenci zostali poddani specjalistycznemu badaniu

wstępnemu oraz zakwalifikowani do poszczególnych form usprawniania psychologicznego, logopedycznego, a także zabiegów kinezyterapeutycznych i fizykoterapeutycznych.

Na realizację programu przeznaczono 390 000,00 zł.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

1. Zadanie w 2018 r. realizowały 3 podmioty lecznicze, Miasto dofinansowało to zadanie w wysokości 26249,00 zł. Zadanie polegało na identyfikacji dzieci z próchnicą z zabrzańskich szkół w grupie wiekowej 7 i 8 lat poprzez ocenę stanu uzębienia przez lekarza stomatologa. W przypadku wykrycia próchnicy dzieci były skierowane na leczenie stomatologiczne do gabinetu dentystycznego. Każde z dzieci było objęte instruktażem prawidłowej higieny jamy ustnej. Dodatkowo każde dziecko wzięło udział w pogadance na temat uzależnień alkoholowych, przeciwdziałania oraz następstw z nimi związanych. Akcji towarzyszyła promocja poprzez zamieszczenie informacji w prasie lokalnej informacji o realizowanym zadaniu. W wyniku programu przebadano 1200 dzieci, gdzie u 1032 dzieci zdiagnozowano próchnicę, co stanowi 86% przebadanych dzieci. Jest to bardzo zły wynik, ale dzięki przeprowadzonemu badaniu próchnica została zdiagnozowana, a dzieci mogły poddać się leczeniu w celu poprawienia stanu zdrowia uzębienia.
2. Zadanie w 2018 r. realizowały 3 podmioty lecznicze, Miasto dofinansowało to zadanie w wysokości 50380,00 zł. Zadanie polegało na identyfikacji dzieci zagrożonych wadami postawy z zabrzańskich szkół w grupie wiekowej 10 i 11 lat poprzez wykonanie testu sprawdzającego postawę ciała dziecka przez pielęgniarkę wyszkoloną w tym kierunku. W przypadku wykrycia wad postawy dzieci były kierowane do kolejnego etapu, gdzie lekarz wykonał specjalistyczne badania - weryfikujące wstępną diagnozę i w razie potrzeby kierował na dalszą diagnostykę. Rehabilitant z każdym z uczestników drugiego etapu przeprowadził instruktaż oraz wyznaczył indywidualne ćwiczenia korekcyjne z zakresu profilaktyki wad układu ruchu. Dodatkowo każde dziecko wzięło udział w pogadance na temat uzależnień alkoholowych, przeciwdziałania oraz następstw z nimi związanych. Akcji towarzyszyła promocja poprzez zamieszczenie informacji w prasie lokalnej informacji o realizowanym zadaniu. W wyniku programu przebadano 1200 dzieci, gdzie u 443 dzieci zdiagnozowano wady postawy co stanowi 37% przebadanych dzieci. Jest to zły wynik, ale dzięki przeprowadzonemu badaniu wady postawy zostały zdiagnozowane w momencie kiedy jeszcze ćwiczenia korekcyjne mogą przynieść wymierny efekt.
3. Na zadanie opisane w punkcie 6, zgodne z celami i priorytetami ujętymi w uchwale (Uchwała Nr XVIII/184/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 16.11.2015 r. w sprawie przyjęcia programów zdrowotnych dla mieszkańców Miasta Zabrze do realizacji w latach 2016-2018), w 2018 r. został ogłoszony konkurs na realizatora zadania publicznego z zakresu zdrowia publicznego. Przeznaczono na powyższy cel: 660 000,00 zł. W wyniku procedury konkursowej, wyłoniono 1 realizatora, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i Leczenia Uzależnień, ul. Park Hutniczy 6, 41-800, Zabrze. Program został zrealizowany zgodnie z obowiązującymi standardami medycznymi. Środki finansowe zostały wykorzystane w całości zgodnie z celem, ich uzyskania oraz zgodnie z określonymi umową warunkami i kosztorysem. Realizując program zdrowotny wykonano: -4314 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych w ramach programu zrealizowano: 3 014 osobodni oraz 1 300 porad grupowych, prowadzono: Oddziaływania grupowe motywacyjne przeznaczone były dla osób o ograniczonych zdolnościach funkcjonowania poznawczego, kierowanych m.in. z placówek pomocy społecznej. W wielu przypadkach były to osoby, które z różnych powodów nie mogą korzystać ze standardowego programu terapii. Celem oddziaływań było wzmacnianie motywacji do zmiany dotychczasowego stylu życia, uświadomienie szkód wynikających z nadużywania

środków psychoaktywnych oraz zysków płynących z utrzymywania abstynencji poprzez dostarczenie podstawowej wiedzy i odniesienie jej do osobistych doświadczeń uczestników.

Zapewnienie ciągłości prowadzonych zajęć terapii grupowej- Zajęcia prowadzone były w grupach poniżej 6 osób, ponieważ uczestnicy w ostatniej chwili zgłaszali nieobecność z przyczyn losowych lub przerywali swój udział z nieustalonych przyczyn (jest to często konsekwencja działania mechanizmów chorobowych). Mimo braku kompletu, zajęcia były realizowane, by zapewnić ciągłość realizacji świadczeń zdrowotnych.

Oddziaływania socjoterapeutyczne - działania profilaktyczne o charakterze uniwersalno-selektywnym, które pozwalają dziecku zmienić fałszywe postrzeganie siebie, otaczającego świata, ludzi dorosłych, a także mogą być sposobem korygowania zaburzonych zachowań. Działania te były zaplanowane przez osoby prowadzące grupę na podstawie diagnozy każdego uczestnika i prowadzone metodą społeczności terapeutycznej. W pracy wykorzystywane były również elementy dialogu motywującego, w szczególności poznanie i empatyczne podejście do dziecka i jego rodzica, a następnie bazowanie na pozytywnych stronach dziecka i ciągłe wzmacnianie ich. Duży nacisk kładziono na atmosferę życzliwości i bezpieczeństwa. Oddziaływania wzbogacone były o **arteterapię** dla dzieci zagrożonych uzależnieniem -elementy arteterapii stanowiły formę rozszerzenia grupowych oddziaływań terapeutycznych np. warsztaty teatralne, ceramiczne. Czas pobytu w grupie 12 miesięcy przez 5 dni w tygodniu od 12.30 do 17.30, ustalony wg potrzeb grupy.

Udział terapeutów Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w cyklicznych grupowych spotkaniach organizowanych w Klubie Abstynenta „Nowe Życie" głównym celem było zapoznanie z programem Ośrodka, motywowanie do terapii, uwrażliwienia na znaczenie zmiany dotychczasowego stylu funkcjonowania i trzeźwego życia .

2 022 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych, ułatwiających pierwszy kontakt oraz dostępność do świadczeń zdrowotnych prowadzono:

Konsultacje terapeutyczne indywidualne dla osób z problemem uzależnień oraz ich rodzin zainteresowanych uzyskaniem porady w sprawie możliwości podjęcia leczenia, wykazujących brak motywacji do terapii i oporujących przed założeniem pełnej dokumentacji medycznej.

Poradnictwo terapeutyczne i lekarskie- udzielane poza kontraktem z Narodowym Funduszem Zdrowia celem zwiększenia dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych.

Indywidualne konsultacje dla rodziców.

Realizowano świadczenia w dni wolne od pracy tj. w soboty celem zwiększenia dostępności.

Instytucjonalne motywowanie do podjęcia leczenia ambulatoryjnego bądź stacjonarnego: rozmowy indywidualne o charakterze interwencyjno-motywującym dla osób szczególnie negatywnie nastawionych do terapii, wobec których rodzina oraz inne instytucje podjęły kroki w kierunku zobowiązania do leczenia, udział w posiedzeniach grup roboczych związanych z procedurą Niebieska Karta, udział w posiedzeniach MKRPA, dokonujących analizy spraw dotyczących zobowiązania do leczenia odwykowego, udział w posiedzeniach Sądu dotyczących zobowiązania do leczenia, udział w spotkaniach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Poradnictwo prawno-psychospołeczne - przewidziane dla pacjentów Ośrodka, którzy w trakcie oddziaływań terapeutycznych zgłaszali problemy związane z funkcjonowaniem w sytuacji przemocy czy też nie znajdywały sposobu na rozwiązanie aktualnych problemów prawnych, a ich sytuacja finansowa nie pozwalała na skorzystanie z usług kancelarii prawnej.

558 osób uczestniczyło w programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego, w programie realizowano:

Oddziaływania wczesnej interwencji: realizacja programu profilaktycznego Fred goes net dla młodzieży zabrzańskich szkół, organizowanie Dni Otwartych - spotkania dla uczniów zabrzańskich szkół, mające na celu zmniejszenie poziomu lęku przed zgłoszeniem się do Ośrodka w przypadku zaistniałych problemów, ale także stworzenie okazji do skonfrontowania, niekiedy stereotypowego, myślenia nie tylko o samych placówkach terapeutycznych, ale także o osobach korzystających z ich pomocy, udział przedstawicieli Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w cyklicznych spotkaniach organizowanych przez Zabrzańskie Stowarzyszenie „Żyj i daj Żyć" / inne instytucje pomocowe, udział przedstawicieli Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w audycjach radiowych i telewizyjnych (Radio Silesia, Telewizja Zabrze), udział pracowników Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w spotkaniach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, współpraca z Politechniką Śląską w Zabrzu w zakresie organizacji warsztatów profilaktycznych.

Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego (szkolenia i superwizji) - doskonalenie umiejętności pracowników lecznictwa odwykowego przekłada się na podnoszenie jakości świadczonych usług zdrowotnych.

Organizowanie warsztatów, konferencji dotyczących problemów uzależnień, w tym Lauru Profilaktyka Roku – oddziaływania profilaktyczne były realizowane w ramach profilaktyki uniwersalnej wśród pedagogów, pracowników wymiaru sprawiedliwości, pomocy społecznej oraz innych grup zawodowych, które, na co dzień w swojej pracy mają kontakt z osobami dotkniętymi wykluczeniem społecznym i towarzyszącym temu zjawisku problemem uzależnień. Celem tych oddziaływań było dostarczenie wiedzy w zakresie objawów, szkodliwości uzależnień przemocy, komunikacji oraz integracja środowiska lokalnego i stworzenie zintegrowanej i współpracującej sieci pomocy dla osób dotkniętych problemem uzależnień.

Program alternatywnych dla alkoholu/narkotyków form spędzania wolnego czasu:

zajęcia angażujące młodzież (uczestniczącą w terapii) w różne aktywne, alternatywne dla alkoholu/narkotyków formy spędzania wolnego, czasu np. wyjścia do kina, teatru, zajęcia sportowe. Arteterapia dla młodzieży z problemem uzależnień oraz dla dzieci zagrożonych uzależnieniem - elementy arteterapii stanowią formę wzbogacenia oddziaływań socjoterapeutycznych, np. warsztaty, ceramiczne, organizowanie turnieju piłki halowej „Graj o swoje". Celem turnieju było promowanie zdrowego stylu życia, kreowanie wizerunku zdrowej współpracy, podkreślanie znaczenia sportu w profilaktyce uzależnień oraz integracja środowiska. W turnieju brały udział pacjenci ośrodków uzależnień, liderzy młodzieżowi, terapeuci oraz pracownicy instytucji pomocowych.

4. Realizator programu: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży został wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert, czas realizacji:05.04.2018 r. – 31.12.2018 r. W ramach programu wykonano 7 800 procedur, w tym:

- Badanie lekarskie specjalistyczne w ramach Wczesnej Interwencji (porada lekarska z pogadanka, instruktaż, badanie w kierunku FAS) – 400
- Badanie i terapia psychologiczna (badanie, terapia – w tym FAS, instruktaż, grupy wsparcia) – 400
- Badanie i terapia logopedyczna (badanie, terapia – w tym FAS, instruktaż) – 300
- Kinezyterapia (porada fizjoterapeutyczna, diagnoza funkcjonalna, specjalistyczna terapia fizjoterapeutyczna, instruktaż i edukacja rodziców i opiekunów w tym FAS), zabiegi fizykalne – 5 100

- Funkcjonalna Indywidualna Terapia Skolioz (badanie, terapia, leczenie wad postawy, instruktaż) zabiegi fizykalne – 1 450
- Muzykoterapia (ocena i terapia dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym, autyzmem, z różnego typu zaburzeniami słuchu, wzroku, niepełnosprawnymi umysłowo, a także dzieci z zaburzeniami zachowania) - 150

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Lokalny program pomocy społecznej - program osłonowy w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2014-2020
2. Podstawa prawna
Art. 17 ust. 2 pkt. 4 i art.. 110 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej
3. Uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XLVII/699/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 20.01.2014 r. w sprawie przyjęcia Programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2014 – 2020.
4. **Czas obowiązywania**
2014-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Program jest elementem polityki społecznej Miasta Zabrze w zakresie: • poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach, • poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży, • kształtowaniu właściwych nawyków żywieniowych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
W roku 2018 w porównaniu do roku 2014 nastąpił spadek liczby osób objętych Programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” o 57,62%. Znaczne zmniejszenie liczby osób korzystających z Programu dotyczyło wszystkich zrealizowanych form pomocy. O 47,94% zmalała liczba dzieci objętych pomocą w formie posiłku w ramach programu osłonowego. W sumie wydano o 36,71% mniej posiłków. Ogólny koszt realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2018r w porównaniu do 2014r uległ zmniejszeniu o kwotę 2 857 003zł tj. 42,67%. Natomiast koszt realizacji programu osłonowego uległ zmniejszeniu o kwotę 23394zł tj. 19,16%. Zaobserwowana tendencja spadkowa liczby osób korzystających z pomocy w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” znajduje odzwierciedlenie w ogólnym spadku liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej. Powyższa sytuacja ma bezpośredni związek ze spadkiem bezrobocia oraz poprawą sytuacji finansowej rodzin z dziećmi w związku z realizacją od 01 kwietnia 2016r Programu Rodzina 500+.

8. Abstrakt sprawozdania
W treści uchwały Rady Ministrów uwzględniono możliwość finansowania dożywiania dzieci i młodzieży wywodzącej się z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego, określonego w przepisach o pomocy społecznej, o ile gmina uchwali program osłonowy adresowany do tej grupy mieszkańców. Z uwagi na to, że w Gminie Zabrze od kilku lat udzielana jest pomoc w formie dożywiania również dzieciom, z rodzin, w których dochód przekracza ustawowe kryterium, a występują szczególnie uzasadnione powody dla zastosowania tego rodzaju wsparcia. Program osłonowy w zakresie dożywiania wpisuje się w kierunki zmian społecznych wyznaczone w strategii polityki rozwiązywania problemów społecznych Miasta Zabrze na lata 2014-2020. Program jest spójny z celem szczegółowym zawartym w w/w strategii dla obszaru Pomoc Społeczna, który obejmuje „Rozwój form wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym" oraz zgodny z założeniami polityki społecznej na szczeblu powiatu, regionu i kraju.
9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W 2018 roku aż 1956 dzieci oraz uczniów było objętych wsparciem w zakresie dożywiania, a ilość zrealizowanych posiłków wyniosła 202 995 na kwotę 1 091 839zł. W trybie udzielania pomocy w postaci posiłku dla dzieci i uczniów, bez wydawania decyzji administracyjnej oraz przeprowadzania wywiadu środowiskowego objęto wsparciem 253 uczniów, ilość zrealizowanych posiłków wyniosła 16 120 na kwotę 98 720zł.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program Wspierania Rodziny I Rozwoju Pieczy Zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Art. 176, art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LX/715/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020
4. **Czas obowiązywania**
2018-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Zgodnie z Programem Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020 CWKDiM realizowało w 2018 roku następujące zadania: • kontynuowanie przekształcania CWKDiM w mniejsze placówki z limitem miejsc zgodnym z obowiązującą ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, • wspieranie pełnoletnich wychowanków w procesie ich usamodzielnienia, • zmniejszenie liczby wychowanków poniżej 10 roku życia przebywających w placówce, • rozwój wolontariatu na rzecz dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, • utworzenie dodatkowego mieszkania dla 10 dzieci.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Cel dotyczący wspierania pełnoletnich wychowanków w procesie ich usamodzielniania realizowany jest na bieżąco. Na terenie placówki podejmuje się wszystkie możliwe działania na rzecz ułatwienia wychowankom startu w dorosłe życie. Cel dotyczący zmniejszenia dzieci poniżej 10 roku życia został zrealizowany dzięki podejmowanej współpracy z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Cel dotyczący rozwoju wolontariatu realizowany jest na bieżąco. Stale podejmowane są działania ukierunkowane na pozyskanie kolejnych kandydatów zainteresowanych świadczeniem pomocy na rzecz dzieci. Cel dotyczący utworzenia dodatkowego mieszkania nie został osiągnięty. Pozostaje w fazie dalszej realizacji.

8. Abstrakt sprawozdania

W 2018 roku do Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach skierowany został wniosek o zarejestrowanie kolejnych 3 placówek wyłonionych z CWKDiM z limitem miejsc zgodnym z obowiązującymi standardami opieki. Proces rejestracji nie został jeszcze zakończony.
Pełnoletni wychowankowie CWKDiM na bieżąco wspierani byli w ich procesie usamodzielnienia. W czasie pobytu w placówce w/w na bieżąco otrzymywali pomoc w zakresie uzyskania własnego lokalu mieszkalnego, kontynuacji nauki i zdobycia zawodu. Na terenie placówki poddawani byli treningowi ukierunkowanemu na ukształtowanie i utrwalenie zdolności koniecznych w samodzielnej egzystencji. Wychowankowie ci mieli zapewniony dostęp do pomocy pracownika socjalnego. Mogli tez korzystać ze wsparcia psychologicznego i pedagogicznego.
Działania podejmowane przez CWKDiM w Zabrzu w ramach realizacji wytyczonych programem zadań doprowadziły do zmniejszenia się liczby wychowanków poniżej 10 roku życia. Spośród 7 wychowanków w tym wieku w placówce pozostało 3.
W ramach rozwoju wolontariatu placówka starała się pozyskiwać nowych kandydatów zainteresowanych świadczeniem pomocy na rzecz przebywających tu dzieci. W 2018 roku podpisano kolejną umowę na świadczenie usług w zakresie wolontariatu. Na przestrzeni roku sprawozdawczego z placówką współpracowało 5 wolontariuszy.
W 2018 roku podejmowane były działania zmierzające do otwarcia nowego mieszkania dla 10 dzieci. W zasobach miasta nie znaleziono jednak lokalu spełniającego wymagania wynikające z jego przeznaczenia. Realizacja tego zadania przeniesiona została na rok 2019.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu

CWKDiM jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego z ilością miejsc ustaloną na 87. Na przestrzeni 2018 roku CWKDiM obejmowało opieką 114 dzieci w wieku od 5 do 21 roku życia. W tym czasie do placówki przyjęto 18 dzieci. Placówkę opuściło 29 wychowanków, w tym 7 małoletnich i 22 pełnoletnich. Spośród 7 małoletnich wychowanków:

- 2 wychowanków powróciło do rodzin własnych
- 1 wychowanek został przysposobiony
- 1 wychowanka za zgodą sądu rodzinnego zawarła związek małżeński i usamodzielniła się
- 3 wychowanków trafiło do rodzinnej opieki zastępczej

Spośród 22 pełnoletnich wychowanków:

- 7 wychowanków uzyskało możliwość zamieszkania w mieszkaniach chronionych na terenie miasta Zabrze
- 1 wychowanek, ze względu na niepełnosprawność, umieszczony został w domu pomocy społecznej dla osób chorych psychicznie
- 14 wychowanków powróciło do rodzin własnych bądź założyło własne gospodarstwa domowe.

W związku z koniecznością dostosowania istniejących placówek opiekuńczo-wychowawczych do obowiązujących standardów opieki CWKDiM podlega procesowi przekształcania w zespół mniejszych placówek, w których przebywałoby nie więcej niż 14 dzieci w każdej z osobna. W efekcie podejmowanych w tym zakresie działań w 2017 roku z CWKDiM zostało już wyłonionych i zarejestrowanych w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 1, Zabrze ul. Budowlana 26 a /14 miejsc/
- placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 2, Zabrze ul. Zwycięstwa 1/5 /10 miejsc/
- placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 3, Zabrze ul. Kossaka 21/2 /10 miejsc/
- placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 4, Zabrze ul. Nyska 30/1 /10 miejsc/
- placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 5, Zabrze ul. Niepokólczyckiego 45 /14 miejsc/

W 2018 roku CWKDiM skierowało do Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach wniosek o zarejestrowanie kolejnych 3 placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- placówki opiekuńczo-wychowawczej nr 6, Zabrze ul. Ratuszowa 3/3 /9 miejsc/
- placówki opiekuńczo-wychowawczej nr 7, Zabrze ul. Stalmacha 11/3 /10 miejsc/
- placówki opiekuńczo-wychowawczej nr 8, Zabrze ul. Bytomska 92/7 /10 miejsc/

Proces rejestracji placówek nie został jeszcze zakończony.

W prowadzonej na terenie CWKDiM pracy wychowawczej z dziećmi i dorosłymi wychowankami dąży się do przygotowania ich do samodzielnego życia poprzez ukształtowanie w nich odpowiednich kompetencji emocjonalnych i społecznych, a także wypracowanie umiejętności przydatnych w codziennym życiu. Nacisk kładzie się na edukację szkolną zapewniającą dzieciom możliwość zdobycia zawodu gwarantującego utrzymanie się w dorosłym życiu. Wychowankowie CWKDiM w 2018 roku uczęszczali do szkół podstawowych, gimnazjalnych, zawodowych i średnich. Dwóch wychowanków dostało się na studia i z powodzeniem je kontynuuje. Dorośli wychowankowie CWKDiM mają możliwość pobytu w placówce do ukończenia edukacji szkolnej o ile ich funkcjonowanie nie koliduje z przyjętymi normami i zasadami społecznymi oraz ustalonym regulaminem. Po opuszczeniu placówki mają możliwość zamieszkania w mieszkaniach chronionych, prowadzonych przez MOPR w Zabrzu. Dorosłym wychowankom pomaga się w załatwianiu spraw formalnych, takich jak złożenie wniosku o mieszkanie, opiniowanie tego wniosku, uzyskiwanie orzeczeń o niepełnosprawności i rent socjalnych. Podejmuje się działania w celu aktywizowania zawodowego wychowanków. Motywuje się ich i pomaga im w pozyskaniu pracy. Wychowankowie naszej placówki uczestniczą w projektach unijnych. Zdobywają w ten sposób dodatkowe uprawnienia. Mają możliwość ukończenia kursów zawodowych i prawa jazdy. Na przestrzeni 2018 roku:

- 1 wychowanka zdobyła prawo jazdy kategorii B,
- 2 wychowanków rozpoczęło kurs. prawa jazdy,
- 1 wychowanek uzyskał uprawnienia do obsługi wózków widłowych,
- 3 wychowanków ukończyło kurs spawacza.

Dzięki pozyskiwaniu dodatkowych uprawnień nasi wychowankowie mają zapewniony lepszy start w dorosłe życie. Zwiększają w ten sposób szanse na znalezienie zatrudnienia. Zgodnie z wytycznymi ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie powinny przebywać dzieci poniżej 10 roku życia. Jednakże takie sytuacje się zdarzają, przy czym należy stwierdzić, że mają miejsce stosunkowo rzadko. Dochodzi do nich kiedy istnieje absolutna konieczność zapewnienia dziecku opieki zastępczej, a sytuacyjnie nie ma możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej formie opieki. W takich przypadkach działania podejmowane na terenie placówki zmierzają do skrócenia pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez intensywną pracę z rodziną dziecka, współpracę z MOPR w Zabrzu, Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym w Sosnowcu i Sądem Rejonowym w Zabrzu. Pracuje się nad tym, żeby dzieci te mogły wrócić pod opiekę rodziców, a jeśli nie jest to możliwe, żeby mogły trafić do rodzinnej formy, tj. opieki zastępczej lub do adopcji. Wskutek podejmowanych na terenie placówki działań oraz intensywnej współpracy z instytucjami działającymi na rzecz dzieci w 2018 roku, udało się zmniejszyć w sposób istotny ilość wychowanków CWKDiM w wieku poniżej 10 roku życia. Spośród 7 wychowanków w tym wieku:

- 1 dziecko trafiło do adopcji,
- 3 dzieci przekazano do rodzinnej opieki zastępczej,
- w stosunku do 3 pozostałych wniesione zostały do sądu sprawy o ich powrót pod opiekę rodziców.

Na przestrzeni 2018 roku CWKDiM współpracowało z 5 wolontariuszami:

- w 4 przypadkach jest to współpraca wieloletnia,
- w 1 przypadku doszło do podpisania nowej umowy o świadczenie usług w zakresie wolontariatu.

Nasi wolontariusze wspierają kadrę pedagogiczną placówki w ich działaniach opiekuńczych i wychowawczych. Udzielają dzieciom wsparcia emocjonalnego. Pomagają im w ich codziennych obowiązkach. Spędzają z dziećmi ich czas wolny. Często przekazują dzieciom własne pasje i zainteresowania. Ich wkład w pracę z dziećmi jest niezaprzeczalny. Dlatego też, staramy się pielęgnować istniejące już relacje z dotychczasowymi wolontariuszami, ale też pozyskiwać do współpracy nowych kandydatów. Kadra pedagogiczna placówki jest otwarta na współpracę z młodymi wolontariuszami.
Zgodnie z obraną strategią polityki rozwiązywania problemów społecznych Miasta Zabrze na lata 2010-2020. w ramach CWKDiM planowane jest utworzenie kolejnego mieszkania dla 10 dzieci. W 2018 roku z ramienia placówki podejmowane były działania w celu pozyskania z zasobów miasta odpowiedniego lokalu mieszkalnego. Jednak na tym etapie nie udało się znaleźć takiego lokalu, który spełniałby wymagania narzucone jego przeznaczeniem. Cel w tym zakresie nie został jeszcze osiągnięty i podlegać będzie dalszej realizacji w kolejnych latach.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program na rzecz integracji społeczno- zawodowej osób niepełnosprawnych
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Art. 110 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XLV/509/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu na Rzecz Integracji Społeczno-Zawodowej Osób Niepełnosprawnych
4. Czas obowiązywania
2017-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cel główny: • wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych niepełnosprawnych klientów MOPR Zabrze oraz osób z ich otoczenia biorących udział w Projekcie. Cele szczegółowe: • zmniejszenie barier psychologicznych, społecznych i zdrowotnych przyczyniających się do izolacji społecznej, • zwiększenie motywacji do zmiany sytuacji życiowej, oraz wzrost samooceny, • wzrost umiejętności i kwalifikacji zawodowych; • rozpoczęcie i/lub kontynuacja procesu podnoszenia wykształcenia, • podniesienie umiejętności poszukiwania ofert pracy, • podniesienie umiejętności w kwestiach opiekuńczo–wychowawczych, • przekazanie informacji na temat ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, • zapoznanie uczestników projektu i osób z otoczenia z inicjatywami wspierającymi zatrudnienie osób niepełnosprawnych, • rozwój kulturalny, społeczny, zdrowotny i edukacyjny, • inicjowanie współpracy lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Wszystkie wymienione cele szczegółowe mające wpływ na finalną realizację celu głównego dokonywały się w 2018r w ramach działań odbywających się w projekcie „Drogowskaz". Osoby Niepełnosprawne po wstępnej diagnozie przeprowadzonej przez Doradcę ds. Osób Niepełnosprawnych i pracowników Klubu Integracji Społecznej trafiały na zajęcia grupowe, realizowane właśnie w KIS. Po ich ukończeniu angażowane były w cykl spotkań grupowych, zaplanowanych przez doradcę ds. ON, gdzie miały możliwość uczestnictwa (do nadal) w zajęciach, wspólnie z osobami z otoczenia. Tematyka zajęć jest tak dobierana, by w pełni dokonywał się rozwój kulturalny, społeczny, zdrowotny i edukacyjny niepełnosprawnych uczestników projektu. W całym okresie uczestnictwa w projekcie, niepełnosprawni uczestnicy mają możliwość uczestnictwa w wyjazdowych warsztatach integracyjnych, w spotkaniach doradczych z Konsultantem ds. Reintegracji Społecznej i Doradztwa Zawodowego, po których mogą przystępować do kursów zawodowych i stażów. Na chwilę obecną można powiedzieć, że realizacja celów szczegółowych przyczyniających się do osiągnięcia celu głównego została w pełni osiągnięta, bądź będzie kontynuowana w roku 2019r, gdyż niepełnosprawni uczestnicy projektu, którzy przystąpili do „Drogowskazu" w 2018r są nadal jego beneficjentami. A przykładowo w 2019r będzie realizowany kolejny instrument o charakterze społecznym i zdrowotnym – 14-dniowy trening kompetencji i umiejętności społecznych połączony z zespołem ćwiczeń fizycznych, usprawniających psychoruchowo z elementami zajęć rehabilitacyjnych zgodnie z potrzebami osób niepełnosprawnych.

8. Abstrakt sprawozdania

Realizacja celu głównego, jakim jest wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych niepełnosprawnych klientów MOPR Zabrze oraz osób z ich otoczenia biorących udział w projekcie dokonuje się poprzez następujące działania:

- zajęcia indywidualne i grupowe w Klubie Integracji Społecznej,
- zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone przez Doradcę ds. Osób Niepełnosprawnych mające charakter trwały (tzn. beneficjenci projektu maja możliwość uczestnictwa w trwającym cyklu działań nieprzerwanie od stycznia 2018r do nadal),
- spotkania doradcze z Konsultantem ds Reintegracji Społecznej i Doradztwa Zawodowego,
- udział w kursach zawodowych,
- uczestnictwo w 3-miesięcznych stażach,
- udział w treningu kompetencji i umiejętności społecznych połączonym z zespołem ćwiczeń fizycznych, usprawniających psychoruchowo z elementami zajęć rehabilitacyjnych zgodnie z potrzebami osób niepełnosprawnych,
- udział w wyjazdowych warsztatach integracyjnych,
- udział w wyjazdowych warsztatach z zakresu poprawy komunikacji,
- udział w wykładach i prelekcjach prozdrowotnych prowadzonych przez pracowników służby zdrowia,
- udział w indywidualnych zabiegach rehabilitacyjnych wraz z konsultacją lekarską.

Oczywiście uczestnicy projektu w momencie spełnienia kryteriów ustawy o pomocy społecznej mają cały czas możliwość bycia objętymi pomocą finansową i pozafinansową na podstawie przepisów tej ustawy.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2018 r. do Projektu „Drogowskaz" została skierowana grupa 30 osób niepełnosprawnych, spośród których, w procesie diagnozy (rozeznanie zasobów, możliwości, predyspozycji, zagrożeń, oraz problemów) wyselekcjonowano grupę 20 osób, która czynnie uczestniczyła na przestrzeni roku w zaplanowanych działaniach. Spośród wielu form wsparcia oferowanych i organizowanych przez Doradcę ds. Osób Niepełnosprawnych w ramach działań środowiskowych i doradczych dla wszystkich uczestników projektu i otoczenia, stworzono możliwość wzięcia udziału w licznych spotkaniach edukacyjno–doradczych, jak i działaniach integracyjnych w środowisku. Umożliwiono między innymi udział w seansach filmowych w zabrzańskich kinach, udział w spektaklach teatralnych, koncertach w zabrzańskiej Filharmonii, wycieczkach do zabrzańskiego ogrodu botanicznego, gliwickiej Palmiarni, czy do Muzeum Śląskiego w Katowicach.
Grupa osób niepełnosprawnych biorących udział w Projekcie „Drogowskaz" w 2018r odwiedziła Park Miniatur w Inwałdzie. Zorganizowano wycieczkę do Wrocławia, podczas której, uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia Ogrodu Zoologicznego wraz z Afrykarium, oraz obejrzenia Panoramy Racławickiej.

Dużą popularnością cieszył się udział w organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Zabrzu spotkaniach w ramach Kryminalnych Zagadek Śląska. Uczestnicy Projektu byli zachwyceni możliwością uczestnictwa w Jarmarku Bożonarodzeniowym w „magicznej" dzielnicy Katowic – Nikiszowcu.
Niezwykle integrującymi grupę działaniami stały się warsztaty kulinarne, w ramach których uczestnicy przygotowywali różnorakie posiłki: leczo, placki ziemniaczane, sałatki warzywne, czy rybę z frytkami. Kwintesencją i niezwykle udanym zamknięciem roku 2018r stała się uroczysta Wieczerza Wigilijna w całości przygotowana przez osoby biorące udział w Programie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.
Zasadnym wydaje się wspomnieć, że raz w tygodniu grupa osób niepełnosprawnych ma możliwość uczestniczenia w zajęciach na basenie. Dodatkowo aktywność fizyczna uczestników Projektu zwiększana była dzięki indywidualnym zajęciom rehabilitacyjnym realizowanym przez Spółdzielnię Socjalną Akademię Rehabilitacji i Relaksu „Odnowa". Celem tych zajęć była nie tylko poprawa ogólnej sprawności fizycznej uczestników, ale również wzrost motywacji osób niepełnosprawnych biorących udział w projekcie do podejmowania dalszego leczenia i procesu rehabilitacji. O podstawę teoretyczną zajęć prozdrowotnych uczestników projektu zadbał personel Poradni Zdrowotnej „Sanus", prowadząc niezwykle interesujące zajęcia, których tematyką była np. ogólna wiedza internistyczna, prawa pacjenta, profilaktyka nowotworowa, neurologiczna, ortopedyczna. Niemal każdym działaniom na rzecz uczestników Projektu towarzyszą równolegle prowadzone działania na rzecz otoczenia Projektu. Osoby z otoczenia biorą aktywny udział nie tylko w działaniach środowiskowych, takich jak wspomniane wyjazdy do Inwałdu oraz Wrocławia, ale również bardzo chętnie wraz z uczestnikami Projektu realizują działania manualne, realizowane podczas doradztwa grupowego. Tematyka prowadzonych zajęć manualnych jest bardzo różna – od wykonywania kartek okolicznościowych (Święta i uroczystości), poprzez kolorowanie kolorowanek antystresowych, aż po obrazy tworzone metodą haftu krzyżykowego, czy wykonywanie filcowych etui na telefony, długopisy, czy okulary.
W minionym roku niepełnosprawni uczestnicy projektu „Drogowskaz" mieli możliwość zwiększenia swoich umiejętności zawodowych, kompetencji i kwalifikacji dzięki uczestnictwu w kursach zawodowych, tj.: komputerowym ECDL, kursie obsługi wózków jezdniowych, czy kursie obsługi maszyn sprzątających. Część członków grupy uzyskała książeczki zdrowia do celów sanitarno–epidemiologicznych, których posiadanie pozwoli im nie tylko na uzyskanie zatrudnienia, ale również może pomóc w zdobyciu prac dorywczych np. na promocjach, czy festynach przy przygotowywaniu

i podawaniu posiłków. Osoby niepełnosprawne uczestniczyły także w 3-miesięcznych stażach zawodowych.

Regularnie raz w tygodniu odbywają się zajęcia z doradztwa indywidualnego, podczas których uczestnicy Projektu mają możliwość uzyskania doraźnej pomocy w kwestiach poradnictwa zdrowotnego, czy socjalnego, będącego odpowiedzią na pojawiające się codzienne problemy. Grupa osób niepełnosprawnych biorących udział w Projekcie „Drogowskaz" przyciąga do siebie uczestników niczym magnes, dając sobie wzajemnie ciepło, zrozumienie i codzienne wsparcie. Działa jak magnes, przyciągając osoby i instytucje gotowe włączyć się we wspólne niesienie pomocy. Nic więc dziwnego, że u progu 2019 roku wspomniany magnes stał się nie tylko symbolem, logiem, ale i nazwą działającej grupy.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan Potrzeb w Zakresie Wykonywania Prac Społecznie Użytecznych w Zabrzu na rok 2018
2. Podstawa prawna
§2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
uchwała nr LI/617/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2018 r.
4. Czas obowiązywania
2018 r. plan roczny (od lutego do listopada – 10 miesięcy)
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Bezrobocie, którego skutkiem jest wykluczenie społeczne to problem złożony, często dziedziczony z pokolenia na pokolenie. Klienci, którzy biorą udział w programie prac społecznie użytecznych często znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, niejednokrotnie nie posiadają odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Ważnym elementem programu prac społecznie użytecznych jest dopasowanie oferty do odpowiednich umiejętności osoby. Prace społecznie użyteczne są cennymi instrumentami aktywizacji społeczno–zawodowej i mają na celu kształtowanie podstaw oraz przywrócenie zdolności pełnienia ról społecznych i zawodowych. Prace społeczne przyczyniły się również do łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
W roku 2018 budżet na program prac społecznie użytecznych zaplanowany był na poziomie 226.000,00 zł. Na koniec roku wydatkowanie wyniosło 140.255,82 zł, co stanowi 62,06% całości budżetu na ten cel. Wolne miejsca spowodowane były rezygnacjami jednostek (pracodawców) z powodu nie spełniania oczekiwań przez klientów, jak również sporą rotacją uczestników. Powodem wspomnianej rotacji było podjęcie zatrudnienia, niestosowanie się do dyscypliny pracy, pogorszenie stanu zdrowia bądź inne czynniki losowe.

8. Abstrakt sprawozdania
Uczestnikami były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie wychodzenia z bezdomności, jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Plan prac społecznie użytecznych w 2018 roku zakładał stworzenie 140 miejsc prac w 71 podmiotach na terenie miasta Zabrze. Prace wykonywane były między innymi w jednostkach miejskich oraz w organizacjach z zakresu III sektora. Skierowania były wydawane osobom w Powiatowym Urzędzie Pracy. Osoba bezrobotna była zobowiązana do wykonywania prac społecznie użytecznych w określonym miejscu i czasie w wymiarze 40 godzin miesięcznie, za jedną roboczogodzinę otrzymywała świadczenie w wysokości 8,30 zł. Prace społecznie użyteczne obejmowały prace sezonowe, porządkowe, konserwatorskie i remontowe. Prace te mają na celu aktywizację oraz zmotywowanie osób bezrobotnych do regularnego i systematycznego schematu dnia, stwarzają również możliwość kontaktu z potencjalnymi pracodawcami. Realizatorem Prac Społeczno-Użytecznych był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Na dzień 30 listopada 2018 roku w bazie danych figurowało 157 osób spełniających kryteria uczestnictwa, a w ciągu całego roku tych osób figurowało 270. W pracach wzięły udział 163 osoby, w przedszkolach było 40 osób, w stowarzyszeniach 31 osób, w szkołach 58 osób, w pozostałych jednostkach miejskich 34 osoby. W programie prac społecznie użytecznych 33,13 % stanowili klienci pierwszorazowi oraz 66,87 % pokierowani po raz kolejny, 10 osób podjęło zatrudnienie w oparciu o staż, umowę o prace, zlecenie, dzieło oraz w postaci robót publicznych. Pod koniec programu (w listopadzie) było ok. 22 miejsc wolnych oraz 10 miejsc wolnych PAI z powodu braku osób bezrobotnych, spełniających odpowiednie kryteria stawiane przez jednostki, brak ,klientów spełniających wymogi do programu PAI oraz rezygnacji jednostek. Wpływ na to miał również spadek stopy bezrobocia i zwiększona ilość ofert pracy dla pracowników o niskich kwalifikacjach zawodowych. Zgodnie z zawartymi porozumieniami PSU przeprowadzono wizytację w 22 jednostkach.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W roku 2018 zrealizowano ustalenia zapisane w trójstronnym porozumieniu w sprawie programu prac społecznie użytecznych przez instytucje uczestniczące. Poprzez nawiązanie stałych kontaktów i bieżącą wymianę informacji uczestników porozumienia, wypracowano metody pozwalające na sprawną komunikację dającą możliwość na poznanie swoich zadań jak również zadań podmiotów, co przełożyło się na jakość świadczonej obsługi. Dzięki programowi osoby bezrobotne miały możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego oraz poprawienie swojej sytuacji finansowej.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Lata 2016-2020
2. Podstawa prawna
Art. 6 ust 2 pkt. 1 i ust. 3 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XXIV/252/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.04.2016 r. w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.
4. Czas obowiązywania
2016-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Zadania do wykonania w ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016–2020. Cel: Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie w Zabrzu oraz zwiększenie skuteczności i jakości oddziaływań systemu pomocy interdyscyplinarnej wobec problemu przemocy w rodzinie. <u>Obszar I. Profilaktyka i edukacja społeczna.</u> 1. cel szczegółowy: Uwrażliwienie społeczności lokalnej i zwiększenie świadomości społecznej na problem przemocy w rodzinie. <u>Obszar II. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.</u> 2. cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie. <u>Obszar III. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.</u> 3. cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie. ZIK <u>Obszar IV. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</u> 4. cel szczegółowy: Profesjonalizacja i podnoszenie standardów działań w obszarze profilaktyki i interwencji przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy w naszym mieście.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Realizując zadania zawarte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny propagujemy wiedzę na temat zjawiska przemocy poprzez informacje dotyczące możliwości oraz miejsc uzyskania pomocy dla ofiar i sprawców na stronie internetowej MOPR. To zadanie jest nadal realizowane z dbałością o aktualizowanie danych.

W okresie od 2016 r. do 2018 r. przez przewodniczącą MZI zostały przeprowadzone szkolenia dot. zjawiska przemocy, skierowane dla pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych oraz policjantów. W 2016 r. z inicjatywy Regionalnej Śląskiej Koalicji na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sosnowcu odbyło się spotkanie przewodniczących zespołów interdyscyplinarnych, w którym uczestniczyła przewodnicząca zabrzańskiego MZI. Celem spotkania było podsumowanie dotychczasowych działań, ich efektów, a także diagnoza potrzeb rodzin uwikłanych w przemoc.

W 2017 r., w Zabrzu została zorganizowana konferencja dot. podsumowania działań MZI w trakcie, której analizowany był rozwój interdyscyplinarności, zacieśniania współpracy między instytucjami oraz omówione zostały statystyki dot. procedury Niebieskie Karty. W 2017 r. zostały również zredagowane i wydane ulotki "Czy to jest przemoc" zawierające informacje dotyczące zjawiska przemocy i jego rozpoznawania oraz szczegółową listę wszystkich specjalistycznych miejsc w naszym mieście oferujących pomoc w sytuacjach zagrożenia. Ulotki są nadal rozpowszechniane. Co roku aktualizowana jest baza teleadresowa dla osób dotkniętych przemocą.

W oparciu o Ustawę o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie przedstawiciele jednostek organizacyjnych, tj. Pomocy Społecznej, Policji, Oświaty, Ochrony Zdrowia oraz MKRPA, w związku z uzasadnionym podejrzeniem przemocy w rodzinie realizują działania związane z procedurą Niebieskie Karty.

Tabela nr 1. Liczba sporządzonych niebieskich kart.

	2016	2017	2018
Formularz Niebieskie Karty A	274	253	237

Praca odbywa się w powołanych przez MZI grupach roboczych mających za zadanie diagnozę sytuacji, rozeznanie potrzeb konkretnej rodziny i opracowanie indywidualnego planu pomocy.

Tabela nr 2. Praca w ramach grup roboczych.

Lata	2016	2017	2018
Liczba rodzin objętych procedurą NK	374	360	285
Liczba spotkań grup roboczych	1692	1698	1459

Ustawa o przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie obliguje przedstawicieli poszczególnych instytucji do realizacji procedury NK (oświata, służba zdrowia, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, pomoc społeczna), ale nadal większość NK zakładanych jest w wyniku interwencji Policji, w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Tabela nr 3. Liczba Niebieskich Kart zakładanych przez przedstawicieli instytucji.

ROK	2016	2017	2018
Policja	137	146	151
Instytucje Pomocy Społecznej	120	89	71
MKRPA	1	0	0
Oświata	11	14	11
Ochrona Zdrowia	5	4	4

Osoby doświadczające przemocy w rodzinie często nie mogą pozostać w mieszkaniu i potrzebują schronienia. Mogą uzyskać schronienie w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet, w którym funkcjonują dwie placówki tj. Schronisko dla Bezdomnych Kobiet oraz Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży, prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta.

Tabela nr 4. Liczba osób doświadczających Przemocy, którym udzielono całodobowego schronienia.

OSOBY DOŚWIADCZAJĄCE PRZEMOCY, KTÓRYM UDZIELONO CAŁODOBOWEGO SCHRONIENIA W OŚRODKU WSPARCIA DLA KOBIET			
	KOBIETY	DZIECI	RAZEM
2016	53	34	87
2017	52	24	76
2018	28	32	60

W sytuacjach gdy osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie są opiekunowie prawni, dzieci otrzymują wsparcie w Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz placówkach wychowawczych. W 2018 r., w Pieczy Zastępczej zostało umieszczonych 6 dzieci.
W kolejnych latach Miejski Zespół Interdyscyplinarny będzie kontynuować działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pogłębiać istniejącą współpracę międzyinstytucjonalną na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc.

8. Abstrakt sprawozdania

jn.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

ZIK w 2018 r. oferował pomoc w formie grupy wsparcia z elementami psychoedukacji dla osób doświadczających przemocy. Jedna edycja składa się z 10 spotkań. Skorzystało 5 kobiet. ZIK był realizatorem programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Po indywidualnych spotkaniach kwalifikacyjnych utworzono grupę, do której należą mężczyźni skazani wyrokiem pozbawienia wolności z powodu znęcania się nad rodziną i posiadających nadzór kuratora oraz grupa mężczyzn zgłaszających dobrowolny udział w programie. Łącznie do programu

przystąpiło 9 osób, a ukończyło 7. Przez okres 3 lat po zakończeniu programu prowadzony jest monitoring funkcjonowania uczestników. Nadal prowadzony jest monitoring skuteczności programów osób objętych działaniami w latach poprzednich. Ponadto udzielono pomocy psychologicznej lub interwencji kryzysowej 115 osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy w rodzinie. Pracownicy Zespołu Interwencji Kryzysowej współpracowali z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym, byli powoływani do pracy grup roboczych realizujących procedurę Niebieskie Karty. W 2018 r. uruchomiono w ZIK 26 procedur Niebieskie Karty, pracownicy ZIK zostali powołani do grup roboczych realizujących procedurę i uczestniczyli w spotkaniach w Dzielnicowych Punktach Pomocy Rodzinie.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej
2. Podstawa prawna
art.17 ust.1 pkt. 13 i art.19 pkt. 4 ustawy z dna 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XIV/157/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17.09.2007 r.
4. **Czas obowiązywania**
2007-nadal
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Rozwój systemu wsparcia dla dziecka na czas kryzysu w rodzinie naturalnej poprzez: • stwarzanie możliwości pomocy rodzinie naturalnej i dziecku celem umożliwienia powrotu dziecka do swojej rodziny • rozwój systemu wsparcia rodzinnej opieki zastępczej i jego profesjonalizacja • wsparcie procesu usamodzielnienia wychowanków pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej • dostosowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej do prawidłowych wzorców rodziny. • wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.
Od 1 stycznia 2012r z uwagi na wejście w życie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na bazie działającego dotychczas Zespołu ds. Opieki nad Dzieckiem i Rodziną powołany został Zespół ds. Pieczy Zastępczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie. Pracą zespołu objęte zostały wszystkie rodziny zastępcze, funkcjonujące na terenie miasta oraz osoby usamodzielniane po pobycie w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo–wychowawczych. Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. wprowadziła szereg zmian w funkcjonowaniu MOPR, min. poprzez powołanie od stycznia 2012 r. Zespołu ds. Pieczy Zastępczej. Głównym kierunkiem działań zespołu oprócz obsługi administracyjno-finansowej, związanej z wypłatą świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych jest działalność związana z promowaniem i upowszechnianiem idei zastępczego rodzicielstwa, kwalifikowanie rodzin zastępczych, szkolenie i opiniowanie kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzenie rejestru rodzin i dzieci, kierowanie dzieci do rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, udzielanie wsparcia dla rodzin zastępczych, monitorowanie zasadności pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, współpraca z asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi nad powrotem dzieci

do rodziców biologicznych oraz wsparcie dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek. Projekt „Uwierz w siebie" wynikający z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pozwolił na pozyskanie środków finansowych. Projekt przewidywał realizację trzech zadań:

1. Wsparcie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej-rodziny zastępcze zawodowe wraz z ich dziećmi biologicznymi i umieszczonymi w pieczy otrzymały wsparcie w postaci specjalistycznego szkolenia mającego na celu podniesienie oraz nabycie kwalifikacji oraz ciągłego wsparcia w pracy z dziećmi. Dodatkowo projekt zakłada realizację szkolenia mającego na celu pozyskanie kandydatów na rodziców zastępczych.
2. Asystentura rodzinna - zatrudniono 4 asystentów rodziny,, którzy pracowali z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, mających problemy w sferze socjalnej, psychologicznej, społecznej jak i zdrowotnej, by przywrócić rodzinom zdolność do wypełniania ról i funkcji rodzicielskich. Ponadto rodziny, które były już objęte asystenturą rodzinną, dzięki uczestnictwu w projekcie skorzystały z działań integracyjno-środowiskowych.
3. Świetlice środowiskowe - realizowano działania mających na celu zdobycie nowych umiejętności oraz poszerzenie zainteresowań u dzieci przebywających w świetlicach środowiskowych. Zrealizowano zajęcia plastyczne, taneczne z elementami baletu, judo oraz zajęcia z języka angielskiego i logopedyczne, jak również umożliwią dostęp do dóbr kultury poprzez organizację wyjść integracyjno-środowiskowych. Program trwał od lipca 2016 r. do czerwca 2018 roku.

8. Abstrakt sprawozdania

Głównym celem Miejskiego Programu Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej Programu jest: pomoc w reintegracji społecznej rodzinom z dziećmi w trudnych sytuacjach życiowych poprzez:

- zapobieganie sytuacjom kryzysowym powstającym w rodzinach,
- rozwiązywanie sytuacje kryzysowe dotykające rodziny,
- wspieranie rodziny w wypełnianiu ich podstawowych funkcji wobec własnych członków,
- zapobieganie i przeciwdziałanie patologiom w życiu rodzinnym,
- dbanie o integralność rodziny oraz zachowanie godności i prywatności wszystkich jej członków.

Pomoc rodzinie i dziecku jest realizowana w formie:

- pomocy materialnej,
- pracy środowiskowej (socjalnej, terapeutycznej) z rodziną w jej środowisku zamieszkania,
- pracy środowiskowej na rzecz dziecka i rodziny w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego,
- pomocy specjalistycznej: poradnictwa i terapii rodzinnej, interwencji kryzysowej,
- organizowania wsparcia dla rodziny i dziecka poprzez stworzenie czasowej możliwości opieki zastępczej dla dzieci w rodzinnej opiece zastępczej lub całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

9. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Podstawowym celem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu jest wspomaganie i wspieranie rodziny biologicznej i zastępczej w wypełnianiu jej podstawowej funkcji. W ramach wspierania tych rodzin w 2018 r. prowadzono poradnictwo i terapię dla rodzin biologicznych i zastępczych oraz umieszczonych w pieczy dzieci, w tym porady w Zespole Interwencji Kryzysowej, diagnozy FAS, porady psychologów w MOPR oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2018 MOPR Zabrze przygotował wniosek do Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w celu pozyskania środków na realizację ustawowych zdań. Wniosek został pozytywnie przyjęty i Ośrodek otrzymał

dotację z Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2018, na dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i asystentów rodziny.
W ramach projektu „Uwierz w siebie" wynikającego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 zostały pozyskane środki finansowe na wsparcie i szkolenia rodzin zastępczych w okresie realizacji programu od lipca 2016 r. do czerwca 2018 r. Celem projektu było umożliwienie rodzinom dostępu do usług szkoleniowych, wsparcia specjalistycznego, zapobieganie wypaleniu zawodowemu oraz podtrzymywanie motywacji do pełnienia funkcji rodzica zastępczego. W ramach pozyskanych środków w 2018 r. odbyły się 2 szkolenia istniejących rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących RDD, w których uczestniczyło 14 osób dorosłych i 32 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto odbył się wyjazd rodzin zastępczych, połączony z szkoleniem, w którym wzięło udział 25 osób dorosłych i 53 dzieci. Pracą Zespołu ds. Pieczy Zastępczej objęte są wszystkie rodziny zastępcze na terenie miasta oraz osoby kontynuujące naukę i usamodzielniające się oraz prowadzone są postępowania wobec rodziców biologicznych, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej.

W ramach zespołu prowadzona jest również praca z osobami usamodzielniającymi się, które opuściły zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki wychowawcze i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, którym to osobom przysługiwała pomoc na usamodzielnienie zgodnie z art. 88 i art. 89 ustawą o pomocy społecznej. W ramach wsparcia osób usamodzielniających się tut. Ośrodek posiada również w swoich zasobach mieszkania chronione, z których skorzystało w 2018 r. łącznie 21 usamodzielnianych wychowanków.

W 2018 .r w ramach przekształconego Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrzu, funkcjonowało 6 mieszkań oraz 2 domy dla wychowanków CWKDiM. W 2018 r. w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie miasta Zabrze przebywało łącznie 142 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków, którzy pozostali po osiągnięciu pełnoletności w placówkach zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczych, w tym: 28 w Domu Dziecka w Zabrzu i 114 w CWKDiM. Natomiast w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Zabrzem w 2018 roku przebywało łącznie 81 dzieci i pełnoletnich wychowanków. W 2018 r. instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie miasta Zabrze opuściło 8 dzieci przed ukończeniem 18-tego roku życia w tym:

- 3 dzieci powróciło do rodziców biologicznych
- 4 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej
- 1 dziecko zostało przekazane do rodzin adopcyjnych

W 2018 r., przed ukończeniem 18-tego roku życia, 17 dzieci opuściło placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej znajdujące się poza terenem miasta Zabrze w tym:

- 14 dzieci powróciło do rodziców biologicznych
- 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej
- 2 dzieci zostało przekazanych do rodzin adopcyjnych

W ramach tut. Ośrodka swoją działalność w 2018 r. prowadził zreorganizowany zarządzenie Dyrektora MOPR Zespół ds. Dziecka i Rodziny, wcześniej noszący nazwę Zespół Kwalifikujący Dzieci i Młodzież do Placówek i Rodzin Zastępczych, zajmujący się min. omawianiem sytuacji dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz kierowaniem dzieci do placówek opiekuńczo -wychowawczych oraz rodzin zastępczych. W 2018 r. odbyło się 19 posiedzeń zespołu, w trakcie których omówiono sytuację 102 dzieci, oraz zapadły decyzje w sprawie:

- wydania 20 skierowań do CWKDiM w Zabrzu, w tym dla dzieci spoza Zabrza - 1
- wydania 2 skierowań do Domu Dziecka, w tym dla dzieci spoza Zabrza - 0
- umieszczenia 8 dzieci w placówkach poza terenem Zabrza.

W stały skład zespołu wchodzą:

- Dyrektor MOPR
- Kierownicy Zespołu d/s Pieczy Zastępczej wraz z przedstawicielami
- Dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu miasta Zabrze wraz z przedstawicielami

Na spotkania zespołu zapraszani są również:

- przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji,
- pracownicy i kierownicy Dzielnicowych Punktów Pomocy Społecznej,
- przedstawiciel Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- asystenci rodzin i pracownicy socjalni,
- kierownik świetlic środowiskowych,
- kuratorzy,
- przedstawiciele szkół i przedszkoli oraz innych służb i instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności
2. Podstawa prawna
art.17.1. pkt.1 ustawy o pomocy społecznej
3. uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała NR XLII/497/05 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.07.2005 r.
4. **Czas obowiązywania**
2005 r.-nadal
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności realizowany od 2005 roku składa się z trzech podstawowych punktów: 1.Profilaktyka bezdomności Celem głównym niedopuszczenia do powstania zadłużeń czynszowych poprzez pomoc w ponoszeniu opłat mieszkaniowych. Zadanie w założeniu realizowane głównie poprzez przyznawanie mieszkańcom spełniającym określone warunki dodatków mieszkaniowych oraz pomocy materialnej udzielanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Dodatkowo osoby i rodziny korzystające z dotacji a będące również klientami MOPR są objęte pracą socjalną wykorzystując min. narzędzie w postaci kontraktu socjalnego. 2. Pomoc Osobom Bezdomnym Realizacja Programu Pomocy Osobom Bezdomnym Wróć z Nami. Głównym założeniem tego programu jest osobisty kontakt pracownika socjalnego z osobą bezdomną w miejscu jej doraźnego pobytu. Realizatorzy programu, prowadzą rozmowy z bezdomnymi, zachęcając do skorzystania z możliwości zamieszkania w placówkach noclegowych. Bezdomni wyrażający akceptację na taką pomoc, jeszcze tego samego dnia mogą uzyskać schronienie. W trakcie spotkania beneficjenci mogą otrzymać gorący posiłek i odzież z magazynu MOPR. Ponadto rozdawane są ulotki z podanymi adresami instytucji, w których uzyska pomoc. Osoby decydujące się na pomoc instytucjonalną mogą korzystać z pomocy w formie schronienia, wyżywienia, zasiłków oraz pracy socjalnej. Bazę noclegową stanowią placówki gminne, organizacji pozarządowych oraz mieszkania chronione. 3. Partnerzy w organizowaniu pomocy i rozwiązywaniu problemów osób bezdomnych Problem bezdomności jest szczególnie widoczny z perspektywy służb prewencyjnych miasta Zabrza: Policji i Straży Miejskiej. Specyfika tego zjawiska wymaga wzmożonej aktywności służb

odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku na terenie miasta. Służby na bieżąco wymieniają informacje z instytucjami pomocowymi odnośnie miejsc pobytu osób bezdomnych i możliwych form pomocy. Działania pomocowe z osobami bezdomnymi zwłaszcza wobec problemu uzależnień wspiera min. Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kluby abstynenckie, Izba Wytrzeźwień, organizacje pozarządowe zwłaszcza Stowarzyszenie na Rzecz Adaptacji Osób i Rodzin do Społeczeństwa ,,Żyj i daj żyć" oraz Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta.

Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2018 r.

Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności jest stale realizowany przez instytucje i organizacje, jednak na przestrzeni lat podlegał korektom z uwagi na szereg czynników. Zmiany zachodzące w obszarze bezdomności spowodowały zwiększenie oferty pomocowej i dostępności usług. Mimo zmian podstawowy trzon programu opierający się na działaniach profilaktyczno-pomocowych przy współpracy instytucji i organizacji nie uległ zmianie. Nadal priorytetem jest praca socjalna w środowisku skupiona na zapobieganiu występowania zjawiska bezdomności, diagnoza min. sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, materialnej. Wnikliwa analiza sytuacji, ocena możliwości i zasobów klienta pozwala na konstruowanie i realizowanie planu pomocowego.

Mieszkańcy miasta korzystają z dodatków mieszkaniowych, które pełnią rolę podstawowego wsparcia w regulowaniu opłat mieszkaniowych dla osób spełniających określone wymogi. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza w gospodarstwie jednoosobowym 175% najniższej emerytury, a w gospodarstwie wieloosobowym 125% najniższej emerytury. Zadanie realizacji dodatków mieszkaniowych powierzono nowej instytucji, która pojawiła się w przestrzeni miejskiej. Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych znajduje się w tym samym budynku co Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i realizuje również zadania związane ze świadczeniami rodzinnymi i programem 500+. Sąsiedztwo obu instytucji ułatwia mieszkańcom miasta uzyskanie informacji i stosownej pomocy odnośnie wszystkich możliwych świadczeń. Realizację programu ułatwia istniejący w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Zespół ds. Pomocy Osobom Bezdomnym który w szczególności zajmuje się pracą socjalną z osobami bezdomnymi, prowadzeniem postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach przyznania świadczeń przewidzianych dla osób bezdomnych przebywających w placówkach noclegowych, współpracą z instytucjami i organizacjami w sprawach osób bezdomnych, pracą uliczną - streetworking realizowaną na bazie programu „Wróć z Nami", diagnozowaniem stanu oraz potrzeb osób bezdomnych na terenie miasta.

Na terenie gminy Zabrze obecność pracowników socjalnych w środowisku pobytu osób bezdomnych (streetworking) ma już prawie 20 letnią tradycję, nadal ta forma wsparcia pozwala szacować i reagować na zjawisko bezdomności ulicznej, która istnieje w przestrzeni miejskiej poza placówkami pomocowymi. Działania te zgodnie z założeniem miejskiego programu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności wspierają służby porządkowe oraz szereg instytucji i organizacji.

Osoby decydujące się na skorzystanie z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie mają do dyspozycji szeroką bazę noclegową, której struktura opiera się na etapach (modelu drabiny) w wychodzeniu z bezdomności. Baza ta na przestrzeni lat została rozbudowana i przechodziła zmiany powodowane potrzebami osób korzystających, częstych zmian ustawy o pomocy społecznej oraz wprowadzeniu standaryzacji placówek. Najbliższe miesiące prawdopodobnie przyniosą kolejne zmiany w organizacji pomocy osobom bezdomnym. Istnieje wymóg odnośnie posiadania przez gminę dostępu do każdego rodzaju placówek oferujących schronienie, o których mówi ustawa o pomocy społecznej.

Art. 48a. 1.4) Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

2. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

7. Abstrakt sprawozdania

Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności realizowany jest już od 14 lat. Dokonując oceny realizacji należy zwrócić uwagę na zmiany prawa oraz potrzeb dotyczących pomocy osobom bezdomnym.
W gminie Zabrze na przestrzeni minionych lat wprowadzono rozwiązania pomocowe adresowane do osób bezdomnych, które dopiero wiele lat później zostały uznane jako standard w pracy z osobami bezdomnymi. Autorzy programu bazowali na istniejących w 2005 roku placówkach pomocowych, które to ograniczały się do trzech ośrodków całodobowych oraz jednego mieszkania chronionego. Aktualnie ilość i standard placówek znacząco uległ zmianie i poprawie (aktualne dane dotyczące ilości i rodzaju placówek znajdują się w opisie działalności za 2018r.) W tym miejscu podkreślić należy otwarcie w 2007 placówki nisko-progowej, czyli Ogrzewalnia dla Osób Bezdomnych, generalnie adresowanej dla osób, które nie są gotowe na skorzystanie z całodobowych form wsparcia i spełnienie warunków z tym związanych. Regulamin placówki dopuszcza, aby w okresie zimowym schronienie mogły również uzyskać osoby pod wpływem alkoholu.
Pomoc dla kobiet dotkniętych zjawiskiem bezdomności również uległa rozszerzeniu o Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Placówka funkcjonuje w Ośrodku Wsparcia dla kobiet, prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta wraz z Schroniskiem dla Bezdomnych Kobiet.
Zwiększyła się również liczba mieszkań chronionych dla osób bezdomnych prowadzonych przez MOPR. Pomoc tego rodzaju stanowi ostatni etap wyjścia z bezdomności i uzupełniana jest poprzez prowadzone - przez Towarzystwo Pomocy św. Brata Alberta - mieszkania readaptacyjne.
W miejskim programie Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności działania oparte o program „Wróć z Nami" prowadzone były tylko w okresie zimowym, natomiast od 2012 streetworking jest już organizowany przez cały rok. Tak więc program zdecydowanie został rozwinięty i poszerzony trafiając znacznie lepiej w potrzeby i oczekiwania osób potrzebujących pomocy.

8. Opis działalności za 2018 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2018 roku realizacja programu nadal opierała się na działaniach profilaktycznych i pomocowych. Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych w 2018 udzieliło pomocy w formie dodatków mieszkaniowych 3835 gospodarstwom domowym.
Rodziny korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wykazujące niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego korzystają dodatkowo z pomocy środowiskowych pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny. Pracownicy socjalni dokonując oceny potrzeb i możliwości rodziny poświęcają szczególną uwagę sprawom mieszkaniowym. W przypadkach już orzeczonych eksmisji kiedy dotyczących osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, często podejmują działania wstrzymujące procedurę.
Działania środowiskowe adresowane do osób bezdomnych nie korzystających z pomocy (streetworking), opierają się na obecności pracowników MOPR w środowisku przebywania osób bezdomnych i jego monitorowaniu. W 2018 nadal była prowadzona regularna kontrola miejsc niemieszkalnych w oparciu o aktualizowany rejestr takich miejsc tzw. mapa bezdomności. Istniejąca

ścisła współpraca dzielnicowych punktów pomocy społecznej z pracownikami socjalnymi na podstawie wymiany informacji na temat osób bezdomnych, pozwala na szybsze dotarcie do potrzebujących pomocy.
Streetworkerzy skupiają się głównie na działaniach zmierzających do zmiany funkcjonowania osób bezdomnych (min. skorzystania z placówek noclegowych) poprzez motywowanie swoich klientów i podkreślaniu szkód, zagrożeń wynikających z dotychczasowego stylu życia. Streetworkerzy korzystają ze wsparcia takich instytucji jak Straż Miejska, Policja (wspólne patrole) czy Pogotowie, udzielają asysty w drodze do placówek noclegowych. W okresie występowania niskich temperatur, w przypadku, gdy napotkana osoba jest w stanie nietrzeźwym, zostaje odwieziona do Izby Wytrzeźwień. W 2018 odbyło się kolejne liczenie osób bezdomnych, w którym brali udział pracownicy wymienionych wcześniej instytucji. Aktualnie stałym monitoringiem w miejscach niemieszkalnych, objętych jest około 24 osób, wśród których dominującym problem jest uzależnienie od alkoholu.

Dane dotyczące placówek dla osób bezdomnych stan na 31.12.2018 r.:

- Dom Noclegowy – Schronisko, ul. Trocera 63 - 28 miejsc,
- Ogrzewalnia dla Osób Bezdomnych, ul. Stalmacha - 30 miejsc
- Dom Św. Brata Alberta Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, ul. Kochanowskiego 26 - 42 miejsca
- Schronisko dla Bezdomnych Kobiet, ul. Ofiar Katynia 48 - 5 miejsc
- Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ul. Ofiar Katynia 48 - 20 miejsc
- Dom Pokora – Szkoła Nowego Życia Stowarzyszenia Na Rzecz Adaptacji Osób Uzależnionych I Ich Rodzin Do Społeczeństwa "Żyj i daj Żyć", ul. Pawliczka 16 - 12 miejsc
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych, ul. Pośpiecha 17/2 -3 miejsca
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych, ul. Bytomska 90/1 - miejsce
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych, ul. Bytomska 90/9 -4 miejsca
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych, ul. Bytomska 90/2 - 4 miejsca

Ponadto osoby bezdomne, niepełnosprawne, kierowane są do placówki prowadzonej przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach, ul. Bolesławska 23.
W 2018 w zespole ds. pomocy osobom bezdomnym przyjęto 948 wniosków o pomoc, wydano 1548 decyzji administracyjnych, spisano 127 kontraktów socjalnych. Przeprowadzono 27 wywiadów na potwierdzenie prawa do ubezpieczenia zdrowotnego.

Od wielu lat każdy sezon zimowy poprzedza spotkanie Partnerstwa Lokalnego, której celem jest koordynacja działań organizacji i instytucji zaangażowanych w działania pomocowe wobec osób bezdomnych. W dniu 09.11.2018r. odbyło się spotkanie Partnerstwa Lokalnego, którego celem była koordynacja działań organizacji i instytucji zaangażowanych w działania pomocowe wobec osób bezdomnych w okresie zimowym 2018/19r. Udział w niej wzięli przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, Straży Miejskiej, Urzędu Miejskiego - Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej, Stowarzyszenia Żyj i daj Żyć, Izby Wytrzeźwień, Policji, Stacji Pogotowia Ratunkowego, Szpitala Miejskiego. Dzięki temu cyklicznemu spotkaniu uzgodniono wspólne obszary współpracy i koordynacji działań w zakresie udzielania pomocy osobom potrzebującym, w okresie zimowym, ze szczególnym uwzględnieniem osób chorych oraz pod wpływem alkoholu.

Zabrze noc z 24/25 stycznia 2018 – liczenie osób bezdomnych

Rodzaje placówki	Ogółem	mężczyźni	kobiety	dzieci
Placówki o charakterze instytucjonalnym	188	160	19	9
Poza placówkami instytucjonalnymi	37	31	6	0
Suma	225	191	25	9

Tabela streetworking w roku 2018	
Ilość osób, które w trakcie zadania skorzystały z pomocy medycznej	1
Ilość osób, nie będących mieszkańcami Zabrza, którym umożliwiono powrót do gminy ostatniego	3
Ilość przeprowadzonych wyjazdów w tym w asyście Straży Miejskiej i Policji	28
Średnia ilość “punktów” odwiedzanych podczas jednego wspólnego patrolu	6
Średnia ilość napotkanych osób podczas wspólnych patroli z Strażą Miejską	3
Ilość osób zabezpieczonych podczas działań streetworkingowych	9

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

2.15 INNE SPRAWOZDANIA

2.15.1. KULTURA

2.15.2 PROMOCJA, TURYSTYKA I SPORT

2.15.1 KULTURA

2.15.1.1 SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ WYDZIAŁU KULTURY I DZIEDZICTWA

I. REALIZACJA WŁASNYCH PROJEKTÓW I WSPÓŁORGANIZACJA IMPREZ KULTURALNYCH

Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Uwagi
1.	31.12. 2017/ 01.01. 2018	NOC SYLWESTROWA	DMiT, WKD	Impreza plenerowa.
2.	1.01	HEJNAŁ NOWOROCZNY	Miasto Zabrze	
3.	1.01	KONCERT NOWOROCZNY	DMIT Filharmonia Zabrzańska WKD	W wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzańskiej pod dyr. Sławomira Chrzanowskiego.
4.	6.01.	Pastorałki w ramach ORSZAKU TRZECH KRÓLI	MOK, Parafia św. Anny, WKD	Przemarsz trzech orszaków do parafii p.w. św. Anny.
5.	14.01	XXIII CHÓRALNE SPOTKANIA KOLĘDOWE	WKD, Parafia pw. św. Teresy	Finał spotkań w kościele pw. św. Teresy.
6.	29.01 do 11.02	ZIMA W BIBLIOTECE	MBP, WKD	Dwutygodniowy cykl imprez we wszystkich filiach.
7.	1.03.	NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH	Miasto Zabrze	Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod tablicami upamiętniającymi śmierć płk. Witolda Pileckiego i płk. Łukasza Cieplińskiego.
8.	5, 10 do 11.03	Janosch.uRodziny	Miasto Zabrze	Wycieczka po Zabrzu śladami Janoscha. Występy przedszkolaków w ramach akcji „Janosch wśród dzieci”.
9.	25.03.	WIELKANOCNY FESTIWAL LUDWIGA VAN BEETHOVENA Israel Camerata Orchestra Jerusalem	DMiT WKD	Koncert Israel Camerata Orchestra Jerusalem.

10.	28.03.	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU	Teatr Nowy WKD	Wręczenie przez Panią Prezydent wyróżnień osobom zasłużonym dla teatru.
11.	28.03	KONCERT PASYJNY	Filharmonia Zabrzańska, WKD	Koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzańskiej.
12.	23.03 do 9.04.	64. FESTIWAL KULTURY MŁODZIEŻY SZKOLNEJ IM. NORBERTA KROCZKA	MOK Teatr Nowy WKD	Prezentacje artystyczne w dziedzinach teatru, muzyki i tańca. W festiwalu uczestniczyło około 1200 dzieci i młodzieży.
13.	2-8. 04.	DNI PAPIESKIE	COP Teatr Nowy DMiT WKD	- przegląd filmów, - kawiarenka dyskusyjna „Z oknem na świat”.
14.	10.04.	ROCZNICA ZBRODNI KATYŃSKIEJ / KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ	WKD	Uroczystość upamiętniająca ofiary zbrodni katyńskiej oraz ofiary katastrofy smoleńskiej, która odbyła się w Parku im. Poległych Bohaterów.
15.	21 do 28.04	MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ ZIEMI Finał Konkursu Filatelistycznego ZG PZF XXIII Tydzień Ziemi	MGW WKD Zarząd Oddz. PZF w Zabrzu	Cykl imprez ekologiczno-edukacyjnych. Finał miejsko-gminny.
16.	27.04.	WYSTAWA PRAC NORMANA LETO	MM WKD	Wystawa plastyczna.
17.	3.05.	NARODOWE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA	WKD	- Msza św. w intencji Ojczyzny - złożenie kwiatów w miejscach upamiętnień - piknik świąteczny.

18.	6.05	KONCERT	Parafia św. Andrzeja, WKD	Koncert zespołu „Śląsk”
19.	10.05.	DZIEŃ BIBLIOTEKARZA I BIBLIOTEK	MBP WKD	Spotkanie pracowników MBP z władzami Miasta Tytuł Bibliotekarza Roku otrzymała pani Dagmara Łągiewka.
20.	18.05.	21. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL RYSOWANIA	ZS nr 18, WKD, MOK MOSiR	W imprezie biorą udział przedstawiciele partnerskich oraz zaprzyjaźnionych miast z Ukrainy, Rosji, Słowacji i Libanu.
21.	19.05.	INAUGURACJA XI METROPOLITALNEGO ŚWIETA RODZINY	WKD DMiT	Koncert Piotra Rubika z zespołem.

22.	25-26.05.	IV SYMPOZJUM FOTOGRAFICZNO-SOCJOLOGICZNE	WKD, WPTS	Konferencja: ”Fotograf humanista”, warsztaty dla uczniów szkół.
23.	25.05.	DZIEŃ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	WKD, OR	
24.	26.06.	MAJOWE GRANIE	MOK, Miasto Zabrze	Koncerty plenerowe.
25.	11.06.	XXV LIGA RECYTATORSKA	MDK nr 2 ZTKT	Koncert laureatów.
26.	11.06.	FESTIWAL MIŁOSZA. WIECZÓR POEZJI Z AMERYKAŃSKĄ POETKĄ JANE HIRSHFIELD	Kopalnia Guido (MGW)	Spotkanie z amerykańską poetką w ramach Festiwalu Literackiego im. Cz. Miłosza.

27.	17.06.	XIV ZABRZAŃSKI FESTIWAL ORKIESTR IM. E. CZERNEGO	MGW WKD	Przegląd orkiestr dętych.
28.	23-24. 06.	XII FESTIWAL KWIATÓW	COP, WKD,	Koncerty, warsztaty fotograficzne, plastyczne, ogrodnicze, wykłady, porady WOPR i Policji, Teatr Ognia.
29.	14.07	UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA WYRÓŻNIEŃ IM ŚW. KAMILA	WKD	Koncert i uroczyste wręczenie wyróżnień.
30.	15.08	ROCZNICA POWSTAŃ ŚL., ŚWIĘTO WP	WKD	Złożenie kwiatów pod pomnikiem powstańców.
31.	1.09 – 23.09	23. ZABRZAŃSKI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ORGANOWY	WKD	Cykl 9. koncertów organowych w zabrzańskich kościołach.
32.	9.09	SOLI DEO PER MARIAM ORATORIUM O KARDYNALE S. WYSZYŃSKIM	DMIT	Koncert przybliżył postać i dziedzictwo Prymasa Tysiąclecia Kardynała Wyszyńskiego.
33.	17,18, 19,22. 09	VI FESTIWAL IM. KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO	MGW, WKD	Koncerty w kopalni Guido, Łaźni łańcuszkowej oraz w DMiT.
34.	10-12.09	KONFERENCJA LITERACKA „PRZED I PO” POŚWIĘCONA TWÓRCZOŚCI W. GOMBROWICZA	WKD/WPTS	Konferencja literacka z udziałem Gościa honorowego – p. Rity Gombrowicz.
35.	**29.09**	**ŚWIĘTO MIASTA SKARBNIKOWE GODY**	MOK WKD	Parada miejska i koncert.
36.	**30.09**	**ŚWIĘTO MIASTA KONCERT GALOWY**	WKD/ BWZ/FZ	Uroczysty koncert pt. „ Na polską nutę” - suity z polskich filmów, przeboje okresu międzywojennego.
37.	10.10	KONCERT CHÓRU „TAKASAKI DAIKO” Z JAPONII WRAZ Z FILHARMONIĄ	DMiT/WKD/WPTS	Japoński chór wystąpił z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Zabrzańskiej pod dyrekcją Sławomira Chrzanowskiego przy współudziale chóru Resonans con tutti oraz solistów.

38.	14.10	„CREDO" H. SEROKI	plac przed kościołem Św. Wojciecha	Koncert w 40. rocznicę wyboru Jana Pawła II na placu przy kościele św. Wojciecha w Zabrzu.
39.	9.11	KONCERT „NASZEJ NIEPODLEGŁEJ"	DMIT/WKD	Koncert z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.
40.	11.11	OBCHODY 100-LECIA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI	WKD / WO MOK MGW	Uroczystości miejskie.
41.	15-16.11	22. MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA Z CYKLU KULTURA EUROPY ŚRODKOWEJ	WKD MM,MBP, MGW	W 2018 roku tematem konferencji były „Miasta górnicze i górnictwo w Europie Środkowej".
42.	1.12	OTWARCIE ZABRZAŃSKIEGO JARMARKU ŚWIĄTECZNEGO	MOK ZCRP, WKD	Zapalenia światełek na zabrzańskiej choince/koncerty Plac Wolności
43.	19.12	SPOTKANIE OPŁATKOWE ŚWIATA KULTURY	WKD	Spotkanie opłatkowe dla ludzi świata kultury.
44.	22.12	KONCERT ŚWIĄTECZNY	Filharmonia Zabrzańska, WKD	Koncert świąteczny w Filharmonii - listy gratulacyjne od Pani Prezydent z okazji jubileuszy zabrzańskich przedsiębiorców
45.	31.12	SYLWESTER	DMiT, WKD	Impreza na powitanie nowego roku

Łącznie Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2018 r. koordynował, zorganizował lub współorganizował ok. 45 imprez o zasięgu miejskim, regionalnym i ponadregionalnym. Ponadto z budżetu WKD dofinansowano organizację „Noworocznych spotkań seniorów", imprezę integracyjno – kulturalną w Pawłowie, XXVII Zabrzański Finał WOŚP, Gala „Zabrzański Business Plan", Dzień Pamięci o Tragedii Górnośląskiej, Dni Kultury Romskiej, koncerty letnie Orkiestry Dętej w Miejskim Ogrodzie Botanicznym, konkursy i wystawy filatelistyczne oraz inne imprezy miejskie.

W 2018 r. wysłanych zostało ponad 4 100 zaproszeń na wydarzenia kulturalne (w tym na Koncert Noworoczny, Koncert inaugurujący Metropolitarne Święto Rodziny, Wielkanocny Festiwal im. L Beethovena, Koncert Galowy Święta Miasta, Soli Deo Per Mariam - Oratorium o kardynale Stefanie Wyszyńskim).

II. DOFINANSOWANIE INSTYTUCJI KULTURY I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

1. INSTYTUCJE KULTURY

a. Dotacje podmiotowe (na bieżącą działalność)

Instytucje kultury	Wykonanie
Teatr Nowy	**3 997 183,00**
Filharmonia Zabrzańska	**3 885 034,00**
MOK	**2 248 395,00**
DMiT	**2 852 874,00**
MBP	**4 195 200,00**
Muzeum Miejskie	**1 363 420,0**
MGW	**6 964 820,00**
Razem	**25 506 926,00**

b. Dotacje celowe:

a) na przeprowadzenie imprezy ekologiczno-edukacyjnej „Tydzień Ziemi" Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu otrzymało **6 000,-**

b) Muzeum Miejskie na prace związane z przygotowaniem Monografii Zabrza wydatkowało środki w wysokości **64 500,00** (z tego w 2019 r. zwrócono niewykorzystane środki finansowe w wys. 28 815,00)

c) na prowadzenie systemu e-informacji kulturalnej *www.pokladykultury.pl* przekazano Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu **20 000,-** (**patrz pkt V**).

2. DOTACJA CELOWA Z BUDŻETU NA DOFINANSOWANIE ZADAŃ ZLECONYCH DO REALIZACJI STOWARZYSZENIOM I POZOSTAŁYM JEDNOSTKOM NIEZALICZANYM DO SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

1. Konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2018 r.

l.p.	**Nazwa oferenta**	**Nazwa zadania**	**Przyznana kwota**
1.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„VII Miejski Konkurs Recytatorski dla dzieci z placówek o charakterze przedszkolnym (…)"	3 900 zł
2.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„60+ Apetytu na kulturę ciąg dalszy – Aktywni, Potrzebni, Twórczy (edycja 4)"	5 500 zł
3	Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej	Ogólnopolskie Konkursy Recytatorskie: „63. OKR" „Mały OKR 2018"	11 000 zł
4.	Stowarzyszenie Oficyna Kultury	„Czas Herberta – poezja na Wolności"	3 000 zł
5.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Warsztatownia literacka. Zabrze – miastem słów niezbędnych"	7 800 zł
6.	Stowarzyszenie „Nasza szkoła – nasz dom"	II Zabrzański Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych z cyklu „Wyrażam siebie kolorami" pt. „Barwne motyle"	2 900 zł
7.	Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni"	„Po drodze z kulturą"	3 400 zł
8.	Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń" Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej i Ich Bliskich	„Mam talent"	3 250 zł
9.	Fundacja Wspierania Szkoły „Nasza Trójka"	„W Zabrzu dobrze mi się czyta"	5 400 zł
10.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„koMiTywa – kompleksowa inicjatywa MiT (Młodzi i Teatr)". Imprezy towarzyszące XVIII edycji Festiwalu Dramaturgii Współczesnej	11 000 zł
Razem:			57 150 zł

- ilość złożonych ofert – **24**
- ilość podmiotów startujących w konkursie – **17**
- ilość podpisanych umów – **10**
- wysokość oczekiwanego dofinansowania: **261 170 zł**
- ilość przekazanych środków: **57 150 zł**

„Małe granty"

1. **Polski Związek Filatelistów, Oddział Zabrze** – *Finał 56. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego „Turystyka przemysłowa Górnego Śląska"*
Oferta złożona w dniu 11.04.2018 r.
Uznano celowość realizacji zadania i przyznano dotację w wysokości **10 000 zł (wykorzystano 7 806,79 zł)**

2. **Klub Jeździecki Maciejówka MOSiR Zabrze** – *Warsztaty w plenerze Klubu Jeździeckiego Maciejówka MOSiR Zabrze*
Oferta złożona w dniu 02.05.2018 r.
Uznano celowość realizacji zadania i przyznano dotację w wysokości **9 450 zł (wykorzystano 9 084,51zł)**

3. **Polski Związek Niewidomych, Okręg Śląski w Chorzowie, Koło w Zabrzu** – *„My są stąd – Teatr integracyjny"*
Oferta złożona w dniu 16.05.2018 r.
Uznano celowość realizacji zadania i przyznano dotację w wysokości **1 700 zł (nie wykorzystano dotacji i zwrócono 1 700 zł z uwagi na odstąpienie Zleceniodawcy od realizacji zadania z powodu wycofania się głównego instruktora)**

4. **Towarzystwo Miłośników Rokitnicy –** *„Zeszyty Rokitnickie"*
Oferta złożona w dniu 28.06.2018 r.
Uznano celowość realizacji zadania i przyznano dotację w wysokości **3 600 zł.**

5. **Stowarzyszenie Przyjaciół Teatru Nowego w Zabrzu „Z kulturą"** – *„Festiwalowy Backstage"*
Oferta złożona w dniu 04.07.2018 r.
Uznano celowość realizacji zadania i przyznano dotację w wysokości **10 000 zł.**

6. **Rzymskokatolicka Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Zabrzu** – *„Obchody dnia św. Marcina"*
Oferta **złożona** w dniu 03.08.2018 r.
Uznano celowość realizacji zadania i przyznano dotację w wysokości **4 500 zł (wykorzystano 4 494,32 zł)**

7. **Ochotnicza Straż Pożarna w Grzybowicach** – *Koncert zespołu „Mały Śląsk" na Miejskich Dożynkach 2018*

Oferta złożona w dniu 09.08.2018 r.

Uznano celowość realizacji zadania i przyznano dotację w wysokości **4 000 zł.**

- ilość złożonych ofert – **16**
- ilość podmiotów startujących w konkursie – **12**
- ilość podpisanych umów – **7**
- wysokość oczekiwanego dofinansowania: **75 310 zł**
- ilość przekazanych środków: **43 250 zł**

Małe granty -7 projektów za 38 985,62,-zł (wpłynęło 16 ofert, a wysokość oczekiwanego dofinansowania wyniosła 75 310 zł).

IV. WSPÓŁDZIAŁANIE Z RADAMI DZIELNIC PRZY ORGANIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ KULTURALNYCH

1. Działalność podstawowa

Lp.	Rada Dzielnicy	Nazwa przedsięwzięcia organizowanego/współorganizowanego	Koszt
1.	**Helenka**	1) Dzień Kobiet, 2) Trzy kwadranse dla zdrowia, 3) Podaruj drugie życie, 4) Dzień Dziecka, 5) Kochajmy zwierzęta. 6) Dożynki na Tulipanie, 7) Dożynki na Zaciszu, 8) After Party Crossduathlon, 9) Kolędowanie z Radą Dzielnicy Helenka.	14 070,43
2.	**Rokitnica**	1) Konkurs gwary śląskiej 2) Dzień Dziecka 3) „Cudze chwalicie, swego nie znacie" – projekt edukacyjno-kulturalny 4) Festyn rodzinny 5) Manewry medyczne 6) „Radosne zabawy dziecięce" impreza dla dzieci 7) Barbórka dla przedszkolaków 8) Zabrzański Festiwal Kolęd i Pastorałek „Śpiewajmy Panu z weselem".	13 561,92
3.	**Grzybowice**	1) Festyn z okazji Dnia Strażaka, połączony z obchodami Dnia Dziecka 2) Dożynki Miejskie 2018 3) Mikołajki	15 000,00

		4) Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców.	
4.	**Mikulczyce**	1) Wręczenie laurów ”Przyjazny dla Mikulczyc” 2) „Kochajmy zwierzęta” – XVI Miejski Konkurs Plastyczno-Literacki 3) I Turniej Dzielnic 4) XIV edycja imprezy „Dzielmy się radością – SP 42 dzieciom” 5) Festyn rodzinny 6) Gala „U nos w Mikulach”. 7) „Choinka moich marzeń”. 8) Opłatek	13 863,21
5.	**Osiedle Mikołaja Kopernika**	1) Turniej dzielnic 2) Impreza integracyjna „Dzielimy się radością – SP 42 dzieciom” 3) 3 festyny 4) „Świadomy Kopernik” – cykl spotkań z wybitnymi ludźmi (2 imprezy) 5) Konkurs plastyczny „Mistrz kopii malarskiej” 6) Współorganizacja obchodów 30-lecia SP 42 7) Europejski Dzień Seniora 8) VII przegląd kolęd i pastorałek	11 799,81
6.	**Maciejów**	1) Festyn z okazji 111-lecia SP nr 23 2) Festyn 3) Koncert Filharmonii Zabrzańskiej 4) III Miejski Konkurs Piosenki Turystycznej i Poetyckiej „Swoją drogą”. 5) Mikołajki 6) Spotkanie opłatkowe.	13 197,42
7.	**Osiedle Młodego Górnika**	1) Festyn z okazji Dnia Dziecka 2) Festyn z okazji rozpoczęcia wakacji 3) Festyn z okazji zakończenia wakacji 4) Mikołajki 5) Opłatek	14 892,49
8.	**Biskupice**	1) II Zabrzański Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych 2) 4 imprezy z cyklu imprez plenerowych „Letnia potańcówka” 3) Współorganizacja akcji letniej Ośrodka Kuratorskiego oraz DOK w Biskupicach 4) 2 seanse Kina Letniego 5) Organizacja imprezy fitness „Zumba”	13 884,67

		6) „Ino biski” – kontynuacja spotkań mieszkańców dzielnicy z Radą Dzielnicy 7) Współorganizacja z SP 21 konkursu historycznego „100 pytań na 100-lecie odzyskania niepodległości” 8) Dzień zdrowia i urody 9) Jarmark adwentowy	
9.	**Zaborze Północ**	1) Przegląd zespołów tanecznych 2) „Leśne ludki” 3) „Silesia Cross Festiwal” 4) Zabrzański festiwal piosenki przedszkolnej „Śpiewające brzdące” 5) „Kartoflisko” – impreza integracyjna 6) Andrzejki 7) Opłatek dla emerytów 8) Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców.	9 999,70
10.	**Zaborze-Południe**	1) Dzień Dziecka , 2) Piknik Rodzinny w dzielnicy, 3) Turniej Rad Dzielnic, 4) Festyn „Zakończenie lata”, 5) Imprezy mikołajkowe.	13 000,00
11.	**Guido**	1) Spotkanie Seniorów, 2) Bal Karnawałowy dla dzieci, 3) Jesienny Jarmark na Janku –impreza rodzinno – rozrywkowa, 4) Orszak św. Marcina, 5) Andrzejki z Dzielnicą Guido.	9 987,04
12.	**Pawłów**	1) Festyn dla dzieci, 2) Dzielnicowe Metropolitalne Święto Rodziny. 3) Przegląd piosenki religijnej „Pieśnią Chwalmy Pana”. 4) Jarmark Bożonarodzeniowy.	15 000,00
13.	**Kończyce**	1) Dzień Kobiet 2) Piknik Rodzinny, 3) Festyn z okazji Dnia Dziecka, 4) Biesiada Śląska związana z obchodami „Rocznicy Powstań Śląskich”, 5) Spotkanie Mikołajkowe, 6) Spotkanie Barbórkowe, 7) Dzielnicowe Międzypokoleniowe spotkanie kobiet, 8) Impreza integracyjna dla mieszkańców dzielnicy.	14 947,85
14.	**Makoszowy**	1) Festyn Dzielnicowy, 2) Koncert Orkiestry Dętej MGW, 3) Spotkanie Barbórkowe, 4) Mikołajki, 5) Dwa spotkania opłatkowe 6) zajęcia kulturalno – sportowe w MOSiR Zabrze,	14 999,71

		7) promocja albumu ”Nasze Makoszowy”.	
15.	**Centrum Południe**	1) Festyn Dzielnicowy „Majówka”, 2) Przegląd artystyczny pod nazwą „Zielona Dzielnica” Centrum Południe, 3) Mikołajki dla dzieci, 4) Mikołajki dla osób z Domów Pomocy Społecznej, 5) Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców	8 928,50
16.	**Osiedle Kotarbińskiego**	1) imprezę karnawałową dla mieszkańców, 2) festyn osiedlowy z okazji Dnia Dziecka, 3) wieczornicę kulturalną, 4) wydrukowano materiały informacyjne dla mieszkańców.	7 593,11
17.	**Centrum Północ**	1) Festyn Dzielnicowy 2) Spotkanie Mikołajkowe	14 885,00
18.	**Zandka**	1) Dzień Dziecka, 2) Spotkanie mikołajkowe, 3) Spotkanie świąteczne dla mieszkańców.	7 997,99
	RAZEM	**109 imprez**	**227 608,85**

2. Konkurs „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli”

Dzielnica	Nazwa imprezy	Przyznana kwota
Centrum Północ	1.Festiwal taneczny dla dzieci niepełnosprawnych „Zabrzański Para Dance” 2. Gestem i słowem wierszyk opowiem”	Przedszkole „Miriada” - zlecenie 7990 zł + 7990 zł = **15 980**
Guido	Klub Małego Artysty- Warsztaty plastyczne dla dzieci	1910,-
Kończyce	Konkurs Piosenki Wakacyjnej	2790,-
Maciejów	Koncert Filharmonii Zabrzańskiej dla mieszkańców w kościele parafialnym pw. św. Macieja Apostoła	7980, - dotacja Filharmonia
RAZEM		**28 660 zł**

Do współorganizacji imprez w ramach ww. konkursu przystąpiła Filharmonia Zabrzańska, której realizację zadań konkursowych przekazano dodatkowe środki finansowe z zadania WKD/22/18 na dotację podmiotową w wysokości:

- 7980 zł Filharmonia,

Razem 7 980,-

Pozostałe zadania konkursowe realizował Wydział Kultury i Dziedzictwa.

V. FUNKCJONOWANIE SIECI ELEKTRONICZNYCH PUNKTÓW ORAZ SYSTEMU E-INFORMACJI KULTURALNEJ

W styczniu 2012 r. Wydział Strategii i Rozwoju Miasta przekazał Wydziałowi Kultury i Sportu do realizacji projekty:

1. „Po drodze z kulturą – oznakowanie obiektów atrakcyjnych kulturowo wraz z utworzeniem sieci elektronicznych punktów informacji kulturalnej na terenie gminy Zabrze"
2. W sieci Kultury – utworzenie systemu e-informacji kulturalnej na terenie Gminy Zabrze"

Finansowe zabezpieczenie wykonania zadania wymagało środków na pokrycie kosztów prądu do punktu informacji kulturalnej (tzw. PIAPu) znajdującego się w Centrum Handlowym M1 oraz środków na prowadzenie i aktualizację Systemu E-informacji Kulturalnej udostępnionego pod adresem www.pokladykultury.pl:

Do końca 2018 r. wydatkowano na ten cel **20 612,84** zł, w tym 612,84 zł na zakup energii elektrycznej, a 20 000 zł na administrowanie systemem e-informacji (dotacja celowa dla Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu).

Rzeczowe zakończenie projektu miało miejsce 19 listopada 2017 r.

VI. PROMOCJA MIASTA POPRZEZ WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ CHÓRU REZONANS CON TUTTI

Na działalność Chóru w 2018 r. przeznaczono kwotę **35 000 zł.**

Środki zostały przeznaczone na dofinansowanie warsztatów artystycznych dla chórzystów oraz przejazdy chóru na różne festiwale i konkursy chóralne reprezentując i promując nasze miasto.

MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU
41-800 Zabrze, ul. Jodłowa 59
tel: +48 32 630 30 91
fax: +48 32 277 11 25
biuro@muzeumgornictwa.pl
www.muzeumgornictwa.pl

KOPALNIA GUIDO
ul. 3 Maja 93,
41-800 Zabrze,
kopalniaguido.pl

SZTOLNIA KRÓLOWA LUIZA
ul. Wolności 410,
41-800 Zabrze.
sztolnialuiza.pl

2.15.1.2 Sprawozdanie Muzeum Górnictwa Węglowego W Zabrzu

Uwagi wstępne

Jednym z najważniejszych wydarzeń w działalności Muzeum w 2018 roku było zakończenie trwającego od 2007 roku procesu udrożnienia, rewitalizacji i przystosowania do ruchu turystycznego Głównej Kluczowej Sztolni dziedzicznej. 14 września 2018 roku oficjalnie otwarto nową Trasę wodną, udostępniając ostatni odcinek sztolni. Muzeum od lat przykłada ogromną wagę do prowadzenia prac konserwatorskich w zabytkowych obiektach dziedzictwa górniczego, nad którymi sprawuje opiekę. Zapewnienie właściwego stanu zabytków jest jednym z jego głównych zadań statutowych. Konserwacja i rewitalizacja Głównej Kluczowej Sztolni była zadaniem unikatowym a stopień trudności były wyjątkowe w skali nie tylko regionu ale i kraju. Udostępnienie ostatniego odcinka sztolni dla ruchu turystycznego było także symbolicznym zakończeniem procesu rewitalizacji i konserwacji prowadzonego od ponad 10 lat. Podejmowane działania stawiają Muzeum w pozycji lidera w dziedzinie konserwacji dziedzictwa industrialnego.

Rok 2018 przyniósł także inne istotne wydarzenia: 10 lipca 2018 r. – Barbórka górników węgla kamiennego na Górnym Śląsku została wpisana na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego (Muzeum aktywnie uczestniczyło w tym procesie i koordynowało tworzenie wniosku), powołano do życia Ośrodek Dokumentacji Górniczej, który będzie skupiał swą aktywność na gromadzeniu, digitalizowaniu i udostępnianiu szeroko pojętego dziedzictwa górnictwa węgla kamiennego. Znacząco zmodernizowano i poszerzono ofertę edukacyjną zabrzańskiego Muzeum Górnictwa Węglowego. Poza tym aktywność tej jednostki skupiła się na realizacji zadań merytorycznych, obsłudze ruchu turystycznego oraz pracach nakierowanych na tworzenie nowych możliwości rozwojowych.

Prowadzono prace związane z wyłonieniem wykonawców programów remontowych i rewitalizacyjnych, na które pozyskano zewnętrzne środki finansowe. Podejmowano działania mające na celu pozyskiwanie środków na różnorakie aktywności instytucji.

Przygotowano nowe propozycje wystawiennicze, powiększono zbiory muzealne, przeprowadzono konserwację i renowację szeregu eksponatów. Instytucja realizowała

programy badawcze oraz prowadziła badania naukowe służące m.in. przygotowaniu rocznika muzealnego. Muzeum było współorganizatorem konferencji naukowych i popularnonaukowych, a pracownicy merytoryczni aktywnie uczestniczyli w innych konferencjach. Zrealizowano kolejne wydawnictwa.

Przygotowano i realizowano bogatą ofertę oświatową, w tym programy edukacyjne: „Ferie na bauplacu", „Tydzień Ziemi", „Program barbórkowy", „Górnicze Miasto Dzieci". Działania z zakresu edukacji dorosłych realizowane były poprzez spotkania muzealnej „Akademii po Szychcie". Muzeum przedstawiło niezwykle bogatą ofertę wydarzeń kulturalnych, tj. koncertów, imprez, spektakli teatralnych, w tym organizowanego po raz szósty, prestiżowego festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego z udziałem światowej klasy kompozytora.

W celu popularyzacji dziedzictwa kulturowego Muzeum przygotowało bogaty program w ramach ogólnoeuropejskiej akcji „Noc Muzeów" oraz dziewiątej edycji „INDUSTRIADY", czyli święta Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Muzeum realizowało bogatą ofertę turystyczną, a także komercyjną.

Działalność MGW została dostrzeżona i uhonorowana licznymi nagrodami i wyróżnieniami. Muzeum otrzymało:

- Wyróżnienie: Najlepszy Produkt Turystyczny 2018 Roku dla Kompleksu Sztolnia Królowa Luiza;
- Honorową Statuetkę Skarbnika za bezpieczne prowadzenie robót górniczych oraz bezpieczne prowadzenie ruchu turystycznego w podziemnych wyrobiskach, krzewienie tradycji i kultury górniczej oraz ochronę i propagowanie dziedzictwa industrialnego;
- Godło Turystyczny Produkt Roku 2018 za Sztolnię Królowa Luiza przyznane przez Forum Biznesu.
- Wyróżnienie w konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2017, w kategorii *„projekty naukowo-badawcze",* za projekt „Patronackie osiedla robotnicze w Zabrzu: Borsgiwerk, Zandka i kolonia Ballestrema w Rokitnicy 1863-2016";
- Wyróżnienie w konkursie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Generalnego Konserwatora Zabytków ,,Zabytek Zadbany 2018" w kategorii architektura przemysłowa i budownictwo inżynieryjne; za konserwację cennego zabytku techniki górniczej, Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, wraz z chodnikiem podstawowym w pokładzie 510, pozwalającą na zachowanie autentyzmu zabytkowej substancji i zabezpieczenie elementów oryginalnej infrastruktury technicznej. W wyniku przeprowadzonych prac udostępniono do zwiedzania unikatowy fragment dawnej kopalni.
- I miejsce w kategorii NOWA OFERTA TURYSTYCZNA TOURISM TRENDS AWARDS 2018 za Sztolnię Królowa Luiza.

I. Zadania inwestycyjne i modernizacyjne

W 2018 roku Muzeum prowadziło zadania remontowe i inwestycyjne w swoich obiektach, przede wszystkim w oparciu o pozyskane środki zewnętrzne. Do najważniejszych zadań należały prace związane z następującymi projektami:

- ***Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne***

Celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja obszarów wskazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze 2016-2023, poprzez adaptację wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego i jej przeznaczenie na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne. Wieża jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów architektury poprzemysłowej miasta. Projekt obejmuje prace budowlano-instalacyjne, zagospodarowanie terenu, zakup wyposażenia, wykonanie edukacyjno-naukowej wystawy pn. „CARBONEUM".

Na poszczególnych kondygnacjach wieży zaplanowano:

- Piwnice: Centrum Żywego Rzemiosła,
- Parter: Kasa i sklepik muzealny, Centrum Aktywizacji Społeczno – Zawodowej, przestrzeń wystawienniczą (prezentacja działania wieży ciśnień)
- 1 Piętro: Centrum Działań Rewitalizacyjnych, Ośrodek Dokumentacji Górniczej
- 2 Piętro: Akademia Młodych Talentów, Akademia Seniora
- Podzbiornik: kawiarnia/klub, przestrzeń wielofunkcyjna,
- Zbiornik: wielofunkcyjna przestrzeń, w tym miejsce lokalizacji wystawy naukowo – edukacyjnej
- Latarnia: punkt widokowy

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana dniu 27.04.2018 r. W roku 2018 podpisano też pierwsze umowy dotyczące realizacji projektu. Zadanie jest aktualnie na etapie prac projektowych, realizacja robót rozpocznie się w 2019 roku.

Wartość projektu wynosi: 34 058 714,26

Wartość dofinansowania: 23 678 726,76 zł

Termin realizacji: 12.03.2018 – 30.06.2020.

- ***Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska***

Projekt dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, priorytet: VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury, działanie: 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury. Realizowany w partnerstwie z Miastem Chorzów.

Zakres prac przewidzianych w projekcie dla Muzeum Górnictwa Węglowego obejmuje:

– Przebudowę i rozbudowę budynku Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. 3-Maja 19 wraz z zagospodarowaniem terenu na funkcje wystawiennicze, miejsce lokalizacji pracowni digitalizacji, biblioteki wraz z czytelnią oraz pracowni naukowych umożliwiających prowadzenie działalności naukowej.

– Kompleksowy remont i konserwację zabytkowej maszyny parowej wraz z budową kotłowni w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu Carnall w celu dalszej możliwości uruchamiania oraz prezentowania pracy maszyny podczas pokazów dla turystów.

– Remont i adaptację budynku dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich z przeznaczeniem na przestrzeń muzealną, w tym funkcje wystawiennicze, obejmujące wyjątkową wystawę poświęconą katastrofom górniczym.

– Kompleksowy remont budynku dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektrycznego) i jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią.

– Zagospodarowanie terenu kompleksu Sztolni Królowa Luiza obejmujące wykonanie brakującej infrastruktury technicznej i drogowej niezbędnej do prowadzenia prawidłowej obsługi ruchu turystycznego na terenie kompleksu.

– Kompleksowy remont budynku dawnej cechowni i jego adaptacja na magazyn studyjny Muzeum wraz z zagospodarowaniem terenu.

Zakres Miasta Chorzów obejmuje przebudowę i rewitalizację obiektu hali elektrowni dawnej Huty Królewskiej wraz z nadszybiem szybu "Hutniczy" na potrzeby Muzeum Hutnictwa w Chorzowie z zagospodarowaniem terenu, zakupem wyposażenia, konserwacją i renowacją eksponatów wielkogabarytowych i wykonaniem wystawy stałej.

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 22.12.2017. W 2018 roku ogłoszono, rozstrzygnięto postępowania przetargowe i podpisano umowy na realizację następujących prac:

- Budowa kotłowni parowej w przybudówce budynku dawnej maszynowni Szybu Carnall,
- Konserwacja maszyny parowej,
- Budynek przy ul. 3-go Maja 19 – wykonanie prac konserwatorskich w obiekcie,
- Obiekt Cechowni – wykonanie prac budowlanych wraz z zagospodarowaniem terenu,

Całkowita wartość projektu: 84.533.235,23 zł (w tym MGW: 62.765.394,45 zł, Chorzów Muzeum Hutnictwa: 21.767.840,78 zł).

Planowana wartość dofinansowania wynosi: 58.526.372,92 zł (w tym MGW: 43.483.556,15zł, Chorzów Muzeum Hutnictwa: 15.042.816,77zł).

- ***Zachowanie dziedzictwa kulturowego zabytkowej Sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach poprzez zabezpieczenie górotworu i modernizację gospodarki wodnej***

Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 (Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe).

Projekt ma na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego części zabytkowych podziemi sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach, poprzez odtworzenie stateczności końcowego odcinka sztolni z portalem Brama Gwarków. Projekt zakłada likwidację zapadliska, zapewnienie ciągłości odwodnienia i odprowadzania wód, by poziom wody w części Sztolni dostępnej dla odwiedzających został unormowany i nie zagrażał wyrobiskom, a także rekonstrukcję historycznej obudowy Sztolni na odcinku objętym pracami i renowację zabytkowego portalu.

W 2018 roku zrealizowano następujące działania:

- Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem wszelkich decyzji, pozwoleń, uzgodnień i innych niezbędnych dokumentacji dla organizacji tymczasowego zjazdu z drogi powiatowej, technologicznej drogi dojazdowej do miejsca prowadzenia robót
- Wykonanie prac związanych z przygotowaniem placu budowy
- Wykonanie drogi technologicznej

Projekt Wykonywany jest w Partnerstwie. Beneficjent projektu jest Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej. Realizator Projektu: Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Okres realizacji projektu: 24.07.2017 – 30.09.2020.

Wartość projektu: 3 785 020,85 zł.

Wartość dofinansowania: 2 137 893,79 zł.

- ***E–Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu***

Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020. Działanie 2.1. Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych.

W ramach projektu zostanie utworzona pracownia digitalizacji zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego z podsystemami wspomagającymi zarządzanie i inwentaryzowanie zdigitalizowanych zbiorów (E – Muzeum).

W 2018 roku zrealizowano i zakończono umowy na:

- Zakup oraz dostawę sprzętu do utworzenia pracowni digitalizacji wraz z oprogramowaniem
- Zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem
- Zakup sprzętu fotograficznego
- Zakup oraz dostawę Skanerów 3D wraz z oprogramowaniem
- Zakup skanera 3D fazowego
- Zakup skanera 3D impulsowego
- Zakup skanera 3D do obiektów małych gabarytach

Umowy w trakcie realizacji:

- Zakup oraz wdrożenie systemu do inwentaryzacji i zarządzania muzealiami wraz ze szkoleniami z zakresu obsługi systemu
- Świadczenie usługi digitalizacji zasobów wraz ze szkoleniami w zakresie obsługi sprzętu oraz oprogramowania

Termin realizacji: 16.02.2018 – 31.12.2019.

Wartość projektu: 3.127.131,70 zł.

Wartość dofinansowania: 2.014.056,80 zł.

- ***Eliminacje zagrożeń i szkodliwych emisji generowanych przez historyczne wyrobisko górnicze Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w obrębie Miasta Zabrze – Etap I***

Zadanie kontynuowane i dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które ma na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań kompleksu wyrobisk Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej na ekosystem Miasta Zabrze z zachowaniem jego funkcji odwadniania wyrobisk górniczych oraz drenowania terenu. W ramach przedmiotowego zadania zabezpieczonych zostanie ok. 4,2 km wyrobisk kopalnianych, jak również wybudowany zostanie system odprowadzania wód kopalnianych z wyrobisk Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej do rzeki Bytomki, składający się m.in. z 5 pompowni i stacji podczyszczania.

W 2018 roku zrealizowano:

– Tymczasowe zabezpieczenie pochylni w pokładzie 510 od poziomu 40 do poziomu 80 na odcinku ok.90m
– udrożnienie końcowego odcinka pochylni do poziomu 80
– Zakończenie zabezpieczenia docelowego nitki północnej głównej kluczowej sztolni dziedzicznej na odcinku 477 m
– Wykonanie wierceń kontrolnych w rejonie GKSD oraz pokładu 510 w celu zlokalizowania ewentualnych pustek w bezpośrednim sąsiedztwie wyrobisk
– Szczegółowe rozpoznanie zlokalizowanych pustek przy pomocy skanera 3D
– Prace nad docelowym zabezpieczeniem nitki południowej Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej.

Wartość projektu: 48.527.221,00 zł.

Wysokość dofinansowania: 48.274.625,50 zł.

Termin realizacji do: 31.12.2020 r.

II. Projekty badawcze, edukacyjne i wystawiennicze

W 2018 roku Muzeum pozyskało środki zewnętrzne na realizację projektów badawczych i edukacyjnych. Były to:

- ***Nie tylko kopalnia. Fenomeny kultury górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku realizowane w czasie wolnym – trwanie i zmiana (projekt w trakcie realizacji - realizowany w latach 2017-2019)***

Projekt dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Program: dziedzictwo kulturowe, priorytet: kultura ludowa i tradycyjna). Trzyletnie zadanie (2017-2019) polega na realizacji interdyscyplinarnego projektu badawczego o charakterze etnologiczno-historycznym, metodologicznym i popularyzatorskim. Ma na celu zbadanie, udokumentowanie i utrwalenie jednego z elementów kulturowego dziedzictwa górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku. W ramach projektu zostaną udokumentowane i zanalizowane formy spędzania czasu wolnego przez górników oraz rozpowszechniona wiedza o tych nośnikach kulturowych w społeczeństwie. Efektem będzie publikacja multimedialna (tekst z płytą DVD) i działania (warsztaty, spotkania) rozpowszechniające wiedzę o czasie wolnym, jako fenomenie górniczej kultury. Projekt umożliwi zanotowanie trwałości i zmian w górniczej kulturze tradycyjnej zachodzących pod wpływem zmian gospodarczych i cywilizacyjnych. Ze względu na zanikowy charakter górnictwa w Polsce ważne jest udokumentowanie tradycyjnych form spędzania czasu wolnego przez górników. Zebrana dokumentacja będzie stanowiła cenne źródło dla dalszych badań.

Wartość projektu trzyletniego: 133 550,00 zł

Wartość dofinansowania MKiDN: 60 000,00 zł.

- ***Kult św. Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku (projekt realizowany w roku 2018).***

Projekt dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Program: dziedzictwo kulturowe, priorytet: kultura ludowa i tradycyjna). Zadanie dotyczyło wydania książki na temat kultu św. Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego w Bytomiu, Zabrzu i Gliwicach w XIX i XX w. Publikacja ta, jako pierwsza, w sposób kompleksowy i usystematyzowany analizuje wszystkie aspekty kultu św. Barbary, funkcjonujące w grupie zawodowej górników. Publikacja powstała w oparciu o pracę dokumentacyjną zjawiska i uwzględnia jego szeroki kontekst kulturowy, historyczny i społeczny. Bada wpływ różnych czynników (w tym pozakulturowych) na funkcjonowanie kultu św. Barbary, analizuje zmiany w obrębie grupy zawodowej górników, ich etosu i rozumienie wartości wpisanych

w to zachowanie kulturowe. Publikacja wskazuje, jak czynniki ekonomiczne, polityczne i społeczne wpływają na zjawisko kultury niematerialnej. Ma ona charakter interdyscyplinarny, gdyż operuje metodologią antropologii historycznej, historii kultury – zastosowano aparat badawczy historii, antropologii, teologii, historii sztuki, etnologii. Książka została wydana w listopadzie 2018 r.

Wartość projektu: 52 000,00 zł

Dofinansowanie MKiDN: 25 000,00 zł

- ***Stulecie plastycznego ruchu amatorskiego w województwie śląskim 1918-2018 (projekt realizowany w roku 2018)***

Projekt dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Program: Wspieranie działań muzealnych). Zadanie polegało na realizacji interdyscyplinarnego projektu wystawienniczo–badawczo–wydawniczego. Miało na celu prezentację dorobku amatorskiego ruchu plastycznego w województwie śląskim oraz zebranie w jednej publikacji –katalogu wystawy – informacji na temat grup plastycznych działających pod szyldem tego ruchu. W ramach projektu zorganizowano wystawę pn. „Stulecie amatorskiego ruchu plastycznego w województwie śląskim", która była prezentowana w Strefie Biznesu Stadionu „Górnika-Zabrze" w Zabrzu. Ekspozycja ukazywała różnorodność technik, poziomów artystycznych i podejmowanych tematów. Dzieła artystów samorodnych – powstałych z potrzeby serca – obejmują malarstwo, grafikę, fotografikę, rzeźbę, oraz rzemiosło artystyczne. Często prezentowanym motywem jest Śląsk i jego mieszkańcy oraz przeobrażenia regionu. Nigdy dotąd nie przedstawiano tak szerokiej reprezentacji twórców amatorskich. Wystawa czynna była od października do końca listopada 2018 r. Jednocześnie wydano katalog wystawy, zatytułowany „Amatorski ruch plastyczny w województwie śląskim 1918-2018".

Wartość projektu: 156.570,00 zł

Dofinansowanie MKiDN: 90.000,00 zł.

- ***XXV „Tydzień Ziemi"***

Realizowane cyklicznie, największe w Województwie Śląskim zadanie z pogranicza kultury i edukacji ekologicznej uzyskało wsparcie Gminy Zabrze na łączną kwotę 18.000 zł. Zadanie uzyskało również dofinansowanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w wysokości 16.988,89 zł oraz zabrzańskich przedsiębiorstw w wysokości 2.000 zł.

- *projekt edukacyjny „Górnicze Miasto Dzieci – dzieci w świecie dorosłych"*

Projekt został dofinansowany przez Narodowy Bank Polski w kwocie 25.510,00 zł

III. Pozyskiwanie środków finansowych

Niezwykle istotnym działaniem były starania o pozyskanie zewnętrznych środków potrzebnych do realizacji zadań i programów merytorycznych, a także działań inwestycyjnych i rozwojowych. Muzeum opracowało i złożyło wnioski aplikacyjne, które uzyskały pozytywne oceny i poskutkowały umowami o dofinasowanie:

- *Zabudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w obiektach Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu*

Wniosek złożony w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Śląskiego na lata 2014-2020 dla poddziałania: 4.1.3. Odnawialne źródła energii.

Celem projektu jest zwiększenie udziału energii elektrycznej i cieplnej wytwarzanej z OZE poprzez montaż instalacji fotowoltaicznych na dachach pięciu budynków oraz zabudowę 5 układów wytwarzania energii cieplnej w obiektach należących do Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.

Projekt obejmuje hybrydowe zastosowanie OZE w istniejącej infrastrukturze - dawnych wyrobiskach górniczych o zabytkowym charakterze (poprzez ogrzewanie wyrobisk i komór z wykorzystaniem pomp ciepła, a także powietrza wylotowego) oraz montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach, w których Wnioskodawca prowadzi obecnie działalność statutową. Zakres projektu obejmuje wykonanie dokumentacji technicznej, zakup i montaż pomp ciepła i instalacji fotowoltaicznych, nadzór autorski i działania informacyjno-promocyjne.

Wartość projektu: 4.658.560,08 zł. Zakładane dofinansowanie: 1.918.713,03 zł.

Wniosek przeszedł pozytywnie ocenę formalną. Obecnie trwa ocena merytoryczna wniosku.

- *Poprawa warunków pracy górników poprzez zakup urządzeń transportowych celem zminimalizowania wysiłku fizycznego*

Projekt dofinansowany ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – wartość projektu 111.069,00 zł, dofinansowanie – 66.641,40 zł.

Ponadto Muzeum opracowywało i składało liczne wnioski aplikacyjne na dofinansowanie zadań w kolejnym okresie rozliczeniowym.

IV. Współpraca z instytucjami zagranicznymi

W roku 2018 r. zrealizowano następujące formy współpracy z instytucjami zagranicznymi:

- Filharmonia z Essen przeprowadziła cykl koncertów w ramach VI Międzynarodowego Festiwalu Krzysztofa Pendereckiego.
- stała współpraca w ramach Europejskiej Sieci Muzeów Górnictwa Węglowego zaowocowała m.in. udziałem przedstawicieli Muzeum w spotkaniu członków Sieci w czerwcu 2018 r. w Deutsches Bergbau-Museum w Bochum oraz goszczeniem zagranicznych muzealników w Zabrzu we wrześniu 2018 r.
- udział w wyjeździe studyjnym do belgijskich obiektów poprzemysłowych wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, realizujący zapisy Polsko-Walońskiej Umowy o Współpracy na lata 2017-2019.
- przygotowanie wniosku konkursowego wraz z instytucjami kultury z Czech, Francji oraz Polski do programu Kreatywna Europa (nabór styczeń 2018r.)
- Uczestnictwo w międzynarodowej konferencji „Walking with Saints. Protection, devotion and civis identity”, Ronse, Belgia 24-26 maja 2018. Dr B. Piecha-van Schagen zaprezentowała referat pt. "St. Barbara and the identity of coal miners in Upper Silesia, Poland”. W konferencji wzięli udział naukowcy z 21 krajów z całego świata, oraz przedstawiciele UNESCO.
- Uczestnictwo w 4 międzynarodowej konferencji "Metrology for Archaeology and Cultural Heritage”, Cassino, Włochy, 22-24 października 2018. W konferencji udział wzięło dwoje pracowników MGW, którzy wygłosili referaty w trakcie sesji specjalnej dotyczącej dziedzictwa kulturowego: Measurement of Immeasurable Values. Dr B. Piecha-van Schagen na temat "Enforced oblivion. The heritage site and it's intangible heritage tangled with the political narrative and social memory of the nations”, Krzysztof Herner - "Using modern techniques of digitalization in popularization of the Upper Silesia Heritage”. Dr Piecha-van Schagen za przedstawiony referat otrzymała nagrodę komitetu naukowego konferencji.
- Współpraca z Deutsches Bergbaumuseum w Bochum.
- Współpraca z Oberschlesisches Landesmuseum w Ratingen.

V. Działalność naukowo-badawcza

1. Badania i działalność naukowa

Muzeum realizowało wspomniane wyżej projekty badawcze dofinansowane ze środków MKiDN:

- *Nie tylko kopalnia. Fenomeny kultury górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku realizowane w czasie wolnym – trwanie i zmiana*.
- Kult świętej Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku.
- Stulecie amatorskiego ruchu plastycznego w województwie śląskim – w ramach tego projektu przeprowadzono badania dotyczące amatorskich grup plastycznych działających na terenie województwa śląskiego

W roku 2018 kontynuowano badania naukowe, zorganizowano seminarium, przeprowadzono zajęcia edukacyjne oraz przygotowywano wydawnictwo. Obok pracowników muzeum w projekcie uczestniczyło grono naukowców z uczelni i instytutów naukowych.

Prowadzono także badania własne związane z następującymi zagadnieniami:

- Dzieje przemysłu na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku,
- Górnictwo w II RP,
- Między współzawodnictwem pracy a strajkami. Górnictwo w PRL,
- Górniczy Śląsk w twórczości artystycznej i literackiej,
- Ratownictwo i katastrofy górnicze,
- Lampy górnicze,
- Dokumentacja likwidowanych zakładów górniczych
- Kult Św. Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego
- Niematerialne dziedzictwo kultury górniczej
- Ochrona dziedzictwa materialnego górnictwa

Kontynuowano zapoczątkowany w 2017 r. cykl interdyscyplinarnych konferencji naukowych. Druga konferencja „węglowa”, zorganizowana we współpracy z Uniwersytetem Śląskim, odbyła się pod hasłem „Węgiel – duchowość”. Główną ideą konferencji była próba odpowiedzi na pytanie, czy między duchowością a przemysłową rzeczywistością zachodziły zależności i wzajemności zarówno w kontekście dziedzictwa materialnego i niematerialnego.

2. Publikacje naukowe – wydawnictwa zwarte, własne

- **B. Piecha van-Schagen, Kult świętej Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku**, t. I, Zabrze 2018.
- **„Górnik Polski”** Zeszyty Naukowe Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu **nr 10-11** prezentujący wyniki prac badawczych pracowników naukowych Muzeum oraz badaczy współpracujących z instytucją.
- **Amatorski ruch plastyczny w województwie śląskim 1918-2018.** Katalog wystawy Stulecie amatorskiego ruchu plastycznego w województwie śląskim**,** red. K. Nowak-Maśko, Zabrze 2018.

Poza tym pracownicy Muzeum publikowali liczne artykuły w wydawnictwach obcych.

3. Konferencje naukowe i popularno-naukowe

Pracownicy Muzeum aktywnie uczestniczyli w konferencjach naukowych i spotkaniach edukacyjnych, wygłaszając referaty i prelekcje. W 2018 r. Muzeum było głównym organizatorem lub współorganizatorem 9 konferencji:

- "Dziedzictwo niematerialne - lokalna tożsamość - wspólne bogactwo" - wniosek o wpis Barbórki na listę niematerialnego dziedzictwa, 21.04.2018
- Konferencja „Edu-Trendy 2018: Pedagogika przeżyć”, 8.06.2018
- VIII Spotkanie Forum Dziedzictwa Sztuki Inżynieryjnej, 14-15.11.2018 (współorganizator)
- Konferencja naukowa „Węgiel: Duchowość”, 26-27.11.2018
- Seminarium „Nie tylko kopalnia. Fenomeny kultury górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku realizowane w czasie wolnym – trwanie i zmiana” 16-17.10.2018
- XXII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej”, 15-16 listopada 2018 r. (współorganizator)
- Konferencja dla nauczycieli „Kiedy myślę: Ojczyzna, szukam drogi…”, (współorganizator), Rybnik, 29.11.2018
- Konferencja edukacyjna „Wiek to tylko cyfra – senior a turystyka”, Zabrze, 19.10.2018
- Konferencja dla nauczycieli „Energia tradycji – tożsamość, przestrzeń, artefakty. Dziedzictwo kulturowe Górnego Śląska, a destynacje w edukacji regionalnej” (współorganizator), Rybnik, 20.09.2018

Barbórka górników węgla kamiennego – lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego

Inicjatywa wpisania obchodów święta patronki górników na listę dziedzictwa narodziła się w Zabrzu. Muzeum Górnictwa Węglowego było koordynatorem przedsięwzięcia – w roku 2018 przygotowano stosowny, merytoryczny wniosek o wpis. Starania w tej sprawie wsparł m.in. metropolita katowicki abp Wiktor Skworc, wiceminister energii Grzegorz Tobiszowski oraz przedstawiciele branży górniczej.
Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 lipca 2018 r. – Barbórka górników węgla kamiennego na Górnym Śląsku została wpisana na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

VI. Działalność wystawiennicza i oświatowa

1. Wystawy stałe i trasy turystyczne:

Kopalnia „Guido":

- Trasa turystyczna na poziomach 170+320
- Trasa turystyczna „Mroki Kopalni" na poziomie 355
- Trasa turystyczna „Szychta" na poziomie 355

Kompleks Sztolnia Królowa Luiza (kopalnia „Królowa Luiza" i Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna)

- „Kopalnia Edisona" (wystawa stała)
- Niezwykła historia. Kopalnia „Królowa Luiza/Zabrze" w latach 1791-1998 (wystawa stała)
- „Z górniczą lampą przez wieki" (wystawa stała)
- „Podziemna Podróż w Czasie" (Turystyczna trasa piesza)
- Podziemna trasa wodna
- Podziemia Kopalni „Królowa Luiza" (tzw. trasa rodzinna)
- Rewitalizacja Sztolni (wystawa stała w piwnicy budynku BORT, ul. K. Miarki)

2. Wystawy czasowe

- Asymilacja człowieka w przestrzeni postindustrialnej (wystawa fotografii, Łaźnia Łańcuszkowa)
- NIEMAPA (Łaźnia Łańcuszkowa)

- Wystawa pokonkursowa IX Konkursu Sztuki Intuicyjnej im. Juliusza Marcisza (Łaźnia Łańcuszkowa)
- Pokonkursowa wystawa prac proekologicznych
- Przeglądowa wystawa jubileuszowa „Tygodnia Ziemi"
- Wystawa poplenerowa I Zabrzańskiego Pleneru Malarskiego
- Stulecie amatorskiego ruchu plastycznego

Wystawy stałe ogółem – 4

Wystawy czasowe – 7

Trasy turystyczne z ekspozycjami – 6

3. Współpraca w zakresie prezentacji zbiorów

W zakresie prezentacji zbiorów własnych i obcych Muzeum współpracowało z placówkami muzealnymi, instytucjami kultury i innymi podmiotami np.: Muzeum Śląskim w Katowicach, Muzeum Miejskim w Zabrzu, Fabryką FASER w Tarnowskich Górach, Galerią „Barwy Śląska" Stanisława Gerarda Trefonia w Rudzie Śląskiej, Muzeum Izby Pamięci Kopalni „Wujek", Muzeum Miejskim w Rudzie Śląskiej, Galerią Szyb Wilson w Katowicach, Muzeum Górnośląskim Parkiem Etnograficznym w Chorzowie, Muzeum Techniki Wojskowej im. T. Widuchowskiego w Zabrzu, Muzeum Pojazdów Zabytkowych w Zabrzu, Eko-Art. Silesia, ZZJG KWK „Sośnica", pracownią konserwacji ARTCON oraz osobami indywidualnymi.

4. Działalność edukacyjna

Zajęcia edukacyjne były prowadzone głównie na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza – przy ul. Sienkiewicza. Obejmowały: lekcje muzealne, warsztaty plastyczne, spotkania z autorami oraz programy edukacyjne

– Edukacja dzieci i młodzieży

a) lekcje muzealne:
W roku 2018 przeprowadzono 97 lekcji muzealnych, w których wzięło udział 2.418 osób.

Zajęcia edukacyjne w kompleksie Sztolnia Królowa Luiza

– Kulturalny bajtel
– Mali pomocnicy sztygara
– Strefa węgla (dla klas I – III szkół podstawowych)
– Strefa elektryczności (dla klas I – III szkół podstawowych)
– Strefa kultury (dla klas I-VI szkół podstawowych)

- Strefa działań (dla klas IV-VI szkół podstawowych)
- Geostrefa (dla klas IV-VI szkół podstawowych)
- Strefa techniki (dla klas I-VIII szkół podstawowych)
- Strefa map (dla klas VII – VIII szkół podstawowych i wszystkich klas szkoły ponadpodstawowej)
- Podziemne skarby (dla klas VII – VIII szkół podstawowych i wszystkich klas szkoły ponadpodstawowej)
- Tropiciele węgla (dla klas VII – VIII szkół podstawowych i wszystkich klas szkoły ponadpodstawowej)
- Bajtel Szychta (dla klas IV-VI szkół podstawowych)
- Zajęcia w Parku 12C: „Zostań gwarkiem", „Tajemnica Parku 12C"
- Bajtel gruba
- Park Techniki Wojskowej
- Dzień z życia wojskowego
- Edukacja dla bezpieczeństwa

Zajęcia edukacyjne prowadzone na terenie zabrzańskich szkół:

- Kult św. Barbary wśród górników śląskich
- Tradycyjna rodzina górnicza na Śląsku
- W skarbnikowym królestwie
- Świat dawnych gwarków

b) Programy edukacyjne

Ferie na bauplacu (29 stycznia – 11 lutego 2018 r.)

Program edukacyjny realizowany w okresie ferii zimowych. W trakcie warsztatów uczestnicy (6 - 14 lat) poznawali materiały naturalne: drewno i ceramikę. Przy pomocy mini cegieł ceramicznych oraz drewnianych klocków konstrukcyjnych budowali modele obiektów takich jak domy, szyby górnicze czy urządzenia do transportu urobku. Warsztaty prowadzone były we współpracy z firmą FLOJAMO z Bielska – Białej.

W kopalni „Guido" w okresie ferii zimowych realizowano program **„Bery i bojki na grubie"**, podczas którego dzieci miały okazję wysłuchania śląskich legend i podań oraz uczestniczenia w warsztatach plastycznych

„XXV Tydzień Ziemi" (22–28 kwietnia 2018 r.).

Realizowane cyklicznie, największe w Województwie Śląskim zadanie z pogranicza kultury i edukacji ekologicznej, obejmujące 2 wystawy, 11 konkursów, w tym Turniej Wiedzy Ekologicznej, prelekcje, warsztaty i inne zajęcia edukacyjne (103 zajęcia), akcje

proekologiczne (badanie wód rzeki Bytomki), zwiedzanie obiektów przemysłowych i komunalnych, a także rozgrywki sportowe.

„Górnicze Miasto Dzieci – dzieci w świecie dorosłych” (25 czerwca – 5 lipca 2018 r.)

Realizowane przy dofinansowaniu Narodowego Banku Polskiego półkolonie podzielone na dwa tygodniowe turnusy. W zajęciach uczestniczyło 80 dzieci z rodzin defaworyzowanych i zagrożonych ubóstwem z terenu Zabrza oraz okolic. Program obejmował serię zajęć przybliżających uczestnikom zagadnienia z zakresu ekonomii i przedsiębiorczości, a także edukacji regionalnej. Zajęcia teoretyczne połączone były z aktywnym spędzaniem czasu w kompleksie Sztolni Królowa Luiza.

„Bajkowe Dni Dziecka” (28 maja – 3 czerwca 2018 r.)

Z okazji Dnia Dziecka zaproponowano najmłodszym udział w zajęciach przeprowadzanych w konwencji: nauka poprzez zabawę. Przewodnicy przebrani za krasnoludki i królewnę Śnieżkę oprowadzali dzieci w podziemiach, prezentując ciężką pracę w kopalni, poszukując wspólnie złota i kolorowych diamentów. Na powierzchni czekały liczne atrakcje tematyczne, między innymi: „Akademia krasnoludków”, wykonywanie kartonowych krasnoludków, pirografia, gry i zabawy sportowe, darmowe dmuchańce czy malowanie na folii.

„Barbórka dla Bajtli” (12-21 grudnia 2018 r.)

W ramach obchodów Dnia Górnika zaproponowano zwiedzanie podziemi kompleksu Sztolnia Królowa Luiza połączone ze spotkaniem z górnikiem w mundurze galowym, który opowiada o trudach pracy ,,na dole", o tradycjach i zwyczajach górników. Na koniec zwiedzania na każdego z młodych uczestników czekał skok przez górnicza skórę i pasowanie na górnika.
Z myślą o optymalizacji oferty edukacyjnej MGW podpisano listy intencyjne w Regionalnymi Ośrodkami Doskonalenia Nauczycieli w Częstochowie oraz w Bielsku-Białej w sprawie współpracy w zakresie dalszego dopasowania oferty edukacyjnej Muzeum do potrzeb nauczycieli na każdym szczeblu edukacji.

– Edukacja dorosłych

„Akademia po Szychcie” – cykl prelekcji

W roku 2018 spotkania w ramach „Akademii po Szychcie” odbywały się pod hasłem: „Górnictwo w Drugiej Rzeczypospolitej W stulecie odzyskania Niepodległości”. W okresie 27.02.2018 – 27.11.2018 zrealizowano następujące 7 prelekcji:

5. Popularyzacja dziedzictwa kulturowego

Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków – (21 kwietnia 2018 r.).
Obchody tego święta miały na celu przybliżyć jak najszerszemu gronu społeczeństwa zagadnienia dotyczące zabytków i dziedzictwa niematerialnego. Dla odwiedzających przygotowano bogatą ofertę adresowaną do różnych grup wiekowych. Wśród atrakcji znalazły się m.in. zabawa w wykopaliska archeologiczne – warsztaty polegające na odnalezieniu na zaaranżowanej plaży „artefaktów", oczyszczeniu i sklejeniu roztrzaskanych przedmiotów. Przeprowadzono także zajęcia edukacyjne na temat: „co jest zabytkiem, gdzie go znajdziemy", zabawę w układanie rozsypanej starożytnej mozaiki, warsztaty plastyczne polegające na przygotowaniu linorytu z motywem szybu kopalnianego, własnoręczne wykonanie czaka.

„Noc muzeów" pod hasłem „Noc czorno jak wongiel" (19 maja 2018 r.)

Przeprowadzona została po raz 13 akcja „otwartych drzwi" obiektów muzealnych MGW, połączona z licznymi atrakcjami, mająca na celu propagowanie zbiorów i dziedzictwa kulturowego miasta i regionu oraz kształtowanie nawyku odwiedzania muzeów. Publiczności zaproponowano tej „Nocy" zwiedzanie podziemi kopalni „Królowa Luiza" oraz kopalni „Guido" w całkowitych ciemnościach, tylko przy świetle górniczych lamp. Goście mogli skorzystać z licznych atrakcji odwiedzając również Park 12C oraz Park Techniki Wojskowej, a także uczestniczyć w zabawie tworzenia słownika wyrazów śląskich oraz w projekcji filmu w kinie letnim.

„**Industriada" –** święto Szlaku Zabytków Techniki (9 czerwca 2018 r.)

Dziewiąta edycja regionalnego przedsięwzięcia promującego Szlak Zabytków Techniki organizowana była pod hasłem „Industria jest kobietą - Nasze baby". Oprócz zwiedzania obiektów MGW, dla odwiedzających przygotowano bogaty program: uczestnictwo w wieczornych koncertach, odwiedzenie Domu Mody „Luiza" w Łaźni Łańcuszkowej, udział w konkursie „Nasze baby", skorzystanie z militarnych atrakcji na terenie Parku Techniki Wojskowej, obejrzenie wystawy fotografii Arkadiusza Goli „Baba na grubie", udział w plenerze malarskim oraz w „Kobiecych warsztatach".

VII. Pozostała działalność kulturalna

Działalność kulturalna instytucji skupiała się na organizacji spektakli teatralnych, koncertów i imprez. W tej sferze aktywności najbardziej prestiżowym przedsięwzięciem była organizacja kolejnej edycji Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego

VI Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego w Zabrzu (15–22 września 2018 r.)
Tegoroczna edycja Festiwalu była wyjątkowa. Patron Festiwalu – dostojny Jubilat – obchodził bowiem w tym roku 85. urodziny. Koncerty odbywały się w kopalni „Guido" (poz. 320 m), w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu, w Filharmonii Krakowskiej oraz na terenie kopalni „Królowa Luiza". Wystąpiły zespoły jazzowe, filharmonicy esseńscy, a koncert finałowy „Te Deum" w niecce kopalni „Królowa Luiza" poprowadził sam mistrz Penderecki.

„Teatralny Bajtel"

W roku 2018 rozpoczęto realizację cyklu spektakli dla dzieci pod wspólnym tytułem „Teatralny Bajtel", który objął 5 spektakli, wystawianych w październiku i listopadzie. Skierowany był dla przedszkolaków oraz dzieci z klas wczesnoszkolnych. Bajki mocno związane z kulturą i tożsamością Śląska, wystawiane były przez Grupę teatralną „Lufcik na korbkę". Przedstawienia odbywały się w Łaźni Łańcuszkowej.

„Tajemnica Parku 12C" (sierpień 2018r.)

Wydarzenie realizowane we współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną w Zabrzu promowało tradycyjną formę czytelnictwa (spotkania autorskie w podziemiach kopalni Królowa Luiza) oraz formę nowatorską za pomocą gier terenowych i escape room'u (realizowaną na terenie Parku 12C).

„Muzyka na poziomie"

Kontynuowano cykl „Muzyka na poziomie" – w podziemiach kopalni „Guido" można było wysłuchać koncertów takich wykonawców, jak: Kamil Bednarek, „Highway Band", „Jelonek", „Roberto Siri", „Luxtorpeda", „Oberschlesien", „Quebonafide"

Spektakle teatralne, koncerty i imprezy

⇒ koncert „Kolędowanie na 170” (6.01.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ „Przedświt” – koncert zespołów: Entropia, Saule, Siła i Krzywdy (13.01.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Koncert zespołu “Henry David's Gun” (26.01.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Spektakl "Żona do adopcji" (27.01.2018, kopalnia „Guido”, Teatr na poziomie)
⇒ Koncert kolęd i pastorałek - Kapela Dobrej Woli Jerzego Moskały (28.01.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Koncert zespołu “Luxtorpeda" (10.02.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Koncert zespołu "Higway Band" (24.02.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Koncert zespołu “Closterkeller” (3.03.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Dzień Św. Patryka - Koncert zespołu „Shannon" (16.03.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Spektakl ”Synek” (18.03.2018, Łaźnia Łańcuszkowa)
⇒ Koncert zespołu "Oberschlessien" (6.04.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Koncert „Dźwięki Wyszehradu” - Męski Chór św. Efraima (7.04.2018, kopalnia „Guido” poz 170)
⇒ Koncert "Jelonek" (14.04.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ „Żywot człowieka zabawnego” – kabaret Andrzeja Grabowskiego (29.04.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Industria Live, koncert plenerowy (21.04.2018, niecka kopalni „Królowa Luiza”)
⇒ Koncert Kamila Bednarka (28.04.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Recital Moniki Szomko "Dobry we mnie diabeł” (27.05.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ koncert Kapeli Dobrej Woli Jerzego Moskały "Budować pokój w Rodzinie" (1.06.2018 kopalnia „Guido”,170 m)
⇒ Spotkanie autorskie z Jane Hirshfield (11.06.2018,kopalnia „Guido”)
⇒ XIV Zabrzański Festiwal Orkiestr, koncert plenerowy (16.06.2018, „Królowa Luiza”)
⇒ Koncert chorwackiej orkiestry „Lovro Ježek” (22.06.2018,Park 12C)
⇒ Festiwal horrorów niemieckich (pokaz filmów, 22-23.06.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ Festiwal kolorów, impreza
⇒ Nasza strona księżyca, spotkanie plenerowe (27.07.2018, „Królowa Luiza”, strefa naziemna)
⇒ Festiwal piwa Guido (4.08.2018, Park 12C)
⇒ Festiwal Baniek Mydlanych (18.08.2018, Park 12C)
⇒ Koncert Caffee Experiment (25.08.2018, Park 12C)
⇒ Kryminalne zagadki Śląska, spotkanie autorskie (4.09.2018, kopalnia „Guido”)
⇒ XIV Dzień Nauki i wielkie otwarcie Trasy Wodnej w Sztolni Królowa Luiza (14.09.2018)

⇒ "Motoserce - Krew Darem Życia" (Koncert Oberschlessien, Koncert zespołu Full Light, Koncert zespołu Harpagans, Koncert zespołu Highway Band, Koncert zespołu Eyelids) (15.09.2018, Park 12C)
⇒ VI Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego (15-22.09.2018 kopalnia „Guido", „królowa Luiza")
⇒ Stulecie amatorskiego ruchu plastycznego, wernisaż wystawy (18.10.2018)
⇒ Teatralny Bajtel: Dino Teo (3.10.2018), Księżycowe opowieści (10.10.2018), Skarbnik i Śmirdzirobótka (17.10.2018), Tajemniczy świat zabawek (14.11.2018), Utopek (28.11.2018) – Łaźnia Łańcuszkowa
⇒ Koncert Yankee Blues Band (5.10.2018, kopalnia "Guido")
⇒ Planszówki pod ziemią, impresa (6.10.2018 kopalnia "Guido")
⇒ Horror Party, impreza (27.10.2018, kopalnia „Guido")
⇒ "Tango z Argentyny" - koncert Roberto Siri (8.11.2018, kopalnia „Guido")
⇒ koncert Full Light (9.11.2018, kopalnia „Guido")
⇒ Koncert Daniela Spaleniaka (15.11.2018, kopalnia „Guido")
⇒ Andrzejki, impreza (30.11.2018, kopalnia „Guido")
⇒ Koncert zespołu "Cree" (17.11.2018, kopalnia „Guido")
⇒ Koncert zespołu "Eyelids" (23.11.2018, kopalnia „Guido")
⇒ Koncert "Quebonafide" (7.12.2018, kopalnia „Guido")
⇒ Barbórka VIP, impreza (9.11.2018)

VIII. Promocja

W omawianym okresie przeprowadzono kampanie informacyjne i promocyjne (dotyczące przedsięwzięć organizowanych przez MGW):

– kampania promocyjna związana z otwarciem trasy wodnej w Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej
– kampania promocyjna Industriady 2018
– kampania promocyjna VI Międzynarodowego Festiwalu im. K. Pendereckiego w Zabrzu
– promocja publikacji pt. „Kult świętej Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku"

Prezentacji oferty edukacyjnej MGW służyła konferencja edukacyjna EDU TRENDY 2018 skierowana do nauczycieli, zorganizowana w czerwcu 2018 r.

Ofertę MGW zaprezentowano na następujących imprezach i targach:
– Targi Biznes-Expo w Katowicach
– Targi TOUR Salon Poznań
– Targi Wiedeń
– MTT Wrocław

- Targi Ostrawa
- Targi Berlin
- Targi NA STYKU KULTUR Łódź
- Targi GLOBalnie Katowice
- Konferencja FreeTime Gdańsk
- Targi Turystyki Przemysłowej Zabrze
- Targi LATO Warszawa
- Targi ATRAKCJE REGIONÓW Chorzów

Poza tym prowadzono promocję wydarzeń za pośrednictwem prasy, radia, telewizji, akcji plakatowych, rozsyłania zaproszeń, dystrybucji materiałów promocyjnych.

IX. Frekwencja:

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – łącznie (wszystkie obiekty)

Wyszczególnienie		***Ogółem widzów***
Ogółem		202 674
	w tym bezpłatnie	7.564
w tym w grupach wycieczkowych	razem	50.643
	w tym młodzież szkolna	15.832

Liczba odwiedzin na stronie internetowej Muzeum: 1.601.405

X. Działalność wydawnicza:

Wydawnictwa MGW ogółem:

Wyszczególnienie	Katalogi wystaw	Informatory i foldery	Plakaty	Roczniki, Serie wydawnicze	Książki, Albumy	Inne wydaw-nictwa
Liczba tytułów w formie drukowanej	1	2	3	1	1	19
Nakład w egz.	2000	93500	26400	150	700	154000

XI. Działalność konserwatorska

Podobnie jak w poprzednich latach, prace konserwatorskie prowadzone przez Muzeum, skupiały się przede wszystkim na zabezpieczeniu, remontach i konserwacji powierzonych mu w opiekę zabytków – Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, Kopalni Guido, utrzymaniu i zabezpieczeniu maszyn górniczych. W 2018 roku rozpoczęto także kolejne zadania związane z konserwacją dziedzictwa materialnego, w tym: rewitalizacją i konserwacją wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu, przy ul. Zamoyskiego 2, zachowaniem części zabytkowych podziemi sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach wraz z pełną konserwacją portalu Bramy Gwarków, kompleksowymi remontami zabytkowych budynków Muzeum – obiektu przy ul. 3 Maja 19 (wraz z konserwacją wnętrz), dawnej budynku cechowni, budynku dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich, budynku dawnej skraplarni powietrza. Rozpoczęto także przygotowania do kompleksowego remontu konserwatorskiego zabytkowej maszyny parowej. Wszystkie te działania szczegółowo opisano w częściach sprawozdania, poświęconych zadaniom inwestycyjnym i modernizacyjnym oraz pracom górniczym.

Poza tym w zakresie własnym prowadzono drobne prace renowacyjne w pracowniach Działu Organizacji Wystaw i Konserwacji oraz zlecono konserwację 32 dzieł (tryptyk i jeden obraz) z kolekcji sztuki intuicyjnej przez zewnętrznej pracowni konserwatorskiej. W ramach tych działań przeprowadzono pełną konserwację **3** eksponatów, konserwację częściową **214** eksponatów oraz konserwację prewencyjną **508** eksponatów.

XII. Gromadzenie zbiorów i dokumentacja

1. Zbiory

Stan zbiorów Muzeum na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił **54 277** eksponatów (24.487 pozycji inwentarzowych) o wartości **1 409 089,84** PLN.

W roku 2018 pozyskano 645 eksponatów, w tym 247 drogą zakupu a 398 jako darowizny i przekazy. Wśród nowych nabytków znalazł się pomnik Wincentego Pstrowskiego – rzeźba Mariana Koniecznego. Monument pozostał w przestrzeni publicznej jako pomnik Braci Górniczej.

Stan księgozbioru Biblioteki MGW wynosił: 9.514 pozycji książkowych o wartości 56 740,80 zł.

2. Dokumentacja

W związku z wygaśnięciem licencji programu Musnet oraz realizacją projektu *„E–Muzeum – digitalizacja i udostępnieni zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu”,* a tym samym wprowadzaniem kompleksowego systemu do zarządzania i inwentaryzowania,

rozpoczęto prace dotyczące wdrożenia nowego systemu do rejestracji zbiorów muzealnych (Muzeo).

XIII. Prace górnicze związane z utrzymaniem wyrobisk podziemnych

Pracownicy Pionu górniczego prowadzili prace związane z utrzymaniem wyrobisk i urządzeń. Najważniejsze z nich to:

1. **W kopalni „Guido":**

- Wymieniono klatkę po stronie zachodniej,
- Prowadzono prace remontowe w szybie „Kolejowy" (wymiana dźwigarów głównych i wsporczych zbrojenia szybowego, wymiana siatek opierzenia przedziału drabinowego, czyszczenie rząpia szybu, regulacja i mocowanie prowadników szybowych, wymiana drabin i blach podestowych w przedziale drabinowym,
- Zabudowano układ do kompensacji mocy biernej, pracujący w sieci elektroenergetycznej w rejonie szybu „Kolejowy",
- Zmodernizowano sieć oświetlenia tras turystycznych w wyrobiskach ZKWK „Guido" w celu ograniczenia kosztów energii elektrycznej,
- Zakończono prace związane z przygotowaniem wyrobisk, w celu rozszerzenia trasy turystycznej o wyrobiska nieobjęte dotychczas ruchem turystycznym, znajdujące się w Przekopie głównym poz. 320 m na południe od skrzyżowania z Przekopem wentylacyjnym (dojście do tamy wodnej oraz Komory badawcze).

2. **W kopalni „Królowa Luiza" i Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej:**

- Prowadzono prace związane z utrzymaniem ruchu i wykonywaniem drobnych napraw i remontów maszyn, urządzeń i eksponatów zainstalowanych w rejonie GKSD i SG „Królowa Luiza".
- Wykonywano prace związane z udrażnianiem, pobierką spągu i zabudową odrzwi drewnianych w Pochylni do poziomu 80m w pokładzie 510 w GKSD
- Zgodnie z Projektem technicznym opracowanym przez Zespół Autorski Politechniki Śląskiej prowadzono wzmacnianie górotworu poprzez zatłaczanie kleju organiczno-mineralnego do kotew i iniekcją górotworu spoiwem mineralnym w Sztolni południowej i w Sztolni północnej na wyznaczonych odcinkach.
- Zakończono prace związane z przygotowaniem wyrobisk w celu rozszerzenia trasy turystycznej o wyrobiska nieobjęte dotychczas ruchem turystycznym, związane m.in. z oddaniem do ruchu urządzeń podziemnego systemu spływu łodziami w wyrobiskach Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, oraz przygotowano stanowiska ekspozycyjne,

- Za pomocą skaningu laserowego prowadzono rozeznanie pustek w górotworze, udostępnionych otworami wiertniczymi lub akcjami ratowniczymi poprzez rozebranie tam izolacyjnych i wejście do odtamowanych przestrzeni.

XIV. Działalność administracyjno-gospodarcza

1. Muzeum zarządzało i kierowało majątkiem liczącym 32 obiekty (27 budynków, 5 budowli) położonymi na gruncie 103.814,20 m^2. Wykonywano ogół czynności administracyjnych, prawnych i gospodarczych związanych z utrzymaniem stanu posiadania na powierzchni ziemi, a także wyrobisk podziemnych.
2. Ponadto siłami instytucji zrealizowano następujące przedsięwzięcia modernizacyjne:
   – Prace związane z dostosowaniem Budynku Obsługi Ruchu Turystycznego przy ul. Miarki 8 w Zabrzu wraz z zagospodarowaniem otoczenia na potrzeby otwarcia trasy wodnej, które obejmowały remont pomieszczeń pod wystawę w Porcie Zimowym, prace związane z estetyką i funkcjonalnością miejsca pod kątem wzrostu liczby odwiedzających oraz częściowe ogrodzenie terenu.
   – Prace związane z oddaniem do użytku trasy wodnej w Sztolni: prace budowlane i aranżacyjne, prace związane z przygotowaniem kontentów oraz zakupem wyposażenia oświetleniowo-multimedialnego.
3. Przygotowano i zawarto 424 umów cywilno-prawnych.
4. Przeprowadzono 29 postępowań w trybie przetargu nieograniczonego.
5. W końcu grudnia 2018 r. Muzeum zatrudniało 294 pracowników (114 kobiet i 180 mężczyzn). 130 pracowników posiadało wykształcenie wyższe (w tym 70 kobiet). Muzeum zatrudniało 277 osób na umowę-zlecenie i umowę o dzieło oraz 14 stażystów. Przeprowadzono szkolenie wstępne dla nowozatrudnionych oraz okresowe szkolenie bhp i ppoż. Pracownicy Muzeum wzięli udział w szkoleniach specjalistycznych.

Uwagi końcowe

Jedną z niezwykle istotnych dla instytucji spraw była realizacja kolejnej fazy działań remontowo-modernizacyjnych, w tym remont zabytkowego gmachu Muzeum (pracownie naukowe i wystawy) oraz budynku dawnej cechowni kopalni „Królowa Luiza” mającego pomieścić główny magazyn muzealiów. Wielką przeszkodą w realizacji zadania był znaczny wzrost kosztów usług budowlanych, co skutkowało niemożnością wyłonienia wykonawców. Sytuacja ta pociągnęła za sobą konieczność zredukowania zakresu projektu. Mimo ograniczonych możliwości wystawienniczych i oświatowych (w związku z wyłączeniem z użytkowania budynku Muzeum), zrealizowano nowe przedsięwzięcia wystawiennicze,

w tym stałą wystawę lamp górniczych w budynku dawnej Akumulatorowni na terenie kopalni „Królowa Luiza” oraz wielką wystawę przeglądową twórczości intuicyjnej w obiektach Areny Zabrze zorganizowaną z okazji stulecia amatorskiego ruchu plastycznego w województwie śląskim. Prowadzono bardzo intensywną działalność naukową, której efektem były kolejne publikacje oraz konferencje, w tym druga edycja konferencji „węglowej” („Węgiel – duchowość”). Mimo ograniczeń lokalowych prowadzono intensywne działania edukacyjne.

Dzięki zawarciu umów o współpracy z Uniwersytetem Śląskim, Polską Grupą Górniczą, Wyższym Urzędem Górniczym, Fortum – znacznie poszerzono możliwości działania instytucji. Powiększono zbiory muzealne o 645 eksponatów, zorganizowano akcje promujące dziedzictwo kulturowe („Noc Muzeów”, „Industriada”). Przeprowadzono wiele atrakcyjnych imprez kulturalnych z prestiżowym festiwalem im. K. Pendereckiego na czele. Wzrosła liczba odwiedzających obiekty MGW o ok. 14% i to pomimo wyłączenia z użytkowania wystaw w głównym gmachu muzealnym.

Aktywność Muzeum została dostrzeżona i doceniona – świadczą o tym wspomniane certyfikaty i wyróżnienia.

Muzeum było aktywnym podmiotem w ramach Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego oraz europejskiego szlaku ERIH. Współdziałaliśmy ze Stowarzyszeniem Muzeów Sztuki Inżynieryjnej oraz Stowarzyszeniem Podziemnych Tras Turystycznych. Ważnym wydarzeniem dla społeczności muzealnej było poświęcenie i publiczna prezentacja sztandaru MGW.

Opracowanie:
Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

2.15.2 PROMOCJA, TURYSTYKA I SPORT

ZREALIZOWANE ZADANIA BUDŻETOWE

W ramach działalności Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu w 2018 r. prowadzonych było 19 zadań budżetowych (w tym 15 z zakresu działalności sportowo-rekreacyjnej).

1. Promocja Miasta

W 2018 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w ramach zadania WPTS/01/18 zorganizował wydarzenia promocyjne oraz współorganizował i współuczestniczył w zewnętrznych wydarzeniach promocyjnych między innymi takich, jak: Laury Umiejętności i Kompetencji, koncert w Sali Lustrzanej Zamku w Pszczynie, organizacja finału z przewodnikiem dla dzieci pn. Fajne Zabrze. Wydział zrealizował umowę w zakresie usług promocyjnych poprzez sport - piłkę ręczną mężczyzn. Podpisano również umowę na promocję Miasta Zabrze na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego.

Przeprowadzono dwie procedury przetargowe na druk materiałów promocyjno–informacyjnych Miasta Zabrze oraz druk bilboardów oraz banerów promocyjnych Miasta Zabrze. Zakupiono dedykowane wydawnictwo Niemapa Zabrze wraz z pocztówkami oraz notesami.

Wykonano druk materiałów promocyjnych, m.in. teczki, foldery, bilboardy, plakaty, torby promocyjne itp. Wydział zawarł również umowy na projekty graficzne, a także wykonanie usług fotograficznych i tłumaczeniowych. Wykonano kalendarze promocyjne ścienne oraz kalendarze biurkowe na rok 2019 oraz zlecono wykonanie wraz z wydaniem Zabrzańskiego Almanacha Samorządowego 2019. Wydany został również album miejski „Medyczne Zabrze”.

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 592 125,30 zł

2. Promocja i upowszechnianie turystyki

W 2018 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu przeprowadził otwarty konkursy ofert na ealizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki w 2018r. – zawarto umowy ze stowarzyszeniami na realizację w/w zadania. Miasto Zabrze w 2018 r. promowało się podczas targów turystycznych za granicą (Austria, Niemcy, Finlandia, Czechy, Słowacja) i w kraju. W ramach zadania zorganizowano seminarium fotograficzne, którego celem była promocja turystyki poprzemysłowej.

Wykonanie na 31.12.2018 r. - 192 784,42 zł

3. Organizacja międzynarodowej konferencji poświęconej dziedzictwu przemysłowemu oraz współorganizacja Międzynarodowych Targów Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej

12-13 kwietnia 2018 r. zorganizowano XV Międzynarodową Konferencję Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego pt. *Dary ziemi w tworzeniu i promocji terytorialnych marek turystycznych* (Łaźnia Łańcuszkowa), zaś w dniach 13-14 kwietnia zorganizowano towarzyszące konferencji X Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej.

Wykonanie 31.12.2018 r. - 280 751,33 zł

4. Nagrody za wysokie wyniki sportowe

W 2018 roku wypłacono nagrody Miasta Zabrze za wysoki wynik sportowy uzyskany w krajowym bądź międzynarodowym współzawodnictwie sportowym. Nagrody zostały przyznane w dyscyplinach indywidualnych i zespołowych. Nagrody zostały przyznane za II półrocze 2017 r. i I półrocze 2018 r. – łącznie nagrodzono 106 sportowców.
Wykonanie na 31.12.2018 r. – 98 759,24 zł

5. Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu

W 2018 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu przeprowadził dwa otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie sportu i rekreacji.
Na realizację zadania przeznaczono środki w wysokości 1 834 050,00 zł (na realizację 54 projektów). Dodatkowo podpisano 11 umów na tzw. „małe granty" na kwotę 84 120,00 zł (poza otwartym konkursem ofert).

W 2018 roku z dotacji skorzystały 53 stowarzyszenia i kluby sportowe, z którymi zawarto 65 umów na realizację zadań w zakresie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, prowadzenia zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży, organizowania imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz prowadzenia zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych.
Zajęcia prowadzone są w ponad 20 sekcjach (m.in. piłka nożna, piłka ręczna, koszykówka, siatkówka, tenis stołowy, lekka atletyka, tenis ziemny, gimnastyka sportowa, akrobatyka sportowa, pływanie, nurkowanie, szachy, brydż sportowy, badminton, hokej na trawie, aikido, shinkendo, kick-boxing, judo, karate, sambo sportowe, cheerleading).
Wykonanie na 31.12.2018 r. – 1 918 170 zł

6. Organizacja i współorganizacja imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym

W 2018 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu poniósł wydatki na organizację bądź współorganizację około 30 imprez, zawodów, turniejów i wyjazdów o charakterze sportowymi rekreacyjnym, m.in.: XXVI Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, XXII Międzynarodowego Halowego Turnieju Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta, Balu Sportowca, programu Tenis 10, wyjazdu klubu koszykarskiego na zawody do Lund, uroczystych spotkań z zawodnikami wraz ze sztabem szkoleniowym Górnika Zabrze (piłka nożna) oraz NMC Górnika Zabrze (piłka ręczna), Wędkarskiego Dnia Dziecka, V Zawodów Spławikowych o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, pikniku sportowo-rekreacyjnego w dz. Pawłów, Międzynarodowego Turnieju Koszykówki z okazji Odzyskania Niepodległości, I Kanclerz Zabrze Półmaratonu, Tour de Pologne.
Wykonanie na 31.12.2018 r. – 408 228,29 zł.

7. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu.

Wydział WPTS przygotował Uchwałę LII/621/18 z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Miasta Zabrze. (Określa się warunki i tryb finansowania realizacji zadania własnego gminy, obejmującego tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1463, poz. 60, poz.1600))

W sierpniu 2018 r. ogłoszono otwarty konkurs projektów na zadanie publiczne Miasta Zabrze w zakresie rozwoju sportu na terenie Miasta Zabrze w 2018 roku. Przyznano dotację w kwocie 300 000,00 zł na wsparcie realizacji projektu: rozwój piłki ręcznej z NMC Górnik Zabrze 2018 rok dla klubu sportowego Górnik Zabrze Piłka Ręczna S.A.

Wykonanie na 31.12.2018 r. - 300 000,00 zł

8. Organizacja Dnia Nauki

W 2018 r. zorganizowano IV Dzień Nauki. To wydarzenie adresowane do dzieci i młodzieży, które ma na celu edukację młodych ludzi poprzez zabawę, podniesienie świadomości na temat roli nauki w społeczeństwie, jak najszerszą popularyzację aktywności instytucji naukowo-badawczych, edukacyjnych, szkoleniowych oraz firm, klubów i stowarzyszeń.

Podczas Dnia Nauki promowano najważniejsze osiągnięcia naukowe i techniczne oraz rozbudzano zainteresowania i zachęcano do bliższego poznania dziedzin, które z pozoru wydawać się mogą trudne. Do nauki zapraszano poprzez zabawę, a w programie znalazły się: interaktywne stoiska, pokazy nowych technologii, eksperymenty fizyczne i chemiczne, strefa motoryzacji, sportu, medycyny, kultury i sztuki oraz strefa edukacyjna Sztolni Królowa Luiza. Głównym wydarzeniem było Wielkie otwarcie Trasy Wodnej Sztolni Królowa Luiza, niepowtarzalnej i unikatowej trasy turystycznej, najnowszej atrakcji Muzeum Górnictwa Węglowego. Gościem specjalnym tegorocznej edycji był dr Tomasz Rożek, który wygłosił swój wykład pt. ,,Węgiel i woda".

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 10 798,16 zł

9. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Guido.

W 2018 roku poniesiono wydatki na organizację imprez: Olimpiada Rad Dzielnic, Wędkarski Dzień Dziecka, Guido na sportowo (edycja wiosenna i jesienna), zawody wędkarskie o Puchar Rady Dzielnicy.

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 4 999,43 zł

10. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego.

W 2018 roku poniesiono wydatki na organizację imprez: etap powiatowy Ogólnopolskiego Turnieju Motoryzacyjnego, zajęcia aqua fitness, wycieczki rowerowe, turniej szachowy, turniej tenisa stołowego, turniej siatkówki.

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 6 312,32 zł

11. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Osiedle Mikołaja Kopernika.

W 2018 roku poniesiono wydatki na organizację w ramach cyklu ,,Kopernik na Sportowo" oraz imprez sportowych pod nazwą ,,Kopernik na rowerze" – łącznie zorganizowano siedem imprez sportowych.

Wykonanie na 31.12.2018 r. 4 200,00 zł

12. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Centrum Południe

W 2018 roku poniesiono wydatki na organizację turnieju dzikich drużyn w piłce nożnej i turnieju tenisa stołowego.

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 6 000,00 zł

13. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Biskupice

W 2018 roku poniesiono wydatki na współorganizację Turnieju Rad Dzielnic.

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 1 000,00 zł

14. Inicjatywy Rad Dzielnic

W 2018 r. na wniosek Rady Dzielnicy Helenka współorganizowano imprezę pod nazwą „Crossduathlon – Dzika Helenka".

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 6 114,28 zł

15. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Północ

W 2018 roku poniesiono wydatki na organizację Turnieju Siatkówki z UKS Spartakus , festynu z okazji dnia dziecka współorganizowanego z MKS Zaborze oraz meczu integracyjnego Dzielnic Zaborze Południe i Zaborze Północ.

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 4 000,00 zł

16. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Mikulczyce

W 2018 roku poniesiono wydatki na organizację Dnia Sportu, Amatorskiej Ligi Piłki Siatkowej Dziewcząt, turnieju tenisa stołowego.

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 1 094,27 zł

17. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Południe

W 2018 roku poniesiono wydatki na Turnieju Skata oraz Meczu Przyjaźni.

Wykonanie na 31.12.2018 r. – 2 000,00 zł

18. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Rokitnicy

W 2018 roku poniesiono wydatki na organizację Jesiennego Turnieju Sportowego.
Wykonanie na 31.12.2018 r. – 1 400,00 zł

19. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Maciejów

W 2018 r. poniesiono wydatki w związku z organizacją IX Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Rady Dzielnicy Maciejów.
Wykonanie na 31.12.2018 r. – 1 800,00 zł

NAJWAŻNIEJSZE ZREALIZOWANE WYDARZENIA / IMPREZY / DZIAŁANIA

Styczeń 2018

9.01.2018 r.

Udział w spotkaniu z prezesem Alliance Francaise i przedstawicielem tygodnika Essor z Prezydentem Miasta Zabrze.

10-14.01.2018r.

Promocja Miasta Zabrze podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych w Wiedniu. To największa i najbardziej prestiżowa impreza targowa w Austrii.

13.01.2018 r.

Organizacja Balu Sportowca (Hala MOSiR, Zabrze).
W wydarzeniu wzięło udział 450 osób.
Podczas balu rozstrzygnięto ogłoszony przez Głos Zabrza i Rudy Śląskiej Plebiscyt na Najlepszego Sportowca i Trenera Zabrza 2018 roku.
Wyniki plebiscytu:XXXVI Plebiscyt na Najlepszego Sportowca Miasta Zabrze w 2018 r.

1. Igor Angulo
2. Rafał Kurzawa
3. Tomasz Loska
4. Szymon Żurkowski
5. Łukasz Wolsztyński
6. Marek Daćko
7. Damian Kądzior
8. Paweł Pięta
9. Oliwia Łuka
10. Weronika Leszek

XXXVI Plebiscyt na Najlepszego Trenera Miasta Zabrze w 2018 r.
1. Marcin Brosz
2. Janusz Kowalski
3. Rastislav Trtik
4. Krzysztof Tabak
5. Agnieszka Pluskota

Plebiscyt na
Najaktywniejszego Nauczyciela Wychowania Fizycznego w 2018 r.
1. Marek Płatek
2. Dariusz Skowroński
3. Agnieszka Pluskota
4. Przemysław Perek
5. Mirosław Przybycin

18.01.2018 r.

Organizacja drugiego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie kultury fizycznej w 2018r.

18-21.01.2018 r.

Promocja miasta Zabrze podczas Targów turystycznych MATKA (Helsinki, Finlandia).

To największa tego typu impreza w Europie Północnej i regionie Morza Bałtyckiego, corocznie bierze w niej udział ponad 1 000 wystawców z ok. 80 krajów, w tym z Finlandii. Pierwszy dzień imprezy jest otwarty jedynie dla profesjonalistów, natomiast pozostałe dni dla wszystkich zwiedzających.

20.01.2018 r.

Współorganizacja z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach Laurów Umiejętności Kompetencji. Podczas uroczystości promowano Miasto Zabrze (DMiT, Zabrze).

27-28.01.2018 r.

Współorganizacja 26. Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze (MOSiR, Zabrze).

W turnieju wzięło udział 8 drużyn: Dynamo Lwów, FK Lokomotiva Trnava, Dziecięca Szkoła Sportowa nr 5 Kaliningrad, SKS Gwarek Zabrze, Stadion Śląski Chorzów, Górnik Zabrze SSA, Podokręg Zabrze, NKP Podhale Nowy Targ. W Finale SKS Gwarek Zabrze pokonał NKP Podhale Nowy Targ 1:0.

30.01.2018 r.

Organizacja pierwszego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki w 2018r.

Luty 2018

3-4.02.2018 r.

Współorganizacja 22. Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta Zabrze (MOSiR, Zabrze). W turnieju wzięło udział 8 drużyn: Reprezentacja Śl. ZPN, FK Lokomotiva Trnava, Reprezentacja Dol. ZPN, MS KFS Ostrava, Podokręg Zabrze, Dynamo Lwów, Podokręg Nowy Targ, Reprezentacja Małopol. ZPN. W Finale Reprezentacja Małopol. ZPN pokonała po rzutach karnych Reprezentację Dol. ZPN 3:2 (w regulaminowym czasie gry padł remis 0:0).

5-12.02.2018 r.

Promocja miasta Zabrze podczas Międzynarodowego konkursu rzeźby w śniegu w Sapporo (Japonia).

6.02.2018 r.

Udział w spotkaniu z Dyrektor Narodowego Ośrodka Informacji Turystycznej Republiki Chorwacji oraz sekretarzem generalnym UNESCO Polska.

08.02.2018 r.

Organizacja drugiego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki w 2018r.

10.02.2018 r.

Organizacja XII Balu Charytatywnego (Hala Pogoń, Zabrze). W wydarzeniu wzięły udział 132 osoby. Podczas wydarzenia przeprowadzona została licytacja na rzecz budowy polskiego sztucznego serca. Ze zlicytowanych przedmiotów zebrano kwotę 36.100,00 zł.

20.02.2018 r.

1. Promocja miasta Zabrze na terenie Śląskiego Parku Zoologicznego w Chorzowie. Podpisanie umowy na promocję poprzez umieszczenie logo miasta Zabrze w pobliżu ekspozycji zwierzęcia *Żyrafa* objętego adopcją.

22.02.2018 r.

Organizacja pierwszego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w II otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie kultury fizycznej w 2018 r.

24-25.02.2018 r.

Współorganizacja Halowych Mistrzostw Polski Ultimate 2018 (Hala MOSiR, Zabrze). To najbardziej prestiżowy w tej dyscyplinie turniej rangi mistrzowskiej. Spośród kilkudziesięciu drużyn z całej Polski, w drodze regionalnych kwalifikacji wyłonionych zostało 16 najlepszych drużyn, które walczyły w Zabrzu o tytuł Halowego Mistrza Polski.

25.02.2018 r.

Współorganizacja Halowych Mistrzostw Polski w tenisie ziemnym (Hala Mostostal, Zabrze).

27.02.2018 r.

Udział w posiedzeniu komisji ds. Konkursu Inicjatyw Rad Dzielnic.

Wpłynęły 22 projekty Rad Dzielnic do zaopiniowania pod kątem możliwości realizacji projektu. Spośród 22 wniosków pozytywnie rozpatrzono 19, 1 zaopiniowano negatywnie a 2 pozostawiono bez opinii z uwagi na nie sportowy charakter imprezy. Do dalszej realizacji przez Wydział Promocji, Turystyki i Sportu komisja zakwalifikowała 2 projekty:

1. Rada Dzielnicy Helenka – Crossdauathlon - ,,Dzika Helenka”
2. Rada Dzielnicy Biskupice – Dzielnicowa spartakiada sportowa.

Marzec 2018

1.03.2018 r.

1. Organizacja spotkania z metodykiem przedszkolnym oraz koordynatorami przedszkoli zabrzańskich w sprawie organizacji zabawy z Przewodnikiem zabrzańskim *Fajne Zabrze.*

2. Promocja Miasta Zabrze podczas Konferencji „Dzień Innowatora" (Politechnika Śl., Wydział Zarządzania i Organizacji, Zabrze).

1-4.03.2018 r.

Promocja Miasta Zabrze na Międzynarodowych Targach Turystycznych Dovolená a Region w Ostrawie (Czechy).

4.03.2018 r.

Współorganizacja *Pucharu Zabrza w narciarstwie zjazdowym o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze* (Ośrodek Narciarski Złoty Groń, Istebna).

Zawody zostały rozegrane w konkurencji slalom gigant (GS) w kilku grupach wiekowych obejmujących zarówno dzieci w wieku przedszkolnym, jak i osoby dorosłe.

6.03.2018 r.

Organizacja drugiego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w II otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie kultury fizycznej w 2018 r.

6-11.03.2018 r.

Promocja Miasta Zabrze na Międzynarodowych Targach Turystycznych *ITB* w Berlinie (Niemcy).

8.03.2018 r.

1. Promocja Miasta Zabrze podczas *Dni Otwartych Politechniki Śląskiej Wydział Organizacji i Zarządzania* (Politechnika Śl., Zabrze).

8.03.2018 r. – 3.04.2018 r.

Przeprowadzenie przetargu na *Druk materiałów promocyjno-informacyjnych Miasta Zabrze*. Dla zadania nr 1 pn.: *Druk bilboardów oraz banerów promocyjnych Miasta Zabrze*- przetarg rozstrzygnięto na kwotę 35.325,60 zł brutto, zaś dla zadania nr 2 pn.: *Druk materiałów promocyjno- informacyjnych Miasta Zabrze,* przetarg rozstrzygnięto na kwotę 183.428,67 zł, co stanowi łączną kwotę 218.754,27 zł brutto. Postępowanie przygotowano również dla Wydziałów: ZCRP, Wydziału Kontaktów Społecznych, COP, Wydziału Kultury i Dziedzictwa oraz Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej.

9.03.2018 r.

Udział w Ogólnopolskim XVII Forum Podziemnych Tras Turystycznych w Zabrzu (Łaźnia Łańcuszkowa, Zabrze).

20.03.2018r.

Organizacja spotkania z metodykiem szkół podstawowych oraz koordynatorami w sprawie organizacji zabawy z Przewodnikiem zabrzańskim *Fajne Zabrze*.

23.03.2018 r.

1. Udział w uroczystym otwarciu Klubu BOKS Zabrze (ul. Mickiewicza 66a, Zabrze).

23-25.03.2018 r.

Udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych Glob (Katowice).

24-25.03.208 r.

Udział w spotkaniu z chórem japońskim ze szkoły muzycznej Kunitachi z Tokio

Kwiecień 2018

12.04.2018 r.

Kontrola realizacji zadania publicznego ,,X Wiosenny Śląski Miting Pływacki Olimpiad Specjalnych Zabrze 2018". (Aquarius, Zabrze).

12-13.04.2018 r.

Organizacja XV Międzynarodowej Konferencji Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego pt. *„Dary Ziemi w tworzeniu i promocji terytorialnych marek turystycznych*" (Łaźnia Łańcuszkowa, Zabrze).
Gośćmi konferencji byli przedstawiciele Peru, Słowacji, Grecji, Czechy, Węgier.

13-14.04.2018 r.

Organizacja wraz z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Zabrzu X Międzynarodowych Targów Turystyki Przemysłowej i Turystyki Podziemnej (Hala MOSiR, Zabrze).

Partnerem targów było Peru. Gościem specjalnym był śląski podróżnik Mieczysław Bieniek. W targach wzięło udział ponad 90 wystawców z Polski, Włoch, Słowacji, Czech, Izraela. Zwiedzający mogli skosztować tradycyjnych potraw, wziąć udział w licznych atrakcjach, wygrać ciekawe nagrody w konkursach, uczestniczyć w warsztatach. Targi odwiedziło kilka tysięcy osób. Imprezy towarzyszące:

1. Rajd Targowy.

2. Gra – *Kolej na Peru* – fabularna gra w stylu room escape.

Gra zorganizowana w konwencji „room escape", w której w kilkuosobowych grupach w specjalnie zaaranżowanym pomieszczeniu mierzono się pod presją czasu z zadaniami logicznymi, matematycznymi, manualnymi i zręcznościowymi.

Od 2009 roku miasto Zabrze pokazuje, jak grając i bawiąc się można poznawać historię i atrakcje turystyczne i kulturalne. Co roku uczestnicy gry miejskiej podejmują inne wyzwanie. Celem jest zachęcenie do poznawania industrialnych (i nie tylko) atrakcji Zabrza i do odwiedzania Międzynarodowych Targów Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej.

21.04.2018 r.

Współorganizacja z Grodzkim Szkolny Związkiem Sportowym *Biathlonu dla każdego* (Arena, Zabrze).

28.04.2018 r.

Udział w Wiosennym Turnieju Piłki Ręcznej Dziewcząt w Zabrzu (Hala Pogoń, Zabrze).

Maj 2018

7.05.2018 r.

Organizacja spotkania Komisji ds. nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w II półroczu 2017 roku (Zabrze).

10.05.2018 r.

1. Konferencja prasowa – inauguracja wystawy oraz projektu NIEMAPA (Łaźnia Łańcuszkowa, Zabrze).

13.05.2017 r.

Kontrola realizacji zadania publicznego podczas Międzynarodowego Festiwalu Tańca (Hala Pogoń, Zabrze).
W Festiwalu wzięło udział 129 par z 14 krajów.

Wyniki:
Tańce Standardowe (Główny Turniej) WDSF International Open Adult LA
1. Cseke Zsolt Sandor - Dzumaev Malika (Niemcy)
2. Libera René - Spalek Nadja (Niemcy)
3. Poladashvili Otar - Bar-Gnar Juliana (Gruzja)
Tańce Latynoamerykańskie (Główny Turniej)
WDSF Open Adult ST
1. Vaikasas Gabrielius - Grabowska Klaudia (Polska)
2. Stopka Dariusz - Rek Karolina Konstancja (Polska)
3. Donato Luciano - Diodati Adele (Włochy)

18.05.2018 r.

Prezentacja miasta Zabrze podczas Gali Tour de Pologne (Pałac Wilanowski, Warszawa).

21.05.2018 r.

Organizacja uroczystego spotkania z zawodnikami klubu Górnik Zabrze, w związku ze zdobyciem IV miejsca w Lotto Ekstraklasie (Urząd Miejski w Zabrzu, sala historyczna).

25-26.05.2018 r.

Współorganizacja IV Międzynarodowego Sympozjum Fotograficzno-Socjologicznego *Fotograf – Humanista* (Kopalnia Edison, Zabrze).

26.05.2018 r.

Kontrola realizacji zadania publicznego w Międzyszkolnym Uczniowskim Klubie Sportowym ,,Dziesiątka" z siedzibą w Zabrzu (zajęcia z jazdy na rolkach, które odbyły się na Arenie Zabrze oraz turniej szchowy w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu)

27.05.2018 r.

Udział w I Międzynarodowej Gali Boksu (Klub biznesowy, Arena Zabrze).

28.05.2018 r.

Organizacja uroczystego spotkania z zawodnikami klubu sportowego NMC Górnik Zabrze, w związku z zakończeniem sezonu (Urząd Miejski w Zabrzu, sala historyczna).

Czerwiec 2018

1.06.2018r.

1. Udział w XXIV Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w sportach halowych – gimnastyce sportowej kobiet i mężczyzn – WLKP 2018 (hala Pogoń, Zabrze).

2. Kontrola realizacji zadania publicznego podczas Międzynarodowego Turnieju Kadetów ZABRZE CUP 2018 pod patronatem Prezydenta Miasta Zabrze (finał gier podwójnych kobiet i mężczyzn) (Klub Sportowy Mostostal Zabrze, ul. Piłsudskiego 83).

7.06.2018 r.

1. Kontrola realizacji zadania publicznego w Klubie Sportowym ,,Piast Pawłów" w Zabrzu. Przeprowadzono kontrolę zajęć treningowych grupy trampkarzy, które zgodnie z harmonogramem odbywały się na boisku piłkarskim w Zabrzu, przy ul. Rogoźnickiej 52.
2. Kontrola realizacji zadania publicznego w Uczniowskim Klubie Sportowym ,,Olimpia" Zabrze. Przeprowadzono kontrolę zajęć treningowych grupy juniorów, młodzieżowców i seniorów, które zgodnie z harmonogramem odbywały się przy, ul. Sienkiewicza 33 w Zabrzu. (ZSO nr 11).
3. Kontrola realizacji zadania publicznego w uczniowskim Klubie Sportowym ,,Europejska Federacja Yoshinkan Aikido" z siedzibą w Zabrzu. Przeprowadzono kontrolę zajęć

sportowych I grupy, które zgodnie z harmonogramem odbywały się w Szkole Podstawowej nr 33 w Zabrzu, przy ul. Zamenhoffa 56.

4. Udział w konferencji prasowej dotyczącej wydarzenia promocyjnego miasta Zabrze podczas 34 Festiwalu Chopinowskiego w Kartuzji - Gaming (Ambasada Polski, Wiedeń, Austria).

8.06.2018 r.

1. Promocja miasta Zabrze podczas X Pikniku Rodzinnego *„Wieczór Marzeń”*. To wieczór, w który dzieci niepełnosprawne i przewlekle chore mogły odwiedzić zoo, spotkać opiekunów zwierząt i wspólnie cieszyć się z tego wyjątkowego dnia (Ogród Zoologiczny, Chorzów).

2. Kontrola realizacji zadania publicznego w Młodzieżowej Szkółce Piłki Nożnej ,,Górnik” Zabrze. Przeprowadzono kontrolę zajęć treningowych grupy A1(U-19), które zgodnie z harmonogramem odbywały się na boisku piłkarskim w Zabrzu przy u. Jaskółczej

9.06.2018 r.

Kontrola realizacji zadania publicznego VII Międzynarodowym Turnieju „Cheerleaders, Cheermania 2018’’ (MOSiR, Zabrze).

12.06.2018 r.

Kontrola realizacji zadania publicznego ,,IX Zabrzańskie Igrzyska Sportowe, Przedszkolada” (Hala MOSiR, Zabrze).

13.06.2018 r.

Udział w posiedzeniu wspólnym komisji wyjazdowej, Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji oraz Komisja Kultury i Dziedzictwa. Temat: Wizytacja w dwóch losowo wybranych klubach sportowych. Udział posiedzeniu komisji Komisja Sportu, Turystyki i Rekreacji.

13-15.06.2018 r.

Udział w Międzynarodowym Turnieju Służb Mundurowych. Miasto Zabrze zajęło 4 miejsce (Trnava, Słowacja).

15.06.2018 r.

Współorganizacja zakończenia *Zabrzańskiej Ligi Tenis 10* (korty tenisowe, ul. Piłsudskiego Zabrze).

16.06.2018 r.

1. Kontrola realizacji zadania publicznego VII Memoriału im. Zygfryda Tobolewskiego (Hala Pogoń, Zabrze).
2. Kontrola realizacji zadania publicznego *Parafiada 2018 – Zabrze Zaborze - zawody w strzelectwie, siatkówce oraz piłce nożnej* (MKS Zaborze, Zabrze).

17.06.2018 r.

1. Udział w Turnieju Piłki Nożnej Dziewcząt, organizowanym przez Kobiecy Klub Sportowy Zabrze (Sparta Zabrze, Zabrze).
2. Kontrola realizacji zadania publicznego w Kobiecym Klubie Sportowym w Zabrzu. Przeprowadzono kontrolę realizacji zadania w zakresie dotyczącym organizacji turnieju piłkarskiego zorganizowanego na stadionie piłkarskim Sparta Zabrze.

18.06.2018 r.

Organizacja spotkania Prezydenta Miasta Zabrze, na którym uhonorowano laureatów nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w II półroczu 2017 r.

19.06.2018 r.

1. W Młodzieżowym Klubie Sportowym ,,Zaborze" przeprowadzono kontrolę zajęć treningowych dwóch grup zawodników: rocznik 2001 i 2004, które zgodnie

z harmonogramem odbywały się na boisku piłkarskim ze sztuczną nawierzchnią, przy ul. Wyciska w Zabrzu.

2. W Stowarzyszeniu Piłki Ręcznej Górnik Zabrze przeprowadzono kontrolę zajęć treningowych nieznanej grupy (brak wyszczególnienia w harmonogramie), które zgodnie z planem odbywały się na hali sportowej w Zabrzu przy ul. Wolności 406.

22.06.2018 r.

Organizacja finału zabawy z Przewodnikiem zabrzańskim *„Fajne Zabrze”* (Park 12 C, Zabrze).

22-24.06.2018 r.

Organizacja stoiska promocyjnego Miasta Zabrze podczas *„Pikniku Miast i Regionów”* (Novy Jicin, Czechy).

27-30.06.2018 r.

Udział w III francusko-polskim spotkaniu na temat współpracy zdecentralizowanej. Jego adresatami byli przedstawiciele samorządów lokalnych i regionalnych z obu krajów.

Lipiec 2018

4.07.2018 r.

1. Udział w posiedzeniu komisji wyjazdowej Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji. Temat: Wizytacja w dwóch losowo wybranych klubach sportowych.
2. Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Treningi i zawody jeździeckie" w Klubie Jeździeckim Maciejówka MOSiR Zabrze.

5.07.2018 r.

Udział w uroczystej prezentacji drużyny i sponsora Górnika Zabrze na sezon 2018/2019 (Arena Zabrze, Zabrze).

6.07.2018 r.

Udział w otwarciu XXIV Ogólnopolskiego Finału Kinder+Sport Zabrze 2018 (MOSiR, ZabrzePrzez trzy dni rywalizacji w turnieju udział wzięły 192 zespoły dziewcząt i chłopców w kategorii „dwójek", „trójek" i „czwórek". Areną zmagań była hala MOSiR, przy ulicy Matejki 6 w Zabrzu. Łącznie w zawodach wzięło blisko 1000 zawodniczek i zawodników.

25.07.2018 r.

Współorganizacja Międzynarodowego Turnieju ITF Zabrze Cup 2018 (KS Mostostal, Zabrze).

Sierpień 2018

3-6.08.2018 r.

Udział w uroczystych obchodach Święta Miasta Rovereto oraz realizacja filmu z cyklu pt.: „Wspólnota Miast", który przybliża sylwetki miast, z którym Zabrze zawiązało współpracę na różnych płaszczyznach.

5.08.2018 r.

1. Udział w XVII Turnieju im. Ernesta Pohla o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze.
2. Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Akademia Górnika Zabrze" w Fundacji Górnika Zabrze.

6.08.2018 r.

1. Współorganizacja mety III etapu 75. Tour de Pologne (Arena Zabrze).

Trzeci etap 75. Tour de Pologne rozpoczął się na Stadionie Śląskim w Chorzowie. Po starcie honorowym na arenie głównej kolarze wyruszyli na płaską, 139-kilometrową trasę, której meta zorganizowana został przy Arenie Zabrze. Zwycięzcą tego etapu został Alvaro Jose Hodeg (Quick-Step Floors). Podczas 75. Tour de Pologne nie zabrakło imprez towarzyszących tj.: wyścig Mini Tour de Pologne, który odbył się pod nazwą Kinder+Sport Mini Tour de Pologne Cup, w ramach globalnej akcji promującej aktywny styl życia wśród młodych ludzi i ich rodzin oraz całej strefy atrakcji na promenadzie Areny Zabrze (m.in. tor pumptruck, serwis rowerowy)

10-12.08.2018 r.

Promocja miasta Zabrze podczas XXXIV Festiwalu Chopinowskiego w Gaming. Występ Filharmonii Zabrzańskiej oraz Orkiestry Górniczej Muzeum Górnictwa Węglowego, prezentacja materiałów promocyjnych (Austria).

14.08.2018 r.

Udział w uroczystej prezentacji drużyny NMC Górnik Zabrze (hala Pogoń, Zabrze).

24-25.08.2018 r.

Współorganizacja II Międzynarodowego Turnieju Piłki Ręcznej Juniorów Starszych „Tomorrow Masters – Zabrze 2018" (hala Pogoń, Zabrze).

28.08.2018 r.

Udział miasta Zabrze w posiedzeniu Zespołu Zadaniowego do spraw Promocji Polski na Szczeblu Samorządowym i obywatelskim – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

29.08.2018 r.

Organizacja posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie kultury fizycznej w 2018r.

31.08.2018 r.

Udział w V Ogólnopolskim Turnieju Silesia Handball Cup 2018 (hala MOSiR Zabrze).

Wrzesień 2018

10.09.2018 r.

Współorganizacja „Prologu" II Literackiej Konferencji Naukowej – pokaz spektaklu Teatru TVP Biesiada u hrabiny Kotłubaj (Teatr Nowy, Zabrze).

11-12.09.2018 r.

Współorganizacja II Literackiej Konferencji Naukowej Przed i Po. Witold Gombrowicz (Łaźnia Łańcuszkowa, Zabrze).

14.09.2018 r.

1. Organizacja XIV Dnia Nauki (Sztolnia Królowa Luiza, Zabrze).

Dzień Nauki to wydarzenie adresowane do dzieci i młodzieży, które ma na celu edukację młodych ludzi poprzez zabawę, podniesienie świadomości na temat roli nauki w społeczeństwie, jak najszerszą popularyzację aktywności instytucji naukowo-badawczych, edukacyjnych, szkoleniowych oraz firm, klubów i stowarzyszeń.

Podczas Dnia Nauki promowano najważniejsze osiągnięcia naukowe i techniczne oraz rozbudzano zainteresowania i zachęcano do bliższego poznania dziedzin, które z pozoru mogły wydawać się trudne. Do nauki zapraszano poprzez zabawę, a w programie znalazły się: interaktywne stoiska, pokazy nowych technologii, eksperymenty fizyczne i chemiczne, strefa motoryzacji, sportu, medycyny, kultury i sztuki oraz strefa edukacyjna Sztolni Królowa Luiza.

Głównym wydarzeniem było wielkie otwarcie Trasy Wodnej Sztolni Królowa Luiza, niepowtarzalnej i unikatowej trasy turystycznej, najnowszej atrakcji Muzeum Górnictwa Węglowego.

Gościem specjalnym był dr Tomasz Rożek, który wygłosił swój wykład pt. ,,Węgiel i woda".

2. 14.09.2018r. Organizacja projekcji filmu dokumentalnego z „dala od orkiestry", upamiętniającego życie wybitnego patrioty, historyka literatury, publicysty i pisarza oraz ambasadora sprawy polskiej we Francji prof. Zygmunta Lubicz-Zaleskiego, z udziałem reżysera Rafaela Lewandowskiego (GUIDO, Zabrze).

15.09.2018 r.

Współorganizacja akcji Dęby Niepodległości (Zabrzańska Strefa Ekonomiczna, Zabrze). Na terenie zabrzańskiej strefie ekonomicznej nastąpiło uroczyste zasadzenie Dębów Niepodległości. Było to jedno z wielu działań zaplanowanych przez Miasto Zabrze w ramach świętowania rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, a wydarzenie nawiązywało do akcji spontanicznego sadzenia drzew w pierwszym dziesięcioleciu po odzyskaniu niepodległości.

17.09.2018 r.

Udział w posiedzeniu członków Europejskiej Sieci Muzeów Górnictwa Węglowego

18.09.2018

Organizacja spotkania Komisji ds. nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w I półroczu 2018 roku (Zabrze).

19.09.2018 r.

Udział w koncercie w ramach 6.Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego – poziom 320 w Zabrzu pt. Filharmonicy Esseńscy w Domu Muzyki i Tańca (DMiT, Zabrze).

21.09.2018 r.

Współorganizacja VI edycji Pikniku w Rytmie Firmy z Radiem Silesia (Zabrzańska Strefa Ekonomiczna, Zabrze).

22.09.2018 r.

Współorganizacja V Turnieju Halowej Piłki Nożnej „Graj o swoje" o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze (OPiLU, hala MOSiR, Zabrze).

23-27.09.2018 r.

Promocja Miasta Zabrze w zakresie turystyki poprzemysłowej, kultury i nauki (Lizbona, Portugalia).

25.09.2018 r.

Udział w obradach kapituły dot. Nagrody Prezydenta Miasta Zabrze w dziedzinie kultury.

28.09.2018 r.

Udział w Gali Ogólnopolskich Obchodów Światowego Dnia Turystyki 2018 (Kopalnia Soli „Wieliczka").

29.09.2018 r.

Współorganizacja XVIII Zabrzańskich Szosowych Wyścigów Rowerowych Niezrzeszonych

30.09.2018 r.

Kontrola zadania publicznego pod nazwą „XVIII Zabrzańskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych" w Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży Diecezji Gliwickiej

29-30.09.2018 r.

Współorganizacja i udział w uroczystych obchodach Święta Miasta Zabrze.

Październik 2018

6.10.2018 r.

1. Współorganizacja II Zawodów Latawcowych (stadion przy ul. Jaskółczej 40 w Zabrzu).
2. Współorganizacja imprezy sportowej pod nazwą Crossduathlon „Dzika Helenka".

Impreza została organizowana w ramach konkursu Inicjatyw Rad Dzielnic. W imprezie wzięło udział 21 zawodników. W ramach tej imprezy sportowej zapewniono: koszulki dla wolontariuszy, poczęstunek dla uczestników, materiały do zabezpieczenia trasy, namiot, zabezpieczenie medyczne, mobilne toalety, wydruk plakatów oraz nagrody i upominki dla uczestników (dzielnica Helenka, Zabrze).

8.10.2018 r.

Organizacja spotkania Prezydenta Miasta Zabrze, na którym uhonorowano laureatów nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w I półroczu 2018 r. W Klubie Biznesu na Arenie Zabrze odbyło się uroczyste wręczenie nagród w dyscyplinach: biathlon, piłka nożna, trójbój siłowy, piłka ręczna, kulturystyka i fitness, gimnastyka sportowa, tenis ziemny, szachy, judo, siatkówka, biegi i szpada (zawodnicy i trenerzy). Nagrodzonych zostało 76 sportowców.

10.10.2018 r.

Organizacja koncertu Chóru IX symfonii Ludwiga van Beethovena z miasta Takasaki (Filharmonia Zabrzańska).

13.10.2018 r.

1. Współorganizacja obchodów święta Hubertus 2018 (Kąpielisko Leśne, Zabrze).

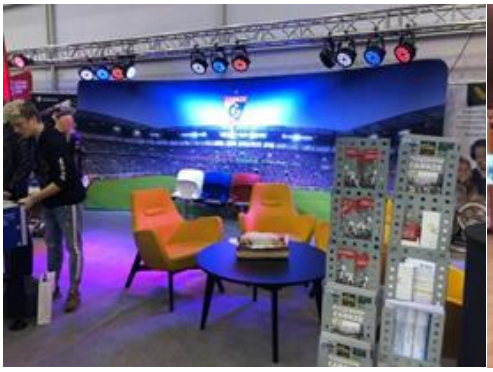
2. Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Hubertus 2018” w Klubie Jeździeckim Maciejówka MOSiR Zabrze.

16.10.2018 r.

Współorganizacja spotkania Prezydenta Miasta z dziećmi Piłkarskiego Przedszkola z okazji jego 5-cio lecia (Arena Zabrze, Zabrze).

17-19.10.2018 r.

Współorganizacja stoiska i promocja miasta Zabrze podczas Targów Biznes Expo towarzyszących Europejskiemu Kongresowi Gospodarczemu (MCK, Katowice).

22.10.2018 r.

Udział w warsztatach metodycznych z zakresu piłki ręcznej (Hala Pogoń, Zabrze).

23.10.2018 r.

Współorganizacja Jesiennego Turnieju Sportowego w Dzielnicy Rokitnica.

24.10.2018 r.

Współorganizacja turnieju dzielnicy Rokitnica.

25.10.2018 r.

1. Udział w XX Integracyjnych Mistrzostwach Zabrza w Ringo (Hala MOSiR, Zabrze).
2. Kontrola realizacji zadania publicznego, Klub Jeździecki Maciejówka MOSiR Zabrze – ośrodek jeździecki (ul. Srebrna 10, Zabrze).

30.10.2018 r.

1. Udział w Forum Regionów (Kraków).
2. Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Treningi i zawody jeździeckie” w Klubie Jeździeckim Maciejówka MOSiR Zabrze

Listopad 2018

4.11.2018 r.

1. Współorganizacja II Olimpiady Szachowej (Arena Zabrze).
2. Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Szachy w Zabrzu" w Uczniowskim Klubie Sportowym „MAT" Zabrze

11.11.2018 r.

1. Współorganizacja XXV Międzynarodowego Turnieju Koszykówki o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze z okazji Święta Niepodległości (Hala ZCKOiZ, Zabrze).
2. Współorganizacja I Kanclerz Zabrze Półmaratonu. Bieg zaplanowano z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. Start i meta zlokalizowana została przy Centrum Handlowym M1. Miasto Zabrze ufundowało okolicznościowe statuetki oraz puchary. Impreza składała się z kilku konkurencji: główna połmaraton oraz wspierające: ćwierćmaraton, nordic walking oraz biegi dla dzieci. W sumie w imprezie wzięło udział ponad 500 zawodników.

16.11.2018 r.

Organizacja spotkania władz miasta z przedstawicielami zespołu Portugali w ramach meczu barażowego eliminacji Mistrzostw Europy UEFA EURO U-21 Polska – Portugalia (Szyb Maciej, Zabrze).

17.11.2018 r.

Udział w Międzynarodowym Turnieju Hokeja na Trawie (SP nr 20, ul. Kasprowicza 7 w Zabrzu). W turnieju udział wzięły drużyny: KS Cieszyn, Kolejarz Gliwice, Kolejarz II Gliwice, Trascow (Litwa), Wilno (Litwa) oraz Trampkarz 22 Zabrze. Łącznie w turnieju udział wzięło około 60 zawodniczek i zawodników.

20.11.2018 r.

1. Udział w V Mistrzostwach Zabrza Szkół Specjalnych w Pływaniu pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Zabrze. W imprezie udział wzięło około 40 zawodników. Organizatorem mistrzostw była Szkoła Podstawowa Specjalna nr 40 w Zabrzu (Aquarius, Zabrze).
2. Inauguracja wystawy prac dzieci z SP Nr 31 w ramach przeprowadzonego w szkole konkursu pt. „Zabrze-Moje Miasto" w Punkcie Informacji o Mieście.

22-24.11.2018 r.

Udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych TT Warsaw 2018 (Pałac Kultury i Nauki, Warszawa).

29.11.2018 r.

1. Organizacja podróży studyjnej dla 32 przedstawicieli autobusowych biur podróży z Górnej Austrii. Goście po raz pierwszy, wśród swoich licznych podróży po Polsce, zatrzymali się w Zabrzu i zostali zapoznani z ofertą turystyczną Zabrza. Zwiedzili kopalnię GUIDO, została też przedstawiona prezentacja Muzeum Górnictwa, w tym kopalni Guido i Sztolni (Kopalnia Guido).
2. Udział w spotkaniu instytucji kultury, tematem którego było podsumowanie 2018 roku oraz plany na I półrocze 2019 roku (MOK, Zabrze).

Grudzień 2018

1.12.2018 r.

Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w piłce nożnej" w Stowarzyszeniu Wspierania Sportu Młodzieżowego „PROMOTOR"

1-2.12.2018 r.

1. Targi Stadion Narodowy Warszawa. Spotkanie z przedstawicielami greckiej branży turystycznej w związku z organizacją Międzynarodowych Targów Turystycznych
2. Współorganizacja Turnieju o Puchar Prezesa SWSM Promotor Zabrze, Stadion przy ul. Jaskółczej 40

3.12.2018 r.

W ramach Jarmarku *„Idą Święta"* w Punkcie Informacji o Mieście organizacja Skrzynki pocztowej na listy do św. Mikołaja. Finał 17.12.2018 r.

4-5.12.2018

Udział w Walnym Zgromadzeniu Forum Informacji Turystycznej i obchodach 55-cio lecia działalności Polskiej Informacji Turystycznej w Zamościu. Dwudniowy program obejmował 2 szkolenia o tematyce turystycznej: „Nowe technologie w turystyce" i „Rola social mediów".

6.12.2018 r.

1. Współorganizacja Turnieju Barbóreczka 2018 (Hala Pogoń, Zabrze)
2. Udział w VIII Międzynarodowej Konferencji pn. Kompleksowe działania na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin (Multikino, Zabrze).
3. Współorganizacja Imprezy Mikołajkowej w tenisie ziemnym (ZARI).

8.12.2018 r.

Współorganizacja Międzynarodowego Turnieju w Gimnastyce Sportowej Kobiet i Mężczyzn Barbórka Cup 2018 (Hala Pogoń, Zabrze).

9.12.2018 r.

1. Współorganizacja VI turnieju STALOK 2018 (Hala MOSIR Zabrze, Matejki 6).
2. Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w piłce nożnej" w Klubie Sportowym MOSiR STAL Zabrze.

13.12.2018 r.

1. Udział w Walnym Zgromadzeniu Śląskiej Organizacji Turystycznej (Katowice).
2. Udział uroczystościach związanych z oporem wobec stanu wojennego (Zabrze).
4. Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Prowadzenie zajęć bokserskich" w Stowarzyszeniu Zabrzański Klub Bokserski „Boks Zabrze".
5. Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w piłce ręcznej" w Stowarzyszeniu Piłki Ręcznej Górnik Zabrze

14.12.2018 r.

Organizacja spotkania opłatkowego dla środowiska sportowego Zabrza (Restauracja Pod Kasztanami, Zabrze).

16.12.2018 r.

1. Współorganizacja VII Turnieju Piłki Ręcznej Młodzików i Młodzików Młodszych Barbóręczna 2018 (Hala Pogoń, Zabrze).
2. Współorganizacja Turnieju Kończącego Rok 2018, Młodzieżowa Szkołka Piłki Nożnej GÓRNIK Zabrze (stadion przy ul. Jaskółczej) 40
3.. Kontrola zadania publicznego pod nazwą „Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w piłce nożnej" w Młodzieżowej Szkółce Piłki Nożnej „Górnik" Zabrze.

20.12.2018 r.

1. Przeprowadzenie inwentaryzacji w Punkcie Informacji o Mieście (u. Powstańców Śl. 1, Zabrze).

W LICZBACH

1. Liczba wniosków o materiały promocyjne: 391
2. Liczba wydanych materiałów promocyjnych: 11.876 sztuk.
3. Liczba komisji Rady Miasta dot. zadań wydziału: 3 spotkania w ramach posiedzeń komisji Rady Miasta.
4. Wydano 7 wypisów z ewidencji klubów i stowarzyszeń sportowych i zarejestrowano 3 nowe stowarzyszenia sportowe.
5. Zweryfikowano 104 sprawozdania z realizacji zadań, na które została przyznana dotacja.
6. Liczba osób odwiedzających Punkt Informacji o Mieście w 2018 r.: 6.936, w tym z innych województw 8 i 81 z zagranicy.
7. W Punkcie Informacji o Mieście dokonano zapisu 2.763 osób na zajęcia w ramach programu Aktywne Zabrze.
8. W ramach obsługi Śląskiego Systemu Informacji Turystycznej przekazano 93 informacji dotyczących wydarzeń w Zabrzu, które zamieszczono na stronie www.slaskie.travel.

9. Zewidencjonowano 8 obiektów świadczących usługi hotelarskie, nie będących obiektami hotelarskimi.
10. Prowadzono ewidencję uczniowskich klubów, klubów sportowych nie prowadzących działalności gospodarczej i stowarzyszeń kultury fizycznej, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej.
11. Liczba przygotowanych projektów zarządzeń 12.
12. Przeprowadzono 29 kontroli realizacji zadań publicznych.
13. 59 wydarzeń obrandowano roll-upami z logotypami miasta Zabrze.
14. Liczba wniosków dot. nagród za osiągnięcia sportowe – 84
15. Liczba ofert dot. dotacji na zadania realizowane w zakresie sportu i turystyki – 96.

MATERIAŁY DRUKOWANE

1. Outdoor

Styczeń – luty : (Strefa Ekonomiczna) – realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Marzec - kwiecień: (Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego) – realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Maj: (Metropolitalne Święto Rodziny) – realizacja Wydział Kultury i Dziedzictwa

Czerwiec: (Muzyczne lato) - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu, projekt DMiT

Lipiec: (Tour de Pologne) - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Sierpień: (Międzynarodowy Festiwal im. K. Pendereckiego) - realizacja Muzeum Górnictwa Węglowego

Wrzesień - październik: (Święto Miasta) - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu, projekt Wydział Kultury i Dziedzictwa

Październik - listopad: (atrakcje turystyczne) - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu, projekt Muzeum Górnictwa Węglowego

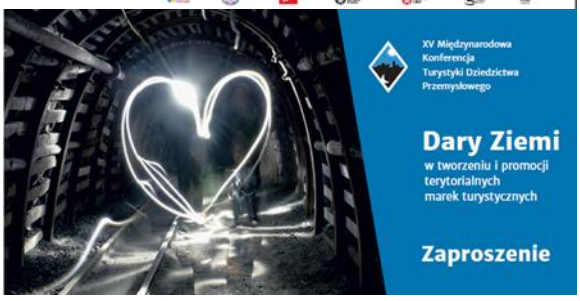
Grudzień: (życzenia świąteczne) - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

2. Projekty na międzynarodowe targi oraz konferencję (program konferencji, banery, edycja bilbordów, plakaty, bilety targowe, zaproszenia, ulotka).

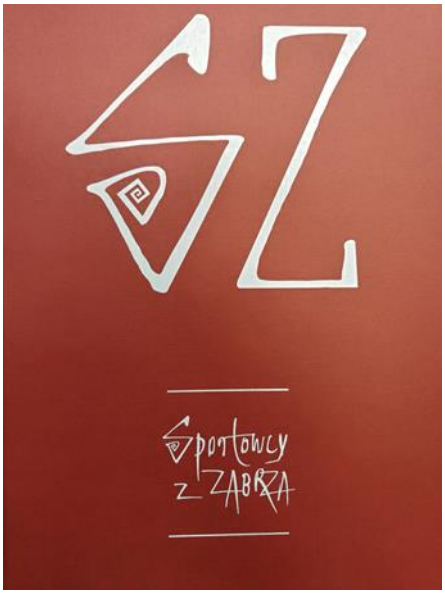

3. Zrealizowano dodruk Albumu Sportowcy z Zabrza.

4.Zrealizowano wydruk Przewodnika zabrzańskiego Fajne Zabrze.

Fajne Zabrze" to barwna książeczka, która prowadzi przez ciekawe miejsca i atrakcje naszego miasta. Przeczytamy w niej m.in. o interesujących wątkach z historii Zabrza, zabytkach i miejscach, które warto odwiedzić. Poznamy bliżej Kopalnię Guido, Sztolnię Królowa Luiza, Bajtel Grubę, Park Techniki Wojskowej, Szyb Maciej, Miejski Ogród Botaniczny czy też Kąpielisko Leśne w Maciejowie.

W przewodniku oprócz zdjęć i ciekawych historii, znajdują się także strony z naklejkami, kolorowanka, konkursy i krzyżówki. Lektura książeczki „Fajne Zabrze" z pewnością pomoże w ich rozwiązaniu.

Na najbardziej aktywnych czytelników czekał konkurs. Podczas wędrówki po Zabrzu trzeba było zebrać komplet sześciu pieczątek z miejsc wskazanych na odwrocie kuponu, który znajduje się na str. 36 przewodnika. Potem należało go dokładnie wypełnić, wyciąć z książeczki i przynieść do Punktu Informacji Turystycznej Sztolni Królowa Luiza (ul. Karola Miarki 8) do 15 czerwca br. Kupony brały udział w losowaniu 10 zestawów miejskich gadżetów podczas wielkiego finału zabawy , który odbył się 22 czerwca br. o godz. 17.00 w Parku 12C przy ul. Sienkiewicza 43 w Zabrzu.

Zabrze
to bardzo fajne miasto!

Tu naprawdę razem z rodzicami i przyjaciółmi możecie robić dużo ciekawych rzeczy. Wyprawy do Kopalni Guido, Sztolni Królowa Luiza, Szybu Maciej odkryją przed Wami fantastyczny świat górnictwa. Z jego tajemnicami i legendami. Natomiast w Parku 12C poznacie działanie potężnych sił natury - ognia, wody, powietrza, ziemi, z kolei w Parku Techniki Wojskowej zobaczycie najprawdziwsze czołgi, samoloty i rakiety. Te dwa ostatnie obiekty wchodzą w skład kompleksu Sztolnia Królowa Luiza.

W mieście jest kilka urokliwych zakątków przyrodniczych, które idealnie nadają się do spacerów i wycieczek rowerowych. Są wśród nich Park Leśny, Miejski Ogród Botaniczny, ścieżka przyrodnicza Gajdzikowe Górki i Kąpielisko Leśne. Na ich terenach znajdują się place zabaw dla dzieci, siłownie na otwartym powietrzu i boiska sportowo-rekreacyjne. W Zabrzu działają liczne kluby sportowe, sale zabaw i placówki kulturalne, gdzie każde z was znajdzie dla siebie coś interesującego. Począwszy od gry w piłkę nożną, przez taniec, po rozwijanie talentów plastycznych.

I tak długo można by wymieniać wszystkie atrakcje miasta, lecz nie wyręczajmy w tym dalszych stron przewodnika. Poza tekstami, zdjęciami i rysunkami jest w nim część zabawowa. Jej krzyżówki, zagadki itd. będą łatwe do rozwiązania, jeżeli dokładnie poznacie treść przewodnika. Na jego końcu znajdziecie też dwie strony z kolorowymi nalepkami. Dzięki nim sami uzupełnicie ilustracje tego wydawnictwa. No i oczywiście zapraszamy Was do udziału w zabawie polegającej na zbieraniu pieczątek z różnych miejsc Zabrza. O jej szczegółach piszemy na 35 stronie tego przewodnika.

Miłej zabawy!

W przewodniku:

Dawno, dawno temu ... 2
Węgiel kamienny ... 3
Kopalnia Guido ... 4
Sztolnia Królowe Luiza ... 7
Park 12C ... 10
Bajtel Grube ... 11
Park Techniki Wojskowej ... 12
Szyb Maciej ... 13
Zabawy i opowiadanki ... 14
Ciekawe architektury ... 17
Świat przyrody ... 20
Taniec, śpiew, fotografia ... 22
Sport i rekreacja ... 25
Sale zabaw ... 28
Zabawy i opowiadanki ... 29
Parady i korowody ... 33
Wybrane adresy Zabrza ! ... 34
Kupon zabawowy ... 35

ALATUS MEDIA

Wydawca:
ALATUS Media - Jerzy Pleszyniak
40-674 Katowice, ul. Armii Krajowej 287/11
tel. 602 718 002
www.alatus.net.pl

Teksty: Jerzy Pleszyniak
Ilustracje: Małgorzata Bodzek - ALATUS Media

Korekta: Edyta Antoniak-Kiedos

Projekt: ALATUS Media

Zdjęcia: ze zbiorów UM Zabrze, ALATUS Media oraz placówek i instytucji prezentowanych w przewodniku

© ALATUS Media - Katowice 2017

ISBN 978-83-948725-1-9

Mam na imię .....
Mam ..... lat
Mój numer kuponu

Mam na imię .....
Mam ..... lat
Mój numer kuponu

5.Zrealizowano wydruk map, pocztówek, zeszytów w ramach projektu NIEMAPA.

Niemapa to seria interaktywnych przewodników dla rodzin po miastach. Tworzona przez Mamy wspólnie z mieszkańcami po to, by od nowa mogli zakochać się w swoim mieście.
Pomysły na spacery, zadania do wypełnienia, słowniczki lokalizmów i piękne ilustracje swobodnie mieszają się w ww. mapie ze sobą, w formie przypominającej papierową mapę.
Dzieci wraz z rodzicami aktywnie poznają swoje miasto i angażują się w różne działania, dzięki czemu stają się lokalnymi łowcami przygód i radosnymi mieszczanami. Uczą się o rzeczach związanych z kulturą i historią Zabrza.
Piękne ilustracje, wysoki poziom merytoryczny opisów, kreatywne zagadki i zadania oraz specjalnie zaprojektowana pocztówka tworzą wyjątkowy przedmiot i innowacyjny materiał promocyjny Miasta Zabrze.
W ramach projektu NIEMAPY w Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza od 10 do 27 maja 2018 r. można było zwiedzać niezwykła wystawę edukacyjną, stworzoną specjalnie z myślą o dzieciach. Wystawa prezentowała inspirujące, wielopoziomowe i wyjątkowe Zabrze - idealne na kreatywne spacery. Była to wspaniała okazja do poznania ciekawych miejsc i instytucji kultury w Zabrzu.
Samodzielnie, bądź z animatorami, można było deklamować na scenie Teatru Nowego, zagrać w kapsle, stworzyć własny podwórkofon, wejść do Areny Zabrze albo sprawdzić swoją znajomość śląskiej gwary. Poprzez wąskie tunele dzieci mogły dostać się też do kopalni, by wykopać węgiel, poszukać wyjścia z labiryntu albo zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie w Karliku. Na koniec wszyscy mogli odpocząć w zielonym parku wśród drzew i śpiewu ptaków

6. W ramach zamówienia publicznego na druk materiałów promocyjno-informacyjnych zrealizowano wydruk publikacji pokonferencyjnej z 2017 r.

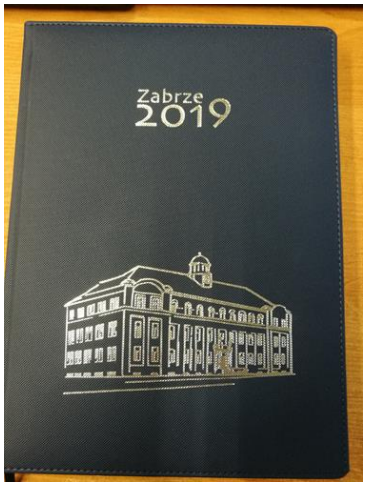
7. W ramach zamówienia publicznego na druk materiałów promocyjno-informacyjnych zrealizowano dodruk folderu ,,Zabrze Miasto Wielopoziomowe" (wersja w języku polskim, angielskim i niemieckim).

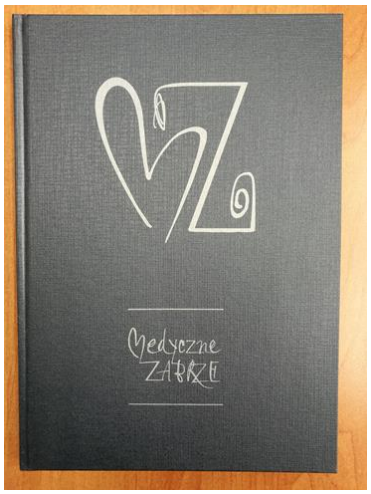
10. Kalendarze promocyjne na rok 2019

11. Zabrzański Almanach Samorządowy

12. Album „Medyczne Zabrze”

Przygotował:
Wydział Promocji, Turystyki i Sportu UM Zabrze

ROZDZIAŁ III

BUDŻET OBYWATELSKI (PARTYCYPACYJNY)

3.1 Budżet obywatelski

Budżet jednostki samorządu terytorialnego oznacza gromadzenie wpływów, które przeznaczane są na zadania służące ogółowi mieszkańców jednostki. Wprowadzane są jednak rozwiązania, które w sposób bardziej bezpośredni dają mieszkańcom możliwość wpływania na kierunki przeznaczenia środków z miejskiej „kasy". Jednym z takich instrumentów jest budżet obywatelski. W roku sprawozdawczym przeprowadzono kolejną procedurę wyboru projektów z myślą o ich realizacji z budżetu miasta Zabrze od 2019 roku. Była to piąta edycja. Jednocześnie w omawianym okresie prowadzono zadania wynikające z wcześniejszych edycji — drugiej, trzeciej i czwartej.

W roku sprawozdawczym Sejm RP uchwalił ustawę z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 130) zawierającą przepisy dotyczące budżetu obywatelskiego. Wspomniana ustawa nowelizuje ustawę o samorządzie gminnym, która w miastach na prawach powiatu nakazuje przeprowadzenie budżetu obywatelskiego jako formy konsultacji z mieszkańcami (nazwa zastępująca dotychczas stosowane w Zabrzu określenie „partycypacyjny"). Przepisy te weszły w życie od nowej kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego. Biorąc pod uwagę, że nowa kadencja rozpoczęła się jesienią, procedura wyboru zadań trwa kilka miesięcy, a termin złożenia projektu budżetu na kolejny rok to 15 listopada, ocenia się, że wspomniana nowelizacja będzie miała zastosowanie do projektów mieszkańców, które mają znaleźć się w projekcie budżetów gmin na 2020 rok.

Dotychczas prowadzony Zabrzański Budżet Partycypacyjny jest instrumentem fakultatywnym. Pierwsze wybory projektów wg znowelizowanych przepisów zostaną przeprowadzone w 2019 roku i będą dotyczyły zadań finansowanych z budżetu miasta na 2020 rok.

3.1.1 Budżet partycypacyjny jako instrument włączania mieszkańców w sprawy miasta

Przed budżetem partycypacyjnym stawiane jest zwykle kilka celów. Jednym z głównych wyznaczników jest przede wszystkim wskazanie ważnych, z punktu widzenia mieszkańców, zadań. Jest to jednak również dobry instrument włączania mieszkańców w sprawy miasta i w sprawy decydowania o miejskich priorytetach. Jest to też instrument edukacyjny, między innymi na temat zadań samorządu i podziału zadań między stronami rządową i samorządową.

3.1.2 Piąta edycja Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego

Piątą edycję Zabrzańskiego budżetu Partycypacyjnego przeprowadzono w okresie sprawozdawczym (od 28 maja 2018 r. do 16 października 2018 r.) z założeniem, że realizacja poszczególnych zadań odbędzie się z budżetu Miasta Zabrze na rok 2019. Procedura odbywała się na podstawie Zarządzenia Nr 420/WBU/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie wyboru projektów mieszkańców w ramach V. edycji Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego. Procedura zakładała — jak poprzednio — kilka etapów: zbieranie propozycji projektów od mieszkańców, ocenę projektów z punktu widzenia możliwości i kosztów ich realizacji oraz głosowanie. Szczegółowy terminarz piątej edycji w porównaniu do wcześniejszych zawiera poniższa tabela.

TAB. 1 SZCZEGÓŁOWY TERMINARZ PIĄTEJ EDYCJI ZABRZAŃSKIEGO BUDŻETU PARTYCYPACYJNEGO W PORÓWNANIU DO WCZEŚNIEJSZYCH EDYCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	EDYCJA II	EDYCJA III	EDYCJA IV	EDYCJA V
ROZPOCZĘCIE SKŁADANIA WNIOSKÓW	02-03-2015	01-07-2015	25-07-2016	26-06-2017	28-05-2018
ZAKOŃCZENIE SKŁADANIA WNIOSKÓW	30-03-2015	29-07-2015	02-09-2016	07-08-2017	09-07-2018
OGŁOSZENIE LISTY PROJEKTÓW DO GŁOSOWANIA	20-04-2015	16-09-2015	07-10-2016	18-10-2017	05-09-2018
ROZPOCZĘCIE GŁOSOWANIA	01-05-2015	28-09-2015	21-10-2016	16-11-2017	20-09-2018
ZAKOŃCZENIE GŁOSOWANIA	10-05-2015	08-10-2015	27-10-2016	01-12-2017	05-10-2018
OGŁOSZENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA	22-05-2015	19-10-2015	04-11-2016	12-12-2017	16-10-2018

Mieszkańcy w piątej edycji złożyli 47 projektów — co razem ze złożonymi we wcześniejszych edycjach (146, 139, 96 i 70 odpowiednio w pierwszej, drugiej, trzeciej i czwartej edycji) oznacza, że łącznie we wszystkich edycjach wpłynęło 498 projektów. Poniżej zaprezentowano szczegółowe informacje na temat składanych projektów.

TAB. 2 ZŁOŻONE PROJEKTY DO PIĘCIU EDYCJI ZABRZAŃSKIEGO BUDŻETU PARTYCYPACYJNEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	[W %]	EDYCJA II	[W %]	EDYCJA III	[W %]	EDYCJA IV*	[W %]	EDYCJA V	[W %]
wniosków złożono	146	100%	139	100%	96	100%	70	100%	47	100%
przedmiotem głosowania	108	74%	128	88%	88	92%	64	91%	41	87%
wniosków odrzucono	38	26%	11	8%	8	8%	6	9%	6	13%
w tym:										
formalnie	17	12%	3	2%	7	7%	4	6%	0	0%
prawno – finansowe	21	14%	8	5%	1	1%	2	3%	6	13%

* Dla IV edycji w ramach wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych uwzględniono 3 projekty wycofane przez wnioskujących.

Wyraźnie widoczna mniejsza liczba wniosków wynika z faktu, że w poprzedniej, czwartej edycji budżetu partycypacyjnego można było składać w dzielnicach tzw. projekty dwuletnie, z których rok drugi finansowany ma być *a conto* kolejnej edycji budżetu partycypacyjnego. W części z dzielnic wskazane do realizacji zostały projekty dwuletnie, w tych dzielnicach zakładane na piątą edycję kwoty zostały zmniejszone. Szczegóły pokazuje kolejna tabela.

TAB. 3 KATEGORIE PROJEKTÓW I DOSTĘPNE IM KWOTY W V. EDYCJI (KOL. 6)

WYSZCZEGÓLNIENIE	DZIELNICA MAŁA / DUŻA	ZAKŁADANA WARTOŚĆ REALIZACJI W 2019 R.	WARTOŚĆ ZWYCIĘSKICH W IV. EDYCJI	WARTOŚĆ REALIZACJI PROJ. Z IV. EDYCJI A CONTO V. EDYCJI (NA 2019 ROK)	DOSTĘPNE ŚRODKI W V. EDYCJI (NA 2019 ROK)
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Projekt ogólnomiejski		500 000	499 718	0	500 000
Biskupice	Duża	250 000	189 350	0	250 000
Centrum Południe	Duża	250 000	250 000	0	250 000
Centrum Północ	Duża	250 000	199 500	0	250 000
Grzybowice	Mała	140 000	139 840	0	140 000
Guido	Duża	250 000	500 000	250 000	0
Helenka	Duża	250 000	498 795	248 795	0
Kończyce	Mała	140 000	279 337	139 337	0
Maciejów	Mała	140 000	263 000	123 000	17 000
Makoszowy	Mała	140 000	140 400	400	139 600
Mikulczyce	Duża	250 000	500 000	250 000	0
Osiedle Mikołaja	Mała	140 000	139 923	0	140 000
Osiedle Młodego Górnika	Mała	140 000	135 500	0	140 000
Osiedle Tadeusza	Duża	250 000	249 320	0	250 000
Pawłów	Mała	140 000	139 289	0	140 000
Rokitnica	Duża	250 000	300 000	50 000	200 000
Zaborze Południe	Mała	140 000	140 000	0	140 000
Zaborze Północ	Duża	250 000	500 000	250 000	0
Zandka	Mała	140 000	160 000	20 000	120 000
Razem		**4 010 003**	**5 223 976**	**1 331 537**	**2 676 606**

Kolejną istotną zamianą regulaminową w porównaniu do wcześniejszej edycji była rezygnacja z kontynuacji możliwości składania projektów dwuletnich. Przyczyną tego jest wspomniana nowelizacja przepisów prawa.

Wnioski złożone przez mieszkańców w dniach 28 maja – 9 lipca były przedmiotem dwustopniowej oceny. W wyniku procesu oceny powstała lista projektów do głosowania, która liczyła 41 projekty (z 47 zgłoszonych przez mieszkańców).

W okresie 20 września – 5 października trwało głosowanie, w którym udział wzięło ponad 10 tysięcy mieszkańców, którzy oddali w sumie przeszło 16 tysięcy głosów. Oznacza to, że w edycji, którą przeprowadzono w roku sprawozdawczym wzięło udział około 12,6% osób uprawnionych. Każdy z głosujących miał możliwość wskazania dwóch projektów: jednego ogólnomiejskiego i jednego dzielnicowego (z dowolnie wybranej dzielnicy).

TAB. 4 FREKWENCJA W GŁOSOWANIU W TRZECH EDYCJACH ZABRZAŃSKIEGO BUDŻETU PARTYCYPACYJNEGO

RELACJA LICZBY GŁOSUJĄCYCH DO LICZBY UPRAWNIONYCH MIESZKAŃCÓW	
EDYCJA I	21,6%
EDYCJA II	23,5%
EDYCJA III	19,6%
EDYCJA IV	14,9%
EDYCJA V	12,6%

Łącznie głosy na projekty z poszczególnych dzielnic w poszczególnych edycjach przedstawiały się następująco:

TAB. 5 GŁOSY NA PROJEKTY W PODZIALE WG DZIELNIC I WG EDYCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	EDYCJA II	EDYCJA III	EDYCJA IV	EDYCJA V*
Dzielnice „duże”	**50 662**	**57 385**	**52 355**	**16 072**	**6 333**
Biskupice	3 293	5 033	1 158	767	190
Centrum Południe	10 848	14 528	14 760	4 330	1947
Centrum Północ	7 984	10 213	7 151	1 518	1987
Guido	3 266	4 236	5 197	477	brak środków
Helenka	5 355	2 859	2 252	737	brak środków
Mikulczyce	2 590	2 076	3 400	1 969	brak środków
Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego	5 995	6 379	9 627	515	151
Rokitnica	7 817	4 575	5 719	3 337	2058
Zaborze Północ	3 514	7 486	3 091	2 422	brak środków
Dzielnice „małe”	**13 710**	**23 637**	**14 017**	**2 918**	**2 947**
Grzybowice	2 236	1 656	1 399	95	335
Kończyce	328	2 246	419	224	brak środków
Maciejów	1 729	1 948	561	558	314
Makoszowy	1 214	1 653	2 161	282	480
Osiedle Mikołaja Kopernika	3 277	3 870	4 677	756	985
Osiedle Młodego Górnika	1 187	2 214	1 296	136	190
Pawłów	-	3 026	902	364	324
Zaborze Południe	442	4 551	1 210	302	199
Zandka	3 297	2 473	1 392	201	120
Projekty ogólnomiejskie (w ed. I -	**7 259**	**-**	**-**	**14 282**	**7 536**
Razem	71 631	81 022	66 372	33 272	16 816

* Z uwagi, że w poprzedniej, czwartej edycji budżetu partycypacyjnego wskazano do realizacji projekty dwuletnie z założeniem, że drugi rok będzie finansowany *a conto* kolejnej edycji, nie można było składać projektów z dzielnic oznaczonych 'brak środków'. Informację o zakładanych dla poszczególnych dzielnic kwotach przedstawiono w tabeli TAB. 3 niniejszego sprawozdania.

3.1.3 Wykonywanie zadań z wcześniejszych edycji Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego

W okresie sprawozdawczym wykonywano zadania pochodzące z wcześniejszych edycji budżetu partycypacyjnego: drugiej, trzeciej i czwartej.
Łącznie wykonywanych było 30 zadań budżetowych o łącznej wartości planu pierwotnego 2.067.430 zł, który w czasie trwania roku sprawozdawanego został zwiększony do 2.195.652 zł. Wykonując wspomniane zadania dokonano wydatków w wysokości 1.966.367,92 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

TAB. 6 INFORMACJA O WYDATKACH W LATACH POPRZEDNICH, W ROKU SPRAWOZDAWCZYM ORAZ O PLANIE PIERWOTNYM I PO ZMIANACH NA ZADANIA REALIZOWANE W 2018 ROKU Z II, III i IV EDYCJI ZABRZAŃSKIEGO BUDŻETU PARTYCYPACYJNEGO

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKOŃCZENIE REALIZACJI	WYKONANIE W LATACH WCZEŚNIEJ-SZYCH	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%	RAZEM WYKONANIE
600	III edycja	P0007	WI/MZDIII/11/17	ZBP 2017 - MODERNIZACJA CHODNIKÓW, WYTYCZENIE ŚCIEŻKI ROWEROWEJ ORAZ MONTAŻ ŁAWEK, KOSZY NA ŚMIECI ORAZ KOSZY NA PSIE ODCHODY NA OS. TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO	Nie	0,00	489 941	43 050	0,00	0,00%	0,00
600	IV edycja	P0007	WI/MZDIII/26/18	ZBP 2018-ORLIK W MACIEJOWIE - KONTYNUACJA BUDOWY DROGI DOJAZDOWEJ DO OBIEKTU ORLIK 2012 NA TERENIE PARKU RODZINNEGO PRZY UL. KONDRATOWICZA W DZIELNICY MACIEJÓW	Nie	0,00	0	18 450	18 450,00	100,00%	18 450,00
600	IV edycja	P0009	WI/MZDIII/27/18	ZBP 2018-BUDOWA CHODNIKA I PARKINGU PRZY UL. SZYBOWEJ 7A, B W ZABRZU ORAZ BUDOWA CHODNIKA WZDŁUŻ UL. ZIEMSKIEJ	Nie	0,00	0	6 000	5 999,49	99,99%	5 999,49
600	IV edycja	P0045	WI/MZDIII/43/18	ZBP 2018-SPORTOSTRADA ZABRZAŃSKA	Nie	0,00	0	16 605	13 284,00	80,00%	13 284,00
600	IV edycja	P0046	WI/MZDIII/44/18	ZBP 2018-ZABRZAŃSKIE TRASY ROWEROWE. ŁĄCZYMY PÓŁNOC Z POŁUDNIEM. ETAP I	Nie	0,00	0	100 000	0,00	0,00%	0,00
600	IV edycja	P0048	WI/MZDIII/45/18	ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE TERENU POMIĘDZY ULICAMI BANACHIEWICZA, GALILEUSZA ORAZ GAGARINA (MIEJSCA POSTOJOWE ORAZ CHODNIK WRAZ Z OŚWIETLENIEM)	Nie	0,00	0	17 500	0,00	0,00%	0,00
600	IV edycja	P0052	WI/MZDIII/46/18	ZBP 2018-MODERNIZACJA OSIEDLA TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO	Nie	0,00	0	22 755	0,00	0,00%	0,00
600	IV edycja	P0054	WI/MZDIII/47/18	ZBP 2018-REMONT CHODNIKA - PRZEJŚCIE Z OSIEDLA NA PRZYSTANEK AUTOBUSOWY ORAZ DO PRZEDSZKOLA NR 36; BUDOWA CHODNIKA OBOK DAWNEJ SIEDZIBY POCZTY NA OS. KOPERNIKA	Nie	0,00	0	5 600	0,00	0,00%	0,00

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKOŃCZENIE REALIZACJI	WYKONANIE W LATACH WCZEŚNIEJ-SZYCH	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%	RAZEM WYKONANIE
754	IV edycja	P0017	WI/WI/32/18	ZBP 2018-TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZYCHODNI REVITAMED I REMIZY OSP MAKOSZOWY, UL. DALEKA 1	Tak	0,00	0	86 334	86 333,61	100,00%	86 333,61
754	IV edycja	P0040	WI/ZKOL/40/18	ZBP 2018-MONITORING	Tak	0,00	0	160 000	158 228,43	98,89%	158 228,43
801	II edycja	P0097	WI/WI/06/16	ZBP 2016 - SPORTOWE OSIEDLE KOTARBIŃSKIEGO - STREFA AKTYWNEGO WYPOCZYNKU	Tak	498 688,72	0	20 000	19 847,67	99,24%	518 536,39
801	III edycja	P0008	WI/WI/10/17	ZBP 2017 - WIELOPOKOLENIOWA ŚCIEŻKA ZDROWIA	Tak	7 060,89	430 000	430 000	429 667,20	99,92%	436 728,09
801	III edycja	P0009	WI/WI/13/17	ZBP 2017 - BUDOWA WIELOFUNKCYJNEGO BOISKA SPORTOWEGO OGÓLNODOSTĘPNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 28 IM. MIŁOŚNIKÓW ROKITNICY W ZABRZU	Tak	80 826,72	322 489	334 492	334 490,99	100,00%	415 317,71
801	IV edycja	P0010	WI/WI/28/18	ZBP 2018-BUDOWA BOISKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 17 IM. BOHATERÓW WESTERPLATTE W ZABRZU	Nie	0,00	0	13 000	12 000,00	92,31%	12 000,00
801	IV edycja	P0012	WI/WI/29/18	ZBP 2018-NATURALNY PLAC ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR 28 IM. JANOSCHA	Nie	0,00	0	6 300	6 027,00	95,67%	6 027,00
801	IV edycja	P0014	WI/WI/30/18	ZBP 2018-PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23, SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-KĘ!"	Nie	0,00	0	12 500	11 200,00	89,60%	11 200,00
801	IV edycja	P0022	WI/WI/33/18	ZBP 2018-BOISKO DO SIATKÓWKI PLAŻOWEJ DLA SP 16	Nie	0,00	0	3 000	2 091,00	69,70%	2 091,00
801	IV edycja	P0023	WI/WI/34/18	ZBP 2018-SIŁOWNIA POD CHMURKĄ DLA SP 16	Nie	0,00	0	4 581	2 091,00	45,65%	2 091,00
801	IV edycja	P0029	WI/WI/36/18	ZBP 2018-MALI AKTYWNI - PLACE ZABAW PRZY P6, P38 I SP33	Nie	0,00	0	12 680	11 730,00	92,51%	11 730,00
801	IV edycja	P0030	WI/WI/37/18	ZBP 2018-OGÓLNODOSTĘPNA MAŁA SALA GIMNASTYCZNA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 28 IM. MIŁOŚNIKÓW ROKITNICY W ZABRZU	Nie	0,00	0	17 000	15 990,00	94,06%	15 990,00
801	IV edycja	P0039	WI/WI/39/18	ZBP 2018-BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO	Nie	0,00	0	3 808	3 407,10	89,47%	3 407,10
801	IV edycja	P0042	WI/WI/42/18	ZBP 2018-SZKOLNY PLAC ZABAW W SP 8	Nie	0,00	0	4 640	4 390,00	94,61%	4 390,00
900	III edycja	P0018	WI/WI/14/17	ZBP 2017 - MIKULCZYCKI PLAC ZABAW	Tak	4 119,54	97 696	87 105	78 695,98	90,35%	82 815,52
900	III edycja	P0077	WI/WI/18/17	ZBP 2017 - MIEJSCA POSTOJOWE PRZY UL. GAGARINA WRAZ Z KRAINĄ REKREACYJNO-SPORTOWĄ DLA DZIECI I SIŁOWNIĄ DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH	Tak	117 951,85	297 304	297 304	297 303,35	100,00%	415 255,20
900	IV edycja	P0016	WI/IK/31/18	ZBP 2018-ROZBUDOWA PLACU ZABAW ZNAJDUJĄCEGO SIĘ NA SKRZYŻOWANIU ULIC JAŚMINOWEJ I GAWRONA	Nie	0,00	0	4 982	4 981,50	99,99%	4 981,50
900	IV edycja	P0031	WI/IK/38/18	ZBP 2018-WIELKI STATEK I POSZUKIWACZE PRZYGÓD - CZYLI ROZBUDOWA ORAZ MODERNIZACJA PLACU ZABAW PRZY DOK	Nie	0,00	0	4 982	4 981,50	99,99%	4 981,50
900	IV edycja	P0041	WI/IK/41/18	ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE SKWERU PRZY UL. SZCZECIŃSKIEJ	Nie	0,00	0	4 982	4 981,50	99,99%	4 981,50
900	IV edycja	P0055	WI/IK/48/18	ZBP 2018-STWORZENIE "CENTRUM AKTYWNOŚCI I WYPOCZYNKU" W ZABRZU BISKUPICACH	Nie	0,00	0	4 982	4 981,50	99,99%	4 981,50

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKOŃCZENIE REALIZACJI	WYKONANIE W LATACH WCZEŚNIEJ-SZYCH	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%	RAZEM WYKONANIE
900	IV edycja	P0014	WI/WI/30/18	ZBP 2018-PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23, SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-KĘ!"	Nie	0,00	0	3 450	2 800,00	81,16%	2 800,00
900	IV edycja	P0039	WI/WI/39/18	ZBP 2018-BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO	Nie	0,00	0	4 070	3 419,40	84,01%	3 419,40
926	III edycja	P0020	WI/WI/12/17	ZBP 2017 - BUDOWA BOISKA PIŁKARSKIEGO W MIKULCZYCACH O WYMIARACH 34MX60M ZE SZTUCZNĄ TRAWĄ I OŚWIETLENIEM	Tak	7 471,75	430 000	433 500	428 995,70	98,96%	436 467,45
926	IV edycja	P0027	WI/WI/35/18	ZBP 2018-BUDOWA OGÓLNODOSTĘPNEGO BOISKA PIŁKARSKIEGO W MIKULCZYCACH O WYM. 25M × 50M ZE SZTUCZNĄ MURAWĄ	Nie	0,00	0	12 000	0,00	0,00%	0,00
Suma						716 119,47	2 067 430	2 195 652	1 966 367,92	89,56%	2 682 487,39

3.1.4 Informacja o wykonanych w 2018 roku wydatkach na zadania wynikające z procedury budżetu partycypacyjnego

W 2018 roku kontynuowano realizację zadań wynikających z II. (wznowiono jedno zadanie, co wynikło z konieczności uzupełnienia inwestycji o odpowiedni drenaż) i III. edycji budżetu partycypacyjnego (wszystkie prowadzone zadania z I. edycji budżetu partycypacyjnego zostały zakończone) oraz rozpoczęto realizację zadań z IV. edycji. Łącznie plan wydatków na realizację zadań wyniósł na dzień 1 stycznia 2.067.430 zł. Uchwała budżetowa (Uchwała Nr LI/610/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu miasta Zabrze na 2018 rok) jednak zawierała rezerwę celową na wykonanie zadań z nowej, IV. edycji budżetu partycypacyjnego w wysokości 4,01 mln zł. Zasadnicza część tej rezerwy (o wartości 3.615.972 zł) została rozwiązana Zarządzeniem Prezydenta Miasta Zabrze Nr 137/WBU/2018 z 27.02.2018 r. z przeznaczeniem na wykonanie zadań ze wspomnianej IV. edycji budżetu partycypacyjnego. W trakcie roku dokonano korekty przyjętego planu, co wynikało z faktu przeniesienia realizacji części zadań z IV. edycji na 2019 rok. Ostatecznie limit wydatków wyniósł prawie 2,2 mln zł, z czego w omawianym okresie rozdysponowano środki na poziomie ok. 2 mln zł – co daje 88,0% realizacji planu po zmianach.

Środki przeznaczone na prowadzenie zadań wynikających z Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego to przede wszystkim wydatki majątkowe. Wydatki majątkowe na realizację projektów stanowiły w budżecie miasta stosunkowo istotną część – 1,65% wydatków majątkowych ogółem w 2018 roku (ogół wydatków na realizację projektów w ogólnej kwocie wydatków wykonanych stanowił 0,22%). Tabela poniżej przedstawia informację na temat planu i wydatków na wykonanie zadań wynikających z budżetu partycypacyjnego.

TAB. 7 PLAN PIERWOTNY I PO ZMIANACH ORAZ WYKONANIE WYDATKÓW W 2018 ROKU NA ZADANIA Z II, III i IV EDYCJI ZABRZAŃSKIEGO BUDŻETU PARTYCYPACYJNEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN NA 2018 R. WG UCHWAŁY	PLAN PO ZMIANACH NA 2018 R.	WYKONANIE ZA 2018 R.	% WYKONANIA
II. edycja	0	20 000	19 847,67	99,24%
III. edycja	2 067 430	1 625 451	1 569 153,22	96,54%
IV. edycja	0	550 201	377 367,03	68,59%
Razem	2 067 430	2 195 652	1 966 367,92	89,56%

Poniżej przedstawiono informację na temat dokonanych w 2018 roku wydatków na realizację poszczególnych projektów (zadań) wynikających z procedury budżetu partycypacyjnego. W poniższym opisie, jeśli inaczej nie zaznaczono, podane kwoty planu są kwotami na koniec roku (plan po zmianach).

Dział 600 – Transport i łączność

Dla projektów Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego w dziale 600 zaplanowano łącznie limit na poziomie (plan po zmianach) 229.960 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki o wartości 37.733,49 zł (czyli 16,41% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji było 8 zadań: jedno z III. edycji i siedem z IV. edycji.

III. edycja to jedno zadanie o wartości planu 43.050 zł, z którego nie dokonano wydatków.

— WI/MZDIII/11/17 ZBP 2017 - MODERNIZACJA CHODNIKÓW, WYTYCZENIE ŚCIEŻKI ROWEROWEJ ORAZ MONTAŻ ŁAWEK, KOSZY NA ŚMIECI ORAZ KOSZY NA PSIE ODCHODY NA OS. TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO, na wykonanie którego zaplanowano 43.050 zł, jednak nie dokonano w okresie sprawozdawczym wydatków. Umowę o wykonanie dokumentacji projektowej podpisano w dniu 24 maja 2018 r., jednak planowany termin zakończenia prac projektowych wykracza poza okres sprawozdawczy (marzec 2019 r.). Projekt został rozbity na dwie części: dla pierwszego roboty budowlane będą prowadzone na podstawie zgłoszenia, dla drugiego na podstawie pozwolenia na budowę.

IV. edycja to kolejne siedem zadań o wartości planu 186.910 zł i wykonaniu 37.733,49 zł (20,19% planu), tj.:

— WI/MZDIII/26/18 ZBP 2018-ORLIK W MACIEJOWIE - KONTYNUACJA BUDOWY DROGI DOJAZDOWEJ DO OBIEKTU ORLIK 2012 NA TERENIE PARKU RODZINNEGO PRZY UL. KONDRATOWICZA W DZIELNICY MACIEJÓW, dla realizacji którego zabezpieczono 18.450 zł i tę kwotę też wydano. Dopiero drugie postępowanie pozwoliło na wybór projektanta. Dokumentacja została wykonana, zgłoszono zamiar wykonania robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę, a organ nie wniósł sprzeciwu.

— WI/MZDIII/27/18 ZBP 2018-BUDOWA CHODNIKA I PARKINGU PRZY UL. SZYBOWEJ 7A, B W ZABRZU ORAZ BUDOWA CHODNIKA WZDŁUŻ UL. ZIEMSKIEJ z planem w wysokości

6.000 zł i wykonaniem wydatków w wysokości 5.999,49 zł (99,99% planu). Dnia 10 sierpnia 2018 r. podpisano umowę na wykonanie dokumentacji projektowej. Dokumentacja została wykonana. Z wykonania wyłączono budowę parkingu (teren produkcji leśnej) oraz budowę chodnika wzdłuż ulicy Ziemskiej (zagrożenie bezpieczeństwa pieszych, zwłaszcza pod wiaduktami pod DK 88).

— WI/MZDIII/43/18 ZBP 2018-SPORTOSTRADA ZABRZAŃSKA, na wykonanie której w roku sprawozdawczym zaplanowano 16.605 zł, a faktycznie wydano 13.284,00 zł (80% planu). Umowa na wykonanie dokumentacji projektowej została podpisana dnia 30 sierpnia 2018 r. Projekt znajduje się w końcowej fazie uzgodnień. Uzyskanie pozwolenia na budowę oraz wykonanie robót budowlanych planuje się po roku 2018 r.

— WI/MZDIII/44/18 ZBP 2018-ZABRZAŃSKIE TRASY ROWEROWE. ŁĄCZYMY PÓŁNOC Z POŁUDNIEM. ETAP I, dla którego ustalono kwotę planu w wysokości 100.000 zł, jednak w roku sprawozdawczym nie dokonano wydatków. Ze względu na rzeczywisty zakres prac projektowych i problemów technicznych uzgodniono z wnioskodawcą nowy harmonogram realizacji zadania. Przygotowano specyfikację istotnych warunków zamówienia, przetarg planowany jest krótko po zakończeniu roku sprawozdawczego.

— WI/MZDIII/45/18 ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE TERENU POMIĘDZY ULICAMI BANACHIEWICZA, GALILEUSZA ORAZ GAGARINA (MIEJSCA POSTOJOWE ORAZ CHODNIK WRAZ Z OŚWIETLENIEM). Temu zadaniu dedykowano w planie kwotę w wysokości 17.000 zł, jednak nie dokonano wydatków. Umowę na wykonanie dokumentacji projektowej podpisano dnia 17 października 2018 r. W końcu roku sprawozdawczego trwały końcowe uzgodnienia z właścicielem podziemnego uzbrojenia elektroenergetycznego.

— WI/MZDIII/46/18 ZBP 2018-MODERNIZACJA OSIEDLA TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO. W budżecie roku sprawozdawczego na wykonanie zadania zaplanowano 22 755 zł. Nie dokonano wydatków. Umowę na opracowanie dokumentacji projektowej podpisano dnia 25 maja 2018 r. Planuje się, że prace projektowe zakończą się po zakończeniu roku sprawozdawczego (marzec 2019 r.).

— WI/MZDIII/47/18 ZBP 2018-REMONT CHODNIKA - PRZEJŚCIE Z OSIEDLA NA PRZYSTANEK AUTOBUSOWY ORAZ DO PRZEDSZKOLA NR 36; BUDOWA CHODNIKA OBOK DAWNEJ SIEDZIBY POCZTY NA OS. KOPERNIKA, na wykonanie którego zapisano w budżecie miasta kwotę 5.600 zł, jednak nie wykonano żadnego wydatku. Dokumentację projektową opracowano na podstawie umowy podpisanej 17 października 2018 r. Wobec braku sprzeciwu właściwego organu w przewidzianym przez prawo budowlane terminie, złożony dokument zgłoszenia robót budowlanych stał się podstawą ich prowadzenia.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Ten dział obejmował dwa zadania wykonywane w wyniku budżetu partycypacyjnego. Na wykonanie tych zadań zaplanowano wydatki w wysokości 246.334 zł, a faktycznie wydano 244.562,04 zł czyli 99,28% planu.

Te dwa zadania pochodzą z IV. edycji budżetu partycypacyjnego, są to:

— WI/WI/32/18 ZBP 2018-TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZYCHODNI REVITAMED I REMIZY OSP MAKOSZOWY, UL. DALEKA 1, na wykonanie którego zapisano 86.334 zł i prawie całą kwotę wydano (wydano 86.333,61 zł czyli 100,00%). Wykonanie zadania zakończono 22 października 2018 r. Docieplono przegrody zewnętrzne (oraz wykonano niezbędne roboty towarzyszące) w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Makoszowach.

— WI/ZKOL/40/18 ZBP 2018-MONITORING, na wykonanie którego przeznaczono 160.000 zł, a wydano 158.228,43 zł (czyli 98,89% zaplanowanych środków), co pozwoliło na rozbudowę monitoringu miejskiego o trzy punkty kamerowe zlokalizowane w dzielnicy Zandka.

Dział 801 – Oświata i wychowanie

W ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego w dziale 801 zaplanowano łącznie wydatki o wartości (plan po zmianach) 862.001 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki o wartości 852.931,96 zł (czyli 98,95% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji było dwanaście zadań: jedno z drugiej, dwa z trzeciej i dziewięć z czwartej edycji budżetu partycypacyjnego.

II. edycja to jedno zadanie o wartości planu po zmianach 20.000 zł, a wydatki wyniosły 19.847,67 (99,24%); to zadanie to:

— WI/WI/06/16 ZBP 2016 - SPORTOWE OSIEDLE KOTARBIŃSKIEGO - STREFA AKTYWNEGO WYPOCZYNKU. Zadanie wznowiono w celu zabezpieczenia środków na wykonanie dodatkowego odwodnienia Strefy Aktywnego Wypoczynku przy Zespole Szkół Mechaniczno-Samochodowych na os. T. Kotarbińskiego.

III. edycja to dwa zadania o wartości planu po zmianach 764 492 zł i wydatkami na poziomie 764.158,19 zł (99,96%); tj.:

— WI/WI/10/17 ZBP 2017 - WIELOPOKOLENIOWA ŚCIEŻKA ZDROWIA, dla wykonania której zabezpieczono w budżecie 430.000 zł i wydano 429.667,20 zł (czyli 99,92% planu). Wykonano boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej do gry w mini piłkę nożną, siatkówkę i koszykówkę; bieżnię o długości 60 m z mączki ceglanej, ścieżkę zdrowia z 12 urządzeniami sprawnościowymi wraz z alejką z kruszywa łamanego, chodnikiem z kostki betonowej oraz zamontowano ławki i kosze na śmieci, oświetlenie boiska oraz monitoring.

— WI/WI/13/17 ZBP 2017 - BUDOWA WIELOFUNKCYJNEGO BOISKA SPORTOWEGO OGÓLNODOSTĘPNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 28 IM. MIŁOŚNIKÓW ROKITNICY W ZABRZU. Na wykonanie boiska zaplanowano 334.492

zł. Wydano prawie 100% zaplanowanych środków: 334.490,99 zł. Pozwoliło to na wykonanie następującego zakresu rzeczowego: boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej typu natryskowego z podbudową i odwodnieniem oraz sprzętem sportowym; piłkochwyty o wysokości 6 m; cztery słupy oświetleniowe z dwoma oprawami oświetleniowymi każdy; monitoring z czterema kamerami, ciągi komunikacyjne, 4 ławki, kosze stalowe. Realizacja zadania została zakończona.

IV. edycja to kolejne dziewięć zadań o wartości planu po zmianach 77.509 zł, a wydatki wyniosły 68.926,10 zł (88,93% planu); tj.:

— WI/WI/28/18 ZBP 2018-BUDOWA BOISKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 17 IM. BOHATERÓW WESTERPLATTE W ZABRZU, na którego wykonanie zaplanowano 13.000 zł, a wydano 12.000 zł czyli 92,31% planu. Pozwoliło to na opracowanie dokumentacji projektowej. Wybrano również inspektora nadzoru inwestorskiego oraz ogłoszono przetarg na wykonanie robót budowlanych.

— WI/WI/29/18 ZBP 2018-NATURALNY PLAC ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR 28 IM. JANOSCHA, dla wykonania którego dokonano wydatków w wysokości 6.027,00 zł, czyli 95,67% zaplanowanej kwoty (6.300 zł). Dzięki temu opracowano dokumentację projektowo – kosztorysową. Oprócz tego zamieszczono trzykrotnie w Biuletynie Informacji Publicznej zapytanie ofertowe dotyczące wyłonienia wykonawcy robót budowlanych oraz zapytanie ofertowe dotyczące wyboru inspektora nadzoru inwestorskiego.

— WI/WI/30/18 ZBP 2018-PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23, SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-KĘ!". Plan ustalono ostatecznie na 15.950 zł, co było podstawą do dokonania wydatków. Wyniosły one 14.000,00 zł. Zadanie obejmuje dwa działy klasyfikacji budżetowej. Szczegóły przedstawia tabela poniżej.

TAB. 8 Plan i wydatki zadania WI/WI/30/18

WYSZCZEGÓLNIENIE		PLAN 1.1.	PLAN 31.12.	WYKONANIE	PROC.
WI/WI/30/18	ZBP 2018-PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23, SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-KĘ!"	0	15 950	14 000,00	87,77%
	801	0	12 500	11 200,00	89,60%
	900	0	3 450	2 800,00	81,16%

Dokonane wydatki pozwoliły na opracowanie dokumentacji kosztorysowo – projektowej dla wszystkich lokalizacji placów i siłowni, projekty zostały przyjęte przez Wydział Budownictwa, przyjęto zgłoszenia robót budowlanych, rozpoczęto postępowanie przetargowe powyżej progu unijnego w celu wyboru wykonawcy zadania oraz wybrano inspektora nadzoru inwestorskiego.

— WI/WI/33/18 ZBP 2018-BOISKO DO SIATKÓWKI PLAŻOWEJ DLA SP 16. Plan określono na 3.000 zł, a wydano 2.091,00 (czyli 69,70% planu). Pozwoliło to na opracowanie dokumentacji

projektowo-kosztorysowej boiska do siatkówki plażowej wraz z zatwierdzeniem dokumentacji projektowej oraz przyjęciem zgłoszenia robót budowlanych. Oprócz tego trzykrotnie ogłaszano zapytanie ofertowe w Biuletynie Informacji Publicznej w celu wyłonienia wykonawcy robót budowlanych oraz wysłano zapytanie ofertowe na wybór nadzoru inwestorskiego.

— WI/WI/34/18 ZBP 2018-SIŁOWNIA POD CHMURKĄ DLA SP 16. Z zaplanowanych wydatków 4 581 zł faktycznie wykonano 2.091,00 zł czyli 45,65% zaplanowanej kwoty. Dzięki temu opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową wraz z zatwierdzeniem dokumentacji projektowej oraz przyjęciem zgłoszenia robót budowlanych. Dokonano wyboru inspektora nadzoru inwestorskiego. Na koniec okresu sprawozdawczego trwało postępowanie przetargowe (przetarg nieograniczony powyżej tzw. progów unijnych) w celu wyboru wykonawcy.

— WI/WI/36/18 ZBP 2018-MALI AKTYWNI - PLACE ZABAW PRZY P6, P38 I SP33. Z myślą o wykonaniu zadania zaplanowano 12.680 zł, a wydano 11.730,00 zł (92,51% zaplanowanej kwoty). Wspomnianą kwotę wydano na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z zatwierdzeniem projektów dla wszystkich planowanych palców zabaw oraz przyjęciem dla nich zgłoszenia rozpoczęcia robót budowlanych. Dokonano również wyboru inspektora nadzoru inwestorskiego. Do zakończenia okresu sprawozdawczego trwało postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego powyżej progu unijnego zmierzające do wyboru wykonawcy placów zabaw.

— WI/WI/37/18 ZBP 2018-OGÓLNODOSTĘPNA MAŁA SALA GIMNASTYCZNA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 28 IM. MIŁOŚNIKÓW ROKITNICY W ZABRZU. Z planowanych 17.000 zł wydano 15.990,00 zł czyli 94,06%. Zaplanowana kwota była podstawą do podpisania umowy, w myśl której zlecono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Dokumentacja powstała, projekt został zatwierdzony oraz pozyskano pozwolenie na budowę.

— WI/WI/39/18 ZBP 2018-BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO. Plan ustalono ostatecznie na 7.878 zł, co było podstawą do dokonania wydatków w wysokości 6.826,50 zł. Zadanie obejmuje dwa działy klasyfikacji budżetowej. Szczegóły przedstawia tabela poniżej.

TAB. 9 Plan i wydatki zadania WI/WI/39/18

WYSZCZEGÓLNIENIE		PLAN 1.1.	PLAN	WYKONANIE	PROC.
WI/WI/39/18	ZBP 2018-BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO	0	7 878	6 826,50	86,65%
	801	0	3 808	3 407,10	89,47%
	900	0	4 070	3 419,40	84,01%

Dokonane wydatki posłużyły opracowaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z uzyskaniem zatwierdzenia dokumentacji projektowej oraz przyjęciem zgłoszenia robót budowlanych. Wybrano również inspektora nadzoru inwestorskiego. Do końca 2018 roku trwało postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego powyżej progu unijnego prowadzone w celu wyboru wykonawcy zadania.

— WI/WI/42/18 ZBP 2018-SZKOLNY PLAC ZABAW W SP 8. Na wykonanie zadania zaplanowano 4.640 zł, a wydano 4.390,00 zł (94,61% zaplanowanej kwoty). Zakres rzeczowy, który został osiągnięty do zakończenia roku 2018 obejmuje opracowanie dokumentacji projektowo-

kosztorysowej wraz z zatwierdzeniem projektu oraz przyjęciem zgłoszenia robót budowlanych, wybrano również inspektora nadzoru oraz prowadzono (do końca 2018 roku nie przyniosło rozstrzygnięcia) postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego powyżej progu unijnego w celu wyboru wykonawcy zadania.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W dziale 900 zaplanowano łącznie wydatki o wartości (plan po zmianach) 411.857 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki o wartości 402.144,73 zł (czyli 97,64% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji było osiem zadań, dwa z trzeciej i sześć z czwartej edycji budżetu partycypacyjnego.

III. edycja to dwa zadania o wartości planu po zmianach 384.409 zł, a wydatki wyniosły 375.999,33 zł (97,81%); tj.:

— WI/WI/14/17 ZBP 2017 - MIKULCZYCKI PLAC ZABAW. Z zaplanowanych 87.105 zł wydano 78.695,98 zł (czyli 90,35%). Pozwoliło to na dostawę i montaż urządzeń zabawowych, elementów małej architektury, ogrodzenia placu zabaw oraz wykonanie nawierzchni z kostki brukowej i obrzeży betonowych oraz bezpiecznej z piasku, a także trawnika. Zadanie zostało wykonane, a odbiór końcowy miał miejsce 14 maja 2018 r.

— WI/WI/18/17 ZBP 2017 - MIEJSCA POSTOJOWE PRZY UL. GAGARINA WRAZ Z KRAINĄ REKREACYJNO-SPORTOWĄ DLA DZIECI I SIŁOWNIĄ DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH. Praktycznie cała zaplanowana kwota (297.304 zł) została wydana (297.303,35 zł). Łącznie w wyniku realizacji zadania powstały: 32 miejsca postojowe (w tym dwa dla niepełnosprawnych; odbiór końcowy miał miejsce przed okresem sprawozdawczym — 30 października 2017 r.); plac zabaw z urządzeniami zabawowymi i nawierzchnią syntetyczną i ogrodzeniem, siłownia zewnętrzna oraz chodniki z kostki brukowej (odbiór końcowy miał miejsce 14 maja 2018 r.).

IV. edycja to kolejne sześć zadań o wartości planu po zmianach 27.448 zł, a wydatki wyniosły 26.145,40 zł (95,25% planu); tj.:

— WI/WI/30/18 ZBP 2018-PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23, SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-KĘ!". Dla tego zadania zaplanowano również wydatki w dziale 801, omówienie zadania zamieszczono we fragmencie dotyczącym wspomnianego działu.

— WI/IK/31/18 ZBP 2018-ROZBUDOWA PLACU ZABAW ZNAJDUJĄCEGO SIĘ NA SKRZYŻOWANIU ULIC JAŚMINOWEJ I GAWRONA. Zaplanowano 4.982 zł i wydano 4.981,50 zł czyli 99,99% zaplanowanej kwoty, co pozwoliło na wykonanie dokumentacji projektowej.

— WI/IK/38/18 ZBP 2018-WIELKI STATEK I POSZUKIWACZE PRZYGÓD - CZYLI ROZBUDOWA ORAZ MODERNIZACJA PLACU ZABAW PRZY DOK. Na realizację zadania zaplanowano 4.982 zł, a wydano 4.981,50 zł (99,99% zaplanowanej kwoty). Wydatki zostały przeznaczone na wykonanie dokumentacji projektowej.

— WI/WI/39/18 ZBP 2018-BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO. Dla tego zadania zaplanowano również wydatki w dziale 801, omówienie zadania zamieszczono we fragmencie dotyczącym wspomnianego działu.

— WI/IK/41/18 ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE SKWERU PRZY UL. SZCZECIŃSKIEJ. Plan dla zadania ukształtował się na poziomie 4.982 zł. Niemal całą zaplanowaną kwotę wydano (4.981,50 zł czyli 99,99% planu). Została wykonana dokumentacja projektowa.

— WI/IK/48/18 ZBP 2018-STWORZENIE "CENTRUM AKTYWNOŚCI I WYPOCZYNKU" W ZABRZU BISKUPICACH. Z zaplanowanej kwoty w wysokości 4.982 zł dokonano zapłaty 4.981,50 zł (czyli wydano 99,99% zaplanowanej kwoty) za dokumentację projektową.

Dział 926 – Kultura fizyczna

W ramach przedmiotowego działu prowadzono dwa zadania z Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego, które miały łączną wartość planu po zmianach 445.500 zł oraz wydatki 428.995,70 zł (czyli 96,30% wspomnianego planu).

III. edycja to jedno zadanie:

— WI/WI/12/17 ZBP 2017 - BUDOWA BOISKA PIŁKARSKIEGO W MIKULCZYCACH O WYMIARACH 34MX60M ZE SZTUCZNĄ TRAWĄ I OŚWIETLENIEM. Od strony finansowej zadanie prezentuje się następująco: zaplanowano: 433.500 zł i wydano: 428.995,70 zł (czyli 98,96% planu). Pozwoliło to na zakończenie realizacji zadania (odbiór końcowy miał miejsce 15 maja 2018 r.). Powstało boisko z niezbędnymi elementami (dwie bramki, piłkochwyty o wysokości 6 m, trzy ławki oraz instalacja elektryczna z czterema słupami oświetleniowymi z trzema oprawami oświetleniowymi na każdym).

IV. edycja to kolejne zadanie:

— WI/WI/35/18 ZBP 2018-BUDOWA OGÓLNODOSTĘPNEGO BOISKA PIŁKARSKIEGO W MIKULCZYCACH O WYM. 25M × 50M ZE SZTUCZNĄ MURAWĄ. Do wydania zaplanowano 12.000 zł, jednak nie dokonano wydatków. W okresie sprawozdawczym powstała dokumentacja projektowo-kosztorysowa oraz wystąpiono o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego.

3.1.5 Wydatki na realizację procedury wyboru zadań

W związku z budżetem partycypacyjnym w okresie sprawozdawczym wydatkowano również środki na realizację procedury wyboru zadań. Realizacja zadań w w/w zakresie należała do kompetencji Wydziału Budżetu i Analiz Finansowych (koszty związane z aktualizacją i utrzymaniem informatycznego systemu wspierającego wdrażanie budżetu partycypacyjnego) oraz Wydziału Kontaktów Społecznych (koszty akcji upowszechniania informacji na temat procedury).

TAB. 10 WYDATKI W 2018 ROKU ZWIĄZANE Z PRZEPROWADZENIEM BUDŻETU PARTYCYPACYNEGO

WYDZIAŁ	PRZEDMIOT WYDATKÓW	PLAN WG UCHWAŁY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE
WBU	REALIZACJA PROCEDURY WYBORU	11 726	11 726	11 726,00
WKS	UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI	50 000	38 265	38 262,84
RAZEM		**61 726**	**49 991**	**49 988,84**

W ramach wydatków dokonywanych w pierwszym Wydziale aktualizowano i utrzymywano system wsparcia informatycznego budżetu partycypacyjnego. Panel był wykorzystany przy realizacji V. edycji budżetu partycypacyjnego (była to ostania edycja budżetu partycypacyjnego wspomagana systemem pozyskanym na podstawie umowy z wykonawcą). Środki rozdysponowane na ten cel w omawianym okresie według zawartej umowy to kwota 11,7 tys. zł. Była to płatność za ostatni z trzech etapów (kolejnych edycji). Natomiast w ramach Wydziału Kontaktów Społecznych dokonano wydatków na poziomie 38,3 tys. zł. Środki te przeznaczono na druk dwóch publikacji, wykonanie dwudziestu ogłoszeń w prasie lokalnej i regionalnej, zamówienie dwóch projektów graficznych i przeprowadzenie czterech kampanii informacyjnych. Dodatkowo zostały przygotowane materiały do wykorzystania w formie audycji czy informacji (radio, telewizja, publikacje w prasie i Internecie), które nie zostały sfinansowane z omawianego zadania.

ROZDZIAŁ IV

STAN REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA ZABRZE

Stan realizacji uchwał Rady Miasta Zabrze

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
Wydział Budżetu i Analiz Finansowych UM Zabrze			
15.01.2018	LII/624/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
19.02.2018	LIII/626/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
19.02.2018	LIII/627/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2046	zrealizowana
19.03.2018	LIV/637/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
19.03.2018	LIV/638/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2046	zrealizowana
16.04.2018	LV/651/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
16.04.2018	LV/652/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2046	zrealizowana
14.05.2018	LVI/664/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
14.05.2018	LVI/665/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2046	zrealizowana
25.06.2018	LVII/673/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
25.06.2018	LVII/674/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2046	zrealizowana
09.07.2018	LVIII/682/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
09.07.2018	LVIII/683/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2046	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
27.08.2018	LIX/689/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
27.08.2018	LIX/690/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2048	zrealizowana
17.09.2018	LX/713/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
17.09.2018	LX/714/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2046	zrealizowana
15.10.2018	LXI/722/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
15.10.2018	LXI/723/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2046	zrealizowana
12.12.2018	II/5/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
12.12.2018	II/12/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2048	zrealizowana
28.12.2018	III/14/18	budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana
28.12.2018	III/15/18	Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2019-2048	zrealizowana
28.12.2018	III/16/18	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2018 rok	zrealizowana
28.12.2018	III/17/18	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2018-2048	zrealizowana
Wydział Podatków i Opłat Lokalnych UM Zabrze			
15.01.2018	LII/619/18	zmiany uchwały nr XVI/197/11 Rady Miejskiej z dnia 14 listopada 2011 w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego oraz opłaty targowej w drodze inkasa na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
12.12.2018	II/6/18	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Miasta Zabrze na 2019 rok	w trakcie realizacji
12.12.2018	II/7/18	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie Miasta Zabrze na 2019 rok	w trakcie realizacji
Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze			
LIV/641/18	19.03.2018	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu	w trakcie realizacji
LIV/642/18	19.03.2018	udzielenia dotacji z budżetu Miasta Zabrze na rok 2018 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze nie stanowiących jego wyłącznej własności	zrealizowana
LVIII/686/18	09.07.2018	przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ul. Wincentego Witosa i ul. Składowej w Zabrzu”	w trakcie realizacji
LXI/728/18	15.10.2018	aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zabrze i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	w trakcie realizacji
LXI/729/18	15.10.2018	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig – Etap I	zrealizowana
Wydział Geodezji UM Zabrze			
25.06.2018	LVII/679/18	nadania nowej nazwy dla drogi - ul. Anyżowa	zrealizowana
29.10.2018	LXII/735/18	nadania nazwy dla drogi- ul. ELZAB	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
Wydział Obrotu Nieruchomościami UM Zabrze			
19.02.2018	LIII/635/18	wyrażenia zgody na darowiznę nieruchomości na rzecz Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	zrealizowana
16.04.2018	LV/654/18	wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości zabudowanej położonej w Zabrzu przy ul. Macieja Mielżyńskiego, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Zabrze	zrealizowana
16.04.2018	LV/655/18	ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie określenia zasad zbywania oraz nabywania nieruchomości przez Gminę Miejską Zabrze oraz warunków udzielania bonifikat	w trakcie realizacji
16.04.2018	LV/656/18	wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu bonifikaty po jej waloryzacji, udzielonej przy sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 3 w budynku położonym przy ul. Jana Pyki 10	zrealizowana
16.04.2018	LV/657/18	wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu bonifikaty po jej waloryzacji, udzielonej przy sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 2 w budynku położonym przy ul. Józefa Wajzera 7	zrealizowana
15.10.2018	LXI/730/18	warunków udzielania osobom fizycznym oraz spółdzielniom mieszkaniowym bonifikaty od opłaty jednorazowej za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntów stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze, oraz ustalenie stawki procentowej	w trakcie realizacji
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze			
LII/620/18	15.01.2018	skargi Prokuratora Rejonowego w Zabrzu	w trakcie realizacji
LIII/628/18	19.02.2018	zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży	w trakcie realizacji
LIV/639/18	19.03.2018	określenia i finansowania zadań w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2018	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
LIX/706/18	27.08.2018	nadania statutu Domowi Pomocy Społecznej Nr 2 w Zabrzu	w trakcie realizacji
LIX/707/18	27.08.2018	nadania statutu Domowi Pomocy Społecznej Nr 3 w Zabrzu	w trakcie realizacji
LIX/708/18	27.08.2018	zmiany uchwały Nr LIV/639/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie określenia i finansowania zadań w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2018	zrealizowana
LX/715/18	17.09.2018	Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018 – 2020	w trakcie realizacji
LX/716/18	17.09.2018	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020”	zrealizowana
LX/717/18	17.09.2018	ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Miasta Zabrze	w trakcie realizacji
II/8/18	12.12.2018	zmiany uchwały Nr LIV/639/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 marca 2018 roku, zmienionej uchwałą Nr LIX/708/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 roku w sprawie określenia i finansowania zadań w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2018	zrealizowana
III/18/18	28.12.2018	Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r.	w trakcie realizacji
III/19/18	28.12.2018	przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej- Programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023	w trakcie realizacji
III/20/18	28.12.2018	określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	w trakcie realizacji

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
III/21/18	28.12.2018	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w formie Świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	w trakcie realizacji
Wydział Promocji, Turystyki i Sportu UM Zabrze			
15.01.2018	LII/621/18	określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Miasta Zabrze	w trakcie realizacji/stała realizacja
Wydział Zarządzania Mieniem UM Zabrze			
19.03.2018	LIV/640/18	wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia na czas nieoznaczony umowy najmu lokalu użytkowego, położonego w Zabrzu przy ul. Wolności 207, stanowiącego własność Miasta Zabrze	zrealizowana
14.05.2018	LVI/666/18	wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia na czas nieoznaczony umowy najmu nieruchomości obejmującej część niezabudowanej działki nr 5002/123 oraz działkę nr 2472/123, zabudowaną budynkiem użytkowym o powierzchni użytkowej 62,00 m2, położonej w Zabrzu przy ul. Juliana Tuwima 5, stanowiącej własność Miasta Zabrze	zrealizowana
14.05.2018	LVI/667/18	zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy działki nr 2299/59 zabudowanej garażem murowanym, położonej w Zabrzu przy ul. Jerzego Wyciska	zrealizowana
25.06.2018	LVII/680/18	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Zabrzu przy ul. Henryka Wieniawskiego	zrealizowana
09.07.2018	LVIII/684/18	zmiany uchwały nr XXXII/329/04 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.10.2004 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Zabrze	w trakcie realizacji

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
09.07.2018	LVIII/685/18	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Zabrzu przy ul. Budowlanej	zrealizowana
09.07.2018	LVIII/687/18	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy części nieruchomości położonej w Zabrzu przy ul. Marii Curie-Skłodowskiej 10a-10b-10c	zrealizowana
09.07.2018	LVIII/688/18	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy części nieruchomości położonej w Zabrzu przy ul. Marii Curie-Skłodowskiej 10a-10b-10c	zrealizowana
12.12.2018	II/10/18	wyznaczenia dodatkowego przedstawiciela Miasta Zabrze w Zgromadzeniu Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach	zrealizowana
12.12.2018	II/11/18	złożenia wniosku o likwidację Komunikacyjnego Związku Komunalnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach	zrealizowana
Wydział Kultury i Dziedzictwa UM Zabrze			
19.02.2018	LIII/634/18	wzniesienia pomnika Braci Górniczej	zrealizowana
19.03.2018	LIV/645/18	projektu zmian w statucie Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	zrealizowana
13.11.2018	LXIII/741/18	uczczenia 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości poprzez wzniesienie pomnika ku czci Ignacego Jana Paderewskiego	w trakcie realizacji
Wydział Oświaty UM Zabrze			
15.01.2018	LII/622/18	wyrażenia zamiaru przekształcenia publicznego VI Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu, poprzez zmianę siedziby szkoły z adresu: Ks. Józefa Wajdy 7, 41-800 Zabrze na adres: Plac Romualda Traugutta 1, 41-800 Zabrze	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
15.01.2018	LII/623/18	wyrażenia zamiaru likwidacji publicznej Branżowej Szkoły I Stopnia Specjalnej dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących, wchodzącej w skład Zespołu Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu, ul. Henryka Sienkiewicza 43	zrealizowana
19.02.2018	LIII/629/18	wyrażenia zamiaru przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 40 Specjalnej w Zabrzu, poprzez zmianę siedziby szkoły z adresu: ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze na adres: ul. Bytomska 94, 41-803 Zabrze	zrealizowana
19.02.2018	LIII/630/18	wyrażenia zamiaru przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 22 im. Władysława Broniewskiego w Zabrzu, poprzez zmianę siedziby szkoły z adresu: ul. Bytomska 94, 41-803 Zabrze na adres: ul. Zamkowa 2, 41-803 Zabrze	zrealizowana
19.03.2018	LIV/644/18	ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych oraz publicznych placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne na terenie Miasta Zabrze oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakresu danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, terminu przekazania informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji	w trakcie realizacji/stała realizacja
16.04.2018	LV/660/18	zwolnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 22 im. Władysława Broniewskiego w Zabrzu, ul. Bytomska 94 od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w roku szkolnym 2017/2018	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
14.05.2018	LVI/669/18	zmiany Uchwały Nr LIV/644/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych oraz publicznych placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne na terenie Miasta Zabrze oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakresu danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, terminu przekazania informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji	w trakcie realizacji/stała realizacja
25.06.2018	LVII/675/18	włączenia publicznego VI Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu, ul. ks. Józefa Wajdy 7 do Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu, Plac Romualda Traugutta 1	zrealizowana
25.06.2018	LVII/676/18	przekształcenia publicznego VI Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu, poprzez zmianę siedziby szkoły z adresu: ul. ks. Józefa Wajdy 7, 41-800 Zabrze na adres: Plac Romualda Traugutta 1, 41-800 Zabrze	zrealizowana
25.06.2018	LVII/677/18	wyłączenia publicznej Branżowej Szkoły I Stopnia Specjalnej dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących z Zespołu Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu, ul. Henryka Sienkiewicza 43	zrealizowana
25.06.2018	LVII/678/18	likwidacji publicznej Branżowej Szkoły I Stopnia Specjalnej dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących w Zabrzu, ul. Henryka Sienkiewicza 43	zrealizowana
27.08.2018	LIX/691/18	przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 22 im. Władysława Broniewskiego w Zabrzu, poprzez zmianę siedziby szkoły z adresu: ul. Bytomska 94, 41-803 Zabrze na adres: ul. Zamkowa 2, 41-803 Zabrze	zrealizowana
27.08.2018	LIX/692/18	przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 40 Specjalnej w Zabrzu, poprzez zmianę siedziby szkoły z adresu: ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze na adres: ul. Bytomska 94, 41-803 Zabrze	zrealizowana
27.08.2018	LIX/693/18	zmiany nazwy publicznego Przedszkola Nr 24 wchodzącego w skład Zespołu Przedszkoli Nr 1 w Zabrzu, ul. św. Wawrzyńca 49	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
27.08.2018	LIX/694/18	uchylenia imienia Wincentego Pstrowskiego Szkole Podstawowej Nr 16 w Zabrzu, ul. Józefa Lompy 78	zrealizowana
27.08.2018	LIX/695/18	uchylenia imienia Leona Kruczkowskiego Szkole Podstawowej Nr 43 w Zabrzu, ul. Buchenwaldczyków 25	zrealizowana
27.08.2018	LIX/696/18	określenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat oraz określenia warunków częściowego zwolnienia z opłaty w prowadzonych przez Miasto Zabrze publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych	w trakcie realizacji/stała realizacja
27.08.2018	LIX/697/18	ogłoszenia tekstu jednolitego Uchwały Nr XXXVI/457/09 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 16 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, a także niektórych innych składników wynagrodzenia” w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Zabrze	zrealizowana
27.08.2018	LIX/698/18	zmiany Uchwały Nr XXXIII/351/04 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 22 listopada 2004 r. w sprawie zorganizowania pozaszkolnego punktu katechetycznego Chrześcijańskiej Wspólnoty Zielonoświątkowej w Zabrzu, w Gimnazjum Nr 16 w Zabrzu przy ul. Szenwalda 2, z siedzibą w zborze wspólnoty przy ul. Sienkiewicza 30	zrealizowana
27.08.2018	LIX/699/18	zmiany Uchwały Nr XVI/210/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 19 listopada 2007 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawieranie porozumień między miastem Zabrze a innymi gminami i powiatami, których uczniowie szkół prowadzonych przez te jednostki uczestniczą w zajęciach pozaszkolnego punktu katechetycznego Chrześcijańskiej Wspólnoty Zielonoświątkowej w Zabrzu, dotyczących zasad prowadzenia pozaszkolnego punktu katechetycznego oraz pokrycia kosztów zatrudnienia nauczyciela religii tego wyznania w Gimnazjum Nr 16 w Zabrzu	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
27.08.2018	LIX/700/18	zmiany Uchwały Nr XVI/211/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 19 listopada 2007 r. r. w sprawie zorganizowania dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych w porozumieniu z Kościołem Ewangelicko-Augsburskim nauki religii w grupie międzyszkolnej w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 13 w Zabrzu, przy ul. Wajdy 7	zrealizowana
27.08.2018	LIX/701/18	zmiany Uchwały Nr XXII/268/08 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 marca 2008 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawieranie porozumień między miastem Zabrze a innymi gminami i powiatami, których uczniowie szkół prowadzonych przez te jednostki uczestniczą w zajęciach grupy międzyszkolnej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, dotyczących zasad prowadzenia grupy międzyszkolnej oraz pokrycia kosztów zatrudnienia nauczyciela religii tego wyznania w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 13 w Zabrzu	zrealizowana
27.08.2018	LIX/702/18	uchylenia imienia prof. Sylwestra Kaliskiego Zabrzańskiemu Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 58	zrealizowana
15.10.2018	LXI/724/18	zmiany Uchwały Nr XXI/282/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12 marca 2012 r. w sprawie określenia oświatowych jednostek budżetowych, które gromadzą dochody na wydzielonym rachunku, określenia źródeł tych dochodów oraz ich przeznaczenia, a także sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych, dokonywania zmian w tym planie oraz ich zatwierdzania	w trakcie realizacji/stała realizacja
29.10.2018	LXII/736/18	zmiany Uchwały Nr LIV/644/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych oraz publicznych placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne na terenie Miasta Zabrze oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakresu danych, które powinny być zawarte we wniosku	w trakcie realizacji/stała realizacja

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
Wydział Spraw Obywatelskich UM Zabrze			
LIV/646/18	19.03.2018	podziału Miasta Zabrze na okręgi wyborcze w wyborach do Rady Miasta Zabrze	zrealizowana
LV/653/18	16.04.2018	podziału Miasta Zabrze na stałe obwody głosowania	zrealizowana
LIX/703/18	27.08.2018	zmiany uchwały nr LIV/646/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 marca 2018 roku w sprawie podziału Miasta Zabrze na okręgi wyborcze w wyborach do Rady Miasta Zabrze	zrealizowana
LIX/704/18	27.08.2018	zmiany Uchwały nr LV/653/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 kwietnia 2018 roku w sprawie podziału Miasta Zabrze na stałe obwody głosowania	zrealizowana
LIX/705/18	27.08.2018	utworzenia na terenie Miasta Zabrze odrębnych obwodów głosowania	zrealizowana
LIX/711/18	27.08.2018	ustalenia liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz na piwo, powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz powyżej 18% alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży	zrealizowana
LIX/712/18	27.08.2018	wprowadzenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Zabrze	niezrealizowana
LXII/737/18	29.10.2018	ustalenia zasad usytuowania na terenie miasta Zabrze miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
LXII/738/18	29.10.2018	przekazania skargi Miasta Zabrze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, na rozstrzygnięcie nadzorcze Nr NPII.4131.1.491.2018 Wojewody Śląskiego z dnia 05 października 2018 r. stwierdzające nieważność uchwały Nr LXI/712/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Zabrze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Wojewody Śląskiego	brak rozstrzygnięcia
Wydział Infrastruktury Komunalnej UM Zabrze			
LII/625/18	15.01.2018	przekazania skargi Prokuratora Rejonowego w Zabrzu na uchwałę nr XXXVIII/425/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 marca 2017r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2017 do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach	zrealizowana
LIV/643/18	19.03.2018	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2018	zrealizowana
LVI/668/18	14.05.2018	zmiany Uchwały nr XXIV/252/04 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 05 kwietnia 2004 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania, sposobu poboru opłat i ustalenia wysokości stawek opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania	w trakcie realizacji
LXI/731/18	15.10.2018	ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu i jego parkowanie na terenie Miasta Zabrze w roku 2019	w trakcie realizacji
LXII/739/18	29.10.2018	przekazania skargi Prokuratora Rejonowego w Zabrzu na Uchwałę Nr XLIX/54/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 listopada 2017 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu i jego parkowanie na terenie Miasta Zabrze w roku 2018 do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi UM Zabrze			
LIII/631/18	19.02.2018	warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej	zrealizowana
LIII/632/18	19.02.2018	ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Uchwała nr XII/126/15 Rada Miasta Zabrze z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych	zrealizowana
II/9/18	12.12.2018	warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej	w trakcie realizacji
Wydział Strategii i Rozwoju Miasta UM Zabrze UM Zabrze			
LIX/709/18	27.08.2018	przyjęcia do realizacji zaktualizowanej Strategii Rozwoju Miasta: „Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030”	w trakcie realizacji
LIX/710/18	27.08.2018	przyjęcia do realizacji Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych	w trakcie realizacji
Wydział Ekologii UM Zabrze UM Zabrze			
17.09.2018	LX/718/18	Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023	w trakcie realizacji
17.09.2018	LX/719/18	przyjęcia aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze	w trakcie realizacji

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
Wydział Kontaktów Społecznych UM Zabrze			
17.09.2018	LX/720/18	przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2019 rok	w trakcie realizacji
Wydział Komunikacji UM Zabrze			
15.10.2018	LXI/725/18	przepisów porządkowych związanych z przewozem osób i bagażu taksówkami na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji
15.10.2018	LXI/726/18	wprowadzenia stref cen (stawek taryfowych) obowiązujących przy przewozie osób i ładunków taksówkami na terenie miasta Zabrze	Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego z dnia 23.11.2018 r. stwierdzające nieważność w całości uchwały
15.10.2018	LXI/727/18	obowiązku ukończenia szkolenia zakończonego egzaminem przed komisją egzaminacyjną, potwierdzającym znajomość topografii miasta Zabrze oraz przepisów prawa miejscowego, przez przedsiębiorcę osobiście wykonującego przewóz osób taksówką lub kierowcę przez niego zatrudnionego	w trakcie realizacji
Biuro Głównego Inżyniera Miasta UM Zabrze			
15.10.2018	LXI/732/18	przystąpienia Miasta Zabrze do „Porozumienia Burmistrzów na rzecz klimatu i energii”	w trakcie realizacji

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
Rada Miasta Zabrze			
LIII/633/18	19.02.2018	wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana
LIII/636/18	19.02.2018	wskazania radnych Rady Miasta Zabrze do Komitetu Obchodów 100-lecia Odzyskania Niepodległości	zrealizowana
LIV/647/18	19.03.2018	wytypowania trzech przedstawicieli Rady Miasta Zabrze do składu komisji ds. przyznawania nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym dla zawodników, trenerów i osób wyróżniających się szczególnymi osiągnięciami sportowymi na rok 2018	zrealizowana
LIV/648/18	19.03.2018	powołania doraźnej komisji Rady Miasta Zabrze ds. opracowania zmian w Statucie Miasta Zabrze	zrealizowana
LIV/649/18	19.03.2018	skargi nr BK.1510.2.2018 na dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	zrealizowana
LIV/650/18	19.03.2018	wygaśnięcie mandatu radnego Rady Dzielnicy Biskupice	zrealizowana
LV/658/18	16.04.2018	skargi nr BK.1510.4.2018 na dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	zrealizowana
LV/659/18	16.04.2018	zmiany uchwały nr II/17/14 Rady Miasta Zabrze w sprawie powołania stałych komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana
LV/661/18	16.04.2018	zmiany uchwały nr II/17/14 Rady Miasta Zabrze w sprawie powołania stałych komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana
LV/662/18	16.04.2018	skargi nr BK.1510.7.2018 na dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg i Infrastruktury Informatycznej	zrealizowana
LV/663/18	16.04.2018	skargi nr BK.1510.8.2018 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI
LVI/670/18	14.05.2018	skargi nr BK.1510.8.2018 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana
LVII/671/18	25.06.2018	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Zabrze za 2017 rok	zrealizowana
LVII/672/18	25.06.2018	udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Zabrze za 2017 rok	zrealizowana
LVII/681/18	25.06.2018	zmiany Uchwały nr XXIV/321/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.06.2012 r. w sprawie Statutu Miasta Zabrze	zrealizowana
LX/721/18	17.09.2018	skargi nr BK.1510.11.2018 na dyrektora jednostki oświatowej w Zabrzu	zrealizowana
LXI/733/18	15.10.2018	Statutu Miasta Zabrze	zrealizowana
LXI/734/18	15.10.2018	skargi nr BK.1510.9.2015 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana
LXII/740/18	29.10.2018	skargi nr BK.1510.14.2018 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana
I/1/18	23.11.2018	powołania komisji skrutacyjnej dla przeprowadzenia wyborów Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących Rady Miasta Zabrze	zrealizowana
I/2/18	23.11.2018	stwierdzenia wyboru Przewodniczącego Rady Miasta Zabrze	zrealizowana
I/3/18	23.11.2018	stwierdzenia wyboru Wiceprzewodniczących Rady Miasta Zabrze	zrealizowana
I/4/18	23.11.2018	ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana
II/13/18	28.12.2018	powołania stałych komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana
III/22/18	12.12.2019	zmiany uchwały Nr II/13/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie powołania stałych Komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana

ROZDZIAŁ V

NAGRODY

NAGRODY DLA MIASTA ZABRZE		
LP	**NAGRODA**	**OPIS**
1	"Najlepszy Produkt Turystyczny 2018"	Kompleks Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu otrzymał certyfikat "Najlepszy Produkt Turystyczny 2018 roku". Wyróżnienie to przyznała Polska Organizacja Turystyczna podczas gali, która 26 listopada zorganizowana została w Warszawie. Konkurs ten miał na celu wyłonienie najbardziej atrakcyjnych, nowatorskich i przyjaznych dla turystów produktów turystycznych oraz ich popularyzację, a także wspieranie inicjatyw regionalnych i lokalnych, których efektem jest tworzenie produktów turystycznych.
2	"Symbol Polskiej Samorządności 2018"	Decyzją Kapituły Programu Promocyjnego Symbol 2018 prowadzonego przez redakcję Monitora Rynkowego w Dzienniku Gazecie Prawnej i Monitora Biznesu w Rzeczypospolitej Zabrze otrzymało tytuł „Symbol Polskiej Samorządności 2018”. Podczas uroczystej gali, która odbyła się 4 października w Katowicach, nagrodę w imieniu prezydent Zabrza odebrała zastępca prezydent Zabrza – Katarzyna Dzióba. Symbol 2018 to ósma edycja programu, który ma na celu wyłonienie najlepszych przedsiębiorstw, instytucji, samorządów i jednostek naukowych. Szczególną uwagę poświęcono osiągnięciom miast i gmin, których działalność może służyć za dobry przykład dla wszystkich polskich samorządów.
3	6 miejsce w rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego "Wspólnota”	Zabrze zajęło 6. miejsce wśród miast na prawach powiatu w rankingu „Wspólnoty” podsumowującym wydatki inwestycyjne finansowane ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2017. Autorzy Rankingu wzięli pod uwagę całość wydatków inwestycyjnych ze środków UE poniesionych w latach 2014–2017.
4	11 miejsce w rankingu "Wspólnoty" - Liderzy inwestycji	Zabrze zajęło 11. miejsce wśród miast na prawach powiatu w kolejnej edycji rankingu „Wspólnoty” – Liderzy inwestycji. Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2015-2017. Autorzy Rankingu, prof. Paweł Swaniewicz i Julita Łukomska z Uniwersytetu Warszawskiego, wzięli pod uwagę całość wydatków majątkowych poniesionych w ostatnich trzech latach (2015–2017).

NAGRODY DLA MIASTA ZABRZE		
5	„ECO-MIASTO” I miejsce w kategorii zieleń miejska a jakość powietrza	Zabrze zostało jednym z 10 laureatów nagrody "ECO-MIASTO" przyznawanej przez Ambasadę Francji w Polsce oraz Centrum UNEP/GRID-Warszawa. Była to szósta edycja programu, której celem jest popularyzowanie idei zrównoważonego rozwoju miast. Miasto Zabrze uzyskało I miejsce wśród miast powyżej 100 tys. mieszkańców w kategorii zieleń miejska a jakość powietrza. Prestiżową statuetkę przyznano za działania na rzecz rozwoju miejskich terenów zieleni oraz realizację projektu „Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki”.
6	Złota Odznaka Honorowa za Zasługi dla Województwa Śląskiego.	W trakcie XXIV Gali Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej, która odbyła się 1 września, wręczono odznaczenia regionalne Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie oraz Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach. Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. wyróżnione zostało Złotą Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego. Odznakę honorową za zasługi dla województwa śląskiego, nadaje się osobom fizycznym oraz instytucjom państwowym, jednostkom samorządu terytorialnego, przedsiębiorcom, organizacjom społecznym i zawodowym, które całokształtem działalności, względnie realizacją swoich zadań na terenie województwa śląskiego – przyczyniły się do gospodarczego, kulturalnego i społecznego rozwoju województwa.

NAGRODY DLA MIASTA ZABRZE		
7	„Modernizacja Roku 2017”	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. zostało finalistą ogólnopolskiego konkursu „Modernizacja Roku 2017” w kategorii: „Elewacje i termomodernizacje”. ZPEC zostało docenione za termomodernizację budynku siedziby. Według kapituły na szczególną uwagę zasługuje wykonanie elewacji z najwyższej klasy materiałów, które zapewniają estetykę, podwyższają jakość energetyczną budynku oraz funkcjonalność. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród w XXII edycji ogólnopolskiego konkursu "Modernizacja Roku 2017" odbyło się 24 sierpnia br. na Zamku Królewskim w Warszawie. Celem Konkursu było wyłonienie i nagrodzenie realizacji przedsięwzięć budowlanych ukończonych w danym roku wyróżniających się szczególnymi walorami. W konkursie nie mogą brać udziału nowo wybudowane obiekty. Ideą jest propagowanie i wspieranie działań dla ratowania obiektów i budowli dziedzictwa narodowego oraz promocja modernizacji, przebudowy i rozbudowy obiektów i urządzeń dla uzyskania efektów użytkowych i estetycznych.
8	"Lodołamacze 2018"	Kapituła Konkursu "Lodołamacze 2018" Regionu Dolnośląskiego, Lubuskiego, Opolskiego, Śląskiego przyznała Miastu Zabrze II miejsce w kategorii "Instytucja". Wyróżnienie przyznane zostało za szczególna wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia. Zdaniem kapituły działalność Urzędu Miejskiego w Zabrzu na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych stanowi wzór godny naśladowania.
9	Barbórka na liście Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego	Na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 lipca 2018 r., Narodowy Instytut Dziedzictwa zatwierdził sporządzony w Zabrzu wniosek o wpisanie Barbórki górników węgla kamiennego na Górnym Śląsku na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.

NAGRODY DLA MIASTA ZABRZE		
10	"Tytanowy Laur Inwestora"	Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej został nagrodzony „Tytanowym Laurem Inwestora” w trakcie XVI Międzynarodowej Konferencji, Wystawy i Pokazów Technologii INŻYNIERIA BEZWYKOPOWA” zorganizowanej w Tomaszowicach k. Krakowa. MZDiIl otrzymał nagrodę w kategorii „Mały projekt bezwykopowy” za renowację kolektora deszczowego o długości 54m i średnicy DN1300/DA1800 w Zabrzu. Zadanie to było realizowane w marcu br. w ramach projektu „Przebudowa kanalizacji deszczowej w rejonie ulic M. Archanioła, św. Józefa i W. Reymonta w Zabrzu”.
11	„Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2017”	Muzeum Górnictwa Węglowego otrzymało wyróżnienie w konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2017, w kategorii „projekty naukowo-badawcze”, za projekt „Patronackie osiedla robotnicze w Zabrzu: Borsgiwerk, Zandka i kolonia Ballestrema w Rokitnicy 1863-2016”. Konkurs na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla to ogólnopolski coroczny konkurs, mający na celu wyłonienie i promocję najlepszych przedsięwzięć polskich muzeów. Konkurs organizowany jest przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Pierwsza jego edycja odbyła się w 1980 roku. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zostało laureatem tego konkursu już po raz piąty.

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ PREZYDENTA MIASTA ZABRZE		
1	"Przyjaciel rodziny"	W sali Sejmu Śląskiego odbyła się uroczysta gala, podczas której wręczono statuetki w konkursach „Gmina przyjazna rodzinie 2018” oraz „Przyjaciel rodziny 2018”. Małgorzata Mańka-Szulik, prezydent Zabrza otrzymała nagrodę "Przyjaciel rodziny 2018". To już piąta edycja konkursu „Gmina przyjazna rodzinie” i druga „Przyjaciel rodziny 2018". Organizatorem jest Zarząd Województwa Śląskiego, który chce w ten sposób docenić wysiłki samorządów realizujących inicjatywy na rzecz rodziny. Przyznając nagrodę Małgorzacie Mańce-Szulik, prezydent Zabrza doceniono wieloaspektowość działań na rzecz rodziny. W szczególności zaakcentowano organizowane od ponad dziesięciu lat Metropolitalne Święto Rodziny, realizowane inwestycje służące rodzinie jak budowa nowych mieszkań, nowoczesnej porodówki czy przedszkoli, programy, konferencje i debaty poświęcone rodzinie oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi w tym zakresie.
2	„Samorządowiec Województwa Śląskiego”	Dnia 4 października, w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach, odbyła się wielka gala samorządowa, podczas której najlepsi samorządowcy z województwa śląskiego odebrali medale i dyplomy. W trakcie uroczystości podsumowano plebiscyt „Samorządowiec Województwa Śląskiego – Oceniamy Władze”, w którym mieszkańcy województwa oddawali głosy w kategoriach „Prezydent Roku”, „Starosta Powiatu Roku”, „Wójt Roku”, „Burmistrz Roku” oraz „Radny na Medal”. W kategorii „Prezydent Roku” nagrodę za I miejsce odebrała prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ PREZYDENTA MIASTA ZABRZE		
3	„Lider, który wspiera MŚP”	Ogólnopolski plebiscyt odbywa się w ramach Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Program jest skierowany do jednostek samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego, powiatowego i lokalnego. Spośród rekordowej liczby nadesłanych zgłoszeń kapituła programu wyłoniła laureatów tegorocznej edycji, którzy stwarzają przedsiębiorstwom sektora MŚP dogodne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej oraz w szczególny sposób wspierają rozwój tego sektora. W 2018 roku kapituła konkursu podjęła również decyzję o przyznaniu 5 wyróżnień honorowych dla Województwa Śląskiego, Województwa Małopolskiego, Zabrza, Dąbrowy Górniczej i Piekar Śląskich.
4	„Honorowa Ślązaczka Roku 2018”	Podczas uroczystej XXVIII Gali „Po naszymu czyli po śląsku”, prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik otrzymała tytuł Honorowego Ślązaka Roku. Kapituła podkreśliła, iż laureatka od pokoleń związana jest ze środowiskiem górniczym, bliski jest jej śląski etos pracy i troska o śląskie dziedzictwo kulturalne. Współtworzyła śląsko-zagłębiowską metropolię.
5	„Samorządowiec Roku 2017”	Prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik odebrała statuetkę „Samorządowiec Roku 2017”. Tytuł przyznawany jest od kilku lat przez Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”. Laureatami tegorocznej edycji zostali samorządowcy tworzący pierwszą w Polsce metropolię. W gronie 41 wójtów, burmistrzów i prezydentów jest Małgorzata Mańka-Szulik, prezydent Zabrza. Zakończona w połowie stycznia br. edycja plebiscytu cieszyła się ogromną popularnością. O tytuł Samorządowca Roku 2017 rywalizowało ponad 4 300 samorządowców z całego kraju. W sumie od 11 lutego 2017 do 15 stycznia 2018 oddano rekordową ilość głosów - ponad 270 tysięcy. Przyznając tytuł „Samorządowiec Roku” redakcja docenia sposób osoby, które szczególnie zasłużyły się dla rozwoju idei samorządności lokalnej. W uzasadnieniu możemy przeczytać, że w coraz bardziej podzielonym społeczeństwie potrzeba przykładów umiejętności współdziałania. Ta współpraca nie oznacza, że negujemy różnice, ale że potrafimy się wznieść ponad podziały. Utworzenie metropolii to znaczący krok w budowaniu płaszczyzn współpracy samorządów terytorialnych. Rozwiązanie to w pewnością przyczyni się do rozwoju gmin i miast

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ PREZYDENTA MIASTA ZABRZE		
		tworzących metropolię. Redakcja zaznacza ponadto, że nie ma wątpliwości iż stworzenie w Polsce skutecznych zarządów obszarów o potencjale metropolitalnym będzie miało znaczenie pobudzające rozwój całego kraju. Małgorzata Mańka-Szulik, prezydent Zabrza od 2015 roku kierowała pracami Zarządu Górnośląskiego Związku Metropolitalnego. Przyczyniła się do powstania w naszym regionie pierwszej w kraju metropolii.
6	"Promotor Polski"	Prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik otrzymała wyróżnienie "Promotor Polski" przyznawane przez Fundację Polskiego Godła Promocyjnego "Teraz Polska". Wręczono je wczoraj, podczas X Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach. Jak możemy przeczytać w uzasadnieniu "dzięki jej skutecznemu zarządzaniu Zabrze jest miastem rozwijającym się w zrównoważony sposób, stawianym jako przykład wykorzystywania obiektów poprzemysłowych i rewitalizacji przestrzeni miejskiej, a także pod względem pozyskiwania unijnych środków".
7	Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski dla Prezydenta Miasta Zabrze	Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski uhonorowana została m.in. Małgorzata Mańka-Szulik, prezydent Zabrza. Wyróżnienie zostało nadane w uznaniu zasług w działalności samorządowej i społecznej Order ustanowiony w 1921 r. nadawany jest za wybitne zasługi położone w służbie państwu i społeczeństwu, a zwłaszcza za wybitne osiągnięcia w działalności publicznej podejmowanej z pożytkiem dla kraju, za szczególne zasługi dla umacniania suwerenności i obronności kraju, dla rozwoju gospodarki narodowej, służby publicznej, za wybitną twórczość naukową, literacką i artystyczną, za wybitne zasługi dla rozwoju współpracy Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami i narodami.

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ PREZYDENTA MIASTA ZABRZE		
8	Wyróżnienie za wspieranie młodzieży dla Prezydent Zabrza	Każdego roku na Jasnej Górze w Częstochowie wręczane są Ogólnopolskie Wyróżnienia dla osób, które działają na rzecz wychowywania dzieci i młodzieży poprzez sport i rekreację. Trafiają one do tych, którzy tworzą warunki dla młodych sportowców. W tegorocznej edycji wyróżniono Małgorzatę Mańkę-Szulik, prezydent Zabrza. Pani Prezydent została doceniona nie tylko za aktywną działalność na rzecz sportu młodzieżowego w Zabrzu, ale również za tworzenie warunków dla dzieci i młodzieży, które dzięki inwestycjom sportowym w naszym mieście mogą rozwijać swoje pasje i szlifować sportowe talenty. Ogólnopolskie Wyróżnienie co roku przyznaje Kapituła Generalna Katolickiego Stowarzyszenia Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie. Prezydent Zabrza znalazła się tym samym w gronie wyróżnionych osób obok wybitnych sportowców, trenerów i samorządowców, ale również przedstawicieli duchowieństwa oraz prezesów i działaczy klubów sportowych, którzy wspierają sport młodzieżowy i dbają o rozwój dzieci i młodzieży. Warto przypomnieć, że w ostatnich latach zabrzański samorząd przeznaczył ponad 50 mln zł na rozbudowę bazy rekreacyjno-sportowej. Nowe boiska w ostatnim czasie zbudowano w Mikulczycach i Makoszowach. Mieszkańcy chętnie korzystają z krytej pływalni, bieżni, kortów tenisowych czy licznych siłowni „pod chmurką”. W Zabrzu uruchomiono program bezpłatnych zajęć z trenerami w ramach Aktywnego Zabrza. To kilkadziesiąt różnego rodzaju aktywności skierowanych do rożnych grup wiekowych. Udział w zajęciach jest bezpłatny.